REBUS magazin

CIRIP-CIRIP

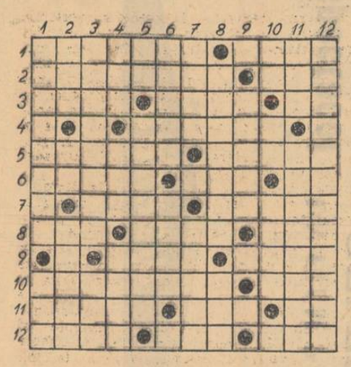

ORIZONTAL: 1) Navă — Deschide! 2) Vîslași — Așază 3) Răpitori — Moleșeală — Alfa și omega 4) Fac site 5) Moațe la chipiu — Stradă... pentru colivii 6) Adevărați — Se gătește umplut — In somn. 7) Floarea cerută de... rațe (pl.) — A scoate sunete caracteristice găzelor și păsărilor 8) Haină — Mină (fam.) — Grăsime 9) Henric Păsărarul — Derivat din Cleopatra 10) Porumbei dresați — Astfel 11) Pantaloni țărănești — Papagal sud-american — In croncănit! 12) Parte din datorie sau joc popular — Strigătul ciorii — Duet netermi-nat!

VERTICAL: 1) Cîntăreț din fluier — Pastă de lipit 2) Adam din „Vînzătorul de păsări" de Zeller — In ger! — E... rață! 3) Satiră cu... poantă — Larg 4) Tot răpitori — Diminutiv feminin — „...avis" pasăre rară 5) Cal — Gărgăuni! 6) Brîu — Personaj din „Othello" de Shakespeare 7) Oprirea cataleptică a cîinelui în fața vînatului — Fabrica bere (od.) 8) Plantă erbacee acvatică — Curelușă 9) Tot răpitori 10) Comună din Ardeal — Spetează — A deplasa un corp în rostogolire 11) Ovale păsărești — Autorul poeziilor „Somnoroase păsărele" și „Cu penetul ca sideful" 12) Cicălitoare.

D. BARTOLOMEU

TARE

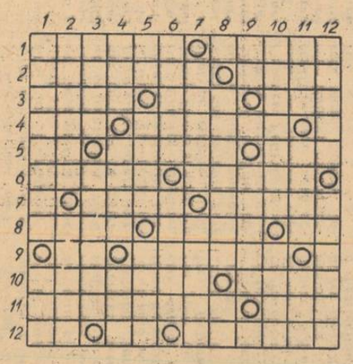

ORIZONTAL: 1) Oferă emoții tari la circ! — Tărie, putere 2) Sunet tare și prelung — Tare, neclintit 3) Apă tare! — Legătură strînsă tare — Fărîmă 4) Interjecție — Își întărește mușchii pe stadioane 5) Nichel — E tare mic! — Stradă comprimată 6) Asalt împotriva unei poziții întărite — A spune cuvinte tari 7) Primește lovituri tari! — Soția lui Ben-Ardun, din poezia El-Zorab de G. Coșbuc 8) Plante acvatice — A vătăma — Fac parte din tare! 9) Vocală dublă — Era mare și tare în Egiptul antic 10) Sînt tare plăcute la primire! — Lipsită de îmbrăcăminte 11) Tare, viguroasă — E tare singur 12) Consoanele din tare! — Nu duci lipsă — A deveni tare.

VERTICAL: 1) Tare, durabilă — Varietate de lemn tare 2) Băutură tare — Material fluid care prin amestec întărește granulele unui material solid 3) Continent — Tari, lipsite de flexibilitate 4) Unitate rusească de măsură — Unul dintre cei mai tari jucători de fotbal — Un strop din cascada timpului 5) Literă slavonă — Arbore cu lemnul tare și prețios — A se mișca tare repede 6) Tăria cerului — „... tare ca piatra, iute ca săgeata, tare ca fierul, iute ca oțelul!" 7) Are proprietatea de a întări organismul — Animal acoperit cu țepi tari 8) A acorda un premiu — Pirueta pămîntului în jurul soarelui 9) Interjecție mîhnită — Unitate teritorială administrativă — 10) Te ții tare pe poziție — Fruct închis într-o coajă tare 11) Vioară siameză — Cel mai tare cuvînt tematic! — Tare 12) Măsoară tăria curentului electric — Îngrăditură pentru păstrarea peștilor în bălți.

Geo MERIȘAN

COPILĂREASCĂ

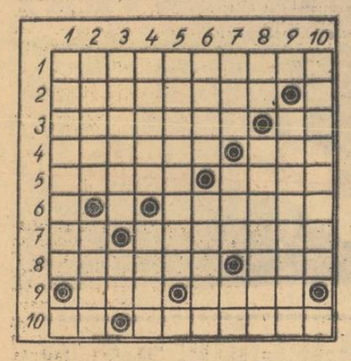

ORIZONTAL: 1) Mici. 2) Cocă (pl.) 3) Locuri pentru odihna pușlilor — Ultimul copil din familia lui... Do. 4) Îi arde de jucat pînă seara tîrziu — Fiul lui Felix domestica. 5) Un băiat din Iași — Compozitor înaintaș. 6) Melc din copilăria... omenirii. 7) Poftim, fără educație! — Pui... de somn (pl.). 8) Fin (fig.). — Copii neascultători. 9) La tabla înmulțirii — Ține de mînă. 10) Copii mare — Lucru mic.

VERTICAL: 1) Puști. 2) Comică — Mic, dar puternic. 3) Mediul... comunelor mici — În creștere! 4) Liliputanii, la un loc. — Sterp. 5) Dovediți... cu tați. 6) Dus la școală — Mic, mic. 7) Cureluțe de mașină — Mic și îndesat — Pe jumătate mare. 8) Literele copiilor — Mică. 9) Aproape copii. 10) Copii.

Marian GHICA

A. POCH

LOCUȚIUNI

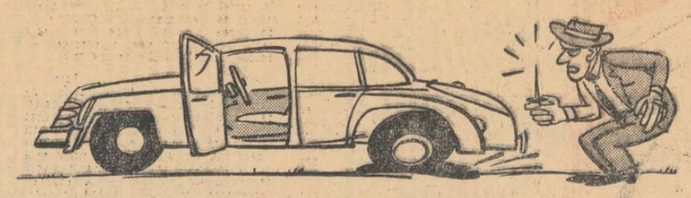

Cui prodest (Cui folosește)

Alea jacta est (zarurile au fost aruncate)

S. NOVAC

— Ingenios, nu? Covor verde avem, pom avem, flori avem, ciripit de păsărele avem și în plus economisim 6 lei, costul a trei bilete dus-întors cu autobuzul...

ANECDOTE

Paganini avea un birjar cu care făcea, adesea, plimbări seara....

Odată, ajuns în fața porții marelui compozitor, birjarul, care trăsese cîteva păhăruțe, îndrăzni să-i spună:

— Maestre, să știi că ești un zgîrcit! Niciodată nu mi-ai dat un ban peste cît face cursa... Dumneata cînți pe-o singură coardă și cîștigi bani cîți vrei.

— Ai dreptate — răspunse Paganini, dar ia plimbă-mă și tu pe mine pe-o singură roată și ai să vezi cîți bani am să-ți dau!

★

Profesorul Pierre de Montmaur, un fin și insinuant om de duh, dar un mîncăcios fără pereche, obișnuia să spună prietenilor:

— Voi dați-mi carnea și vinul, că eu vă dau... sarea.

G. BADEA

— Unde te duci dragă, nu vezi ce scrie pe tăbliță?

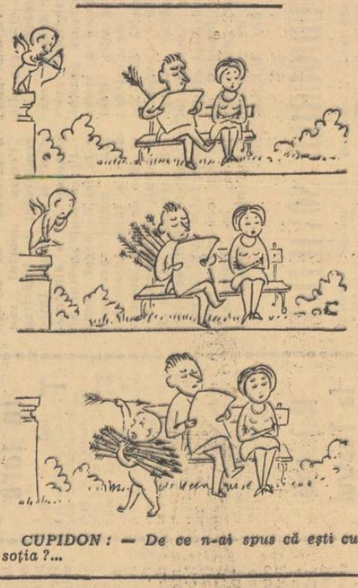

CUPIDON: — De ce n-ai spus că ești cu soția?...

CRONICĂ RIMATĂ

Interviu cu... vara

A zburat din pom o floare
Ca o gîză călătoare
Cu petalele de nea.
De pe creanga dalbă
Salbă
Ca o parașută albă
A căzut în palma mea!

Veste fragedă și dragă
Cu parfumul tău de fragă
Ne dai semn că negreșit,
Vîntul și-a strunit chitara
Să primească-n cîntec vara
Ce-o să vie, în sfîrșit.

Pîn-atuncea într-o doară
(Informat din timp să fiu)
I-am dat telefon aseară:
— Alo? Ce faci, dragă vară,
Uite, aș dori să știu
Cînd să te aștept la gară?
...Și i-am luat un interviu.

Vara strănutînd ușor
Mi-a șoptit la receptor
„Aș veni din luna mai
Căci de voi îmi este dor.
Dar n-am chef de... guțural.
Cum mi-ar șade, deci, să viu
Îmbrăcată-n pardesiu?

Așteptați un bob zăbavă...
(Și apoi, cu vocea gravă)
Cînd sosesc însă să știți
Să fiți bine pregătiți.

Șirandurile bunăoară
Să le văd schimbate-n bine,
Dușuri multe și cabine.
Nu să te dezbraci afară
Cum era acum o vară.
N-aș mai vrea să se repete,
Că ar fi cu supărare,
Iar, la șiranduri, la bufete
Lipsa de... răcoritoare.
Să se ia din timp măsuri.
La parfeuri și-nghețată
Cantitatea contractată
Să nu scadă la... călduri
Și cumva să se... topească.

Altă cerere firească:
Vreau în anotimpul meu
Gheața în comerț mereu
Să existe ziua toată.
„Centrul" cînd îl vizitezi
Gheața să o vezi stocată
Chiar de-ai vrea... să patinezi.

Creatorii de modele
I-aș dori mai inspirați
Și în speță asortați
După gîndurile mele,
Să nu se întîmple iară
Ca modelele de vară
De rochițe și de bluze
Să apară (nu sînt scuze)
Și-n vitrină să se-aștearnă
Într-un colorit de... iarnă.

Rubricilor de umor
Le urez un autor
Mai glumeț ca dumneata.
Asta pentru cititor.
...Cînd am auzit așa
Că îmi face o figură
M-am răstit puțin la ea.
Însă vara, cred — glumea
Sau avea... temperatură!

D. TABACU

C. CRĂCIUN

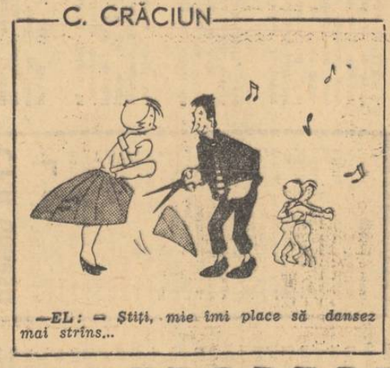

—EL: — Știți, mie îmi place să dansez mai strîns...

FRED GHENADESCU

CAMPING

— E adevărat că de ieri n-am ieșit din cort, dar cel puțin respir aer curat!...

H. ȘTEFĂNESCU

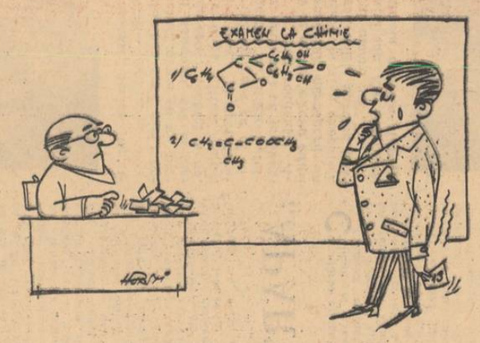

MELODII... MELODII

„Să nu aștepți vorbe mari de la mine!..."

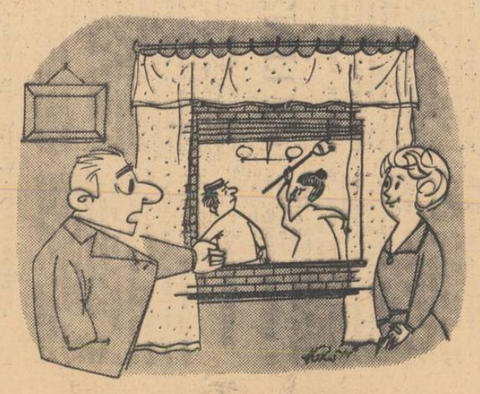

SOLIDARITATE

— Ce zici? Să-i mai facem cadou Lenuței, de ziua ei, un aspirator de praf?

COLȚUL VÎNĂTORULUI

La cocoși de munte

Iată un vînat a cărui doborîre — în condiții sportive — cinegetice optime — constituie mîndria oricărui vînător.

În adevăr, obținerea unui asemenea trofeu cere anumite calități: o deosebită rezistență fizică, o bună orientare în teren și, în special, un deosebit simț al vînătoarei „la aproiat".

Focul de armă, chiar mediocru, încheie, de obicei cu succes, căutarea prelungită și identificarea piesei în lumina nehotărîtă a zorilor.

Cocoșul de munte e, prin mărime și greutate, prin frumusețea penajului, prin raritatea lui, trofeul mult rîvnit al vînătorului de munte, așa cum e dropia pentru vînătorul de șes. El oferă aceleași emoții puternice, prilejuite de manevrele prudente de apropiere și aceleași satisfacții cînd, după atîta trudă, îl vezi la focul tău de armă, căzînd cu zgomot printre crengi.

Vînarea cocoșului de munte se face primăvara în timpul „rotitului" cînd, din pricina aritației de care e cuprinsă specia, e cu putință ca vînătorul să-l apropie pînă la bătaia puștii. Atunci, în timpul împerecherii se adună un număr de bărbătuși și femele într-o porțiune de pădure la așa numitul loc de rotire sau bătaie.

Vînătorul, plecat de cu noapte de la cabană, urcă pieptiș cărările înguste și adesea acoperite încă de zăpadă ale muntelui. Ajuns la locul de rotire, la „vatră" cum i se mai spune, el caută să se apropie de tinta prin mici sărituri numai cînd cocoșul e absorbit cu totul de chemarea sa pătimașă, cînd „bate toaca" și cînd se pare că simțurile văzului și auzului sînt mult slăbite.

E vînătoarea care cere, poate cel mai mult, o infinită răbdare și o desăvîrșită liniște din partea vînătorului. Un singur pas greșit, o crenguță care trosnește sub bocanc, și iată că totul e compromis. Sălbăticiunea, extrem de bănuitoare, își ia zborul din cetina bradului și totul se reia de la început.

Cocoșul de munte are o biologie cu încă multe necunoscute. Viața sa tainică, în singurătatea codrilor de brad, e încă puțin studiată. De aceea observațiile pe care le pot face vînătorii cu prilejul urmăririi acestui splendid vînat sînt de cea mai mare importanță și pot îmbogăți cunoștințele, destul de puține, asupra celei mai alese păsări a muntelui.

Al. B.

POȘTA REDACȚIEI

GH. NEGOESCU — Costești. Avantajele absolvirii unei școli populare de artă constă în faptul că absolvenții pot fi angajați în ansambluri artistice sau că pot deveni instructori artistici, bineînțeles dacă dispun de calitățile necesare.

SANDU LAZĂR — București. Nu socotim că este nevoie să deschidem o rubrică intitulată „Tainele fluiosmului". Despre acest subiect au apărut lucrări edificatoare, în ultima vreme.

MITZ SIDONIA, Statul popular raional Făget: Codul muncii prevede că mamele salariate care alăptează, au dreptul la pauze de jumătate de oră, dîn 3 în 3 ore, pentru alăptarea copilului. Dacă locuiți la mare distanță de sediul instituției și în localitate nu sînt creșe de copii, conducerea unității respective trebuie să găsească modalitatea de a vă crea condiții favorabile alăptării copilului.

ION URSU — comuna Presura, raionul Baia de Aramă: Adresați-vă secției de învățămînt și cultură de pe lîngă statul popular raional, care posedă instrucțiunile ministerului în legătură cu felul cum se dovedesc anii din învățămînt, atunci cînd s-a pierdut certificatul de absolvire.

VICTOR FERU — Petroșani. Ați dorit să depășiți cu colaborările epigramatice cadrul rubricii „Poșta redacției" deși nu știm de ce socotiți că publicarea aci este neonorabilă.

Din păcate, ceea ce ne-ați trimis nu se încadrează nici la această rubrică. Sînteți un colaborator mai vechi al revistei noastre și ca atare trebuie să înțelegeți că avem aceleași pretenții ca și față de materialele publicate. Vă sfătuim să vă bazați viitoarele epigrame nu numai pe calambur deoarece metoda nu duce la lucruri de calitate.

OLGA POPESCU — București. V-am mai răspuns și cu altă ocazie și ceea ce v-am spus atunci, are valabilitate și acum. Schița dv. n-are nimic educativ. E o întîmplare lipsită de importanță. Cui și cum poate servi?

SORIN ZĂDĂRNICEANU — Cernavodă: Concluziile ce le trageți după o etapă de fotbal nu sînt decît parțiale. Campionatul încă nu s-a încheiat și surprizele nu vor întîrzia să se arate și de acum înainte.

C. BARCARU — Mintia (Ilia). Pentru a cunoaște precis dacă sînteți sau nu în posesia unui Stradivarius este necesar să vă adresați unui specialist. V-am sfătui să scrieți unei filarmonici arătînd remanentele și calitățile viorii. Bunăoară, scrieți Filarmonicii de Stat „George Enescu" din București.

PȘAH

Veşti din Curacao

Iubitorii de șah — și mai cu seamă suporterii lui Tal — sînt desigur surprinși și dezamăgiți de primele rezultate înregistrate la Curacao, unde se dispută turneul candidaților. Surprinderea nu este însă întrutotul justificată. Forța de joc a participanților la acest turneu — din care urmează să se decidă viitorul adversar al lui Botvinnik — este deosebită. Concurenții lui Tal sînt foști campioni ai U.R.S.S., ai S.U.A. și ai R. S. Cehoslovace, sînt mari maeștri redutabili, cîștigători de importante turnee internaționale. În aceste condiții sarcina lui Tal — ca și a celorlalți participanți — este dificilă, iar la această dificultate se va adăuga și lungimea de maraton a competiției, care numără 28 de runde.

Rezultatele sumare care au parvenit pînă acum la noi din îndepărtatul Curacao desigur că nu au avut darul să satisfacă interesul amatorilor de șah. Publicăm de aceea cîteva amănunte privitoare la cîteva din partidele primelor două runde.

În partida Petrosian—Tal, ultimul a încercat să inițieze acțiuni puternice chiar din deschidere. Dar, în fața prudentului Tigran, fostul campion al lumii nu a reușit altceva decît să irosească cîteva tempouri, ceea ce a permis adversarului său să obțină un joc mai liber. Tal s-a apărat cu îndîrjire, a căutat să valorifice chiar și cele mai mici posibilități dar nu a reușit totuși să echilibreze jocul. După cîteva schimburi de piese Petrosian a cîștigat un pion. Partida a intrat într-un final de rege, tură și pioni în care obținerea cîștigului — în ciuda unei poziții dificile — s-a dovedit totuși posibilă pentru Petrosian.

A doua apariție a lui Tal s-a soldat de asemenea cu o destăinuire palpitantă. Keres, partenerul său, a adoptat în deschidere un plan original de joc. Într-unul din cele mai încordate momente, Tal a schimbat dama pentru turn, cal și doi pioni. Se părea că îi surîde victoria, Keres nu s-a descurajat însă, s-a apărat cu tenacitate și, la momentul oportun, cînd Tal se aștepta mai puțin, a pregătit o contralovitură; dama și turnul său au reușit să pătrundă în dispozitivul lui Tal care, după pierderea unei figuri la mutarea 41, s-a recunoscut învins...

Rezultate din „Cupa Magazin"

Ediția I-a, finală

I. Bredan (Petroșani) — **N. Popescu** (Buc.) remiză; **C. Ștefaniu** (Buc) — **N. Botezatu** (Sinaia) 0-1; **Hang Eugen** (Cluj) — **N. Botezatu** 0-1. Pe primul loc continuă să se afle Paul Popescu (Buc.) cu 5 puncte din 5 posibile.

„Crai despuiat"

În „Soveja Ziarul unui exilat politic la 1846". Alecu Russo, povestește împrejurările în care și-a început surghiunul — consecință a unei piese considerate prea îndrăzneață de către autorități. Însemnările scriitorului prezintă mult interes și pentru cei ce se interesează de istoricul jocului de șah din țara noastră.

După premiera piesei împricinate, „Procincialul la Teatrul Național", Russo povestește cum, după ce nu-l găsise pe acă, unde fusese invitat, s-a întors acasă unde „vreo cîțiva prieteni mă așteptau cu o partidă de șah. Abia începusem partida, cînd deodată intră pe ușă aga... Slujbașilor statului se cade a li se face oarecare cinstire... Sluga aduce ciubuce, dulcețuri, eu jucam mereu înainte: nu se întîmplă nici șah, nici mat; partida s-a sfîrșit printr-un crai despuiat".

Însemnările de mai sus sînt interesante prin faptul că aduc mărturii privind cunoașterea jocului de șah într-o epocă despre care, în acest sens, avem puține date. Din aceste rînduri se poate trage concluzia că, de vreme ce mai mulți prieteni își programaseră mai dinainte disputarea cîtorva partide, continuau să joace și în prezența slujbașului statului, șahul era destul de cunoscut și îndrăgit și într-o oarecare măsură consolidat în saloanele vremii.

Dar însemnările lui Russo prezintă interes și prin faptul că menționează un termen șahist neutilizat astăzi: crai despuiat. Este de presupus că prin această formulare se înțelegea situația de remiză provenită după schimbarea tuturor figurilor — regii rămînînd singuri pe tablă, „despuiați" de celelalte piese, sau cel puțin unul din regi rămînînd singur izolat, iar celălalt însoțit de o figură cu care nu poate da mat (nebun sau cal).

Poate că alte texte din scriitorii noștri clasici vor confirma dacă această interpretare a termenului de „crai despuiat" este justă sau nu.

U. V.

★

IUNCU FILARET — Sibiu. Fiecare participant la turneele de compoziție trebuie să compună cîte două probleme pe aceeași schemă. Este de asemenea permisă trimiterea și a unei a treia probleme de rezervă, pentru cazul în care una din primele două probleme ar avea defecte de construcție (duble soluții, insolubilitate etc.).

KUGEL SIGISMUND și LIVIU GHIONEA Partida dintre dv. trebuie continuată. A doua depășire de timp nu poate fi omologată întrucît calculul timpului o fost greșit. Timpul în care partida nu s-a jucat se consideră ca întrerupere.

Au apărut:

MODELE NOI
pentru
PRIMĂVARA ȘI VARA 1962

„TIPARUL PRACTIC"

pentru croitorie în casă

ELEGANT — PRACTIC — ECONOMIC

De vînzare la chioșcuri și debite de tutun.

Prețul — lei 5,95 ex.

Cooperativa „Dactilografia" București, str. Artei 7, tel. 14.94.88.

IMPORTANT

SPĂTARE

practice, detașabile pentru conducători auto, confecționează Cooperativa Metalo-Casnica prin unitatea din Calea Moșilor nr. 44

PESCARUL AMATOR

Cum ne construim un acvariu

Odată terminată aranjarea plantelor, vom inunda acvariul cu apă. Această operațiune se va face cu multă grijă pentru ca apa turnată să nu modifice relieful fundului.

De regulă se procedează în felul următor: se așează pe fundul de nisip o coală de hîrtie avînd deasupra o farfurie. Apa se va introduce cu ajutorul unui tub de cauciuc și va fi turnată pe farfurie. După ce acvariul s-a umplut se vor îndepărta atît coala cît și farfuria.

După 4—5 zile de la umplere se va trece la așa-zisa „populare cu pește" Felurile de pești ce se introduc rămîn desigur la alegerea fiecăruia. Recomandăm însă să nu se populeze acvariul cu mai mult de 2—3 specii și numai cu 3—4 exemplare din fiecare. Această măsură este necesară pentru a avea întotdeauna o cantitate de oxigen suficientă în acvariu. Dacă observăm totuși că după o anumită perioadă de timp, peștii se ridică la suprafață cu tendința de a-și completa cantitatea de oxigen, vom trece imediat la înlocuirea unei cantități de apă din acvariu cu alta proaspătă de la robinet. Se va avea grijă ca apa introdusă să aibă aceeași temperatură cu cea existentă în acvariu.

Oxigenarea se mai poate face cu ajutorul unui propulsor de aer. Cum însă instalația este costisitoare, procedeul se întrebuințează în cazuri rare.

Cu timpul, speciile de pește introduse în acvariu se vor obișnui cu noile condiții de viață și se va forma în acvariu echilibrul biologic necesar

M. R.

Redacția: Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

SPECTACOLUL
magazin

Ca la primul spectacol...

Colectivul Teatrului Național din București care poartă numele lui Ion Luca Caragiale se pregătește intens în vederea comemorării a 50 de ani de la moartea marelui nostru scriitor. Actorii repetă cu însuflețire, sub conducerea artistului poporului, regizorul Sică Alexandrescu, întreg repertoriul operei lui Caragiale.

Este interesant de arătat că, în cadrul spectacolelor ce vor avea loc cu ocazia acestei comemorări, se va relua o veche tradiție. Într-adevăr, două dintre roluri, Spiridon din „O noapte furtunoasă" și cucoana Eftimița din „Conu Leonida față cu reacțiunea" vor fi jucate ca la premiera a-cestor spectacole, în travești. Este știut că la premiera piesei „O noapte furtunoasă" la Teatrul Național, în Spiridon a apărut artista Aristizza Romanescu, iar în anii de mai tîrziu Maria Giurgea. Acum, în Spiridon va apare actrița Eva Pătrășcanu.

În rolul coanei Eftimița din piesa „Conu Leonida față cu reacțiunea" în primul spectacol, care a avut loc pe scena unui teatru de vară, „Stavri", a jucat în travesti actorul M. Matheescu, iar apoi în decursul anilor, artiștii Iancu Niculescu și Gh. Timică. Acest rol va fi susținut pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale", în noua montare prilejuită de comemorarea a 50 de ani de la moartea marelui nostru scriitor, de artiștul poporului Grigore Vasiliu Birlic.

N.

În ajunul premierei

Cele șase etaje ale sediului Ansamblului Sfatului Popular al Capitalei sînt aumai freamăt... Un mare șantier de creație. La fiecare etaj, în ateliere ca și în săliile de repetiții, se pregătește cu asiduitate, viitoarea premieră. Zeci de balerine și balerini, muzicanți, corepetitori și dirijori, soliști vocali și instrumentiști, croitorese, timplari, pictori decoratori, întregul ansamblu care numără 240 de persoane este angrenat în finisarea viitoarei premiere. Și, bine înțeles, compozitorul Viorel Doboș, coregrafii Ana Pop Corondan, Stelania Stere, Stelania Rares, Magdalena Călinescu, Tudor Heiea. Al doilea barem va avea loc între 20 iunie și 12 iulie, în orașele din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară. Vom prezenta un concert spectacol cu soliștii: Aurel Ioniță, Maria Pietraru, Carol Kurcă. Spectacolul este alcătuit din dansuri și cîntece românești și ale națiunilităților conlocuitoare.

Sandu MARIAN

UN FILM POVESTIT
„CELEBRUL 702"
O producție a Studioului „București"

Ecranizarea: Al. Mirodan, Mihai Iacob. Regia: Mihai Iacob. În distribuție: Radu Beligan, Ion Finteșteanu, Ștefan Ciubotărașu, Mircea Septilici, Sanda Toma, Jules Cazaban, N. Gărdescu, Will Ronea, Forry Etterle și alții.

„...Coridoare lungi, străjuite de gratii. În spatele lor — oameni care trăiesc doar cu speranța. Dar și ea se curmă nemilos la auzul pașilor sacadați ai temnicerilor, un nou condamnat va lua drumul scaunului electric...

Ne aflăm la faimoasa închisoare Bing-Bing din statul Alergica, unde este întemnițat și condamnatul la moarte Kid Sandman, acuzat de a fi jefuit banca Williams. În celula sa, Kid își numără cu indiferență oreie, minutele. El știe că nu are altceva de făcut : bandiții care au aruncat asupra lui întreaga vină, îi vor ucide copilul dacă va spune adevărul.

Și totuși, o întîmplare neprevăzută va schimba în ultima clipă cursul firesc al evenimentelor. Mister Harrison, proprietarul renumitei case de editură „Books and Books" are o idee pe cît de originală, pe atît de rentabilă : să publice în volum isprăvile unui gangster scrise chiar de către acesta înaintea execuției. Alegerea cade tocmai asupra lui Sandman, prezidentul celui mai scaunului electric fiind de-acum pe lumea cealaltă. În consecință, magnatul literaturii de groază obține amînarea pentru o lună a lichidării lui Sandman, în virtutea noii sale ocupații care avea să-i aducă editorului profituri uriașe. La rîndul său, Kid, ispitit de o speranță, acceptă bucuros să devină instrumentul fabuloasei afaceri. ...Din nou coridoare lungi, străjuite de gratii. Aceiași oameni, aceleași speranțe deșarte, același joc sinistru cu viața unor nenorociți...

Și totuși, pare a se fi schimbat ceva aici : celula deținutului cu nr. 702 arată acum ca un modern cabinet de lucru. Kid Sandman are la dispoziția sa tot ceea ce-și dorește : mobilă nouă, covoare moi, îmbrăcăminte după ultima modă, specialități culinare, băuturi fine... O secretară dactilografă notează cu grijă tot ceea ce el inventează pentru a băga spaima în cititori și, totodată, a-și dovedi utilitatea, ceea ce-i va prelungi viața. Dar iată că a sosit și ziua scadenței. Actorul mister Harrison, după ce a tras ultimele dăți de cărți sale, epuizînd succesul, descoperă un nou artificiu comercial : mîine, în ziua execuției, se va pune în vînzare o nouă ediție purtînd banderola cu inscripția „autorul moare azi".

Ulcat de cinismul patronului său, Kid Sandman, nu mai poate totuși renunța la aureola stupidei sale celebrități. Pentru prima oară el este îndemnat să privească adevărul în față : nimeni nu a vrut să-i redea viața, nici măcar cu prețul minciunilor sale tipărite, ci toți au avut nevoie de el pentru a se îmbogăți picurînd otrava urii și a năravurilor bestiale în urechile mikoanelor de cititori. O licărire de conștiință îl îndeamnă să-i determine pe mister Harrison — sub amenințarea colaborării cu un editor concurent —, să-i prelungească din nou existența pentru a scrie de astădată tot adevărul în ultima sa carte intitulată simbolic : „A doua față a lui Kid Sandman".

ECOURI

● **Teatrul „Gheorghe Dima" din Brașov a prezentat în premieră pe țară, o-pera comică populară „Păcală" de Sabin Drăgoi, pe un text scris de compozitor după povestirile lui Petre Dulfu. Opera a fost pusă în scenă de Victor Cottescu, regizor la Tea-trul de Operă și Balet al R.P.R.**

● **FESTIVALUL „Primăvara la Praga" a fost deschis cu un concert de mu-zică de cameră la care și-au dat concursul Elena Dima-Toroimac, Nicolae Flo-rei și pianistul Corneliu Gheorghiu, soliști ai Tea-trului de Operă și Balet al R.P.R.**

● **„Deportarea" este titlul filmului pe care îl realizează Zbynek Brynych în fostul ghetto de la Terezin care re-latează ultimele 24 de ore trăite de către de-ținuții acestui lagăr înainte de a fi expe-diați de către hitleriști în camerele de gazare de la Auschwitz.**

● **LA FILARMONICA de Stat din Arad s-au început pregătirile pentru realizarea operetei „Casa cu trei fete" de Fr. Schubert. Opereta va fi interpretată de colec-tivul artistic al filarmoni-cii în colaborare cu actori ai Teatrului de Stat din localitate.**

— Cînd credeți că va fi gata spectacolul ? îl întreb pe compozitorul Viorel Doboș.

— Premiera a fost fixată pentru 28 mai. În timpul a-cesta, concomitent cu pre-miera, ne ocupăm și de pregătirea a două turnee. Primul, între 7 iunie și 12 iulie, cu spectacolul „Bucu-rești, inima țării" care va fi prezentat în principalele orașe și centre muncitorești din întreaga țară. Specta-colele le vom da pe sta-dioane, pentru care am construit o mare scenă de-montabilă. Din distribuție fac parte : Ana Pop Coron-dan, Stelania Stere, Stelania Rares, Magdalena Călinescu, Tudor Heiea. Al doilea tur-neu va avea loc între 20 iunie și 12 iulie, în orașele din regiunea Mureș-Autono-mă Maghiară. Vom prezen-ta un concert-spectacol cu soliștii : Aurel Ioniță, Ma-ria Pietraru, Carol Kurcă. Spectacolul este alcătuit din dansuri și cîntece româ-nești și ale naționalităților conlocuitoare.

Sandu MARIAN

LA CANNES A ÎNCEPUT FESTIVALUL INTERNAȚIONAL AL FILMULUI
— Corespondență telefonică specială —

Începînd cu ziua de miercuri, delega-ția noastră a în-ceput să participe din plin la viața Festivalu-lui. Delegația noastră a fost invitată la o recep-ție dată de delegația din Senegal după pre-miera filmului lui Yves Ciampi „Liberté 1" în care joacă actorii fran-cezi Maurice Ronet, Co-rine Marchand și doi actori din Senegal : o studentă și un avocat. Cu acești doi actori ne-gri și cu ceilalți ne-am întîlnit la recepția ofe-rită de delegația senega-leză.

Tot miercuri seară am cunoscut-o și pe Marina Vlady, pe soția regizorului Y. Ciampi, o cunoscută actriță ja-poneză, protagonistă, alături de Danielle Da-rrieux și Jean Marrais, a filmului „Taifun la Nagasaki". A fost o seară agreabilă cu toa-te că cerul a fost pom-morît. Delegația ro-mână a fost încon-jurată cu simpatie de organizatori și de toți ceilalți invitați. Cu o zi înainte, cînd am-venit la Festival după o călătorie obositoare cu avionul, am vizionat filmul american al lui Otto Premingher „Furtună la Washington". Acest film a fost critici-cat de o parte a presei franceze, un film care nu a făcut mare vîlvă, dar care are în distribu-ție cîteva actori foar-te buni, cunoscuți de-altfel și publicului nos-tru : Charles Laughton, Henry Fonda și alții. Un film pe care nu l-am văzut noi dar care pare că a fost agreat e „Boccaccio 70" film rea-lizat de Vittorio de Sica, Federico Fellini, Moni-celli și Luchino Vis-conti) în care joacă ac-trița italiană binecunos-cută nouă, Sophia Lo-ren.

Joi dimineață am fost invitați de președintele Festivalului, dl. Fabre Lebré. D-sa a fost deo-sebit de amabil și ne-a invitat pentru mîine dimineață într-o ex-cursie cu mașina pe Coasta de Azur.

Acum, după amiază la ora 3, am vizionat în cadrul Festivalului, fil-mul „Cleo între 5—7" o realizare a regizoarei franceze Agnes Varda. E o nouă realizare a cinematografiei france-ze, un film deosebit de interesant. Această re-gizoare a fost înainte vreme fotografă la Tea-trul Național Popular. Ea este și autoarea a numeroase fotografii a-vînd ca subiect pe re-gretatul actor Gerard Philippe; Agnes Varda a făcut pînă acum numai filme de scurt metraj și este deabia la al doi-lea film de lung me-traj. Debutul ei în „lung metraj" n-a avut succes.

Sîntem foarte ocupați și astăzi. Așteptăm cu nerăbdare ziua de 17 mai, cînd filmul ro-mânesc „S-a furat o bombă" va fi prezentat la cea de-a XV-a ediție a Festivalului filmului de la Cannes. Să spe-răm că programul foar-te încărcat pe care-l avem nu fi compromis pînă la urmă de rezultatele frumoase pe care le așteptăm de la fil-mul nostru. Toată am-bianța deosebit de a-greabilă a acestui fe-stival bine organizat și frumusețile naturii o-rașului Cannes ne fac să uităm obosenla.

Iurie DARIE

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE
„OMUL-AMFIBIE"

Cadru din filmul „Omul-amfibie"

O tri de cîte ori se rea-lizează în studiourile sovietice un basm, o povestire științifico-fantas-tică sau un captivant film de aventuri, regulile specifice ale acestor genuri de mare atractivitate sînt în-totdeauna subordonate re-lierări conținutului de idei, de adîncirii semnificației lor umane profunde ale înfăptuirilor aduse pe e-cran.

Evident și noua producție în culori a studioului „Omul-amfibie" — confirmă aceste caracteristici. Adaptarea cinematografică a romanului cu același titlu de A. Beliaev răspunde din plin pretenți-ilor marelui public pentru petrecerea spectaculoase, ie-șite din comun, pentru ac-țiuni eroice de anvergură, asociind elementelor științi-fico-fantastice nimbul se-ducător al unui basm mo-dern. Dar, pătrunzînd în miezul cărții, regizorii G. Kazanski și V. Cebotariov au pus în lumină, în acest cadru de fantezie, în pri-mul rînd sensul social și al dramei profesorului Salva-tor. Întreaga acțiune — condusă cu îndeminare pînă-n sumedenie de mean-dre, îmbinînd treaz atenția spectatorilor — demonstrea-ză falsitatea amară a visu-rilor utopice ale profesoru-lui, care își închipuie că ar putea scăpa lumea de relele societății actuale, prin crearea unei republici submarine populate de oa-meni amfibii, asemenea lui, lui Său Ichtiandru. Savan-tul care s-a izolat, dezamă-git de nedreptățile sociale și lipsa de înțelegere a lumii înconjurătoare, va plăti scump eroarea sa. Din film se desprinde clar con-cluzia că nici o inno-ire, oricît de îndrăzneață sub raport științific, nu poate fi înfăptuită dacă este con-cepută departe de viață, de lupta oamenilor simpli pen-tru fericire.

Destăinuirea filmului e antrenantă și dinamică, cu episoade în care suspensia dramatică sporește caracte-rul pasionant al acțiunii (urmărirea lui Ichtiandru de către polițiștii asmuțiți de don Pedro pe străduțele înguste, printre case, cu ziduri masive de piatră, pe acoperișuri etc., încercările de a-l „pescui" pe miste-riosul „diavol al mării" sau finalul, încărcat de tensiu-ne și având o notă poetică gravă, emoționantă). O re-marcă specială pentru con-tribuția operatorului E. Rozovski, atît în descrierea ambianței orașului, cît mai ales în filmările sub apă, unde imaginea are o deo-sebită forță de sugestie, o ceva feeric, de balet subacvatic incitător.

Printre interpreții filmului se numără cîțiva actori cunoscuți : în primul rînd marele actor de teatru N. Simonov (profesorul Salva-tor), apoi Anastasia Ver-tinskaia (protagonista din „Pînze purpurii") în rolul atît de pur și grațios al Ixmoaseei Guttiera, precum și V. Korenev întruchipînd cu un avînt sincer pe Ich-tiandru, V. Davidov (ziaris-tul Olsen) și alții.

Mihail LUPU

„APARTAMENTUL"

Cercetarea orizontului co-lidian al existenței omului mărunt, pre-juiește adeseori cineaștilor progresiști din Occident o reflectare critică a condi-ției sociale și etice din o-rînduirea burgheză. Billy Wilder situează filmul său în mediul funcționărimii a-mericane, trăind mereu sub amenințarea somajului și cu speranțe deșarte într-o avansare. Eroul filmului, ti-năr, burlac, modest salariat al unei uriașe instituții, este fericitul posesor al s-partamentului în cauză. Im-prejurarea face ca acest lucru să fie cunoscut și di-rectorilor săi, amatori de escapade extraconjugale. Așa se face că, în speran-ța unei proptele la viitoa-rele avansări, Baxter face să circule cheia apartа-mentului său, în vreme ce lui însuși nu-i rămîne alt ceva de făcut decît să a-știepte pe stradă încheierea fiecărei vizite. La un mo-ment dat însă circuitul se lărgește, în joc intrînd chiar directorul general Shaldrake. Oferindu-i în schimb două avansări uimi-toare, acesta nu-și dă sea-ma că Baxter e îndrăgostit de iitiera Fran Kubelik în compania căreia îi vizita apartamentul.

Refuzînd conformismul melodramatic al unui des-tin implacabil, filmul afirmă pînă la urmă, cu îndrăz-neală și convingere, deeptul omului de rînd de a dobîn-di fericirea, dezvăluind tot-odată cu ce preț poate fi ea obținută într-o lume a iporiziei, șantajului și a in-teresului egoist pentru a putea rămîne împreună. Baxter și Fran Kubelik sînt obligați să-și dea demisia din instituția patronată de Shaldrake.

Înfățișînd aspecte și ten-dințe caracteristice modului de viață american, cum ar fi lipsa orizontei perspecti, ve pentru omul aflat la discreția „celor puternici", caracterul stereotip al mun-cii birocratice, gîndirea su-perficială și distracțiile efline, bazate pe senzații — ceea ce determină în-deosebi în rîndurile tinere-tului, o instabilitate psihică cronică, iar în ultimă in-stanță dezumanizarea, — filmul dă o replică inspi-rată reclamei turistice de tip hollywoodian.

Eugen ATANASIU

Cadru din filmul „Apartamentul"

Instantaneu acrobatic din spectacolul Ansamblului Igor Moiseev

„MESAGERII PĂCII ȘI PRIETENIEI"

Așa au fost numiți membrii binecu-noscutului ansam-blu sovietic de cîntece și dansuri, condus de Igor Moiseev, artist al poporului din U.R.S.S., decorat cu ordinul Lenin, în cele 250 orașe din străinătate unde au dus faima dansurilor populare ale republici-lor sovietice.

Din cei 25 de ani ai existenței sale, ansam-blul a petrecut aproape 8 ani în turneu. Cu tre-nul și cu avionul, sau în căruță și uneori că-lare pe... cămile, ar-tiștii — 175 la număr — au acoperit în total o distanță de... 400.000 km. Cît distanța de la Pă-mînt la Lună sau de 10 ori înconjurul Pă-mîntului pe la Ecuator! Dansatorii și-au de-monstrat măiestria, des-fășind prin arta lor sute de mii de spectato-ri în săli de teatru și de spectacole, în clu-buri și în atelierele uzinelor, în palate ale sporturilor sau pe sta-dioane.

Împlinind un sfert de veac de la înființare, Ansamblul de cîntece și dansuri Igor Moiseev înscrie și alte date re-marcabile. Numărul spectacolelor date pînă acum e de 5.000 iar al spectatorilor de... 10.000.000.

Turneul făcut anul trecut în Cuba a pri-lejuit artiștilor satis-facții deosebite. Teatrul „Chaplin" din Havana, o medalie de onoare „Pentru aportul său remarcabil la întărirea păcii și prieteniei între popoare" și o diplomă.

Programul acestui an e la fel de bogat. După mai multe spectacole date în țară, ansamblul condus de Igor Moiseev a pornit în turneu. Zi-le acestea el va fi oaspetele țării noastre, unde, între 13 și 30 mai va da mai multe spec-tacole în București, Constanța, Galați și Iași.

ÎN STUDIOURILE SOVIETICE

● **OLEG STRIJENOV, talentatul actor sovietic, cunoscut publicului nostru din filmele „Tăunul", „Al 41-lea", „Dama de pică" etc., s-a reîntors de curînd din R. S. Cehoslovacă, unde a luat parte la turnarea filmului „Eroii nu trebuie să moară". În acest film, realizat de Jiri Weiss, Strijenov interpretează rolul unui partizan rus, care luptă alături de locuitorii unui sat slovac împotriva cotropitorilor fasciști.**

● **„O ZI LUNGĂ", filmul realizat de Raisi Goldin în studiourile din Sverdlovsk, înfățișează istoria construc-ției unei uriașe centrale hidroelectrice și în același timp o dramă psihologică a cîtorva eroi de pe acest șantier. El pledează pentru ideea că nu există conflicte personale care să poată fi rezolvate în afara vieții co-lective, adevărate.**

● **TAMAREI KOKOVA, care a jucat adesea roluri de femei din trecut, îi place rolurile eroice. Dar ea încar-nează cu aceiași talent și pe contemporanele sale. În filmul studioului „Tadjikfilm „Zumrat", ea întruchipează o femeie a vremurilor noastre, mîndră, hotărîtă, care știe să lupte pentru fericirea ei.**

● **CINE nu-l cunoaște pe Iuri Vlasov, eroul Jocurilor Olimpice de la Roma, supranumit „omul cel mai puternic de pe glob"? El este eroul documentarului „Cel mai puternic", realizat de studioul central de filme docu-mentare din Moscova. Filmul relevă personalitatea com-plexă și multilaterală a vestitului sportiv sovietic, care e un om de vastă erudiție, inginer militar și deputat în Sovietul Suprem, Iuri Vlasov se remarcă ca un mare iubitor de literatură. Recent, s-au publicat în U.R.S.S. primele sale povestiri.**

PRIMA SERIE DE ABSOLVENȚI

Pe data de 14 mai va avea loc la Teatrul de Ope-ră și Balet încheie-rea ciclului de lecții lirico-dramatice din ca-dru universității mun-citorești de cultură muzicală, pentru anul II.

Un mare număr de artiști ai primei noas-tre scene lirice își vor da concursul la partea experimentală.

Odată cu încheie-rea anului, la sfîrșitul lunii iunie, va ieși prima serie de absol-venți ai universității muncitorești de cul-tură muzicală. Exa-menul de fine de an va consta dintr-o lu-crare scrisă cu 15 in-trebări și o recunoaș-tere a 5 piese muzi-cale la care trebuie să se indice compo-zitorul și titlul piesei.

Premiere în țară

Teatrul de Stat din Brăila a în-bucat din nou haina festivă a pre-mierei, prezentînd re-cent „Ultima oră" de Mihail Se-bastian, în regia lui Aurel Certu și sce-nografia lui Puiu Ga-nea. Colectivul de ac-tori cuprinde pe Moa-ra Iatan, Ștefan Ti-vodaru, Bebe Banu, George Mușceleanu, C.tin Petrican, Radu Dumitrescu, Călin Bo-tez etc.

Repetiții la Teatrul C.F.R. Giulești

La Teatrul Munci-toresc C.F.R. Giulești se pre-gătește un nou spec-tacol în regia artisti-că a Getei Vlad. De data asta este vorba de o lucrare din dramaturgia con-temporană maghiară, o comedie satirică de Clara Feher : „Mîria sa bărbatul". Piese este o satiră la a-dresa bărbaților care au concepții învechite în viața de familie.

În spectacol repetă: Costel Gheorghiu, Eu-genia Bădulescu, Ma-ria Pătrașcu, Paul Ioachim, Iarodara Ni-grim, Traian Dănce-nu, S. Mihăilescu-Brăila, Cornel Vulpe, Alexandru Vasiliu, Mihai Constantinescu.

Imagine din spectacolul cu opera „Lohengrin" de Wagner, pe scena Operei de Stat din Cluj

ÎNSEMNĂRI CLUJENE

Au mai rămas puțin timp pînă la în-chiderea stagiunii însă activitatea teatre-lor lirice clujene conti-nuă să se desfășoare din plin. Afișele acestor tea-tre aduc, aproape săptă-minal, noutăți publi-cului.

În ultimul timp pe scena Operei de Stat s-a prezentat în premie-ră opera „Lohengrin" de Richard Wagner, montare la care au co-laborat A. I. Arbore (regia artistică), Anatol Chișadji (conducerea muzicală), Silviu Bog-dan (scenografia) pre-cum și soliștii Traian Popescu, Ion Bruzea, Lucia Stănescu, Vasile Bărbieru, Ecaterina Vilcovici și Mugur Bog-dan.

Un succes incontesta-bil l-a constituit de a-semenea și premiera recentă cu baletul „Romeo și Julieta" pus în scenă în colaborare cu colectivul Operei Maghiare de Stat. Tot în colaborare cu Ope-ra Maghiară în pre-zent se repetă și opera „Turandot".

În timpul vizitei noastre la Cluj i-am găsit pe artiștii Ope-rei de Stat în plină repetiție la opera „Fe-meia îndărătnică" de Ba-lin, pe care o pune în scenă A. I. Arbore. Distribuția cuprinde o seamă de artiști de frunte ai scenei clu-jene printre care : Mu-gur Bogdan, Lia Mărcuș Anca, Livia Lisea-nu, Ion Iercoșan, A-lexandru Racoliței, Ioan Budoiu, Elena Vătafu, Mireille Constantinescu și Emil Mureșan.

★

În acest timp la Ope-ra Maghiară de Stat maestra de balet Tilde Urseanu de la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. lucrează cu ba-lerinii Lukacs Maria, Sipos Margareta, Fo-dor Tiberiu și alții la montarea baletului „Spărgătorul de nuci", de Ceaikovski, a cărui premieră va avea loc în cursul lunii iunie. Scenografia acestui spectacol va fi semnată de Silviu Bogdan. Pînă la sfîrșitul stagiunii, pe scena aceluiași teatru urmează să se mai pre-zinte în premieră ope-rele „Dama de pică" (r e g i a : Szinberger Sandor) și „Aida" (re-gia A. I. Arbore). În viitoarele premiere pu-blicul clujean va avea ocazia să se reîntîl-nească cu talentații so-liști Trenka Eva, Ottrok Ferenc, László Eva, Al-berz Annemaria, Vida Victor, Bretan Endre și alții.

Amintim că la Opera Maghiară de Stat din Cluj s-au mai prezentat în ultimul timp în premieră opera „Fal-staff" și opereta „Prin-țesa circului", care con-tinuă să figureze cu succes în repertoriul actualei stagiuni.

★

Ambele colective ale teatrelor lirice clujene au început pregătirile și pentru stagiunea de vară. Artiștii Operei de Stat, bunăoară, sînt pro-gramați pentru un tur-neu în regiunile Banat, Hunedoara și Crișana iar artiștii Operei Ma-ghiare se vor deplasa în localitățile Tg. Mu-reș, Reghin, Odorhei, Tîrnăveni etc.

Ion POPOVICI

● CRONICA TEATRALĂ ● CRONICA TEATRALĂ ● CRONICA TEATRALĂ ●

Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra"

„Costache și viața interioară" de Paul Everac

Problema pe care și-o pune Everac, în piesa sa, este aceea de a demonstra că „viața interioară" trebuie s-o urmeze pe cea exterioară, s-o o-glindească pe aceasta, ca punct de plecare și apoi s-o influențeze printr-un potențial mo-ral sporit. Din momen-te ce „viața exterioară", adică orînduirea so-cialistă, a eliminat ra-dical și pentru tot-deauna premizele izo-lării și nefericirii indi-viduale, e firesc, e ne-cesar ca viața interi-oară să devină o sursă de bucurie, de elan creator, de fericire. Pentru aceasta, omul trebuie să spargă ca-rapacea propriului său individualism moral, să se deschidă și să se dăruiască din tot su-fletul, oamenilor, to-varășilor săi de muncă și de viață socială.

Everac ne înfățișează o colectivitate foarte restrînsă, ai cărei mem-bri, lucrători ai uni-hidrocentrale situate undeva în crîeierii mun-ților, sînt obligați să trăiască în mare izo-lare, la apreciabilă dis-tanță de orice colectivi-tate mai vastă și mai animată. Această izola-re în grup restrîns dă naștere unor nega-tive reacțiuni de viață interioară : inginerul-șef Romulus Măluș-reanu și soția sa Feli-licia, oameni tineri, buni, cinstiți, muncitori și care se iubesc, merg spre o catastrofă a căsătoriei și a dra-gostei, din pricină că femeia, lipsită de acti-vitate precum și de ade-vărată prietenie umană, se simte singură, inu-tilă, abandonată și ju-decă aspru comporta-rea soțului său, care se absoarbe în munca sa și în satisfacția de a o executa perfect, închis la viața și fră-mîntările celorlalți, pe care le socotește pro-bleme „personale", „in-time" nu numai ale lor, tînărul muncitor Totea, a început, tot din cauza singurătății, să simpatizeze cam mult cu vinul; Aurel Do-brică și soția sa Tița, sînt preocupați de ego-ismul vieții lor mate-riale, în această at-mosferă Coman Bojo-gan, secretar al orga-nizației de partid, aju-tat de alți doi comu-niști, devine faurul unei minunate acțiuni la capătul căreia îi vom vedea pe toți eroii găsind calea unei ade-vărate comuniuni su-fletești, cu efectul unei redresări morale ca-pabile de a da con-știință lor o perspec-tivă sănătoasă, sursă a fericirii intime și a unei noi constiințe so-ciale. Să adăugăm că în această transfigu-rare e cuprins și un om din afară, un tînăr sportiv, care sosește la hidrocentrală și care, după un intens etalaj de îi usurință, va deveni cel mai bun, mai se-rios și mai modest ba-iat din lume.

Demonstrația acestei idei frumoase și ade-vărate pe care dușă de autor pînă la treapta cea mai de sus, prin personajul baragistului Vătui, obligat, prin na-tura muncii sale, să trăiască absolut sin-gur, la mare distan-tă chiar de colecti-vul restrîns al hi-drocentralei, Vătui, în care am recunoscut un ur-maș evoluat al unui erou al lui Mihail Sebastian, este comu-nist. În izolarea sa absolută, el e totuși prezent în clocotul cel mai fierbinte al vieții, și participă din plin la viață. El dovedește că pentru viața interioară a omului nou, singură-tatea nu există, iar drama lui Everac, ca și atîtea alte ale noastre, dă o replică pozitivă filozofiei bur-gheze contemporane care afirmă că singu-rătatea este condiția iremediabilă a omului, o premisă celei mai pesimiste, mai anti-umane concepții de viață..

Toate bune, dar pen-tru ce „Costache"? Costache este numele unui simpatic măgar, pe care proprietarul său, susnumitul Vătui, îl aduce cu din întîm-plare pe scenă, ori de cîte ori vreunul din soții Mălureanu simte nevoia să-și descarce sufletul, prilejuind as-tfel spovedanii monolo-gate ce ne pun la curent cu drama vieții interioare. N-am să spun că asinul e un animal nedemn de a figura pe scenă, și, mai ales, de a juca rolul de confesor : demnitatea aceasta i-a fost confe-rită de Shakespeare. Dar am să spun că ro-lul lui în drama lui Everac pune o pro-blemă care ar fi fost tot atît de importantă chiar dacă scriitorul l-ar fi înlocuit cu un vultur sau cu un leu. Și anume aceea de a rezolva șubrezenia con-strucției dramatice și a conflictului psiholo-gic printr-o soluție ex-terioară, și printr-un subterfugiu, amuzant, poate, dar grozav de neconvingător. Un mo-nolog interior, sau un monolog pur și simplu, său. un „aparte" cum se numea pe vremuri, nu poate înlocui un conflict și deschide ca-lea unei comunicări convingătoare a tră-sniților eroilor, dra-matismul lor nu se pot realiza decît prin acțiune dramati-că directă și prin ana-liză dinamică. Or, aceas-ta este lipsa cea mai gravă a piesei lui Everac. El pune premize foarte bune, ne prezintă ci-teva figuri și unele si-tuații de la care ni se pare că avem mult de așteptat, dă caractere-lor un contur și un punct de plecare, inte-resante și originale. Toate acestea, unite cu un dialog viu, cu un stil oral de bună au-tenticitate, fac ca actul I să fie deosebit de promițător. Dar el este flictul nu izbucnește, acțiunea nu se în-cheagă. Expunerea e excelentă, demonstrația e statică, iar ceea ce e această cauză, concluzia atît de justă în sine, apare artificioasă și convențională.

Rezultatul este că eroii, gîndiți pe coor-donate psihologice fără îndoială realiste nu sînt, ca oameni vii, cu totul reali. Bojogan, de exemplu, se simți-plă că știe tot, dar nu prin contactul cu tova-rășii săi, ci mai mult printr-un soi de pre-zentă „providențială" în toate împrejurările. Și el nu este singurul.

Deocamdată Everac nu are respirația necesară inspirației sale. El n-a izbutit să dezvolte pînă la capăt și cu forță de viață, mai ales în ul-tima parte a dramei, admirabila temă a ope-rei și ideile ei atît de generoase. De unde, alunecarea rapidă pe panta unui convențio-nalism idilic, sau, zaharos, care și-a pus pecetea pe întregul act al treilea, și care face uitate excelentele im-presii și promisiuni ale începutului? Nu încape îndoială că avem a face cu un dramaturg dotat, dar care mai are mult de lucru asupra sa însuși.

Spectacolul este des-tul de onorabil pe linia regiei (cu excepția unor idei regizorale cu desăvîrșire contraindi-cate, cum ar fi de pildă lunga scenă a încputului, cu circula-ția în cruciș și curme-ziș, a figuriței, în mu-tenie deplină, care su-gerează exact contrariul intențiilor au-torului) căreia Ion Ol-teanu nu i-a dat nici strălucire, dar nici stri-dente sau stîngăcii grave. În schimb spec-tacolul crește mult pe linia interpretării actо-ricești, care a fost, în ansamblu, autoarea unui real succes. Oc-tavian Cottescu, în ro-lul înginerului Mălu-reanu, ne-a dat mare satisfacție, și și-a ser-vit personajul prin-tr-un joc îndelung și bine studiat. Pe soția sa, a jucat-o cu un foarte bun amestec de sentimentalitate și umor, Lucia Mara, actriță dotată, care trebuie să reziste ispitei, uneori vi-zibilă, a unei măști cam convenționale. Sublini-em cu multă bucurie afirmarea, într-un rol de mare dimensiune și complexitate a lui Mihai Mereuță, interpretul co-munistului Coman Bo-togan ; acestui rol. Mereuță i-a dat gravi-tate, vibrație, căldură. Foarte bun și în neîn-cetat progres și a do-vedit și Dan Damian, interpretul muncitoru-lui. În rolul, hai să-i zicem negativ, dar „gras", al sportivului flușturatic, Mircea Al-bulescu a fost amuzant și convingător, mai ales pe porțiunea negativă. Ca întotdeauna, irezis-tibil în candori simu-late și în viclenii ru-dimentare, a fost Paul Sava, care l-a interpre-tat pe inapoiatul Dobrică. Misail Chiriță, Nastasia Șova, Maria Marsellos și Lucia Cristian, au interpretat celelalte roluri, la ni-velul general al unui colectiv actoricesc de remarcabilă afirmare.

Radu POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

INTERVIU CU LUNA!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 241 • Sîmbătă 19 mai 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

DIN SUMAR:

JOI SEARA A FOST PREZENTAT LA CANNES FILMUL ROMÎNESC

„S-A FURAT O BOMBĂ!“

IN PAGINA 8-a

O corespondență telefonică de la Iurie Darie

RUBRICILE NOASTRE

DISCOFILUL

PE MICUL ECRAN

IN PAGINA 5-a

„CURSA PĂCII“ ÎN FAZA FINALĂ

Corespondență telefonică specială pentru „Magazin“

MICA BIBLIOTECA „MAGAZIN“

BINOCLUL DE CÎMP

Schiță de José Blanco Amor (Argentina)

EXPOZITIA ÎNFLORIRII AGRICULTURII

Vizitînd expoziția „Victoria socialismului în agricultură“ din sala Dalles

Într-o știre publicată recent în ziare se arată că, în decurs de două săptămîni, expoziția „Victoria socialismului în agricultură“ care s-a deschis în sala Dalles din Capitală, în zilele istorice ale sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale, a fost vizitată de peste 100.000 de persoane. Au venit s-o vadă, în afară de deputați și de invitații la marele sfat, colectiviști și mecanizatori din Bărăgan, din regiunile Moldovei și din Banat, podgoreni de la Valea Călugărească, muncitori de la uzinele bucureștene „Republica“ și „23 August“, studenți, elevi. De dimineața și pînă cînd se întunecă nu mai conteneşte avalanșa vizitatorilor. Această mare afluență de public se explică prin interesul deosebit pe care-l prezintă expoziția. Pe un spațiu redus, cu mijloace simple, dar în același timp extrem de sugestive și de convingătoare este înfățișat drumul pe care l-a străbătut țărănimea noastră, sub conducerea partidului, spre culmile însorite ale socialismului.

Cum intri, în dreapta, într-o vitrină, se rînduiesc operele lui Marx, Engels, Lenin. Partidul nostru, aplicînd în chip creator, la condițiile țării noastre, măreața învățătură a dascălilor proletariatului a chemat pe micii cultivatori de pămînt să se unească în mari gospodării socialiste pentru a putea să muncească pămîntul cu mașinile, după știință, pentru a-și spori recoltele și a-și îmbelșuga traiul.

Ion PAVELESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

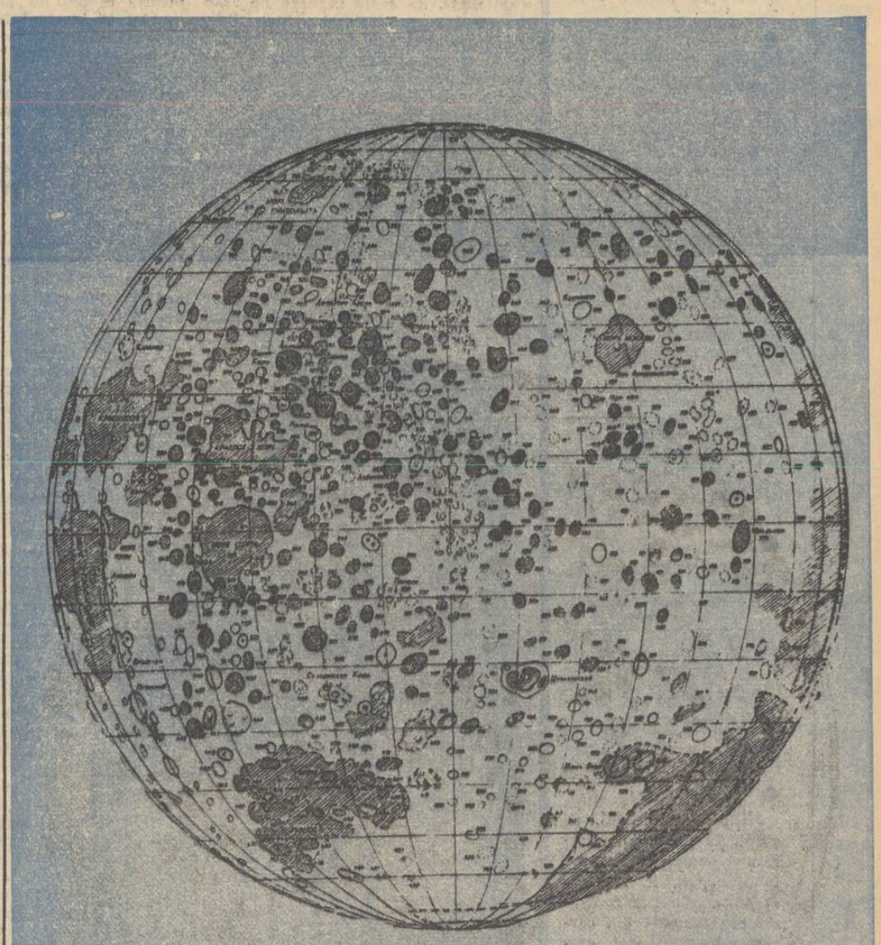

Convorbire secretă cu satelitul Pămîntului

Ținînd seamă de interesul crescînd suscitat de problemele cosmografice, redacția ziarului sovietic „Izkatel“ (Cercetătorul) a hotărît să ia interviuri cîtorva planete ale sistemului solar. Mijloacele de realizare a acestor interviuri rămîn „un secret“ al redacției. Se poate spune doar, că s-a folosit tehnica cea mai modernă: telescopia, radiotelescopia și chiar... telepatia. În rîndurile de mai jos, reproducem primul interviu de acest fel cu Luna, realizat de corespondentul ziarului „Cercetătorul“, Gleb Golubev — interviu care, dacă anticipează doar, este totuși deosebit de interesant prin datele științifice pe care le cuprinde.

— Bună ziua, scumpă amică. Am fost însărcinat să vă iau un interviu și sînt încîntat de această misiune. Îmi îngăduiți, așadar, să vă pun cîteva întrebări?

— Ori cîte vreți. Nici nu vă puteți imagina cît de plictisitor este să te învîrtești, milioane de ani, în jurul Pămîntului, într-o liniște totală, fără să poți schimba un cuvînt cu el. E adevărat, undele voastre de radio ajung pînă la mine, dar eu nu pot încă să le răspund. Și cum aș dori să mulțumesc Pămîntului pentru minunatele cadouri pe care mi le-a făcut: emblema adusă la 13 septembrie 1959 de racheta sovietică și, mai ales, fotografia mea magnifică. Nu-i așa că sînt orbitoare?!...

— Într-adevăr, cred că nu există om pe Pămînt care să nu vă fi admirat fotografia. Dar nu vă pare rău că ultimul dv. secret a fost descoperit?

— Credeți cumva că e ultimul? Asta înseamnă că nu mă cunoașteți aproape deloc...

— Dar...

— Da, da, știu. Unii savanți susțin că suprafața mea e mai bine cunoscută decît aceea a Pămîntului. Fără îndoială că este mai ușor să judece așa, dar e vorba doar de aspectul meu exterior și, citeodată, ...aparențele sînt atît de înșelătoare! Știți de unde vin? Să nu vă închipuiți că sînt bătrînă de cînd lumea...

— Scuzați-mi indiscreția. Cînd v-ați născut?

— Nu știu. Savanții dv. discută foarte mult despre această problemă. Ei presupun că m-am rupt din Pămînt și că am devenit „soția“ lui naturală. Alții, dimpotrivă, mă consideră prizoniera Pămîntului și cred că m-am lăsat atrasă de el, într-un moment de slăbiciune. Academicianul Schmidt susține chiar că m-am format dintr-un nor de gaz și de praf.

— Și car-ei ipoteza cea mai exactă?

— Nu știu. Cine-și amintește de nașterea sa? Voi, pămîntenii, ar trebui să descoperiți aceasta. Ca și tot ce e legat de aspectul meu exterior. De unde provin găurile care-mi dau acest aspect aparte și ce sînt ele, în realitate? S-au emis ipotezele cele mai variate. În momentul de față n-au rămas decît două: formarea prin meteoriți și originea vulcanică. La simpozionul internațional de la Leningrad din decembrie 1960 s-a emis o altă ipoteză și anume că craterele s-ar fi format într-o epocă cînd suprafața mea era încă în curs de solidificare.

— Și care e adevărul?

— Încercați voi s-o aflați. Vă afirm, fără falsă modestie, că această descoperire vă va fi foarte utilă. Studiul biografiei mele va permite savanților voștri să înțeleagă mai bine fenomenele terestre... În ultimii ani, geologii voștri au început să-și pună întrebări și în legătură cu desenul curios al lanțurilor arctice și au început să... „ghicească“. Sînt semnele unor gigantice crăpături de scoarță. Ele demonstrează că a existat o presiune din centrul planetei asupra rocilor de bază. Aceasta indică geologilor unde trebuie să caute cutare sau cutare mineral. Dar să vă mai spun ceva: nuanțele anumitor părți din suprafața mea se schimbă după anotimp. Or, acest fenomen trebuie să sugereze savanților ipoteza că se poate trăi în Lună.

— Cum? Doar aveți diferențe de temperatură care variază între —150° și +115°. Și apoi, nu aveți atmosferă...

— Și cu toate acestea viața triumfă. Nu cunoașteți bacterii capabile să trăiască în izvoare sulfuroase sau în ghețari arctici? N-ați auzit spunîndu-se că pe unii meteoriți căzuți pe Pămînt din spațiile cosmice, savanții au descoperit urme de viață? Savanții sovietici au luat măsuri pentru ca racheta care mi-a adus prima emblemă terestră, să nu-mi aducă microorganisme terestre. Aceasta ar fi complicat cercetările viitoare... V-am pregătit multe ghicitori și surprize, chiar dacă nu pot să ofer oaspeților mei de pe Pămînt o întîlnire cu frații lor din Lună.

— Dar, scumpă prietenă, nu puteți vorbi tot timpul în ghicitori...

— De ce? Vreți să-mi aflați toate secretele? Încercați să le pătrundeți singuri. Dacă toate ar fi limpezi, viața ar fi plictisitoare. E de-ajuns că nu mă ascund de oaspeții mei în spatele centurilor de radiație, ca Pămîntul.

— Da, e adevărat. Nu aveți cîmp magnetic care să întindă cursă razelor cosmice...

— În comunicările lor, savanții au vorbit cu mai multă precauție. În mod practic, nu s-a descoperit cîmp magnetic.

— Oare nu-i același lucru?

— Deloc. Ipoteza cea mai răspîndită asupra cîmpului magnetic terestru, leagă acest fenomen de procesele care au loc în centrul de fuziune al planetei voastre. Ori, eu nu sînt atît de rece cum se presupunea pînă de curînd. Din observațiile lui Troițki, se poate trage concluzia că și centrul meu e în fuziune. Dacă-i așa, de ce aș fi lipsită de cîmp magnetic?

— Scuzați-mă, dar interviul ia o turnură stranie. Puneți dv. mai multe întrebări decît mine...

— Aveți dreptate. Totuși, răspunsurile rămîne să le dați voi, ființele umane. Forța mea de atracție e de 6 ori mai mică decît cea a Pămîntului. Asta înseamnă că zborul în Cosmos, pornind din Lună, necesită mult mai puțină energie. Și, cu siguranță, într-o zi eu voi deveni pentru voi un cosmodrom natural, unde rachetele voastre își vor reface energia, pentru a-și continua călătoriile.

Veniți deci să descoperiți răspunsurile. Vă promit că voi da totul la iveală curajoșilor care vor veni primii în Lună. Și sînt sigură că aceștia vor fi oameni pe care îi cunosc puțin, grație emblemei Uniunii Sovietice, grație atlasului care conține fotografiile mele unice și ale căror explicații sînt redactate în limba rusă.

Pe curînd deci, amicii mei!

MAESTRUL ARGHEZI LA 82 DE ANI

Citiți articolul nostru din pagina 4-a

PE MERIDIANELE GLOBULUI • PE MERIDIANELE GLOBULUI

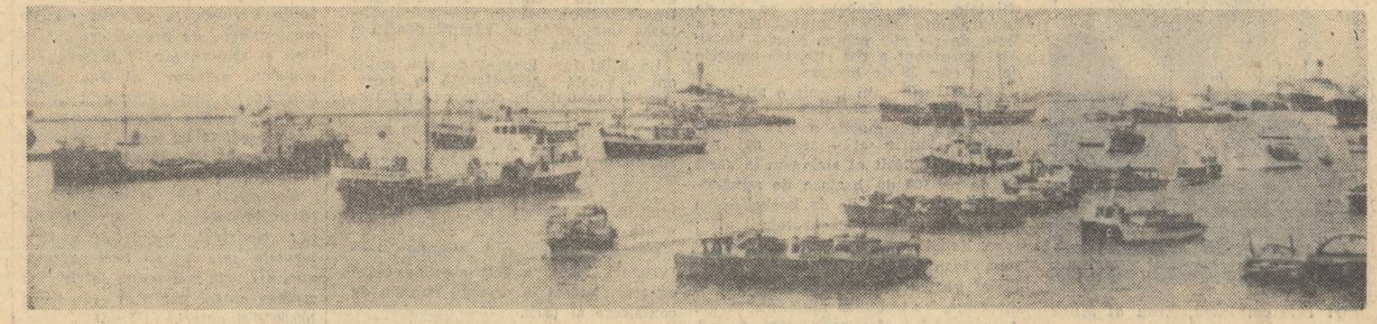

SINGAPORE — „SENTINELA IMPERIULUI“

BANGKOK. Este ora 9 și 30 de minute. La comanda starterului, avionul decolează. Ne aflăm din nou în imensitatea boltei siderale. Prin ferestruicile rotunde ale avionului razele soarelui ne orbesc. Folosind perdeluța de creton ca pe un fel de cozoroc, privim sub noi întinsul nesfîrșit al apei. Sîntem deasupra golfului Siam. Jos, în stînga noastră, șerpuitoare și subțire, aproape ca un deget, se vede o „limbă“ de pămînt. Este peninsula Malacca. Pînă în extremitatea ei sudică, la Singapore, mai avem de zburat, cu giganticul avion de aluminiu și oțel, două ore și ceva. Liniștiți, după emoțiile petrecute cu o zi mai înainte, cînd unul din jeturile avionului se defectase cu aproape 300 km. înainte de aterizare la Karaci, continuăm să ne uităm în jos.

Vasile GRĂDINARU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Sus: *Rada portului Singapore*; jos, dreapta: *Harta peninsulei Malacca, cu Singapore — „sentinela imperiului“.*

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

OAMENII de știință de la laboratorul paleofitologic al Institutului de cercetări petroliere din Leningrad au descoperit rămășițe microscopice de origine organică în meteoritul căzut la 18 iunie 1889 pe teritoriul fostei gubernii Herson din Ucraina. Oamenii de știință au reușit să separe originale formații de felul sporilor, de culoare galben închisă și brună, precum și rămășițe microscopice de origine organică.

●

ANUL TRECUT, într-un taxi din Roma s-au născut trei copii. Șoferul vehiculului unde s-a întîmplat fericitul eveniment, se numește Giuseppe Cigogna. Cigogna, în românește, se cheamă barză.

●

ÎN BERLINUL occidental autoritățile au hotărît condamnarea la moarte a 50.000 de porumbei. În ciuda protestelor Societății pentru protecția animalelor, porumbeilor li se va administra o doză mortală de otravă în hrană. Porumbeii sînt „acuzați" că murdăresc în mod excesiv străzile și monumentele orașului și că propagă unele boli molipsitoare.

●

UN COMERCIANT din Marakeș a primit o scrisoare de afaceri expediată din Casablanca la 29 septembrie 1936. Misiva, așadar, a avut nevoie de 26 de ani pentru a parcurge, pe cale poștală, distanța de 250 km. ce separă cele două orașe. Expeditorul, care solicitase răspuns urgent, a murit înainte de a-l fi primit.

●

JURIUL „Cercului de studii în domeniul literaturii pentru tineret" de la München, R. F. Germană, a ajuns la concluzia că niciuneia din cărțile pentru tineret editate în Germania occidentală nu merită să i se acorde vreun premiu.

●

UN JUDECĂTOR londonez l-a amendat pe pictorul William Morris, deoarece „artistul" pictase, într-o curte interioară un tablou abstracționist cu ajutorul unui automobil—fără să aibă permis de circulație. Morris întinsese o bucată de pînză lungă de zece metri și golise peste ea conținutul a 142 de tuburi de vopsele de ulei și 10 litri de culori lichide. După această operație trecuse cu o mașină în sus, în jos și de-a curmezișul peste pînza întinsă. În zelul său ajunse în stradă, în brațele unui polițist. Morris a arătat la tribunal că vînduse 12 m. din „pictura" astfel realizată cu 157 lire sterline.

●

CEL MAI VECHI roman cunoscut în istoria literelor poartă titlul „Povestea a doi frați", e opera scriitorului teban En-na-na, și a fost scris în jurul anului 3200 î.e.n. Romanul este cuprins în 19 foi de papirus.

●

BIOLOGUL Iuri Kasiro din Sverdlovsk a realizat un aparat cu ajutorul căruia se poate stabili imediat dacă un copac este sănătos sau bolnav. Omul de știință a stabilit că rezistența electrică a celulelor reprezintă un perfect informator asupra stării copacului. Stratul cel mai activ și mai important al trunchiului — bastul — este bun conducător de electricitate. La un copac bolnav aceste proprietăți ale bastului slăbesc și conductibilitatea sa electrică scade considerabil. Sursa de alimentare a aparatului este o baterie electrică de buzunar. Pentru întregul sezon de vară sînt suficiente 3—4 baterii de acest fel.

●

O SECȚIE de peruci s-a deschis într-un mare magazin din New York. Acolo se poate alege podoaba capilară după culoare și formă, ca o pălărie. La dispoziție stau 20 de modele.

●

BOLNAVII de diabet nu sînt excluși de la o activitate fizică normală. Pentru a demonstra aceasta, șase tineri bolnavi de diabet din Stockholm, laolaltă cu alți șase tineri sănătoși, au parcurs în trei zile 50 km. pe schiuri. Analizele efectuate în timpul parcurgerii acestei distanțe, au arătat că oamenii tineri, chiar dacă suferă de diabet, pot — în limite normale — să practice sportul și să se expună unor eforturi fizice.

FAVELA CANINDE

Carolina, o negresă sărmană din favela Caninde din Sao Paolo a scris o carte despre care vorbesc multe ziare din Brazilia. Ea a descris viața mizerabilă dusă de cei ce trăiesc în „favela", adică cartierele construite din scînduri și table, din cartoane și cutii goale de conserve. Este vorba deci de un cartier tipic marilor aglomerații din preajma centrelor urbane din lumea capitalistă, de acele cartiere pe care francezii le-au botezat „bidonville", și cărora în țările de limbă engleză li se spune „slums" (există 12 favela în Sao Paolo și peste trei sute în întreaga Brazilie).

În favela Caninde, Carolina și-a petrecut mulți ani din viața sa. Ea și-a notat impresiile de zi cu zi într-un jurnal pe care l-a completat începînd din iulie 1955. Pe prima filă a scris și ceea ce s-ar putea numi titlul acestui jurnal: „Cartierul disperării".

Iată cîteva din notările făcute de Carolina.

15 iulie 1955: „E ziua fiicei mele Vera. Am vrut să-i cumpăr pantofi

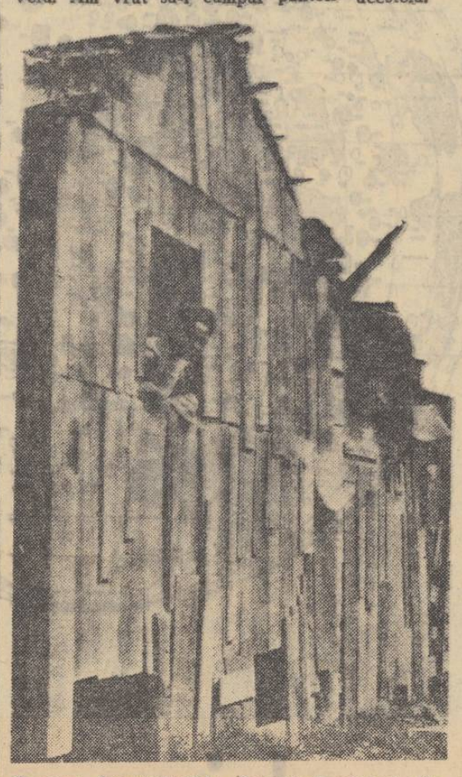

Carolina, fotografiată la „fereastra" mizerei sale locuințe din favelă

noi. Dar mîncarea costă atît de scump încît nu am putut să-mi realizez dorința. Sîntem sclavii costului vieții. Am găsit o pereche veche de pantofi la gunoi. I-am curățat și reparat pentru ca să-i poată purta".

16 iulie 1955: „Mămico, nu vrei să cauți niște apă? M-am sculat și am plecat să caut apă. Am făcut o cafea. Am spus copiilor că nu avem pîine".

17 mai...: „Cînd m-am sculat mi-am dorit moartea. Dacă pentru cei săraci este atît de rău, atunci la ce bun să mai trăiești?"

21 mai...: „Am găsit la gunoi o patată dulce și cîțiva cartofi. Cînd am sosit în favela copiii rontăiau pîine uscată. M-am gîndit că pentru a putea mînca o asemenea pîine ar trebui să aibă dinți de oțel".

3 august...: „Mi-e foame".

15 ianuarie...: „Astăzi sînt mulțumită. Am cîștigat niște bani. 300 de cruzeiros. Cumpăr carne. Cînd săracul mănîncă carne îi rîde sufletul".

2 mai...: „M-am gîndit la Senhor Tomas care s-a sinucis. Dar dacă toți săracii din Brazilia s-ar sinucide pentru că le este foame nu ar mai rămîne prea multă lume".

...În jurnalul ei Carolina relatează, printre altele, un „fapt divers" întîmplat în favela. Într-o zi au poposit prin mahalaua lor o serie de bărbați și femei „încălțați". Erau „oficialități" venite în luxoase limuzine americane, erau persoane „care nu fuseseră invitate de nimeni întrucît nu fac parte din această lume". Cu pompă, aceste oficialități au inaugurat un teren de joacă pentru copiii din favela! Cu acest prilej un tînăr ziarist află de la Carolina că aceasta „ține un jurnal".

Cercetează cîteva din carnetele cu însemnări ale acesteia, le ia cu el și a doua zi într-un ziar din Sao Paolo apar primele extrase din însemnările acesteia.

Tînărul ziarist își dă seama de valoarea materialului pe care l-a găsit întîmplător și pornește în căutarea unei edituri care să fie dispusă să publice jurnalul. Patronii lor nu ar fi vrut nici în ruptul capului să dea la tipar o lucrare în care se afirma, printre altele, că „cel ce se naște și suportă viața pînă la moarte trebuie să fie considerat ca un erou".

O asemenea sentință dată societății în care trăia Carolina nu putea să fie pe placul onorabililor monopoliști ai presei. Pînă la sfîrșit s-a găsit totuși un editor care s-a arătat dispus să publice jurnalul negresei.

Cartea se vinde în zeci de mii de exemplare. Carolina dă autografe și dedicații de dimineața și pînă noaptea. Unui senator, al cărui program politic este pompos intitulat „poporul înainte de orice", Carolina îi dă o lungă dedicație: „Sper că veți da săracilor ceea ce au nevoie și că veți înceta să mai băgați în buzunarele dv. toate impozitele percepute. Cu stimă..."

Cartea se bucură de un succes enorm. S-au tras cîteva ediții succesive.

Autoritățile sînt nemulțumite. Ele anunță că vor dărîma favela și că vor construi un cartier nou. Nimeni nu știe însă nimic concret în legătură cu promisiunile făcute. Probabil că totul se va termina cu într-un film italian care a rulat pe ecranele bucureștene cu cîteva luni în urmă. Vor veni autoritățile, se vor rosti discursuri, fotografii vor lucra de zor, ziarele vor anunța cu titluri de-o șchioapă deschiderea șantierului, se vor aduce două-trei căruțe cu nisip. Peste cîtva timp, în preajma unor alegeri, notabilități locale vor veni din nou și vor inaugura un nou „teren de jocuri" pentru copii.

Favela va continua să existe. Va mai exista atîta vreme cît vor mai ființa și condițiile care generează mizeria maselor muncitoare din lumea capitalului.

Eugen PHOEBUS

Domnul ministru a luat măsuri

În dimineața uneia din zilele lunii aprilie, în fața școlii primare din Wiesbach, landul vest-german Rheinland-Pfalz, domnea o vie agitație. O echipă a postului de televiziune Südwestfunk din Mainz a apărut în împrejurimile școlii spre a înregistra pe peliculă, pentru jurnalul de actualități al televiziunii, unele aspecte ale situației ce domnește la această școală, situație care a provocat indignarea părinților din Wiesbach și hotărîrea lor de a organiza o acțiune de protest — de a nu-și trimite copiii la școală.

În conformitate cu politica culturală promovată de guvernul creștin-democrat al acestui land vest-german, și în această școală (ca și în multe altele din R.F.G.), este interzisă intrarea pe aceeași poartă a copiilor de confesiuni diferite. Există o poartă pentru accesul copiilor de religie catolică și alta pentru cei de religie protestantă. În schimb, copiii ae sexe diferite, folosesc aceeași toaletă (dacă poate fi numita astfel, ținîndu-se cont de aspectul ei).

După ce ies din ciasele supraaglomerate, elevii își petrec recreațiile într-o curte în care se scurge apă murdară și lături de la toate gospodăriile înconjurătoare.

Cînd reporterii televiziunii, sesizați asupra lipsei de igienă de la școala din Wiesbach, s-au deplasat cu aparatele lor în această localitate, au fost întîmpinați de un energic paznic, care — însoțit de un cîine ce lătra amenințător — le-a interzis accesul la școală. Nefiind dispuși să renunțe la treaba pentru care au venit, telereporterii, descurcăreți, s-au apropiat de „subiectul" reportajului lor pe căi ocolite, trecînd prin curțile și sărind peste gardurile gospodăriilor vecine cu școala.

Cînd primarul din Wiesbach a aflat ce se întîmplă, era prea tîrziu: operatorii care au terminat înregistrarea pe peliculă a tot ce-i interesa, plecaseră. Dar primarul — și el descurcăreț — nu s-a pierdut cu firea. A pus mîna pe telefon și a sesizat autoritățile județene, care au sesizat autoritățile regionale, care au sesizat autoritățile guvernamentale ale landului, care l-au sesizat pe ministrul culturii landului Rheinland-Pfalz, Eduard Orth în persoană... Și astfel, la numai o oră după ce reporterii au părăsit Wiesbachul, în cabinetul directorului Bischoff al televiziunii Sudwestfunk, a sunat insistent telefonul. În absența acestuia (care era în concediu), vocea tunătoare a d-lui ministru a răsunat din receptor la urechea secretarei speriate.

Ce s-a întîmplat pe urmă nu se știe precis. E de presupus însă că ministrul culturii a luat măsuri. Nu pentru îndreptarea lucrurilor de la școala din Wiesbach, firește, ci... pentru scoaterea reportajului din programul jurnalului de actualități al televiziunii... Asemenea „măsuri" nu necesită fonduri din visteria landului care pot fi îndreptate, în continuare, spre înarmarea Germaniei occidentale.

Ceea ce i-a indignat pe părinții copiilor din Wiesbach, nu constituie un „caz" deosebit în R.F.G. Într-o relatare despre situația învățămîntului din Germania occidentală, revista hamburgheză „Der Spiegel" arăta nu de mult că aceasta este „atît de disperată, în comparație cu cea din Europa, încît Republica Federală poate fi considerată, din acest punct de vedere, ca o țară slab dezvoltată".

E o constatare bazată pe realități, pe care nici cei de la Bonn n-au încercat pînă acum s-o contrazică.

A. S.

ÎN LUPTĂ CU LANȚURILE HOLYWOODULUI

În afară de marea „uzină de vise" a Holywoodului, de producția strict industrială, mergînd la sigur pe criterii comerciale și neaducînd nici un aport la dezvoltarea artei cinematografice, după al doilea război mondial au apărut în S.U.A. o pleiadă de cineaști independenți, animați de alte scopuri și tendințe.

Manifestările lor au fost la început timide și sporadice, dar aveau meritul că reflectau dorința de a scăpa de cenzura de tipul codului fariseic al lui Hays sau de autocenzura pe care și-o impuneau unii cineaști, de teamă să nu fie înlăturați de puternicele firme cinematografice: Metro Goldwyn Mayer, Paramount, Fox, RKo Radio Pictures.

După ce s-a deslănțuit „vînătoarea de vrăjitoare" și teroarea organizată de așa zisa comisie de cercetare a activităților antiamericane existența independenților a devenit un act de curaj cu atît mai meritoriu.

Treptat, producțiile lor au crescut, au îmbrățișat o tematică mai nouă, astfel că astăzi această mișcare s-a definit în cadrul unei școli care a permis manifestarea unor personalități variate și originale.

Majoritatea acestor cineaști independenți nu au pregetat de altfel să semneze un manifest colectiv adresat cineaștilor tineri din lumea întreagă, publicat la 30 septembrie 1960 și precizînd poziția lor în următorii termeni: „Puteți conta pe hotărîrea noastră. Sîntem sătui de Marea Minciună în viață și în artă. Nu sîntem numai pentru o artă nouă, ci și pentru un om nou. Vrem să facem artă, dar nu pe spinarea realității. Nu vrem filme false, chiar impecabil finisate; preferăm filme imperfecte, stîngace, dar vii; nu vrem filme roze, ci de culoarea sîngelui care însuflețește".

Pot fi semnalate producții independente americane curajoase prin problemele pe care le abordează, prin modul deschis de a privi tarele societății americane. Unul dintre aceste filme a fost „Strange victory" (Victorie ciudată), realizat de Leo Hurwitz. Scenarist și regizor totodată, Hurwitz prezenta în revelatorul său documentar aspecte din viața demobilizaților („veterani"), care întorși de pe front își dau seama că de sacrificiile făcute au beneficiat doar cele 200 de familii ale trustmenilor, că șomajul, rasismul, injustiția, teroarea polițienească persistă. Filmul nu a putut fi proiectat decît hors concours la diferite competiții cinematografice și nu a ajuns la o proiecție publică. Nesprijinit, neîncurajat de nimeni — deoarece în perioada aceea era în toi campania isterică deslănțuită de Mc Carthy și ciracii săi — talentatul Leo Hurwitz s-a pierdut complet.

Pe aceeași linie demascatoare se situa alt film, realizat într-un stil direct, lipsit de podoabe, cu mijloace puține, dar cu un mesaj precis: „The quiet one" (Exclusul"), al lui Sidney Meyers. Este povestea unui mic negru pentru care viața în „țara tuturor posibilităților" nu-i oferă nici o bucurie, nu-i aduce nici un suris. „Savage age" (Epoca sălbăteciei), viguros pamflet în imagini contra intoleranței, bigotismului — opera aceluiaș autor, a fost cenzurată total. Filmul trata o problemă pe care forurile oficiale o trec cu grijă sub tăcere: cea a exterminării pieilor-roșii (în trecut) și a stingerii lor, în condițiile actuale.

O temă asemănătoare ataca și alt cineast care nu a mai găsit posibilitatea de a produce filme: Kent Mckenzie, în „Ultimii exilați", tratînd soarta dramatică a indienilor Pueblo din vestul Statelor Unite.

Interesant ca formulă și viziune este filmul-anchetă, pe care a izbutit, în ciuda numeroaselor obstacole întîmpinate să-l ducă la capăt acum cîțiva ani studentul Robert Young.

El a filmat pe rînd, pe cîțiva negustori, funcționari, fermieri, din statul Alabama, în timp ce răspundeau la o anchetă intitulată: „Ce gîndiți despre egalitatea raselor?" Apoi, aceiași oameni au fost prinși în atitudini cu totul contrastante cu răspunsurile date, căutînd să împiedice o manifestație antirasistă. Cercurile oficiale au intervenit împiedicîndu-l pe Robert Young să-și desfășoare mai departe activitatea cinematografică.

Abia de curînd, după ce între timp cineaștii independenți, dovedind inițiativă și antrenînd cercuri progresiste în sprijinul lor, și-au întărit mișcarea — Robert Young a impresionat cu o nouă producție, de o arzătoare actualitate: „Călătorie spre un război" — adevărul despre masacrele și metodele feudale prin care Portugalia lui Salazar încearcă să mențină unul din ultimele vestigii ale colonialismului în Africa: Angola.

Pe aceeași linie înaintată se află ultimele producții ale unui „tandem" extrem de interesant: Robert Drew (elev al marelui documentarist decedat acum cîțiva ani, Robert Flaherty) și Richard Leacock. Înzestrați cu un ascuțit spirit de reporteri, folosind cu pătrundere resursele unei pelicule de tip nou și a unui obiectiv permițînd filmări spontane și neprevăzute de cei filmați — Drew și Leacock au realizat, printre alte filme de valoare, documentarele unor martori obiectivi și cinstiți: „Kenya, pămîntul fantomelor albe" și „Cuba și yanqui no".

Fără îndoială încă că, în domeniul filmului independent, printre cele mai complexe și interesante personalități sînt Lionel Rogosin și John Cassavetes.

Rogosin și-a pus la bătaie economiile strînse în ani de zile și, prin colectă publică, a terminat un sguduitor document uman: „Pe Bowery" — în cartierul epavelor din New York, acolo unde alcoolismul și tuberculoza fac ravagii cumplite în rîndul celor ajunși „la fund", striviți de necruțătorul mecanism economic al celui mai mare oraș din lume. Cu al doilea film al său „Come back, Africa" („Intoarce-te, Africă") turnat în Zululand și atacînd cu vigoare rasismul, Rogosin a obținut „Leul de aur" la festivalul filmului documentar dar n-a obținut și dreptul elementar de a-și prezenta filmul pe ecranele din S.U.A.

Tot prin colecte de masă a putut să turneze — mai mult cu actori neprofesioniști — și John Cassavetes filmul său artistic antirasist „Umbre", care întrunește calitățile și limitele, slăbiciunile încă inerente, ale noii școli.

Filmul surprinde cu un uimitor simț al amănuntului, frînturi de viață cotidiană care oglindesc o realitate cuprinzătoare și sînt de o emoționantă umanitate.

Firește că, afară de cenzură și blocusul economic, marile trusturi cinematografice s-au văzut nevoite să recurgă și la alte metode pentru a împiedica dezvoltarea mai impetuoasă a acestei pleiade de cineaști independenți. Una din căi este ca, prin intermediul criticii subordonate lor, să-i atragă pe independenți către formalism, ermetism, îndepărtîndu-i astfel de mase și dînd mișcării lor caracterul unei fronde intelectualiste. Așa s-a întîmplat cu Curtis Harrington, care cu „Night tide" a luat la Festivalul de la Spoleto un premiu ce reprezintă doar o încununare a ermetismului, a formei lipsite de mesaj.

Altă metodă a magnaților Hollywoodului, pentru a neutraliza aceste talente periculoase, este cumpărarea lor. Chiar John Cassavetes s-a lăsat pentru moment amăgit și, cu iluzia unei libertăți în alegerea subiectului, a primit lanțurile de aur ale Hollywoodului, urmînd să turneze în Italia o producție costisitoare, avînd drept vedetă pe Claudia Cardinale, dar cu o ternă și monotonă galerie de personaje standard.

Sînt metode și capcane care nu pot totuși împiedica afirmarea noii școli care poate reda cinematografiei americane vitalitatea pe care a avut-o cîndva, care pot reprezenta o contribuție la progresul cinematografiei ca artă a ideilor înaintate, a problematicii sociale, a epocii noastre.

Eugen MARIAN

„Împotriva lui 70"

Situația din Guatemala — exploatată de „monstrul verde" (monopolul „United Fruit Company") și terorizată de sluga acestuia, sîngerosul dictator Ydigoras Fuentes — seamănă tot mai mult cu un vulcan gata să erupă. Demonstrațiile, grevele și răscoalele se țin lanț. Activitatea partizanilor din munți se întețește. Muncitorii de pe plantații și cei din orașe, țăranii și studenții desfășoară, pe tot cuprinsul țării, acțiuni puternice și îndrăznețe, în ciuda represiunilor și a stării de asediu decretată de dictator.

Întreaga țară a fost cuprinsă de ceea ce unele ziare burgheze din Occident denumesc „revolta celor desculți" pentru schimbarea „structurii procentelor", „împotriva lui 70"...

Printr-o bizară coincidență numărul 70 a devenit simbolul acelei situații căreia poporul Guatemalei vrea să-i pună capăt: 70 la sută din populația țării nu dispune nici de cele mai minime resurse economice, venitul pe cap de locuitor fiind aproximativ de 70 dolari anual. 70 la sută din proprietățile agricole se află în mîinile unui pumn de proprietari autohtoni și străini, iar 70 la sută din comerțul exterior al Guatemalei depinde de piața Statelor Unite. 70 la sută din populația țării e analfabetă, 70 la sută nu primește nici un fel de asistență medicală și tot 70 la sută umblă desculță...

Mai există însă și unele excepții de la această bizară coincidență: „monstrul verde" ține în tentaculele sale 300.000 hectare terenuri din cele mai bune, de pe care stoarce anual profituri de peste 100.000.000 dolari...

Îmblînzitorul „Fraidei"

Iuri Pitra, ca și ceilalți șefi de echipă, a zăbovit în acea seară de toamnă pînă tîrziu la conducerea colhozului „Viață Nouă" din Bilki, unde oamenii din toate brigăzile se adunaseră să discute despre viață, să glumească, să mai fumeze o țigară. Iar cînd a venit vorba despre plata suplimentară și oamenii au început să glumească pe seama lui Pitra, ca nu cumva să se ostenească prea tare ducînd acasă sacii cu porumb dobîndiți, Iuri Bilinet începu, deodată, să chicotească răutăcios.

Toată noaptea șeful de echipă, Pitra, nu închise un ochi. Nu și-a găsit loc nici în timpul zilei. Toate îi cădeau din mînă. Poate că Bilinet este invidios? — îi trecu prin minte. Dar cine îl împiedică pe el, pe Iuri Bilinet, să obțină recolte bogate? Cîmpul colhozului este larg, fiecare are unde să se desfășoare.

Peste o săptămînă, la conducerea colhozului se discuta despre repartiția suprafețelor pentru viitoarele semănături de porumb. Prezentau rapoarte brigadierii. Erau de față aproape toți șefii de echipă. Erau aici și Iuri Pitra și Iuri Bilinet. Totul mergea cum se cuvine. Dar deodată Bilinet sări de la locul său și spuse:

— Toți capătă parcele bune, numai mie mi se dau cele mai proaste. Și-apoi mă criticați...

— Așa-i întotdeauna — ripostă președintele colhozului — cînd vecinul are o recoltă mai bună, atunci și pămîntul lui ți se pare neobișnuit de roditor.

— Lui Pitra i se dă întotdeauna cea mai bună parcelă! — o ținu Bilinet pe a lui.

Jignirea și mînia îl împinseră pe Pitra la un gest disperat. Nu departe de sat era o mică parcelă de vreo 10 hectare, denumită „Fraida". Cîndva făcuse parte din proprietatea moșiereasă de prin locurile acelea. Cei care argătiseră pe acolo știau bine că pe acest pămînt „sterp" nu creșteau nici măcar buruieni. Pămîntul umed, năpădit de mușchi, osîndea la pieire orice fel de semănături.

— Vă rog să dați echipei noastre „Fraida" — spuse pe neașteptate Pitra și se lăsă greoi pe bancă.

Cererea șefului de echipă fu întîmpinată cu o explozie de rîsete.

— Vorbești serios? îl întrebă președintele

— Foarte serios — spuse Pitra ridicîndu-se.

— Dar acolo nu crește nimic.

— Echipa mea o să facă să crească!

Cererea lui Iuri Pitra fu satisfăcută iar parcela, pe care la început voiseră s-o dea echipei sale, i-au repartizat-o lui Bilinet. Toți l-au compătimit atunci în tăcere pe îndrăznețul șef de echipă și majoritatea, în afară de președintele colhozului care cunoștea caracterul lui Iuri Pitra, îi preziceau un eșec.

Iată-l pe Iuri Pitra pe parcela de pămînt „sterp". El știa că acolo nu creșteau nici măcar buruieni și întorcea cu lopata, cu și mai multă îndîrjire, pămîntul viscos și argilos.

— O să-l silim! Trebuie neapărat să reducem nivelul apelor freatice, să secăm stratul superior. Și numai atunci vom putea să ne gîndim la obținerea de recolte pe „Fraida".

Pe undeva pe alături, își ducea apele Borjava, care se varsă în Tisa. Lucrau pe cîmp numai patru oameni, în tăcere, fără pauză. Ei, o să-l uscăm, se gîndea șeful de echipă, dar mai departe? Porumbul cere pămînt gras și nu acid, dezalcalinizat. Trebuie să facem ceva. Să folosim mîlul din riu — i-a venit în minte. Și curînd dinspre Borjava au început să vină care cu mîl gras din riu, cu care au început să acopere cîmpul. În ajutorul entuziaștilor au venit camioanele colhozului. Vuietul lor înăbușea plescăitul apelor Borjavei.

Uneori venea în vale și moș Moskola. El privea ursuz la oamenii „ieșiți din minți" și clătina din cap:

— Muncă fără folos. O să vie primăvara și „Fraida" o să vă arate ce poate.

Și într-adevăr. N-a apucat porumbul să dea două-trei frunzulițe și a și început să îngălbenească. Iuri Pitra a dat fuga la brigadier, la președinte, dar aceștia au dat numai din umeri. Atunci s-a adresat specialiștilor din Mukacevo.

Iar în timpul acesta la Bilki invidioșii dădeau drumul limbii lor veninoase:

— I-am spus noi că nu poți face vaca stearpă să rodească.

A ieșit la iveală că tinerele semănături nu aveau destulă hrană. Trebuiau îngrășate suplimentar cu îngrășăminte azotoase. Trebuia mărită și scurgerea apelor subterane. Acum nu numai patru ci toți cei 22 de membri ai echipei nu mai părăseau cîmpul din zori pînă-n zori. Ei îngrijeau porumbul ca pe un nou născut.

Și deodată, tulpinile au început să se ridice tot mai sus și să înverzească.

Au venit vremuri bune. Curînd s-au întețit excursiile spre „Fraida" dar nu atunci cînd lucra acolo echipa, ci seara, cînd se întuneca. Și iarăși au început să umble vorbe rele: „firește plantele vor crește, dar știuleți nu vor avea". Dar „Fraida" s-a grăbit, ea însăși, să se răzbune pe sceptici și pe răuvoitori: pe fiecare cocean au început să se ivească în curînd cîte doi și chiar trei știuleți, și atît de mari, încît era cu neputință să nu-i admiri. Cei din echipa lui Pitra se bucurau nespus. Dar nici scepticii nu se dădeau bătuți.

— Recolta de pe „Fraida" trebuie neapărat cîntărită de o comisie — cereau ei

A fost cîntărită cu o precizie spițerească. **Au ieșit exact cîte 94 chintale de boabe la hectar. Iar echipa lui Iuri Bilinet a cules de pe un pămînt bun numai 37 de chintale la hectar.**

Peste un an Iuri Iurievici Pitra a primit titlul de Erou al Muncii Socialiste, iar membrii echipei au fost decorați cu ordine. Atunci renumitul

Iuri Iurevici Pitra, Erou al Muncii Socialiste

șef de echipă a rostit cuvintele care n-au fost uitate:

— Iată, acum am înțeles cum trebuie să muncim. Ne-am dat seama că nu există pămînt rău. Dă-i ceea ce cere și atunci el va rodi.

Deobicei cînd Iuri Iurievici este întrebat ce noi metode agrotehnice aplică echipa sa, el răspunde:

— Metoda de semănare a porumbului în cuiburi așezate în exagon. Ea a fost elaborată de către Nikolai Dmitrievici Fesik, profesor la școala tehnică agricolă din Mukacevo. Prin ce este interesantă această metodă? Ea ne permite să avem cu 3.200 de cuiburi mai mult decît metoda obișnuită. Iar aceasta înseamnă zeci de chintale de porumb boabe în plus.

Anul trecut, după plenara din ianuarie a C.C. al P.C.U.S., Pitra i-a adunat pe membrii echipei, din care fac parte mulți absolvenți ai școlii medii, și le-a spus:

— Există o zicătoare bună: nu acela este în frunte care i-a întrecut pe ceilalți, ci cel care-i trage pe ceilalți după sine. Peste drum de noi sînt ogoarele colhozului „Ceapaev". Acolo pămînturile nu sînt mai rele decît ale noastre, dar recoltele... Trebuie să-i ajutăm...

Curînd în colhozul „Viață nouă" a început să vină des șeful de echipă Ivan Koțan. Iuri Iurievici l-a ajutat să-și planifice suprafața, să aleagă semințele, a fost pe parcela lui Koțan și în timpul lucrărilor la porumb. I-a trimis chiar în ajutor pe tractoristul comsomolist Alexandr Erdeli. Renumitul șef de echipă este adesea oaspete și în echipa lui Ivan Kobal, care lucrează în colhozul „Lenin" și în echipa Mariei Melai din colhozul „Drujba".

Toamna au făcut bilanțul muncii. Echipa lui Pitra a cules de pe fiecare din cele 50 de hectare de semănături cîte 125,6 chintale de boabe, Ivan Koțan de pe 20 de hectare cîte 71 de chintale, Ivan Kobal de pe 75 de hectare cîte 105,5 chintale. Nu s-a făcut de rîs nici echipa Mariei Melai. Aici porumbul a dat cîte 105 chintale de pe cele 26 de hectare.

Zilele trecute am primit o scrisoare de la Iuri Iurievici Pitra.

„Plenara din martie a C.C. al partidului — scrie el — ne-a dat noi forțe. Am hotărît să strîngem în acest an de pe 100 de hectare de semănături cîte 110 chintale de boabe. Și-au fixat noi sarcini și protejații mei: Ivan Kobal va lupta pentru 110 chintale, Ivan Koțan pentru 85, Maria Melai pentru 110. Ei ne-au chemat la întrecere. Va trebui să muncim zdravăn. Aceste echipe sînt concurenți serioși. Este greu de spus cine o să iasă învingător. O s-o arate toamna de aur. Acum la noi e mare fierbere. Pregătim îngrășămintele, cărăm mîl din Borjava, strîngem găinaț și cenușe. Pregătim semințele, alegem, pentru semănat numai din cele cu putere de încolțire sută la sută...".

În colhozul „Viață nouă" din raionul Irșava, regiunea Transcarpatică am fost anul trecut în august. Pe Iuri Pitra l-am găsit pe „Fraida". Cu palmele sale arse de soare și crăpate, mîngîia duios tulpinile înalte ale porumbului. Pitra nu este prea înalt, dar e solid, iar de sub șapcă îi ies zulufii, atinși de încărunțire.

— Îți place la noi? mă întrebă el, arătînd spre îndepărtările albastre ale Carpaților.

— Foarte mult!

Apoi am mers împreună pe ulițele satului Bilki. La fel ca și în alte sate de pe aici, am privit cu interes noile case ale colhoznicilor: spațioase, bune, frumos împodobite. Una din ele avea zidurile albe, neted tencuite, cu fișii cenușii, largi, sub ferestre. În tencuiala alteia erau fixate cu o deosebită măestrie cioburi de sticlă. De departe zidurile păreau făcute din marmoră.

Pitra ne-a povestit ce vis irealizabil era pentru țăranul din regiunea transcarpatică, înainte vreme, cumpărarea unui petec de pămînt pentru o căsuță modestă.

La Bilki funcționează de mai mulți ani o școală interraională a experienței înaintate în cultivarea porumbului. I se spune simplu: școala lui Pitra. De pretutindeni vin spre satul din regiunea transcarpatică scrisori cu rugămintea de a trimite „o mînă" de semințe, de a împărtăși minunata experiență. Se trimit răspunsuri amănunțite, cu sfaturi, pachete cu semințe.

Recent, îmblînzitorul „Fraidei", Iuri Iurievici Pitra, a fost ales de către concetățenii săi în organul suprem de conducere al țării.

A. FROLOV

Meridiane

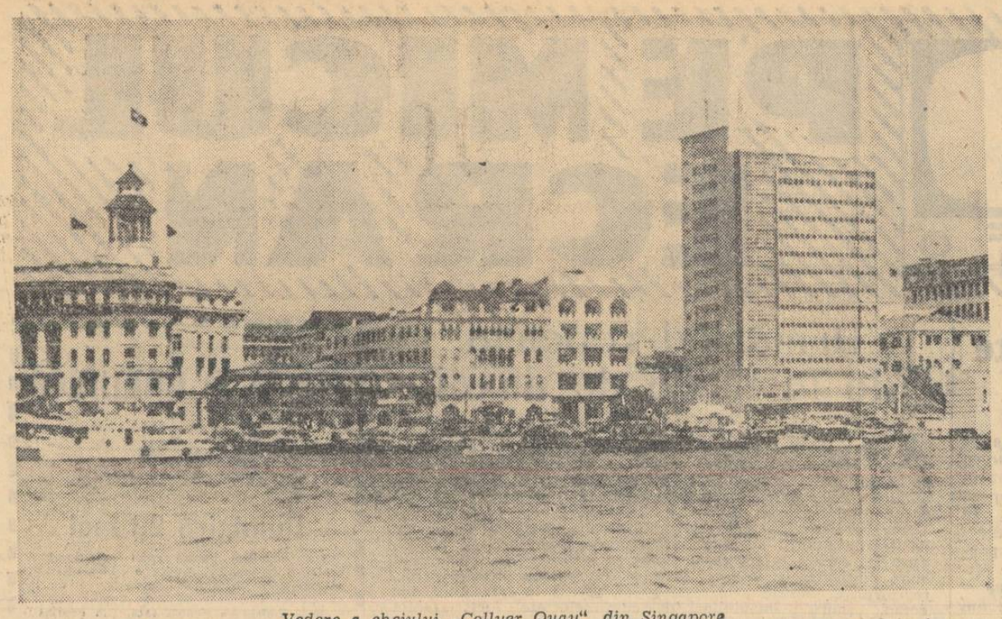

Vedere a cheiului „Collyer Quay" din Singapore

SINGAPORE „Sentinela imperiului"

(Urmare din pag. 1)

Privirile micului nostru grup de sportivi în drum spre Indonezia sînt atrase de mici puncte negre, care, lăsînd în urma lor dîre cînd albe cînd albastre, aidoma unor jerbe de artificii multicolore, îți dau impresia că unda mării e brăzdată de... comete marine. Sînt vapoare. Un convoi militar, al cărui pavilion nu poate fi istins de la 7—8000 metri înălțime.

După vreo două ore și mai bine de zbor, începem să coborîm. Pierzînd din înălțime, avionul se apropie cu repeziciune de apele învolburate. O rotire de pasăre parcă rănită și nava aeriană se îndreaptă direct înspre ape. O senzație neplăcută, dar iată, deodată, la cîțiva metri sub noi, că într-o străfulgerare uluitoare, se perindă grupuri de palmieri. Ca din senin apare și pista de beton. Fluierele metalice, ascuțite, ale celor patru jeturi, ne asurzesc. Avionul se balansează, apoi, cu un zgomot surd, stîrnind praful în vîrtejuri ce întunecă ferestruicile, se oprește. Singapore! — ne anunță stewardesa...

„Orașul leului"

Coborîm din avion. Ne întîmpină poliția, vamesii și o căldură înăbușitoare. Sînt plus 40 de grade. Pe fețele noastre transpirația curge șirlă. Cămășile ne sînt complet ude. Aerul e

încins și greu de respirat. Ne obișnuim cu greu. Intrăm în luxosul și aglomeratul aeroport. Aici e mai răcoare. Ventilatoarele zumzăie de zor, ca niște bondari.

La scurt timp vamesii ne iau în primire pașapoartele, invitîndu-ne — nu prea politicos — să așteptăm. Folosim timpul liber — destul de puțin — și vizităm împrejurimile aeroportului, cercetăm standurile turistice ale acestuia. Încet, încet — în această parte a lumii se vorbesc toate limbile pămîntului — luăm cunoștință cu viața, mentalitatea și obiceiurile locuitorilor din Singapore.

Singapore este numele dat unui număr de trei unități politico-geografice: INSULA despărțită printr-o îngustă strimtoare de peninsula Malacca, ORAȘUL, situat pe malul sudic al insulei și COLONIA ENGLEZĂ, care cuprinde insula mare și alte insulițe împrejurul acesteia.

Cercetînd pe aeroport diverse... hrisoave, am descoperit că numele malayez al insulei și orașului, în vechile cronici javaneze și chineze, era „Tumasik" sau „Orașul Mării" (Sea Town). În analele istoriei malayeze se arată însă că prințul Sang Nila Uttama, coborîtor din Marele Alexandru, călătorind o dată de la Palenbang (un vechi oraș hindustan, capitala sudică a insulei Sumatra) către insula Sinken, a fost surprins de un puternic taifun și împins către insula Bentan. Nu cu puține eforturi acesta a debarcat pe coastă. Pe atunci neexplorată, insula era acoperită de o vegetație luxuriantă (păduri de bambus, cocotieri, banani etc.), un paradis al animalelor și al păsărilor multicolore. În momentul debarcării pe țărm, cînd unda mării se mai liniștise, Sang Nila Uttama a văzut un animal pe care „analele" locale îl descriu astfel: **„foarte agil și frumos, cu un trup de un negru strălucitor, capul ca de smoală, cu pieptul alb, ceva mai mare decît un țap".** Spunîndu-i-se că acesta este un leu, prințul, cucerit de frumusețea animalului, a răspuns: **„Dacă animalele de aici au o înfățișare atît de majestuoasă, acest pămînt este cu adevărat un loc minunat pentru a fonda un regat!"** Și prințul a dat ulterior noului oraș (ridicat în evul mediu, pe timpul înfloririi culturii naționale malayeze prin sacrificiile și truda populației locale) numele de „Singapore" — „Orașul leului". (De fapt, Singapore este un cuvînt de origine sanscrită, SINGA înseamnă leu, iar PORE — oraș).

Tradițiile malayeze pretind că „Orașul leului" a fost capitala malayză de-a lungul a cinci domnii succesive, în secolele 13 și 14, pînă în anul 1377, cînd una din dinastiile războinice din principatul Jawa a pornit un măcel împotriva orașului. Războiul dintre malayezi și javanezi a fost îngrozitor. Sute de ani după aceea în locul orașului înfloritor rămăseseră mormane de pămînt și cenușă, peste tot era aproape pustiu. Doar ici-colo, la adăpostul unor tufari de bambuși, mai rămăseseră niște cocioabe ale unor oameni necăjiți și ursuzi, care se ocupau cînd cu pescuitul și comerțul primitiv, cînd cu pirateria.

Cunoștința cu Singapore

Astăzi, insula este populată de peste un milion și jumătate de oameni. În locul micii așezări pescărești s-a ridicat un oraș întins, cu peste 850.000 locuitori, emigranți din țările asiatice vecine, 70% din aceștia fiind de origine chineză. Însoțindu-te prin oraș, ghizii turistici se fălesc arătîndu-ți lumea pestriță de pe bulevardele largi, pline de verdeață și nu rareori ei repetă, spunînd: **„locuitorii insulei și orașului formează unul din cele mai... sănătoase amestecuri de populație. Ei trăiesc într-o armonie perfectă!".**

Orașul Singapore — mai bine zis centrul de afaceri și cartierul european — este de un pitoresc interesant. Aici, peisajul tipic european contrastează puternic cu cel local, tropical. Collyer Quay, pietele Padang și Empress, plaja Changi Bedof, cheiul Clifford sînt locuri plăcute pentru plimbare. Ca turist vei fi, din primul moment, impresionat, privind de pe cheiul Collyer întinsul apelor care înconjoară insula. Plajele cu nisipul lor fin te îndeamnă să stai cît mai mult la soare. Apele îți oferă o bogăție de distracții: pescuit, înot și navigație, frumusețea unei plimbări pe mare și explorarea magnificelor „grădini" de corali.

— Seara — îmi spune d. Long, ghidul meu „ad-hoc" — nimic din aceste activități: pescuit, înnot, plimbări de agrement cu vaporașele (n.n. bineînțeles contra dolari) **nu pot să încinte mai mult decît lucirea de aur a lunii, pe un fundal de stele clipind încet sub brize. Vedeți — continuă acesta — la noi totul e majestuos. Puteți vedea în Singapore clădiri cum e uriașul edificiu al „Băncii Hong Kong-Șanghai" cu coloane și arcade masive, edificiul de 20 etaje al societății „Asia Insurance" și alți zgîrie nori. Străzile sînt asfaltate.**

Piața „Raffles" este centrul orașului, un centru cu multă verdeață. Ea este înconjurată de birouri comerciale, clădiri ale companiilor de transport aerian, navigație și comerț, bănci masive și magazine aidoma celor ce se întîlnesc în Anglia. Ca să ajungi în piață trebuie să treci prin bulevardul Battiery, unde poți vedea, de asemenea, un cîrd de magazine.

— Vreți să cunoașteți bine noul Singapore? — întreabă, grijuliu, ghidul. **Este bine să vă plimbați pe aleea Changi, pe Strada înaltă și pe Drumul podului nr. 2, pe strada Stramford sau Armenească. Peste tot veți întîlni bănci și magazine, parcuri de automobile și cinematografe, tot ce aveți nevoie!**

Pe strada Kim Keat se poate vedea templul budist „Siang Lin Sim", construit acum 50 de ani și care a costat peste o jumătate milion de dolari. Este unul dintre cele mai mari temple budiste din Malaya, conținînd opere de artă care pot fi comparate cu cele ale templelor din Pekin. Un alt templu, „Sakya-Muni" sau „Templul celor o mie de lumini", are o icoană a lui Buda de 50 picioare înălțime. Greutatea acesteia este de aproape 300 tone.

Acesta este Singapore, privit dintr-un anumit punct de vedere. Un oraș care contrastează cu peisajul tropical, un oraș al negustorilor de perle, oraș cu multe rase de oameni. Aici nu domnește însă armonia între oameni — așa cum îmi povestea ghidul — mica insulă este frămîntată necontenit, aidoma valurilor Oceanului Indian, de lupta populației pentru o viață mai bună.

Adevărata față a „Orașului Mării"

Cartierele europene, confortabile și pline de verdeață, care mai degrabă îți amintesc de veselele cartiere din ducatul de Willesden (Londra) sau de cele de pe malurile cețoasei Tamise, sînt rezervate „stăpînilor" europeni, de fapt foarte puțini în Singapore, comercianților, cîrmuitorilor și... potentaților locali. Ele contrastează strigător cu cea mai mare parte a orașului, formată din cartierele sărăcimii.

Cocioabele de chirpici ale muncitorilor indieni, colibele de bambus ale malayezilor, fanzele chinezești, fără uși și aparători de țînțari la ferestre, îți inspiră nu numai milă, dar și groază. Pe rîurile insulei Singapore vei vedea întesate sampane, în care oamenii stau înghesuiți ca sardelele în cutie. Femeile își poartă copiii în spate, în niște rucsacuri făcute din benzi din cîrpe murdare. Cu capul gol în arșița soarelui, scîncind de foame și sete, copilașii stau agățați în spatele mamelor lor pînă ce acestea își termină lucrul sau ce au de gătit din puținul pește pescuit cu greutate. Pe străzi, cete de copii ale malayezilor, chinezilor sau indienilor cerșesc mila trecătorilor. Cu lux de amănunte deseori ziarele locale scriu despre „prosperitatea" orașului Singapore, despre faptul că **„fiecare cap de locuitor se bucură de un venit național de 1200 dolari, de cîteva ori mai mare decît al celorlalte țări asiatice!"**

Organele locale nu suflă însă nici o vorbă despre faptul că din venitul național al insulei nu revine omului de rînd mai nimic și că cea mai mare parte intră în buzunarele celor ce dețin frînele conducerii, puterea politică și economică, adică claselor exploatatoare, dominante.

În ultimul timp, cîteva întreprinderi și-au închis porțile și mii de muncitori au rămas fără lucru. Pe mulți dintre șoferii de pe cele 3000 de taxiuri aflate în prezent în orașul Singapore, îi poți vedea deseori așteptînd apariția unui turist care dorește să viziteze orașul. Taxa de 4 dolari pe oră nu prea e la îndemîna oricui. Plîngerilor cetățenilor, adresate zilnic „biroului vehiculelor", pentru ieftinirea costului transportului ca mașină, nu li s-a dat curs. Dimpotrivă, este prevăzută o nouă urcare a tarifelor la taximetre.

De fapt ziarele, scriind de „venitul național" al insulei, nu uită să pomenească și de afacerile „curente" ale marilor bossi, ale reprezentanților și directorilor lui „Bank of America", „Chartered Bank", „First National City Bank of New York", „Mercantile Bank Ltd", „United Commercial Bank Ltd", subliniind prin aceasta — în ziare — importanța liberei inițiative private, „libertatea" oricui de a se... îmbogăți!? Firește, omul muncii flămînd, chinuit de grija zilei de mîine, respinge scîrbit publicitatea veroasă, aruncîndu-și privirile înfrigurate la rubrica **„Anunțuri de serviciu".** Cine știe... **În Singapore e greu să găsești o slujbă** — îmi spune d. Long într-un acces de sinceritate. Din cele văzute în scurtul timp petrecut în tranzit, m-am dumirit. Aici stăpînesc și trăiesc fără griji proprietarii și funcționarii marilor bănci, ai companiilor industriale și de navigație, inginerii, tehnicienii și directorii întreprinderilor industriale și din port. La un pol bogăție, la celălalt mizerie și foamete, sărăcie lucie. Iată, — aceasta este adevărata față a „Orașului Mării"!

O reclamă care amețește și ucide

Peste tot în Singapore reclama te întîmpină stridentă și zgomotoasă. În Raffles Place sau pe Collyer Quay, în Padang sau pe Cecil Street, pe Nord Bridge Road, reclamele funcționează ziua la fel ca și noaptea. Citesc pe o reclamă: **„Bar exotic, dancing, muzică — simbolul calității: „The Cathay Hotel".** Pe alta: **„Antoinette! Vă oferă cele mai extravagante baticuri, bluze, sutienuri. Doamnelor, nu uitați: Antoinette — 324 Orchard Road!".** Reclame zgomotoase, amețitoare. Cumpărătorul dezorientat intră, plătește, apoi își mușcă buzele și bombăne: marfa e de proastă calitate! În Singapore, prospectele turistice se găsesc în orice fel de magazin sau agenție. Ele te sfătuiesc unde să te distrezi noaptea, ce baruri să frecventezi, îți indică unde să găsești stofele cele mai fine și ultimele noutăți ale orașului. În fața mea am un prospect. Este viu colorat. Citesc: **„Așa după cum puteți vedea după îmbrăcămintea variată din jurul dv., Singapore nu este un loc formal în ceea ce privește îmbrăcămintea. Cel mai bun sfat este să folosiți îmbrăcăminte confortabilă și foarte ușoară. Dar, în același timp, puteți purta și o cravată, o jachetă cu mîneci scurte. De asemenea, pentru doamne recomandăm o pălărie fină și mănuși. Dacă ieșiți seara, sînt multe locuri unde puteți purta jachetă, dar sînt și locuri cu aer condiționat, unde vă puteți lipsi de ele. Cu cîteva excepții, fracul este nimerit".**

Pentru capitaliștii și afaceriștii de tot soiul din Singapore, reclama este sufletul comerțului, propria lor viață. Ea se face zgomotos, orbește și... ucide pe cumpărător. Cu ajutorul reclamei se fac tot felul de tranzacții piratерești, se accelerează circulația mărfurilor. Ea aduce sărăcie maselor, cîștiguri fabuloase capitaliștilor. Iată, aceasta este o altă fațetă a „Orașului leului"!

Singapore — „sentinela imperiului"

În anii stăpînirii britanice, Singapore — datorită traficului comercial intens, a tranzitului naval, a speculațiilor valutare internaționale, a devenit unul din cele mai mari centre economice din Extremul Asiei de sud-est. Portul Singapore, construit de englezi cu eforturile populației locale crîncen exploatată, a determinat de fapt aspectul economic al coloniei. Portul este unul din cele mai mari din lume și rivalizează, din multe puncte de vedere, chiar cu cel al New-Yorkului sau al Londrei. Peste 4 km de cheiuri, 5 uriașe docuri uscate, în care pot intra vase transoceanice, numeroase dane pentru încărcări și descărcări, un mare șantier naval. Capacitatea de trafic a portului este de peste 55.000 de nave pe an. Toate navele care merg pe drumurile maritime către Europa, sud-vestul și estul Asiei, către Taivan și Hong Kong, către arhipelagul Indonezian și către Noua Zeelandă, tranzitează aproape obligatoriu prin Singapore. Numai în 1959—1960, prin acest port au intrat și ieșit peste 47.500 vase, cu aproape 70 milioane de tone.

Datorită portului, orașul a devenit un centru industrial. S-au construit numeroase fabrici și uzine care prelucrează materiile prime (cositorul, cauciucul, copra) din Malaya și mai ales cositorul acestei țări, care dă o însemnată producție pentru piața mondială. Uzinele de cositor ale societății „The Straits Trading Company" sînt cele mai mari întreprinderi de acest fel din lagărul capitalist. Ele dictează — alături de unele corporații americane — modul de prelucrare a cositorului pe piața mondială capitalistă și prețul la cositor.

Singapore fiind un oraș industrial și comercial, un centru de căi de comunicații, ocupînd o poziție strategică foarte însemnată și în același timp un loc important în istoria relațiilor internaționale din orient, socotit prin poziția sa drept un Gibraltar al Extremului orient, a atras în această parte a lumii pe cei mai cumpliți rechini capitaliști.

Nu a fost întîmplător faptul că, după ce în decembrie 1941 armatele samuraiului Japoniei au ocupat Hong-Kongul, acestea s-au aruncat neîntîrziat și asupra „Orașului Mării". Cea mai mare bază militară și navală engleză în Asia, căreia în Anglia i se spunea „sentinela imperiului", a capitulat în fața armatelor fasciste japoneze. Amiralii englezi nu și-au făcut din... mihnire „harakiri", ci și-au înclinat doar pentru scurtă vreme steagul în fața unor armate terestre și a unor bastimente navale japoneze, de fapt aprovizionate și echipate tot prin portul Singapore. Rechinii capitaliști, orînduirea capitalistă, au generat războaie groaznice, măceluri pustiitoare, de pe urma cărora ei eu stors miliarde și miliarde, în timp ce masele largi și-au dat tributul lor de sînge și de viață.

După război, în Malaya s-a dezvoltat o puternică mișcare de eliberare națională. Pentru a-și menține controlul asupra insulei, imperialiștii englezi, prin manevre diplomatice foarte abile, au rupt definitiv insula de restul federației. Și astfel, în februarie 1948, Singapore a devenit o colonie separată, în frunte cu un guvernator general. Acesta este de fapt stăpînul insulei, el aprobă hotărîrile Consiliului de Miniștri și cele ale adunării legislative.

În urma unor serioase ciocniri între polițiști și populație și ca urmare a unor importante greve ale muncitorilor portuari și industriali, colonialiștii englezi au trebuit să facă o serie de concesii. În prezent Singapore — pe baza unui acord — a devenit un „oraș-stat". Constituția elaborată în 1959 acordă Adunării Legislative și guvernului dreptul de a conduce și a reglementa viața internă a insulei, fără nici un „control" din afară. Cu toate acestea, politica externă a Consiliului de Miniștri din Singapore este controlată de către Înaltul comisar englez, iar bazele militare rămîn în continuare ale Marii Britanii. Se înțelege că populația locală luptă în continuare pentru libertate, pentru independența definitivă a insulei și a reunirii acesteia cu Malaya.

Vasile GRĂDINARU

PĂDURI ȘI PĂDURARI

Magazin reportaj

S-a întîmplat cu trei sau patru ani în urmă, într-una din pădurile Maramureșului. Un bătrîn cobora de pe terenul forestier, sprijinit de bastonul noduros și de brațul, nu mai puțin solid, al inginerului silvic. De după creasta muntelui răzbătea duduit de tractoare, zbîrnîitul, ca de bondar al fierăstraielor mecanice. Lin, purtat ca de o forță tainică, cobora prin văzduh spre rampa de încărcare albul strălucitor al unui buștean. Bătrînul puse mîna streașină la ochi și-și încordă fața. Observă cablul subțire al funicularului. Apoi, privirea îi lunecă spre o colibă de cetină, cu așternutul tot de cetină, cu vatra deschisă în mijloc.

— Mămăligă și un miez de slănină, asta era mîncarea. Învelitoare cojocul. Unealtă țapinul. Asta era. Pe vremea mea...

Inginerul silvic se grăbi să-l lămurească:

— Nu mai stă nimeni, de mulți ani, în coliba de cetină. Locuim în cabane — asemănătoare celor turistice — avem plite, paturi de fier, așternut mereu curat... Și adăugă, la întrebarea mută a bătrînului: Coliba am păstrat-o doar așa, ca să ne amintească de acel așa zis „pitoresc", care muncitorilor forestieri nu le convenea...

Mușneagul încercă să urce cărarea, dar după un sfert de ceas se dădu bătut. Urmărea zborul lin al bușteni-lor purtați de cablu, asculta explicațiile pline de mîndrie, despre mecanizarea muncilor forestiere.

Frații

— Is de o vîrstă cu mine, spuse mușneagul. Inginerul îl privi nedumerit. Da, continuă bătrînul, într-un fel sîntem frați, eu și cu molizii aceștia. I-a plantat tatăl meu, is aproape o sută de ani de atunci.

Privea admirativ spre pădurea care se înălța în apropiere. Falnică înșiruire de molizi drepți ca luminarea, groși, să nu-i cuprindă doi oameni cu brațele.

— Cît erau de firavi puieții... Mă jucam printre ei. Nu mă puteam nici ascunde — eram cu un cap mai înalt. Apoi au început a se lungi, a prinde cetină...

Privi vîrful arborilor. Patruzeci de metri... Între cinci și opt metri cubi fiecare.

— Fainâ pădure, conchise bătrînul. Jos, în vale, începuseră a se aduna trunchiurile doborîte. Proaspăt cojiți, buștenii etalau la soare albeața lemnului.

Furat de gînduri despre naștere și viață, inginerul silvic întinse mîna spre bușteni:

— Cimitirul pădurii!

Brusc, neașteptat de brusc, bătrînul pădurar se întoarse spre inginer.

— Cimitir?! Greșești, fiule. Pădurea nu moare. Iar lemnele de colo abia acum încep a doua lor viață!

Fetele

Pădurea nu moare. Ca mîine apar fetele cu puieții proaspeți de molid, de pin, de paltin sau de stejar — după specificul locului — și replantează pădurea. Pentru ca după o altă viață de om, o altă generație să nu ducă lipsă de lemn.

În apropiere de izvoarele Tîrnavei, pe valea Sebeșului, am văzut o grădină. De fapt, părea doar grădină. Pe straturi frumos amenajate, plivite cu grijă, săpate la timp, se înșirau zeci de mii de puieți de un verde închis, zburlindu-și acele spre soare.

— E pin negru, mă lămuri pădurarul. Îl plantăm pe pante abrupte, să fixeze terenul.

În Munții Gurghiului

Liniște. Doar vîntul strecoară freamăt printre cetini, iar pîrîul își poartă neobosit murmurul spre vale. Îl însoțesc pe șeful de sector, tov. Andrei Ieremiaș în drumul său către izvoarele, ale căror ape se grăbesc spre a se vărsa, cîteva zeci de kilometri mai jos, sub numele de Niraj, în liniștitul Mureș.

— Vom vedea ceva cu totul deosebit, mă anunță tov. Ieremiaș. Lemn de rezonanță. Molid cu fibra dreaptă, cu creșteri anuale mici, dese și tari, cu trunchiul drept, cilindric. Numai bun pentru instrumente muzicale.

După mulți kilometri de mers ajungem într-o pădure ca oricare alta. Cel puțin așa mi se pare. Specialistul însă remarcă portul neobișnuit al arborilor, cu crengile formînd un con aproape regulat în jurul vîrfului, nuanța verzuie a conurilor și cîte alte amănunte. Pentru mine nu înseamnă mult, decît în momentul în care șeful sectorului se apropie de unul din molizii bătrîni și-i lovește ușurel cu palma — așa cum mîngîi pe gît un cal frumos. De sub palma întinsă sunetul loviturii țîșnește parcă, limpede și puternic, alergînd spre vîrful arborelui. Simți cum în trunchiul verde al molidului vibrează viitoarea vioară...

De la Alexandru Németi aflu că din această prețioasă pădure nu se extrag decît exemplarele trecute de vîrsta maturității. Nu numai că se păstrează pădurea, dar se extinde prin plantații și amenajări.

În apropiere am cunoscut o brigadă de tineri. Petre Moisescu și Traian Falca lucrau aici, pe pîrîul Brădețel, împreună cu soțiile lor. E grea munca? E grea. Dar buna dispoziție a soților Moisescu și Falca pare să dezmintă afirmația. În plus — se cîștigă bine cu acordul global. Condițiile de lucru, casele de locuit, aprovizionarea, toate sînt deosebit de bune.

Bătrînul Vasile

Am cunoscut doi pădurari cu numele Vasile. Pe primul l-am întîlnit în Munții Apuseni. Înalt, cu ținuta severă abia gîrbovită de cei peste optzeci de ani. Fusese cu mulți, mulți ani în urmă, pădurar pe domeniile contelui din Dobrin. Acolo a rămas pînă azi, pe Valea Calului.

Păzea pădurea, păzea vînatul. Pe locurile unde azi se află cabane turistice sau cele ale muncitorilor forestieri, nu se înălțau pe atunci decît castelele de vînătoare ale contelui Andrássy. Și multe mai avea. Avea la Săcătura, la Căprărețe, la Motolești, la Dobrin. Nu lipseau nici la Huda Grosilor, la Tăul Pinzeria, la Dîmbul Cucului și cine le mai ține minte pe toate!

Păstrau pădurea neatinsă, pentru plăcerea contelui, care în fiecare an petrecea o săptămînă-două aici. Țăranul nu avea voie să folosească decît unele poteci, anume lăsate pentru „oamenii de rînd". Mergînd pe ele după treburi era dator să țină seama de multe lucruri. Nu avea voie să taie măcar o ramură din pădurea prin care trecea și, ca să nu fie prilej de bănuială, securea era înfășurată într-un petec de pînză și adînc băgată în traistă.

Tînărul Vasile

Lucrează pe Valea Soveții. E scund, grăsuț, totdeauna bine dispus. Păzește pădurea cu strășnicie. Dar cu totul altfel, decît pe vremuri tizul său din Munții Apuseni.

Așa cum în cunoscuta poezie a lui Coșbuc se împletesc pe malul apei cărări ce duc la moară, așa străbat cantonul, de care răspunde Vasile Salai, sumedenie de poteci, îndreptate aproape toate spre „Grota Ursului". Pe vreme frumoasă aceste poteci sînt umblate de oamenii muncii, veniți la odihnă sau la tratament în frumoasa stațiune balneară Sovata. Îngrijită, cu cărările bine întreținute, pădurea care se întinde spre vîrful Cireșelului îți lasă mai mult impresia unui parc.

Vasile Salai nu este fumător. Totuși, din loc în loc cîte o bancă, încropită din crengi de carpen sau de mesteacăn, te îmbie să te odihnești. Lîngă bancă o gropiță, iar de copac stă prinsă o tăbliță: „Loc de fumat". Pădurarul te îndrumă spre cîte o poieniță, unde obișnuiesc să pască căprioarele, te învață să distingi urmele de mistreți și te liniștește că nu trebuie să te temi, lupi nu sînt în împrejurimi.

Pădurea crește, se dezvoltă, îngrijită de om. Mii de fețe are pădurea, e un organism complex și minunat în diversitatea sa.

Și nu poate fi bun pădurar cel care nu o iubește sub toate aspectele ei.

Erich HALPERT

EXPOZIȚIA ÎNFLORIRII AGRICULTURII

(Urmare din pag. 1)

Întîlnim cu emoție exemplarul îngălbenit de vreme din „Scînteia" în care s-a publicat rezoluția Plenarei C. C. al P. M. R. din 3-5 martie 1949, document ce expunea politica partidului în problema transformării socialiste a agriculturii. Țărănimea noastră a urmat cu încredere îndemnul de a porni pe calea vieții celei noi. Pe un ecran se perindă imagini dintr-o gospodărie colectivă în care se sărbătorește cea dintîi recoltă dobîndită pe ogoarele scăpate de strînsoarea răzoarelor.

Deodată însă aceste secvențe vii, luminoase se întrerup. În fața noastră apar documente care înfățișează trecutul plin de suferință al țărănimii. Iată un act de învoială încheiat de un moșier de prin părțile Argeșului cu țăranii de pe moșia sa. În plin secol XX se scria că, cei care urmează să la pămînt în parte sînt obligați să dea jumătate din recoltă, să facă un număr de zile fără plată, să aducă plocoane și rușfeturi. Așa arăta viața „patriarhală" după care plîng și oftează scribii opliși la posturile de radio din apus. Țăranii noștri cei trudnici au încercat nu odată să pună capăt acestor rînduieli barbare. Dar lupta lor, atîta timp cît a fost lipsită de conducerea fermă, clarvăzătoare a clasei muncitoare și a partidului ei, n-a putut să dea roade. Ea a fost înecată în sînge. Iată un registru de morți aflat la fosta primărie a comunei Galicea Mare din părțile Olteniei. Poartă ca dată anul înroșit de vîlvătaia răscoalelor — 1907. Sus, în capul unei pagini, slujbașul de la serviciul deceselor a scris numele lui Ion Ion St. Rizea, iar dedesubt a specificat fără să-i tremure mîna: împușcat ca rebel. Erau anii cînd țăranii nu se bucurau de mai multă prețuire decît vitele de muncă.

Partidul nostru, al comuniștilor, încă de la înființarea sa, a chemat poporul să lupte pentru a curma această stare de lucruri. Iată un articol publicat în revista „Lupta de clasă" acum 41 de ani. În cuprinsul lui era demascată politica ipocrită dusă de național-țărăniști în problema reformei agrare. Iată și o foaie editată pentru țărani și intitulată simbolic: „Noi vrem pămînt".

O uriașă activitate au desfășurat comuniștii în rîndul țărănimii după ce de la cîrma țării au fost alungate partidele burghezo-moșierești și s-a trecut la făurirea bazei economice a socialismului. Prin grija partidului și guvernului s-a creat un puternic fundament tehnico-material în vederea transformării socialiste a agriculturii și a sporirii producției agricole. Grafice sugestive arată că în decurs de 12 ani, adică din 1950 și pînă în prezent, numărul tractoarelor care lucrează pe ogoarele patriei a crescut de la 13.713 la 54.000, al semănătorilor de la 6.350 la 50.000, al combinelor de păioase de la 118 la 25.000. Pe măsură ce s-au creat condițiile necesare, partidul a intensificat munca de lămurire a țăranilor. Expoziția cuprinde un material bogat și variat ilustrînd mijloacele de care s-au folosit agitatorii belșugului pentru a-i convinge pe țăranii muncitori că e în interesul lor să se înscrie în gospodăriile colective. În vitrine și pe panouri întîlnim ziare: „Scînteia", „Rominia liberă", gazete regionale și raionale. Articolele care s-au publicat în paginile lor au deschis ochii oamenilor, i-au ajutat să pătrundă faptele ușurîndu-le astfel înțelegerea. Întîlnim și broșuri: „Milionarii din Bonțida", „Oameni și fapte din satul Livedea" etc. Impresionează puternic foile volante mici cît palma care s-au răspîndit la sate. Din fiecare cuvînt oamenii au aflat adevărul.

Un rol deosebit de important l-au jucat în munca de atragere a țărănimii pe calea belșugului gospodăriile colective mai vechi pe care tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej le-a numit „pionierii agriculturii noastre socialiste". Gospodăria colectivă din Pechea, regiunea Galați, cea din Ceacu, regiunea București, cea din Comana, regiunea Dobrogea și altele pe care le reîntîlnim în cifre și imagini la expoziție, și-au dezvoltat producția de cereale, fermele de animale, viticultura și legumicultura, ajungînd unități puternice și constituind astfel o pildă și un îndemn pentru locuitorii satelor din jur. Din 1959, înscrierea țăranilor în gospodării a luat un caracter de masă. Acest proces a atins apogeul la începutul acestei primăveri cînd regiunile, de la Banat la Galați și de la Argeș la Suceava, anunțau rînd pe rînd încheierea colectivizării. Un foto-reporter a surprins aspecte semnificative din timpul acelor zile pline de freamăt. Undeva, într-un sat din Moldova, țăranii intrați de curînd în gospodăria colectivă, s-au strîns, cu mic cu mare, la căminul cultural să-și aleagă consiliul de conducere. Pe chipurile și în sufletul tuturora se citește o mare bucurie. Înțelegi că, oamenii aceștia prigoniți și desconsiderați altădată, și-au aflat acum albia unei fericiri trainice, durabile.

Din expoziție se desprinde concluzia, izvorîtă din realitate că, colectivizarea, descătușînd nebănuite forțe și punînd în mișcare uriașe energii, a făcut să crească constant producția agricolă. Din 1950 și pînă în 1960, producția de cereale a crescut cu aproape 5.000.000 tone, iar cea de sfeclă de zahăr s-a mărit de 5 ori. Au crescut de asemenea cirezile și turmele, s-au dezvoltat viticultura și pomicultura. Într-un vast caleidoscop al belșugului sînt zugrăvite izbînzile fiecărei regiuni. De la Dobrogea și pînă la Maramureș, din Bărăgan și pînă în Moldova s-au primenit ogoarele, iar satele înfloresc și înfloresc de nu le mai recunoști.

Ion PAVELESCU

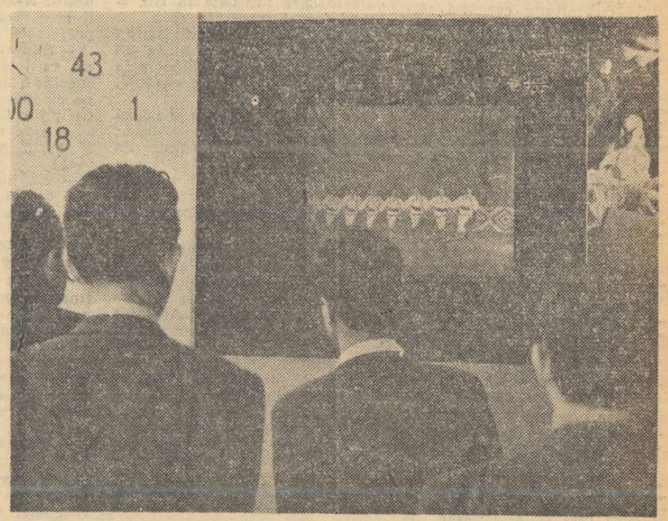

Stînga: Vizitatorii se opresc în fața vitrinelor în care sînt expuse cărți și broșuri agrotehnice, tipărite în tiraje de masă pentru a satisface cerințele tot mai mari ale oamenilor muncii de la sate; dreapta: La expoziție pe mai multe ecrane rulează fără întrerupere filme și jurnale agricole cu imagini sugestive din viața nouă pe care și-o făurește țărănimea noastră.

STAȚIE METEOROLOGICĂ AUTOMATĂ

În fiecare zi parvin buletine meteorologice din îndepărtata Arctică, din insulele septentrionale și din Marea Caspică, de pe culmile acoperite de zăpadă, din deșert și din străfundurile taigăi. Adesea, din aceste locuri greu accesibile, datele sînt transmise de stațiuni automate.

Noua stație radio meteorologică automată, „A.R.M.S.—N", plasată pe o rază de 600 km. a Observatorului, informează cu regularitate, înregistrează și transmite date asupra vitezei și direcției vîntului, asupra presiunii aerului, a temperaturii, a cantității precipitațiilor etc.

Stațiile sînt interogate prin radio la ore fixe. Stația e alimentată cu pile care pot servi timp de un an. Unul din primele modele ale stației „A.R.M.S.—N" a primit medalia de aur la Expoziția de la Bruxelles. Acum, asemenea stații se fabrică în serie la Moscova.

Macarale comandate prin radio

Siluetele zvelte ale macaralelor—turn sînt de mult familiare. Aproape că nu există grup de blocuri în construcție deasupra căruia să nu oscileze brațul lor alcătuit dintr-o dantelărie metalică iscusit împletită. Desigur că v-ați oprit măcar odată să priviți mișcarea cumpănită pe care o execută această unealtă modernă care însuflețește puterea și lungimea brațului omenesc. Și poate că ați întrevăzut, cocoțat la o înălțime amețitoare într-o colivie de sîrmă, pe minuitorul acestui monstru ce poate ridica un perete întreg ca pe o jucărie. Dar nu e totul să ridici sarcina pînă la înălțimea etajului în lucru. Ea mai trebuie amplasată cu multă precizie, exact în locul prevăzut pentru încastrare în ansamblul clădirii. Dar oricît de îndemînatec ar fi macaragiul, poziția pe care o ocupă acesta la o mare distanță de punctul de lucru îl împiedică adesea să așeze sarcina în locul optim, ceea ce implică o serie de corectări și încetinește ritmul de lucru al macaralei.

Pentru a înlătura această deficiență, un colectiv de cercetători din cadrul „Institutului de cercetări electrotehnice al Academiei R.P.R." a luat în studiu posibilitatea comandării prin radio a macaralei chiar de la punctul de lucru. Odată cu aplicarea acestei metode de o înaltă tehnicitate, productivitatea macaralelor turn va crește simțitor, iar macaragiul va fi scutit de poziția incomodă în care era nevoit să lucreze.

MAESTRUL ARGHEZI LA 82 DE ANI

Născut în cel mai frumos moment al primăverii, la zenitul lunii mai, marele și iubitul nostru Tudor Arghezi va împlini curînd optzeci și doi de ani. Nu au trecut, totuși, prea mulți ani, de cînd, pentru reprezentanții culturii burgheze, pentru statul, societatea și clasa care hotărau scara oficială a valorilor, această zi nu însemna nimic, trecea la grămadă și la anonimatul calendaristic. Ziua de naștere a lui Arghezi? Ei și? Îl privește...

Era pe vremea cînd marele poet se simțea „singur" și „pieziș", pe cînd, om cu vocația muncii creatoare, a vieții stabile, a strădaniilor sănătoase și limpezi de tată de familie, el se simțea totuși ros de sentimentul amar și obiectiv al „pribegiei" morale, al omului căruia o societate vitregă și străină îi interzicea înrădăcinarea și înflorirea în solul propriei sale puteri: „pribeag în șes, în munte și pe ape".

Cine nu știe că, vreme îndelungată, în poezia lui Arghezi sentimentul amar al pribegiei, care înseamnă neîncetată rătăcire, mișcare fără pauză și fără liman, a fost dublat și agravat, în chip paradoxal, de sentimentul întemnițării, al imobilizării forțate, în lanțuri: „Sînt prins pe patru laturi deodată", exclamă el, cîndva, mînios și îngrozit. Iar altă-dată, cu patetica, dramatica luciditate, pe care n-a pierdut-o niciodată: „Nu știu să fug din marele ocol..." Era pe vremea cînd soluția, nu a evadării, ci a dărîmării, a raderii din temelii a temniței burgheze, îi era încă necunoscută poetului, luptător dîrz, neînvins — dar solitar.

Totuși sfîșietorul paradox pribegie — întemnițare, rătăcire — înlănțuire, nu apare nicăieri mai limpede și mai concentrat decît în această auto-definire, mărturisită printr-o imagine împotriva firii: „...Copac pribeag uitat în cîmpie".

Copac pribeag! Poate exista ceva mai dureros, ceva mai îngrozitor, decît această fantastică răsturnare a tot ce este normal, sănătos, rodnic; poate exista ceva mai revoltător decît această soartă de blestem și de coșmar? Și totuși, asta era, asta a fost soarta marilor noștri poeți, a marilor noștri artiști, a marilor noștri pribegi întemnițați.

Marele nostru maestru a avut rara fericire de a simți modificîndu-se în jurul său, în chip radical, lumea în care trăise și atmosfera în care de atîtea ori s-a simțit sufocîndu-se. O simțea într-un ritm care a vrut parcă să compenseze precedenții ani de condamnare la pribegie și temniță morală. Regimul nostru a răsplătit meritele marelui poet și luptător, făcînd tot ceea ce se putea face pentru ca Tudor Arghezi să fie cunoscut și onorat de poporul său și de lumea întreagă, așa cum se cuvine, și, în același timp, pentru ca geniul său să dea noi roade, noi opere nemuritoare, culturii noastre și culturii universale.

Acum vreo trei săptămîni, Tudor Arghezi, a luat cuvîntul în Marea Adunare Națională, în cursul dezbaterilor privitoare la încheierea colectivizării. A făcut-o în calitate de cetățean și de poet, și toate aceste calități s-au reflectat, la maximum de intensitate, în adeziunea sa entuziastă la opera înfăptuită de Partid și de Popor. Părăsind imensa sală, maestrul a păsit pe o cărare de aplauze entuziaste care l-au învăluit și însoțit, ca o uriașă, simbolică îmbrățișare a poporului, pe drumul întregii sale vieți și opere, trecută și viitoare.

Privind aceasta, mi-am amintit cu o nespusă emoție, cu o covîrșitoare bucurie, de „copacul pribeag uitat în cîmpie..." Și bănuiesc că își va fi amintit și el...

Și ce felicitare i-am putea adresa astăzi, cînd împlinește optzeci și doi de ani, mai sinceră și mai convingătoare, mai largă și mai semnificativă, decît felicitarea celor unsprezece mii?

R. P.

NOUTĂȚI TEHNICO-ȘTIINȚIFICE

INJECȚII PENTRU RECHINI

Un medic australian a descoperit recent un ser împotriva... rechinilor. „Medicamentul" este menit să-i apere pe scafandri de atacul acestor răpitori ai apelor. O singură înțepătură făcută cu acest ser a făcut ca un rechin lung de 2,70 m să rămînă paralizat pentru 20 de secunde; 12 minute mai tîrziu, inima animalului a încetat să bată.

Inventatorul lucrează acum la construcția unui proiectil ușor și practic, cu care scafandrii aflați în primejdie să se poată apăra împotriva rechinilor. Seringa hipodermică obișnuită și tamponul de vată muiat în spirt nu par indicate în asemenea împrejurări.

VOM PUTEA VORBI SUB APĂ

De curînd a fost construit un aparat care va permite scafandrilor și vînătorilor subacvatici să comunice cu ușurință între ei. Discuțiile vor putea fi purtate pe distanțe pînă la 45 de m. la o adîncime de 36 m. În interiorul căștii e instalat microfonul iar amplificatorul se află pe rezervorul de aer comprimat. Deoarece undele sonore se propagă în apă în toate direcțiile, locul unde se află interlocutorii nu importă.

Un singur inconvenient: sub apă nu se pot spune secrete! Cuvintele vorbite sînt auzite de toți scafandrii aflați prin apropiere.

LUMINISCENȚA GHEȚII

Revista sovietică „Priroda" relatează despre un fenomen neobișnuit, observat de călătorii de pe un spărgător de gheață ce naviga în marea Ohotk. Fisurile produse în pătura de gheață prin înaintarea spărgătorului păreau să răspîndească o lumină albastră — verzuie. Această luminiscență nu se produce decît în fața vasului și se stinge treptat. În vecinătatea bordurilor navei nu se observă nimic neobișnuit.

Acest fenomen straniu pare să se datoreze ruperii contactului între apă și gheață, ultima încărcată probabil cu electricitate în timpul procesului de cristalizare.

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

O schiță de José Blanco Amor (Argentina)

BINOCLUL DE CÎMP

Orgoliosului mosier și prefect Don Pedro Ambrosius îi veni într-o zi poftă să se plimbe în pădure. Ajunse, aproape fără voie, pe malul rîului Santiago, cînd privirea sa hulpavă se opri pe neașteptate în undele apelor învolburate. Apoi trecu pe celălalt mal. Acolo zări un loc bun de scăldat și la orizont, în depărtare, vila sa din lemn de palmier. Dar ce să vezi? O formă oarecare, o sirenă ai zice, ieșea tocmai din apă. Capul acestei forme părea a fi înfășurat într-un batic de mătase albastră. Și cum stătea așa, nemișcată, forma își duse deodată mîinile spre ceafă...

— La naiba, o femeie, gîndi prefectul, închizînd ochii. Pe legea mea, o femeie în singurătatea asta. Trebuie să fie tînără, drăguță, vre-o fată din satul vecin.

Și încercă să-și lungească și mai mult privirea, pentru a observa ce se petrece pe malul celălalt al rîului.

— Ah, exclamă el, această blestemată miopie! Și ce prost obicei am căpătat de la o vreme de a nu lua cu mine binoclul de cîmp. Închise ochii și oftă cu tristețe. Ajunse apoi pe dîmbul din apropiere. Dădu în lături cu mîinile crengile sălciilor din jur, cînd deodată descoperi uimit un tînăr ascuns în tufiș.

— Aha, bun loc și-a găsit și ăsta! se gîndi Ambrosius, plin de invidie. Dar iată că observă că tînărul ține un binoclu în mînă și privea pe malul celălalt. Tînărul se întoarse spre prefect, îl măsură cu privirea și cu un aer cît se poate de familiar, îi zise:

— Și tu...

Un golan, gîndi furios prefectul. Ce ton familiar cu o persoană suspusă ca mine!

Ar fi vrut să-i zică ceva dar se reținu, gîndindu-se la binoclul din mîna tînărului. Se așeză pe iarbă lîngă acesta și-i zise, cu prefăcută curtoazie:

— Hei, flăcău, amuzant joc, nu-i așa?

— Ha, ha, ha, rîse tînărul, e fainâ persoana, e grozavă, pe cinstea mea, niște brațe... hm, de meduză!

— Nu mai spune! Dar ia zi-mi, cum arată la figură meduza dumitale? întrebă prefectul, puțin indiferent.

— E clasică!

— Cum așa, clasică? Hm! Și Don Pedro Ambrosius pocni din degete, mulțumită că întîlnise în cale pe acest tînăr isteț. Zise apoi docil:

— Împrumutați-mi și mie, vă rog, binoclul dv. Numai o clipă, senor!

Dar tînărul care-și făcuse o ocupație plăcută din mînuirea acestui delicat instrument, dădu negativ din cap.

— Imposibil, nene! M-auzi, d-aia l-am furat eu de pe scrinul mătușii mele, să-l dau altora? Dac-ai avea și tu unul mi l-ai da așa, pe degeaba, boierule? Ha, ha, ha...

— Ce vrei să spui, băietane? Numai pentru o secundă te-am rugat!

— Nu-mi bate capul tipule, cu d-alde-astea. Ah, ah, ce văd acum, zise tînărul admirativ pentru sine: „Acum îmi arată spatele. Doamne, ce *nud* încîntător. Niciodată nu mi-aș fi închipuit că pot exista pe lume asemenea *nuduri*, frate!"

Dar bietul prefect din Zamora devenea tot mai nervos, mai nemulțumit, de umilințele la care-l supunea acest tînăr țăran. În curînd părea că o să i se facă rău cu adevărat.

— De fapt, spuse el cu o voce șovăielnică, e o nerușinare din partea dumitale să privești damele care fac baie în rîu. *E scandalos și imoral!*

— Nu mai spune, grăsunule! Ți-e ciudă că nu ai și tu un binoclu, ce te-ai mai binocla la meduze și sirene, grozavule, burtă verde ce ești!

Prefectul tăcu. După o pauză spuse cu vădită importanță: Am să-ți smulg binoclul din mînă, țărănoiule. Eu sînt *cineva* aici în Zamora și nu uita că am de partea mea forța și legea. Te fac eu pe tine să fii cuviincios!

— Încearcă numai, burtă verde! O singură dată să fluier și-mi vin îndată ajutoarele. Poate vrei să te arunc în gîrlă? Ce vrei cu mine? Așa sînt eu băiat isteț și *bădăran*, cum zici. Dar tu cine ești? Un burtă verde și un hoțoman, un... Vrei să te compromiți? Haida de! Ah, ah, ce văd acum? Acum, sirena își pune halatul... Știi ceva, o să-ți povestesc tot ce se petrece dincolo, dacă ești cuminte. E bine, domnule prefect?

— La naiba, cu tine, bădărane!

— Du-te tu pe gîrla Santiago, bogătanule, răspunse băiatul cu sînge rece, continuînd să se minuneze și mai departe de priveliștea pe care i-o oferea malul opus al rîului.

Prefectul scrîșni din dinți. Ar fi avut poftă să-i tragă acestui coate-goale o chelfăneală de pomină, dar se potoli în cele din urmă, zicîndu-și că nu se poate bizui numai pe forțele sale. I-ar fi trebuit, e drept, vre-o doi-trei jandarmi.

— Știu ceva, mă băiete? Ești un mare șarlatan. Uite ce e! Vinde-mi mie binoclul și basta!

— Eu să-l vînd? Și ce-o să zică mătușă-mea cînd o să audă de așa ceva? Nu, nu! Eu, unul, sînt mulțumit de binoclul acesta!

— Stai așa! Sînt convins tinere, că mătușa dumitale n-o să-și dea seama de lipsa binoclului. Se fură atît de mult în țara asta, încît... Și, apoi, eu îți pot oferi o sumă cu care îți vei cumpăra toate binoclurile din lume, auzi tu?

Pe fața tînărului țăran din Zamora se putea citi acum o schimbare vădită.

— Hm! Cît îmi dai pe el?

— Zece pesos!

— Zece pesos, zîmbi cu maliție tînărul. Un binoclu ca ăsta te costă în La Plata cel puțin 100 de pesos. Și cu un gest de dispreț total pentru clientul său, tînărul își reluă plăcuta ocupație de a privi plaja de pe malul opus al rîului Santiago.

— Hai, na, ține atunci 20 de pesos. N-am mai mult la mine, îi zise, cu vocea plîngăreață, prefectul.

— Știu că ești un zgîrie-brînză, ca toți bogătanii, dar așa spectacol se plătește, măi frate, pe cinstea mea, cel puțin cu 50 de pesos!

— Asta e o adevărată speculă, șarlatan ce ești. Da, da, asta ești!

— Ei, dacă-i așa, atunci îmi vei da 60 de pesos și basta! Ah, acum se apleacă. Phii, strașnic binoclu! Pot să-mi privesc meduza în voie. Ți-am spus eu, e un spectacol unic...

Altădată pentru banii ăștia tînărul din povestirea noastră ar fi muncit un an întreg pe moșia clientului său, dar acum, numai cu două ceasuri înainte, întîmplarea îi scosese în cale femeia aceea obeză din vila de peste rîu, care-l rugase să ducă acest binoclu sotului său care se plimba prin pădure...

— Tinere, stărui Ambrosius Vrei? Hai, îți dau 50 de pesos.

— Numai 50 de pesos?

— N-am o lețcaie în plus Uite aici e portofelul meu... 50 de pesos. Poftim, ia și portofelul, e nou, nouț, l-am cumpărat la Buenos cu 8 pesos.

— Nici nu face mai mult!

Prefectul ar fi vrut să riposteze ceva, dar se stăpîni, gîndindu-se că o ceartă ar provoca o nouă urcare de preț din partea tînărului.

— Aho, aha! Acum se apleacă din nou. Ce-i asta? Un accident. Și-a pierdut costumul de baie!

— Auzi tu, *gauchito*, zise prefectul ca pierdut. Îți dărui portofelul cu cei 50 de pesos și-ți mai dau și un stilou Kaweko!

— E nou stiloul, e de aur?

— Nou, nouț, băiete, ieri l-am cumpărat... 14 carate, pe cinstea mea de prefect!

— Halal cinste! Las' că știu! Ai o țigară?

— Mda... vrei una?

— Aha, ia uite ce port-țigaret de aur cu monogramă are domnul prefect din Zamora. Și opt țigări Chesterfield... Deci, ne-am înțeles, țigările cu tabachera, stiloul Kaweko, portofelul și banii... Și d-ta binoclul, nu-i așa, rotofeiule? zise tînărul, bătîndu-și clientul pe burtă.

— S-a făcut, gauchito! Spune-mi, e grozavă? O fi din capitală sau din La Plata?

— Nu cunosc aceste amănunte. Știu că e Venus, e Afrodita în toată splendoarea frumusetii sale, ha, ha, ha, poftim, binoclul *dumitale*, și adio...

Tînărul servitor luă repede tabachera, stiloul, portofelul și banii prefectului și, fluierînd o arie la modă, dispăru în curînd în desișul pădurii... Între timp, prefectul nostru, care n-ar fi dăruit o monedă unui cerșetor, își freca mîinile cu mulțumire. Nerăbdător, își fixă binoclul la ochi și privi. Pe bancul de nisip, această plajă naturală a rîului Santiago, o persoană corpolentă, într-un costum de baie vărgat, se expunea cu insistență soarelui și curioșilor. Era prea stimata doamnă prefect Maria Teresa Ambrosius din Zamora.

Prefectul simți cum i se urcă sîngele la tîmple. Cu o înjurătură demnă de funcția sa, aruncă mînios binoclul în apă. Nu știa că arunca acum propriul său binoclu de cîmp, pe care Maria Teresa, în nemărginita sa dragoste, îl trimisese prin acel argat. Pînă la pod, acolo unde își avea reședința de vară, făcu mai bine de o milă pe jos. Corpul său se clătina anevoie și, pentru prima dată în viață, ar fi vrut să fumeze o țigară, dar afurisitul de *gauchito* îi jucase cea mai bună festă din viața sa. În drum spre Chaco de Zamora, se întorceau acum agale carele țăranilor de la cîmp.

— Armată de calici! spuse el, intrînd în sat. Vă strunesc eu. Îmi veți plăti această mojicie! Dar în fața sa mai stăruia încă imaginea veselă și isteață a acelui tînăr argat...

În rominește de G. CUIBUȘ

PE MICUL ECRAN

Pagini satirice din trecut

Duminică, ora 20,15, se va transmite emisiunea „Moravuri" cuprinzînd pagini satirice din opera scriitorilor noștri clasici. În regia Lidiei Ionescu, telespectatorii vor putea asculta poeziile „Ai noștri tineri" de Mihail Eminescu și „Five o' clock" de A. Mirea, precum și două dramatizări după schițele „Five o' clock" de I. L. Caragiale și „Liderul" și „Pricopsitul" de Gh. Brăescu, virulentă satiră a parlamentarismului burghez.

Emisiuni de artă plastică

Pentru luna iunie, studiourile de televiziune pregătesc cîteva emisiuni consacrate unor probleme de arheologie și arte plastice. Astfel, una dintre aceste emisiuni, ilustrată prin numeroase fotografii și dianegative, va fi dedicată tezaurului arheologic recent descoperit la Constanța.

În ciclul „Muzeele patriei", pe baza unui text aparținînd criticului Marin Mihalache, va fi prezentat „Muzeul de artă feudală de la Mogoșoaia".

Studiourile de televiziune mai pregătesc de asemenea două emisiuni, una consacrată vieții și creației pictorului Henri Catargi, maestru emerit al artei, iar alta cunoscutului pictor sovietic contemporan Sarian.

ULANOVA, PLISEȚKAIA, OSIPOVA ȘI ALȚII PE ECRANUL TELEVIZORULUI

În cadrul emisiunii „Momente coregrafice înregistrate pe peliculă", care se va transmite marți la ora 20.10, telespectatorii romîni se vor întîlni, prin intermediul filmului, cu neasemuita artă a celebrilor balerini sovietici Galina Ulanova, Maia Plisețkaia, Alla Osipova, Iurii Jdanov și a altora.

Concert educativ pentru tineretul școlar

În ziua de 3 iunie, studiourile de televiziune vor transmite al IV-lea concert educativ, cu public, pentru tineretul școlar. Orchestra și soliștii Școlii de muzică de 12 ani din București vor interpreta un program alcătuit din lucrări de Johann Christian Bach, Cimarosa, Chopin, Fiorelli, Ion Dumitrescu, Achim Stoia și Constantin Dumitrescu.

Concert de muzică instrumentală

Sîmbătă 26 mai, ora 19.20 se va transmite o emisiune de muzică instrumentală executată la diferite instrumente (țambal, flaut, trombon, vioară, pian, violoncel, acordeon, xilofon), emisiune susținută de elevi ai școlilor de muzică din București. Cu această ocazie se vor interpreta lucrări de Petre Elinescu, Dumitru Bughici, Glazunov, Prokofiev etc.

Urmărind repetiția de la masa de mixaj

Așezată la masa de mixaj — o complicată aparatură tehnică plină de butoane, manete și ochiuri magice, străbătute continuu de fulgerări verzui — Elena Wald urmărește pe lungul șir al ecranelor activitatea celor patru operatori care minuiesc camerele de luat vederi, selectînd imaginile conform decupajului regizoral. Dincolo de fereastra întinsă pe toată lungimea peretelui, se află studioul. După schițele de decor ale lui Vasile Rotaru au fost confecționate interioare de barăci, pasarele, copaci — tot ce-ar putea să sugereze dinamica unui mare șantier situat undeva, în taiga. În mijlocul acestui decor, regizorul C. Motric urmărește și el, așezat în fața unui mic ecran, „șnurul" imaginilor, de-acum selectate, încît atenția poate să se concentreze pe de-a întregul asupra expresiei fețelor artiștilor, a plasticității cadrelor. După repetițiile în jurul mesei, în care actorii s-au familiarizat cu textul dramatic, faza repetițiilor din studio trebuie să-i obișnuiască cu mișcarea degajată în fața aparatelor, cu găsirea celor mai potrivite nuanțe ale vocii și expresiei etc. Dar despre ce repetiție este vorba, în fond?

Regizor, actori și operatori în timpul unei repetiții în studio

— Piesa „Explozia" („Poveste din taiga") de I. Dvoreț̦ki, care se joacă în aceste zile cu mare succes pe scenele sovietice — ne spune regizorul C. Motric — *ridică o importantă problemă de etică comunistă, prin confruntarea a două atitudini diametral opuse asupra sensului vieții. În procesul greu — aș spune tehnic — de construire a unui nou drum spre nord, se făuresc caractere, se definesc altele, oamenii devin mai puri, mai înțelepți — viața îi ajută să-și lepede zgura anchilozării sufletești și a egoismului — cazul lui Scegliuk — sau să-și redobîndească demnitatea umană — cazul Nadejdei sau al lui Lioha. E o piesă de mare actualitate pe care colectivul nostru se străduiește s-o prezinte telespectatorilor în cele mai bune condițiuni, mai ales că e vorba de o premieră pe țară.*

— Pe cine cuprinde distribuția?

— Să începem cu personajele feminine, conform politeței: Liliana Țicău, Elena Sereda și Iarina Ionescu—Demian. Apoi, Gh. Cozorici, Șerban Iamandi, Matei Alexandru, George Manu, Al. Azoiței, Arcadie Donos, D. Dron și C. Guriță.

— Și operatorii?

— Ovidiu Drugă, Constantin Lungu, Constantin Moțiu și George Grigorescu.

I. D.

Filme noi în pregătire

Pe platourile de filmare ale studioului de televiziune se află în lucru cîteva filme noi. Recent au fost încheiate filmările la scurt-metrajul *„O plimbare cu avionul"*, în regia lui Valeriu Lazarov, care cuprinde fragmente din emisiunea transmisă în ziua de 1 Mai. Interpreții acestui film sînt Margareta Pîslaru, Ruxandra Ștefănescu, Luigi Ionescu, C. Drăghici, Mihai Ciucă, Rodica și Ștefan Tapalagă.

În întîmpinarea comemorării marelui nostru scriitor I. L. Caragiale, se pregătește un film după două momente din opera scriitorului: *„Căldură mare"* în regia lui Ion Barna și *„Domnul Goe"* în regia Letiției Popa.

Se află, de asemenea, în pregătire un film folcloric, în regia lui Ion Filip, cu concursul unui mare ansamblu bucureștean de cîntece și dansuri.

PROGRAMUL DE „VARIETĂȚI" DE DUMINICĂ SEARA

Emisiunea de varietăți care se va transmite duminică la ora 18, din sala de concerte a Radioteleviziunii, va cuprinde un program variat. Virginica Romanovski și Bimbo Mărculescu vor interpreta un „intermezzo" operetistic pe motivele cunoscutei operete a lui Paul Abraham „Bal la Savoy".

Din program mai amintim: un buchet de romanțe interpretat de Ioana Radu, cuplul Fănică Luca și Marica Fănică Luca — fiica cunoscutului artist — care va interpreta cîteva cîntece populare la două naiuri, un moment vesel cu Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu, un tablou coregrafic interpretat de Silvia Grigorescu, Sandu Fayer și trio Grigorescu, selecțiuni de muzică ușoară realizate cu concursul cîntăreților Luigi Ionescu, Constantin Drăghici și a valoroasei soliste cubaneze Nancy Bello Pallacios, un duet muzical folcloric cu Ștefania Rareș și Ion Bogza etc.

NOTE DE TELESPECTATOR

Căutînd forme noi pentru a cuprinde, în formele sale specifice, muzica ușoară pe micul ecran, Televiziunea a prezentat sîmbăta trecută o emisiune intitulată „Melodii din filme". Inițiativa merită subliniere — mai puțin însă realizarea ei, care a fost în general monotonă și a avut un prea pronunțat caracter... retrospectiv, atît prin majoritatea melodiilor selecționate, cît și prin alegerea unora dintre interpreți.

Dacă orchestra de muzică ușoară a Casei Centrale a Armatei a sunat bine și corect sub bagheta lui Ion Lăzărescu, dacă Marika Munteanu a fost decorativă și, pe alocuri, expresivă în interpretarea gingașei melodii din filmul „Lilli", dacă solistul Teatrului de Operă și Balet al R.P.R., tenorul Ion Stoian, a arătat aceleași frumoase calități vocale — programul, în întregimea lui, nu a satisfăcut totuși, pentru că i-au lipsit ceea ce este esențial într-o emisiune de muzică ușoară — ritmul nou, modern, piesele de notorietate actuală.

De altfel această emisiune, ca și altele recente, trebuie să repună în discuție problema dacă ridicarea calității lor pe plan muzical își găsește soluția în folosirea cîntăreților de operă și operetă în interpretarea muzicii ușoare. Au fost, desigur, unele experiențe reușite, ca de pildă cîteva interpretări ale tenorului Valentin Teodorian sau ale cuplului Iolanda Mărculescu — Magda Ianculescu, generalizată însă, practica aceasta nu poate suplini prezența celor mai buni cîntăreți ai genului.

Considerînd emisiunea binevenită pentru ineditul și pentru firul ei conducător, socotim că telespectatorii ar dori-o urmată și de altele, cu un repertoriu mai nou și cu alți interpreți, dar mai ales ar îi bucuroși să urmărească pe micul ecran o emisiune „Melodii din filme" în care să fie folosite, într-un montaj adecvat, secvențele din filmele selecționate — în care melodiile vor putea fi ascultate în interpretarea cîntăreților care le-au lansat și le-au făcut populare.

★

Programul Televiziunii pentru săptămîna viitoare ni se pare insuficient echilibrat. Dacă, de data aceasta, filmul artistic este bine reprezentat („Cetatea Hurramzamin", „Artistul" și „Cronica amanților săraci"), lipsește spectacolul de teatru sau spectacolul de operă, care ar îi trebuit să înlocuiască una din cele două emisiuni folclorice programate în interval de o zi (joi: spectacolul „București, inima țării" în interpretarea Ansamblului folcloric al Statului popular al Capitalei; sîmbătă: „Seară de concert" în interpretarea Ansamblului de cîntece și dansuri al C.C.S.). Este fără îndoială că ambele aceste spectacole merită să fie văzute și, ca atare, spectacolele merită să fie programate la Televiziune, dar plasarea lor în două seri de emisie consecutive apare ca o soluție improvizată.

Pe marginea programului de săptămîna viitoare se mai poate face observația că seara de marți 22 mai are un program insuficient, căruia îi lipsește o piesă centrală sau că programarea emisiunii de varietăți de duminică 20 mai, la ora 18, privează marele număr de iubitori ai sportului de vizionarea meciului foarte atractiv dintre echipele noastre fruntașe Dinamo București și Petrolul Ploiești, din cadrul Cupei R.P.R.

Șt. RADU

De la o duminică la alta...

Duminică 20 mai

9.00 Emisiune pentru copii și tineretul școlar ● La noi în unități ● „Parașutismul, sportul celor curajoși" (transmisiune de la aeroportul Clinceni) ● Poșta copiilor.

10.30 Emisiunea pentru sate. Din cuprins:
● Noutăți din agricultură.
● Reportaj filmat: **Agronomul gospodăriei.**
● Selecțiuni din programul brigăzii artistice de agitație din comuna Moșna, regiunea Brașov.
● **De la un meridian la altul.**
● **Muzică populară românească.** Cîntă o formație condusă de **Constantin Mîrea.** Soliști: **Maria Ciobanu, Rodica Gheorghiu și Vlad Dionisie.**

18.00 Program de varietăți. Transmisiune din studioul de concerte al Radioteleviziunii. Își dau concursul: **Virginica Romanovski, Ioana Radu, Fănică Luca,** artiști emeriți, **Horia Șerbănescu, Radu Zaharescu, Bimbo Mărculescu, Nancy Bello Pallacios** (Cuba), **Luigi Ionescu, Ștefania Rareș, Constantin Drăghici, Ion Bogza, Sandu Fayer, Silvia Grigorescu, Maria Mitrache, Victor Vlase, Anton Nicolae, R. Sîrbu, Duo Bocan, Venera Lenței, Marica Fănică.Luca, Trio Grigorescu.** Conducerea muzicală: **Edmond Deda.**

19.00 Jurnalul televiziunii.

19.15 Partea a II.a emisiunii de varietăți.

20.15 „MORAVURI" — Din paginile satirice și umoristice ale scriitorilor noștri din trecut.

20.45 Filmul artistic **„CRONICA AMANȚILOR SĂRACI"** — o producție a studiourilor italiene. Regia: Carlo Lizzani. Muzica: Mario Zafred. Interpreți principali:

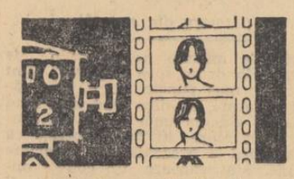

Anna Maria Ferrero, Cosetta Greco, Antonella Lualdi, Marcello Mastroiani, Wanda Capodoglio, Bruno Berellini, Alberto Consolini. În încheiere: **Ultimele știri** și rezultatele sportive.

Luni 21 mai

19.00 Jurnalul televiziunii.

19.20 Emisiune de știință și tehnică pentru pionieri și școlari: **„Ce se ascunde în locomotivă?"**

19.40 Filmul artistic **„CETATEA HURRAM ZAMIN"** — o producție a studioului „Tadjikfilm". Scenariul: E. Pomescikov, N. Rojkov. Regia: B. Kimiagarov. Imaginea: N. Ardașnikov. Muzica: I. Iudakov. Interpreți principali: M. Kasimov, H. Rahmatulaev, M. Tahiri, B. Sabzaliev, D. Kasimova, G. Niazov.

21.15 Recital vocal instrumental. Își dau concursul: Teodora Lucaciu, Dan Iordăchescu și Gaby Grubea, artistă emerită.

21.35 TELESPORT. În încheiere: **Ultimele știri.**

Marți 22 mai

19.00 Jurnalul televiziunii.

19.15 Emisiune pentru copii: **„Cei trei morari"** — scenetă de **Constantin Teodori.**

19.35 Filmul documentar: **LUMINA PENTRU PALERMO"** — o producție a Studiourilor DEFA.Berlin.

19.50 Emisiune de știință și tehnică ● **„Un original și rapid mijloc de transport"** de inginer **C. Grigorescu** ● Jurnal de știință și tehnică.

20.10 Momente coregrafice înregistrate pe peliculă.

21.00 Versuri de Tudor Arghezi.

21.20 Muzică distractivă. Cîntă o formație condusă de **Petre Fîrulescu.** Soliști: **Svetlana Petrescu** și **Florin Dorian.** Sfaturi pentru telespectatori. În încheiere: **Ultimele știri.**

Miercuri 23 mai

16.00 EMISIUNEA PENTRU CLUBURILE DIN ÎNTREPRINDERI. Din cuprins: ● **Telejurnalul săptămînii.**
● **Fruntașii noștri.**
● **Din activitatea culturală a Uzinelor „Grivița Roșie"**
● **Tineretul uzinei.**
● **O carte din bibliotecă:** „Al 41-lea" de Boris Lavreniev.
● **Muzică distractivă.** Cîntă o formație condusă de Ionel Banu.
● **Artiști amatori în studio:** Echipa de dansuri a întreprinderii poligrafice „13 Decembrie 1918" din Capitală.

18.00 Emisiunea pentru sate. Din cuprins
● **Cronică sătească.**
● **Întîlnire cu maiștri ai recoltelor bogate.**
● **Noutăți din agricultura Uniunii Sovietice.**
● **Dicționar tehnic: Unități nutritive.**
● **Cărți noi.**
● **Cîntece și jocuri populare românești.** Interpretează o formație instrumentală condusă de **Tudor Pană.** Soliști: **Aurelia Fătu-Rădulescu, Benone Sinulescu și Iosif Milu.**

Joi 24 mai

19.00 Jurnalul televiziunii.

19.20 Filme pentru copii **„MAȘENKA ȘI URSUL"** și **„CASA DE PE MALUL MĂRII"** — producții ale studiourilor sovietice.

20.00 Transmisiune de la Sala Palatului R.P.R. a spectacolului: **„București, inima țării"** în interpretarea ansamblului folcloric de cîntece și dansuri al Statului popular al

Capitalei. Conducerea muzicală: **Viorel Dobos, St. Oc. Ciutac, Traian Tîrcolea.** Coregrafia: **Petre Bodeuț,** artist emerit, **Eug. Popescu.Județ, Iacob Brümmer.** Maestru de cor: **Ștefan Mureșanu.** Decorul: **Traian Niițescu.** Costume: **Ion David.** Regia: **Nic. Frunzetti.** În pauză: Poșta televiziunii. În încheiere: **Ultimele știri.**

Sîmbătă 26 mai

19.00 Jurnalul televiziunii.

19.20 Album artistic. Muzică instrumentală interpretată de elevi.

19.40 În fața hărții.

20.00 Filmul artistic **„ARTISTUL"** — o producție a studioului „A. Dovjenko" din Kiev

21.20 Selecțiuni din spectacolul „Seară de concert" în interpretarea Ansamblului de cîntece și dansuri al C.C.S. Soliști vocali: **Ana Neagu, Florea Cornea, Ștefania Ivan, Constantin Cocriș, Lazăr Greițcu, C.tin Chivescu, Emil Nanu, Ion Chiuță, Roger Avramescu, Francisc Dobondi, Florian Dumitrescu Alexandru Știrbu.** Soliști instrumentiști: **Traian Lăscuț Făgărășanu, Dumitru Marinescu Ciuciu, Grigore Efrem, Nicolae Cocoș, Emil Bolozan.** Prezentare: **Ioana Ene.** Conducerea artistică: **N. Ciobanu.** În încheiere: **Ultimele știri.**

SPORT

MOZAIC

● *ÎN LUMEA boxului profesionist s-a făcut multă agitație cînd a fost perfectat meciul dintre Floyd Paterson și Sonny Liston pentru titlul mondial la categoria grea. Iată însă că meciul atît de mult așteptat (fusese programat la sfîrșitul lui iulie) a fost amînat — sine die. Motivul: comisia sportivă a orașului New-York nu-l recunoaște pe Liston ca șalanger, deoarece acesta ar fi avut legături cu persoane arestate pentru trafic de influență în lumea boxului. Aceasta în ciuda faptului că Liston și-a luat ca manager un preot protestant!*

● *O RECENTĂ anchetă a stabilit că datorită practicării exercițiilor fizice și sportului, înălțimea medie a japonezilor crește cu un centimetru la fiecare zece ani.*

● *DE CÎND a anunțat că se retrage din activitatea atletică, australianul Herbert Elliot, campion olimpic și recordman mondial la 1.500 m., primește cîte 20 de scrisori pe zi din Australia. Toți cei care îi scriu îl roagă să revină asupra deciziei sale.*

● *NOUL recordman mondial la prăjină, D. Tork, are 28 de ani. El nu se consideră însă prea bătrîn și crede că folosind prăjina de fibre elastice se va putea sări pînă la 5,20 m.*

● *JIMMY ADAMSON, căpitanul echipei Burnley, cîștigătoarea campionatului englez a fost ales de presa sportivă britanică „fotbalistul anului". Adamson, care are 33 ani, nu a jucat niciodată în națională engleză și nici nu va juca. El va pleca totuși în Chile la campionatul mondial ca asistent al lui Winterbottom.*

UN SPLENDID BUCHET DE VICTORII

Trăind în zodia fotbalului și a boxului, suporterul modern privește adesea cu coada ochiului spre discipline mai puțin spectaculoase în aparență, lipsite de dinamismul exploziv al golurilor sau knock-auturilor.

Iată, însă, că obținem un rezultat strălucit într-unul din acele domenii „secundare", un succes care anunță consacrarea pe arena internațională: dintr-odată, publicul devine atent, receptiv. Cenușăreasa, pînă ieri nebăgată în seamă, își flutură mîndră rochia de bal!

Dacă n-aș aminti aici decît rugbiul și handbalul, și încă exemplele ar fi lămuritoare.

Cred că nu mă înșel, identificînd în arta echitației — zisă, mai pe șleau, călărie — o nouă și autorizată candidată la grațiile publicului nostru sportiv.

Nu-i vorbă, călărețiii de pe malurile Dîmboviței au mai obținut performanțe valoroase în marile competiții. Însă, de vreo lună încoace, cvartetul Pinciu-Langa-Bărbuceanu-Costea, realizează o veritabilă „serie de aur", unică, probabil, în analele hipismului autohton.

Să recapitulăm.

La 23 aprilie, la Nisa, Pinciu cîștigă Marele Premiu al Franței, întrecînd net o pleiadă de ași ai „cavaleriei" din Italia, Anglia, R.F.G., Spania, Franța, Brazilia, Belgia. Concomitent echipa ocupă un măgulitor loc III în „Cupa Națiunilor".

Peste cîteva zile, în capitala Italiei, în cadrul celui de-al 30-lea concurs internațional hipic, același Pinciu realizează o ispravă de-a dreptul uimitoare: concurînd cu trei cai în premiul Esquilino, în compania unor celebrități de talia fraților D'Inzeo, a brazilianului Pessou etc. — călărețul romîn își adjudecă locurile I, IV și V! Rezultate onorabile obțin și ceilalți reprezentanți ai noștri: Langa, al patrulea în premiul „Piazza di Siena" și al cincilea în „Campidoglio", unde Costea îl precede cu un loc — ambii, fără penalizare. În „Marele Premiu al Națiunilor", proba de încheiere a concursului, desfășurată pe un traseu aproape impracticabil din cauza ploii, echipa noastră nu cedează decît formațiilor Italiei și Angliei, fruntașe recunoscute ale echitației mondiale.

Șirul succeselor românești culminează la Neapole: inepuizabilul Pinciu iese învingător în premiul „Avanti", secondat de Langa, în timp ce Raymondo D'Inzeo este nevoit să se consoleze cu locul trei. Liderul nostru triumfă, de asemenea, în alte două probe, dotate cu premiile Societății Napolitane de Călărie și al Băncii din Neapole. La rîndul lor, Langa (al doilea în „Premiul învingătorilor"), Costea (locul II în „Anzienda Autonoma" — proba individuală) și Bărbuceanu (locul V în „Premiul Orilia") au completat admirabil această serie triumfală.

Ca o încununare a victoriilor noastre pe baza hipică „Giardini dèl Lago" din Neapole, echipa R.P.R. își adjudecă proba principală, „Premiul Azienda Autonoma di Soggiorno, Cura e Turismo" — depășind nu mai puțin decît opt formații italiene, dintre care trei îl aveau în frunte pe Raymondo D'Inzeo!

Cum s-ar zice — reprezentanții noștri au fost... călare pe situație!

Bilanțul se prezintă — evident — impresionant, și cei patru „mușchetari" merită cele mai calde felicitări pentru acest splendid buchet de succese, care ne dau dreptul să privim cu încredere viitorul.

Dan DEȘLIU

TRIUMFUL CICLIȘTILOR SOVIETICI ÎN EDIȚIA JUBILIARĂ A „CURSEI PĂCII"

Orașul de pe malurile Vistulei a trăit la 17 mai momente de intensă emoție. Aproape un milion de varșovieni au făcut o înflăcărată primire cicliștilor participanți la cea de a 15-a ediție a Cursei Păcii. Gătite sărbătorește, străzile Varșoviei au fost literalmente inundate de cetățenii dornici să-i salute pe bravii rutieri care s-au întrecut de-a lungul a 2500 km. în tradiționala competiție închinată păcii și înțelegerii între popoare.

Gainan Saidhujin și echipa Uniunii Sovietice au urcat din nou steagul patriei lor pe cel mai înalt catarg. Victoriile excelenților cicliști sovietici contribuie la creșterea prestigiului sportiv al Uniunii Sovietice și constituie încă o dovadă a înaltelor calități pe care le are școala sportivă sovietică.

Reprezentanții noștri n-au mai făcut figura frumoasă de anul trecut, cînd am ocupat locul trei. Doar Gabriel Moiceanu merită aprecieri pentru comportarea sa foarte bună și mai ales pentru constanța cu care s-a menținut în permanență printre fruntași. Locul 6, cucerit în această grea competiție reprezintă cea mai bună performanță reușită de ei vreodată și una din cele mai bune obținute de sportul nostru cu pedale în arena internațională. Deci: bravo Moiceanu!

Trei dintre componenții echipei U.R.S.S., învingătoare în „Cursa Păcii": Melihov, Saidhujin și Kapitonov.

Scurt interviu cu învingătorul

Gainan Saidhujin este unul dintre cei mai simpatici cicliști din cîți am văzut vreodată. Vesel sel întotdeauna, el descrețește frunțile colegilor săi spunînd o vorbă de duh. Gainan mai deține și un alt record: este singurul ciclist cu... mustață din cei 121 care au luat startul la 2 mai. Învingătorul actualei ediții a Cursei Păcii este bun prieten cu cicliștii noștri. El a învățat cîteva cuvinte românești și îi întîmpină întotdeauna spunîndu-le:

— Ce faci? Trebuie bine!

Saidhujin este de meserie electrician și lucrează la Uzina Metalurgică din Celiabinsk. Este însurat și are o fetiță de 2 ani. A îndrăgit ciclismul de cînd avea ani la clubul sportiv Trud. Participă pentru a treia oară la Cursa Păcii.

Joi seara l-am găsit în camera sa de la hotelul Warszawa. Bineînțeles că era foarte iericit. Își sărută colegii, făcea tumbe pe somiera patului și rîdea ca un copil la orice glumă. Totul luase sfîrșit și el era fericit! L-am felicitat și i-am solicitat un scurt interviu.

— Ce părere aveți despre această întrecere, despre adversari, despre traseu?

— Dacă aș vorbi despre dificultățile pe care le-am întîmpinat aș trebui să mă laud că le-am învins. De aceea renunț. Adversarii mei au fost foarte bine pregătiți și trebuie să vă spun că mulți dintre ei puteau să termine învingători. Dacă n-au reușit acest lucru este nu datorită faptului că n-au avut o echipă care să-i susție, nu din cauza unor erori tactice. Traseul? Greu, dar a fost pentru toată lumea... la fel!

— Ce vă doriți pentru viitor?

— Ce-mi doresc? Multe! În primul rînd selecționarea în echipa pentru campionatele mondiale, un rezultat onorabil la aceste întreceri, apoi confirmarea performanței din a 15-a ediție a Cursei Păcii la viitoarele ediții, la Jocurile Olimpice. După cum vedeți nu duc lipsă de planuri... pentru viitor.

— Ce a decis în ultimă instanță victoria dvs.?

— Forța colectivului. Echipa Uniunii Sovietice este omogenă, la un nivel de pregătire superior. Fără ajutorul ei n-aș fi putut termina pe primul loc.

A trebuit să-l las... liber pe Saidhujin. Mai precis să-i „predau" în mîinile reporterilor de la Radio și Televiziune care îl luaseră pur și simplu cu asalt...

O fracțiune de secundă

Deși o umbră de tristețe trece prin inima celor care n-au reușit să realizeze ce au pinat, totuși finalurile Cursei Păcii găsesc pe majoritatea cicliștilor — învingători și învinși — volubili și chiar bine dispuși. Astă seară am să stau la masă cu Moiceanu. Vreau să văd ce gîndește în seara aceasta acela, care după o lungă activitate ciclistă a izbutit să-și dovedească valoarea în compania așilor ciclismului amator. Mi se pare puțin visător, deși fața îi radiază o evidentă bucurie. Privește undeva în gol, zîmbește cuiva nevăzut...

— Ce s-a întîmplat, Puiule? La ce visezi?

— Mă gîndesc la cei de acasă, la bucuria pe care o vor avea în această seară cînd vor auzi că am rămas între primii 10. E pentru prima oară în Cursa Păcii. Imi e așa dor de casă, de ei...

— Spune-mi cum te simți acum, după ce ai obținut acest remarcabil rezultat?

Poate n-ai să mă crezi, dar mă frămîntă teribil un lucru. Puteam să mă clasez pe locul III. N-am reușit și aceasta din cauza unei ezitări, pe care nu pot să mi-o iert. În etapa a VIII-a Brno-Gottwaldov, au evadat la un moment dat Saidhujin, Melihov, Kapitonov, Gazda, Sheibner, Kudra, Wiedemann, Jusko și Rădulescu. Am vrut să fug și eu. Am ezitat însă crezînd că belgienii vor ataca și vor anihila acțiunea. Totul a durat o clipită. Belgienii n-au atacat. În clipa următoare era prea tîrziu. Dacă aș fi pornit singur, trăgeam plutonul după mine și stricam o acțiune în care era și un romîn. Și astfel fugarii — mai puțin Rădulescu, care a spart, au luat 7 minute avans... Cu aceste minute eram pe locul III.

— Acum totul s-a sfîrșit. N-are rost să te consumi, este în zadar.

— Este drept. Acum îmi dau seama că omul cît trăiește învață.

— Să ridicăm paharul, Puiule, pentru viitoarele tale succese!

— Pentru succesele ciclismului nostru! Și paharele de cristal s-au atins, iar clinchetul lor melodios a fost parcă aprobativ.

Praga 1963

Cicliștii participanți la cea de a 15-a ediții a Cursei Păcii petrec ultimele clipe împreună. Pe coridoarele hotelului Warszawa, în foaiere, în restaurant sau pe largile și modernele bulevarde ale Varșoviei foștii adversari de competiție discută, se plimbă braț la braț. Fiacăra întrecerii a fost stinsă pe trepiedul stadionului „A 10-a aniversare" dar în inimile sportivilor din cele 21 națiuni va rămîne nestinsă flacăra prieteniei. Se fac confidențe, se schimbă adrese. Prietenia nu cunoaște granițe. Ea înobilează sufletele oamenilor și aduce contribuția la crearea înțelegerii pe Pămînt. La despărțire sportivii își spun:

— La revedere! În 1963 la Praga!

— Da, la 9 mai 1963 ne vom întîlni la Praga la startul celei de a 16-a ediții.

H. NAUM

Printre roți și pedale

● *O Cursă a Păcii foarte tînără, așa poate fi caracterizată ediția a 15-a, prin media de virstă a concurenților care este de 24,3 ani. Cel mai virstnic alergător a fost tunisianul Mardassi (33 ani), iar cel mai tînăr finlandezul Timo Niemi (19 ani). Tatăl lui Niemi a participat și el la Cursa Păcii în 1949, și a fost prezent din nou, alături de fiul său, ca antrenor al echipei finlandeze.*

● *În cele 15 ediții ale „Cursei Păcii" disputate pînă acum, cele mai multe etape pe echipe le-a cîștigat Cehoslovacia — 31, urmată de U.R.S.S. — 30. De notat însă că cicliștii sovietici participă la „Cursă" doar de la ediția a 8-a. Cicliștii romîni au cîștigat pe echipe 9 etape.*

- Mă antrenez pentru cursă în caz de ploaie.

Fără cuvinte

Desene de GH. CHIRIAC

VARIETĂȚI

Ce este un... puști?

Ce este un „puști"? Despre aceasta au fost chemați să se pronunțe conducătorii clubului spaniol de fotbal din liga I-a, Oviedo, înaintea meciului pe care urma să-l dispute cu Mallorca. Intrucît Oviedo avea neapărată nevoie de o victorie pentru a scăpa de retrogradare, s-a hotărît ca în scopul de a asigura prezența în tribune a unui număr cît mai mare de suporteri, să fie acordată intrarea liberă pe stadion tuturor puștilor din oraș. Trebuie subliniat că această hotărîre a fost considerată drept o măsură cu totul ieșită din comun pentru fotbalul spaniol, unde biletele de intrare la meciurile de fotbal sînt extrem de scumpe. Ca element de recunoaștere conducătorii clubului Oviedo au hotărît ca drept „puști" să fie considerați toți cei îmbrăcați în pantaloni scurți.

In ziua meciului controlorii de bilete de la porțile stadionului au rămas cu gura căscată cînd s-au găsit în fața unei mulțimi de bărbați îmbrăcați în „șorturi", a căror virstă era între 20 și 50 de ani. Ei și-au ieșit însă cu totul din fire atunci cînd în fața lor s-a prezentat un „puști" îmbrăcat în pantaloni scurți, care era posorul unei... bărbi respectabile.

O întîlnire de șah „secretă"

După terminarea turneului interzonal de șah de la Stockholm, marele maestru american Robert Fischer s-a oprit la Copenhaga. Aici el a susținut o întîlnire cu marele maestru danez B. Larsen. Cu toate că iubitorii șahului din capitala Danemarcei au aflat despre acest meci, nici unul dintre ei nu a putut asista, întrucît partida s-a jucat cu... ușile închise. Abia două săptămîni mai tîrziu cei doi mari maeștri au apărut la postul danez de televiziune și au „rejucat" partida în fața camerelor de televiziune. Figurile erau mutate pe tablă cu o viteză fulgerătoare și tot ceea ce au putut afla cei care s-au interesat de această partidă a fost că, după cinci ore de joc, victoria revenise lui Fischer. Atît și nimic mai mult! Răbdarea iubitorilor danezi de șah a fost pusă acum din nou la încercare. Ei au trebuit să mai aștepte încă cîteva zile pentru a asculta, de data aceasta la radio, mutările efectuate de cei doi jucători.

Dar pentru ce a fost necesar întregul scenariu care, trebuie recunoscut, a enervat mai mult în loc ca să intereseze pe amatorii danezi de șah? Misterul „secretului" partidei dintre cei doi mari maeștri avea să fie lămurit abia mai tîrziu. Meciul fusese pur și simplu „cumpărat" de societatea daneză de radio și televiziune în schimbul unui onorar copios.

Un arbitru prudent

Arbitrul belgian de fotbal Leon Delbecque pare să fie deținătorul titlului de campion al ingeniozității în ce privește măsurile de prevedere pentru a fi ferit de eventualele incidente cu jucătorii și spectatorii pe teren. Cunoscut drept un pasionat vînător de fiare sălbatice pe continentul african, de cînd a devenit „cavaler al fluierului" el vine întotdeauna la meciurile pe care este delegat să le conducă însoțit de un... leu tînăr dar avînd proporții demne de luat în seamă. Înaintea începerii meciului atît publicul spectator cît și jucătorii au posibilitatea să admire animalul pe care stăpînul lui îl plimbă la vederea tuturor.

Intrebat de un ziarist despre rezultatele acestei măsuri, arbitrul belgian a răspuns: „De cînd vin cu leul pe stadion nu am avut niciodată greutăți cu spectatorii. Cît privește pe jucători, ei se comportă cît se poate de disciplinat!"

Maestrul emerit al sportului Al. Penciu

Rugbiștii romîni la a IV-a ediție a „Cupei Păcii"

Sfîrșit de mai... Calendarul competițiilor internaționale anunță participarea rugbiștilor noștri la cea de a patra ediție a „Cupei Păcii", — competiție care cunoaște, de la an la an, un succes tot mai mare. De data aceasta, echipele reprezentative de rugbi ale R. S. Cehoslovace, R. D. Germane, R. P. Polone și R. P. Romîne se vor întîlni la Varșovia și în alte cîteva orașe poloneze, care în aceste zile fac ultimele pregătiri pentru a găzdui tradiționalele întreceri din cadrul „Cupei Păcii".

Pentru rugbiștii noștri, participarea la „Cupa Păcii" coincide cu „debutul" în acest bogat sezon competițional în care echipa R. P. Romîne are de apărat și consolidat prestigiul internațional cucerit în ultima vreme. Este deci firesc ca rugbiștii noștri fruntași să acorde toată atenția pregătirilor pentru „Cupa Păcii" unde vor întîlni formații care, la rîndul lor, au făcut evidente progrese.

Am reținut cu bucurie faptul că presa poloneză și toți specialiștii de rugbi din această țară manifestă un interes deosebit față de prezența echipei noastre, apreciind în mod elogios valoarea ridicată a rugbiului romînesc.

Arbitrul internațional **Jean Oncescu** — care a condus recent partida Italia B—R. P. Polonă, la Poznan — ne-a declarat că în cercurile tehnicienilor polonezi echipa noastră este considerată **„drept favorita acestei ediții, evoluția rugbiștilor romîni fiind așteptată cu viu interes în capitala R. P. Polone".**

Fără să mai răsfoim colecțiile, ne reamintim cu ușurință istoricul acestei importante competiții care își aduce în fiecare an prețioasa contribuție la dezvoltarea continuă a legăturilor de prietenie dintre sportivii țărilor participante la edițiile „Cupei Păcii".

...Primele jocuri: mai 1959, pe stadionul Dinamo. Prima noastră victorie: R. P. Romînă—R.D. Germană 21—6 (6—0). Au urmat celelalte jocuri și finala de pe stadionul „23 August", unde reprezentativa noastră termina învingătoare întîlnirea cu echipa R. S. Cehoslovace și cucerea astfel prima ediție a competiției.

Un an mai tîrziu, la Zwickau, la Pirna și Altenburg, rugbiștii romîni cucereau din nou aplauze pentru jocul lor spectaculos, de ridicată valoare tehnică. Amintiri nespus de frumoase de la această a doua victorie obținută în „Cupa Păcii", amintiri de neuitat din vizita făcută constructorilor de motoare din Zwickau, din numeroasele ceasuri petrecute în mijlocul prietenilor din R. D. Germană.

1961! Sfîrșit de mai. Rugbiștii celor patru țări prietene se reîntîlnesc pe stadioanele din R. S. Cehoslovacă și tot sportivii romîni obțin victoria după care avea să urmeze, la cîteva luni, acel „5—5" de la Bayonne care a consacrat rugbiul romînesc pe plan mondial.

Nu trebuie să fii statistician — ci doar un iubitor al sportului — ca să-ți amintești că în toate cele trei ediții ale „Cupei Păcii" rugbiștii romîni n-au pierdut nici un joc. Poate doar calculul punctelor este mai greu de ținut minte.

Să ne împrospătăm cunoștințele: **In jocurile susținute, echipa noastră a înscris 174 de puncte și a primit... 30!**

Iată de altfel rezultatele realizate de rugbiștii romîni:

1959: R. P. Romînă—R. D. Germană 21—6
R. P. Romînă—R. P. Polonă 41—3
R. P. Romînă—R. S. Cehoslovacă 11—0
1960: R. P. Romînă—R. S. Cehoslovacă 13—3
R. P. Romînă—R. D. Germană 5—0
R. P. Romînă—R. P. Polonă 6—0
1961: R. P. Romînă—R. P. Polonă 24—6
R. P. Romînă—R. D. Germană 34—0
R. P. Romînă—R. S. Cehoslovacă 19—12

Peste cîteva zile, rugbiștii romîni vor susține primul joc din cadrul celei de a patra ediții a „Cupei Păcii" (la 23 mai, cu echipa R. S. Cehoslovace). Pregătirile intense făcute de fruntașii rugbiului nostru s-au încheiat. Echipa reprezentativă în rîndurile căreia întîlnim multe nume consacrate cum sînt cele ale jucătorilor **Penciu, Wusek, Ciobănel, Moraru, Demian, Teofilovici** etc., are toate șansele de a termina învingătoare și în această ediție a „Cupei Păcii". Și, așa cum este firesc, dorim din toată inima succes deplin rugbiștilor noștri care de atîtea ori ne-au adus numeroase satisfacții și victorii de prestigiu.

Dan GÎRLEȘTEANU

INIMI... „DE COMANDĂ"

Oricine știe că se fac haine sau pantofi „de comandă" spre deosebire de cele „de gata"; sînt însă puțini aceia care știu că și inimile oamenilor pot să se mărească pe măsura dorinții lor. Specialiștii din domeniul culturii fizice și a sportului și mai ales din domeniul medicinii sportive cunosc lucrul acesta de multă vreme.

Doborîrea recordurilor în diferite discipline sportive a devenit un fenomen general. Printre multiplele cauze ale acestui fenomen, trebuie menționate în special antrenamentele metodice, științifice și îndelungate.

In ce privește antrenamentul, este neîndoielnic că imensele progrese realizate în ultimii 10—12 ani se bazează în bună măsură și pe experiența vestitului campion cehoslovac și multirecordman olimpic și mondial, Emil Zatopek, care nu de mult a fost oaspetele țării noastre. Acesta, pe cînd era încă un tînăr muncitor la o fabrică de încălțăminte, a fost primul care și-a dat seama că inima omului se poate dezvolta așa cum dorește el; de fapt el a ajuns la concluzia că omul nu obține de la inima sa decît o putere cu mult inferioară aceleia pe care ar putea-o obține dacă s-ar antrena în acest scop. Zatopek a dovedit apoi că un om normal poate alerga cîte 40 de kilometri pe zi fără a-și obosi inima. Ca rezultat al acestui antrenament neobișnuit, el a început să facă o adevărată colecție de premii și medalii de aur, doborînd record după record.

Deși înalte cercuri medicale au continuat să afirme că inima ar fi un mușchi aparte ale cărui fibre ar avea o structură diferită de aceea a mușchilor denumiți „voluntari" și că există riscul de a fi vătămată dacă este supusă la un travaliu excesiv, Zatopek s-a încăpățînat să asigure că o inimă bine antrenată la efort, nu riscă nimic. Și a continuat antrenamentul său uimitor. Dar acest mare efort îl făcea sub o supraveghere scrupuloasă, compensîndu-l cu un somn zilnic de 12—14 ore și păstrînd un regim alimentar care se baza pe pește, legume proaspete și fructe. Antrenată pe baza acestor principii, inima lui Zatopek măsoară 14 cm în diametru față de 9...11, cît măsoară o inimă normală.

Inima aceasta este deci un mușchi foarte dezvoltat. De aceea ea funcționează într-un ritm mai încet — în jurul a 50 de pulsații pe minut — și tocmai acest ritm este dorit de alergătorii de fond.

Experiența și realizările lui Zatopek au continuat și continuă să preocupe cercurile medicale.

Dr. Ruffier a ajuns la concluzia că inima adevăraților atleți, a sportivilor cu practică îndelungată, bate cu 60 de pulsații, uneori numai cu 50. Sînt cazuri cînd ea bate într-un ritm și mai încet.

Și în țara noastră s-au făcut numeroase cercetări în acest domeniu, ele confirmînd atît experiența cît și concluziile legate de... inima lui Zatopek. Am cerut părerea unui specialist în domeniul medicinii sportive, dr. Miron Georgescu, care ne-a declarat următoarele:

Cunoștințele pe care le avem astăzi ne permit să afirmăm că practicarea științifică a exercițiilor fizice are urmări binefăcătoare asupra inimii. Volumul mărit al cordului la sportivi nu este o reacție patologică așa cum se întîmplă în bolile unde din diferite cauze inima este obligată să muncească excesiv. Creșterea volumului inimii la sportivi se realizează mai mult prin mărirea cavităților și mai puțin prin îngroșarea pereților ei.

Greutatea mușchiului cardiac la sportivii bine antrenați nu depășește cifra de 500 gr., considerată ca limită adaptării fiziologice.

La sportivi mărirea cavităților reprezintă un fenomen de adaptare fiziologică, singele suplimentar rămas în inimă constituind un depozit ce poate fi folosit imediat ori de cîte ori necesitățile o cer. Capacitatea de efort a inimii sportivilor nu numai că nu este micșorată, așa cum se întîmplă la bolnavi, ci este mult mai mare chiar ca a indivizilor neantrenați.

Printre influențele binefăcătoare pe care antrenamentul științific le are asupra inimii mai merită să fie subliniat și modul foarte economic în care ea funcționează. În repaus inima unui sportiv se contractă mult mai rar și aruncă în circulație mai puțin singe decît a unui nesportiv (circa 2,5 l. pe minut în loc de 5 l. pe minut).

Această economie de energie este atît de mare încît în timp de 24 de ore inima unui sportiv muncește mai puțin decît a unui nesportiv, chiar dacă sportivul participă în ziua respectivă la antrenament.

Este limpede că prin antrenamente metodice, științifice și îndelungate, se poate obține inimi... „de comandă".

Țicu SIMION

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMINIA LIBERA

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

Corespondență nervoasă

STIMATE NEA ANTRENORULE,

De cînd nu mai sînt fost jucător în lotul din care cu onoare făceam parte, pot să spun și eu tot ce am pe suflet. Vorba aia, acum tot nu mai am de pierdut decît suspendarea. Că matale, mai cu moț, nici nu ai așteptat să mă suspende federația, ci te-ai grăbit să mă scoți chiar matale din lot, lucru care nu mă aranjează deloc și îmi scade prestigiul meu. Matale, te rog să mă crezi, ai procedat pripit: nu eu eram vinovat de înghionteala care s-a încins pe teren, ci sistemul meu nervos care nu mai rezista. Dumneata, tovarășe antrenor, uiți ce ai învățat la botanică, precum că omul, în echipamentul corporal ce i s-a dat în primire, posedă și nervi. Și chiar dacă din inventarul meu lipsește nervul măselei de minte, care-a fost ucis cu arsenic la plombare, în schimb grosul nervilor mi-a rămas și ei sar în sus cu predilecție la meciurile-cheie. De arbitru ce să mă mir? Dacă și-ar fi dat seama de nevroza mea astenică, însemna că se pricepe la zoologie și în loc să mă elimine de pe teren, ar fi concurat la „Drumeții veseli" pe tema: „Originea și evoluția nervilor", ar fi luat 25 de puncte și nu s-ar mai opune cînd noi ne batem pentru 2 puncte. Este?

Dar nici matale nu ai pătruns în tainele eului meu și nu ai simțit cauzele care au dus la discuția cu fundașul advers, discuție de pe urma căreia lui i s-a închis un ochi la culoare, care nu știu ce rău e în asta: dacă stingul e de un albastru deschis, dreptul poate să fie de un albastru mai închis pe trei-patru zile, că doar luptăm împotriva șablonului, nu?

Să recapitulăm faptele: Îți amintești dumneata că fundașul de mai sus, mă tot deposeda de balon. Odată, de două ori, de trei ori... unde am fi ajuns dacă-l lăsam mereu să mi-l ia? În plus, te mai vedeam și pe dumneata de pe margine, aruncîndu-mi niște priviri care semănau cu mustrare scrisă! Ba odată, cînd am intrat puțin mai tare în el, după care — cavaler — m-am dus să-l ridic de lîngă peluză, unde ajunsese, matale mi-ai șoptit:

— Lasă-te Mișule, că la tehnică te ia!

Atunci m-am enervat mai tare și l-am luat și eu. Intîi l-am luat de mînă, pe urmă de picior, apoi l-am luat de tricou și l-aș fi luat și de suflet, că era băiat bun și nu răspundea la loviri. Pînă la urmă însă, că e și nedisciplinat, a început și el să intre tare. Atunci, ca să-l calmez și crînd să fiu pentru el ca un Nervatil, l-am potolit lovindu-l preventiv peste nervul optic. Arbitrul însă ne-a dat avertisment și mie și lui și în sfîrșit ne-a dat afară pe amîndoi de pe teren, obligîndu-ne astfel să ne înghiontim în cabină, fără singura mîngîiere că avem spectatori.

Așa că eu te rog să iei în considerație starea mea de surescitare și să fiu reabilitat, mai cu seamă că aseară l-am luat pe cel cu care m-am lovit reciproc și am fost cu el la cîteva sprituri la care am analizat pînă la fund cauzele ciocnirii dintre noi, după ce în prealabil am dizolvat în sprit niște bromură: o pastilă la un kilogram de Tîrnave. Ne-am împăcat și am luat amîndoi hotărîrea să fim calmi pînă la meciul din toamnă, cînd să vedem cum o fi situația în clasament.

Al dumitale
MIȘU

pentru conformitate
Fred FIREA

Prevăzătorul

Karl Kappan, antrenorul echipei de fotbal a Elveției, a obținut, în vederea pregătirilor pentru campionatul mondial, mingi de aceeași fabricație cu cele cu care urmează să se joace în Chile. Odată sosite însă aceste mingi, o parte din ele au fost împachetate și expediate peste graniță.

La început s-a crezut că antrenorul nu este mulțumit de calitatea mingilor importate, sau că i-au fost expediate un număr prea mare. Nimic adevărat.

O parte din jucătorii ce urmează să alcătuiască naționala Elveției activează în echipe străine și antrenorul a decis să trimită fiecăruia cîte un balon, ca să se antreneze în manieră chiliană.

Numărul baloanelor expediate peste graniță a fost ținut secret, pentru a nu se cunoaște numărul jucătorilor aflați în străinătate, de care va beneficia Elveția pentru campionatul mondial

magazin medical

Nevroza astenică – boală vindecabilă

Nevroza astenică sau astenia nervoasă este o boală care se manifestă printr-un ansamblu de tulburări funcționale ce apar în urma istovirii sistemului nervos, ca urmare a unor puternice conflicte sufletești, a unor boli cronice neîngrijite la timp sau a suprasolicitării nerațională a organismului prin eforturi fizice sau intelectuale.

Printre simptomele bolii găsim oboseală, insomnie, irascibilitate, modificări de comportament, dureri de cap, scăderea memoriei și a puterii de concentrare, diminuarea capacității de muncă.

Desigur însă că nu întotdeauna cînd apar astfel de simptome e obligatoriu să se creadă că este vorba de o nevroză astenică, medicul fiind singur în măsură să aprecieze și să stabilească diagnosticul.

Scoaterea temporară a suferindului de nevroză astenică din mediul obișnuit al preocupărilor sale, odihna activă, tratamentul medicamentos adecvat și asocierea tratamentului balneo-fizioterapic sînt capabile să redea, în majoritatea cazurilor, sănătatea celor bolnavi.

Printre procedurile balneo-fizioterapice curente care dau cele mai bune rezultate în tratamentul nevrozei astenice menționăm băile de acid carbonic sau cu bule de aer, băile de mușețel și brad, afuziunile alternante parțiale și generale, masajul frunții și gîtului, galvanizarea moderată a regiunii sino-carotidiene, ionoforeza endonazală, băile de aer.

Pentru stimularea activității generale nervoase se va utiliza și gimnastica medicală de înviorare precum și gimnastica respiratorie și ritmică.

Insomnia va fi combătută prin plimbări înainte de culcare și aplicări de comprese umede reci pe gambe sau băi calde la picioare ori de șezut.

Se vor exclude din alimentație excitantele ca: piperul, ardeiul iute, muștarul, murăturile, hreanul, alcoolul. Nu se va abuza de carne. Se vor prefera legumele, fructele, dulciurile, făinoasele. Fumătorii vor reduce numărul țigărilor.

Bolnavii de nevroză astenică vor urma cu rigurozitate indicațiile medicului, care va alcătui schema de tratament pentru fiecare suferind în parte și va indica localitatea pentru efectuarea curei în raport cu tipul constituțional al bolnavului, forma și stadiul de boală.

Climatul cel mai indicat pentru suferinzii de nevroză astenică este cel al localităților cu altitudine ce variază între 800 și 1.000 de metri cum sînt Sinaia, Borsec, Vatra Dornei, Predeal etc. La Săvîrșin și recent la Sinaia sînt sanatorii special profilate pentru tratamentul nevrozei astenice.

Dr. I. LEGIC

ACTUALITĂȚI MEDICALE

HEMOFILIA ȘI ARAHIDELE

Ingestia de arahide are o acțiune foarte bună în hemofilie după un articol din Anales de Pediatrie — din iulie 1961. Fibrinoliza care la hemofilici e crescută se micșorează iar sîngerarea traumatică devine mai rară.

VITAMINA P_4 ÎN VARICE

Ca și rutin — dar mult mai solubilă, vitamina P_4 mărește rezistența capilarelor — micșorînd în același timp permeabilizarea. Dă rezultate bune în afecțiunile sistemului venos: varice, stări prevaricoase, hemoroizi, sindrom postrombotic grav, epistaxis. E perfect tolerat.

UN MEDICAMENT NOU CONTRA PARADENTOZEI

Paradentoza sau piorea alveolară este o boală răspîndită și citeodată chiar gravă. Prin pungile de puroi și retracția gingiei dinții încep să se clatine și apoi provoacă căderea lor. Un preparat bulgar, **Maraslavine** care e format dintr-un extras de plante, dă rezultate foarte bune. E un lichid brun — cu gust acid, care se introduce în pungile de puroi sau la baza dinților printr-un pansament de vată imbibat în această substanță.

FLUOR ȘI CARIA DENTARĂ

La colocviul din 14 martie 1961 ținut sub egida Comitetului național de igienă și sănătate bucodentară, prof. Held din Geneva, arată că fluorizarea apei în cantitate de 1 mgr. de fluor la 1 litru constituie un mijloc profilactic contra cariei.

Dr. I. H.

Aerosolii naturali

Terapia prin aerosoli a devenit în ultimul timp curentă în tratamentul multor afecțiuni ale căilor respiratorii ca laringite, rinofaringite, cataruri bronșice, sinuzite, adenoidite.

Dar pe lîngă inhalarea diverselor substanțe medicamentoase sub formă de aerosoli care se administrează cu ajutorul unor aparate speciale, există și aerosoli naturali care se găsesc în aerul pădurilor și pe litoral.

Aerosolii din păduri iau naștere din substanțele volatile emanate de copaci. Cînd vorbim despre aerul curat al pădurilor, trebuie să înțelegem că pe lîngă faptul că aceste locuri sînt ferite de praf, în aerul de aici plutesc și pulberi foarte fine de uleiuri eterice sub formă de aerosoli, care sînt degajate de copacii din pădure.

În pădurile de conifere, aerosolii sînt formați în special din esență de terebentină, substanță care exercită asupra mucoaselor căilor respiratorii o acțiune dezinfectantă și antiinflamatorie.

Aerosolii marini se formează în urma loviri valurilor mării de coastă. În acest fel se pun în libertate sub formă de aerosoli unele substanțe care intră în compoziția apei marine. Vîntul împrăștie pînă la o distanță de aproximativ 100 de metri spre țărm acești aerosoli naturali bogați în clorură de sodiu, sulfați, bromuri și iod, care constituie medicamente naturale de o deosebită eficacitate atît pentru ameliorarea și vindecarea afecțiunilor netuberculoase ale căilor rino-faringiene, laringiene și ale sinusurilor, cît și pentru unele boli debilitante, deficiențe glandulare, rahitism, afecțiuni reumatice etc.

Pătrunderea în organism a sărurilor de brom, iod și sulf sub formă de aerosoli naturali este de aproximativ 6 ori mai eficace decît dacă acestea ar fi administrate pe cale bucală sau în injecții.

OUL DE RAȚĂ

Să zicem că printre ouăle din cămara noastră s-a nimerit și un ou de rață. Sau chiar mai multe. Oricînd se poate întîmpla. Ce facem cu ele?

Punerea problemei este justificată de un important motiv de sănătate. Ouăle de rață sînt adeseori infectate cu niște microbi numiți salmonelle, înrudiți cu bacilul febrei tifoide. Înmulțirea acestor microbi într-un produs alimentar, urmată de pătrunderea lor în aparatul digestiv al omului, poate da loc la un accident infecțios cunoscut sub numele de toxiinfecție alimentară. Este vorba de o îmbolnăvire cu caracter acut care survine brusc, la 6-36 ore de la consumarea alimentului vinovat. Semnele caracteristice sînt: colici abdominali, amețeală, greață, vărsături, diaree, febră, transpirații reci și o stare de rău care se accentuează rapid, provocînd bolnavului senzația teribilă că i se apropie ceasul din urmă. Toxiinfecția alimentară poate îmbrăca forme de intensitate variabilă, mergînd de la un simplu și trecător deranjament gastro-intestinal pînă la forme grave, în care predomină simptomele enumerate mai sus și unde este nevoie de ajutor medical imediat. Îmbolnăvirea se poate produce și prin alte alimente infectate: carne și produse de carne, pește, frișcă etc.

Aici parcă întrezărim o obiecție:

— Foarte bine, toată lumea știe cît sînt de periculoase intoxicațiile provocate de carne, pește sau prăjituri alterate. Dar priviți la oul acesta de rață, e perfect proaspăt, n-are mai mult de o zi. Cum să te îmbolnăvești de la un ou proaspăt?

Obiecția nu stă în picioare. Oul de rață, ca și ouăle celorlalte păsări înotătoare, se contaminează încă din oviductul păsării, înainte de a fi ouat. Așa că pericolul transmiterii de salmonelle este același, oricît ar fi oul de proaspăt.

În scopul eliminării acestui pericol, există o regulă de preparare a ouălor de rață absolut obligatorie pentru toate unitățile de alimentație publică (restaurante, cantine, cofetării) și care desigur își păstrează același caracter de obligativitate pentru bucătăria noastră de acasă:

Oul de rață nu poate fi consumat decît după ce a fost fiert timp de 10 minute, socotind de la momentul în care a început să fiarbă apa.

Cea mai de neiertat greșeală care s-ar putea comite cu oul de rață este utilizarea lui la prepararea maionezei. Aci pericolul este maxim, deoarece maioneza — preparat crud — oferă cele mai favorabile condiții pentru o rapidă înmulțire a microbilor producători de toxiinfecție alimentară.

La fel de contraindicată este introducerea oului de rață în preparate culinare care se obțin la foc moale sau la baia de apă („bain-marie"). Acesta este cazul pentru diferitele creme sau pentru compozițiile de înghețată, în care prelucrarea termică insuficientă nu oferă garanții de sterilizare.

Din fericire, la prepararate ca cele de mai sus se preferă de obicei ouăle de găină. Dar și la formele de consumare directă a ouălor de rață se cere multă atenție. Ca ouă moi nu pot fi consumate, e clar. Prăjite? În ochiuri, temperatura gălbenușului nu se ridică decît la 45° și a albușului la 70°. La ouăle jumări, temperatura atinsă este mai ridicată (75°-80°). Dar dacă oul nu atinge în toată masa lui o temperatură de 80° care să se mențină cel puțin 10 minute, pericolul de toxiinfecție alimentară nu poate fi considerat ca înlăturat.

Prin urmare, oul de rață nu poate fi consumat decît așa cum ni se prezintă orice ou după ce a fiert în clocot 10 minute, adică răscopt, fie ca atare, fie ca umplutură sau ca garnitură la salate sau alte preparate culinare.

— Cum, adică nici delicioasele ouă de rață cleioase nu sînt permise?

Ne pare rău...

Dr. Al. GH.

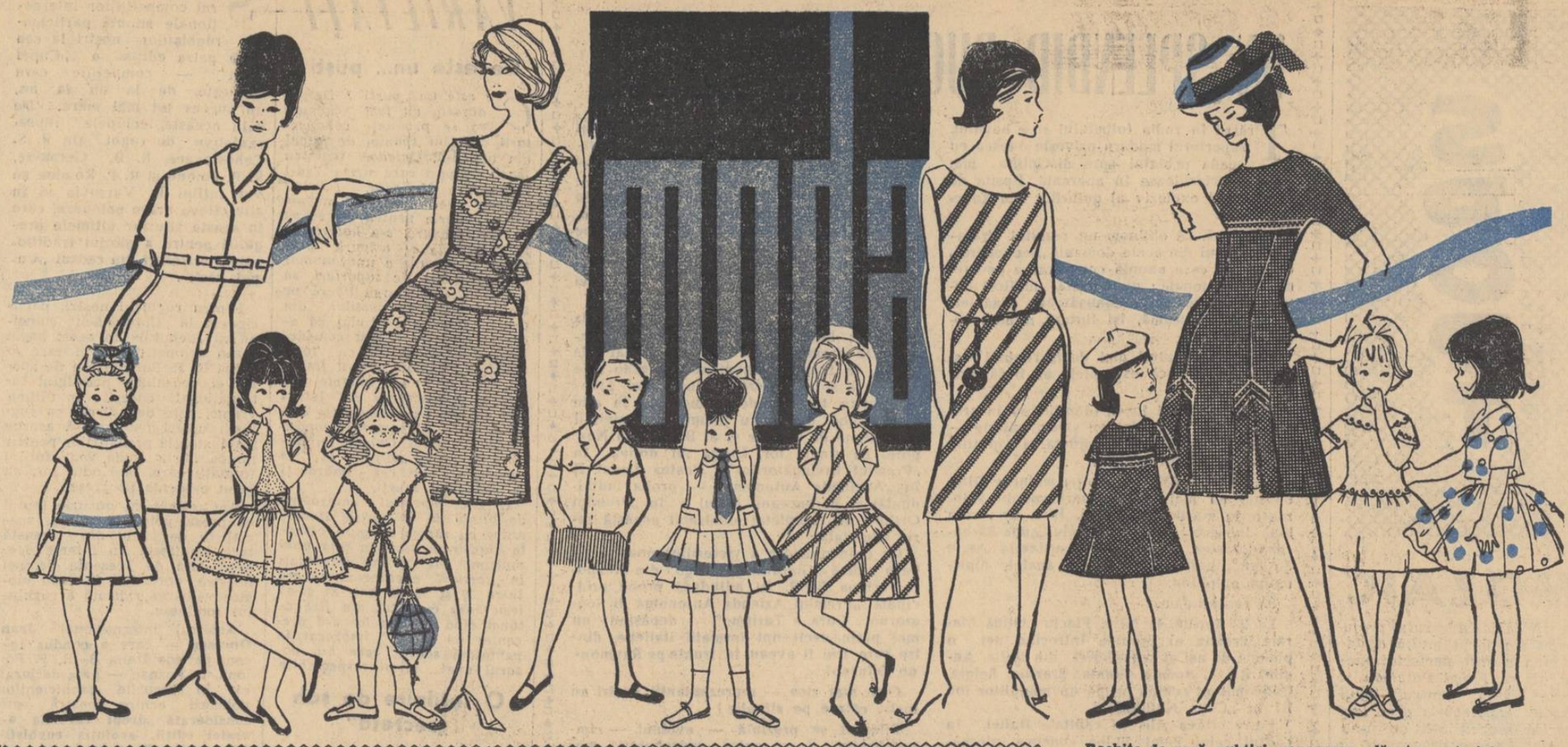

Pentru o siluetă plină

Greșit gîndesc unele femei că o siluetă plină nu poate fi îmbrăcată modern și nu poate avea o linie elegantă, dar și mai greșită este părerea altora că o femeie cu forme pline poate îmbrăca orice toaletă.

În cele mai multe cazuri, îmbrăcămintea este nefericit rezolvată și aceasta numai pentrucă nu este bine înțeleasă. Întîlnim de multe ori pe stradă cîte o femeie destul de bogată în forme, care din dorința de a arăta mai subțire, poartă rochie foarte ajustată, nereușind prin aceasta decît să accentueze dimensiunile și formele corpului și deci să se ridiculizeze.

Linia cea mai potrivită este cea lejeră cu corsajul ușor bluzant, fără să fie lipit de corp și cordonul de la talie în jos sau ceva mai jos de talie, precum și clasica îmbrăcăminte din două piese care prin lejeritatea ei îmbracă cel mai bine siluetele pline. Este de combătut tendința unora de a-și face cu orice preț rochii cu model, îngrămădind fel de fel de croieli, drapeuri și garnituri care în afară de faptul că nu sînt moderne, mai atrag și atenția asupra siluetei în loc s-o atenueze.

Coloritul țesăturilor nu trebuie să fie strident iar imprimeurile de preferință cu desene mici. Foarte indicate sînt desenele în dungi care alungesc și subțiază silueta.

1) Rochie din două piese pentru femei tinere. Bluza mai lungă, are în partea de jos un cordon lejer. Fusta ușor evazată cu cute duble.

2) Rochie „chemisier" din țesătură de bumbac, în dungi, guler și revere albe.

3) Din mătase sau bumbac imprimat o rochie din două piese. La gît cant și tiv, jacheta are un bordaj fin într-o culoare asortată cu imprimeul.

4) Din poplin sau pichet o rochie ușoară cu cordonul pornind din pensele laterale. Garnitură de tighele albe.

5) Două piese din olandă sau pichet. Bordaj lat în culoare asortată.

Desene de Raia SOLOMONICA

Rochițe de vară, subțiri, vaporoase, plăcute; materiale ușoare, în, olandă și altele; culori deschise, chiar și vii însă nu bătătoare la ochi. Partea de sus cît mai simplă, cu mîneci scurte iar partea de jos largă cu cute și pliuri. Garnitura o formează cîte o bentiță, o fundă, cîțiva nasturi sau un chenar brodat sau aplicat.

Aceste linii generale sînt valabile și pentru ceea ce își face „mămica" și pentru ce se va confecționa odraslelor.

Desene de Tanți PFENNINGS

SFATURI COSMETICE

Expunerea la soare este binefăcă. toare și un bronz uniform dă un as. pect de sănătate, tinerețe și prospe. țime. Dar obținerea acestor rezultate necesită o serie de măsuri în lipsa cărora sănătatea pielii poate fi pre. judiciată.

În primul rînd, persoanele cu tenul uscat prin expunerea obrazului la soare nu trebuie să uite că soarele usucă pielea și o deshidratează. De. aceea este necesar ca aceste persoa. ne să-și ungă obrazul cu creme protectoare sau cu uleiuri speciale. Asemenea preparate numite și pre. parate antisolare au proprietatea de a absorbi razele care provoacă in. solația lăsînd să treacă numai cele care bronzează pielea.

O cremă antisolară o putem obține încorporînd într-o cremă obișnuită pe bază de lanolină 4 la sută chi. nină sau 3 la sută balsam de Peru sau 2 la sută oxid de zinc. O cre. mă simplă de lanolină poate fi folo. sită cu succes ca o cremă protec. toare deoarece lanolina în afară de efectul calmant are și o acțiune de filtrare a razelor solare.

În general, este bine ca toate pre. paratele folosite la plajă să nu fie parfumate deoarece substanțele folo. site în acest scop pot duce la pă. tarea feței.

Tot pentru bronzarea pielii pot fi folosite și uleiurile vegetale care favorizează bronzarea absorbind ra. dialiile care provoacă insolația. De. sigur că pentru obținerea unei bron. zări uniforme este necesar ca durata expunerii să fie bine dozată, sensi. bilitatea față de razele solare dife. rind de la om la om.

Persoanele blonde sînt mai sensi. bile decît cele brune, iar bărbații mai mult decît femeile. De aceea expu. nerea la soare nu trebuie să depă. șească în prima zi 5—10 minute pentru persoanele sensibile, far pen. tru cele mai puțin sensibile 15—20 minute, crescînd durata expunerii zil. nic cu 10 minute pînă se pigmen. tează pielea și nu mai este pericol de insolație.

Dacă totuși insolația s-a produs se recomandă pudrarea părților respec. tive cu un amestec de oxid de zinc cu amidon sau cu următoarea mix. tură: Oxid de zinc 25 g., talc 25 g., glicerină 15 g., anestezină 3 g., apă 50 g.

În tot timpul expunerii la soare vom avea grijă de protejarea ochi. lor care obosesc din cauza lumi. nii prea puternice, evitînd totodată rîdarea pielii din jurul ochilor.

Pînă la obținerea unei bronzări na. turale multe persoane recurg la di. verse substanțe pentru a obține o bronzare artificială. În acest scop folosesc permanganatul de potasiu încorporat în cremă în proporție de 1 la sută sau tanin în proporție de 4—5 la sută.

N. M. — Sinaia; ANTONINA — Sibiu, LIDIA București, GETA: sînt rugate să-și comunice adresa pentru a li se trimite răspunsul prin poștă.

Anca BOGDAN

ÎN PRIMĂ AUDIȚIE

Veselă-i căsuța noastră!
Stol de vrăbii la fereastră,
Îl înghină, zi cu zi.
Că a prins a ciripi...

„Cip-ciripi! Nu ne răspunzi?"
Și-l privesc cu ochi rotunzi.
„Cip-ciripi!" — și se uimesc:
„Mare-i puiul omenesc!"

I-au adus trifoi în cioc
Cu urări de mult noroc
Și grăunțe, să-i arate
Că-l așteaptă cu bucate...

Din ce pricină nu știu
Intră-n vorbă și-un scatiu,
Ciripit și gîngurit
Repede s-au întețit.

El a și-ntrecut măsura
Tipă, cît îl ține gura!
Vrăbiile, cum l-aud,
Dau alarma din agud:

„Cip-ciripi!
Schimbă-l, mamă, că e ud!"

Vasile DIMA

PĂRINȚI ȘI COPII

PUIUȚ

Era trecut de miezul nopții și în tramvai, în afară de taxatoarea care își făcea nu știu ce treburi prin geanta plină cu tot felul de carnete și carnețele, n-am mai văzut decît trei persoane: „el" (tăticul), „ea" (mămica) și... Puiuț.

A treia „persoană" să tot fi avut vreo trei sau patru ani. Deși bine plasată pe scaun, plutea parcă undeva între somn și veghe.

EA: *Să nu adormi, Puiuț! Stai frumușel. Nu mai avem mult și ajungem acasă!*

EL: *Lasă-l dragă să aipească. O să-l ducem în brațe cu rîndul. Ce ai cu el?*

EA: *Încetează te rog cu ideile astea! Nu-i capabil să stea și el cîteva ore colo... parcă n-ar ști decît să doarmă!*

Prezența mea a fost, se vede, remarcată. De aceea au continuat mai mult în șoaptă discuțiile. Dar nu chiar atît, încît să nu parvină și urechilor mele unele frînturi. Trebuie să vă spun că nu sînt indiscret, dar cazul respectiv mă interesa. Am să mărturisesc, deci, că am tras cu urechea.

Ce curioasă ființă și Puiuț ăsta! În vizită se duce, poezii probabil că recită, cîntece cîntă, dar la întoarcere, uite ce figură poate să facă bieților părinți!

Din nou EA: *Ce, nu vezi că mereu nu face aceeași bucată? La Ionești cînd ne-am dus, nu-ți amintești? Nici nu apucasem să plecăm de acolo, că-i și veni pofta de somn! E imposibil! Nu se face bine miezul nopții, că-i și cade capul!*

EL: *Ar trebui să-l mai lăsăm și acasă. Doar mama tot nu vine cu noi...*

EA: *Nici nu mă gîndesc! În felul ăsta n-o să poată să iasă și el între oameni!*

Puiuț nu mai înregistra nimic din apelurile drăgăstoase ale mămichii și nici din replicile pe care aceasta le schimba cu tăticu. Zgomotul monoton al roților pe șina de tramvai îl făcu să păsească mai repede pragul lumii încîntătoare a viselor.

Cine știe? Poate se visa în pătuțul lui, culcat la vreme sau ascultînd povestile bunicuței...

Dar ce pot avea comun cu realitatea astfel de vise! Puiuț să rămînă acasă în timp ce mămica și tăticu se duc la cinematograf sau în vizită? O chestie ca asta nu s-a întîmplat probabil niciodată și nici nu se poate întîmpla! Să nu iasă Puiuț „între oameni"?!

Am coborît din tramvai la aceeași stație și o bună bucată de vreme am avut același drum. Puiuț, rezemîndu-și capul cînd pe umărul mămichii, cînd pe al lui tăticu, după cum îl purta „EA" sau „EL" în brațe, dormea... liniștit. Era obișnuit pe semne. Nu se afla desigur la prima lui... ieșire!

Oamenii au ajuns, firește, acasă, Puiuț a fost instalat frumușel în patul lui și totul a decurs de atunci încolo normal.

Bineînțeles, pînă la o nouă vizită! Sau, mai știi? Poate că oamenii noștri mai și primesc musafirii pe care-i vizitează de atîtea ori!

Am încercat să-mi imaginez, folosind datele furnizate de eroi în tramvai, o vizită care de data asta ar urma să aibe loc chiar în casa lui Puiuț.

Am renunțat însă la idee. Ce rost ar mai fi avut? De altfel am și ajuns foarte curînd acasă. Băiatul meu dormea de mult.

L. MINDIRIGIU

PIJAMALEI

...este același pentru mamă și fetiță, doar latura pătratului va fi de 5 cm. — respectiv de 10 cm. Este atît de simplu încît orice comentariu este de prisos. Materialul va fi ușor de ales din bogăția sortimentului ce se găsește pe piață; culoarea și modelul să se armonizeze cu interiorul dormitorului sau cu cuvertura patului.

GHIDUL GOSPODINEI

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Chiftele de zarzavat cu smîntînă; miel cu tarhon; strudel de mere.
— Ciorbă de miel; rizoto cu limbă și sos de roșii; spumă de fructe.
— Omletă de urzici; șnițel cu salată verde; griș cu zahăr ars.
— Ciorbă de salată verde; perișoare cu verdeață-smîntînă; lapte de pasăre.
— Ridichi și ceapă verde cu urdă; friptură de miel la cuptor; compot.
— Ciorbă de fasole; omletă cu brînză — salată verde; pandișpan.
— Ciuperci cu maioneză; friptură de porc la tavă-salată; tort de pișcoturi.

Ciupercile

Din ciuperci putem prepara nenumărate feluri de mîncare sau antreuri.

CIUPERCI LA GRĂTAR

Cantități pentru 6 persoane: 6 ciuperci mari, puțină sare, piper, 5 g. unt, 1 lingură zeamă de lămîie, 1 lingură de untdelemn, o legătură de verdeață, mărar și una de pătrunjel. Alegem ciuperci frumoase. le spălăm de nisip și le scoatem codițele. Presărăm deasupra sare și piper, puțin unt sau untdelemn și le punem la grătar. Între timp tocăm fin de tot verdeața și cînd ele sînt gata o punem deasupra, stropindu-le în același timp și cu puțină zeamă de lămîie. Dacă dorim putem să punem și puțin unt în fiecare ciupercă.

CIUPERCI A LA GREC

Cantități pentru 6 persoane: 1 kg. ciuperci, o jumătate dl. untdelemn, 1 dl. vin alb, piper, sare, mărar și pătrunjel, lămîie.

Spălăm bine ciupercile, le tăiem felii subțiri și le înăbușim cu puțin untdelemn. Cînd au început să se înmoaie adăugăm sare, piper, vinul alb și zeama de lămîie. Verdeața o tocăm mărunt și o presărăm deasupra. Se servesc reci.

CIUPERCI CU MAIONEZĂ

Cantități pentru 6 persoane: 500 g. ciuperci, 100 g. unt, o lămîie, 150 g. cartofi, 2 pahare de maioneză, 150 g. mazăre, o căpățînă de usturoi, o legătură de tarhon. Se curăță bine ciupercile, de preferat sînt cele mici pe care le punem să se înăbușe cu unt, lămîie și puțină apă. Cînd sînt gata le dăm de-o parte să se răcească. Fierbem cartofii în coajă, îi curățim și îi tăiem cuburi. Amestecăm ciupercile — în care am pus puțin usturoi, rămîne la aprecierea dv. cît doriți — cu cartofii și mazărea. Deasupra turnăm maioneza. Se garnisește cu frunzulițe de tarhon.

CURIERUL NOSTRU

ILEANA — **Crișana**: Urmărind rubrica „Părinți și copii" ați remarcat desigur că ea atacă diverse aspecte ale educației copilului, dar lasă și cititorului posibilitatea de a trage concluzii. Firește, concluzii pe care le adaptează la cazul care-l interesează. Veți înțelege deci că, în general, în materie de educație nu se pot oferi rețete. Cu atît mai puțin, pentru fiecare caz în parte. Prin urmare un articol de felul aceluia pe care-l solicitați nu poate fi scris. În ce privește articolul publicat la care vă referiți, el nu pledează pentru „iertarea" năzdrăvăniilor pe care le comite copilul acasă, ca preț al preocupării și priceperii de care dă el dovadă la școală. Dimpotrivă. Copilul trebuie chemat la ordine cu mare grijă cînd este indărătnic, dar trebuie și încurajat (de asemenea cu pricepere), pentru ceea ce face el bun. În articol se subliniază în mod deosebit acest aspect. În el se arată în același timp că greșesc acei părinți care neagă orice lucru bun al copilului, numai pentru că acesta face și năzbîtii.

ALBO R.: În linii mari, noi ne-am spus părerea atunci cînd am primit prima dv. scrisoare. Amănuntele pe care ni le-ați dat în plus în noua scrisoare, ne fac să credem că nu există condiții și posibilități ca lucrurile să revină la normal. De fapt și dv. ați ajuns la această concluzie, care este cea mai bună în cazul de față. Ideea de a scrie un articol pe tema propusă ni se pare bună. La întrebarea din finalul scrisorii vă răspundem că nu știm să existe un astfel de corespondent. Totuși, este bine să vă adresați direct.

LUCIA: Fiindcă tot se apropie sesiunea de examene este un prilej foarte potrivit să vă dedicați în totul învățăturii. Veți reuși astfel să uitați treptat lucruri care în curînd nu vor mai prezenta nici un interes pentru dv. Totul a fost doar o impresie de moment, apreciată, datorită exagerărilor dv. — ca o mare problemă de viață. În fapt este mai bine că s-a terminat totul acum. Demnitatea dv. vă obligă să nu mai cereți nimic. Și așa ați depășit unele limite.

ATENA — **Vaslui**: Reiese din scrisoarea dv. că ați găsit singuri soluția în cazul prezentat. Este foarte greu pentru noi să spunem dacă aceasta este cea mai bună soluție; în scrisoarea dv. ne dați prea puține elemente. Avem însă convingerea că ați judecat profund și ați luat hotărîrea cea mai bună. Cel puțin așa pare la prima vedere.

REBUS magazin

FLORAR

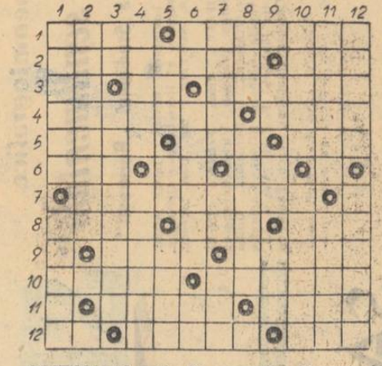

„Floarea de piatră" — Florica printre ai săi

VERTICAL: 1) Compozitor romîn contemporan, căruia îi aparține corul „Ciocîrlii spre soare" — Petrecere cîmpenească în Florar, 2) „Primăvara...", poezie de A. Surkov. 3) La începutul și sfîrșitul lui mai! — Autorul poeziei „Floarea albastră" și a versurilor „Și aceiași pomi în floare/ Crengi întind peste zăplaz, / Numai zilele trecute / Nu le fac să fie azi" 4) Bate mai puternic în luna florilor și a dragostei — Cu parfumul lor suav și culorile lor vii, fac din luna mai Florar (sing). 5) Prefix în chimie. — Ore! — Autorul poeziilor „Florile", „Flori, frumoase flori" ș.a. 6) Dublu (prefix). — Îmbracă cea mai frumoasă haină în luna mai — Lacul Roșu. 7) Eros în exercițiul funcțiunii — Interjecție (reg.) — A sorbi pelin de mai. 8) Una din Ciclade. — Băutură obținută dintr-o infuzie de flori de tei de exemplu. 9) La revedere — Nichel — Localitate în Panama. 10) Se înfiripează în frumoasa lună mai (pl.) — Nuvelă de Cehov. 11) „Dărui iubitelor..." operetă de compozitorul sovietic O. Sandler — Unealtă agricolă cu care se fac cuiburi pentru sădit. 12) Autorul poeziei „Fata cu trandafiri" — Natura în Florar (reg.)

ORIZONTAL: 1) Ei poartă cele mai multe flori în... Florar — Pictor romîn căruia îi aparține și frumoasa pînză „Anemone". 2) „...din 45", poezie de Veronica Porumbacu — Un buchet de flori oferit celui drag. 3) Lei! — Bluze înflorate — „...între flori", pictură de N. Grigorescu 4) Dediței — Pricopseală (reg) 5) A compus cocurile: „Floarea-n cîmp", „Copilul și floarea", „Primăvara" ș.a. — Acesta — Diminutiv feminin 6) Riul pe care era așezată Sparta — În potir! — Plantă textilă cu flori albăstre sau albe. 7) Natura reînviată (masc). 8) Zburdă pe cîmpii sub blîndul soare de mai — Lacrima nopților senine de mai (pop) — Dimie 9) Plantă leguminoasă cu flori mici, albe sau violete. — Diminutiv pentru... sursă de ploaie. 10) Băștinaș al Americii de sud — „...despre 1 Mai liber", poezie de Camil Baltazar. 11) Strigăte de victorie — Personaj legendar. 12) În floare! — Pînză pentru „Floarea zăpezii", „Primăvara" și Crengi întind peste zăplaz, / Numai zilele trecute / Nu le fac să fie azi" 4) Bate mai puternic în luna florilor și a dragostei — Cu parfumul lor suav și culorile lor vii, fac din luna mai Florar (sing). 5) Prefix în chimie. — Ore! — Autorul poeziilor „Florile", „Flori, frumoase flori" ș.a. 6) Dublu (prefix). — Îmbracă cea mai frumoasă haină în luna mai — Lacul Roșu. 7) Eros în exercițiul funcțiunii — Interjecție (reg.) — A sorbi pelin de mai. 8) Una din Ciclade. — Băutură obținută dintr-o infuzie de flori de tei de exemplu. 9) La revedere — Nichel — Localitate în Panama. 10) Se înfiripează în frumoasa lună mai (pl.) — Nuvelă de Cehov. 11) „Dărui iubitelor..." operetă de compozitorul sovietic O. Sandler — Unealtă agricolă cu care se fac cuiburi pentru sădit. 12) Autorul poeziei „Fata cu trandafiri" — Natura în Florar (reg.)

Julieta FLOREA

FRAȚI ȘI SURORI

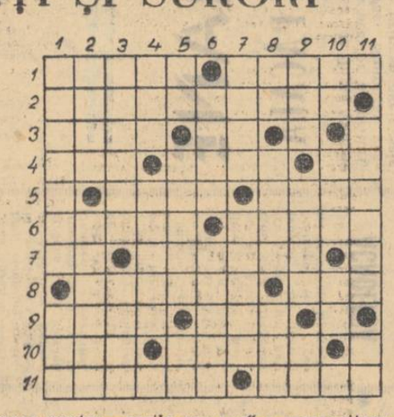

ORIZONTAL: 1) Pictor francez, autorul tabloului „Jurămîntul fraților Horați" — Fratele mamei mele 2) Clasic al poeziei românești, autorul poeziilor „Sora și hoțul" și „Surorii mele" 3) Împărat roman, cunoscut pentru cruzimea cu care și-a ucis fratele, mama și soția — Soră cu la! 4) Localitate în Peru — — Nimic mai mult — Surori... fără sori! 5) Soră mai mare pentru sora cea mică — Unul din cei trei frați din poezia lui George Coșbuc „Trei, doamne și toți trei" 6) „Trei surori", „Frații Karamazov" — Sora și soția lui Jupiter care a fost înghițită de Saturn 7) Elena Oprescu — Țară europeană 8) „Frate, frate, dar brînza-i pe bani" — Diminutiv feminin 9) Mama fraților Discouri (mit.) — Curelușă de mașină 10) Fir — Una dintre „Surorile Boga" din piesa lui Horia Lovinescu 11) Fratele lui Polux, recunoscut pentru amiciția lui desăvîrșită — A pictat tabloul „Petrecere în familie".

VERTICAL: 1) Cele 50 de surori, fiicele lui Danaus, care și-au omorît soții în noaptea nunții (mit.) — Legenda spune că pe malul lui apăreau noaptea cele șapte surori, ielele, care-i poceau pe cei ce le vedeau 2) Personaj din piesa „Surorile Boga" de Horia Lovinescu — Una din cele două surori din opera comică „Surorile gemene" a compozitorului belgian François Fetis 3) Pictor romîn, autorul tabloului „Floarea soarelui" sau „Sora soarelui" — Fratele lui Lynkeus cel care avea văzul atît de ascuțit încît pătrundea pînă în străfundurile pămîntului 4) Localitate în Brazilia — Ți-e ca o soră 5) Dese! — Una din cele trei surori din comedia „Gaițele" a lui Alex. Kirițescu — Un cioc! 6) În vechime erau prezidate de cele nouă surori, muzele — Laptele cucului 7) Articol nehotărît — Limpede 8) Jumătate de rond! — „...surori" de Cehov — Personaj din povestea „Barbă albastră" a lui Perrault, sora ultimei soții a eroului 9) Cîntecul greierului — Arab — Înainte de amiază 10) Îndemn cabalin — Stropite cu apă — Textilă 11) Fată care însoțește mireasa în ziua nunții, numită și „soră de mireasă" — Perioadă de timp.

Marietta RAUSCHER

UMOR SOVIETIC

Dacă umbra noastră n-ar putea să mintă

UMOR MAGHIAR

— Scuzați, vă rog, îmi caut soția...

Final!

UMOR POLONEZ

— Cum vă place rochia mea cea nouă?

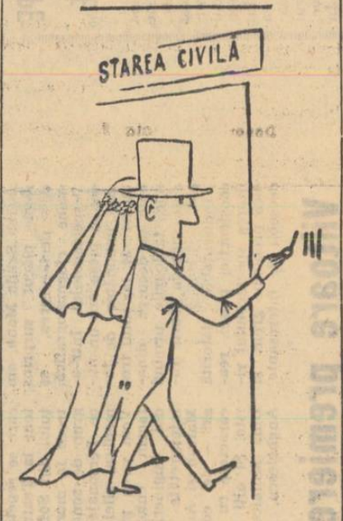

Fără cuvinte

UMOR GERMAN

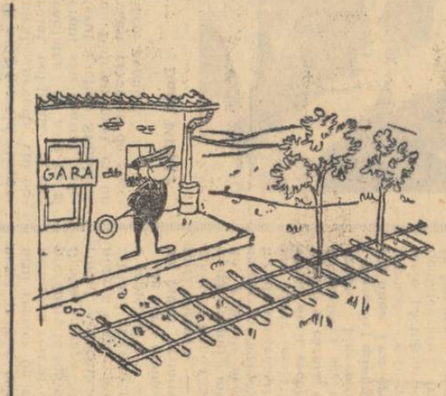

— Și, totuși, întîrzierea aceasta începe să mă pună pe gînduri...

UMOR BULGAR

Fără cuvinte

INSTANTANEE...

Marga, femeie de caracter

STELA: Ai aflat?

MARGA: Nu, dar o fi adevărat?

STELA: Absolut.

MARGA: De neînchipuit!... Să vezi și să nu crezi!...

STELA: Din senin. Peste noapte! Și eu puteam să jur că-și duc viața în armonie.

MARGA: Da, dragă!

STELA: Asta e!...

MARGA: Ce e, tu?

STELA: Cum, n-ai aflat?...

MARGA: Ba da, dar am uitat...

STELA: Georgel divorțează de Gina.

MARGA: Ce spui, Stela? Divorțează Georgel de Gina?

STELA: Ce, te surprinde? Îl cunoști doar pe Georgel. E groaznic...

MARGA: Da, tu Stela, e un om groaznic! Fără inimă...

STELA: Nu, Marga, eu ziceam altceva: e groaznic cît de rău s-a purtat ea cu dînsul. O femeie fără pic de suflet!

MARGA: O, da. Gina are o inimă de piatră! Un caracter infect! Georgel sărmanul e băiat bun, ca pîinea caldă, zău așa! Gina, în schimb, o scorpie...

STELA: Nu tu, și Gina e fată bună, soție ideală. Vorbeam de ea, de mică-sa... Dînsa și-a băgat codița...

MARGA: Maică-sa? Vai, Stela, dar cine n-o cunoaște pe maică-sa!... Cicălitoare, rea de gură, certăreață!... Să nu fi băgat ea zizanii, o sută de ani trăiau și se iubeau ei doi. O pereche potrivită. Stelo: Georgel băiat de inimă, Gina fată de suflet, bună gospodină... Ea, maică-sa e pricina răutăților. Oho, cine n-o știe pe mama lui Georgel cîte parale face! Căței!

STELA: Marga, dar nu-i vorba despre mama lui Georgel. Ea a murit acum doi ani!...

MARGA: A murit? Și dacă trăia îți închipui cumva c-ar fi fost altfel?... Ehe, n-ai avut prilejul s-o cunoști...

STELA: Eu spuneam de mama Ginei...

MARGA: Aia? Abia aia e o scorpie!... viperă! O bîrfitoare! E peste putință să scoți două cuvinte cu ea și să nu-ți toarne o sută de răutăți! O femeie imposibilă! Chiar eu am repezit-o de nenumărate ori!

STELA: Marga, privește peste drum... În fața ta!... Ce zici, ce pardesiu elegant.

MARGA: Superb tu!... Și ce pantofi! Romarta! E cochetă, tu. Dar prea fardată!... Cine-o fi?

STELA: N-o cunoști?... Uită-te bine la ea...

MARGA: N-o cunosc. În viața mea n-am văzut-o!

STELA: E mama Ginei!... Aia pe care ai repezit-o chiar tu de nenumărate ori!...

Cei mai vinovați

ȘEFUL: Așa dar, tovarăși, situația e limpede și nesatisfăcătoare: secția noastră a rămas în urmă cu lucrările!... Pentru ce, tovarăși?... Să analizăm de ce sîntem în restanță.

MARINCU: Pentrucă nu sîntem la zi!... E clar?

ȘEFUL: Pierdem vremea, nu lucrăm organizat și facem treaba de mîntuială! Asta e! Nu depunem suficiente eforturi.

MARINCU: Eforturi? Păi cum să depun eforturi, dacă la ora zece mi se face foame, iar bufetiera sosește cu sandvișurile abia la ora unsprezece!... Tovarăși, v-o declar în mod cinstit: mie dacă-mi lipsesc sandvișurile cînd mi-e foame, nu pot depune nici un fel de efort! Nu pot munci!...

ȘEFUL: Nu e motiv serios!...

BOJDEI: Nici eu tovarăși nu pot lucra cu tragere de inimă. De ce? Fiindcă sosesc la birou și constat adesea că nu e curățenie perfectă. O hîrtie mototolită într-un colț, un muc de țigară în alt colț, fire de praf pe călimară! Nu tovarăși, nu! În condițiile astea de totală neigienă mi-e peste putință să dau randament! Femeia de serviciu ar trebui criticată. Să muncească mai sîrguincios...

ȘEFUL: Aceasta o fi cauza pentru care ai rămas în urmă cu lucrările?

BOJDEI: Evident!... Dacă femeia de serviciu își va însuși critica, voi munci mai cu spor!

MARINCU: Și nu numai atît. Dacă e să ne facem autocritica, pînă la sfîrșit să ne-o facem în mod cinstit.! Uite, eu am curajul s-o spun pe șleau: sosesc dimineață la birou și se întîmplă uneori ca abia atunci portarul de noapte să predea serviciul portarului de zi. Și iată, din pricina aceasta eu întîrzii adesea minute prețioase pînă să semnez condica!

BOJDEI: Fără să mai amintesc că liftul nu e totdeauna jos, și astfel sîntem nevoiți să-l așteptăm minute prețioase.

ȘEFUL: Bine, dar noi lucrăm la etajul întîi. Nu-i greu de urcat pe scări!...

BOJDEI: Firește, ca după aceea, un sfert de oră să stăm de pomană pînă să ne tragem sufletul!

MARINCU: Dumitale tovarășe șef, îți convine să urci scările pe jos, pentru că dumneata ai lucrările la zi!

ȘEFUL: Am înțeles, tovarăși, e limpede. Așa dar, principalii vinovați pentru faptul că secția noastră a rămas în urmă cu lucrările sînt bufetiera, femeia de serviciu, portarul de noapte și băiatul de la lift!...

BOJDEI + MARINCU: Desigur, tovarășe șef! Și dacă ăștia nu vor fi criticați cu asprime, noi nu vedem cum s-ar putea îndrepta lucrurile în secția noastră.

I. AVIAN

SAH

Rezultate din „Cupa Magazin"

Finala ediției I

GRUPA 11. **D. Costescu** (Buc.) — **G. Pană** (Sinaia) 1-0; **D. Oană** (Cluj) — **D. Boari** (Arad) 1-0. Concurenților S. Micu (Onești), A. Munteanu (Buc.) și D. Arsene (Bacău) — care au abandonat turneul — li s-au dat partidele pierdute.

GRUPA 12. **I. Stănescu** (Ocna Mare) — **I. Damian** (Baia Sprie) 0-1. Lui I. Miu (Ștefănești) — care a abandonat — i s-au dat partidele pierdute.

GRUPA 14. **E. Altman** (Gura Humorului) a cîștigat la **C. Tinică** (Buc.), **V. Gălbează** (Buhuși), — **V. Alexiu** (Craiova) și **V. Diaconu** (Petroșani). **V. Diaconu — N. Bondar** 1-0, **N. Bondar — C. Tinică** 1-0, **V. Alexiu — V. Diaconu** 1-0. E. Altman conduce cu 7 puncte din 7 posibile.

GRUPA 15. **D. Erhan** (Cîmpulung Mold.) — **V. Stănică** (Buc.) 1-0, **D. Erhan — M. Văleanu** (Buc.) 1-0, **D. Erhan — Cristian Cernea** (Tîrgoviște) 1-0, **Emil Filip — Cristian Cernea** 1-0. D. Erhan conduce cu 3 puncte din 3 posibile.

Partide de la turneul candidaților

Curacao 1962

ALB: TAL	NEGRU: KERES
1. e4, e5	22. N:e4, C:e4
2. Cf3, Cc6	23. Tad1, d5
3. Nb5, a6	24. Cf4? ! N:d4
4. Na4, Cf6	25. T:d4, Df6
5. OO, Ne7	26. D:d5, Tad8
6. Te1, b5	27. Tl:e4, T:d5
7. Nb3, d6	28. C:d5, Dg5
8. c3, OO	29. f4, Dh6

9. h3, Ca5	30. T:a4, Dd6
10. Nc2, c5	31. Tg4, Db3
11. d4, Cc6	32. b4, Rh7
12. Cbd2, c:d4	33. Tc5, Da6 !
13. c:d4, Cd7	34. Cc3, Td8
14. Cb3, a5	35. f5, Td2
15. Ne3, a4	36. Te1, Dd3
16. Cc1, e:d4	37. Te4, Tc2
17. C:d4, C:d4	38. a4, Tc1+
18. N:d4, Nf6	39. Rh2, Dd6+
19. Ce2, Nb7	40. T4e5, T:c3
20. Dd3, Ce5 !	și albul cedează.
21. D:b5, N:e4	

Alb: FISHER	Negru: KORCINOI
1. e4, d6	18. f5, Dc4
2. d4, Cf6	19. Df3, D:a4
3. Cc3, g6	20. Cc7, D:a1
4. f4, Ng7	21. Cd5, Tae8
5. Cf3, 0—0	22. Ng5, D:b2
6. Ne2, c5	23. N:e7 Ne5 !
7. d:c5, Da5	24. Tf2, Dc1+
8. 0—0, D:c5+	25. Tf1, Dh6
9. Rh1, Cc6	26. h3, =:f
10. Cd2, a5	27. N:f8, T:f8
11. Cb3, Db6	28. Ce7, Rh8
12. a4, Cb4	29. C:f5, De6
13. g4, N:g4 !	30. Tg1 a4
14. N:g4, C:g4	31. Tg4, Db3
15. D:g4, C:c2	32. Df1 a3 si albul
16. Cb5, C:a1	cedează.
17. C:a1, Dc6	

Un sacrificiu elegant

În partida Vassivkov-Barcza disputată la turneul internațional care a luat recent sfîrșit la Moscova a survenit, după mutarea a 22-a a negrului, poziția de mai jos. Cum a dus albul la cîștig partida?

Vezi răspunsul la sfîrșitul rubricii.

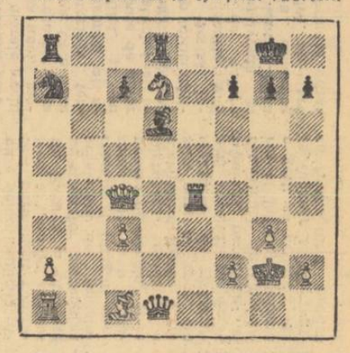

Poziția de control. Alb: Rg2, Dc4, Ta1, Te4, Nc1, Cd7, pioni a2, c3, f2, g3 și h2 = 11 piese. Negru: Rg8, Dd1, Ta8, Td8, Nd6, Ca7, pioni c7, f7, g7 și h7 = 10 piese.

POȘTA ȘAHULUI

Popescu Dumitru — (Băicoi). Este corect felul în care — fără să fi consultat vreo carte de șah — ați notat tabla de șah.

Hang Eug. (Cluj) și **I. Stoian** (Năsăud). Am primit scrisorile dv., mulțumiri. Tinem seama de cele ce ne-ați scris.

Vassivkov a cîștigat printr-un sacrificiu elegant: 23. Cf6. A urmat 23... Rh8, 24. Nh6, D:a1 25. D:f7, Tg8 26. N:g7 și negrul cedează. Dacă negrul ar fi acceptat sacrificiul calului 23... g:f6 ar fi urmat 24. Tg4. Rh8 25. Nh6, D:a1 26. D:f7 cu cîștig evident.

IMPORTANT

SPATARE

practice, detașabile pentru conducători auto, confecționează Cooperativa Metalo-Casnica prin unitatea din Calea Moșilor nr. 44

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

COPILĂREASCĂ

ORIZONTAL: Cîrnăciori — Aluaturi — M — Rastele — SI — Artist — Mit — Băiet — Dima — I — C — Amonit — NA — Aținpeli — Eteric — Rai — Ori — Umăr — Om — Detaliu.

TARE

ORIZONTAL: Trapez — Forță — Răsunet — Ferm — Acid — Nod — Zop — Iha — Tineri — E — NI Pitic — Str — Iureș — Certa — C — Ilău — Raira — Alge — Răni — ER — II — Baron — C — Cadouri — Nudă — Energetică — Cuc — RT — AI — Intări.

CIRIP—CIRIP

ORIZONTAL: Fregată — Cloc — Lopătari — Pui — Ulii — Lene — AO — I — G — Sitari — C — Egrete — Rețea — Reali — Git — MN — A — Maci — Tirli — Rea — Labă — Unt — R — Rege — Cleo — Călători — Asa — Itari — Ara — CR — Rață — Cra — Due.

Cățelușul Boroboață

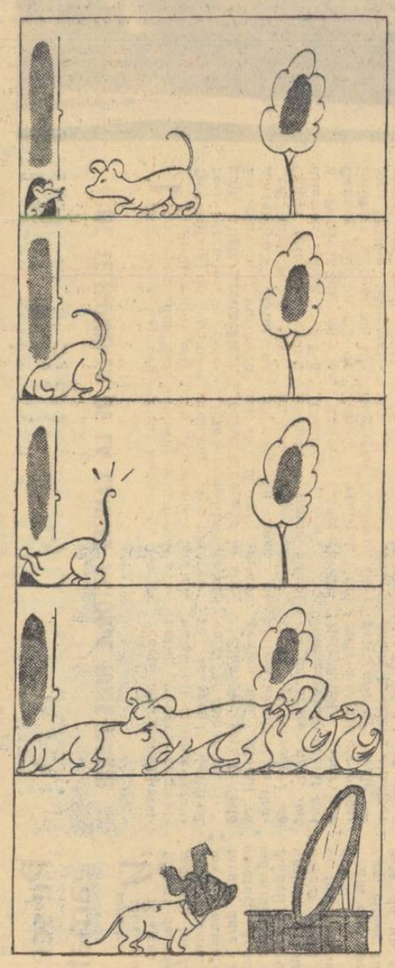

Desene de V. VAȘILIU

POȘTA REDACȚIEI

L. L. — Cugir: Este foarte bine că sînteți o mare amatoare de literatură, nu numai cititâ, ci chiar creată. Nu-i vorbă că aveți și vîrsta cea mai propice pentru încercările literare. Nu ne surprinde nici faptul că ați început e scrie un roman. Este vîrsta primelor entuziasme. Am vrea însă să vă atragem atenția asupra unui adevăr simplu și anume că o asemenea lucrare literară necesită o cunoaștere profundă a realității, o cunoaștere temeinică a tehnicii literare și multe altele. Sînteți în posesia tuturor acestor atuuri? Dacă sfatul nostru credeți că v-ar ajuta, trimiteți-ne un fragment pentru a ne spune părerea.

LIVIA LEU — Slatina: Ne pare rău că nu vă putem răspunde și noi în versuri. V-am citit spirituala scrisoare rimată și ne-am amuzat. Ce păcat, ne-am zis, că tovarășa Livia Leu, nu scrie mai mult umor! Dar, toi după aceea, ne-am zis din nou: „Dar dacă scrie și nu știm?" O vom constata în viitor.

PETRE MAZILU — București: Aveți dreptate; Constantin este în fruntea golgeterilor la fotbal, Dridea pe locul al doilea.

Dintre epigrame, o publicăm pe cea adresată I.T.B.-ului, dîndu-vă satisfacție pentru faptul că așteptați mult tramvaiele 19 și 4:

Rar poți prinde-un nouăsprezece,
Orice sens ai vrea s-alegi,
Nu că vine rar, aș zice,
Dar nu vine ore-ntregi.

GH. KNAPP — București: Am primit versurile dv. cu „piper și sare" și nu ne supărăm să o publicăm chiar pe cea adresată nouă:

UNUI POET NEPUBLICAT

Dacă vrei să ai succes,
Scrie versuri mai „alese".
Că de-alege „Magazinul"
Iar nu-ți publică nici unul.

SPIC — București: Ne-ați obișnuit cu lucruri mai bune...

M. ȘTIRBU — Perișoru, București: Am ales epigrama care țintește pe cel care este slab la algebră:

Tremuri tot și palid ești
Cînd e cazul să te-asculte.
Lucruri simple și firești
Tie-ți sînt... necunoscute.

PETRE IONESCU — Baia Mare. Întreprinderile pot recruta candidați pentru concursul de admitere în învățămîntul superior tehnic dintre muncitorii calificați și maiștrii cu o vechime de cel puțin 2 ani neîntrerupți în producție (muncă directă productivă), înainte de a fi admiși în învățămîntul superior. În condițiile atribuirii burselor, efectuarea stagiului militar nu se consideră vechime în cîmpul muncii. Din cele relatate de dvs. rezultă că nu vă încadrați în aceste prevederi.

MIRCEA NICULESCU — Ploiești. În prezent, există școli medii cu program special de educație fizică în orașele: București, Cluj, Galați, Craiova, Iași, Brașov, Rm. Vîlcea, Tg. Mureș și Timișoara. În aceste școli se primesc absolvenții claselor VII, VIII, care trebuie să dea un examen de aptitudini sportive.

PESCARUL AMATOR

Momelile naturale

Una din condițiile unui pescuit cu undița reușit este și aceea a găsirii celei mai potrivite momeli pentru specia de pește pe care vrem s-o prindem. Fiecare specie de pește preferă un anumit fel de hrană, în funcție de vîrstă, anotimp, vreme etc.

De aceea, o preocupare de seamă a pescarului sportiv va trebui s-o constituie cunoașterea hranei naturale a principalelor specii de pește. Momelile vor trebui să se apropie cît mai mult — atît ca formă cît și ca dimensiune — de hrana pe care peștele o găsește în mediul acvatic.

Dintre momelile obișnuite amintim: insectele, mușteie de tot felul, rîmele, larvele, mălaiul, viermii de făină, semințele de cînepă etc. Toate acestea cad accidental în apă și provin de pe copaci sau de la morile de apă și sînt aduse de vînt. O parte din aceste momeli, ajunse în posesia pescarului amator, nu pot fi prinse direct, ci numai în combinații, în cîrligul undiței. O altă categorie de momeli ce pătrunde în apă cu ajutorul pescarului și care în numeroase cazuri face obiectul discuțiilor în contradictoriu între pescari este aceea a „preparatelor". Din rîndul acestora enumerăm: mămăliga, pastele, brînza, carnea friptă. Din experiența pescarilor sportivi s-a observat că majoritatea peștilor ce trăiesc în apele noastre preferă să consume primăvara rîme și viermișori, vara cocoloși de pîine și semințe de cînepă iar toamna mămăliga.

O condiție esențială de care pescarul va trebui să țină seama în prepararea nadei este aceea a dimensiunii ei. Momeala va trebui să aibă o asemenea mărime încît să dea posibilitatea peștelui s-o înghită fără nici un efort.

Sînt cazuri — destul de numeroase — cînd, odată cu scoaterea undiței din apă, pescarii observă lipsa nu numai a peștelui dar și a momelii. Cauza acestui eșec se datorește lipsei de îndeminare a unor pescari sportivi începători de a prinde momeala în undiță.

Fie că n-a fost agățată suficient de bine de cîrlig, fie că prin lansare, undița a „aruncat" momeala, pescarul a dat astfel posibilitate peștelui să se hrănească fără a mai cunoaște înțepătura cîrligului. De multe ori însă o momeală cu dimensiuni corespunzătoare, bine prinsă de cîrlig nu constituie o tentație pentru pești. Motivul? Nada nu are un aspect corespunzător; este sau veche (dacă ne referim la insecte și viermi) sau sfîșiată și fleșcăită (dacă ne referim la momelile „preparate"). De aceea recomandăm ca momeala întrebuințată să fie atrăgătoare, comestibilă și cît mai apropiată ca prospețime de hrana naturală a peștelui.

M. R.

Redacția și Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

Premiere cinematografice

„Poveste sentimentală“

Noua producție a Studioului „București“

SCENARIUL : Horia Lovinescu. REGIA : Iulian Mihu. Imaginea : Sandu Întorsureanu și Herschdorfer Gheorghe. ILUSTRAȚIA MUZICALĂ, SUNETUL : ing. Dan Ionescu.

ÎN ROLURILE PRINCIPALE : Irina Petrescu (Nelu) Cristea Avram (dr. George Vrancea), Victor Rebengiuc (arh. Variam), Eliza Petrăchescu (doftoroaia), Doina Tușescu (sora Anca), Angela Chiuaru (Gina), Gheorghe Emache (Mareș) Emil Botta (doctorul Pantazi), Vasile Nl. Țuțescu (Frîncu) Toma Caragiu (Ioachim), Nucu Păunescu (primarul).

...Primii ani de după eliberare. Nu s-au șters încă urmele triste ale războiului, dar oamenii au pornit pre-

tutindeni la reconstrucție, la lupta cu înapoierea, cu prejudecățile.

În Bucureștiul acestor ani trăiește eroul povestirii, tînărul medic George Vrancea. El duce o viață comodă, fericită, alături de soția sa Neli. Într-o bună zi însă, Vrancea își dă seama că postul de medic pe care-l ocupă în clinica socrului său, n-a fost dobîndit prin merite proprii, ci datorită protecției pe care acesta din urmă l-a acordat-o din interese familiare. Dornic să se afirme în profesiunea numai prin calitățile sale, Vrancea hotărăște să părăsească situația în care se află și accepță un post de medic rural în Delta Dunării. Îndemnată de o iubire sinceră, Neli se hotărăște să-l urmeze, oricît de greu i-ar fi.

Odată ajuns în Deltă, Vrancea se simte la largul său. Dar dificultățile incepulului nu întîrzie să se arate. Delta

nu este numai un ținut pitoresc, ci și locul unde oamenii au plătit un tribut greu trecutului întunecat. Trăind mizer, munca grea, molipsele secerau nenumărate vieți. Oamenii trăiau încă sub apăsarea acestor nenorociri, sînt închiși, duri, bănuitori...

Încă de la primul său caz, pe George îl așteaptă eșecuri. Încercarea de a readuce la viață un înecat nu-i reușește și, astfel, debutul său creează oamenilor îndoieli. Ajutat însă de sora Anca, soția învățătorului Mareș, George își încordează toate puterile pentru a salva viețile celor ce înfruntă cu curaj natura aspră a Deltei.

Dîndu-și seama că soția sa nu se poate acomoda cu noul mediu, George hotărăște să rămînă singur un timp iar Neli să se întoarcă la București. Totuși, acasă Neli nu se mai poate simți bine. Ar vrea să muncească, dar nu se poate hotărî. În izolarea în care trăiește i se

pare că dragostea pătimașă a arhitectului Variam îi va aduce ceva deosebit. Dar Neli nu a încetat să-l iubească pe George. A scris, pînă-n-du-l în presimțirea. Plecînd cu întîrziere la București — întrucît scrisoarea nu i-a fost înmînată la vreme — George înțelege situația creată și nu-i cere soției sale nici o explicație. Îi pro. pune însă revenirea în Deltă, alături de el. Dornică să înceapă o viață nouă, Neli îl urmează. Dar cu toată primirea călduroasă ce i se face în sat, ea hrănește în continuare gîndul plecării. Încercînd să pună trecutul care s-o readucă în Capitală, ea alează pe un teren accidentat și cade într-o prăpastie.

Deși profund mîhnit de moartea soției sale — pentru care nu a făcut totul ca să o apropie de noua sa viață — George simte totuși că numai aici, printre oamenii Deltei, de a căror sănătate se ocupă acum, a aflat ade. vărata menire a profesiunii sale.

Ecouri cinematografice

● ACTORUL nr. 1 al filmului francez, Jean Gabin, deține roluri principale în două noi producții cinematografice : „O maimuță în iarnă“, alături de Suzanne Flon și Jean Paul Belmondo (în regia lui Henri Verneuil) și „Gentleman la Epsom“, alături de Madeleine Robinson, Louis de Funes, Paul Frankeur, Marie Hélène Dasté ș.a. (în regia lui Giles Grangier).

● „JUDECATA DIN URMĂ“ se intitulează un nou film realizat recent de Vittorio de Sica. Regizorul a. pare și ca interpret, avînd ca parteneri, printre alții, pe Melina Mercuri, Alberto Sordi, Fernandel, Silvana Magnani, Renato Rascel, Ernest Borgnine. Și cunoscutul compozitor și cîntăreț Domenico Modugno face parte din distribuție.

LA ÎNCEPUTUL lunii septembrie se va desfășura la Cannes cel de al XV-lea Festival internațional al filmului de amatori. Vor fi prezentate filme în alb.ne.gru sau culori, pe peliculă îngustă (8 mm., 9,5 mm. sau 16 mm.) din toate genurile (artistice, documentare, desene animate, păpuși, filme de cătătorie etc.), realizate de cineaști amatori.

SPECTACOLUL
magazin

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Iubire încătușată“

Povestea de dragoste pe care o înfățișează acest film are un tîlc deosebit de impresionant și șlefuitor pentru viața oamenilor simpli din nordul Vietnamului înainte de instaurarea regimului democrat.

Aflați la discreția lui A-Su — fiul unui mandarin și stăpînitorul pămîntu. lui și al ciezilor de vite — țăranilor din satul Hang Ngai nu le mai rămăsese nici măcar dreptul de a iubi. Ca un despotism tipic feudal, A-Su își alegea dintre fiicele oamenilor săraci, înfiorați lui, cele mai frumoase neveste, iar pe cei care încercau să-i răspundă bruta. lități, îi lua ca sclavi. Așa s-a întîmplat și cu A-Phu. Osîndit pe viață să-l slugărească, că pe A-Su, nefericitul tînăr își poartă însă cu demnitate povara captivității sale. De acea, fetele îl compătimesc și îl privesc cu simpatie, iar în cele din urmă frumoasa My — una din soțiile lui A-Su — este fermecată de sentimentele lui curate. Totul însă s-ar fi sfîrșit tragic — cu aflarea altor întîmplări pe care le-a consemnat, în povestiri și legende, memoria vesnic vie a poporului — dacă iubirea lor nu s-ar fi născut în vremea luptei de eliberare de sub jugul mo. șterilor și al colonialiștilor francezi. Alungarea definitivă a lui A-Su și a prinmarului Petra, la care contribuie și A.Phu luptînd cu arma în mînă alături de ostașii armatei populare de eliberare, le deschide celor doi tineri orizontul minunat al împlinirii tuturor visurilor lor.

Întregul film (regia : Mai Loc și Hoang Thai), construit pe o epică bogată, are totuși cursivitatea pătrunde a unei povestiri orale. Cu un realism dur și necruțător, cineaștii vietnamezi înfățișează condițiile de viață ale țăranimii înrobite de latifundiari, precum și tabloul înspăimîntător al raporturi. lor sociale impuse poporului de vechea orînduire. O echipă de buni interpreți conturează profilul moral al personajelor care dispun de o factură psihică complexă.

Imaginea (Khuong Me) cultivă cu succes poezia frustă a naturii vietnameze și relevă în portrete întreg zbucimul interior al eroilor.

Eugen ATANASIU

Omagiu adus muzicii

După excelentul documentar „Secretul unui tablou“, film pus în slujba cunoașterii picturii, studioul „Al. Sahia“ ne prezintă un alt documentar în care... vedeta este muzica. Grație benzii de celuloid trăim zilele de neuitat ale celui de al doilea Festival internațional „George Enescu“. Și în întunericul sălii de proiecție amatorul de film se eclipsează în favoarea iubitorului de muzică. Căci filmul, în acest caz, nu mai este decît un excelent suport material pentru a ne reda, în imagine și sunet, evenimentele muzicale ale Festivalului.

Richter încordat, crispat chiar, se desființuie în „Burlesca“ de Richard Strauss. Și aparatul de filmat îl urmărește din diferite unghiuri astfel că auditia a fost mai aproape de înțelegerea noastră. poate mai mult decît oricînd. Căci Richter trăiește fiecare acord și pe fată îl se citește întreg discursul muzical. ceea ce este rezervat, în sala de concert, doar ascultătorilor din primele rînduri. Aci, la cinema, devine bun al miilor de spectatori.

Georgescu, Barbirolli, Szeryng, Kogan, Ciccolini, Rojdestvenski și alte personalități prezente la Festival se succed prin fața aparatului de filmat. De la liniștea autoritară a lui George Georgescu la stilul total diferit al lui Barbirolli, de la reverința lui Ciccolini la dezlînțuirea lui Kogan, de la visarea Halinei Czerny-Stefanska la încordarea lui Maazel, totul ne este restituit cu precizie de film. Poate că un plus de fantezie în scenariu și o prezentă regizorală mai activă (scenariu și regia Paul Barbăneagră și Nina Behar) ar fi făcut din acest documentar nu numai o prețioasă restituire a unor interpretări celebre, ceea ce este foarte mult pentru amatorul de muzică, ci și o realizare cinematografică mai desăvîrșită. Iar dacă documentarul ar fi fost terminat și rulat pe ecrane mai aproape de evenimentul pe care-l consemnează, cerința ne-ar fi dat satisfacții mai depline.

B. SERGIU

ASEMENEA LUI PĂCALĂ

„Curcanii“, producție a studiourilor lituaniene este o poveste veselă, care se petrece cîndva, între cele două războaie între-un sat din Lituania burgheză, dominat de bogăția și prostia chiaburului Pusdiasris, de lăcomia și mărginirea preotului catolic și a amanteiei sale, Isabele. Și desigur că toate și toți aceștia ar fi făcut casă bună la un loc, consumînd în deplină bună învoială carnea fragedă a curcanilor lui Pusdiaris dacă n-ar fi fost Piatras Stumbras, meșterul hîtru, care reușește să-i facă pe preot și pe chiaburul să se încaiere, care se pricepe să-l păcălească pe polițistul Benedictas și pe țîrcovnicul Vikaras, spre veselia și buna dispoziție a oamenilor de rînd și, evident, a spectatorilor. Asemenea lui Păcală, Piatras Stumbras luptă cu armele inteligenței și umorului, împotriva asupritorilor poporului, poartă din sat în sat snoava și veselia, dar odată cu ea și chemarea la luptă împotriva acestor asupritori, Piatras Stumbras veșnic bine eliberarea apropiată a poporului lituanian de sub dominația burgheziei, a chiaburimii, a lăcomiei preoțimii catolice — isprăvile și pildele sale amintindu-ne cu pregnanță de Ulenspiegel, de Mateiaș Giscarul sau Nastratin Hogea, în aceeași măsură simbolurii ca și el ale optimismului și luptei poporului neînfrînt.

Cadru din filmul „Curcanii“

Filmul realizat cu simplitate și fără prețiozități, înnoadă cîteva întîmplări vesele și demascatoare în același timp, brodate în jurul certei pentru curcani, aduce cîteva personaje concludente ca manifestări și caracter pentru epoca respectivă, cum ar fi evlavioasele, țîrcovnicul, nevasta chiaburului, polițistul. Și are calitatea de a fi ca și eroul său central, meșterul Piatras Stumbras, un film optimist, cu un vădit caracter de spectacol popular.

Dana MUȘAT

ACADEMIA FRANCEZĂ L-A PRIMIT PE RENÉ CLAIRE

Marele cineast francez René Clair, care, cum se știe, a fost învestit academician, ocupînd locul rămas vacant după moartea poetului Fernand Gregh, a fost primit la Academie în cadrul unei ședințe festive, ținute la 10 mai. În discursul rostit cu acest prilej, celebrul regizor de cinema s-a referit cu precădere la semnificația intrării în rîndul academicienilor a unui reprezentant al celei de a șaptea arte :

„În acest moment nu faceți primirea unei persoane, — a subliniat René Clair — ci a unui mod de expresie necunoscut predecesorilor dumneavoastră, cu nimic mai în vîrstă decît secolul nostru și căruia, de la nașterea sa, un destin binevoitor i-a acordat minunatul nume Lumière“ (lumină — este numele părinților cinematografiei, frații Lumière — n.r.).

PORTATIV

● PRINTRE muzicienii din S.U.A. care urmează să viziteze Uniunea Sovietică în cadrul acordului cultural sovieto-american se află : dirijorul Lorin Maazel (cunoscut și la noi dintr-un recent turneu), pianistul Byron Janis și cîntă. reții Jan Peerce și Roberta Peteres.

● TRADIȚIONALUL Festival Pablo Casals va avea loc anul acesta la Prades între 27 iulie și 6 august. Alături de celebrul violonist, la cele opt concerte prevăzute în program vor partici. pa și pianistul Wilhelm Kempff, orchestra de cameră din Băile (Elveția), Georges Jauzer etc.

BARRAULT ÎN TURNEU LA MOSCOVA

La sfîrșitul acestei luni, compania teatrală parizian a condusă de Madeleine Renaud și Jean Louis Barrault urmează să plece în Uniunea Sovietică, unde va da o serie de reprezentații la Moscova și Leningrad.

În programul turneului figurează spec. tacole cu piesele „Falsele confidențe“ de Marivaux, „Amfitrion“ și „Viclenille lui Scapin“ de Molière, „Noptile minieî“ de Armand Salacrou, două pantomime (cu Gilles Segal, partenerul lui Marcel Marceau) și un recital de poezie franceză.

Instantaneu de la repetiție

O piesă cu 24 de tablouri

Asistînd la repetițiile piesei „Prăpastia“ de Nicola Rusev, pe care o pune în scenă, la Teatrul „Const. Nottara“ regizoarea Sanda Manu, am rămas plăcut surprins de desfășurarea, ne spune cinematografică, a spectacolului. Într-adevăr, piesa are un număr impunător de tablouri : 24, iar totul trebuie să decurgă dinamic, tablourile urmînd a se succeda foarte rapid.

Indiscutabil, datorită construcției piesei, realizarea spectacolului ridică probleme grele și deosebit de interesante, atît regiei cît și scenografiei (autorul decorurilor : Tody Constantinescu).

Acțiunea povestită de autorul acestei piese, care se repetă concomitent la Teatrul Tineretului din Sofia, se petrece în munți, în un grup de sonde geologice. Personajele sînt oameni ai zilelor noastre. Vom avea prilejul să facem cunoștință cu doi ingineri — roluri interpretate de Geo Maican și Aurel Rogalski — de concepții și caractere cu totul diferite. Și alți interpreți : Dina Mihalcea, Mircea Anghelescu, Cristina Tacoi, Alexandru Ciprian.

— Cum găsiți piesa ? — o întrebăm pe regizoarea spectacolului, Sanda Manu,

— *„Prăpastia“ atrage întreg colectivul nostru datorită conflictelor puternice și importante pe care le dezbate. E vorba de o problemă de etică, o confruntare între morala socialistă și morala burgheză. Piesa se desfășoară pe un plan actual, fiind întretăiată de foarte multe retrospecții.*

Sandu NAUMESCU

Viitoare premiere la „Țăndărică“

— *Alo ! Țăndărică ? Ce surprize ne mai pregătiți ?...*

...Nu odată micuții spectatori ai Teatrului „Țăndărică“ pun astfel de întrebări telefonice. Ei se interesează cu regularitate de activitatea bunului lor prieten, Teatrul Țăndărică. Și iată că, deși stagiunea teatrală e pe sfîrșite, „Țăndărică“ pregătește încă două spectacole ale căror premiere vor avea loc foarte curînd, adică una la sfîrșitul acestei luni și cealaltă la începutul lunii viitoare.

Directoarea teatrului, artista emerită Margareta Niculescu, ne-a vorbit mai întîi despre spectacolul de marionete cu piesa „Cartea cu Apolodor“ de Gelu Naum, a cărei regie o semnează.

— *Copiii spectatori vor participa la călătoriile unui pinguin care descoperă o parte a lumii, descoperă continente și oameni. Desigur călătoria, cu toate peripețiile ei învățămintele ei, îi va pasiona.*

— *Și celălalt spectacol ?*

— *E vorba de spectacolul de păpuși intitulat „Alfabet-împărat“ pe care îl pune în scenă regizorul Ștefan Lenchiș. Piesa ridică interesante și atractive probleme de „ortografie. „Alfabet-împărat“ se va reprezenta în multe școli bucureștene.*

S. N.

La Casa de cultură „Baruch Berea“

Ofrumoasă activitate desășoară echipa de teatru a Casei de cultură „Baruch Berea“ din Capitală. Artiștii amatori de aci, printre care Alexandru Firișcă, Dan Popescu, Pavel Milcu, Mia Popescu, Carmen Georgescu au dat o serie de reprezentații cu piesa „Săl. baiculi“ de S. Mihailkov.

FILMUL NOSTRU A AVUT SUCCES!

NE TELEFONEAZĂ DE LA CANNES ACTORUL IURIE DARIE

Imaginile se succed cu repeziciune. Sala festivalului este freeventată de numeroși spectatori delegați, artiști, producători. La ieșire auzi vorbe ca „formidabil“, alături de „cel mai prost film“. Optici diferite, opinii diferite. Ediția a XV-a a Festivalului de la Cannes este un fel de întîlnire a contradicțiilor. Filme demobilizante, care arată nelinișea omului din societatea capitalistă, lipsa sa de orientare în viață, cum este de exemplu filmul mexican al lui Bunuel „Ingerul exterminat“ sau filmul italian „Mondo cane“, (viață de cîine) sau chiar filmul englezesc „O picătură de miere“. Acestora li se opun filmele optimiste, pline de speranță și pentru o viață mai bună, cum este bunăoară poemul lui Lev Kulidjanov, „Cînd copacii erau mari“.

Iar acum, cîteva extrase din presa cotidiană despre filmul „Ingerul exterminat“. Ziarul „Combat“ scrie : „*Un film care ar merita premiul, dacă regizorul Bunuel nu l-ar fi obținut anul trecut pentru „Viridiana“. Sau alt cronicar, care observă : „Iată acest film ciudat, foarte bine pus în scenă, dar la care m-am plictisit, din cauză că nu am înțeles nimic“.* Aceasta o spune ziarul „L'Aurore“.

Despre „*Amanții din Teruel*“ realizat de Raymond Rouleau, ziarul „Il Tempo“ scrie : „*Un film destul de inutil, de descurajant, în ciuda splendorilor sale formale*“.

El va pütea fi totuși admirat de amatorii de balet, care vor întîlni în el pe Ludmila Tcherina în momentele cele mai bune și mai semnificative ale creației sale. În sfîrșit, despre comedia daneză „*Harry și valetul său*“, ziarul „Paris Jour“ scrie următoarele : „*Servită de un scenariu original, această comedie a avut o reușită aproape perfectă*“.

Delegația noastră se bucură de multă simpatie aici, la Cannes. Noi, actorii, sîntem zilnic în mijlocul actorilor și cineaștilor celebri din toată lumea, prezenți la festival. Joi 17 mai, în sala mare a Palatului a rulat filmul romînesc „S-a furat o bombă“. Spectatorii au reacționat cu multă simpatie, iar unele secvențe au stîrnit aceleași aplauze ca și în sala deschisă, ca și în București.

Ziua a fost terțiită pentru noi. Gîndul că sîntem urmăriți cu dragoste și încredere de cei de acasă, ne-a dat însă curajul necesar audodepășirii, impresiile mele sînt atît de proaspete, atît de reale, — acum, la cîteva ore doar după „premiera“ noastră — încît nu le pot selecționa cu obiectivitate. Deocamdată pot să spun doar atît : FILMUL NOSTRU A AVUT SUCCES.

Proiectările continuă. Nivelul filmelor prezentate pînă acum a fost în general scăzut. Să ne facă aceasta să sperăm că filmul nostru va fi laureat ? Să nu ne grăbim : mai sînt încă șase zile de proiectări, în care Antonioni, Germi și alți cîțiva maeștri recunoscuți ai ecranului, au timp încă să ne ofere surprize.

Scopul pe care și l-a propus delegația noastră, de a face cunoscută, aici la Cannes, țara noastră și realizările cinematografiei noastre, este în parte îndeplinit. Activitatea noastră continuă. Ni-e dor însă de acasă !

Iurie DARIE

Cannes, 18 mai 1962

Pe scene — amatorii

Multiplele manifestații legate de împlinirea unei jumătăți de veac de la moartea lui I. L. Caragiale cuprind în aria lor și numeroase spectacole date de artiștii amatori. Aceasta exprimă dragostea oamenilor muncii pentru marele nostru dramaturg, cunoscut astăzi pe aproape toate meridianele lumii.

Am avut prilejul acum cîteva zile să asistăm la un emoționant spectacol omagial dat de echipa de teatru a Institutului de endocrinologie din Capitală. „Oamenii în halate albe“ și-au găsit ore libere pentru a interpreta cu multă sensibilitate „Conu Leonida față cu reacțiunea“, „Justiție“ și „Petiție“. Evidente calități scenice au dovedit cu acest prilej medicul Adrian Oproiu, laboranta Elena Rață, medicul Dan Mănăilescu și asistenta medicală Lucia Bertea.

Echipa de teatru a institutului, în cadrul căreia o vie activitate depun și medicii Ion Coemescu și Dumitru Stoenescu, pregătește în momentul de față un medalion dedicat marelui dramaturg care va cuprinde și dramatizarea schițelor „Domnul Goe“ și „Vizita“.

D. T.

În cișcu : laboranta Elena Rață și medicul Adrian Oproiu în interpretarea momentului „Justiție“ de I. L. Caragiale.

● CRONICA TEATRALĂ ● CRONICA TEATRALĂ ● CRONICA TEATRALĂ ●

TEATRUL TINERETULUI

„DE N-AR FI IUBIRILE“ de Dorel Dorian

Nu e deloc dificilă, și poate fi foarte rapidă, expunerea subiectului ultimei drame a lui Dorel Dorian.

Tînărul inginer și profesor Radu Andone a creat o nouă metodă de foraj rapid, de mare importanță, ipotetică încă, pentru industria petrolului. Trecută pentru prima dată în faza experimentării, metoda Andone se dovedește profund rapid, de mare importanță, ipotetică încă, pentru industria petrolului. Trecută pentru prima dată în faza experimentării, metoda Andone se dovedește profund rapid, de mare pune deci în primejdie existența sondei petrolifere respective, prin apariția neașteptată a unei „presiuni“ a cărei toleranță maximă este de 95—100 de atmosfere. În cursul creșterii acestei „presiuni“ și apropierii de limita fatală, se naște conflictul dramatic — între inginer, pe de o parte, și întreg colectivul sondei, pe de altă parte, conflict izvorît din următoarea împrejurare : dacă presiunea ajunge la 95—100 atmosfere, sonda e pierdută și se naște chiar un pericol pentru viața oamenilor, — deci e cazul a se „interveni“, prin diverse procedee tehnice, pentru a se pune capăt acestei situațiuni ; dar dacă se „intervine“, experimentarea metodei Andone se încheie printr-un eșec. Deci, în timp ce întreg colectivul este pentru „intervenție“, inginerul se opune din răsputeri, riscînd catastrofa pentru a-și salva metoda. El cedează în extremis, cînd presiunea a ajuns la 93 de atmosfere, și intervenția își atinge scopul : sonda e salvată, dar metoda Andone e la pămînt. Acțiunea piesei însă nu s-a terminat, ea are o ultimă zvicnire, funebră ; tînăra Jana Mincu, proaspătă inginer petrolistă și conducătoarea echipei de intervenție, își găsește moartea într-un accident stupid, după reușita operației. Asta e tot...

E foarte dificilă, în schimb, în spațiul redus al cronicii noastre, o analiză cît de cît multumitoare a conținutului de idei al piesei, care trebuie să se reducă în esență la conflictul a două concepții etice. Andone, sub influența mai veche a unei educații nesănătoase și încurajat, în același sens, de influența recentă a tubitelui sale, inginera Nata Goran, practică individualismul cel mai exacerbat, indiferența, dacă nu chiar disprețul față de sentimentul, interesul și aproborea colectivității etc. Colectivul sondei — inclusiv Jana Mincu, care îl iubește pe Andone, și va fi iubită de acesta, vai, prea tîrziu, îi opune în mod solidar, puternic și generos, morala nouă, adevăratul umanism socialist, condiționat de abandonarea mentalității individualiste, a orgoliilor și ambițiilor subiective, pe linia slujirii și iubirii omului, a colectivității, a interesului și idealului tuturor. Evident, va învinge cea de a doua, și admirerea „intervenției“ va simboliza părăsirea unei morale vechi și adoptarea unei morale noi, trecerea de la Nata la Jana. Cele două femei reprezintă termenii antagonici ai acestui conflict, și au fost concepute de autor la modul absolut al opoziției negativ-pozitiv.

Aci încep dificultățile. Drama, scrisă într-un ritm foarte viu din punct de vedere verbal, captivantă și chiar palpitantă cîteva timp, prin dinamica strict scenică, nu are destulă substanță dramatică și umană, o temelie destul de largă și solidă pentru un edificiu de idei complexe și subtile, dezbătute în adîncime. Nu există o succesiune organică de *fapte* și în fond, nici nu prea există *fapte*, — de unde, cum am spus mai sus, facilitatea de a expune subiectul, în numai cîteva rînduri. Acțiunea e fără încetare întreruptă, pentru a se explica situația *prezentă*, prin întîmplarea de acum cinci minute, o oră, o lună sau un an. Această permanentă reversibilitate a timpului, care intervine, efectiv la fiecare cinci minute, acest joc prezent-trecut desfășurat în cadență vertiginoasă, e poate necesar și potrivit cu procedeul anchetei reconstitutive al stabilirii *post-factum* de răspunderi. Dar valabilitatea dramatică a procedeului nu e deloc implicită. Acest permanent contratimp al timpului dramatic încurcă și obosește pe spectator, perindarea accelerată de imagini trecute și imagini prezente duce la o suprapunere de imagini și la pierderea, evident, a clarității ambelor. E, nu știu cum să spun, un spectacol de întreruperi, reveniri, suspensii, trimiteri, paranteze și asterisculi, în împletirea și încîlcirea cărora e greu ca acțiunea să se închege și să creasă firesc, dînd eroilor posibilitatea unei reale și autentice manifestări de viață individuală organică, de desfășurare psihologică consecventă, de frămîntare evolutivă și convingătoare.

Deci, eroii suferă, fără îndoială, de un anume schematism, de cele mai multe ori sînt reprezentanți ai unei teze, pe care o susțin, nu rareori, cu vervă, dar nu mai puțin rareori, prin tirade abstracte, polemice, cînd în stil literar, cînd filozofic, cînd oratoric. Acest abstractism are drept efect de a-l pune în primul plan al acțiunii pe maistrul comunist Petre Teiu, ceea ce, evident, ar putea fi foarte fecund, dacă acest erou nu ar fi mai elocvent și mai static decît toți ceilalți, mereu discutînd, mereu demonstrînd și prea raționînd faptund, manifestîndu-se ca un om viu.

Dorel Dorian e un scriitor cu calități remarcabile. Fiind, prin vocație, dramaturg, el este, în De n-ar fi iubirile“, prea dramaturg, adică prea încredințat, prea răpit, de virtuțile vrăjitoriei scenice : dramaturgul a devenit exclusiv om de teatru, adică de scenă, și rezultatul, cu totul neașteptat, este că tocmai prin aceasta el scapă din vedere preocuparea esențială a scriitorului și chiar a teatrului : omul viu și viața cotidiene, fierbinte.

Spectacolul este inegal, cu o dorință de sobrietate pe care o desminte accentul foarte melodramatic al finalului și prezentarea excesiv de dulceag-sentimentală a eroinei principale. E o impresie pe care n-am avut-o la lectura dramei, după cum n-am avut-o nici pe aceea a unei intenții de teatru în teatru, abia bănuită la autor, foarte apăsată la regizor (Radu Penciulescu). Actorii, au realizat, pe cale individuală, rezultate mult mai bune. Jucîndu-l pe Teiu, eroul care — dacă am judeca statistic — rostește cel mai mare număr de vorbe, Marcel Anghelescu a realizat o excepțională creație, izbutind, să vadă idei, adică să trăiască intens, să se emționeze și să ne emționeze de tot ceea ce discursurile sale conțin ca nobile aspirații ale sufletului omenesc, fiind simplu, limpede, variat și uman, mereu la limita de sus. Pe Radu Andone l-a jucat Constantin Codrescu, cu multă siguranță, în general. N-am să-i reproșez că a pus, în multe scene, o notă de excesivă frămîntare exterioară și violentă. Dar nu era, poate, nevoie, să-l facă pe atît de antipatic pe cît l-a făcut, în primele scene, printr-o ostentație cam stridentă de răcealâ pretențioasă. În rolul Janei Mincu, Leopoldina Bălănuță a izbutit nu rareori, să fie pură și patetică, simplă și profundă, firească și vibratoare, dar la replicile mai lungi (și a avut din belșug), tînăra actriță pierde echilibrul, se repetă în mimică și sare, vocal, peste nivelul sentimentului respectiv. Într-un cuvînt, are discrepanțe : atenție la omogenitate, la armonie ! Excelenta interpretă a rolurilor țărănești, Eugenia Eftimiu a călcat în virful picioarelor în rolul mamei inginerului Andone, căutînd, parcă, să se facă cît mai nevăzută și neauzită, într-un rol a cărui discreție în interpretare era dictată de imprecizia absolută a autorului asupra personajului respectiv. Ambițioasa Nata a fost interpretată, în limitele posibilului elementar, de către Maria Comșa. Într-o compoziție amar-comică, Tudorel Popa a jucat, cu mult efect, rolul unui ratat. Ion Cosma, în rolul maistrului Ene, și Nicolae Pomoje, în rolul tînărului Pandele, nefericitul îndrăgostit de Jana Mincu, nu puteau face mai mult în rolurile lor, și episodice și fragmentate

Radu POFESCU

1964
BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

VĂ INVITĂM LA DRUM-ÎN PRAG DE VARĂ!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 242 • Sîmbătă 26 mai 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

Vedere din Sinaia

PE VALEA PRAHOVEI

traseul drag și cunoscut al vacanțelor noastre

Timpul însorit, mai în glumă mai în serios, a venit pînă la urmă. În peisajul citadin hainele cedează locul cămășilor, iar rochiile de vară înfloresc la tot pasul. Tonele de suc și înghețată consumate cotidian, au început să scrie prima filă din biografia anotimpului cu temperament cald și... temperatură. Și, uneori, — așa cum se întîmplă cu un lucru mult așteptat — încep și exclamațiile...

Uif!! Iar vin căldurile!

Zilele caniculare, cu soare torid și animație laștrand, sînt pe undeva, pe aproape. Le simțim pașii pe caldarîmul fierbinte și pe asfaltul încins ca o... plită de aragaz.

Ce-i de făcut? Iată un prospect turistic care înfățișează șiragul de perle al Bucegilor. Și o invitație scrisă cu litere mari: „Valea Prahovei își așteaptă oaspeții". Hai să răspundem invitației și să anticipăm călătoria dumneavoastră, pornind acum, în prag de vară, pe traseul atît de drag și cunoscut al vacanțelor noastre la munte.

Pe valea Timișului și la Predeal

Din gară de la Timiș de unde începem drumul, serpentinele apar ca o panglică lucitoare străjuită de verdele crud al pădurilor de brad. Vilele cochete și-au deschis ferestrele la soare și primii vizitatori ai sezonului au și apărut zîmbitori, respirînd ozonul înălțimilor. Urcăm spre Predeal.

D. TABACU
și A. SANDU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

În fața blocului Postăvaru — Sinaia

Pe șosea, la Timișul de Jos

SEMICENTENARUL CARAGIALE • „EROI" ȘI MOMENTE CARAGIALEȘTI ÎN VIZIUNEA PLASTICĂ A LUI AUREL JIQUIDI

ÎN PAGINA 4-A: FOTOMONTAJUL NOSTRU

LA ÎNCEPUTUL LUNII IUNIE TEATRUL DE OPERĂ ȘI BALET AL R.P.R. VA PREZENTA OPERA LUI RICHARD STRAUSS

O fotografie cu valoare documentară: soprana Viorica Ursuleac și compozitorul Richard Strauss, înaintea premierei mondiale a operei „Arabella" (Dresda, 1933).

„CAVALERUL ROZELOR"

De peste patruzeci de ani, compozițiile lui Richard Strauss (1864 — 1949) se bucură de apreciere în țara noastră.

Prezentat publicului bucureștean de dirijorul George Georgescu cu poemul simfonic „Don Juan", la deschiderea primei stagiuni a Filarmonicii din București — 22 octombrie 1920 — o serie de lucrări simfonice ale lui Richard Strauss au rămas pînă astăzi în repertoriul permanent al tuturor orchestrelor noastre simfonice.

Este cunoscută de asemenea considerația pe care Richard Strauss o avea pentru orchestra filarmonică din București și pentru dirijorul ei, fostul său discipol, maestrul George Georgescu, artist al poporului. Această prețuire a artei interpretative românești și-a manifestat-o în deosebi prin acordarea rolurilor principale feminine din multe compoziții proprii de operă, artistelor române.

Celebra artistă de operă Florica Cristoforeanu a creiat rolul Salomeei în Italia: la Teatrul Costanzi din Roma, în 1920 și la Opera Scala din Milano, în 1928, unde a cîntat în șase spectacole, trei dirijate de Richard Strauss și trei de Antonio Votto. În 1937 a interpretat rolul Mareșalei (Cavalerul Rozelor) la postul de radio italian, opera fiind dirijată de Tulio Serafin.

Artista cu renume internațional Viorica Ursuleac a cîntat în premieră mondială în patru opere ale marelui compozitor, interpretînd rolurile principale feminine: „Arabella", (1 iulie 1933) la Opera din Dresda, la Opera din Berlin, (în 1933), la Opera Covent Garden din Londra (1934) și la Opera din Salzburg (1942); „Ziua păcii", operă dedicată Vioricăi Ursuleac și soțului ei, dirijorul Clemens Krauss, (24 iulie 1938 la Opera din Dresda și în 1939 la Opera din Berlin); „Capriccio", „Dragostea lui Danae", la Opera din Berlin. Tot Viorica Ursuleac a interpretat rolurile principale din „Electra", la Opera „Scala" din Milano, „Cavalerul Rozelor" la Opera Covent Garden din Londra, în 1936, „Femeia fără umbră" la Opera din Roma, în 1938 (rolul împărătesei) și la Salzburg și Berlin; „Elena în Egipt", la operele din Salzburg 1933, Berlin 1935, și apoi la München.

„Cavalerul Rozelor", comedie muzicală în trei acte, pe un libret al poetului Hugo von Hoffmannstahl, a fost prezentat de Opera din București în seara zilei de 20 noiembrie 1929 în sala Teatrului Eforie.

UN AȘTEPTAT EVENIMENT MUZICAL

La Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. din București premiera operei „Cavalerul Rozelor" va avea loc la începutul lunii iunie 1962. Conducerea muzicală o va deține dirijorul Mihai Brediceanu, iar regia artistică va fi semnată de prof. Jean Rînzescu; scenografia: Ofelia Tutoveanu; maestru de cor: Gh. Kulibin.

Din distribuție vor face parte: Arta Florescu, Elisabeta Neculce-Cartiș, Elena Dima-Toroiman (Mareșala), Ioan Hvorov, Const. Gabor (baronul Ochs), Zenaida Palli, Elena Cernei (Octavian), Octav Enigărescu, Dan Iordăchescu (Faninal), Magda Ianculescu, Matilda Onofrei, Iolanda Mărculescu (Sophie) și alți soliști ai primei noastre scene lirice.

George IONAȘCU

DIN SUMAR:

FAPTE MICI DIN LUMEA MARE (ÎN PAGINA 2-a)

CAMPIONATUL MONDIAL DE FOTBAL DIN CHILE

(ÎN PAGINA 5-a)

CRONICA TEATRALĂ (ÎN PAGINA 8-a)

• PE MERIDIANELE GLOBULUI • PE MERIDIANELE GLOBULUI •

LA PARIS PRINTRE „CEI 200.000 DIN F.S.G.T."

În primele zile ale lui aprilie, o delegație românească sosea în capitala Franței pentru a participa la ediția a 25-a jubiliară, a crosului „L'Humanité" și pentru a aduce salutul și mărturia prieteniei celor peste două milioane și jumătate de sportivi romîni, „celor 200.000 din F.S.G.T." — organizația sportivă de masă a tineretului muncitor francez, singura organizație sportivă de masă din Franța.

Dacă unii dintre noi, maestrul sportului Constantin Grecescu, de pildă, trăiau doar bucuria revederii, alții cunoșteau emoțiile primei lor întîlniri cu marea metropolă franceză, cu orașul „Comunei", lăcașul atîtor celebre monumente ale spiritului, culturii și civilizației umane.

Nu mă voi încumeta — au făcut-o alții care au avut răgaz mai îndelungat — să descriu, în fugarele mele însemnări de călătorie, măreția acestor vechi monumente de artă și cultură, nu voi vorbi despre edificiile care au cunoscut pagini însemnate ale istoriei Franței și Europei, pe care, ca atîtea milioane de turiști, le-am vizitat și noi cu cel mai mare interes. După cum nu voi insista asupra evenimentului sportiv care a făcut obiectul călătoriei noastre: despre crosul „L'Humanité" s-a scris la vremea respectivă și în presa noastră, rezultatele sportive au fost cunoscute și comentate pe larg.

Voi spune doar cîte ceva despre acest minunat F.S.G.T., despre acest stegar al sportului de tip nou care, în condițiile vitrege ale sistemului capitalist, luptă pentru a întreține și răs-

Inginer C. CATALINA

• *(Continuare în pag. 2-a)*

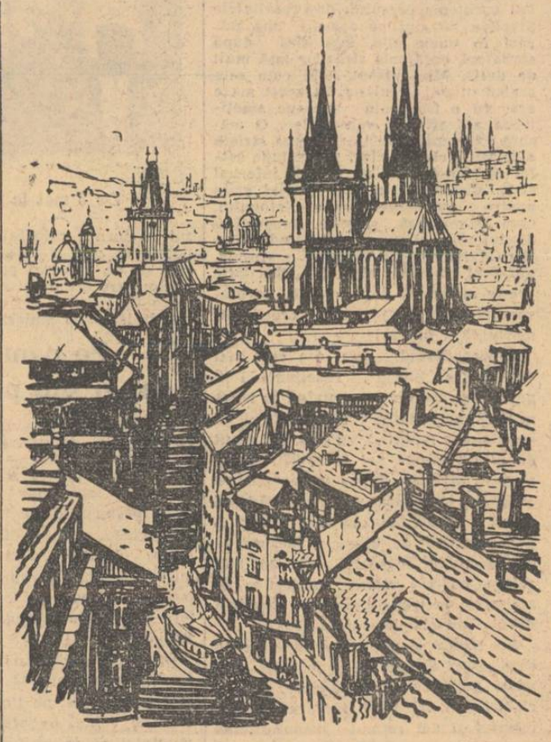

TURIST PRIN CEHOSLOVACIA

Trenul gîfîie printre dealurile înverzite ale Slovaciei, urcînd spre Brno, capitala Moraviei. De la fereastra vagonului privesc defilarea peisajului, care poartă, la tot locul, semnul evident al intervenției omului. **„Priteli, kolik je hodin?"**, mi se adresează cineva, mirat. **„Întreabă cît e ceasul"**, mă lămurește însoțitoarea, care observase că ceasul merge după ora Bucureștiului. Mi l-am potrivit după ora locală și am mulțumit amabilului călător: **„Dekuji"**. Dekuji pe limba cehă înseamnă mulțumesc. Era primul cuvînt ce-l rosteam pe limba țării, de cînd trecusem granița Cehoslovaciei. Bunăvoința gazdelor deprinse cu turiștii m-a îndemnat s-o fac.

Cel dintîi popas...

...îl facem la Brno, oraș vestit în lume pe de o parte datorită trecutului (existența sa e consemnată din secolul XI; cu două secole mai tîrziu era un oraș medieval dintre cele mai însemnate), pe de altă parte Tîrgului internațional, care are loc aici în luna septembrie a fiecărui an.

Cel mai vechi edificiu din oraș este o interesantă clădire, străjuită de un turn svelt, cu portal gotic. E turnul vechii primării a orașului, înălțat în secolul XVI. Cum intri pe portal, spre curtea interioară, privirea ți-e atrasă de un imens crocodil suspendat de tavan; alături de el este agățată o roată.

Cîteva legende sînt legate de acest loc. Prima spune că sculptorul care a ornat portalul a fost înșelat la plata onorariului de către edilii orașului. Drept răzbunare, a executat strîmb săgeata centrală a compoziției sculpturale spunînd: **„Se va îndrepta cînd va fi și în oraș dreptate..."**.

Despre crocodilul suspendat, altă

Gh. CHIRIAC
Ilustrații: Beca RIND

• *(Continuare în pag. 2-a)*

În fața cinematografului praghez care prezintă „Laterna magika"

UN AȘTEPTAT EVENIMENT MUZICAL

AZI ÎN CORPUL ZIARULUI

MODA PENTRU CEI MICI

O PAGINĂ SPECIALĂ

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

DUPĂ IPOTEZA emisă de oamenii de știință sovietici Ivanenko și Sagitov, pămîntul se extinde. La elaborarea ipotezei lor, cei doi savanți au folosit teoria fizicianului englez Dirac cu privire la probabilitatea unei descreșteri a gravitației. Ei au ajuns la concluzia că raza pămîntului se mărește în o sută de ani cu 6,8 cm.

●

PIETRO ANDREATTA, din Trento (Italia), se așează la volanul automobilului său, făcu contactul, apăsă pe automat. Mașina nu se urni. Co-

bori, ridică supărat capota mașinii ca să remedieze defecțiunea. Locul motoruluui era gol. Niște hoți il furaseră.

●

LA LEICESTER, în Anglia, Ron Barlow, în vîrstă de 22 de ani, a rezolvat problema transportului: el străbate în pas alergător, în fiecare dimineață, cei 11 km. care separă domiciliul său de locul de muncă. Ajunge la destinație, alergînd, în 45 de minute, în timp ce vecinii care folosesc autobuzul parcurg aceiași distanță într-o oră.

●

IN MICA LOCALITATE Cavour (Italia) a avut loc cea de-a 12-a reuniune internațională a obezilor, cu participarea a 60 de „campioni". O cetățeană din Turin, în vîrstă de 32 ani, Margherita Cauda, s-a situat cu cele 208 kg. ale ei pe locul întîi. Pentru a încheia cum se cuvine această manifestare, participanții au consumat o masă pantagruelică, stropită cu 720 de litri de vin piemontez.

●

MISSIS SYBIL ZABLOSKI a plătit 50 de lire sterline pentru dresarea cățelușului ei. In acest scop, prețiosul ei

patruped urmă o școală specială. Tocmai cînd venea cu „odrasla" de la școală, cățeluța o zbughi și nu se mai întoarse. Clinele „cu școală" a ignorat complet chemările stăpînei sale.

●

HARRY TOPKINS din Sidney (Australia) a cumpărat un loz cu numerele corespunzătoare datei sale de naștere. Și n-a cîștigat. Numerele cîștigătoare au corespuns, în schimb, datei nașterii... soției sale.

●

O ENCICLOPEDIE despre Africa este în pregătire sub îngrijirea Academiei de științe din Ghana. Ea va fi alcătuită de către savanții de culoare din S.U.A., Dubois și Hunton. Două sute de istorici, etnologi și alți specialiști au primit invitația să colaboreze la realizarea acestei importante opere științifice. Pentru luna septembrie este prevăzută convocarea la Accra a unei conferințe în legătură cu enciclopedia.

●

ZECI DE GONDOLIERI din Veneția au folosit binecunoscutele lor bărci pentru a organiza o adevărată blocadă în jurul debarcaderului din

Piața San Marco. Astfel și-au exprimat protestul împotriva ambarcațiunilor cu motor care au împînzit canalul.

●

NUMAI cîteva sute de persoane în lumea întreagă folosesc limba „kinalug", care are totuși un vocabular destul de bogat și cuprinde chiar 18 declinări. Este vorba de locuitorii micii așezări Kinalug, situată în Caucaz, la 2300 m. altitudine.

●

„ANUL SOARELUI LINIȘTIT" a fost stabilit de consiliul internațional al Asociațiilor științifice pentru perioada 1 ianuarie 1964 — 31 decembrie 1965. In acest „an" care, de fapt, ține doi ani se prevede o slabă activitate solară. Oamenii de știință speră să elucideze în acest timp legăturile multiple ce există între Pămînt și Soare. Observațiile se vor efectua, în măsura posibilităților, asemănător cu Anul Geofizic Internațional, în aproape toate țările. De asemenea, se preconizează folosirea sateliților artificiali și a navelor cosmice.

Fapte mici din lumea mare

Viață tristă

Un cititor a trimis următoarea scrisoare revistei engleze „Weekend": „De-a lungul anilor, soțul meu și cu mine, am făcut serioase economii la mîncare pentru a putea strînge banii necesari cumpărării unei case. În sfîrșit noi ne-am văzut instalați în casa visurilor noastre. Continuăm să mîncăm însă numai biscuiți și lapte... deoarece nenumăratii ani de lipsuri ne-au distrus stomacurile".

Un porc de cîine...

„Un porc de ciine, asta este acest general Fumi! Noi i-am spus de atitea ori că dacă se va aventura în nordul Laosului... sub pretextul de a-și demonstra forța, el va sfîrși prin a fi distrus... Aceasta s-a și întîmplat. După ce a fost bătută la Muong-Sing, banda lui Fumi a trebuit să evacueze în grabă Nam-Tha, descoperind astfel frontierele septentrionale ale Birmaniei și ale provinciilor orientale din Tailanda. Pe de altă parte, căderea localității Nam-Tha nu va contribui la aranjarea situației noastre în Vietnamul de sud".

Aceste cuvinte, puțin amabile, la adresa marionetei americane din Laos, au fost spuse de ministrul de Război al Statelor Unite, McNamara. Potrivit relatărilor apărute în presa apuseană, cadrul în care McNamara și-a vărsat focul pe Fumi Nosavan l-a constituit cartierul general al corpului expediționar american din Vietnamul de sud. Cu acel prilej se mai aflau de față: generalul Lemnitzer, șeful statului major al forțelor armate americane; amiralul Harry D. Felt, comandantul flotei a 7-a americane, generalul Harkins, comandantul trupelor americane din Vietnamul de sud.

Nu putem să nu remarcăm faptul că Mc Namara nu i-a reproșat cîtuși de puțin lui Fumi actul agresiv al încălcării acordului cu privire la încetarea focului și nici sabotarea acordurilor încheiate cu prilejul conferințelor celor trei prinți laoțieni. McNamara a reproșat marionetei numai faptul că a întrebuințat prost armele primite de peste Ocean și că a stricat alte socoteli ale strategilor de la Pentagon!

Super-Caravelle sau super-concurență?

Guvernele francez și englez au hotărît acum cîtva timp să construiască în comun un avion comercial supersonic. Planurile aparatului trebuiau să fie făcute de societatea franceză care a construit avionul Caravelle. Motorul avionului trebuia să fie executat de o firmă engleză. Cînd a fost elaborat, proiectul anglo-francez își propunea, printre altele, să facă concurență unui proiect american care preconiza construirea unui avion mai rapid decît „Super-Caravelle" dar a cărui dare în exploatare urma să aibă loc cu trei-patru ani mai tîrziu. Firește că în acest timp avionul franco-englez ar fi avut suficient timp să fie introdus pe liniile comerciale interoccidentale.

Monopolurile americane interesate au acționat atunci cu repeziciune și și-au modificat planurile. Ele au conceput un avion care să nu depășească prea mult viteza proiectatului avion anglo-francez dar care să poată fi terminat cu mult înaintea acestuia. Pe de altă parte s-a aflat că se duc discuții între anumite firme pentru ca primul avion comercial supersonic occidental să nu mai fie de fabricație anglo-franceză ci anglo-americană! Sub diferite pretexte, Franța a fost „sfătuită" să construiască un avion comercial de cursă-scurtă, incapabil deci să efectueze curse transoceanice. Avionul de cursă-lungă, proiectat de anglo-americani, ar putea în aceste condiții să elimine Franța de pe traseele lungi interoccidentale.

Radio cu tranzistori

Autoritățile americane au început să livreze prima tranșă din cele 500.000 de aparate cu tranzistori cu care au hotărît să binecuvînteze populația din regiunile încă înrobite din Vietnamul de sud. Aceste aparate au fost promise călăului Ngo Dinh Diem pentru ca acesta să-și intensifice propaganda. Aparatele sînt construite în așa fel încît nu pot să prindă decît un singur post de radio — postul Saigon.

Ziarele occidentale care au publicat această știre se îndoiesc, și pe bună dreptate, de faptul că putredul regim al lui Diem ar putea dobîndi noi aderenți cu ajutorul acestor tranzistori. Nimeni nu se îndoiește însă de faptul că fabricanții americani care au vîndut cu cîte zece dolari aceste aparate de radio autorităților americane vor cîștiga copios din această afacere.

Concurență neloială

În Statele Unite au fost arestați patru escroci. Nu sînt nici primii și nici ultimii. Cu toate acestea presa de peste Ocean le-a acordat o deosebită atenție. Rubin Tobin, Frank Hicks, Anthony Senese și Harriet Robin — acestea sînt numele eroilor — au strîns sume mari de bani de pe urma unor „colecte destinate finanțării operei călugărilor iezuiți". Înzestrați cu împuterniciri (false după cum s-a stabilit) ale Vaticanului, cei patru storceau banii de la fel de fel de oameni alternînd promisiunile în vederea unei bunăstări viitoare cu amenințarea blestemului etern pentru evazioniștii fiscali...

După cum subliniază ziarele americane, acești escroci au putut acționa cu multă ușurință întrucît în întreaga țară activează numeroase organizații oficiale care fac colecte în favoarea preacuvioșilor negustori în sutană. În asemenea condiții poliției i-a venit destul de greu să distingă între organizațiile admise și escrocii profesioniști care acționau în frauda legii. De altfel, deși era de mai multă vreme la curent cu activitatea celor patru, poliția americană a tot aminat arestarea lor. Mai întîi, pe căi indirecte, poliția s-a informat la Vatican dacă nu ar comite o „gafă diplomatică" prin arestarea bandei. Arestarea s-a produs numai în momentul cînd s-a stabilit cu certitudine că cei patru escroci făceau o concurență neloială înaltelor cercuri care se aflau în spatele iezuiților.

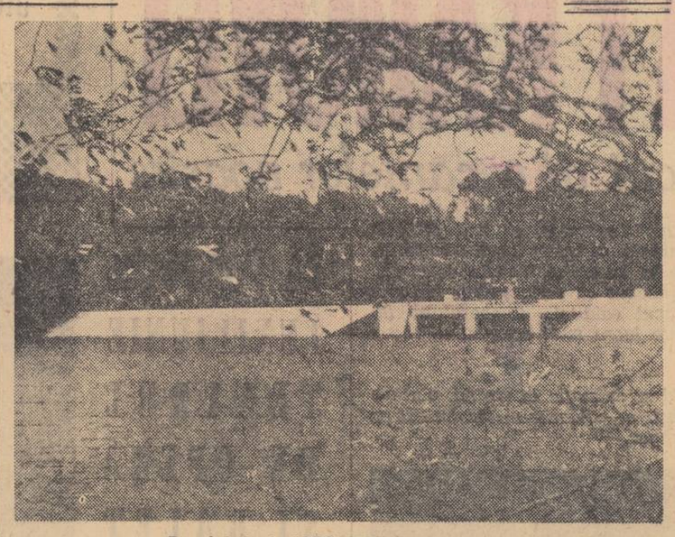

Barajul de la MYCZKOWCE, pe riul San

NOILE CONSTRUCȚII ALE VARȘOVIEI

Autocarul Oficiului Național de Turism „Orbis" din R. P. Polonă își încetinește viteza, iar ghidul începe să vorbească turiștilor sosiți în capitala țării, despre construcțiile noi efectuate în ultimul vreme: „Orașul care pulsează de viață și mișcare devine, asemenea legendarei păsări Phoenix, mai luminos, mai măreț. Clădirile din Orașul vechi și-au recăpătat splendoarea de odinioară (ele fuseseră complet distruse în timpul războiului), iar interioarele lor modernizate au fost adaptate nevoilor omului de azi. Pe locul ghetoului, făcut una cu pămîntul, se înalță Muranow. Cartierele Wola și Praga, neglijate în trecut, se mîndresc astăzi cu construcții moderne, îndrăznețe. Locuitorii de azi ai Varșoviei pot găsi după orele de muncă, odihnă și distracții în 70 de cinematografe permanente, 20 de teatre, 19 muzee etc. Deasupra valurilor Vistulei au fost construite poduri noi, iar gările, reconstruite în majoritatea lor. Elevii învață în peste 500 de școli elementare și medii de toate tipurile. Cele 14 școli superioare sînt frecventate de tineri din întreaga țară. Au fost construite 18 cămine studențești noi, iar 12 cămine vechi, reconstruite și modernizate..."

La Paris — printre „Cei 200.000 din F.S.G.T."

(Urmare din pag. 1)

pindi principiul drag comuniștilor, al sportului pentru cei mulți, al sportului dezrobit de racilele și desfigurările profesionismului.

Numai cu sprijinul Partidului Comunist Francez, numai cu sprijinul clasei muncitoare, în afara oricărei grijii și ocrotiri a statului burghez, federația sportivă a muncitorilor din Franța își mărește an de an numărul membrilor, practicanți fervenți ai tuturor disciplinelor sportive, părtași nemijlociți la marea bucurie a jocurilor în aer liber, în mijlocul naturii generoase a frumoasei lor patrii. Sînt 200.000 acum, vor fi mult mai mulți în anii viitori. De aceasta mi-am putut da seama urmărind atît preparativele, cît și desfășurarea tradiționalului cros organizat de ziarul drag al comuniștilor francezi, „L'Humanité", pe terenul foarte potrivit din împrejurimile lui La Courneuve. Miile de participanți la numeroasele probe pe categorii ale întrecerii, zecile de mii de spectatori, în imensa lor majoritate tineri sau mai virstnici muncitori ai Parisului, au dat crosului un cadru sărbătoresc. Prezența fruntașilor partidului, tovarășii Maurice Thorez, Jacques Duclos, Etienne Fajon și alții în mijlocul acestor sportivi, mi-a dat prilejul să verific, încă o dată, puternica legătură dintre Partidul Comunist Francez și masele largi populare.

Am stat de vorbă cu cîțiva dintre conducătorii F.S.G.T. care ne-au înconjurat cu dragoste frățească și s-au străduit din toate puterile să ne facă cît mai plăcută vizita noastră acolo. Ei ne-au povestit despre greutățile, dar mai ales despre succesele lor în lupta pentru răspîndirea activității sportive în rîndurile tineretului muncitor. Ne-au vorbit despre pregătirile ce se fac în Franța muncitoare în vederea participării unei masive delegații de 1.000 de tineri la Festivalul mondial al tineretului și studenților ce se va desfășura între 27 iulie și 5 august a.c. la Helsinki. Ne-au vorbit cu satisfacție de bazele sportive pe care și le construiesc, accentuînd cu mîndrie că aceste baze noi se înalță, de loc întîmplător, tocmai acolo unde în fruntea administrațiilor comunale se află reprezentanții muncitorimii. În acele zile chiar, municipalitatea muncitorească din suburbia Saint Denis anunța proxima inaugurare a unui nou palat al sportului de către tovarășii Waldeck Rochet, secretar general adjunct al Partidului Comunist Francez și August Gillot, primarul comunist al Saint Denis-ului. Palatul sportului de la Saint Denis, parte dintr-un plan mai larg, de perspectivă, al renovării și lărgirii stadionului municipal „Auguste Delaune", cuprinde o sală de jocuri amenajată cochet, în care se vor desfășura întîlniri de handbal, tenis de cîmp, tenis de masă, volei, baschet etc., și este prevăzut cu tribune încăpătoare, cu vestiare confortabile, cu săli mai mici pentru antrenamentul boxerilor, al halterofililor și al gimnaștilor.

Ne-au spus prietenii noștri din F.S.G.T. că bucuria lor cînd obțin asemenea succese acoperă toate amărăciunile greutăților pe care le au de întîmpinat și că această bucurie este cu atît mai mare cînd văd că izbîndesc datorită eforturilor răbdătoare și perseverente ale muncitorimii. Ei ne-au arătat devizul de cheltuieli al lucrărilor, în care partea de contribuție a statului poate fi considerată ca și inexistentă, iar faptul acesta ne-a vorbit cum nu se poate mai elocvent despre forța de neînvins a clasei muncitoare franceze condusă de partid, despre dîrzenia oamenilor muncii francezi în lupta pentru o viață mai bună.

De altfel, vajnica muncitorime a Parisului ne-a apărut plină de viață și de conștiința forței sale, într-o dimineață devreme, cînd am văzut-o izbucnind, încă plină în obraji de dogoarea așternutului cald, prin boltele marilor stații de metro din cartierele industriale. Am întîlnit-o apoi pe străzile și frumoasele bulevarde pariziene, pregătindu-se să urmeze îndemnul partidului — acela de a susține Referendumul care avea loc în acele zile și în care poporul francez a spus un hotărît DA! pentru făurirea păcii în Algeria, pentru lichidarea imediată a bandelor fasciste grupate în O.A.S., pentru curățirea neîntîrziată a armatei, a poliției și a administrației de elementele reacționare, fasciste.

Încheiez aceste însemnări cu cîteva observații făcute în calitatea mea de activist obștesc în gospodăria raionului 1 Mai din capitala noastră. Desigur, izbitoare sînt și în această mare metropolă a lumii occidentale contrastele dintre centru și periferie, dintre lux și bogăție pe de o parte, mizerie și sărăcie pe de altă parte.

Am reținut, în același timp, unele aspecte și practici privind administrația comunală. Am remarcat, bunăoară grija administrației comunale pentru curățenia orașului, deși rezultatele practice nu sînt pe aceeași măsură, căci în unele zile, mai ales după sărbători, curățenia străzilor lasă mult de dorit. Mi-a plăcut felul cum este reglementată circulația, în acest mare oraș cu o frecvență aproape ametitoare a traficului vehiculelor. O măsură excelentă este interzicerea strictă a folosirii claxoanelor. Se exclude astfel zgomotul care ar deveni infernal și se stimulează în mod forțat grija pentru autoconservare a pietonului, care traversează străzile respectînd disciplinat și cu grijă indicațiile semafoarelor. Cu toate acestea, numărul accidentelor de circulație crește mereu și, după bolile cardiovasculare, dă cel mai mare procent al mortalității în Paris.

Metropolitanul, unul din cele mai vechi din Europa, funcționează în general satisfăcător, rezolvînd în largă măsură necesitățile transportului în comun, dar faptul că nu s-au mai făcut de multă vreme noi investiții, îl face să pară învechit. Supus comparației cu palatele subterane — reproducînd parcă imaginația cea mai fertilă a povestitorilor de basme feerice, — ale metroului moscovit, care îmi stăruie și-mi vor stărui totdeauna în amintire, metropolitanul din capitala Franței nu mai impresionează.

Am vizitat și cîteva șantiere pentru construcția de edificii și locuințe. Am notat grija cu care fațadele noilor clădiri sînt orientate întotdeauna spre miazăzi și am reținut ingeniozitatea unora dintre metodele de construcție, dintre care foarte practică, atît sub raportul securității constructorilor și al rapidității lucrărilor, cît și sub acela al prețului de cost redus, este folosirea unui sistem dibaci de schelă-cabină, cu un volum mic și ușor maniabilă, în lucrările de finisare și în special de reparare a fațadelor.

Am părăsit Parisul și Franța purtînd cu noi imaginea omului de rînd, a prietenului din totdeauna al poporului nostru, a muncitorului harnic și priceput care privește cu nereținută simpatie munca popoarelor din estul Europei, pentru făurirea societății la care năzuiesc ei înșiși.

Ing. C. CATALINA

Vedere panoramică a Tîrgului internațional din Brno

Turist prin Cehoslovacia

(Urmare din pag. 1)

poveste: În secolul XVI locuitorii orașului erau terorizați de un balaur. Aceluia care avea să omoare balaurul i se promisese o mare recompensă. Nimeni însă nu se încumeta să-l înfrunte. Se făcu atunci apel la deținuții din închisoarea Spielberg, promițîndu-se libertate aceluia care va omorî fiara. Un prizonier se prezentă și se prinse să omoare crocodilul fără nici un fel de armă. El folosi un șiretlic: tăie un miel, îl umplu cu var nestins și-l puse în calea balaurului. Acesta mîncă mielul, bău apă și varul se aprinse în burtă. Astfel scăpară locuitorii din Brno de teroarea monstrului. Naivului și delicatului elogiu adus ingeniozității i se opune, mult mai simplu, adevărul istoric: imensul crocodil împăiat a fost oferit în dar de către turci arhiducelui Mathias. Acesta îl dărui, la rîndul său, conducerii orașului.

Panorama frumosului oraș moravian se deslușește cu limpezime de pe cea mai înaltă culme de deal, unde străjuie de veacuri vestitul castel Spielberg, care i-a dat cîndva fiori lui Nicolae Filimon, călător, acum un veac, prin Moravia. Trista celebritate a Spielbergului o constituie celulele și instrumentele de tortură ale închisorii (aici a fost întemnițat și patriotul italian Silvio Pellico; despre ea vorbește el în vestita-i scriere „I miei prigioni" — Închisorile mele) considerată a treia din Europa după Bastilia și închisoarea din Veneția. Al doilea război mondial a adăugat un capitol trist istoriei fortăreței Spielberg. 80.000 de patrioți cehoslovaci au fost încarcerați și torturați aici de către fasciști.

Azi, castelul Spielberg a devenit muzeu. De la înălțimea teraselor sale, Brno apare, așa cum și este, un mare oraș industrial. Construcțiile marilor fabrici (industrie textilă, de mașini etc.) domină peisajul, iar gruparea, pe-o vastă suprafață a pavilioanelor ultra moderne ale cunoscutei expoziții anuale industriale, îl întregesc. În zare, departe pe cîmpia moraviană, e localitatea Slavkov (cîndva numită Austerlitz), locul celebrei bătălii și colina Zuran de pe care Napoleon a condus victorios bătălia.

Contemplarea ne este întreruptă de dangătul lin al clopotelor catedralei Sf. Iacob, ale cărei săgeți împung spre cerul cenușiu. **„E amiază"**.., spune cineva. **„Amiază? Dar sînt ceasurile unsprezece!"**... Ceea ce mi-a părut o glumă a fost de fapt o amintire păstrată de demult, din anul 1645, cînd Brno era asediat de suedezi. Generalul Tortenson, descurajat de un prelungit asediu neizbutit, ordonă armatei sale să dea ultimul atac, iar în caz de nereușită, să-l înceteze cînd clopotele catedralei Sf. Iacob vor suna amiaza. Un ucenic brutar, auzind ordinul, se

De 5 mai la Praga...

sui în turnul catedralei și trase clopotele la ora 11. Deși suedezii erau pe cale de a cuceri orașul, soldații se conformară ordinului și încetară lupta. Brno fu salvat. De atunci, clopotele catedralei sună amiaza la ora 11...

Pe pămînt, dar și sub pămînt...

Pe pămîntul Moraviei omul durează cu hărnicie, de veacuri, trainica sa operă. Sub pămînt — la 160 de metri adîncime — natura a clădit unul din cele mai splendide monumente ale sale: peșterile de la Macocha. Pentru a le vizita, pornim din Brno, printre satele Moraviei, mănunchiuri de mici case bine întreținute, spoite fiecare în altă culoare. Pe deasupra multora dintre ele străjuiesc antenele de televizor.

După ce străbatem orașul Blansko, binecunoscut datorită întreprinderilor sale industriale, pe lîngă care trecem cale de 7 km, ne aflăm în tăcerea muntelui și în parfum de cetină la „porțile" uriașelor peșteri, adevărat labirint de grote și riuri subterane.

Numeroase reflectoare se sting și se aprind pe măsură ce înaintăm în grotă creînd un adevărat joc de lumini. Sub strălucirea reflectoarelor, stalactitele și stalacmitele iau forme bizare, creînd impresia unei lumi de basm. Apar pe rînd „Zeul indian", de culoarea smaragdului, „Jan Huss", „Domul vrăjitor" și... „Indrăgostiții", care se vor întîlni — după calculele făcute — abia după 2.000 de ani! Pînă atunci, fata picură pe obrazul iubitului ei lacrimă după lacrimă. (Pentru a se depune un milimetru cub de calcar e nevoie de 5—15 ani!).

Vizitarea peșterii de la Macocha, se încheie cu o feerică plimbare în barcă. Apele netulburate ale riurilor și lacurilor subpămîntene sînt străluminate de reflectoare.

Poarta veche i primării din Brno

Praga de aur...

...învăluită în poezie și legendă nu poate să nu emoționeze. Ecoul lecturilor, al istorisirilor celor ce-au văzut-o înaintea ta, amintirea imaginilor cunoscute din cărți, din reviste, din albume (și mai ales cei al lui Plisky) dau năvală, îndemnînd la neobosita cercetare a tot ceea ce e nou aici, a tot ce e monument scump culturii umane.

Ca orice turiști, am început și noi vizitarea orașului, cu celebrele sale edificii. Mala Strana — cartierul cintat de Jan Neruda — cu castelul său (azi reședința președintelui republicii), binecunoscutul Hradciany a devenit, de-a lungul veacurilor, un complex de palate și biserici, în care s-au suprapus diverse stiluri arhitectonice, de la romanic pînă la rococo, dominate de turnurile impozante ale catedralei Sf. Vit. Amestecul de stiluri arhitectonice caracterizează întreaga Mala Strana, legată de Stare Mesto prin celebrul pod Carol împodobit cu 30 de statui baroce.

Stare Mesto (orașul vechi) constituie unul din atractivele itinerarii pragheze. Vizităm aici locul unde se afla altădată ghetoul, cu străvechea sinagogă. În cimitirul din vecinătatea ei se află mormîntul legendarului Rabbi Löw, creatorul Golemului. Tot în Stare Mesto vedem „Carolinum"-ul, prima universitate din Europa Centrală, apoi „Tylovo divadlo", unde Mozart a dirijat opera sa „Don Juan", compusă în vremea șederii sale la Praga.

Ne grăbim să ajungem în piața vechii primării, la oră plină: trebuie neapărat să asistăm la spectacolul însuflețirii faimosului orologiu. În intervalul de cîteva secunde, aparatele de fotografiat țăcăne, căutînd să statornicească într-o imagine figurile straniului balet simbolizînd viața și moartea. În această piață se găsesc catedrala Sf. Maria din Tyn, veche zidire gotică și monumentul lui Ian Huss.

Pe o stradă cu aspect obșnuit, o fațadă de clădire se deosebește de cele din jur printr-un amănunt neașteptat: în locul figurilor baroce care împodobesc cele mai multe case din Praga, vedem o galerie de statui de ostași sovietici. E muzeul Lenin, instalat în casa care a adăpostit în 1912 conferința Partidului Comunist Bolșevic al Uniunii Sovietice.

Intre orașul vechi și nou...

...o linie de despărțire se pare că statornicește clădirea masivă a Teatrului Național, care deschide, luminoasă, piața Vaclav. Ne întîmpină și aici, mai pregnant decît pe străvechile uliți medievale ale Malei Stranei și orașului vechi, pavoazarea, care dă Pragăi un aspect festiv.

Orașul era împodobit de sărbătoare încă de la 1 Mai, în așteptarea zilelor festive ale eliberării (5 mai — Insurecția din Praga — și 9 Mai — înfrîngerea definitivă a nazismului). Amintirea acestor clipe eroice e prezentă la tot pasul. Pe cenușiul multor ziduri se detașează culorile proaspete ale florilor și roșul aprins al cravatelor de pionieri: se face de gardă în fața plăcilor comemorative, care evocă faptele de vitejie ale luptătorilor antifasciști căzuți eroic în mai 1945.

Pe strada pe care armatele victorioase ale Uniunii Sovietice au intrat în Praga eliberînd-o se află pe un fundament Tancul 23, primul tanc sovietic care a pătruns în oraș.

În fața ochilor noștri, Praga trăiește ritmul vieții noi, socialiste. Bunăstarea se reflectă în aspectul oamenilor de pe stradă, în opulența de mărfuri din magazine. Plimbarea prin oraș ne întărește impresia dintîi, împlinită la Brno: aceea a unei vizite în casa unei bune gospodine. Străzile sînt curate, vitrinele atrăgătoare și aranjate cu mult gust.

Pitorescul străzilor îl creează pe fundalul clădirilor patinate, al statuilor și monumentelor istorice — îmbrăcămintea colorată a trecătorilor. Sub cerul plumburiu al unei primăveri întîrziate, între clădiri și monumente bătrîne de veacuri, siluetele grațioase ale femeilor îmbrăcate în pardesie de ploaie viu colorate, pășind sprinten, formează un contrast plăcut. Animația străzii crește în special în orele de după amiază cînd încep să se umple interesantele „Kavarne" (cafenele), „Cukrane" (cofetării), „Vinarne" (vinării) sau „Restaurace" (restaurant).

Amurgul se lasă, revărsînd purpură peste Viltava cîntată de Smetana. Pe bulevarde se aprind luminile. Firmele de diferite culori îmbie pe trecători la spectacole de teatru și cinematograf. Noi am ales spectacolul „Laterna Magika" un spectacol inovator, combinînd filmul cu jocul actorilor, cîntăreților și balerinelor de pe scenă.

Mai tîrziu, la barul „Alhambra", urmăream un program reușit de balet pantomimă. În întuneric evoluau, în ritmul unei muzici originale, o serie de măști fosforescente. Conținutul: un puternic pamflet antirăzboinic.

Lidice

Amintirea războiului, stăruitor cultivată în Cehoslovacia, e cel mai bine întruchipată în satul-muzeu Lidice, situat nu departe de Praga și în apropierea centrului minier și siderurgic Kladno.

Pînă în 1942 Lidice era un sat ca toate cele din jur, cu căsuțe rustice spoite în diferite culori. Ocupația hitleristă avea să abată însă asupra populației pașnice o cumplită tragedie. Drept represalii pentru moartea călăului Heydrich, hitleriștii au nimicit într-o singură zi tot satul.

„Toți bărbații au fost împușcați... femeile și copiii deportați... casele rase pînă la pămînt, iar numele comunei șters din registrele cadastrale" (citat din comunicatul oficial german).

Și totuși Lidice trăiește — localitatea a fost reconstruită din inițiativa guvernului cehoslovac și prin munca voluntară a tinerilor din toate țările.

Protestul ridicat de oamenii din lumea întreagă împotriva crimelor fasciste, freamătă în miile de trandafiri din „Grădina Păcii și Prieteniei" ale căror răsaduri au fost trimise din toate colțurile lumii.

Lidice și-a pierdut pe cei dragi dar trăiește pentru a striga tuturor: „Nu uitați! Nu lăsați ca asemenea grozăvii să se mai repete!".

Karlovy Vary

Lăsăm în urmă Praga de aur și sub un cer scăldat generos de lumină ajungem în renumita stațiune balneară Karlovy Vary. In vîrstă de 604 ani, localitatea pare azi mai tînără ca oricînd. Frumusețile naturale rivalizează cu grația și eleganța arhitectonică a construcțiilor, virtuțile binefăcătoare ale apelor cu calitatea bună a confortului. O plimbare cu telefericul pînă în vîrful dealurilor înconjurătoare este recomandată. De aici, de sus, stațiunea iți apare în toată splendoarea sa.

Peste tot stăruie amintirea unor vizitatori celebri: Petru cel Mare, Suvorov, Goethe, Schiller, Beethoven, Chopin, Gogol. In 1870 și Karl Marx a stat aici pentru cură. Aparatele de fotografiat nu se odihnesc deloc. Un trandafir pietrificat în apele termale este o amintire plăcută. Alți turiști scriu celor de acasă ilustrate cu celebra capră oprită în creștet de stîncă — simbolul stațiunii.

★

Călătoria noastră prin Cehoslovacia se apropie de sfîrșit. O călătorie prea scurtă pentru a ne îngădui să cunoaștem tot ce am fi dorit din această țară, unde tradiția de veacuri și avîntul construcției socialiste se îmbină în imagini de neuitat.

A sosit clipa despărțirii de Cehoslovacia și de reprezentanta ei pe lîngă grupul nostru de excursioniști, tovarășa Alena Kucerova care a fost pentru noi o gazdă adevărată. Cu primul cuvînt învățat pe meleagurile Cehoslovaciei ne-am luat rămas bun: „Nu adio, ci la revedere, și... „dekujem!".

DIKOBRAZ

La Praga, am avut plăcerea să fac cunoștință cu „Dikobraz", ruda „Urzicii" noastre

Gh. CHIRIAC
Ilustrații: Beca RIND

POVESTEA TURNULUI CIUNTIT

În centrul Salontei, vizitatorii acestui orășel din cîmpia Crișurilor se opresc îndelung în fața unui turn medieval, înalt de patru etaje, cu un aspect pitoresc. Istoria „turnului ciuntit", cîntat în versuri de marii poeți Arany și Petőfi, este veche de veacuri.

În secolul 17, odată cu crearea cetății Salonta de către Ioan Bocskai, principele Transilvaniei, a fost ridicat un turn de pază, de pe înălțimea căruia străjerii cetății scrutau depărtările. I s-a spus „ciuntit" deoarece pînă nu de mult turnul nu avea acoperiș. Un desen al lui Petőfi, rămas în actualul muzeu adăpostit în turn, arată înfățișarea pleșuvă a turnului, așa cum era el în secolul trecut. Poetul revoluționar a închinat turnului și versuri :

Un turn bătrîn stă în cîmpia verde
În vremi străbune gîndul mi se pierde
Văd peste veacuri zidurile care
Poartă-n creneluri sfîntă încrustare...

Astăzi turnul, complet restaurat, adăpostește un interesant muzeu care cuprinde documente despre istoria orașului și în special despre viața și opera marelui fiu al Salontei, Arany Ianoș.

Fiu al unui iobag de prin partea locului, Arany a cunoscut copilăria aspră a fiilor de țărani săraci. Din cei 10 frați doar el și încă unul au supraviețuit. După terminarea celor cîțiva ani de școală își încearcă norocul făcînd pe actorul într-o trupă ambulantă. Apoi se stabilește la Salonta ca învățător. Aci începe să scrie. Operele sale pline de vigoare atrag atenția unui alt mare poet contemporan : Petőfi. Între cei doi scriitori se stabilește o prietenie trainică care va dăinui pînă la moarte. În repetate rînduri Petőfi îl vizitează pe învățătorul-poet la Salonta.

Izbucnește revoluția din 1848. Cei doi scriitori sînt în primele rînduri ale luptei pentru doborîrea tiraniei habsburgice. Arany este numit chiar secretar al ministerului de interne al guvernului revoluționar. După înfrîngerea revoluționarilor, el rătăcește dintr-un loc în altul. Se stabilește în cele din urmă la Budapesta, unde își termină ultimele sale lucrări.

Muzeul raional, adăpostit în turnul pe vremuri ciuntit, cuprinde numeroase și variate exponate. Deosebit de interesante sînt, bunăoară, documentele care vorbesc despre istoria orașului, primele dintre acestea datînd din secolul al 14-lea. Un astfel de document, datînd din anul 1552 dovedește că Nicolae Toldi, eroul epopeii lui Arany, a trăit cu adevărat la Salonta.

Numeroase exponate vorbesc despre viața și munca scriitorului. Se poate vedea, bunăoară, macheta casei în care s-a născut și a trăit Arany Ianoș, cărțile pe care le-a citit, manuscrise și scrisori ale poetului, camera sa de lucru, reconstituită în întregime etc. etc. Dintr-o seamă de manuscrise prezente în expoziție reiese că Arany cunoștea limba română și folosea numeroase expresii românești. Se prezintă de asemenea numere ale revistelor ardelene românești din secolul trecut : „Familia", „Aurora", „Semănătorul", care cuprind traduceri din operele scriitorului.

O încăpere a expoziției se referă la editarea postumă a operelor lui Arany. Acestea au fost traduse în peste 20 de limbi. În anii regimului de democrație populară s-au editat în țara noastră numeroase ediții ale operei marelui scriitor maghiar.

Plin de durere pentru soarta orașului său, după eșecul revoluției din 1848, Arany scria :

Salonta mare e oraș vestit
Dar faima sa prin veacuri a pălit.

Acum, după mai bine de un secol, dacă marele scriitor și-ar putea revedea orașul natal ar scrie cu siguranță versuri înaripate, pline de optimism. El ar cînta viața nouă, bogată în bucurii a salontienilor, recoltele mănoase obținute de colectiviști, casele noi, confortabile, ce se întîlnesc la tot pasul, atîtea și atîtea lucruri care fac traiul oamenilor tot mai bun. Și ar asculta cu bucurie versurile colectiviștilor poeți din cercul literar „Arany Ianoș" care vorbesc despre aceste înfăptuiri și despre minunatele perspective ale zilei de mîine.

M. PAULIAN

Turnul ciuntit din Salonta care adăpostește muzeul „Arany Ianoș"

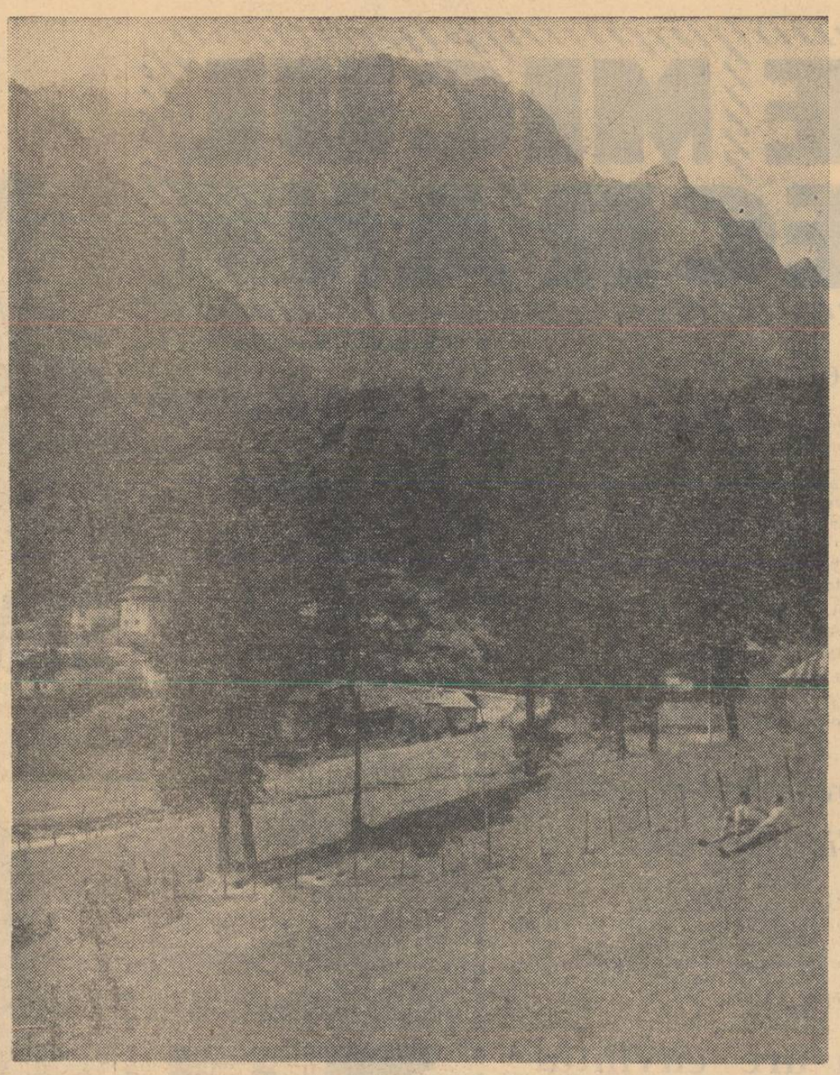

Privelişte a Bucegilor, din Buşteni

PE VALEA PRAHOVEI

Magazin reportaj

(Urmare din pag. 1)

Cioplea ne întîmpină diamantină, cu sclipiri de neuitat. Se simte în aer aroma crudă de vopsea, semn că edilii locali se pregătesc intens să-i primească pe oamenii muncii care vin la odihnă.

Tovarășul Octavian Rizescu, un tînăr înalt și inimos șeful serviciului de planificare al Întreprinderii stațiunilor climaterice „Predeal" ne arată „planul de bătaie" al celor 140 de vile și al celor 17 cantine care, în perioada „de virf", vor satisface exigențele solicitanților.

— 34 de vile au fost reînnoite cu tot confortul — ne spune el — iar cele mai multe au primit lenjerie nouă. Au mai fost făcute multe lucrări de reamenajare. Vrem să-i primim cît mai bine pe oaspeții noștri.

Într-adevăr, peste tot întîlnești multă curățenie și spirit gospodăresc. Să vizităm și cîteva cantine. Tovarășa Veronica Radu, responsabila cantinei „7 Noiembrie" ne prezintă un veritabil „intermezzo gastronomic". Să citim meniul unei zile : dimineața : cafea cu lapte, unt și dulceață ; prînz : ciorbă de perișoare, supă, pilaf de pasăre, tocană de purcel plus prăjitură (două meniuri la alegere) ; seara : coltunași și friptură de vacă la grătar.

Lectura meniului ca lectura, dar „documentarea la fața locului" a fost — trebuie să mărturisim — foarte... gustoasă.

Specialități de la păstrăvărie la peste 1000 de metri

De la Predeal drumul se bifurcă și o pornim spre Piriul Rece. Vegetația sălbatică, munții cu povîrnișuri abrupte creează un pastel carpatin plin de farmec. Și apoi un veritabil orășel cu hotel confortabil, restaurant și vile așezate cochet în jur. Afară, turme de oi cu asini pitorești iar înăuntru... apă caldă la robinet. Confort în toată regula. O tablă indicatoare ne invită spre cabana „Cerbul". Nume nou în nomenclatura turistică. Este și firesc deoarece a apărut abia anul acesta. Surpriză însă. În loc de cabană întîlnim aici un hotel în miniatură, cu „tonomat", grădină de restaurant, săli spațioase. Cabanierul Nicolae Ouatu ne arată pe listă una din specialitățile casei" : „servim pe loc produse din păstrăvăria proprie".

Tocmai a solicitat cineva și demonstrația culinară o avem cît ai bate din palme. Cabanierul aruncă plasa în păstrăvăria de lîngă cabană și doi păstrăvi argintii iau drumul bucătăriei. Apoi iată-i pe farfurie asortați cu lămîie.

Totul n-a durat decît cinci minute ! La fiecare sfîrșit de săptămînă cabanierul abia pridiește să-și servească clientela. Ne mărturisește cu umor că îi lipsește aici la o altitudine de peste 1000 de metri un parc special pentru staționarea mașinilor vizitatorilor.

Primăvara la munte

„Cu narcisi, cu crini și lotuși/ Timpul cald s-apropie". Topîrceanu a scris versurile odată. Editorii le-au tipărit de multe ori. Dar cîți cititori nu le reeditează, în maniera lor ? Nu pe hîrtie, nu cu tot aparatajul tipografic de rigoare, ci mai simplu : pe de rost. Fiindcă rar om care după morocănoșenia iernii, zvîrlind cu ușurare paltonul și galoșii, să nu salute primii heralzi vegetali ai primăverii... în versuri. Cîte primăveri, atîtea reeditări din Topîrceanu.

Da, firește recitarea țîșnește spontan de pe buze cînd e vorba de șes sau litoral. Dar la munte ? Vedeți, aici e ceva mai greu. La toate cifrele din buletinul meteorologic, muntele mai scade cîte ceva. În schimb adaugă la capitolul „precipitații atmosferice". Și la „cerul parțial noros" mai aduce cîte un corectiv. Așa e muntele : se pleacă după mai multe insistențe în fața primăverii. Și atunci se pot recita și în peisaj alpin versurile lui Topîrceanu ? Ad-literam, sau tot cu vreo modificare ? Să vedem în fața locului. Bunăoară la Sinaia, pe crestele Bucegilor, iarna tot își mai tîrăște cojoacele. Zîmbește „de sus", cu omătul răsfirat pe Vîrful cu Dor, pe Caraiman. N-ai crede în ruptul capului că primăvara e pe aproape. Dar în Sinaia natura își vede de treabă, netulburată de superioritatea înălțimilor. A drapat copacii cu frunziș, a așternut în poiene persian proaspăt asortat la culoare. Ba a îmboldit și niște zarzări și pruni cam timizi, pînă ce și-au dat drumul acoperindu-se cu ninsori calde de flori. Și cu asta natura a semnat regia spectacolului de primăvară. Restul ? Pe seama localnicilor. Și trebuie să recunoaștem că aceștia n-au stat degeaba. Au colaborat cu vîrf și îndesat, ca să completeze cu tușele necesare tabloul primăverii. La Pălținis, au mărit capacitatea cantinei de la 250 de locuri la 640. Au reamenajat vilele „Excelsior" și „Ciobănașul", vilele de la Cumpătul unde, printr-o ingenioasă reorganizare, s-a mai cîștigat ceva spațiu pentru vilegiaturiști. Vilele „Movilița", „Cocora" și încă altele parcă au renăscut în culorile proaspete ale fațadelor. Dar bilanțul nu se încheie aici. S-a deschis cabana Cheile Zănoagei cu o capacitate de 70 de locuri, au fost electrificate cabanele Babele, Vîrful cu Dor, Caraiman și de curînd cea de la Piatra Arsă. Tov. Emilian Banu, de la Întreprinderea regională de stațiuni balneo-climaterice „Sinaia", inspectează domeniile semănate de oamenii harnici și înmiși de aici pe zeci de hectare. Are talent de ghid turistic tov. Banu. Zice :

— Am vrut să punem mai multă primăvară în vile.

Și se cunoaște : în renovări, în vopselele vesele ale ferestrelor, în zugrăvelile fațadelor.

Tot el :

— Primăvară, nu numai pe dinafară, ci și pe dinăuntru. Nu doriți să vedeți ?

Să vedem deci : dotare nou-nouță aproape peste tot. Aleasă, aranjată cu mîini grijulii, ca să se simtă cît mai bine vizitatorii. Încăperile, curate lună.

— Păi, vă aflați în plină vară, tovarășe Banu. Doar vizitatorii...

— A, nu. Mai avem de finisat cîte ceva la primăvara noastră.

Spre convingere, privim parcurile vilelor : se mai plantează flori.

— Șaizeci de mii de fire, explică ghidul cu mîndrie statistică.

Pe urmă, se mai refac niște trotuare. Treburi cu scadența terminării foarte apropiată.

Ai ce vedea o dimineață întreagă cutreierînd Sinaia în sus și-n jos. E limpede că primăvara a venit. Se simte și un pic de vară. Dacă te gîndești la mulții vizitatori care se află în stațiune. Cu toate acestea vara cu tot cortegiul ei de bucurii alpine, n-a început încă. Dar gazdele sînt pregătite să-și primească musafirii. Și mai știți ceva ? Cojocul de omăt de pe creste scade văzînd cu ochii. E primăvară, totuși, nu ?

O veritabilă campanie floristică

La Bușteni, nu prea se știe ce e hibernarea. Vizitatorii sezonieri, cu predilecție pentru plăcerile estivale în stațiunea de la poalele Bucegilor, își închipuie poate că iarna Buștenii dorm cu cușma înfundată pînă peste ochi. Eroare. Iarna la Bușteni înseamnă „remont general". Toate vilele au fost luate în cercetare. Pe unde timpul a lăsat peceți cam dizgrațioase, mistriile zidarilor au făcut cuvenita rectificare. vopsitorii au adus ceva poezie coloristică, schimbînd morocănosul maro al ferestrelor și ușilor, cu exuberanța vernilului. Parcă s-au luminat vilele, din resurse proprii, chit că iarna soarele e mai zgîrcit în luminiscență. S-a înnoit peste tot și decorul interior (ca să nu fie omul venit la odihnă, riciit de vreun contrast). În peisaj au apărut și lucruri noi pe de-a-ntregul. De pildă, în sectorul Zamora, o cantină cu 140 de locuri care așteaptă prima ocazie să intre în posesia atestatului de bună primire din partea vizitatorilor. Să mai adăugăm că, la fel ca la Sinaia, plantarea florilor a fost un obiectiv important în toaleta estivală a stațiunii ? Nu insistăm : se pare că în stațiunile de la poalele Bucegilor a fost și este campanie floristică.

Și aici, în pofida zăpezilor de pe creste, stațiunea s-a desprimăvărat. Buștenii, gata pentru vară ? Răspuns afirmativ. Vizitatorii pot să vină.

★

Cam astea ar fi cîteva fugare însemnări dintr-o călătorie pe Valea Prahovei. An de an, se creează condiții tot mai bune pentru odihnă. Cu grijă, cu atenție, cu dragoste... Pentru ca cei veniți să se bucure din plin de natura fermecătoare, de aerul tonic al înălțimilor.

Registrul impresiilor îl veți scrie dumneavoastră mai departe și în vara aceasta. Vor fi fără doar și poate impresii și amintiri de neuitat.

Asadar, pe cînd ne veți trimite o ilustrată de la munte ?

D. TABACU
și A. SANDU

MORAVURI ȘI NĂRAVURI

AMICU'!

Îl cunoaștem cu toții. Își stringe mîna cu amiciție, bătîndu-te pe umăr. Te strigă, întorcîndu-te din mijlocul drumului, iar după ce ai ajuns lîngă el, scăpînd nici tu nu știi cum din caruselul de mașini și motociclete, te întreabă, tot numai zîmbet:

— Ce mai faci ?

— ...? !!

Și asta n-ar fi nimic pentru că... „amicu", totuși, nu te-a oprit degeaba din drum.

— Dragul meu, m-ar interesa două locuri la... Fără îndoială, spectacolul nu se joacă la teatrul unde ești tu angajat... Așa că mîine seară — că mîine seară joacă, am citit în „Informația" — te rog să-mi lași două bilete la casă pe numele ...și desigur urmează cel mai banal diminutiv, din care nu poți afla nici cel mai vag indiciu despre amicu'. Ei, și de voie, de nevoie, de teamă să nu fac o gafă... o fi vreun coleg din școala primară, poate vecinul din bloc... dacă m-a oprit așa știe omul ce face, dau fuga imediat la casa de bilete, cumpăr două locuri din cele mai scumpe și le las într-un plic. Și astfel cotizez pentru acest soi de amici de cîteva ori pe lună. Iată însă că într-o zi am încercat să nu mai cotizez.

Era pe toamnă. Gospodar din fire, cu două plase pline, cu alte cîteva pachete la subsuori, așteptam troleibuzul — imaginînd diverse scheme tactice cum să-l iau cu atîtea pachete. Troleibuzul nu se lăsă așteptat și iată-mă în plină acțiune. Urcă o persoană, două, trei... în sfîrșit pun piciorul pe scară, sprijinindu-mă zdravăn cu cotul de ușă. Troleibuzul pleacă. Cineva aleargă după el. Îi fac loc cît pot pe scară. Dar ce să vezi, cel care alergase după troleibuz, mă apucă de brat să mă tragă jos. Pentru o clipă mai rămîn descumpănit pe scară. Cetățeanul însă nu renunță așa încît sar jos. Punga de zahăr de sub brat cade și se varsă. Smîntîna se prelinge dulceag pe marginea borcanului și mi se desenează pe rever. În săritură, izbesc din plin cu genunchiul în plasa cu roșii, îmbibîndu-mi pantalonul cu cel mai veritabil suc de roșii... nepasteurizat. Mă întorc pe călcîie furios, gata să cer socoteală. În fața mea, chipul necunoscut rîde în hohote.

— Ha, ha, ha, faci gunoi pe stradă, hoțule ! și mă ciupește de obraz. L-aș pocni, dar n-am nici o mînă liberă și să dai cu piciorul nu e frumos. Încerc să mă calmez.

Poate că omul are să-mi comunice ceva deosebit de grav, altminteri nu m-ar fi tras jos din troleibuz. Cîțiva trecători curioși se string în jurul nostru privindu-mi hainele pătate, zahărul presărat jumătate pe jos, jumătate în pantof. Individul mă împinge dincolo de cercul curioșilor, pe trotuar.

— Ce mai faci ?

Văd negru ! Nevastă-mea mi-a spus să nu iau costumul gri deschis de dimineață. Mă uit disperat la zahăr, la pantaloni, la dira de smîntînă de pe haină. Cu ce se scot petele de smîntînă ? Smîntîna e grasă. Petele de grăsime se scot cu apă caldă cu săpun, benzină sau talc. Poftim ! N-am talc acasă. Și de cîte ori n-am spus...

— Să porți sănătos costumul, îți vine foarte bine. Unde l-ai făcut ?

E nebun ! Dacă un om e în stare să te tragă jos din troleibuz ca să întrebe ce mai faci și să-ți complimenteze un costum ajuns listă de bucate, e nebun.

— Ce mai face Gicu ?

Mă hotărăsc să aflu totuși cui datorez această plăcere, așa că îi cer să precizeze.

— Care Gicu ?

— Gicu Vraca, frate. L-am văzut acum cîteva zile.

Pentru o clipă rămîn pe gînduri descumpănit. Dacă e „Gicu" cu Vraca o fi careva din lumea teatrului pe care eu nu-l cunosc. Prudent, să nu fac o gafă, îl întreb :

— Unde ?

— În Tache, Lache și Cadîr. Ha ! Ha ! Ha ! Caraghios mai e.

E clar. Sînt din nou victima unui amic. Disperat, mă uit după un troleibuz gol, care-mi trece pe sub nas. Furia mă face excesiv de politicos.

— Da, într-adevăr. Acum însă vă rog să mă iertați, dar trebuie să las cumpărăturile acasă și să mă duc la repetiție.

— Apropos, ce vroiam să te rog...

Îl privesc fix în albul ochilor. „Ce dracu' mai vrea ?"

— Mi-au venit niște rude din provincie și aș vrea cinci locuri diseară la „Apus de soare".

Săracul, mă gîndesc, cinci. Nici mai mult, nici mai puțin.

— S-a făcut. Ei ? Văd diseară „Apus de soare" ? Ce spui, frate ?

Un gînd năstrușnic îmi șterge parcă sudoarea de pe frunte, răcorindu-mă.

— S-a făcut. Ne vedem la 7 și 20 pe Podul Izvor.

— Merci... merci. Și se repede să-mi scuture mîna, îndatorat. Încerc să trec plasa dintr-o mînă în alta, dar descumpănesc borcanul de smîntînă și conținutul cade pe celălalt pantof, fără zahăr. Amicul hohotește, mă ciupește de obraz, aleargă și se suie în troleibuz. Fără vlagă opresc un taxi și abia silabisind îi dau adresa.

★

La 7 și 20 sînt pe podul Izvor. Amicu' mă ia de spate și mă aruncă în sînul familiei :

— Gica... nașa Mimi... Gore... Titi ...și eu. Apoi se întoarce către familie și, întinzînd brațul teatral către mine, mă recomandă :

— Domnu' artist.

Din spre piața Senatului vine un tramvai 7 cu remorca deschisă. Mă hotărăsc să acționez rapid. Amicul, frecîndu-și palmele, mă întreabă afirmativ :

— Ei, frate, vedem „Apus de soare", nu ?

Amical, îl apuc de umeri și, cu mîna întinsă într-un gest larg, le îndrept privirile în susul Dîmboviței.

— Da. Priviți cum apune soarele dincolo de podul Elefterie.

Sînt în tramvaiul 7, pe platforma din spate, de două ori fericit. Odată că m-am răzbunat și a doua oară pentru că n-am cotizat. Bag mîna în buzunar să scot bani pentru bilet. În palmă îmi fișie o hîrtie. O scot și mă uit. E chitanța de la curățătorie. Fac repede în minte o socoteală : 25 lei costumul la curățat

9 lei un kg. de zahăr
7 lei smîntîna
0,60 lei borcanul
13 lei taxiul

A dracului istorie. Tot am cotizat.

Mircea ALBULESCU

Sculptorul amator

Am primit recent la redacție o fotografie reprezentînd descoperirea în Franța a unui tablou atribuit lui Leonardo da Vinci.

E vorba de o pînză măsurînd un metru 60 cm./0,70 cm. care înfățișează pe Leda în picioare, avînd pe buze un suris ce amintește celebra Giocondă. Pictura redă o imagine reală a căutărilor, perseverenței și exigențelor renumitului pictor. Pe dosul pînzei se află și o schiță în genul celor aparținînd lui Leonardo da Vinci care avea obiceiul de a executa primele linii pe orice pînză avea la îndemînă.

In fotografie : **Tabloul „Leda" atribuit lui Leonardo da Vinci.**

— Ai auzit ? Îl aduc pe Eminescu.

— De unde știi ?

— A primit tovarășul director telegramă. Vine cu el nenea Marinete.

— Ce spui, măăă !!

Cei doi școlari iuțiră pasul, care mai de care, să ducă vestea acasă, la prieteni și vecini. Nenea Marinete le era cunoscut mai mult din auzite. Fusese și el elev la școala din satul lor, Dorobanțu, raionul Drăgănești-Olt. Numai că plecase de mult pe la București. Ce-o fi făcut acolo, nimeni nu știa. Numai tatăl și mai ales bunica lui mai aflau cîte ceva. Din cînd în cînd, cîte o scrisoare îi anunța : „Învăț meserie cu Simion Francisc. Este un meșter foarte priceput". Alta spunea : „Am devenit muncitor calificat. Sînt cioplitor în piatră. M-am împrietenit cu cîțiva tineri artiști de la care am ce învăța. Cea mai mare plăcere a mea este cînd Carol Condrac mă cheamă să-l ajut la vreo lucrare".

Prea multe n-au înțeles cei de acasă despre fiul și nepotul lor. Le era limpede doar că a devenit muncitor bun, că și-a format cercul lui de prieteni și că l-ar pasiona ceva din ale artei.

Într-una din zile, după ce lucrase mai multe ore sub îndrumarea lui Carol Condrac, Constantin Marinete simți nevoia să i se destăinuiască.

— Știi, am început și eu o lucrare mai grea, bustul lui Eminescu. N-ai vrea s-o vezi ?

— De ce nu mi-ai spus pînă acum ? îl mustră cu căldură Carol și plecă imediat să-i facă o vizită lui Constantin.

Pînă la Eminescu, Constantin Marinete a mai avut cîteva încercări : bustul unei tinere fete, apoi al unui muncitor ceferist. Fiecare lucrare era văzută aproape de final de fostul lui meșter și de prieteni, care-l ajutau cu sugestiile lor.

Acum s-a apucat de ceva mai greu. S-au făcut doar atîtea lucrări cu chipul lui Eminescu. Și tînărul sculptor amator, după orele de muncă se închidea în camera sa, pe care a transformat-o în atelier, și lucra. Studia, făcea schițe.

Abia după doi ani de muncă a îndrăznit să-și invite prietenii să-i vadă lucrarea. Bustul era modelat. Carol Condrac l-a ajutat și de data aceasta să redea cît mai bine imaginea de genialitate pe care tînărul autor voia s-o sublinieze. Prietenii i-au apreciat strădania și l-au sfătuit să expună lucrarea la una din expozițiile artiștilor plastici amatori. Avea astfel ocazia să se afirme.

— Nu — răspunse hotărît tînărul. Am s-o donez școlii din satul meu. Acolo am primit primele noțiuni despre lume, despre viață. Acolo am învățat să iubesc munca și tot acolo am căpătat și primele noțiuni despre frumos. Vreau să răsplătesc strădania învățătorilor tot prin ceva frumos.

Figura tînărului se întunecă deodată. O sumedenie de gînduri i se învălmășiră în cap. Va fi într-adevăr o lucrare frumoasă ? Artiștii vor ridica de bună seamă obiecții de măiestrie. Da, au dreptate. Mulți dintre ei ar fi realizat o lucrare cu mult mai bună. Dar ea n-ar fi ajuns la Dorobanțu, în satul meu. Și apoi am pus atîta suflet ! încerca tot el să se liniștească. Pentru satul meu ea va fi prima lucrare de artă. Elevii de acum și poate cei de peste ani vor avea mereu în față, figura marelui poet romîn. Ea va contribui și la înfrumusețarea satului și mai ales acum cînd țăranilor li s-au deschis largi perspective într-o viață îmbelșugată, frumosul trebuie să-i însoțească pretutindeni.

— Desigur că ei merită lucrări de mai mare valoare artistică — se trezi el, gîndind cu voce tare. Dar aceasta va fi ca și prima carte ce pătrunde într-un sat. Ea intră în fiecare căsuță. Toți o citesc. Meritul ei este că trezește la oameni gustul pentru citit. Așa va fi și cu lucrarea mea. Va trezi gustul pentru artă, va dezvolta gustul pentru frumos.

Întîlnirea din seara aceea s-a soldat cu hotărîri concrete. A scris școlii de intenția lui, a făcut și expediat schițele pentru soclu, după care urma să-l execute cei de la școală, iar după un timp, însoțit de prietenul și îndrumătorul său în ale artei a mers la fața locului, stabilind amplasarea bustului.

De cînd au aflat aceasta copiii se tot întrebau : „Cînd vine Eminescu ?"

— De unde știi Marine că în telegramă vorbea tocmai despre asta ?

— Să vezi, ieri eram pe la școală. Cînd poștașul a adus telegrama tovarășul director doar a aruncat o privire pe ea și a spus : „vine mîine". Azi dimineață, cînd veneam spre școală l-am văzut pe tovarășul director cu cîțiva oameni într-o căruță mergînd spre gară. Și acum să-ți mai spun una : de ce crezi tu că am repetat poeziile lui Eminescu ? E clar. Vine Eminescu și facem serbare.

Copiii au avut dreptate. Peste puțin timp, în văzul celor din sat, Constantin Marinete, ajutat de cîțiva flăcăi, a instalat bustul pe postament. Directorul școlii a vorbit celor de față despre viața și opera lui Eminescu iar copiii au recitat poezii și au cîntat.

Festivitatea s-a terminat de mult, dar oamenii continuau să rămînă pe loc, comentînd într-un fel sau altul evenimentul.

— Foarte bine că l-au pus aici — își dădu cu părerea unul dintre sătenii. Cînd se va termina școala cea nouă și-o vor dărîma pe asta veche va fi mai mult loc în jur, va fi mai multă verdeață și flori și statuia se va vedea mai bine.

— Da, dar ia uită-te aici — arătă un altul fotografia lui Eminescu dintr-un manual de limbă romînă — suvița de păr răzleț unde este ? Ei, dar și fără ea este destul de frumos, se învoi tot el pînă la urmă. A ajuns om mare băiatul ăsta al lui Marinete. Că e muncitor bun mai auzisem eu, în ultima vreme, dar că a ajuns artist nici că-mi trecea prin cap așa ceva. Și deodată, ca și cînd și-ar fi amintit de ceva se duse la flăcău să-i strîngă mîna, spunîndu-i scurt: „Să ne trăiești, băiete!"

Ana IOANID

PE MICUL ECRAN

Medalion Caragiale

Studiourile de televiziune pregătesc un „Medalion Caragiale" de Sică Alexandrescu, artist al poporului și Manase Radnev.

Emisiunea va fi ilustrată cu fragmente din filmele realizate după opera marelui scriitor, precum și prin dramatizarea a două schițe: „Atmosferă încărcată" și „Justiție".

„PERSONAJELE LUI CARAGIALE ÎN CARICATURĂ"

În întîmpinarea sărbătoririi semi-centenarului Caragiale, televiziunea pregătește o emisiune retrospectivă intitulată „Personajele lui Caragiale în caricatură".

Noul orar al unor emisiuni

Începînd cu săptămîna viitoare, orarul unor emisiuni ale televiziunii se schimbă. Astfel, emisiunea pentru cluburi, care se transmitea începînd de la orele 16 **va începe la ora 17** iar emisiunea pentru sate, programată pentru ora 18 **va începe la ora 19.**

„Perle albastre"

Marți 29 mai, telespectatorii vor avea prilejul să vizioneze un interesant documentar, realizare a televiziunii sovietice, *„Perle albastre"*. Documentarul, înfățișînd cîteva din stațiunile balneo-climatice din Uniunea Sovietică, redă aspecte caracteristice ale grijii statului sovietic pentru sănătatea și odihna oamenilor muncii.

Momente vesele pentru copii

Joi 31 mai, televiziunea transmite o emisiune veselă pentru elevi și școlari, prezentată de Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu. În cadrul acestei emisiuni, micuții telespectatori se vor reîntîlni cu artista emerită Silvia Chicoș, care va interpreta un program de cîntece, cu Mariana Oprescu care va interpreta monologul „Superstițiosul" și vor urmări o interesantă dresură cu un cîine... matematician.

Emisiuni literare la televizor

În cadrul programului de săptămîna viitoare, o atenție însemnată este acordată emisiunilor literare. Astfel, luni 28 mai, în regia Lidiei Ionescu, se va transmite o emisiune literară realizată de Eva Dragomir, care va cuprinde două fragmente dramatizate din romanele *„Vladim sau drumul pierdut"* de Cezar Petrescu și *„Vii și morți"* de Konstantin Simonov, precum și pagini din volumele *„Opinii și atitudini"* de Camil Petrescu și *„Treptele anilor"* de George Lesnea, în interpretarea actorilor Silvia Fulga, Leopoldina Bălănuță, Mircea Albulescu, Grigore Bălănescu, M. Mereuță, Adrian Georgescu, J. Marinescu și alții.

În ziua de 30 mai, în cadrul emisiunii pentru cluburile din întreprinderi, se va transmite un montaj din lucrările membrilor cercului literar al Uzinelor de tablă subțire din Galați: Ion Chiric, Nicolae Maftei, Constantin Cristian, Ion Ieremia și alții.

Concert al orchestrei de estradă a Radioteleviziunii

Sîmbătă 2 iunie, la ora 19,15, se va transmite un concert al orchestrei de estradă a Radioteleviziunii, cu care prilej Paul Urmuzescu își va face debutul ca dirijor. Programul, alcătuit printre altele, din prime audiții românești, va fi interpretat de Iolanda Mărculescu, Constanța Cîmpeanu, Ilinca Cerbacev, Constantin Drăghici, Jean Ionescu, Ramon Cazzadilla (Cuba) și alții.

„Tinerețea are cuvîntul"

Duminică 27 mai, la ora 19,15, studiourile de televiziune vor transmite, din sala de spectacole a Casei de cultură a studenților „Grigore Preoteasa", concertul distractiv cu public **„Tinerețea are cuvîntul".**

În cadrul acestui concert, susținut de un grup numeros de tineri soliști (Trio Caban, Svetlana Petrescu, Maria Pietraru, Theodor Heica, Biță Rădulescu, Madeleine Bazac, Valentin Baciu, Gioni Dimitriu, Gloria Bordea, Dinu Velescu, Silvia Năstase, Marius Iorga și Rodica Caban), vor fi prezentate ascultătorilor cîteva noi melodii de muzică ușoară românească: **„Prin orășelul nostru drag"** de Marius Mihail, **„Troleibuzul de Mamaia"** de George Grigoriu, **„La mine-n Giulești"** de Marcel Ionescu.

Programul mai cuprinde două momente comice: **„Excursie veselă"** de Al. Andy și G. Mihalache, în interpretarea actorilor Ioana Radoslavescu și Mihai Ciucă și **„Motocicliștii"** de H. Nicolaide și Horia Șerbănescu, în interpretarea lui Nicu Constantin și Alex. Lulescu.

Spectacolul va fi întregit de două momente coregrafice susținute de Nela Stoenescu, Maria Mitrache, Tudose Martinică și N. Bunea.

„TELEMAGAZINUL" DE SĂPTĂMÎNA VIITOARE

Marți 29 mai, la ora 20,20, se va transmite obișnuita emisiune lunară „Telemagazin". Din cuprinsul ei cităm: opinie-anchetă **„Ce mi-a adus primăvara"** la care răspund: Andrei Nicolae, președintele gospodăriei agricole colective „Gh. Lazăr" din regiunea București, Erou al Muncii Socialiste, sculptorul Boris Caragea, artist al poporului, Gh. Ola, antrenorul reprezentativei de juniori a R.P.R., care a cucerit ediția 1962 a Turneului U.E.F.A. și alții.

Emisiunea va mai cuprinde un reportaj filmat **„Prin parcurile orașului"**, rubrica **„Să ne amuzăm"**, susținută de actorul Ion Lucian și caricaturistul Nell Cobar, schița scenarizată **„Îmi meditez băiatul"** de scriitorul clasic maghiar Karithy cu Marcel Anghelescu în rolul principal etc.

De la o duminică la alta...

Duminică 27 mai

9.00 Emisiune pentru copii și tineretul școlar ● Telejurnalul pionierilor ● Întîlnire cu eroi din filme ● Emisiune sportivă. Demonstrație de polo pe apă — transmisiune de la Ștrandul tineretului.

10.30 Emisiunea pentru sate. Din cuprins:
● **Noutăți din agricultură.**
● Transmisiune de la via Institutului de cercetări horticole. **Demonstrația practică de pregătire a zemii bordeleze și de stropit în vie.**
● Tribuna colectiviștilor: **Construcții ieftine și durabile.**
● Sfatul zootehnicianului.
● **De la un meridian la altul.**
● Vă recomandăm să citiți...
● **Muzică populară românească.** Cîntă o formație instrumentală condusă de **Zisu Georgescu.** Soliști vocali: **Lucrețiu Ciobanu, Rina Tache și Aurel Ioniță.** Soliști instrumentiști: **Ilie Udilă** — acordeon și **Ion Milu** — taragot.

19.00 Jurnalul televiziunii.

19.15 Emisiunea muzical-distractivă: **„Tinerețea are cuvîntul"** (Transmisiune de la Casa de cultură a studenților „Grigore Preoteasa").

20.50 Filmul artistic **„OAMENI PE POD"** — o producție a Studioului „Mosfilm". Regia: Alexandr Zarhi. Imaginea: A. Haritonov. Muzica: R. Scedrin. Interpreți principali: Vasili Merkuriev, N. Medvedeva, O. Tabakov, A. Zavialova, L. Kasianova, E. Sutov, V. Drujnikov. În încheiere: **Ultimele știri și rezultatele sportive.**

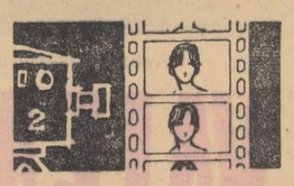

Luni 28 mai

19.00 Jurnalul televiziunii.

19.20 Emisiune pentru pionieri: **„Școlarii din Otopeni".**

19.35 Filmul documentar: **AL DOILEA FESTIVAL INTERNAȚIONAL MUZICAL „GEORGE ENESCU"** — o producție a Studioului cinematografic „Al. Sahia".

20.15 Aspecte ale artei populare din Valea Arieșului.

20.30 VITRINA LITERARĂ.

21.30 TELESPORT. În încheiere: **Ultimele știri.**

Marți 29 mai

19.00 Jurnalul televiziunii.

19.15 Emisiune pentru copii: **„Un băiețel a desenat o bărcuță"** de Octav Pancu Iași. Filmul pentru copii: **„ZÎNA DE CERNEALĂ"** — o producție a Studioului cinematografic „București"

19.40 Emisiune de știință și tehnică: **„Din realizările institutelor noastre de cercetări".**

20.00 Filmul documentar: **PERLE ALBASTRE"** — primit din partea televiziunii sovietice.

20.20 TELEMAGAZIN.

21.20 Varietăți înregistrate pe peliculă.

21.45 Sfaturi pentru telespectatori. În încheiere: **Ultimele știri.**

Miercuri 30 mai

17.00 Emisiunea pentru cluburile din întreprinderi Din cuprins:
● **Telejurnalul săptămînii.**
● **Cu aparatul de filmat la Șantierul naval Galați.**
● Vești de la prieteni.
● Cărți nou apărute în Editura politică și Editura tehnică.
● **Din creația cercului literar al Uzinelor de tablă subțire Galați.**
● Recital vocal-instrumental.

19.00 Emisiunea pentru sate. Din cuprins:
● Reportajul filmat **„Scrisoare despre agronomul nostru".**
● Tribuna fruntașilor: **Colaborarea noastră cu brigăzile gospodăriei agricole colective de Gheorghe Ene,** Erou al Muncii Socialiste, șef de brigadă la S.M.T. Balaciu, regiunea București.
● Pentru apicultori...
● Poșta satelor.
● **Cîntece și jocuri populare românești.** Interpretează formația instrumentală condusă

de Nicu Stănescu, artist emerit. Soliști: **Maria Lătărețu și Ștefan Lăzărescu.**

Joi 31 mai

19.00 Jurnalul televiziunii.

19.20 Emisiune veselă pentru copii.

19.45 Sfatul medicului: **„Prevenirea bolilor contagioase în sezonul cald"** de dr. Sanda Moroianu.

20.00 Transmisiune de la Teatrul **„C. Nottara", „Scandaloasa legătură dintre domnul Kettle și doamna Moon"** de J. B. Pristley. Distribuția: Domnul Kettle (Val Săndulescu); Doamna Twigy (Athena Mar. copol); consilierul Hardacre (Geo Maican); comisarul Street (Aurel Rogalski); doamna Moon (Migri Avram Nicolau); domnul Moon

(Dan Nicolae); domnul Clinton (Constantin Irod); dr. Grenock (Mihai Heroveanu). Decoruri și costume: Dan Nemțeanu. Regia: George Rafael. În pauze: Poșta televiziunii. Ultimele știri.

Sîmbătă 2 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii.

19.15 Transmisiune de la Studioul de concerte al Radioteleviziunii. **CÎNTĂ ORCHESTRA DE ESTRADĂ A RADIOTELEVIZIUNII** Dirijor: **Paul Urmuzescu.** În pauză: **În fața hărții.**

În jurul orei **21.30** filmul artistic **„CASA SURPRIZELOR"** — o producție a Studioului „Mosfilm". Scenariul: V. Spirina. Regia: V. Azarov. Imaginea: S. Zaițev, V. Melbom. Muzica: A. Flianovski. Interpreți principali: A. Grigov, Z. Feodorova, L. A. Ieșnikova, A. Demianenko, V. Sanaev, T. Tutășkin. În încheiere: **Ultimele știri.**

SEMI-CENTENARUL CARAGIALE

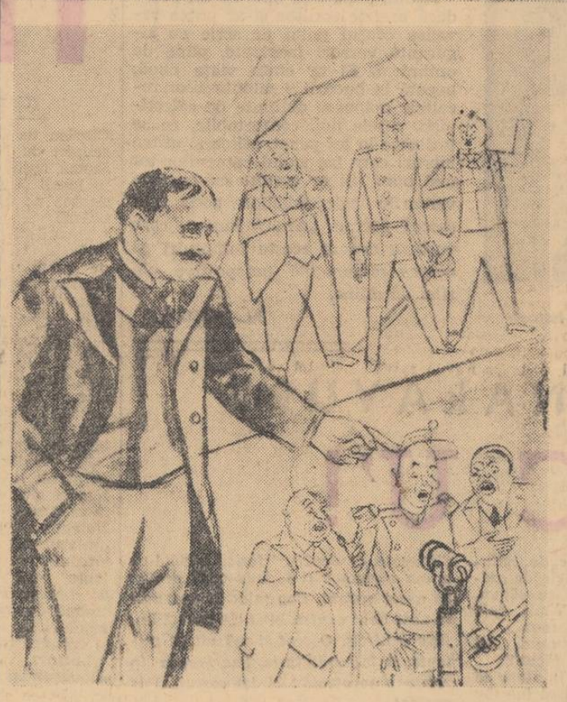

STÎNGA SUS: ilustrații la nuvela „Două loturi"; DREAPTA SUS: Nae Ipingescu, personaj din piesa „O noapte furtunoasă"; STÎNGA MIJLOC: un desen inedit înfățișîndu-l pe cetățeanul turmentat; DREAPTA MIJLOC: O scenă din actul al III-lea din „O scrisoare pierdută"; STÎNGA JOS: Caragiale și cîteva din personajele sale; DREAPTA JOS: Nae Cațavencu și jupîn Dumitrache.

Ilustrația din pagina I-a îi înfățișează pe conu Leonida și coana Eftimița, eroii piesei „Conu Leonida față cu reacțiunea"

Desene de Aurel JIQUIDI

NOTE DE TELESPECTATOR

Programul din ultimele zile a cuprins cîteva emisiuni remarcabile, care merită să fie subliniate. Să începem cu piesa „Minciuna are picioare lungi" de dramaturgul italian Eduardo de Filippo, căreia un colectiv talentat și bine dirijat al Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale", i-a dat o interpretare alertă, așa cum cere construcția piesei și temperamentul eroilor. Am reținut în special apariția tinerei actrițe Elena Ioachim, cunoscută telespectatorilor și din alte emisiuni anterioare, precum și din filmul românesc „Porto Franco".

...Duminica trecută a fost prezentat excelentul film italian „Cronica amanților săraci", care reconstituie o pagină din lupta patrioților italieni împotriva fascismului mussolinian. O pleiadă de actrițe și actori de prima mînă și o regie magistrală, în maniera tipică a neorealismului (căreia cîteva secvențe alunecate spre naturalism nu i-au știrbit valoarea artistică), au povestit telespectatorului despre viața de zi cu zi a unor oameni mărunți dintr-un cartier sărac al Florenței, peste ale căror grele probleme de existență a căzut și năpasta primelor confruntări cu mizeriile dictaturii fasciste.

...O emisiune care a fost urmărită desigur cu mult interes a fost montajul coregrafic care a prezentat, prin folosirea cîtorva secvențe din filmele de balet de celebritate mondială, „Lacul lebedelor", „Romeo și Julietta", „Fîntîna din Bacciserai", „Flăcările Parisului" și altele, cîteva mari personalități ale artei coregrafice sovietice, Galina Ulanova, Dudinskaia, Maia Plisețkaia etc. Reîntîlnirea cu cele cîteva secvențe din aceste filme a stîrnit desigur interesul telespectatorilor, care ar fi bucuroși, sîntem convinși, să revadă în întregime susamintitele filme — adevărate capodopere ale genului.

...Am reținut, din nou, din emisiunile ultimelor zile, programele pentru copii și tineret care, zi de zi, pe măsură ce colectivul de mari și mici colaboratori ai redacției pentru copii a studioului de televiziune se lărgește și se familiarizează cu necesitățile specifice ale evoluției în fața micului ecran, realizează scenarizări frumoase, variate, cu un bogat conținut instructiv educativ, și distractiv, în forme plăcute celor mici — și nu numai celor mici. O asemenea scenarizare a fost emisiunea „Cei trei morari" în care alături de prieceperea unor actori cunoscuți ca Arcadie Donos, s-au afirmat naturaleța, spontaneitatea și gingășia unei micuțe interprete — Livia Munteanu (în vîrstă de 5 ani!), care n-a jucat, ci și-a trăit rolul ca o veritabilă artistă.

...Am lăsat la urmă, și nu întîmplător, programul cel mai valoros al săptămînii, acela care a reunit în fața micului ecran nu numai pe abonații televiziunii, ci și pe toți... oaspeții lor de zile mari. Este vorba de retransmisia din sala Palatului R.P.R., a spectacolului ansamblului Moiseev, celebru pe toate continentele. Sub conducerea artistului poporului Igor Moiseev, — al cărui rafinat simț artistic, ale cărui fantezie și magistrală viziune regizorală s-au făcut evidente ca și la anterioarele vizite în țara noastră a ansamblului său — întregul colectiv, de la soliști și pînă la ultimul component, a etalat o inegalată virtuozitate coregrafică și mimică.

Transmisia în direct, din sală, a dat firește emisiunii o valoare spectaculară mult sporită, mult apreciată de telespectatori, — și aceasta trebuie să constituie un stimulent pentru televiziunea noastră: mărirea numărului de emisiuni în direct a evenimentelor artistice în care Capitala noastră este destul de bogată. Oare vor putea vedea telespectatorii și unul din spectacolele extraordinare de operă, cu participarea soliștilor „Scalei" din Milano, pe care Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. se pregătește să le prezinte în primele zile ale lunii iunie?

...Să încheiem, ca întotdeauna, cu programul sportiv, care, așa cum ne-am temut în rîndurile noastre de săptămîna trecută, a văduvit telespectatorii de vizionarea unuia din cele mai interesante meciuri ale sezonului: întîlnirea fotbalistică Petrolul—Dinamo București, din cadrul cupei R.P.R. urmărită de camerele de luat vederi numai pînă la prima pauză. Întreruperea transmisiunii, pentru a se face loc intrării în cadru a programului de „Varietăți", a lipsit pe iubitorii sportului de urmărirea peripețiilor unui meci foarte viu disputat, mai ales în repriza a doua și în cele două reprize suplimentare de prelungiri. Soluția găsită, aceia de a se introduce în scheciul cuplului Horia Șerbănescu—Radu Zaharescu, a unui scurt dialog care să-i informeze pe telespectatori asupra rezultatului final al întîlnirii, a fost bună, chiar dacă unora le-a apărut doar ca o simplă replică glumeață. Mai ingenioasă ar fi fost soluția — folosită altădată de televiziune — de a întrerupe programul de varietăți și de a introduce zece minute de transmisie a finalului meciului, ceea ce ar fi îmbogățit „Varietățile". Cît privește pe spectatorii din sala de concerte a radio-televiziunii, ei ar fi putut asculta, în aceste zece minute, un program suplimentar al orchestrei condusă de Edmond Deda.

Șt. RADU

Un umorist

Schiță de JANUSZ OSEKA (R. P. Polonă)

Se apropie de mine și-mi spuse:

— Am ținut să vă cunosc, ca să spun așa, în calitate de coleg, fiindcă și eu sînt într-un fel umorist. Din cînd în cînd scriu anecdote reușite. Vreți să vă povestesc o anecdotă?

Fac o mișcare evazivă cu capul.

— Sînt sigur că o să vă intereseze, mă liniști el. Ia ascultați:

Domnul Kupczinsky cobori din pat și se întinse atît de tare, încît oasele îi trosniră din toate cusăturile. De jur împrejur era așa de întuneric, încît ochi nu-l vedea pe celălalt. În momentul acesta, sună telefonul vecinului. „Este desigur poșta", gîndi Kupczinsky și se îndreptă spre ușă. Apăsă pe clanță, făcu un pas și constată cu ușoară mirare că se află în văzduh. „Trebuie să fi fost fereastra", îi trecu prin minte, în timp ce se precipita în jos. „Aceasta ar putea să aibe urmări rele pentru mine". În cădere se trezi.

— Ei, ce spui?

— De! spusei.

Pas de un minut se uită la mine cercetător,

— Sper, colega, că nu v-a scăpat modul în care este construită această anecdotă. În fiece propoziție, o poantă! Spirit peste spirit! Nu?

— Ei da, convenii eu, desigur că e spirituală.

— Spirituală, spuneți? rise umoristul. Aici este o serie infinită de spirite, o simfonie întreagă de spirite și poante. Asta mi se păru cam prea mult.

— Simfonie este poate puțin exagerat, îmi dădui cu părerea.

— Ei, te pomenești că n-ai înțeles-o! Bine, atunci ți-o explic cu dragă inimă, spuse umoristul, de parcă mi-ar fi făcut cea mai mare plăcere. Să începem deci, de la început: Domnul Kupczinsky cobori din pat și se întinse atît de tare, încît oasele îi trosniră din toate cusăturile! Vrei poate să spui că Kupczinsky este un nume prost ales? E comic, nu e așa?

— Nu prea...

— Te asigur că oricine citește numele ăsta, nu se poate abține să nu rîdă. Comicul numelui este de-a dreptul copleșitor. Și oasele care troznesc în cusături. Este idiot, nu?

— Complet idiot, confirmai eu.

— Tocmai, în asta stă tot hazul. Închipuie-ți: oase omenești care troznesc în toate cusăturile! Este amuzant, nu? Vezi, două poante într-o singură propoziție!

— Mă rog, spusei eu, presupunînd chiar că ar fi amuzant, ce poate să însemne însă „toate cusăturile"? Oasele au cusături?

— Bineînțeles că nu, explică el, triumfător.

— Total absurd! Iată deci a treia poantă chiar din prima propoziție. Mai departe: De jur împrejur era atît de întuneric, încît un ochi nu vedea pe celălalt. În loc să spui: că nu-ți puteai vedea mîna din fața ochilor, iau o fracțiune dintr-un alt proverb, inversez cuvintele și toți izbucnesc în rîs. Ce zici, minunat, nu? Apoi sună telefonul la vecin, dar el crede că este poșta și se duce să deschidă. Și pentru ce, mă rog?

— Habar n-am de ce...

— Ei, vezi, tocmai asta e! Poanta reiese din această confuzie. El crede că este clanța ușii. Apasă pe clanță, face un pas și constată, „cu ușoară uimire", că se află în văzduh. Observați ceva? „Cu ușoară uimire"! Trebuie să recunoașteți că ironia este colosală! Orice om normal, care cade de pe fereastră, ar muri fără îndoială de frică; ei bine, omul meu este „ușor uimit". Nu e rău, nu? Ha, ha,ha! Pe urmă este și mai hazliu. Aproape o adevărată farsă. Nu zău, imaginați-vă numai situația: tipul cade pe fereastră, în momentul următor nu va rămîne din el decît un morman de oase, dar singura lui grijă este că „aceasta ar putea să aibă pentru el urmări neplăcute". Ei, nu, ha, ha, ha, un om se preface în magiun, și asta se numește „neplăcere". Este cu haz, nu e așa? Și știți de ce are atît haz?

— Nu, consimți eu.

— Zău nu? exclamă el, sufocîndu-se de rîs. Mă privi cu milă. Gîndiți-vă puțin: un om zboară pe fereastră spre moarte sigură dar el își mai face speranțe. Cum numești așa ceva?

— O tragedie, spusei eu.

— Nu... Comic de situație! Apoi ultima propoziție: În cădere se trezi. Cum ați putea explica aceasta?

— Presupun că în cădere curentul de aer a fost atît de puternic, încît l-a trezit.

Umoristul mă privi, de data aceasta, cu sinceră compătimire.

— Dar de unde! Nici n-a căzut! Toate astea doar le-a visat. Aceasta de altfel este ideea principală! El nu știa că totul nu fusese decît un vis, el nu bănuia nimic, pînă ce l-a lovit ca un trăsnet din senin...! Găsesc anecdota excepțională, foarte spirituală și cu multă perspicacitate.

Privi dezolat la ceas.

— Scuzați-mă, vă rog, dar trebuie să plec. Am o întîlnire importantă de afaceri.

— Lasă că afacerile nu au picioare să fugă, îmi replică. Sînt convins că ați mai vrea să ascultați încă o anecdotă.

— O, nu faceți astfel de glume, strigai, luîndu-mi în grabă rămas bun de la umorist și o luai la fugă.

În romînește de Gabriela GEROTA

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

IN DECORUL EXOTIC DINTRE ANZI ŞI PACIFIC

360 DE JUCĂTORI ŞI ARBITRI SÎNT GATA PENTRU CEL DE AL 7-LEA CAMPIONAT MONDIAL DE FOTBAL

Sîntem în ajunul începerii ultimului act al celui de-al 7-lea campionat mondial de fotbal. Actorii acestui prestigios spectacol sportiv al timpurilor noastre, aproape 360 de jucători şi arbitri, sînt gata să apară pe scena stadioanelor, în decorul exotic al oraşelor dintre Anzi şi Pacific. Începînd de miercuri, milioane de prozeliţi ai fotbalului vor fi martorii direcţi sau indirecţi ai marelui eveniment sportiv al anului 1962.

În ultimele decenii fotbalul a devenit cel mai răspîndit sport de pe glob, exercitînd o seducţie fascinantă. Mijloacele simple de exprimare, regulile sale de o simetrie geometrică, tensiunea dramatică a luptei sportive care implică aceleaşi gesturi colective, factorul surpriză, ambianţa familiară a tribunelor, au făcut ca fotbalul să fie asimilat repede şi uşor ca orice nouă invenţie a epocii noastre. Fiind în acelaşi timp exerciţiu fizic, artă şi spectacol, mozaic cu implicaţii umane, jocul cu balonul rotund s-a transformat într-un joc iubit de mase, accesibil pretutindeni, fie că se joacă cu o minge de cîrpe pe un maidan, sau cu tot fastul pe gazonul neted al unui mare stadion.

Chile, patria marelui poet Pablo Neruda, ţara vulcanilor şi seismelor, ţara salpetrului, şi aramei, scăldată pe o lungime de 4.500 km. de apele Pacificului şi străjuită de crestele Cordilierilor, de partea cealaltă, găzduieşte turneul final al campionatului lumii.

Pentru a treia oară America de Sud, Mecca fotbalului, primeşte această onoare. Zece echipe europene, cu şanse mai mari sau mai mici, au trecut Atlanticul pentru a-şi disputa cu 6 formaţii ale Americii Latine, Cupa Jules Rimet, pe care Brazilia vrea s-o păstreze mai departe şi la care alte trei echipe sud-americane rîvnesc pe ascuns. Va fi o nouă încleştare de forţe între şcoli şi stiluri fotbalistice diferite, un moment crucial în istoria fotbalului.

Căpitanul echipei U.R.S.S. — NETTO

VORONIN (U.R.S.S.)

SIVORI, „vedeta" echipei italiene

Cele 16 protagoniste

ARICA — GRUPA I-a

U.R.S.S. — Antrenor, Kacialin. Echipă atletică, tehnică individuală bună, joc colectiv excelent, un portar de clasă mondială : Iaşin, un mare tactician : Netto, două extreme : sprinteri : Metreveli şi Meshi.

URUGUAI : Antrenor, Scarone. Stil de joc tipic sud-american, abilitate tehnică, totuşi oarecum în regres faţă de predecesoarele care au cîştigat Cupa mondială în 1950 şi 1930.

COLUMBIA : Antrenor, Pedernera. Formaţie cu posibilităţi modeste, dar tînără şi întreprinzătoare. Negrul Gamboa, interstinga, este vedeta echipei.

IUGOSLAVIA : Antrenor Ciricl. Acurateţa tehnică şi constanţa au caracterizat totdeauna fotbalul iugoslav. Formaţia actuală este foarte tînără (media de vîrstă 23 ani) cu un singur jucător din cea de acum patru ani, Secularac.

Arica, „oraşul nailonului", este o mică localitate aşezată la graniţa cu Peru, la 2.100 km. nord de Santiago. Nimeni nu-şi aminteşte să fi plouat vreodată aici. Cu un an în urmă oraşul nu avea stadion. Spre seară lumea se adună curioasă în jurul terenului de fotbal pentru „a vedea cum creşte iarba" adusă tocmai din Olanda.

SANTIAGO : GRUPA II-a

CHILE : Antrenor, Riera. Bine pregătită, posedînd jucători de clasă ca Toro, Sanchez, selecţionata gazdă porneşte printre favorite.

ITALIA : Antrenor, Viana. Mizează pe tripleta Maschio, Altafini, Sivori, trei sud-americani dar, bineînţeles, trăgîndu-se din „strămoşi" italieni.

ELVEŢIA : Antrenor, Rappan. Echipă de surprize, a eliminat Suedia. Celebră prin apărarea sa „sistem lacăt".

R. F. GERMANĂ : Antrenor, Herberger. Dură, aproape brutală în apărare, pătrunzătoare în atac. Jucători de bază Tilkovski, Erhardt, Szymaniak.

Santiago, capitala statului Chile, are o populaţie de peste 1.400.000 locuitori. Se află la 140 km. de ocean. Estadio Nacional, unde vor avea loc meciurile, are o capacitate de 77.000 locuri.

VINA DEL MAR — GRUPA III-a

BRAZILIA : Antrenor, Moreira. Formaţie de mari virtuoşi : Pele, Garrincia, Vava, Gilmar. Jocul lor este comparat cu cel al baschetbaliştilor de la Harlem Globetrotters şi cu „trompeta" lui Armstrong.

MEXIC : Antrenor, Trelles. Echipă rapidă, combativă, însă fragilă în ce priveşte organizarea jocului.

R. S. CEHOSLOVACĂ : Modernizînd „uliţa cehă" antrenorul Vytlacil a obţinut rezultate excepţionale. Din păcate atacul va fi lipsit de doi oameni de bază : Kucera şi Kvasnak, accidentaţi în perioada de pregătire.

- *FESTIVITATEA de deschidere a campionatului mondial va avea loc la Santiago miercuri, înainte de începerea meciului Chile—Elveţia. Preşedintele comitetului de organizare Jorge Alessandri va da lovitura de începere.*
- *31 DE ARBITRI (între care şapte chilieni) vor conduce meciurile. Printre ei numeroşi cunoscuţi „cavaleri ai fluierului" : Latişev (U.R.S.S.), Steiner (Austria), Aston (Anglia), Horn (Olanda), Jonni (Italia), Dorogi (Ungaria).*
- *LUNA IUNIE în Chile ar corespunde — grosso modo — cu luna decembrie la noi. Calendaristic, sfîrşit de toamnă. Partea centrală a ţării unde au loc meciurile din trei grupe are un climat asemănător celui mediteranian. La Santiago temperatura medie în această perioadă este de 8—10 grade plus. Se aşteaptă totuşi ploi. Prevăzători, organizatorii au confecţionat trei cuverturi din material plastic (fiecare măsoară 10.000 m.² şi cîntăreşte 1.500 kg.) pentru a proteja terenurile din Santiago, Vina del Mar şi Rancagua. La Arica nu este nevoie.*
- *CÎND vor începe meciurile în Chile (ora 15, ora locală), la Bucureşti va fi ora 21.*

SPANIA : Antrenor, Munoz. Virstnică şi rutinată, posedînd cîţiva jucători de mare calibru : Di Stefano, Santa-Maria, Suarez, Gento.

Vina del Mar, perla Pacificului, este o staţiune balneară în apropiere de Valparaiso. Stadionul său, poate unic în lume, aflat sub nivelul oceanului, are o capacitate de 32.000 locuri.

RANCAGUA — GRUPA IV-a

R. P. UNGARĂ : Antrenor Baroti. Poartă pecetea unei şcoli cu veche tradiţie. Fotbalul său uneşte fineţea şi precizia tehnică cu clarvizIunea tactică. Trei din marea echipă a anului 1954 : Grosici, Şandor, Bozsik sînt din nou în formaţie.

ARGENTINA : Antrenor Lorenzo.

Brazilianul PELE

Jocul său este asemănător celui brazilian ; fantezist, artistic, înfiăcărat, dar mai puţin eficace şi constant. Are totuşi mari şanse în actualul campionat.

R. P. BULGARIA : Antrenor Ciacirov. Echipă de luptă, ambiţioasă, capabilă de rezultate neaşteptate.

ANGLIA : Antrenor Winterbottom. Este echipa pe care fiecare doreşte s-o învingă pentru că ea reprezintă ţara unde s-a născut fotbalul. Hitchens, Haynes, Robson şi ceilalţi vor face însă totul pentru a confirma cel puţin în parte acest renume.

Rancagua se află la 80 km. sud de Santiago. Locuitorii săi pot încăpea cu toţii în tribunele stadionului cu 25.000 locuri construit aici.

Acestea sînt cele 16 echipe care luptă, la început, pentru calificarea în sferturile de finală (cîte două calificate de grupă). Favoriţii „hîrtiei" : U.R.S.S., Uruguay, Chile, Italia, Brazilia, Spania, Argentina, Anglia. Dar balonul e rotund şi cum fotbal fără surprize nu se poate, să aşteptăm ca echipele să-şi spună ele însile cuvîntul.

I. GOGA

SĂ NU UITĂM...

Duminica trecută, tribunele frumosului stadion din Cluj (35.000 locuri !) ofereau o priveliştе puţin obişnuită pentru o zi de meci, fiind, ca să zic aşa, cam goalşe. Pasionaţii suporteri ai Ştiinţei, aflată la acea oră în R. P. Polonă, au preferat să se deplaseze la Turda, unde Arieşul primea vizita militarilor bucureşteni. Din motive de.. aglomeraţie (maşini, motociclete, biciclete, scutere, căruţe, trotinete, cărucioare de copii etc. — toate în exod spre Turda, încă din zorii zilei) m-am văzut pus în imposibilitate de a-i imita. După cît se pare, n-am pierdut mare lucru. Cu excepţia inimosului Suciu, unul din „eroii" turneului U.E.F.A., deţinătorii Cupei s-au comportat lamentabil, remarcîndu-se exclusiv prin duritate, ceea ce nu i-a salvat, precum se ştie, de la înfrîngere.

Nici întîlnirea de la Cluj, din cadrul optimilor, dintre Jiul şi C.S.O. Baia Mare, nu s-a ridicat la un nivel deosebit, — încît, despre jocul în sine n-ar fi prea multe de spus. Ce-i drept, cu ajutorul vîntului, băimărenii au dominat categoric în prima repriză, au deschis scorul printr-un gol splendid al unuia din fraţii Nedelcu şi mai puteau înscrie cel puţin de trei ori, dacă barele porţii adverse şi eroriile propriei înaintări nu i-ar fi împiedicat, în ultimă instanţă.

Jiul a egalat norocos, cu cîteva minute înainte de pauză şi a cîştigat pînă la urmă, deşi nu fără emoţii, cu 3—1.

Cum spuneam, partida propriu-zisă nu a avut darul de a incita la comentarii şi, fără îndoială, n-aş fi amintit-o în cadrul acestei rubrici, dacă de-a lungul jocului nu s-ar fi petrecut un fapt — banal în aparenţă, dar profund semnificativ prin conţinut — pe care am socotit de datoria mea să-l supun atenţiei cititorilor şi, eventual, a forurilor interesate.

În cele două formaţii au apărut, de astădată în postură de adversari, doi dintre foştii „colegi" ai lui Suciu, respectiv Dumitriu, la Jiul, şi Gergely la C.S.O. Baia Mare. Primul s-a comportat în nota jocurilor din cadrul turneului U.E.F.A., aducînd un aport preţios la victoria echipei sale. În ceea ce-l priveşte pe Gergely, el a început jocul ca inter stînga, pentru ca sfîrşitul reprizei să-l găsească în acelaşi post, dar... pe partea opusă.

— Mă rog, necesităţi interne, chestiune de tactică — mi-am zis — şi am continuat să-l urmăresc cu atenţie şi cu o vagă strîngere de inimă, văzînd cum îşi iroseşte forţele într-un du-te-vino continuu şi steril, de la o poartă la alta. Închipuiţi-vă însă nedumerirea care m-a cuprins cînd, la reluare, l-am revăzut în postură de mijlocaş ! Şi, ca şi cum nici asta n-ar fi fost „suficient" — după vreun sfert de oră Gergely a trecut stoper (!?), ceea ce m-a făcut să presupun că ar exista vreo înţelegere prealabilă în sînul echipei, un rămăşag, o glumă proastă, în fine ceva în genul ăsta. Asa fiind, nu m-ar fi mirat să-l văd, în continuare, pe proaspătul medaliat al turneului U.E.F.A., fundaş, extremă sau — de ce nu ? — chiar portar !

Spre deosebire de alte prilejuri, acest suris de cerneală are o nuanţă amară. O spun cu toată seriozitatea — de fapt repet opinii exprimate nu de mult, şi nu numai de semnatarul acestor rînduri : ar fi regretabil să se piardă în anonimat echipa care a adus fotbalului romînesc una din cele mai mari satisfacţii din istoria sa.

Cazul relatat mai sus mi se pare elocvent în acest sens, chiar dacă eventualii amatori de riposte se vor grăbi să afirme că e vorba de o simplă întîmplare, un „accident" ş.a.m.d.

Nu cred că spun nimic excentric, nici măcar original, afirmînd că interesele superioare trebuie să stea deasupra celor de ordin local. Departe de mine gîndul de a subestima activitatea formaţiilor de club, din prima sau a doua categorie. Dar, evident, este o mare diferenţă între creşterea izolată, fie chiar în sînul unui colectiv sportiv de nivel tehnic satisfăcător (nu-i totdeauna cazul...) şi dezvoltarea laolaltă a celor mai talentaţi tineri fotbalişti din ţara noastră, care s-au dovedit — să nu uităm — primii în Europa...

Sper că n-o să uităm !

Dan DEŞLIU

VARIETĂŢI

Cinci echipe pentru campionatele europene

Un loc în tabelul celor mai buni atleţi din Uniunea Sovietică nu înseamnă încă selecţionarea pentru campionatele europene de atletism care urmează să aibă loc anul acesta la Belgrad. Aceasta este concluzia care se desprinde de pe urma unei analize a celor mai bune performanţe realizate de sportivii sovietici.

Într-adevăr, numai în cursul anului trecut 302 atleţi sovietici au îndeplinit normele de calificare pentru campionatele europene. Întrucît la fiecare probă urmează să fie selecţionaţi cîte trei atleţi se poate ajunge la concluzia că pe lîngă echipa care urmează să facă deplasarea la Belgrad în ţară vor trebui să rămînă componenţii a încă patru echipe complete ale căror performanţe le permiteau să concureze la campionatele Europei.

Iată o mărturie grăitoare a uriaşului avînt înregistrat de atletismul sovietic.

Insigna e de vină

Buletinul unui club sportiv din Belgia, C. S. Verviers, conţine de fiecare dată cînd apare şi cîteva rînduri referitoare la îndatoririle suporterilor. Într-unul din numere stă scris : „...Conducerea clubului nostru, afectată de faptul că majoritatea suporterilor nu poartă duminica la meciuri insigna alb cu verde a clubului, este nevoită să arate că o parte din rezultatele slabe obţinute se datoresc şi acestui motiv. Jucătorii noştri n-au posibilitatea să distingă suporterii în tribună". Buletinul precizează în continuare : „...s-au văzut spectatori care atunci cînd echipa pierde îşi scot insigna şi şi-o trec în buzunar. Complet neindicat, căci un suporter fără insignă este ca un soldat fără armă".

Una din clădirile „satului olimpic" în care va funcţiona Centrul de presă al jocurilor olimpice de iarnă

Note de drum din Austria

În ţara lui Andreas Hofer — gazdă olimpică în 1964

Cînd am trecut graniţa Tirolului, venind dinspre Zell am See, ningea. Ningea încet, cu fulgi mari, pufoşi, deşi. Jos în vale, pe unde şerpuia şoseaua ce ne purta spre inima ţării lui Andreas Hofer*), viaţa lor era scurtă. Prima zi de mai, deşi răcoroasă, îi răpunea. Doar sus, pe culmile semeţe ale Alpilor, viaţa lor dura. Acolo se aşterneau peste stratul de zăpadă nesubţiată încă de foen.

Dar vremea s-a schimbat repede. Cînd am ajuns pe valea Innului soarele se eliberase din perdeaua de nori şi poleia în voie crestele. Am admirat minunata dantelărie aurită, cu părere de rău că nu ne aflam acolo sus, unde razele de soare fac ca zăpada să capete cele mai neasemuite sclipiri de nestemate. Atunci nu aveam de unde şti că ospitalierele noastre gazde de la Innsbruk ne vor oferi plăcerea de a admira minunata panoramă a oraşului şi a Alpilor, urcîndu-ne cu telefericul la 2.334 metri, pe Hafelekar.

Un condei inspirat nota într-un ghid despre Austria, că urcîndu-te pe Hafelekar iarna, rămîi fascinat în faţa miilor de piscuri ce parcă se învolburează pe o mare agitată. Cel care a făcut notaţia, fără îndoială că n-a exagerat. De acolo de sus ţi se desfăşoară în faţa ochilor o panoramă sublimă, o lume aparte, în care totul, cît vezi cu ochiul este învăluit în strălucire şi linişte. Jos pe coastele înzăpezite, schiorii se simt încă la largul lor. Iată-i unduind pe valurile de zăpadă şi repezindu-se în jos ameţiţi de beţia vitezei. După ce şi-au terminat coborîrea, urcă din nou spre culmi cu schiliftul. Aici sus, pe Hafelekar înţelegi poate şi mai bine de ce Tyrolul este partea Austriei cea mai căutată şi călcată de turişti străini, de ce Tyrolul este parcă anume făcut pentru a fi un centru al turismului. Turismul de altfel este pentru Tyrol ca şi pentru întreaga Austrie unul din principalele izvoare de venituri. Chiar acum, la sfîrşitul sezonului de iarnă, întîlneşti pe străzile Innsbruck-ului şi în împrejurimi numeroşi străini. Aceştia nu sînt obişnuiţii sezonului de iarnă sau de vară. Ei vin în această perioadă pentru că preţurile sînt întrucîtva mai reduse.

*) Erou popular, luptător pentru libertate.

Innsbruck-ul — gazdă olimpică în 1964

În Tyrol însă nu vin numai obişnuiţii turişti dornici să cunoască şi să vadă frumuseţi noi. Aici vin îndeosebi iarna amatorii de sporturi pe zăpadă. Poate nicăieri în Austria nu li se oferă iubitorilor de schi platouri, pîrtii şi trambuline atît de corespunzătoare ca cele din împrejurimile Innsbruck-ului. În unele părţi ale oraşului pîrtiile coboară pînă pe străzi. Innsbruck-ul are şi o mare capacitate de găzduire, de altfel încă în creştere. Oraşul va dispune pînă în 1964 de o capacitate de cazare de peste 20.000 de paturi. Localităţile situate pe o rază de 30 de km. adaugă încă o capacitate de cazare de aproximativ 50.000 de paturi. Nu odată la Innsbruck s-au organizat mari competiţii internaţionale cum au fost campionatele mondiale de schi în 1933, campionatele mondiale de coborîre şi slalom în 1936.

Vedere a Innsbruckului

Innsbruck-ul a candidat şi la organizarea jocurilor olimpice de iarnă. Pentru jocurile din 1960 Innsbruckul a obţinut cu două voturi mai puţin decît Squaw Valley. Pentru jocurile olimpice de iarnă din 1964 Innsbruckul a dobîndit în sfîrşit dreptul de organizare. Faptul acesta este considerat ca un mare eveniment nu numai în viaţa oraşului ci a Tyrolului. Organizatorii nu-şi ascund bucuria la gîndul că Innsbruckul va cunoaşte între 29 ianuarie şi 9 februarie 1964 atmosfera marilor întreceri sportive şi că marea competiţie va însemna în acelaşi timp şi bune afaceri pentru gazde.

Guvernul federal al Austriei, guvernul landului Tyrol şi municipalitatea Innsbruck-ului fac pregătiri intense pentru asigurarea condiţiilor tehnice corespunzătoare desfăşurării ediţiei a IX-a a jocurilor olimpice de iarnă. Innsbruck-ul vrea să dovedească că nicăieri nu s-au putut organiza jocuri de iarnă mai reuşite ca pe malurile Innului, iar Austria să-şi confirme rangul de „mare putere în domeniul sporturilor de iarnă". Sînt avansate lucrările pentru construcţia trambulinei speciale de la Bergisel (unde va avea loc şi deschiderea oficială a jocurilor), pentru construcţia „satului olimpic" (într-un cartier al Innsbruck-ului), construcţia stadionului olimpic de patinaj, a pîrtiei de beton pentru bob şi altele.

Cele 8 blocuri de cîte 10 etaje, care vor forma „satul olimpic", sînt construite unele de municipalitate, iar altele de două societăţi particulare. Ele au fost astfel proiectate ca după terminarea jocurilor să poată fi amenajate ca locuinţe. Şi celelalte obiective şi instalaţii sportive au fost proiectate astfel ca şi după terminarea jocurilor olimpice de iarnă să poată fi folosite pe larg de sportivii austrieci şi de turiştii străini care vin să facă sporturi de iarnă în Tyrol.

Ziariştii străini prezenţi la jocurile olimpice vor fi găzduiţi de centrul de presă ce se va organiza la Casa internaţională a studenţilor din Innsbruck. Este tot o idee practică, ţinînd seama că în perioada jocurilor studenţii sînt în vacanţă, iar camerele ocupate de ei pot fi puse la dispoziţia ziariştilor. Şi construcţia blocurilor Casei internaţionale a studenţilor este în curs de încheiere. Parţial ea este deja folosită.

Pentru prima dată în istoria jocurilor olimpice de iarnă, centrul acestora va fi într-un oraş, iar distanţa pînă la pîrtiile şi instalaţiile unde se vor desfăşura nu va depăşi în medie 20 de km ceea ce constituie un avantaj şi pentru organizatori şi pentru participanţi. În afară de Innsbruck jocurile se vor desfăşura la Igls (900 m) Lizum (1.600 m), pe minunatul platou Seefeld (1200 m) unde de asemenea se fac amenajările necesare. Pînă la deschiderea jocurilor a mai rămas încă destulă vreme dar locuitorii Innsbruck-ului, ai împrejurimilor ca şi organizatorii jocurilor au şi transmis celor ce se pregătesc să participe la întreceri un călduros „bun venit".

Nestor AURELIAN

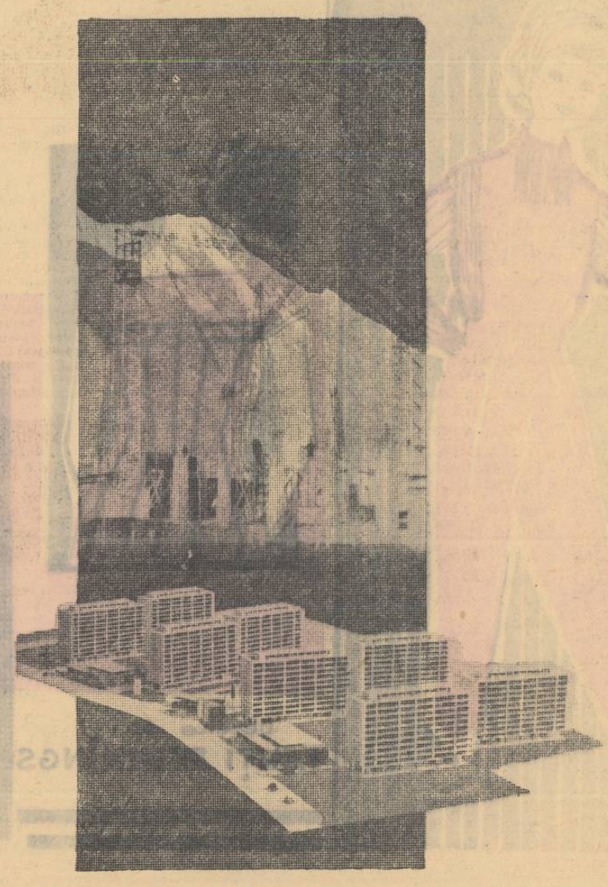

Macheta „satului olimpic" de la Innsbruck

CAMPIONATUL CATEGORIEI A — ÎN DATE ŞI CIFRE — ETAPA A XXII-A

Duminică 27 mai

U.T.A. — Dinamo Piteşti (1—3)

Ştiinţa Timişoara — Steaua (2—6)

Minerul — Steagul Roşu (1—4)

Dinamo Bacău — Rapid (2—0)

Progresul — Ştiinţa Cluj (0—1)

Dinamo Bucureşti — Metalul (2—1)

Întîlnirea Petrolul — Jiul a fost amînată, prima echipă jucînd simbătă cu A. S. Monaco.

(În paranteze, rezultatele din tur).

PRONOSTICUL...

...lui Tircovnicu, jucător la Dinamo Bucureşti :

I. Progresul Ştiinţa Cluj	*1*
II. Dinamo Bacău—Rapid	*1 X*
III. Ştiinţa Timişoara—Steaua	*1*
IV. Minerul—Steagul Roşu	*1 2*
V. U.T.A.—Dinamo Piteşti	*1 X*
VI. Dinamo Buc.—Metalul	*1*
VII. C.S.O. Baia Mare—Mureşul	*X*
VIII. C.S.O. Crişana—C.S.O.-Timişoara	*1*
IX Farul—Ştiinţa Bucureşti	*1*
X. Ceahlăul—Poiana Cîmpina	*X*
XI C.S.M. Cluj—Ind. Sîrmii	*X*
XII. C.S.O. Reşiţa—C.S.O.-Craiova	*1*

Clasamentul general

1. Dinamo Buc.	21	12	5	4	43:25	29
2. Steagul Roşu	21	12	3	6	45:28	27
3. Petrolul	21	10	5	6	42:28	25
4. Progresul	21	9	5	7	37:25	23
5. Dinamo Bacău	21	9	5	7	26:24	23
6. Rapid	21	8	7	6	27:25	23
7. Şt. Timişoara	21	9	4	8	29:31	22
8. Ştiinţa Cluj	21	8	5	8	36:37	21
9. Minerul	21	9	1	11	18:40	19
10. Steaua	21	7	4	10	41:37	18
11. Dinamo Piteşti	21	7	3	11	31:34	17
12. U.T.A.	21	5	6	10	29:35	16
13. Jiul	21	5	6	10	20:37	16
14. Metalul	21	5	5	11	29:47	15

Clasamentul acasă

1. Steagul Roşu	11	9	1	1	28:10	19
2. Şt. Timişoara	10	8	1	1	19:10	17
3. Petrolul	11	8	1	2	13: 8	17
4. Petrolul	10	7	2	1	23: 8	16
5. Dinamo Piteşti	11	7	1	3	27:14	15
6. Progresul	11	6	2	3	27:15	14
7. Metalul	11	5	4	1	22:17	14
8. Ştiinţa Cluj	10	5	3	2	24:12	13
9. Rapid	10	5	3	2	14: 9	13
10. Dinamo Bacău	11	5	3	3	17:16	13
11. U.T.A.	10	4	4	2	15: 8	12
12. Steaua	11	6	0	5	27:17	12
13. Jiul	10	4	4	2	13:10	12
14. Dinamo Buc.	10	4	3	3	18:14	11

Clasamentul în deplasare

1. Dinamo Buc.	11	8	2	1	25:11	18
2. Dinamo Bacău	10	4	2	4	9: 8	10
3. Rapid	11	3	4	4	13:17	10
4. Progresul	10	3	3	4	10:10	9
5. Petrolul	11	3	3	5	19:20	9
6. Steagul Roşu	10	3	2	5	17:18	8
7. Ştiinţa Cluj	11	3	2	6	12:23	8
8. Steaua	10	1	4	5	14:20	6
9. Şt. Timişoara	11	1	3	7	10:25	5
10. U.T.A.	11	1	2	8	14:27	4
11. Jiul	10	1	2	7	7:27	4
12. Dinamo Piteşti	10	0	2	8	4:20	2
13. Minerul	9	1	0	8	5:29	2
14. Metalul	10	0	1	9	7:30	1

Clasamentul returului

1. Dinamo Buc.	8	4	3	1	17: 9	11
2. Rapid	8	3	4	1	10: 8	10
3. Steagul Roşu	8	4	1	3	16:11	9
4. Dinamo Piteşti	8	4	1	3	17:12	9
5. Ştiinţa Timişoara	8	3	3	2	13:11	9
6. Dinamo Bacău	8	3	3	2	10:10	9
7. Progresul	8	2	4	2	13:12	8
8. Ştiinţa Cluj	8	3	2	3	10:15	8
9. Petrolul	8	2	3	3	13:12	7
10. U.T.A.	8	1	5	2	12:13	7
11. Minerul	8	3	1	4	5:12	7
12. Steaua	8	2	2	4	13:13	6
13. Metalul	8	2	2	4	8:14	6
14. Jiul	8	1	3	4	5:12	5

Cu cine mai au de jucat :

DINAMO BUCUREŞTI cu : Petrolul (d), Progresul (a), Minerul Lupeni (a), Ştiinţa Timişoara (d).

STEAGUL ROŞU cu : Steaua (d), U.T.A. (a), Metalul (d), Progresul (a).

PETROLUL PLOIEŞTI cu : Dinamo Bucureşti (a), Dinamo Piteşti (d), Dinamo Bacău (a), Rapid (d).

PROGRESUL cu: Dinamo Piteşti (d), Dinamo Bucureşti (d), Ştiinţa Timişoara (a), Steagul Roşu (d).

DINAMO BACĂU cu : Ştiinţa Cluj (d), Jiul (a), Petrolul (d), Steaua (d).

RAPID cu : U.T.A. (a), Steaua (a), Ştiinţa Cluj (d), Petrolul (a).

ŞTIINŢA TIMIŞOARA cu : Jiul (d), Metalul Tîrgovişte (a), Progresul Bucureşti (d), Dinamo Bucureşti (a).

ŞTIINŢA CLUJ cu : Dinamo Bacău (a), Minerul Lupeni (d), Rapid (a), Dinamo Piteşti (a).

MINERUL cu : Metalul Tîrgovişte (d), Ştiinţa Cluj (a), Dinamo Bucureşti (d), U.T.A. (d).

STEAUA cu : Steagul Roşu (a), Rapid (d), U.T.A. (d), Dinamo Bacău (a).

DINAMO PITEŞTI cu : Progresul (a), Petrolul (a), Jiul (d), Ştiinţa Cluj (d).

U.T.A. cu : Rapid (d), Steagul Roşu (d), Steaua (a), Minerul Lupeni (a).

JIUL cu : Ştiinţa Timişoara (a), Dinamo Bacău (d), Dinamo Piteşti (a), Metalul Tîrgoviste (a).

METALUL cu : Minerul Lupeni (a), Ştiinţa Timişoara (d), Steagul Roşu (a), Jiul (d).

Metalul mai poate scăpa de retrogradare ?

Jocul restant Metalul—Ştiinţa-Cluj, jucat miercuri şi terminat cu victoria surprinzătoare a echipei oaspe, a creiat tîrgoviştenilor o situaţie din cele mai grele. Se poate spune chiar că în mod normal nu mai pot scăpa de retrogradarea în categoria B. În timp ce Jiul şi U.T.A., celelalte două echipe aflate pe ultimele locuri, au încă unele şanse practice de a depăşi pe cei dinaintea lor — aşa după cum reiese din programul jocurilor viitoare.

GOLGETER II

1. CONSTANTIN (Steaua) 18 goluri.

2. DRIDEA I (Petrolul) 15 goluri.

3. GRAM (Dinamo Bacău) 13 goluri.

4. MARCU (Ştiinţa Cluj), SASU (U.T.A.) 12 goluri fiecare.

5. VOINEA (Progresul) 11 goluri.

Deci, Constantin îşi păstrează avansul de 3 goluri asupra lui Dridea I, deoarece în etapa trecută ambii jucători au înscris cîte un gol.

De remarcat ascensiunea spectaculoasă făcută în acest clasament de jucătorul Gram, (Dinamo Bacău) care în ultimele etape a înscris cîte 2 goluri !

De la o etapă la alta

• După etapa a 21.a, Dinamo Bucureşti şi-a consolidat poziţia de lider al clasamentului în deplasare ; în schimb, jocul de rezultate în celelalte meciuri l-au repus pe liderul campionatului în postura nu prea onorabilă de deţinător al „lanternei roşii" în clasamentul acasă.

• Odată cu disputarea restanţei Metalul-Tîrgovişte—Ştiinţa Cluj, toate cele 14 echipe au jucat cîte 21 meciuri.

• După 21 de etape, cea mai eficace înaintare : STEAGUL ROŞU, Braşov — 45 goluri marcate ; cea mai ineficace : MINERUL Lupeni — 18. Cea mai bună apărare : DINAMO Bacău — 24 goluri primite ; cea mai slabă : METALUL Tîrgovişte — 47.

• Şapte din cele 14 echipe (Dinamo Bucureşti, Steagul Roşu, Petrolul, Progresul, Dinamo Bacău, Rapid şi Steaua) au golaveraj pozitiv (mai multe goluri marcate decît primite).

• Cea mai decisivă partidă din etapa a 22.a ni se pare cea de la Lupeni : Minerul—Steagul Roşu. Gazdele îşi joacă, probabil, locul în prima categorie, iar oaspeţii ultima posibilitate de a mai cuceri primul loc.

Pentru mici

Modă

cele mai

combinații

aparține

pe rochițe și șorțulețe

rochițe cu jachete

Desene de
TANȚI PFENNINGS

Cățelușul „Boroboață"

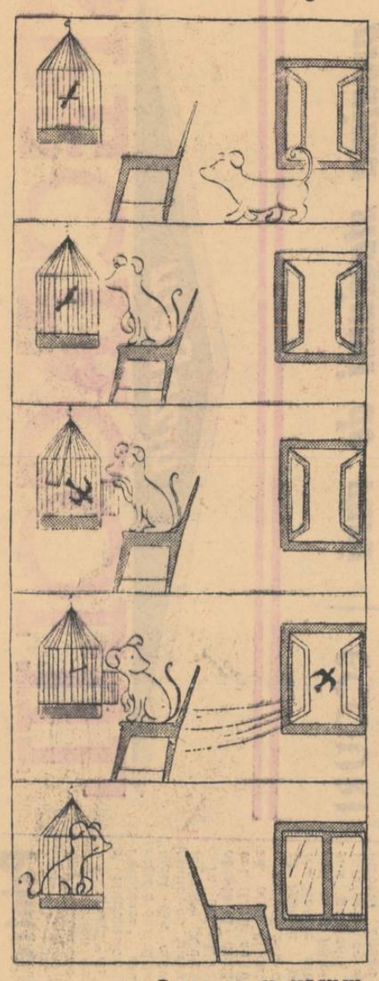

Desene de V. VASILIU

CURIERUL NOSTRU

ANIȚA — București. Ceea ce vă propuneți dvs. nu este chiar așa de greu realizabil. Va trebui însă să mai aveți puțină răbdare și să dovediți mai multă înțelegere și încredere. Sînt unele greutăți momentane, inevitabile în asemenea cazuri. În scurt timp toate acestea vor trece. Dacă vă gîndiți puțin veți putea constata că nu merită să faceți o problemă, o complicație, din fiecare lucru. Într-o oarecare măsură înțelegem starea de sensibilitate excesivă prin care treceți dvs., dar vă sfătuim să faceți mai mult apel la rațiune.

N. A. — Galați. După cele ce s-au întîmplat, credem că nu mai este cazul să căutați alte soluții. În urmă cu cîtva timp ați găsit singur soluția cea mai bună. Nu putem socoti greșit faptul că nu ați trecut imediat la înfăptuirea soluției dv. Timpul care s-a scurs de atunci a fost necesar pentru a vă convinge asupra justeței otărîrii adoptate. Aveți acum suficiente elemente în acest sens. De aceea nu vedem ce rost mai au complicațiile pe care vi le creați în mod inutil acum. Sîntem de părere să rămîneți la prima soluție.

MĂRIETA: Într-unul din numerele viitoare vom publica modelele care vă interesează. În ceea ce privește a doua problemă am dori să ne dați mai multe amănunte.

DOINA din **Ceahlău**: Păcat de eforturile pe care le faceți pentru a vă convinge singură că aveți dreptate. Trebuie să vă spunem și noi că nu aveți. Situația este foarte clară. Fiți dreaptă cu dv., aveți curajul să priviți lucrurile în față, să le apreciați la valoarea și importanța lor. Va fi mult mai bine așa.

INES: Noi am mai făcut o discuție pe această temă, iar prin modelele pe care le publicăm căutăm să înfățișăm cititoarelor și uneori și cititorilor noștri, linia actuală a modei. Ni se pare interesantă propunerea dv. de a publica mai multe informații în legătură cu confecțiunile despre îmbrăcăminte care au loc în anumite perioade.

S. C. — **Vaslui**: Credem că cel mai bine este să mai așteptați puțin. Lucrurile nu sînt încă destul de clare, pozițiile nu sînt precizate. Se pare că există unele posibilități de a reveni la normal. Ni se pare bunăoară că ar fi bine să discutați ideea de a locui complet separat. În parte s-ar reduce una din cauzele creării situației actuale. În orice caz nu trebuie să vă grăbiți în luarea unei hotărîri de genul celei la care v-ați gîndit. Astfel de hotărîri nu se fau în momente de supărare ci după o analiză și judecată profundă a situației, a perspectivelor existente.

METRIMPEX

BUDAPEST

Intreprindere Ungară de Comerț Exterior, organizează în localul de expoziții al Camerei de Comerț a R.P. Ungare, Str. Batiștei nr. 33, telefon nr. 11.00.38 o expoziție de:

instrumente de precizie
instrumente electrice și electronice
instrumente medicale
instrumente de laborator și de analiză
instrumente pentru telecomunicații
instrumente de geodezie etc.

Expoziția este deschisă de la 26 mai la 6 iunie 1962 iar vizitarea se poate face zilnic între orele 10—13 de către delegații întreprinderilor și 17—20 de public.

POȘTA REDACȚIEI

ȘTEFAN ZAMFIRESCU — Craiova: Biletele speciale de călătorie (prin O.N.T. Carpați sînt valabile pentru o călătorie dus-întors la trenurile de persoane cl. II-a, cu 50 la sută reducere. Călătorul nu se poate întoarce pe altă rută decît pe aceea pe care a plecat. La cerere se poate emite bilet bianco pentru diferența de rută sau de clasă, cu 50 la sută reducere.

C. E. — Buzău în problema care vă interesează este bine să vă adresați revistei Uniunii Scriitorilor din R.P.R. „Viața Românească". Caricatura trimisă este nereușită, ca desen și ca temă.

MIRCEA CRACIUN — Pitești: Răspunsul întreprinderii este legal, în sensul că vă plătește bursa numai dacă urmați o facultate unde puteți primi o calificare pentru nevoile unității respective. Dacă doriți totuși să vă înscrieți la facultatea de istorie adresați-vă sfatului popular regional, care în limita locurilor de care dispune, vă poate satisface această dorință.

E. BAZIAȘ — Lugoj: Elevii de la cursurile serale care-și completează studiile medii, au dreptul la un concediu de 30 de zile pe an, cu condiția să promoveze an de an și să nu stăruiască procesul de producție.

R. S.: Avem în pregătire un nou roman: în curînd îl vom anunța. La a doua întrebare, răspunsul este afirmativ.

MARIN VOLINTIRU — comuna Tortășești: După cîte știm, nu sînt comisii în fața cărora să se dea examene pentru a se obține calificarea de veterinar. Asemenea calificări se obțin numai prin școală, chiar dacă aveți vechime. Este bine să vă adresați Sfatului popular regional București, de care aparțineți, pentru a primi lămuriri suplimentare.

C. DIACONU — comuna Făurei: Reținem propunerile dv. și vom ține cont de ele. Petele de cerneală se scot cu noul produs chimic denumit „Pic", care se găsește la magazinele cu chimicale.

VIFOR — Reșița: Vă plîngeți în ultima dv. scrisoare că aveți „un mare defect" și anume, acela că vă grăbiți în privința expedierii unor materiale la redacția noastră. Pseudonimul „Vifor" explică foarte bine acest obicei. Este bine să nu vă pripiți, să aveți mai multă răbdare și să revedeți de mai multe ori urmele pe hîrtie. Veți avea noi satisfacții. În afara acelora ce v-a prilejuit o citirea încercărilor literare publicate în revista „Magazin"

V. MOCANIȚA — Hunedoara: Preocupările științifice de care dați dovadă trebuie să vă stea și de acum înainte în atenție. Studiați mai îndeaproape bazele darwinismului și vă veți explica multe lucruri asupra cărora știința s-a spus cuvîntul său autorizat.

I. T. — Arad: Schița fără titlu a ajuns la destinație. Ea nu a putut trece mai departe, către colegele revistei. Motivul? Întîmplări, le narate sînt mult prea obișnuite, iar maniera de prezentare, la fel. Ca începător, aveți însă datoria de a persevera.

Drept să vă spunem, nu știm unde ați putea dactilografia materialul în orașul Arad. Dv. ca localnic puteți cunoaște mai bine chestiunea. Interesați-vă.

ARISTICA BĂGHINĂ — Tr. Severin: Răspunsul la poeziile trimise este cel pe care vi l-am dat atunci cînd ne-ați vizitat la redacție. Sfaturile noastre rămîn în vigoare, deoarece situația este aceiași.

PETRE CĂPĂTINĂ — Codlea (Brașov): Publicăm gluma privind suporterii echipei de fotbal Petrolul din Ploiești

— Doctore, mă cam supără inima.
— Mai suportă pînă la toamnă!

(E vorba de șefia de care s-au îndepărtat puțin în actualul campionat.

REBUS *Magazin*

OCHI

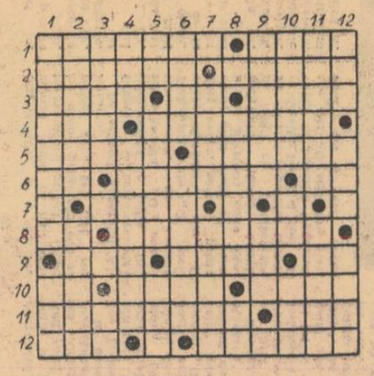

ORIZONTAL: 1) Specialist în ochi — Primele semne vizibile ale răsăritului. 2) Puncte de vedere — Dres pentru ochi. 3) Ochi — În comun! — A-și deschide ochii minții. 4) Riu în U.R.S.S. — Priviți cu ochi buni. 5) Acoperă ochii și ascunde identitatea — Dar. 6) Alifie — Între patru ochi (fem.) — Vocale. 7) Folosesc deseori ochelari. 8) Traian — Specialistă în ochi... de mătase. 9) Vedea — Poet ardelean — În gînd! 10) Volum — Veghe... cu ochii în patru! — Dăruiesc. 11) Care se vede (pl.) — Măsură de suprafață (pl.). 12) Nume feminin — Ia ținta la ochi.

VERTICAL: 1) Le vede în roz — Ornament ce se poate vedea pe vechile coloane. 2) Autorul celebrului dicton „Veni, vidi, vici" — Cît ai clipi din ochi. 3) Fiu — Ochi de lanț. 4) Afluent al Tamisei — Ochi tricotați (pl.). 5) În privire! — Posibilități — Țesătură groasă. 6) Vederea — Lasă pămînt (pl.). 7) „Să nu te... cu ochi de gheață", ciclu de versuri de Cicerone Teodorescu — Atac. 8) Bunica la mare — Posezi. 9) „Ochii care nu se văd, se uită" — Nimfă a pădurilor. 10) A trece cu vederea — Întrebuințare — Erou al basmelor noastre populare. 11) Parte a ochiului — Ochi de vultur (fem.). 12) Fluviu în U.R.S.S. — Sport unde se iau la ochi diverse ținte — Floarea... ochilor!

S. RADU

COLO-N GRĂDINIȚĂ

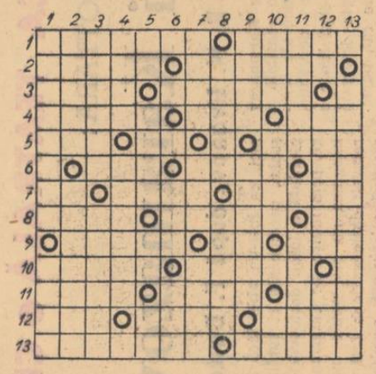

ORIZONTAL: 1) Orașul vestitelor grădini suspendate. — Autorul poemelor „Grădina florilor" și „Grădina fructelor" 2) „Grădinăriță din dragoste" de Mozart — A inscris în suita „Impresii din copilărie" piesa „Piriu în fund de grădină" 3) Nume feminin — Autorul lucrării „Grădina lui Epicur" 4) Anin — Codiță de gladiolă — Prieten cu Tibișir! 5) Riu în R. P. Chineză — Frunzulița bradului — În jurul fiecăreia la sate înflorește o grădiniță 6) Nelipsit de la culesul roadelor din grădini și livezi — Sezonul grădinilor-restaurant — Prepoziție latină 7) Consoane — O vecină cu grădină! — Agăți 8) A pictat tablourile „Familia artistului în grădină". „Portița din grădină", etc. — Înfloresc printre primii în grădină, primăvara. — La conifere 9) Patria lui Esop, autorul fabulei „Grădinarul și cîinele" — În grădină — Intrare și ieșire 10) Ivită — Compozitor sovietic, autorul cîntecului „Grădina mea" 11) Grădini în floare pe întinsul patriei — Camere de trecere — Luna florilor 12) Poem de V. Hugo — Grădini de iarnă — Floarea cununilor de mireasă 13) Paj în „Luceafărul", poem pe care Eminescu l-a numit inițial „Fata din grădina de aur" — Închide în ea generația viitoarelor albine.

VERTICAL: 1) Grădină bucureșteană — Autorul poeziei „Grădina parc" 2) Sacagii de odinioară — Autorul poemului simfonic „Prin grădinile și livezile Boemiei"... 3)... și autorul poeziei „Grădina mea cu flori" — Eroul unui roman de Semușkin 4) Celălalt nume al Persiei, patria lui Saadi — Impodobite 5) Notă muzicală — Orașul grădinii de la Copou — Încuviințare — Casele! 6) Diminutiv feminin — Curmături 7) Împărat roman care-și lumina grădina palatului cu torțe făcute din oameni unși cu smoală — Lapte cu care se ung pomii spre a-i feri de dăunători — Localitate în Elveția 8) Floare de grădină în variate culori — Podoabe depuse de fluturi în jurul crenguțelor de pomi 9) Apa pe al cărei mal se află grădina plantelor din Paris — A îmbogăți grădina cu plante tinere 10) Localitate în peninsula Sinai — Cesti — Pronume 11) Nu-i acesta — Exaziat 12) La dumitrițe! — Autoarea poeziei „Nu vă scuturați florilor" — Boltă 13) „Frumoasa...", pictură de Rafael.

S. BUCURESCU

ȘAH

O problemă de strategie

Fără îndoială că unul dintre cele mai „inedite" fenomene în materie de teorie a deschiderilor îl constituie „moda" în turneele contemporane! Cu patru decenii în urmă, de pildă, albul combătea apărarea indiană vechie adoptînd o structură caracterizată pe dezvoltarea simplistă a pieselor și prin prezența nebunului de cîmp-alb la „e2". Ulterior, sub influența așa-numitei școli hipermoderne, a fost analizat pentru alb un nou sistem: varianta deschisă în care, pentru a apăra mai bine flancul regelui, nebunul „cu pricina" își găsea totdeauna locul la „g2"...

Așa au stat lucrurile multă vreme pînă cînd Geller, Boleslavski și Bronștein au găsit pentru negru un sistem de contrajoc pe flancul damei care lăsa nebunul alb din fiancheto destul de inactiv față de „colegul" său din g7. Din această cauză M. Taimanov, Lajos Portish și T. Petrosian au elaborat în ultima vreme sistemul de joc pentru alb în care se ține la oratnea zilei poziția nebunului la „e2" și care are un conținut strategic deosebit de bogat, în esență același: limitarea activității complexului de figuri negre pe flancul regelui...

Partida de joc decisă după părerea mea încă din deschidere, este o exemplificare a unei astfel de strategii!

TH. GHIȚESCU F. THORBERGSSON

Marianske Lazne 1962

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.Cf3 0-0 6.Ne2 e5 7.0-0 Cc6 8.d5 Ce7 9.Ce1 Cd7 10.f3 f5 11.g4. Mutarea constitutivă a planului de joc al albului! **11.., f:g 12 f:g, T:f1+ 13. R:f1, c6.** Negrul oferă un pion în schimbul cîmpului d4 însă albul refuză „darul" **14. Ne3 c:d 15. c:d, a6 16.a4 b6 17. Cd3 Rh8.** Negrul dîndu-și seama de lipsa cronică de spațiu încearcă o regrupare pentru a schimba nebunul din g7 dar fără prea mult succes. **18. Rg2, Cc5 19.Cf2 Cg8 20.g5!** În nici un caz nu trebuie permisă manevra Nf6 — g5! **20.., a5 21 h4 Ta7!** Într-o poziție complet lipsită de contrajoc negrul găsește însă cea mai viabilă linie de rezistență: aducerea turnului pe flancul regelui.

22. Dc2, Tf7 23, Cg4 Nf8 24. Tb1 h6! Nu permite o deschidere a jocului pe flancul damei unde există prea multe slăbiciuni.

25. Th1, Th7 26. Dd1, hg 27. hg; Ng4 28.T:h7, Rh7 29, N:g4, Ne7 30. Dh1+ Rg7 31 Dh4 Cd3? Planul albului era simplu: 32 Ng4 — e6 Ce6: (altfel 33. Ng8: și 34 Dh6+) 33. de și 34.Cd5 cîștigînd pionul b6. După mutarea din partidă negrul pierde în cîteva mutări... **32.Ne6 Cb2 33.Df2 Cd3 34.Df7+ Rh8 35. D:g6, Cf4+ 36.N:f4, e:f 37 Nf5** și negrul a cedat.

O partidă „economică" în care albul, limitînd permanent posibilitățile de contra-joc ale adversarului, a avut nevoie să calculeze foarte puține variante concrete și aceasta numai în faza finală de realizare tactică a avantajului pozițional.

Comentariu de maestrul sportului **Th. GHIȚESCU**

Cine știe șah... cîștigă

Amatorii de șah care au ascultat duminică la radio tradiționala emisiune „Cine știe cîștigă" au avut o surpriză plăcută: primul concurs a avut ca temă: „Istoria șahului!"

Pe parcursul unei scurte „partide" de nouă mutări-întrebări, intitulirea „șahistă" dintre examinator și concurentul Vasile Sabău, muncitor la Baia-Mare, a prilejuit o interesantă și spirituală incursiune în domeniul atît de bogat al șahului.

Ascultătorii au aflat amănunte despre legenda brahmanului Sisa și „Decalogul chibițului de șah" întocmit de Mihail Sadoveanu, despre prima carte de șah românească, despre Botvinnik și Tal, despre Capablanca și turneul de la Nothingham etc.

Vasile Sabău, cîștigătorul laței regionale a unei spartachiade de iarnă, a dovedit o bună pregătire și, răspunzînd cu succes la toate cele nouă „mutări", a cîștigat „partida".

TURNEUL CANDIDAȚILOR

Capitala insulei Curaçao, orașul Willemstadt, trăiește febra competiției șahiste de mare anvergură pe care o prilejuiește turneul candidaților. Urmărirea propriu-zisă a partidelor este posibilă — e drept — doar numai unui număr mic de oameni, sale neavînd decît 50 de locuri pentru spectatori. Însă în fața hotelului au fost amenajate table uriașe pentru demonstrație. Iar telefoanele duc în lumea largă rezultatele partidelor făcute, pozițiile la întrerupere.

Turneul se apropie de jumătatea desfășurării sale; cu toate acestea, pronosticurile continuă să rămînă riscante. Intr-un recent comentar, marele maestru sovietic D. Bronștein scrie în săptămînalul „Nedelia": „Vom fi oare martorii ai unui duel Botvinnik — Keres? După părerea mea aceasta ar fi cea mai interesantă confruntare din toate cele nouă variante posibile. De ce nouă? Pentru că, potrivit regulamentului F.I.D.E., campionul lumii are dreptul să revanșe la titlu, fără joc. În cazul acesta ar urma un duel între primul și al doilea clasat la turneul pretendenților. O strategie monumentală împotriva unei tehnici de filigran. Așa as numi acest meci posibil între Botvinnik și Keres. Nu trebuie uitat însă nici...."

În afară de disputele la masa cu 64 de pătrățele toți șahiștii trăiesc în deplină armonie. Zilele libere sînt folosite pentru plimbări, mici excursii. Korcinoi și Petrosian învîrtesc de zor butoanele aparatului de radio și „prind" Moscova. Bob Fischer se străduiește să nu piardă.... nici un meci de box, alții fac baie în mare.

Ziarele locale din Curaçao oglindesc pe larg turneul. Într-un mod original au folosit turneul proprietarii de magazine în vitrinele unui magazin din orășelul comercial „punta" aflat în apropierea hotelului au putut fi văzute în prima zi de turneu fotografiile lui Alehin și Euwe. De ce tocmai ale lor? Pentru că cei doi mari maeștri au fost cîndva la Curaçao iar în cadrul unui simultan de șah proprietarul magazinului a reușit o remiză cu Alehin. Un magazin de încălțăminte are în vitrină un panou de reclamă pe care scrie „Faceți mutări juste cu încălțămintea cumpărată la noi"

Turneul actual este cel mai amplu din istoria insulei. Pregătirile au durat doi ani, banii necesari au fost strînși prin colecte, au fost organizate două loterii, s-au pus în vînzare mărci speciale.

Șahiștii sovietici care pînă în prezent dețin locuri bune în clasamente — cu excepția lui Tal — sînt numiți aici „artiștii șahului".

Turneul este în toi, previziunile sînt riscante. Este sigur însă că lupta abia începe. Căci miza este foarte mare: dreptul de a disputa locul I în ierarhia șahistă a lumii.

Iată și o partidă de la turneu

Alb: KERES	Negru: BENKO
1. e4, c5	16. Tb1, Df4
2. Cf3, e6	17. f:g7 Tg8
3. d4, c:d4	18. Ne4, T:g7
4. C:d4, a6	19. Dd4, R:f8
5. Cc3, b5	20. g3, Db8
6. Nd3, Nb7	21. N:e6, d:e6
7. 0—0, Dc7	22. C:d6, Da7
8. Te1!, Ne5	23. Df6 Ce5
9. Ne3, Cf6	24. Tb4!, Dc7
10. Cd:b5!!, a:b	25. Td1, Td8
11. C:b5, De6	26. Tbd4, Td7
12. N:e5, D:e5	27. Ce8!, R:e8
13. e5!, Ne6	28. D:g7 și negrul
14. b4 D:b4	cedează.
15 e:f6, Ca6	

FRED GHENĂDESCU

— Spui că îți plac prăjiturile și nu te-am văzut niciodată mîncînd.
— Le ascunde mămica de cîte ori vîi dumneata!...

S. NOVAC

Țigările „Carpați" cu filtru se aduc rar la debite și în cantități insuficiente

DEBITANTUL: — Oho! Aveți Carpați cu filtru! Sînteți drăguț să-mi dați și mie una?...

T. PALL

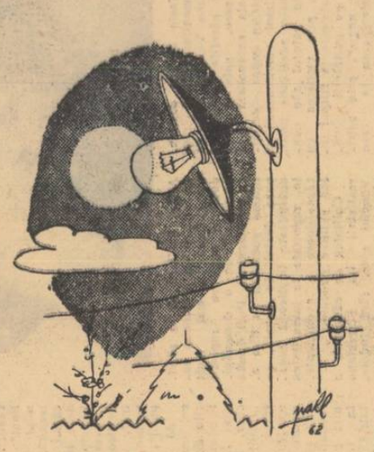

Eclipsă de Lună.

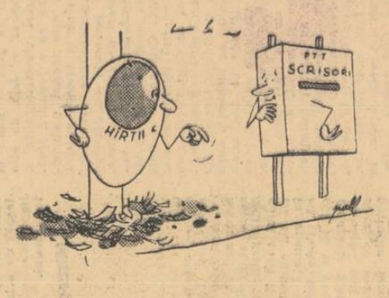

— Curios! Scrisorile nu le pune nimeni alături.

ÎN 4 RÎNDURI

UNUI LENEȘ CARE JOACĂ ȘAH

Niciodată n-a dorit
să mă facă MAT.
Este foarte fericit,
dacă e în... PAT.

MIC DIALOG CU UN OSPĂTAR

— „Te-aș ruga să mă servești
cu un vin de Odobești
și cu un pahar în plus!"
— „Vine, vine!"... Și... s-a dus.

Mircea CODRESCU

C. TABACU

Unele cinematografe — Republica, Victoria, Munca — dau mai multe bilete pentru același loc.

— Nu te neliniști, Mitică! Uită-te, alții sînt într-o situație și mai neplăcută decît tine...

C. CRĂCIUN

Unii colocatari folosesc mult timp baia.

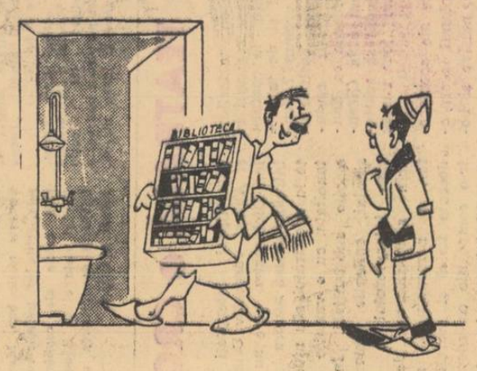

— Știi, vecine, mie îmi place să mai citesc cîte o carte în baie!...

ȘT. MUNTEANU

— De atîtea ori ți-am spus să termini cu obiceiul ăsta stupid de a bate oamenii pe umăr...

S. ALEXANDRESCU

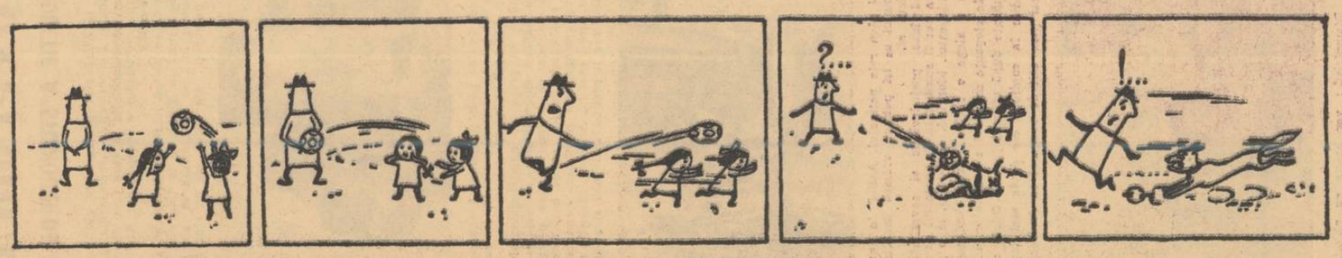

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

SPECTACOLUL
magazin

În preajma stagiunii de vară prin teatrele timișorene

— Care va fi activitatea colectivului dv. în perioada de vară ?

Cu această întrebare am pornit să vizităm deunăzi teatrele din orașul de pe Bega.

Primul popas l-am făcut la Teatrul de Operă, unde tovarășul director Adrian Beldea ținut să ne informeze asupra proiectelor scenei lirice din Timișoara.

— În sala proprie vom continua să jucăm până în ultima decadă a lunii iunie, după care colectivul nostru va întreprinde un turneu în localitățile : București, Brașov, Constanța și în stațiunile de pe litoral. Spectatorilor bucureșteni le vom prezenta operele : „Fata cu garoafe", „Lucia din Lammermoor", „Pescuitorii de perle", „Martha" și „Bal mascat". O a doua echipă a colectivului nostru se va deplasa în satele și orașele regiunii Banat cu selecțiuni din spectacole de operă și balet.

★

A venit apoi rîndul să răspundă întrebării noastre tovarășului Gabriel Manolescu, secretar literar al Teatrului de Stat din Timișoara.

— Activitatea teatrului nostru în perioada de vară va fi, și în acest an, destul de bogată. Sala Teatrului de Stat va rămîne cu portile deschise pînă în ultimele zile ale lui iunie. Pe lîngă spectacolele cunoscute, repertoriul va cuprinde și drama lui I. L. Caragiale „Năpasta", prezentată în premieră în ziua de 19 mai.

Pentru luna iulie — a continuat tovarășul Manolescu — avem în planul de lucru o serie de deplasări în gospodăriile agricole colective din Banat cu un ciclu de spectacole din viața satelor. În această perioadă, oamenii muncii veniți la odihnă în stațiunile Herculane, Buziaș, Lipova și altele vor avea ocazia să vadă, în interpretarea actorilor timișoreni,

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

NOUL NOSTRU ROMAN FOILETON:

MISIUNEA LUI JOHN O'LEA

sau Cronica noilor aventuri pămîntești ale lui AGHIUȚĂ

de Nicolae MINEI

ÎNCEPÎND DE SĂPTĂMÎNA VIITOARE ÎN COLOANELE REVISTEI NOASTRE

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 243 • Sîmbătă 2 iunie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

Patru zile 204 excursioniști 1000 de kilometri

O neuitată excursie pe întinsul patriei a fost organizată recent de Centrocoop, pentru membrii cooperatori și lucrători fruntași ai cooperației de consum.

Dimineața de mai este senină, — se anunță o zi frumoasă. Excursioniștii — peste 200 la număr — s-au instalat în cele șase elegante autocare ale O.N.T.-Carpați și așteaptă nerăbdători clipa plecării.

Florian GRECEA

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Undeva pe crestele Bucegilor

Fotografia: M. ANGHELIDE

Oameni dintr-o uzină

Ne aflăm pe calea Griviței, numită cîndva „Mahalaua dracului" pentru condițiile inumane în care locuiau aici oamenii, în căsuțe de pămînt sau de chirpici. Astăzi, blocuri înalte, magazine elegante, bogate plantații de arbori și pomi, un frumos cinematograf, școli spațioase împodobesc cartierele Grivița și Steaua.

Pe această arteră de nerecunoscut, în dreptul celor mai frumoase blocuri de locuințe, este bine cunoscuta uzină „Grivița Roșie". După orele de muncă numeroși muncitori și tehnicieni își închină o parte din timpul lor liber unor activități obștești, participînd activ la rezolvarea unor probleme de interes cetățenesc și de stat.

Unii sînt asesori populari la Tribunalul Capitalei și la cele raionale. Iată-l bunăoară pe Ion Stanciu reales în două rînduri de către tovarășii săi. E maistru fierar. La uzină lucrează din 1925. Astăzi alături de el lucrează în uzină trei dintre cei patru copii ai săi.

În toate întreprinderile țării noastre se observă un fenomen de masă: muncitori-studenți. Unul din cei mulți este și ajustorul mecanic Mihai Oprescu, student la Facultatea de Transporturi. Conducerea uzinei și colegii îi creează toate condițiile ca să poată îmbina munca cu învățătura.

Muncitorii, tehnicienii și inginerii „Griviței Roșii" au propriul lor ziar: gazeta uzinei. Redactor șef al acestuia este strungarul Alexandru Toma, care — după absolvirea unei școli de specialitate — a dovedit că mînuiește creionul tot atît de bine ca și strungul. Nu de puține ori muncitorii din uzină au publicat articole în care se criticau diferite lipsuri de la locul lor de muncă, articole care s-au dovedit eficiente. Ei scriu nu numai pentru gazeta de uzină, ci trimit corespondențe și presei centrale, ridicînd probleme de interes general.

O importantă formă de participare a maselor la activitatea sectoarelor de larg interes cetățenesc este controlul obștesc. Sub îndrumarea sindicatelor, echipe de cetățeni controlează aprovizionarea și desfacerea în magazine, restaurante, unități de fabricare și desfacere a pîinii etc. Maistrul mecanic Radu Mihalcea de la uzinele „Grivița Roșie" este responsabilul unei astfel de echipe de control obștesc. Echipa pe care o conduce a făcut numeroase vizite prin magazine, sesizînd forurilor în drept deficiențele constatate și contribuind nemijlocit la lichidarea lor.

Cîțiva oameni dintr-o uzină... Ca ei sînt cei mai mulți. Viața lor e plină. Duc o activitate multilaterală din care nu lipsește nici sportul (echipa lor de rugby figurează în categoria A, numărînd numeroși internaționali, iar circa 5000 de oameni sînt legitimați în asociația sportivă). Se cuvine amintit și Teatrul Popular de amatori al uzinei, teatru cu stagiune permanentă, echipa de dansuri, corul, cercul de pictură, cercul literar și alte numeroase formații cultural-artistice din uzină.

Paul MARIAN și Mircea SCRIPCA

VASILI LANOVOI, unul dintre cei mai apreciați artiști sovietici de film din tînăra generație pe care spectatorii noștri au avut prilejul, între altele, să-l vadă interpretînd rolul titular din filmul „Pavel Korceaghin"

„MOSFILM"

• 12 zile în lumea cinematografiei sovietice • La Uniunea cineaștilor sovietici • V.G.I.K. • Studioul „Maxim Gorki"

Regizorul Grigori Roșal, împreună cu actorii Irina Skobțeva și Serghei Bondarciuc

Reprezentanții Uniunii cineaștilor și cunoscutul regizor Iurii Egorov, ne-au întîmpinat cu căldura și exuberanța unor vechi prieteni. Într-un fel ne și cunoșteam: văzusem încă la Sofia, la conferința cineaștilor, filmul său „Istorie simplă", iar el vizionase la Moscova „Darclée" și „Nu vreau să mă însor" — filmul regizat de Manole Marcus.

Filmele noastre l-au interesat. Le-a privit atent și l-au bucurat părțile lor bune. De altfel, îl interesa tot ce e nou în studiourile de la Buftea: la ce lucrează Gopo, Liviu Ciulei, Mircea Drăgan... Ce am făcut noi în ultimul timp?...

Iurii Egorov venise de curînd de la Mar del Plata. Participase la Festival ca membru al juriului. Acum pregătește un film despre Ceaikovski.

La hotel ne aștepta L. Kulidjanov, regizor cunoscut spectatorilor noștri din filmul „Casa în care locuiesc", realizat de el și I. Leghel.

L. Kulidjanov este un vechi prieten al țării noastre, pe care a și vizitat-o la începutul acestui an, împreună cu Mihail Kalik.

★

La Uniunea cineaștilor sovietici, clădire impresionantă cu trei săli de proiecție, o mare sală de spectacole și numeroase foaiere, am făcut cunoștință cu regizorii S. Sguridi, vicepreședinte al Uniunii, Grigori Roșal și Mihail Kalik. Tot aici am avut bucuria

Mihai IACOB

• *(Continuare în pag. 3-a)*

DIN SUMAR:

SEMICENTENARUL CARAGIALE

■

PE MICUL ECRAN

CU ECHIPA DE FILMARE A TELEVIZIUNII

■

MICA BIBLIOTECA „MAGAZIN"

„SE CAUTĂ CRIMINALUL"

O schiță de Jaroslav HAȘEK

■

MAGAZIN MEDICAL

• PE MERIDIANELE GLOBULUI • PE MERIDIANELE GLOBULUI •

„SOARELE MUZICII"

— NOTE DE DRUM DIN AUSTRIA —

Am poposit nu de mult în frumosul oraș Salzburg, așezat pe malurile riului Salzach.

Acolo unde pasajul îngust al străzii Getreidegasse se deschide înspre Hagenauerplatz, se găsește casa în care la 27 ianuarie 1756, lui Leopold Mozart, vicecapelmaistru al curții princiare, i s-a născut cel de-al 7-lea copil: Iohannes Chrysostomus Wolfgangus Amadeus, cel care mai tîrziu a fost denumit „Soarele muzicii".

Mircea RADULESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

DUMINICA LA SNAGOV

Generoasa lună mai, compensînd parcă iarna lungă a acestui an, a adus zile însorite și călduroase, care au făcut ca strandurile și locurile de recreație din Capitală și împrejurimi să fie foarte populate. În clișeu, un aspect de la strandul Snagov — duminica trecută

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

UN PORUMBEL călător căruia i s-a dat drumul la începutul lunii august 1959, s-a întors de curînd, după o absență de aproape trei ani, la proprietarul lui, în localitatea bavareză Sommerau.

●

ÎN TIMPUL lucrului, o mașină i-a tăiat lui Richard S. Abrams din Rochester (S.U.A.) vîrful degetului. El a fugit neîntîrziat la stația de salvare. Chirurgul chemă întreprinderea unde lucra Abrams și ceru să fie căutat vîrful degetului lipsă. Acesta a fost găsit și dus la stația de salvare. Chirurgul a cusut vîrful degetului la loc, iar cusătura s-a vindecat.

●

ȘARPELE cu clopoței este considerat — gusturile nu se discută! — de unii drept o delicatesă deosebită. Ca în fiecare an, la Okeene, statul Oklahoma, în S.U.A., a avut loc o mare vînătoare la care au fost uciși 930 șerpi. În fața a 17.000 de spectatori, șerpii veninoși au fost vînați de sute de vînători, echipați cu lațuri și saci.

●

STUDIOUL de televiziune din New York a inițiat recent o serie de emisiuni consacrate... papagalilor. Programul acestor emisiuni cuprinde cursuri de engleză și de alte limbi. Motivul acestei „duioase" griji pentru capacitățile

retorice ale acestor înaripate, este simplu: la New York, trăiesc în prezent aproximativ un milion de papagali, care nu știu să „vorbească" cu stăpînii lor. Cursurile se transmit săptămînal. E de așteptat că orice papagal absolvent va putea deveni un interlocutor agreabil în pălăvrăgelile de salon...

●

FRANCEZUL Amadé Calle, din departamentul Moselle, deține un suvenir puțin obișnuit. Este vorba de o țiinișoară de vreo 300 de grame, producția anului 1870. Remarcabil este mai ales istoricul acestei țiini. În 1870 avea loc precum se știe războiul franco-prus. Parisul era asediat, moartea prin înfometare secera zilnic nenumărate vieți. Pentru șobolani și pisici se plăteau prețuri fabuloase. Iar prețul țiinii era echivalent cu greutatea sa în aur.

●

CEL MAI LUNG proces din toate timpurile îl poartă peste 300 de familii pentru moștenirea străbunului lor, Jean Thierre. De pe urma acestuia a rămas, în secolul XVI, o avere stoarsă din piraterie și exploatare colonială, de 6 butoaie de praf de aur, cîțiva saci cu lingouri de aur, 80.000 ducați de argint, saci cu giuvaiere, un castel, moșii și corăbii. Nu lăsase însă nici un testament, nici moștenitori direcți. De atunci, rude mai îndepărtate și urmașii acestora caută să intre în posesia colosalei averi. Dar, după 282 de ani, încă nu există o hotărîre judecătorească în această privință.

●

PE MALUL fluviului Yukon, în Columbia britanică, (provincie din Canada) crește un molid cu ace galben-aurii. Vîrsta molidului de aur este apreciată la aproximativ 100 de ani. Botaniști din nenumărate țări s-au străduit fără succes pînă în prezent, să obțină înmulțirea acestei plante unice.

●

ÎN PORTUL Lisabona o vrabie a murit pe loc, după ce a ciugulit cîteva grăunțe dintr-un transport de cereale expediat în Portugalia de către guvernul american, ca marfă excedentară. În felul acesta, autoritățile portugheze, devenind bănuitoare, au trimis cerealele la analiză și s-a constatat că prezintă urme de alterare. Întregul transport — 736 tone de grîu și ovăz — a fost ars în cuptoarele uzinelor de gaze din Lisabona.

●

PENTRU a reduce numărul accidentelor de circulație, în S.U.A. a fost realizat un vitezometru special. La o viteză ce depășește suta de kilometri, pe cadran apare, în mod automat, o fotografie înfățișînd familia celuia care se află la volanul mașinii.

CONSTRUCȚII NOI ÎN STAȚIUNEA BALNEARĂ HÉVIZ

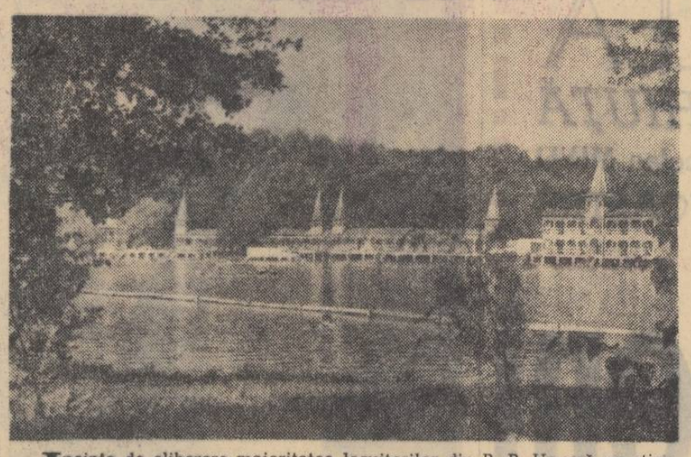

Înainte de eliberare majoritatea locuitorilor din R. P. Ungară nu știau deloc sau știau prea puține lucruri despre existența lacului și stațiunii balneare Héviz. Situat la cîțiva kilometri mai la sud de renumitul lac Balaton lacul Héviz are o întindere de numai 5 ha.

Apa lacului, în continuă efervescență, temperatura ei în medie de 34—35 de grade, ca și presiunea puternică de jos în sus, reprezintă principalul factor curativ cu efecte deosebit de binefăcătoare asupra inflamațiilor cronice ale membrelor.

Un alt factor curativ important al stațiunii Héviz îl constituie nămolul radioactiv, format în proporție de 20 la sută din substanțe organice și 80 la sută din substanțe anorganice.

În anii de după eliberare, locuitorii R. P. Ungare nu numai că știu multe lucruri despre stațiunea balneară Héviz, dar mai știu că ea s-a dezvoltat continuu. Astfel, pentru oamenii muncii au fost construite numeroase case de odihnă și sanatorii în pădurile ce înconjoară lacul (așa cum se poate vedea în clișeul de mai sus).

Pe lîngă bazinul acoperit existent a început construirea unui nou bazin închis. De asemenea sînt în curs de construcție alte sanatorii și case de odihnă, pentru numărul tot mai mare de oameni ai muncii care sosesc anual la Héviz.

Stațiunea balneară Héviz are mulți vizitatori și iarna, cînd temperatura apei coboară numai cu cîteva grade.

O acțiune samavolnică

În R. F. Germană, în timp ce luptătorii pentru pace, împotriva înarmării atomice și a reînvierii militarismului vest-german sînt arestați și aruncați în dosul gratiilor, revanșarzi și fasciști notorii sînt lăsați în libertate.

Mergînd pe această linie, recent, autoritățile vest-germane au arestat pe Alfred Grosser, conducătorul serviciului pentru străinătate al Studioului cinematografic „DEFA", și pe P. Helmich, operator principal în R. F. Germană pentru jurnalele de actualități ale acestui studio.

Misiunea acestor reprezentanți era simplă: de a filma, pentru jurnalele de actualitate, pe Berger și Otto, cei doi asasini ai lui Ernst Thälmann, care se află în libertate. Însă, după cîte se vede, autorităților de la Bonn nu le-a fost pe plac misiunea celor doi reprezentanți ai studioului cinematografic „DEFA" și nu a trecut decît foarte puțină vreme după ce au reușit să-l surprindă pe unul din asasini (care este învățător la Heldern, Renania de nord-Westfalia) că au și fost arestați.

Prin această acțiune samavolnică, autoritățile de la Bonn se demască odată mai mult ca apărătoare zeloase ale celor mai revanșarde elemente, a asasinilor celor mai buni fii ai poporului german și a milioane și milioane de oameni nevinovați.

Viața de vie și... matematica

— SCRISOARE DIN MOSCOVA —

R.S.S. Moldovenească este cunoscută ca regiunea unor vii și livezi înfloritoare. Cultura viței de vie, prepararea vinului sînt aici îndeletniciri vechi. Și nu este întîmplător faptul că stema republicii înfățișează ciorchini de struguri și fructe.

Strugurii și minunata licoare pe bază de struguri din R.S.S. Moldovenească sînt consumați în întreaga Uniune Sovietică. Conservele de fructe, vinurile de aici sînt exportate în 30 de țări ale lumii. Suprafața totală a livezilor din republică este de 200.000 de hectare, adică reprezintă a treia parte din suprafețele de vii din întreaga Uniune Sovietică. Pînă în 1965 suprafața viilor urmează să se dubleze. În ultimul an al septenalului, locuitorii din republică vor primi un milion 700 mii tone fructe și struguri. Pe cap de locuitor producția de fructe va fi de aproape 8 kg.

În R.S.S. Moldovenească se cultivă peste 100 de soiuri de struguri, soiuri ce se deosebesc prin culoare și gust, prin forma frunzei, prin felul coardei, prin conținutul în vitamine și în glucoză, al vinului ce se obține.

Cele mai cunoscute soiuri pot fi identificate cu ușurință. Însă există cazuri cînd pe un sector pot fi întîlnite zeci de varietăți ale soiurilor bune și mediocre. La cules nu este deloc o treabă ușoară să se distingă imediat soiurile respective. Agronomul sau selectorul, care vin în ajutorul culegătorului, trebuie să cunoască, să țină minte cel puțin 70 de caracteristici fundamentale ale soiurilor. Treaba aceasta, de recunoaștere a soiurilor, este foarte importantă la lucrările de cules sau de sortare a recoltei. În condițiile unei selecționări minuțioase pe soiuri se îmbunătățește considerabil calitatea mustului și a strugurilor.

Ce-i de făcut? Nu se poate pretinde ca de-a lungul plantațiilor să umble specialiști „înarmați" cu lucrarea științifică în 6 volume „Ampelografia U.R.S.S.", unde sînt descrise toate varietățile soiurilor de struguri cultivate în U.R.S.S.

Anul trecut, pe plantațiile de vii din R.S.S. Moldovenească a fost obținută o recoltă bogată de struguri. În majoritatea colhozurilor și sovhozurilor specialiștii au determinat soiurile, au selecționat cele mai indicate varietăți pentru plantațiile viitoare. Ei au folosit pentru prima oară niște tabele. Ele sînt tabele matematice originale. Sînt ușor de mînuit, de formatul unui bloc-notes de buzunar. Și mai ales oferă posibilitatea determinării într-un timp scurt și cu cea mai mare precizie a soiului sau a varietății de struguri.

Aceste tabele au devenit larg cunoscute în întreaga republică. Ele poartă numele: „cheie pentru determinarea soiurilor principale de viță de vie cultivate în U.R.S.S.". Autorul lor este un tînăr om de știință Pavel Kiksin, cercetător la Academia de Științe a R.S.S. Moldovenești.

Cu ajutorul acestor tabele pot fi identificate 271 de soiuri de struguri, inclusiv 60 de soiuri noi mai puțin cunoscute. Tînărul om de știință a transpus descrierea soiurilor în limbajul cifrelor. Toate caracteristicile fructelor, ale coardelor, ale frunzelor de viță de vie, au fost codificate, au primit un simbol. Cheia pe care a pus-o la punct amintește cadranul de ceas.

Pentru a determina soiul de struguri, se-nvîrtește cercul de pe cadran, urmărindu-se în același timp alte cîteva indicații cifrice. Rezultatul obținut se verifică cu ajutorul unui tabel matematic special anexat. Se obține în acest fel răspunsul absolut exact.

Astfel, soiul este stabilit repede chiar pe plantațiile de vii. Repede și cu cea mai mare exactitate. Matematica a venit în ajutorul biologilor.

Candidatul în științe agricole Pavel Kiksin lucrează în prezent la perfecționarea continuă a metodei sale. El se gîndește la mecanizarea și chiar automatizarea calculelor matematice necesare. Soiul va fi determinat cu ajutorul fișelor perforate folosite la stațiunile de mașini de calculat.

G. MALINICEV

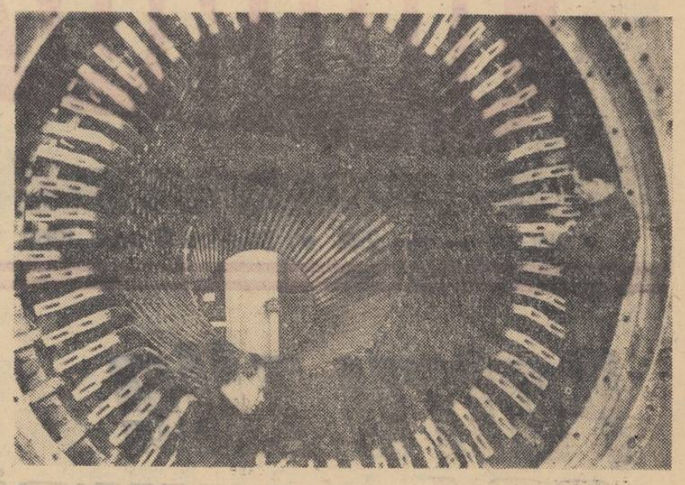

Uzinele „V. I. Lenin" din Harkov au realizat modelul unui turbogenerator cu o putere de 300.000 kW. În clișeu: Inginerul I. Șohin (stînga) și montatorul V. Rudenko lucrînd la statorul unei astfel de mașini gigantice

Vulcanul în erupție

Ani și ani de zile mașina propagandistică profascistă susținut că „în Spania domnește liniștea, calmul". Într-adevăr, în Spania domnea liniștea. Aceasta era însă o liniște de mormînt. Zeci de mii, sute de mii de oameni fuseseră asasinați; mii de luptători fuseseră aruncați în spatele gratiilor și supuși unui regim de exterminare fizică. Fasciștii nu au putut să lichideze însă toate forțele progresiste ale poporului spaniol deoarece clasa muncitoare este nepieritoare. Ea nu poate fi lichidată. Clasa muncitoare spaniolă a acumulat forțe și a declanșat, cu aproape două luni în urmă, impresionanta bătălie de clasă ce reține atenția omenirii întregi.

Greva care a început, în primele zile ale lunii aprilie, la minele „Nicolas" a luat încetul cu încetul amploare ajungînd să cuprindă la începutul lunii mai aproximativ 60.000 de mineri. Apoi, s-a declanșat mișcarea de solidaritate cu minerii în Asturia, Biscaya, Catalonia, Oviedo, Barcelona, Guadalajara, Teruel. În paginile ziarelor din întreaga lume aceste nume de orașe și de provincie au început să apară din ce în ce mai des. Aparatul guvernamental și propagandistic franchist a încercat la început să păstreze tăcerea în jurul marii greve care cuprinsese nenumărate regiuni ale Spaniei. Iată cum a descris situația ziarul „New York Herald Tribune": „Comunicațiile feroviare, telefonice și rutiere au fost întrerupte sau restrînse în regiunea respectivă iar ziarele și aparatele de fotografiat au fost ținute în afara ei. Soldații patrulează pe străzi, înarmați cu mitraliere. Cu toate că acesta este cel mai important eveniment din Spania, de la războiul civil, conspirația tăcerii este totală. Sfînta ordine a Spaniei, bazată pe teamă și represiune, trebuie păstrată. S-a alăturat la aceasta și postul de radio al forțelor armate americane, care transmite știri internaționale... din Madrid și alte centre ale Spaniei, dar care nu a făcut nici o referire la grevă".

Boicotul tăcerii nu a împiedicat însă extinderea grevei. Nici măsurile de intimidare, influențare psihologică sau reprimare nu au putut stăvili înaintarea valului grevist. La 5 mai, guvernul franchist a declarat „starea excepțională" în Asturia, Biscaya și în alte regiuni. Solis, conducătorul „sindicatelor" falangiste a fost trimis să trateze cu muncitorii. Toate aceste măsuri au determinat însă efecte contrarii celor scontate de dictatorul Franco. Ziarul vest-german „Frankfurter Rundschau" referindu-se la plecarea „sindicalistului" Solis în nordul Spaniei relatează, printre altele: „...se afirmă că el ar fi fost primit cu dușmănie de către muncitori. Discursul proiectat nu a putut fi rostit, dat fiind că muncitorii nu i-au permis să vorbească. De aceea, Solis s-a adresat muncitorilor prin posturile regionale de radio. Contactele personale stabilite ulterior au înrăutățit și mai mult situația. Este ciudat, dar după călătoria lui Solis numărul greviștilor a sporit, ridicîndu-se, uneori pînă la 100.000, iar greva s-a extins și asupra Madridului".

Greva, extinsă în majoritatea regiunilor Spaniei, a constituit răspunsul oamenilor muncii spanioli la așa-numitul plan de stabilizare adoptat de guvernul franchist în 1959. Acest plan, încheiat potrivit acordului cu marile monopoluri din S.U.A. și din alte state imperialiste, a dus la reducerea considerabilă a veniturilor oamenilor muncii. Prin grevele declanșate ei au urmărit sporirea salariilor pentru a face față costului tot mai ridicat al vieții. Grevele nu au urmărit numai satisfacerea revendicărilor economice: ele au și un puternic caracter politic. Astfel, în centrul actualelor lor revendicări stă și problema dreptului la grevă și a libertăților sindicale în genere. În timpul luptei greviste, muncitorii au înființat propriile lor organizații independente care au reprezentat și condus acțiunile întreprinse de oamenii muncii.

Lupta clasei muncitoare, atitudinea ei față de problemele de importanță vitală ale țării a determinat și atitudinea altor cercuri ale opiniei publice față de dictatura franchistă. Studenții din Madrid, Barcelona, Valencia au organizat demonstrații pe străzile acestor orașe. Reprezentanți de seamă ai culturii s-au pronunțat împotriva regimului dictatorului Franco. Savanți și scriitori de renume ca Menendez Pidal, președintele Academiei de lingvistică, scriitorii Jose Bergamin, Juan Antonio Zunzunegui și alții, au lansat un apel împotriva terorii fasciste. Opoziția față de dictatura fascistă a luat asemenea forme încît pînă și reprezentanți ai clerului au fost nevoiți să declare că greva reprezintă o acțiune legitimă din partea muncitorilor.

Amploarea pe care a luat-o mișcarea grevistă din Spania demonstrează că dictaturii franchiste îi fuge pămîntul de sub picioare.

În Spania vulcanul nemulțumirii maselor largi populare a început să erupă. Erupția nu s-a terminat; ea continuă.

Eugen PHOEBUS

În ziua în care s-au împlinit 36 de ani de la impunerea regimului salazarist, Lisabona avea mai degrabă aspectul unui oraș asediat decît al unui oraș în sărbătoare. (Ziarele)

Desen de Clk DAMADIAN

SOARELE MUZICII

(Urmare din pag. 1)

Fațada acestei case medievale, nelăsînd loc decît pentru cinci ferestre, a necesitat o amenajare în adîncime. Locul gol pentru scară și încăperile din spate nu primesc lumină. La etajul al III-lea al acestui imobil se găsește apartamentul închiriat de Leopold Mozart în 1747 pentru familia sa. Acesta era compus dintr-o încăpere, un salon, un atelier, o mică odaie pentru oaspeți și o bucătărie. În camera din mijloc, cu o singură fereastră dînd spre curtea interioară, s-a născut micul Wolfgang.

Casa situată pe Hagenauerplatz avea să adăpostească din ziua de 27 ianuarie 1756 pe copilul minune care va compune aici aproape toate operele sale din tinerețe, primul concert pentru pian, concertul pentru vioară și o serie de simfonii. Sînt anii cînd familia Mozart nu era încă stînjenită de lipsuri (perioada pînă în 1773 cînd familia Mozart s-a mutat într-o casă de pe Hannibalplatz, actualmente Makartplatz.

Pășim cu multă emoție în vechiul apartament care, transformat în muzeu de „Fundația internațională Mozarteum" din anul 1890, ne evocă prin numeroasele tablouri, autografe, lucruri personale, viața lui Wolfgang Amadeus Mozart și a familiei sale. Totodată, gîndurile noastre înfierează acea orînduire nedreaptă care la timpul său n-a știut să prețuiască pe marele geniu, care numai la 35 de ani, din cauza mizeriei și a bolilor, se stinge din viață și este înmormîntat într-o atmosferă de totală indiferență în groapa comună a săracilor iar locul nu a putut fi identificat nici pînă în zilele noastre.

Cea mai prețioasă piesă a muzeului, așa după cum ne arată și ghidul întocmit de „Fundația internațională Mozarteum" este fără îndoială pianul de concert al lui Mozart. Acest pian a fost donat de către Carl, fiul lui Mozart în 1856 „Mozarteumului" cu prilejul centenarului nașterii tatălui său. Este instrumentul preferat al lui Mozart la care a dat toate concertele din ultimul deceniu al vieții sale. Acest fapt este consemnat într-o scrisoare adresată de Leopold Mozart lui Nannerl, sora lui Wolfgang... „De cînd mă aflu aici (Viena n.a.) pianul fratelui tău a fost transportat de cel puțin 12 ori de acasă la teatru sau la o altă casă".

Păstrat într-o stare perfectă se află un clavicord cu două registre. În interiorul acestuia se poate vedea o bucățică de hîrtie pe care Constanza, soția genialului Mozart a scris cu mîna ei: „La acest pian soțul meu, defunctul Mozart, a compus în cinci luni „Flautul fermecat", „Clemența lui Titus", „Requiemul" și un nou „Cîntec pentru francmasoni". Cea care semnează mai jos, Constanza, căsătorită Nissen, văduva lui Mozart, certifică exactitatea acestei declarații".

Iată și vioara micului Mozart, care evocă nenumărate amintiri dintre cele mai duioase. Să cităm dintr-o scrisoare adresată de trompetistul și violonistul curții de la Salzburg, Andreas Schachtner, prieten al familiei Mozart, adresată lui Nannerl: „Micul Wolfgang se rugă să i se dea voie să cînte partitura viorii a doua. Tatăl respinse nesăbuita cerere, căci, neavînd nici cele mai elementare studii violonistice, copilul n-ar fi știut s-o scoată la capăt. L-am rugat să-i îngăduie să cînte; în sfîrșit tatăl a încuviințat spunîndu-i: „Cîntă cu domnul Schachtner, dar atît de încet ca nimeni să nu te audă, dacă nu, va trebui să părăsești locul..." Wolfgang a cîntat cu mine. Am constatat curînd că sînt cu desăvîrșire de prisos. Mi-am pus jos vioara și l-am privit pe tatăl său care, în fața acestei scene, vărsa lacrimi de admirație și speranță..."

Tabloul „eternului copil" la vîrsta de 6 ani, alături de sora sa, te impresionează de la prima vedere prin expresivitatea sa. El produce aceeași impresie de neuitat despre care Goethe, după ani de zile, îi povestea secretarului său Eckermann: „L-am văzut cînd era în vîrstă de 7 ani la Frankfurt unde aflîndu-se în trecere, a dat un concert. Eu însumi aveam vreo 14 ani și-mi amintesc încă și astăzi cît se poate de limpede de omulețul cu frizura și cu sabia sa".

De asemenea se poate vedea o gravură de J. B. Delafosse, după o acuarelă de L. C. de Carmontelle, care îl înfățișează pe tatăl lui Mozart, pe Wolfgang și pe sora sa la Paris, în 1764, de unde se îmbarcaseră pentru a traversa Canalul Mînecii, în drum spre Anglia. Pictorul T. Helbling l-a imortalizat pe tînărul geniu la vîrsta de 12 ani. Expresia de blîndețe pe care o degajă este în contrast direct cu acel Mozart, băiat vioi, cu privire îndrăzneață, pictat de artistul Cignaroli în 1770. O altă pînză valoroasă este aceea a pictorului De la Croce, reprezentînd familia: Wolfgang și Nannerl la pian, tatăl cîntînd la vioară și în fund, atîrnat de perete portretul mult iubitei mame a lui Wolfgang.

Iată și o pînză neterminată, pictată în cursul anilor 1782—1783 de către Iosef Lange, cumnatul lui Wolfgang, care îl înfățișează pe genialul Mozart la maturitate. Din nefericire, singurele imagini reprezentîndu-l pe Mozart la vîrsta maturității sînt această pînză, un desen în creion de Doris Stock și descrierea înfățișării lui Mozart făcută de către Nissen.

Deosebit de emoționați am privit vitrinele în care sînt obiectele de uz personal ale lui Mozart, nasturii hainei sale de gală, portofelul său, diferite miniaturi și unele mici bijuterii. De asemenea mult timp am rămas în fața manuscriselor lui Wolfgang Amadeus Mozart, care cuprind numeroase adnotații făcute de mîna lui, exerciții de contrapunct, probleme de examen și diploma obținută de la „Academia Filarmonica" din Bologhia. Aici se găsește și un exemplar din „Gradus ad Parnassum" de J. J. Fux, carte de studiu folosită de Mozart pentru alcătuirea unor pagini muzicale. La loc de cinste se găsește aici și manualul pentru vioară întocmit de tatăl său în anul nașterii lui Wolfgang.

Iată pe scurt, cîteva din amintirile de neșters de pe urma vizitei noastre făcute în casa în care s-a născut acest mare geniu al omenirii despre care Goethe — în conversațiile sale cu Eckermann — spunea: „Ce este geniul dacă nu o forță productivă care înfăptuiește ceea ce natura întrevede și plăzmuiește, dînd naștere la alte forțe, perpetuîndu-se astfel. Operele lui Mozart sînt de această categorie: există în ele o forță de atracție care va dura din generație în generație și care nu va putea nicicînd să seace sau să dispară".

Mircea RADULESCU

Meridiane

4 zile 204 excursioniști 1000 km.

(Urmare din pag. 1)

Se citește pe fețele lor bucuria, dar și emoția. Mulți dintre ei vor parcurge pentru prima oară acest itinerar turistic — 1000 de kilometri pe șoselele patriei și vreme de cîteva zile vor vizita locuri pitorești, vor admira înfăptuiri mărețe ale socialismului biruitor, orașe și construcții noi ridicate prin munca creatoare a oamenilor în anii puterii populare.

Pornim. Autocarele străbat bulevardele Capitalei, și se îndreaptă spre Ploiești. După o oră ne întîmpină orașul petroliștilor, cu blocurile sale noi, moderne, de o policromie veselă, tinerească.

Autocarele ies din oraș și un peisaj nou ni se deschide în față. Pînă sus, pe dealuri, se văd sute de sonde, ca o imensă pădure a aurului negru. Intrăm în Cîmpina și, după puțin timp, autocarele încep să coboare în pantă. Pe dealul din dreapta, înconjurată de un decor de verdeață, se află o clădire cu zidurile albe, deasupra căreia flutură un drapel roșu : fosta închisoare Doftana, azi muzeu. Curînd ne aflăm între zidurile reci de piatră, în fața groaznicelor celule și ascultăm cu emoție explicațiile ghidului despre ce a însemnat Doftana în timpul regimului burghezo-moșieresc, despre lupta eroică a comuniștilor închiși aici. Tot ce am văzut și auzit aici ne-a impresionat puternic.

— N-am să uit niciodată ce am văzut aici — spune colectivistul Ion Belarie — membru în comitetul executiv al cooperativei Atîrnați — Alexandria.

— Am văzut cu ochii mei cum trata burghezia pe cei ce doreau o viață mai bună, adaugă Ion Ciungu, de la Uniunea interraională Curtea de Argeș.

Comentariile, care confirmă parcă cele spuse de Ion Belarie continuă și în autocarele care își urmează acum drumul pe splendida vale a Prahovei. Peisajul este încîntător. La poalele munților ne întîmpină, rînd pe rînd, Breaza, Comarnic, Sinaia (unde poposim o oră pentru masa de prînz), apoi Poiana Țapului, Bușteni, Azuga, Predeal, cu vilele lor cochete, scăldate în soarele de mai.

Trecem prin Brașov, unde admirăm noile blocuri de locuințe. E după amiază și drumul nostru își urmează cursul spre Sfîntu Gheorghe, Bodoc, Malnaș, Bicsad. Spre seară luăm masa și ne odihnim în frumoasa stațiune balneo-climaterică Tușnad. In fața vilelor unde sîntem găzduiți se înfiripă discuții, se schimbă impresii după prima zi de călătorie. Unii au asaltat pur și simplu chioșcul de difuzare a presei, unde cumpără vederi. In fața cutiei poștale, coadă.

Dimineața, înainte de plecarea mai departe, stau de vorbă cu Silvia Samoschi, șefă contabilă a cooperativei Murighiol-Tulcea și cu Aneta Dellamarina, lucrătoare la cooperativa „7 Noiembrie", din Turnu Severin. Se arată amîndouă încîntate de cele văzute.

Părăsim Tușnadul cu direcția Lacul Roșu. Trecem mai înainte prin Miercurea Ciuc, Mădăraș, Izvorul Mureșului, Gheorghieni. In autocare e animație. Toți sînt nerăbdători să vadă Cheile Bicazului, despre frumusețea cărora au auzit doar. Curînd avem ocazia să admirăm neasemuitele frumuseți naturale ale locurilor. Se fac fotografii. Olteni, dobrogeni, gălățeni, bucureșteni și argeșeni, se alătură în fața obiectivului fotografic. Deși sînt din locuri diferite ale țării și se cunosc deabia de o zi, excursia i-a împrietenit. Plecăm mai departe. Se aud exclamații de uimire pentru cele văzute, dar ecourile impresiilor nu apucă să se stingă cînd o nouă minune — de astădată opera hărniciei omului — ni se deschide în față. Trecem prin Bicaz și ne apare barajul.

Nerăbdători, urcăm la baraj și de aci ni se dezvăluie o minunată priveliște : lacul de acumulare, cu apa lui liniștită unduind în mii de sclipiri. Zărim, trase la chei, vaporașe și șalupe, cu marinari pe punți. Cîțiva excursioniști își arată uimirea pentru ceea ce le-a fost dat să vadă : marinari sus în creierii munților !

— Asta adeverește tăria partidului nostru — spune Traian Tuxel, președintele consiliului sătesc din Fedeleșoiu-Vîlcea. Tot ce și-a pus în gînd partidul, s-a înfăptuit spre binele omului...

— In sclipirile apei parcă văd luminile Moldovei — adaugă Cornelia Ene, contabilă la cooperativa „Tudor Vladimirescu" din raionul Galați.

Avem ocazia să admirăm și alte realizări ale regimului nostru democrat-popular cînd trecem, la Stejarul, prin fața grandioasei hidrocentrale V. I. Lenin, apoi mai departe, văzînd combinatele chimice de la Săvinești și Roznov și blocurile moderne ale Bacăului.

De aci traseul excursiei noastre trece prin Adjud, apoi ne îndreptăm spre Onești. Toată lumea știe că va vedea unul din noile orașe ridicate în anii socialismului și în autocare e animație. Se zăresc în depărtare siluetele combinatului și ale termocentralei de la Borzești, ale rafinăriei de la Onești. Trecem prin fața lor și ne încîntă măreția construcțiilor, după cum ne încîntă și orașul în care intrăm. Parcurgem un bulevard larg, străjuit de blocuri elegante, dispuse într-o perfectă aliniere. La parterul lor, magazine moderne cu vitrine mari încărcate cu mărfuri. De pe trotuare, locuitori tineri, ca și orașul lor, ne fac semne de prietenie.

— Totul e nou aici ! constată tovarășa Ileana Guzea. Și cineva o completează cu o glumă, dar care ascunde un prețios adevăr :

— Numai aici ? Am văzut lacul de acumulare care e nou. Hidrocentrala este nouă, după cum noi sînt și Săvineștii și Roznovul și Borzeștiul și Onești. S-a înnoit Moldova în anii regimului nostru...

Înaintăm spre trecătoarea Oituz și, în curînd ureăm minunatele serpentine, după care coborîm spre Tg. Secuiesc, trecem prin Cernatul de Jos, Moacșa, Ozun și intrăm pe șoseaua Brașovului. Seara tîrziu, caravana autocarelor se afla în drum spre București.

În cea de-a patra zi a excursiei, membrii cooperatori și lucrători fruntași din cooperația de consum au vizitat Capitala. I-a încîntat sala Palatului R.P.R., au zăbovit mult la Expoziția Victoria socialismului în agricultură, au vizionat un film. Apoi o plimbare prin Muzeul Satului și, în sfîrșit, vizitarea Muzeului de Istorie a Partidului. După aceea, autocarele ne-au purtat pe marile bulevarde, oferindu-ni-se prilejul de a vedea imaginea nouă a Capitalei, cu minunatele ei construcții și parcuri.

Seara excursia a luat sfîrșit.

„Totul a fost minunat — ne-a declarat la despărțire Petre Șontea, fost muncitor la Atelierele C.F.R.-Turnu-Severin, acum pensionar și membru al cooperativei „7 Noiembrie" din acel oraș. Ducem cu noi imaginea unor zile de neuitat".

Aceasta a fost părerea tuturor celor peste 200 de excursioniști.

Florian GRECEA

PRIETENIA LOR...

E duminică dimineața...

Cocuța umblă prin casă de colo pînă colo, fără astîmpăr, și nu-și mai găsește locul.

Mămica ei însă e foarte calmă, „enervant" de calmă și Cocuța începe să... protesteze :

— Să ne grăbim mămico, vrei cumva să întîrziem ?...

...Convorbirea aceasta — după cum povestea cu duioșie și cu haz mămica Cocuții — avea loc la ora 8 dimineața, iar reuniunea de la Casa Ziariștilor, consacrată copiilor cu participarea unor cunoscuți artiști, buni prieteni ai celor mici, era anunțată pentru ora... 11.

Dar numai Cocuța manifesta această justificată nerăbdare, în acea zi cînd curiozitatea ei nu mai cunoștea margini ? Bineînțeles că nu ! Asemenea ei, zeci și zeci de copii și-au făcut apariția cu o oră, ba chiar cu două ore mai devreme, pentru a-i aștepta... cuminți, pe artista emerită Silvia Chicoș, pe Daniela de la Televiziune, pe Tudorel Popa, Horia Căciulescu, Ioana Matache sau pe compozitorul Aurel Giroveanu.

— Știți, am auzit că Silvia Chicoș nu e numai Niculiță reporterul, ci și Gică scamatorul.

— Dar voi ați aflat că Tudorel Popa — Paganel și Profesorul știe tot — are un băiat în clasa a III-a, care joacă în „Salut voios" ?

— Credeți că Daniela o să vină singură sau cu Aschiuță ?...

Mai întîi copiii se împrietenesc cu artiștii pe calea undelor. O voce sau alta, pe care o ascultă cu interes și chiar cu emoție în fața aparatului de radio, le devine dragă, din ce în ce mai dragă. La „Tăndărică" copiii îndrăgesc o păpușe sau alta. Dar... Pe măsură ce... cresc, vor să afle cît mai multe lucruri despre vocea de la Radio sau păpușa de la „Tăndărică", vor să cunoască și să vorbească personal cu... vocile și cu... păpușile. Și prilejul acesta li se oferă din cînd în cînd, pentru că artiștii simt și ei nevoia să fie în mijlocul celor pentru care se trudesc să învețe roluri, cîntece și scheciuri, sau să le închine compoziții, simt nevoia să fie aproape, cît mai aproape de ei. Așa se face că, adeseori, la Palatul Pionierilor, într-o școală sau într-o casă de cultură, la o uzină sau într-un parc, artiștii își convoacă anume micii prieteni, pentru a le oferi atrăgătoare programe artistice, dar și pentru a-i întreba totodată, așa în... treacăt și despre notele din catalog sau despre cele de... acasă.

— Am numai 10, tovarășe Chicoș...

— Eu am și un opt, dar am promis mămichii și tovarășei profesoare că îl voi... îndrepta în zece și vă promit același lucru și dvs.

— Dar tu ?... Tu de ce... taci ?

— Am, am luat un patru la muzică, răspunde încurcat un prichindel.

— Tocmai la muzică ?

Și Silvia Chicoș face pe loc, tuturor, o demonstrație practică cît de frumoasă și ușoară e... muzica.

La pian, de astădată, o acompaniază com. pozitorul Aurel Giroveanu. El a scris, ca și alți compozitori, anume pentru copii, nenumărate bucăți. Și aceasta e cea mai recentă : „Copiii Bucureștiului", care vorbește despre Capitala iubită.

— V-a plăcut ?

— Da, da...

— S-o învățați și voi și data viitoare cînd o să ne mai întîlnim, o să vă ascult pe toți (chiar și pe cel cu patru la muzică).

Dar Silvia Chicoș face și altfel de „demonstrații" copiilor. Ea imită pe unii copii și ei se recunosc singuri : un timid, un grăbit, un plîngăreț, un tocilar sau un bălăuș amuzîndu-se copios, făcînd haz de toți aceștia și în același timp înțelegînd cum trebuie și cum nu trebuie să se comporte. Copiii cunosc bine pe Țică (Mariana Oprescu) și Rică (Luluca Lipovan) pe doctorul Vitamină (Gh. Gimă); ei știu că motanul încălțat de la Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești a fost Luiza Derderian-Marcoci, că regizorul Gopo îndrăgește pe cei mici sau că Iurie Darie le consacră zeci și zeci de desene.

Prietenia artiștilor cu copiii e sinceră și trainică, deosebit de frumoasă și instructivă !

Sandu NAUMESCU

Artista emerită Silvia Chicoș și compozitorul Aurel Giroveanu, în mijlocul copiilor — prietenii lor

MORAVURI ȘI NĂRAVURI

Aparatul fotografic

În sfîrșit. Este în mîinile mele, încărcat, gata să fure prin ochiul său magic cîmpee de frumusețe din viață. Nu știu ce vă spune dumneavoastră un aparat fotografic, dar mie îmi spune totul. Toată noaptea am frunzărit foile prospectului și am imaginat cele mai expresive cadre care au fost fotografiate cîndva. Mă hotărăsc să încep cu Sala Palatului. Un nor violaceu pune în valoare, prin contrast, sclipirea argintie a cupolei. Vizez, cu aparatul în mînă.

Dar ce se întîmplă ?! Dreptunghiul magic prin care priveam se întunecă, aparatul îmi sare din mînă și sufletul mi se înnoadă, cu un țipăt de spaimă, în piept. Cu aparatul meu în mînă, trăgîndu-mă spre el de cureaua care-mi era petrecută pe după gît, un individ mă privește cu jalnică dezaprobare, împungîndu-și obrazul cu arătătorul.

— Tocmai dumneata ?

Liniștindu-mă că aparatul e în bună stare, încerc să descopăr greșala de la care — atît de prompt — m-a salvat acest necunoscut providențial.

— Nu înțeleg... Dumneavoastră ?

— Se și vede, se și vede dragul meu.

— Îmi permiteți, eu...

— Nu-i nevoe, dragul meu, nu-i nevoe. Dacă ții cărțile astea e suficient... Fără nici o altă vorbă, îmi puse cîteva cărți cartonate în brațe, își trecu cureaua aparatului pe după gît, îmi propti cotul în piept și începu :

— Dragul meu, vizarea obiectului dorit nu se face ca și cum.. știu eu, așa... Na că am declanșat... Ai film nou ?

— Da.

— Foarte bine ! Întotdeauna să pui film nou în aparat. Ah ! Privește fata aceea de pe bicicletă... Fulgerător, duce aparatul la ochi și declanșează. „Cu fusta înfoiată, cu părul în bătaia vîntului, cu sclipirile soarelui în spițe.. va fi un instantaneu celebru."

— Nu cred.

— De ce ?

— N-ați scos capacul obiectivului.

— Care capac ? Ah da... ha, ha, ha... păcat. Ține mata capacul și să tragem filmul. Așa, nu ți se pare că are un zgomot ciudat ? Necunoscutul declanșează în gol și trage din nou filmul.

— Da, da ! Se simte și la mînă. Din nou declanșează, trage filmul și așa de cîteva ori. Sînt tot o apă. Blestematã zi. Cine m-a pus să viu tocmai aici ? Cine dracu mi l-a scos pe individul ăsta în cale ? Cum să-mi recapăt aparatul ? Îi întind politicos, cărțile încercînd să apuc aparatul. Lăsați, nu vă mai deranjați.

— Dar nu-i nici un deranj, dragul meu. Pot să te las în situația asta ?

— Totuși... lăsați.

— Niciodată ! Păcat că n-avem o șurupelniță, dar nu-i nimic e bun și briceagul. Totdeauna să ai un briceag la dumneata ; nici nu știi cît este de folositor. Așa... ține șurubul ăsta, așa... și pe ăsta... așa... teribil, domnule, ce greu se desface.. și să nu crezi că nu am forță în degete, dar așa e la început.Slavă domnului.. ține mata asta... bun. Ei, acum să vedem — dacă învîrtim de aici.. așa... Ei, dragul meu, aici trebuie să vedem ce se petrece în profunzime. Ține filmul. Să deșurubăm acum și aici... hop ! A căzut jos.. unde poate să fie ? Tiii, ce noroc că am călcat pe el, altfel ar fi căzut în canal.

Interesant... Ttț, ttț, formidabil, nu mi-aș fi închipuit.

— Și ce pot să fac ?

— Dragul meu, îți dai seama că pentru mine ar fi o nimica toată ca să ți-l pun la punct, dar n-am timp acum... la revedere, la revedere.

Blestematul îmi răstoarnă ceea ce rămăsese din aparat în brațe, își ia cărțile și pleacă fluierînd prologul din „Paiațe". O piesă din fostul meu aparat îmi cade printre degete și se rostogolește, leneșă și inconștientă, către gura zăbrelită a canalului. Închid ochii ca să nu văd scena atroce... „Cliomp !" și liniște.

— Hei, dă-mi te rog și mie „Informația". Bagă te rog mîna în buzunar și scoate banii... și dacă nu te superi fă-o cornet.., mulțumesc ! Plec cu cornetul funerar, fluierînd finalul din „Paiațe".

.....La commedia e finita.... sacramento !

Mircea ALBULESCU

REPORTAJ „Mosfilm"

(Urmare din pag. 1)

să-l cunoaștem mai tîrziu pe regizorul Ivan Piriev, președinte al Uniunii, una din marile personalități ale cinematografiei sovietice — realizator a numeroase filme, printre care **„Cazacii din Cuban"** și **„Nastasia Filipovna"** (**„Idiotul"** seria I).

Grigori Roșal, creatorul filmelor **„Surorile"** și **„Anul 1918"**, a terminat de curînd **„Judecata nebunilor"**, un aspru rechizitoriu la adresa neofasciștilor. Filmul, pe care l-am văzut mai tîrziu în uriașa sală a cinematografului **„Rossia"**, este realizat pe format lat (peliculă de 75 mm.), bucurîndu-se de performanțe tehnice mult superioare cinemascopului, atît ca dimensiuni, cît și din punctul de vedere al calității imaginii.

La Uniunea cineaștilor am vizionat filmele **„Nouă zile dintr-un an"**, realizat de Mihail Romm și **„Cînd copacii erau mari"** al lui L. Kulidjanov, talent viguros, în plină ascensiune.

Deși urmăresc destine umane diferite, deși sînt realizate de creatori din generații aparent diferite (aparent, pentru că după părerea mea, în ciuda virstei, Mihail Romm se înscrie perfect în noua generație de regizori sovietici), deși au modalități de expresie artistică diferite, proprii unor personalități pregnante — amîndouă aceste filme au o platformă comună : aceea a înaltului suflu umanist care le străbate, a mesajului actual, al marelui adevăr al sentimentelor, al situațiilor, și pînă la urmă al detaliilor. Nimic artificial, nimic contrafăcut, nimic convențional. Peste tot puterea vieții adevărate, redată cu cele mai noi și mai interesante mijloace de expresie artistică.

Și pe lîngă adevărul vieții, pe lîngă unghiul de vedere absolut contemporan din care sînt privite evenimentele, amîndouă aceste filme se bucură de o excepțională interpretare.

Cunoscutul actor A. Batalov, (cercetătorul Gusev) secondat de I. Smoktunovski, un interpret cu mari posibilități compoziționale și de T. Lavrova, creează oameni vii, cu atît mai mult cu cît ei înșiși par a fi preocupați să dea o tentă cît mai puțin dramatică marilor și gravelor evenimente pe care le trăiesc. Filmul este un admirabil omagiu adus eroismului simplu al omului sovietic.

L. Kulidjanov a făcut o distribuție foarte îndrăzneață : A încredințat rolul principal al filmului **„Cînd copacii erau mari"**, un rol dramatic și cu grele sarcini actoricești, unui clown de la circul din Moscova. Iurii Nikulin, căci despre el este vorba, s-a remarcat și pînă acum ca un artist înzestrat, plin de fantezie, stîrnind în arena circului cascade de rîs. Dar de aici și pînă la rolul de mare sobrietate din film, diferența este atît de uluitoare, încît nu odată l-am admirat pe Kulidjanov pentru curajul său. Și izbînda a fost deplină. L-am văzut pe Niculin într-un scurt metraj satiric, unde interpreta un rol comic, l-am văzut în cele din urmă și la circ (cu o seară înainte de plecare) și cu greu am putut crede că este una și aceiași persoană cu interpretul din **„Cînd copacii erau mari"**.

Alături de el, o nouă mare actriță a ecranului sovietic: Inna Gulaia. Înzestrată cu o rară putere de expresie în priviri, Inna Gulaia a realizat chipul unei fete simple, crescută fără părinți. De la Tatiana Samoilova, în „Zboară cocorii", n-am văzut o actriță care să se afirme cu atîta vigoare încă în primele momente ale rolului. Sînt convins că filmul, atît de uman, atît de sensibil și atît de adevărat, va avea un mare succes și pe ecranele cinematografelor noastre.

★

K. K. Paramonova, cunoscut și apreciat critic cinematografic, este în același timp profesoară la V.G.I.K., membră în consiliul artistic al Mosfilmului, invitată în numeroase jurii ale festivalelor cinematografice internaționale (de curînd venise de la San Francisco). Dar, pe lîngă toate acestea, mai este și o veche cunoscătoare și prietenă a cinematografiei românești.

De aceea, nu mică ne-a fost bucuria cînd am reîntîlnit-o în biroul tovarășului Grozev, directorul institutului. Împreună am vizitat institutul și am făcut cunoștință cu lucrări remarcabile, ca **„Flori albe"**, sensibilă și foarte interesantă, în special ca imagine, **„Băiatul și porumbelul"**, sau documentarul **„Drumul spre ecran"**. Tot împreună am prezentat apoi la **„Casa cinematografiei"** filmul **„Străzile au amintiri"**, realizat de Manole Marcus, tot împreună la televiziune ne-am referit la ultimele noastre lucrări **„Străzile au amintiri"** și **„Celebrul 702"**.

Și, tot împreună, am privit de lîngă Universitate, de pe colinele lui Lenin, minunata panoramă a Moscovei.

★

Studiourile „Maxim Gorki" se află lipite de V.G.I.K.

De dimensiuni puțin mai mici ca cele de la Buftea, aceste studiouri, specializate mai ales în dublaj și filme de popularizare a științei, realizează numeroase filme artistice, care se bucură de prestigiu. Aici lucrează regizori reputați ca S. A. Gherasimov, Stanislav Rostoțki, Iurii Egorov și alții. Studiourile sînt înzestrate cu tot utilajul necesar, inclusiv laboratoarele de prelucrare a peliculei.

Creatorul **„Donului liniștit"** — S. A. Gherasimov — lucra la mixajul ultimului său film, **„Oameni și fiare"**.

O cunoștință veche : Stanislav Rostoțki. L-am cunoscut acum doi ani în țară, l-am reîntîlnit la Praga și ne-a condus, cu o seară înainte, la teatru, pe străzile Moscovei și în noua sa locuință. Cunoscut spectatorilor noștri din filmele **„S-a întîmplat la Penkov"** și **„Stele de mai"**, regizorul Stanislav Rostoțki a terminat de curînd filmul **„In șapte vînturi"**, operă de maturitate și de deplină afirmare a recunoscutului său talent.

Filmul reflectă din plin personalitatea lui Rostoțki (în același timp și coautor al scenariului) despre care L. Kulidjanov spunea că dacă i s-ar conecta niște fire la picioare, ar putea alimenta cu energie electrică un orășel timp de două săptămîni.

Filmul — evocînd eroismul ostașilor sovietici în Marele Război pentru Apărarea Patriei — este în primul rînd un film despre oameni, despre ceea ce este cel mai nobil și cel mai omenesc în oameni. Totul e nou. Unghiul de vedere atît de personal al lui S. Rostoțki imprimă fiecărei scene un caracter atît de diferit de tot ce am văzut pînă acum, încît pînă și tancurile par că merg altfel.

Valorificînd cu mare pricepere și sensibilitate detaliile, alternînd dramaticul și tragicul cu comicul, gradînd admirabil emoția, Rostoțki a realizat un film care te copleșește, care te urmărește multă vreme după ce l-ai văzut și în care, la fiecare vizionare, poți descoperi ceva nou.

★

Zece platouri de filmare interioare și un uriaș platou exterior, pe care se realizează decoruri complexe (unul sau mai multe simultan) mai multe corpuri de clădiri — cîteva noi în construcție —, instalații de toate tipurile, de la cele de zăpadă artificială, macarale și utilaj de filmare pînă la cele de trucaj, între care mașina complexă de copiere optică, capabilă să trucheze pînă și inabilitățile regizorului, — mașină pe care am invidiat-o...

Ateliere de toate tipurile. Magazii imense, adevărate muzee. Iată cîteva elemente care ar sugera destul de vag imaginea „Mosfilmului". Așa cum le place atît de mult gazetarilor să spună, ne aflăm într-o adevărată cetate a filmului.

Imediat după ce am făcut cunoștință cu tov. Danilova, șefa serviciului de informare a Mosfilmului, printr-o fericită întîmplare ne-am întîlnit cu regizorii A. Alov și V. Naumov, prieteni nedespărțiți, autori ai filmelor **„Pavel Korceaghin"**, **„Mai tare ca moartea"** și **„Pace nouluș venit"**, distins cu două premii la Veneția, anul trecut

Fireste, ne-am bucurat, i-am felicitat și am discutat despre proiecte. După ce vor termina niște scurt-metraje pentru televiziune, Alov și Naumov vor realiza filmul **„Intîlnire pe un meridian îndepărtat"**, după romanul scriitorului progresist american M. Willson, a cărui acțiune se petrece în mare parte în U.R.S.S. O lucrare pretențioasă care-i preocupă în cel mai înalt grad.

Grăbiți — cum le stă bine regizorilor în perioada de filmare — cei doi prieteni au plecat spre platou, iar noi am parcurs vreo zece kilometri pe circuit închis.

★

Filmul lui Mihail Kalik, **„Omul care merge după soare"**, l-am vizionat abia cu puțin înainte de plecare. Nu existau încă copii de tiraj.

Filmul este un poem. Urmărind o zi din viața unui copilaș care vrea să revină în același loc alergînd după soare, filmul conține profunde semnificații filozofice și dezvăluie sensibilitatea deosebită a regizorului.

Deosebite performante artistice și tehnice a realizat și operatorul V. Derbenev, care folosește admirabil filtre colorate la o imagine în culori, lucru foarte rar întîlnit. Descoperirea lumii prin ochii copilului, reflecțiile, sensurile întîmplărilor importante ale oamenilor mari, poezia imaginii, frumusețea culorilor, originalitatea regizorală, toate acestea și alte calități ale lui Mihail Kalik se lovesc de un singur neajuns: că la un moment dat filmul totuși se termină.

★

...Cineaștii sovietici, admirabile gazde, ne-au oferit invitații în ziua de 1 Mai, la marea demonstrație din Piața Rosie. Fireste, momente de neuitat. Seara am participat la seara festivă de la „Casa cinematografiei", unde am legat cunoștințe noi, prietenii noi.

Și, păstrez ca o caldă amintire imaginea tuturor actorilor, regizorilor, scenariștilor și operatorilor prezenți acolo și a comeseanului nostru, a omului care ne-a organizat acest minunat program, Iura Dobrohotov.

Mihai IACOB

În laboratoarele „Mosfilm"-ului : — Sus : la masa regizorului ; jos : în cabina operatorului de sunet

Pe urmele unei vechi civilizații

Priviri prin fereastra vremurilor îndepărtate, te poartă la muzeul din orașul Turnu Severin, pe urmele unei vechi civilizații, ale unei lumi ale cărei amprente, cu ajutorul cercetătorilor științifici, văd astăzi din nou lumina zilei.

În vitrine special amenajate, fusaiole și vîrfuri de săgeată, harpune și săpăligi din coarne de cerb, ceramică de diferite culturi, statuiete de marmură, agrafe de îmbrăcăminte și alte vestigii ale trecutului, odinioară unelte sau podoabe, astăzi poartă valoarea simbolică a pieselor de muzeu.

În laborator, pe o placă, o desenatoare încearcă să redea vizitatorilor, vestita lucrare a arhitectului antichității, Apolodor din Damasc, podul de peste Dunăre. Singure elemente pentru respectarea veridicității mai supraviețuiesc doar capetele podului, relicve ale bijuteriei antice, care continuă să înfrunte intemperiile.

Mai sus continuă să străjuiască aceleași urme, altă dată cetate întărită, castrul roman Drobeta, fondat cu aproape 2.000 de ani în urmă de cohorta I a Antiohienilor. Ziduri retezate de vremuri păzesc acum un ciot din cel care o dată s-a numit pod și a cunoscut măreția și decăderea unui imperiu.

Muzeul posedă și o bogată colecție numismatică. Monede din timpul împăraților Vespasian (69-79), Justinian (527—565), ale domnitorilor romîni și alături de acestea, minusculi firfirici turcești sînt tezaurizați cu grijă pentru lucrările de cercetare. Ceva mai aproape de noi, călimările grămăticilor secolului al XVIII-lea, obiecte obișnuite în vremea lor, astăzi documente istorice.

Cercetări noi

Săpăturile făcute în vara anului trecut au scos la iveală lucruri noi. S-au făcut precizări în ceea ce privește straturile de cultură. S-a stabilit că construcția castrului roman a continuat să existe și în timpul feudalismului. Ultimele săpături făcute aici au găsit un strat de cultură feudală reprezentată de gropile de bucate în formă circulară, lutuite sau cu pereți din piatră din care unele pline cu grîu.

În interiorul bordeielor cu una sau două încăperi s-a precizat vatra focului și s-au găsit obiecte din ceramică fără smalț. În colțul de sud-vest al fortului unde există o mică cetățuie cunoscută pînă în prezent ca fiind de origină bizantină, după ultimele cercetări, încă neterminate, pare a fi după formă și sistemul de construcție și după materialele găsite în interior o fortăreață medievală. În scurt timp, precizările științifice vor definitiva și originea ultimelor descoperiri. Pînă în prezent, faptele atestă că la castrul din Drobeta viața a avut mult timp continuitate. Toate aceste ipoteze vor face obiectul unei monografii care va completa firul istoriei țării noastre, în această regiune. În acest an, colectivul științific preconizează terminarea cercetărilor arheologice la Drobeta.

După ce va fi scos în întregime la suprafață, concomitent cu cercetările se vor face lucrări de consolidare și protejare a monumentului, și în același timp, se va trece la organizarea lui muzeistică.

Și la cetatea medievală a Severinului se vor întreprinde noi săpături, după terminarea cercetărilor la Drobeta. Deocamdată, în acest an se vor face numai lucrări de consolidare parțială.

De curînd, în cadrul muzeului a luat ființă și o secție de științe naturale. Încă de la început s-a reușit să se împăieze cîteva păsări și animale sălbatice, care vor spori mereu colecția. Se mai fac și lucrări de depistare în vederea înființării unui acvarium ce va cuprinde aproximativ 30 bazine de apă în care vor fi expuse exemplare din fauna apelor și bălților Olteniei.

Acum cîteva zile a fost adus aici un bizam viu, un rozător semiacvatic, recent apărut în această parte a Dunării. După ce va fi studiat, exemplarul se va adăuga colecției în curs de formare.

★

Adăpostite cu grijă, aproximativ 45.000 de piese ale muzeului așteaptă din nou să-și reîntîlnească vizitatorii. Astăzi sînt expuse numai cîteva sute : de la obiecte din orînduirea primitivă, sclavagistă sau feudală, pînă la tablourile originale ale pictorilor Băncilă, Ghiață sau Lucian Grigorescu. Ceramica reprezentînd toate colțurile Olteniei și frumoase costume naționale va întregi diversitatea obiectelor din muzeu.

M. BOZIANU

Valea Prahovei — noaptea

Fotografia : M. ANGHELIDE

PE MICUL ECRAN

Recital vocal-instrumental

Marți 12 iunie se va transmite un recital vocal-instrumental, susținut de laureați ai concursului republican desfășurat recent în țara noastră, în întîmpinarea Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la Helsinki.

O nouă emisiune pentru copii

Joi, 14 iunie, studiourile de televiziune vor transmite prima emisiune dintr-un ciclu mai larg intitulat „Să stăm de vorbă despre noi", dedicat unor interesante probleme de educație a copiilor. Prima emisiune este consacrată problemei prieteniei iar următoarele vor avea ca teme problemele disciplinei, voinței, curajului, politeței etc.

„PĂDUREA ȘI FANTEZIA"

Filmul documentar „Pădurea și fantezia", primit din partea televiziunii sovietice și care va fi prezentat telespectatorilor romîni, înfățișează activitatea unui artist amator, pasionat în a confecționa miniaturi artistice dintr-un material pe care pădurea îl pune la dispoziție în cantități arhisuficiente: crengi, ciuperci, ghinde etc.

În pregătire, două spectacole coregrafice

Pentru emisiunile dedicate elevilor și școlarilor, studiourile de televiziune pregătesc două programe coregrafice: spectacolul de balet „Mașenka" pe care-l interpretează un colectiv al Palatului Pionierilor și un balet pe apă.

Concert simfonic educativ susținut de elevi

Duminică dimineață, studiourile de televiziune vor transmite al patrulea concert simfonic educativ susținut de elevi. Programul, alcătuit din lucrări de Constantin Dimitrescu, Cimarossa, Federico Fiorillio, Chopin și Johann Cristian Bach, va fi interpretat de orchestra simfonică a școlii de muzică nr. 2 din București, dirijată de prof. Silviu Panțîru. Soliștii acestui concert vor fi elevii Gh. Pui, Eduardo Ricci și Manuel Gruber.

„CE SĂ FIU"

În cadrul emisiunii pentru elevi și școlari de joi, 7 iunie, se va transmite emisiunea „Ce să fiu", cu care ocazie doi absolvenți ai clasei a 7-a, trei elevi ai școlii de mecanizatori agricoli din Roșiorii de Vede și un brigadier de la S.M.T.-Odobeasca vor vorbi despre frumusețea muncii de mecanic agricol.

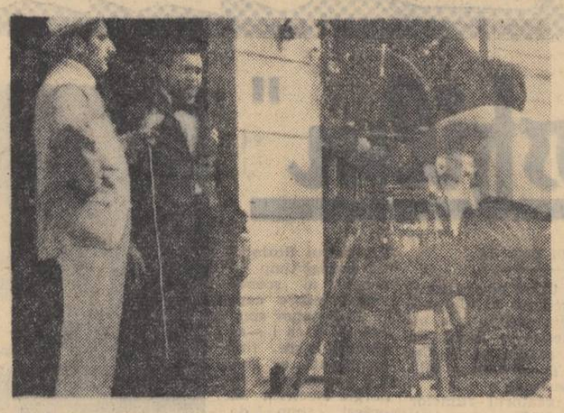

Horia Șerbănescu și Dem. Rădulescu „pozează" operatorului Nicolae Niță

Cu echipa de filmare a Televiziunii

Se ecranizează „Căldură mare" după I. L. Caragiale

„Termometrul spune la umbră 33° Celsius" ...„Nu, nu e o anticipație a Institutului meteorologic pentru zilele următoare — deși avertismentul se simte de pe acum în zăduful canicular al zilei — ci o indicație... regizorală. Și pentru că natura e constrîngă deseori de propriile ei legi, iar sărbătorirea semicentenarului Caragiale nu poate fi amînată, echipa de cineaști a studiourilor de televiziune, care ecranizează schița **„Căldură mare"**, a trebuit, în aceste zile de sfîrșit de mai, să anticipeze căldura lunii lui cuptor, prin artificii... tehnico-actoricești. În pragul ușii unei locuințe de pe o liniștită stradă bucureșteană — a cărei curte s-a transformat în platou de filmare — **Domnul** (Horia Șerbănescu) se lasă machiat de Ion Toma, care-i îmbrobonește fruntea și obrajii cu mici stropi de sudoare, cu ajutorul unui pămătuf muiat în apă, iar **Feciorul** (Dem. Rădulescu), încorsetat într-o livrea de epocă și înmănușat, și-a compus o mimică de om sfîrșit, toropit de căldură. Între timp, operatorul Nicolae Niță, instalat pe „travelling" își potrivește unghiul de luat vederi, asistenta de regie Marga Niță se foiește cu microfonul, căutînd cea mai bună poziție, iar Ina Spătaru, ingineră de sunet, recepționează în căști toate zgomotele înconjurătoare, inclusiv plînsul unui sugar aflat la o depărtare de... patru case. În fundul curții, fațada unui imobil a fost transformată în cafeneaua „La Nae": perdele protectoare se întind deasupra unor scaune și mese pe care tronează căni pîntecoase pentru bere (din motive de filmare, goale), afișe agramate anunțînd spectacole de operă sînt expuse la tot pasul. Pentru o justă îmbinare a artisticului cu utilul, gospodinele au întins — în mijlocul acestui decor de epocă — rufele la uscat. Dar asta nu-i deranjează pe figuranți care, în așteptarea filmărilor, se repauzează la umbră, privind — nostalgic — halbele...

Să ne reîntoarcem însă pe principalul platou de filmare: vestibulul. După cîteva probe „mute", în care timp regizorul Ion Barna aduce cîteva corecturi de „ținută" actorilor, se pregătește filmarea cu sonor. Cîțiva milițieni se postează la intrețăieri de străzi, pentru a opri circulația, asistenta de regie lansează un patetic apel de-a lungul întregii străduțe: — „Liniște, se filmează", inginera de sunet își pune căștile și în momentul acela un nor răzleț acoperă soarele. Și toate pregătirile, plus apelul, se reiau de la început...

Cu toate aceste necazuri, filmările se apropie de sfîrșit. Drumurile „domnului" cu birja, dialogurile pe care le are cu băiatul de la cafenea, cu baba, cu sergentul, au și fost filmate. Încă două-trei zile — ne asigură regizorul — și toată activitatea se va muta la masa de montaj. Iar telespectatorii vor putea viziona filmul în plină sărbătorire a semicentenarului Caragiale.

I. DELEANU

Ariciul la televizor

Duminică 10 iunie, studiourile de televiziune vor transmite o emisiune satirică, „Ariciul", pe textul lui Constantin Teodori. Emisiunea își propune să combată unele deprinderi rele ale copiilor, ca de pildă: dezordinea, zăpăceala, lenea etc. Din momentele care alcătuiesc emisiunea, reținem acela în care un elev citește unui coleg un articol pentru gazeta de perete a școlii, despre atitudinea cavalerească față de fete. În toiul lecturii intră în cameră sora eroului nostru. În totală contradicție cu textul articolului, bravul cavaler se poartă urît cu sora lui, o bruschează și o jignește. Deznodămîntul acestei întîmplări, ca și al celorlalte momente, îl veți afla urmărind emisiunea din ziua sus-amintită.

De la o duminică la alta...

Duminică 3 iunie

9.00 Emisiune pentru copii și tineretul școlar ● Filmul pentru cei mici: „PERIPEȚIILE A DOI URSULEȚI" — o producție a studiourilor sovietice ● Concert educativ prezentat de orchestra simfonică a Școlii de muzică nr. 2 București. În pauză: **Telejurnalul pionierilor**; **10.30** Emisiunea pentru sate. Din cuprins: ● **Noutăți din agricultură** (Jurnal agricol realizat de Studioul cinematografic „Al. Sahia"); ● **Tri. buna economică**: Indicatorii economici la 100 de hectare — criteriu principal în aprecierea activității G.A.C.; ● **Reportaj filmat**: creșterea animalelor în tabere de vară; ● **De la un meridian la altul** ● **Ce vom face săptămîna viitoare**; ● **Cîntece și melodii populare românești.** Interpretează orchestra „Dunărea" a sfatului popular raional Oltenița și corul căminului cultural din comuna Racoviță, raionul Lugoj, regiunea Banat; **19.00 Jurnalul televiziunii; 19.15**

Emisiunea **„Din viața și opera lui I. L. Caragiale"**: **Cuvînt introductiv de Sică Alexandrescu, artist al poporului. Medalion de M. Radnev. Își dau concursul: Gr. Vasiliu-Birlic, artist al poporului, Coca Andronescu, Ion Lucian, Ion Ulmeni, Paul Sava, Mihai Fotino, Draga Olteanu, Ovid Teodorescu Victor Moldovan, Dem. Rădulescu, Marian Hudac și alții; 20.30** Transmisiunea operetei **„VOEVODUL ȚIGĂNILOR"** de J. Strauss. Interpretează orchestra de studio și corul Radioteleviziunii. Conducerea muzicală: **Constantin Bobescu**, artist emerit. Își dau concursul: **Arta Florescu, Magda Ianculescu**, artiste emerite, **Micaela Botez-Ionescu, Maria Săndulescu, Cornel Stavru, George Mircea, Ion Stoian, Octav Enigărescu** și **Alexandru Virgolici**. Textul prezentării: **Vasile Timuș**. În pauză: Filmul documentar sovietic **„PĂDUREA ȘI FANTEZIA"**. În încheiere: **Ultimele știri** și rezultatele sportive.

Luni 4 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii; 19.20 Emisiune de știință și tehnică pentru pionieri și școlari: În ajutorul micilor radiofoniști „Cum se poate construi un aparat de radio cu tranzistori"; **19.45** Filmul documentar: **„VOCI ÎN COSMOS"** — o producție a studioului de filme științifice din Moscova; **20.05 Lauda păcii** — emisiune de versuri; **20.25 Medalion „JULES MASSENET"** Își dau concursul: **Arta Florescu, Magda Ianculescu, Valentin Teodorian**, artiști emeriți, **Ladyslau Konya, Valentina Massini, Cora Benador, Lizzi Lind, Eugen Mărcui, Sergiu Stefanschi** și un grup din ansamblul de balet al Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. Coregrafia: **Ștefan Gheorghe**; **21.35** Telesport. În încheiere: Ultimele știri.

Marți 5 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii; **19.15** Emisiune pentru cei mici: **„AȘCHIUȚĂ POVESTEȘTE"** — Filmul pentru copii **„IEDUL"** — o producție a studiourilor sovietice; **19.40** Emisiunea de știință și tehnică. Din realizările Institutelor noastre de cercetări;

20.00 Filmul artistic **„CÎNTECUL ÎNTRERUPT"** — o coproducție a Studioului din Bratislava și a Studioului „Gruzia-film". Regia: N. Sanișvili, F. Zacek; **21.30 Varietăți înregistrate pe peliculă**; **21.50** Sfaturi pentru telespectatori. În încheiere: **Ultimele știri.**

Miercuri 6 iunie

17.00 Emisiunea pentru cluburile din întreprinderi. Din cuprins: ● **Telejurnalul săptămînii**; ● **Munca de cercetare în sprijinul producției**; ● **Fruntașii noștri**; ● **Inovații și inovatori**; ● **Transmisiune din sala de festivități a Uzinelor „23 August" din Capitală.** Concert de muzică ușoară și populară susținut de o formație condusă

de **Paul Ghenței**. Prezentator: **Horia Șerbănescu**; **19.00 Emisiunea pentru sate.** Din cuprins: ● **Cronică sătească**; ● **Portrete...** ● **Tribuna brigadierilor de cîmp**; ● **Dicționar tehnic**; Conveer verde — de inginer Constantin Bărbulescu, candidat în științe agricole; ● Medicul vă sfătuiește... ● Două întrebări, două răspunsuri... ● Cîntece și jocuri populare românești.

Joi 7 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii; **19.20** Emisiune pentru pionieri și școlari: **„CE SĂ FIU"** — **Profesiunea de mecanic agricol**; **19.40** Teatru în studio **„Poveste din taiga"**. Adaptare de **Nicolae Motric** după piesa **„Explozia"** de I. Dvorețki. Traducere de **Al. Bobeica.** Distribuția: **Nadejda (Liliana Țicău)**; Klinkin **(Gh. Cozorici)**; Scegliuk **(Șerban Iamandi)**; Katika **(Iarina Demian)**; Leoha **(Al. Azoiței)**; Behtin **(G. Manu)**; Lobet **(Arcadie Donos)**, Olga Osipovna **(Elena Sereda)**; Ceprakov **(Matei Alexandru)**; Stepan **(Comșa Brașoveanu)**; Reazanțev **(C. Guriță)**; Ivanov **(Dorin Dron)**; primul artificier **(George Ulmeni)**; al doilea artificier **(Traian Zecheru)**; Regia artistică: N. Motric. În încheiere: Poșta televiziunii și **Ultimele știri.**

Sîmbătă 9 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii; **19.15** Album artistic pentru pionieri și școlari, prezentat de elevii Școlii medii „I. L. Caragiale" din Ploiești; **19.40 În fața hărții**; **20.00 Transmisiune de la Teatrul de Operă și Balet**: **Spectacol festiv „O SCRISOARE PIERDUTĂ"** de I. L. Caragiale, în interpretarea colectivului Teatrului Național **„I. L. Caragiale"**. În încheiere: **Ultimele știri.**

10 ANI DE LA APARIȚIA REVISTEI „FLACĂRA"

Săptămînalul „Flacăra", revistă social-politică și literar-artistică, împlinește zece ani de la apariție.

„Flacăra" și-a cîștigat aprecierea cititorilor prin preocuparea de a oglindi în forme publicistice variate problemele construcției socialiste, frumusețea vieții noi din patria noastră, actualitatea cultural-științifică, diverse evenimente internaționale.

De la un număr la altul revista a obținut succese în ceea ce privește îmbogățirea conținutului de idei al reportajelor, notelor, comentariilor, fotografiilor pe care le publică, acestea corespunzînd tot mai mult cerințelor mereu crescînde ale cititorilor ei. În ultima vreme preocuparea de a da un aspect cît mai atractiv revistei, de a oglindi cît mai operativ și în forme mereu mai sugestive actualitatea construcției socialiste și viața minunată a oamenilor noi din patria noastră, apare mai evidentă în paginile „Flacării".

Cu prilejul celei de a zecea aniversări de la apariție, redacția „Magazin" urează colectivului redacțional al revistei „Flacăra" noi succese în activitatea pe care o desfășoară.

Recitalul de șansonete al cîntărețului francez Jean-Claude Pascal

Marți seara, în sala Palatului R.P.R. a avut loc recitalul cîntărețului francez Jean Claude Pascal. Cu o voce baritonală caldă și nuanțată, cu o mimică și gestică sobră, Jean Claude Pascal a interpretat un repertoriu bogat, pe linia bunei tradiții a șansonetei franțuzești. Piese mai mult sau mai puțin cunoscute la noi, ca „Les oubliettes", „Nous les amoureux", „Feuilles mortes" și altele, au fost îndelung aplaudate de publicul spectator. Oaspetele nostru a interpretat cu haz cîteva imitații după Charles Trenet, Tino Rossi, Gilbert Becaud, Jean Sablon și actorul Jean Marais.

Formația de acompaniament, alcătuită din patru instrumentiști conduși, de la pian, de Léo Choliac, a contribuit la reușita recitalului.

In desen: **cîntărețul Jean-Claude Pascal, văzut de caricaturistul Clik DAMADIAN**

Cu preț redus...

Unele discuri vechi de muzică simfonică, care sînt imprimate la turația 78, au fost puse în vînzare cu preț redus.

De unde însă se poate ști care sînt acestea, din moment ce sînt așezate pe rafturi unde nu pot fi cercetate?

Ce ar fi dacă?

În ultimii ani, numărul posesorilor de pick-upuri s-a mărit considerabil și odată cu aceasta și cantitatea de discuri livrată de „Electrecord".

E firesc ca, dată fiind această situație, să existe o mai atentă grijă din partea casei de discuri pentru cunoașterea părerilor cumpărătorilor privind calitatea imprimărilor.

Audițiile trimestriale prilejuiesc, fără îndoială, o cunoaștere a acestor păreri. Poate că uneori servesc și caietele de sugestii și reclamații din magazine. O astfel de informare este însă sporadică, neorganizată, lipsind Casa de discuri de un ajutor prețios în activitatea ei. Iată de ce organizarea de consfătuiri regulate cu auditorii de discuri ar putea să înlăture o seamă de lipsuri ce se mai fac simțite. Cunoașterea la timp a unora din ele ar duce și la lichidarea lor imediată.

Ce-ar fi dacă s-ar pune în aplicare, în mod sistematic, această măsură?

DISCOFILUL

OPERE INTEGRALE

Iubitorii muzicii de operă au prilejul să-și îmbogățească discoteca cu trei opere, înregistrate pe discuri „Eterna". Operele sînt editate în întregime. Este vorba de **„Fidelio"** de Beethoven (3 discuri), **„Maeștrii cîntăreți din Nürnberg"** de Richard Wagner (5 discuri), precum și de **„Paiațe"** de Leoncavallo.

Prezentarea lor este frumoasă, atractivă.

DISCURI SOSITE DIN UNIUNEA SOVIETICĂ

Din Uniunea Sovietică a sosit un important stoc de discuri de muzică simfonică. Parte din ele au fost puse în vînzare, parte sînt pe cale de a lua drumul magazinelor.

Amintim unele din aceste discuri: J. S. BACH — Dublu concert pentru vioară în re minor, *cu L. Kogan și Elisabeta Ghilels, iar pe partea cealaltă a discului,* Concertul pentru vioară în re major de J.S. BACH *cu L. Kogan; a sosit de asemenea un disc care cuprinde* concertul nr. 1 în mi bemol major de FRANZ LISZT, *cu Emil Ghilels și orchestra simfonică a U.R.S.S. condusă de Kondrașin; orchestra simfonică a Radioteleviziunii sovietice, condusă de Gauk, prezintă* Simfonia londoneză, *de HAYDN.*

Au mai sosit: Concertul nr. 1 pentru pian în si bemol major, *op. 23 de* Ceaikovski *cu orchestra simfonică din Leningrad, sub conducerea lui E. Mravinski; solist: S. Richter,* PROKOFIEV: Simfonia VII-a, *op. 131 cu orchestra Radioteleviziunii din Moscova; Mozart:* Concertul nr. 3 pentru vioară, *avînd ca solist pe David Oistrah.*

PE VITEZA 78...

Noutățile și popularizarea lor...

Cei care vizitează magazinele din Capitală unde se vînd discuri sînt adeseori în situația de a nu ști să aleagă. In adevăr, pe mesele sau rafturile magazinelor se găsesc unele cataloage, pe specialități: muzică simfonică, muzică ușoară, muzică populară. Uneori cataloagele sînt alcătuite în ordine alfabetică, discurile înscriindu-se după numele compozitorului pieselor înregistrate. Alteori, după proveniența lor: românești sau străine.

Să nu mai vorbim că, pe alocuri, scrierea numelor compozitorilor sau interpreților este făcută... fonetic (și așa încă imperfect).

Cumpărătorul nu găsește însă în aceste cataloage sau în altele, ceea ce îl interesează în mare măsură: noutățile. Fiind trecute cu toate la un loc, discurile noi nu se deosebesc cu nimic de cele mai vechi, nici prin grafie, nici prin alt sistem. Așa că trebuie să apeleze la ajutorul vînzătorilor, ceea ce uneori este destul de greu, deoarece aceștia sînt supraaglomerați cu cellalți cumpărători.

Nu s-ar putea oare introduce același sistem ca în librării, adică de a se anunța noutățile la loc vizibil?

Se caută criminalul!

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

O schiță de JAROSLAV HAȘEK

Lîngă cadavru a fost găsit un cuțit. S-a constatat că era proprietatea celui ucis, un negustor cu vază. Cuțitul a fost apoi reprodus în toate afișele difuzate în oraș de direcția poliției. Întrucît poliția era convinsă că, înfățișînd cuțitul victimei, asasinul va fi descoperit mai ușor.

În ziua în care afișele promiteau o recompensă de 1.000 de coroane celui care va ajuta ca asasinul să fie prins, șeful poliției a chemat pe cel mai capabil detectiv al său, pe inspectorul Danihelka, cu care a avut o convorbire îndelungată.

— Nu există nici un dubiu, a spus detectivul Danihelka șefului poliției, că este vorba de un asasinat, întrucît a fost găsit un cadavru, iar din autopsia legală rezultă că omul a murit de o moarte nenaturală. Prin faptul că s-au furat și bani, reiese clar că aici este vorba de jaf și omor.

Șeful poliției tăcu un moment. Admira în tăcere perspicacitatea celui mai bun detectiv al său, care, cu calm suveran, în fraze logice și concise, a legat toate amănuntele într-un singur tot. Într-un tîrziu, răspunse:

— Just! Am găsit victima, ceea ce nu este puțin lucru, deoarece cadavrul era acoperit cu ziare, iar la apelul „Cine este aici?", nu a dat nici un răspuns. Această întrebare i-a pus-o polițistul nr. 68, care a găsit cadavrul. Fiindcă nu a răspuns nimeni, polițistul nr. 68 a pășit înainte și s-a împiedicat de un obiect acoperit cu ziare. La început n-a dat nici o atenție acestui fapt, crezînd că magazinul este în dezordine. De abia după ce a aprins un chibrit, a observat că de sub ziare iese o mînă de om. A apucat-o zicînd: „Lasă-te de prostii!" Neprimind nici un răspuns, a părăsit prăvălia ca să aducă întăriri, fiind convins că acolo se petrece ceva neobișnuit. În același timp, a telefonat la Salvare și la Pompieri.

Cînd au sosit polițiștii nr. 119 și 263, au strigat celui întins pe podea și acoperit cu ziare: În numele legii — predă-te! Întrucît omul nu s-a conformat, polițiștii au smuls ziarele și atunci au constatat că acel om zăcea nemișcat și rece. Nefericitei victime i se tăiase și capul. Atunci a fost găsit în buzunarul victimei cuțitul pe care l-am fotografiat și reprodus în afișe. De îndată ce s-a constatat că este vorba de o chestiune cu totul neobișnuită, am fost înștiințat fără întîrziere. În trei minute am fost cu mașina la locul crimei, imediat am făcut constatarea, în mod oficial, că aici nu poate fi vorba decît de o moarte violentă, moartea naturală fiind exclusă. Puțin mai tîrziu am eliminat și sinuciderea, pentru că n-am auzit nici cînd ca cineva să-și taie singur capul.

Mai tîrziu am întreprins cercetări asupra locului crimei și am descoperit trei sticle. Acestea aveau forma obișnuită și după mărime erau sticle de jumătate de litru. Femeia de serviciu a confirmat părerea mea că victima ar fi băut bere, afirmînd că în fiecare zi îi aducea trei sticle de bere. Firește că am arestat imediat femeia. Și intendentul a fost arestat: el spunea că crima trebuie să se fi săvîrșit în cea mai perfectă liniște, fiindcă el nu a auzit nici cel mai mic zgomot cînd a ajuns acasă, puțin înainte de sosirea poliției. A rămas sub arest, pentru a nu induce în eroare organele poliției prin flecăreala sa. Cuțitul găsit în buzunarul victimei nu prezintă nici o urmă de sînge; este un briceag mic.

Acestea sînt elementele cele mai importante în cazul de față, dragă domnule Danihelka! Te rog să mai iei notă și de următoarele indicii, care îți vor ușura cercetările: s-a constatat că în magazin au fost de față 15 persoane, dintre care 5 erau cu părul negru, 8 blonde, două roșcate, două brunete și trei cu părul alb. Asta face, în total 20 de persoane. Ori eu am spus la început doar 15 persoane. Întrebarea e: unde se află restul de cinci persoane?

Și ca să nu uit încă un factor important: în magazin a fost găsită și o vestă care nu a aparținut victimei. Această vestă este confecționată din postav de culoare cafenie și aparține — după toate probabilitățile — asasinului, fiindcă este pătată cu sînge. Cert este că asasinul a plecat fără vestă, sau și-a îmbrăcat o vestă de rezervă: posibil este să-și fi cumpărat de undeva o altă vestă. Sau poate de atunci umblă fără vestă?

Toate acestea reprezintă elemente foarte importante și dumneata trebuie să ții seama de ele. După cum s-a stabilit, victima avea păr negru și sub nas o mustață la fel de neagră.

Și acum, dragă domnule Danihelka, fii atent! S-a constatat că atît părul, cît și mustața erau veritabile, fiindcă erau crescute în piele, dar s-a dovedit că erau proaspăt vopsite! De aici trag următoarea concluzie: ori asasinul a vopsit de emoție părul și mustața victimei în loc să-și vopsească părul și mustața proprie, cum desigur a intenționat pentru a nu fi recunoscut, ori — ceea ce nu este mai puțin probabil — a vrut să șteargă urmele faptei sale, făcînd ca victima să fie de nerecunoscut, pentru ca identificarea ei să se facă cu mult mai greu.

Să nu te mire că față de atîta rafinament, simt cum îmi pierd mințile! Vezi bine că avem de-a face cu un criminal capabil de orice. Subliniez că pînă în prezent au fost arestați 80 de oameni, care nu au comis crima. Prin asta se ușurează munca dumitale cu ceilalți, pentru că de acești 80 de indivizi nu mai trebuie să te ocupi.

Detectivul Danihelka se înclină în fața șefului poliției, își vîri bloc-notesul în buzunar și se îndreptă spre departamentul VI, pentru a avea o convorbire cu ceilalți detectivi: pe aceștia și-i alese el ca ajutoare, din marele aparat al detectivilor.

Hofman, Borovan, Marhan, Thorn și Med — aceștia erau cei mai buni detectivi pe care îi avea la dispoziție Danihelka. Acești detectivi nu dezamăgiseră niciodată opinia publică. Ei descopereau, de pildă, întotdeauna cu certitudine absolută, dacă o urmă era lăsată de o cizmă bărbătească sau de un pantof de damă. Ei surprindeau întotdeauna, prin logica concluziilor trase. Era o plăcere să lucrezi cu astfel de oameni, care pe deasupra nici nu erau palavragii, ci vorbeau la ei era și faptă. După zile întregi de cercetări zadarnice, spuneau de obicei: „Hai la „Materna", la o halbă", ceea ce și făceau — cu constiinciozitate...

Cu blocnotesul și creionul în mînă, acești oameni așteptau acum în tăcere pe Danihelka. Cu figuri serioase, adunați în jurul mesei erau conștienți de importanța rolului lor în elucidarea cazului.

Danihelka se întoarse bine dispus de la șeful poliției și, în timp ce-și aprindea o țigară spuse fără înconjur:

„Dragi prieteni, deschidem dezbaterile asupra celor întîmplate. Știți cu toții foarte bine, de ce v-am chemat. Tot așa de bine știți că sarcina care vă așteaptă nu este ușoară. În decurs de 24 de ore — hai să zicem 48 de ore — trebuie să prindem asasinul. Dar în definitiv nici într-o săptămînă n-ar fi chiar tîrziu, fiindcă nici să ne pripim nu e bine. Vă acord deci un termen de 14 zile, domnii mei; nu vă cer referate cine știe ce ample. Principalul este să nu folosiți telefonul. S-ar putea întîmpla ca două fire să se atingă, asasinul să fie din întîmplare în vreo cafenea cu aparatul în mînă și să asculte toată convorbirea. Vă dau deci trei săptămîni. Acum, că s-a constatat crima, graba n-ar putea decît să strice. Să nu ne pripim. Dacă nu prindem asasinul în curs de patru săptămîni tot nu strică. Mai avem un număr nesfîrșit de săptămîni înaintea noastră. De-ar fi să treacă chiar luni de zile fără ca asasinul să fie descoperit, noi nu trebuie să disperăm. Întîi de toate trebuie să analizăm temeinic întîmplarea, să cîntărim toate împrejurările și să distribuim sarcinile în mod corespunzător.

Șeful mi-a încredințat un secret profesional în legătură cu această întîmplare, pe care deocamdată nu-l voi da în vileag. Vă rog însă atît: să vă interesați discret la toate magazinele de cosmetică și la toate frizeriile, cine a cumpărat vopsea de păr, cînd și în ce culori.

Detectivii se înclinară și cerură un acont în vederea prinderii criminalului.

Un nou acont cerură detectivii și după 17 zile de la această convorbire.

— Lucrurile merg admirabil! exclamă detectivul Marhan, frecîndu-și bucuros mîinile. Domnule inspector, Hofman și cu mine am găsit noi urme, iar colegii Thorn, Borovan și Med au descoperit de unde ar fi posibil ca asasinul să-și fi cumpărat vesta. Următoarele prăvălii au vîndut veste în ultimul trimestru: Belzar, Eisner, Epstein, Galsver, Gans, Goldschmidt, Graf, Gorger, Gütig, Hirsch, Horschowitz, Hurych, Jaroline, Kalmus, Kostal, Lempfeld, Liben, Litten, Mazner, Pollak, Rubin, Rutte, Schiller, Schneider, Klimpe.

Și detectivul continuă: „De la următoarele firme s-a cumpărat — așa cum am putut stabili — vopsele de păr de culoare închisă și deschisă: de la Brichta, Cerny, Demartini, Duchau, Figl, Freund, Hajek, Holdubek, Janusek, Kordak, Peroutka, Petrik, Prohazka, Srbek, Vietk and Co. De la acesta din urmă s-a cumpărat de abia ieri vopsea pentru barbă blondă".

După o lună detectivii Hofman, Borovan, Marhan, Thorn și Med au solicitat al treilea acont în vederea prinderii criminalului și a descoperirii numelui său în documentele publice.

Din nou se scurse o săptămînă. Atunci sosiră cu o veste bună Detectivul Borovan a găsit la Neugedern, într-un sant, o pereche de ciorapi. Și au mai cerut un acont în vederea descoperirii celui care a aruncat ciorapii în sant.

De atunci au trecut doi ani. Criminalul tot n-a fost descoperit. Detectivii persevera, sînt disperați însă și continuă să spună că totul este în cea mai perfectă ordine.

În românește de Gabriela GEROTA

NOTE DE TELESPECTATOR

Străduindu-se să asigure și duminicilor în care nu sînt programate „Varietățile" emisiuni muzical-distractive, televiziunea a organizat, la 27 mai, un spectacol la Casa de cultură a studenților „Grigore Preoteasa". Emisiunea a răspuns titlului ei, „Tinerețea are cuvîntul!" — toți interpreții fiind tineri, unii dintre ei cu posibilități interpretative frumoase și cu experiența evoluției pe scenă și în fața camerelor de luat vederi. Tinerii Nicu Constantin și Alex. Lulescu, bunăoară, au interpretat cu vervă spiritualul scheci „Motocicliștii", scris de H. Nicolaide și Horia Șerbănescu. Ne-au plăcut, de asemenea, aparițiile lui Gioni Dimitriu și ale cuplului Maria Pietraru-Theodor Heica. De altfel, întregul grup de interpreți a adus un suflu de noutate și de prospețime — și acesta este, în bună măsură, meritul tot tînărului șef de orchestră Petre Munteanu, care a lucrat cu această echipă mai multă vreme, în special în cadrul emisiunilor de miercuri, pentru cluburile din întreprinderi.

Emisiunea ar fi reușit însă pe deplin dacă...

...ideea și textul prezentării ar fi fost mai izbutite;

...dirijorul ar fi frînat tendința unora dintre interpreți de a imita intonația și gestica interpreților noștri consacrați de muzică ușoară;

...interpreții ar fi venit în fața publicului cu piese noi (Silvia Năstase apărea pentru a N-a oară pe micul ecran cu aceeași melodie a lui Anka; trio Caban cu aceeași melodie sud-americană; Svetlana Petrescu cu același repertoriu ș.a.m.d.);

...n-ar fi lipsit din grupul de interpreți și alți cîntăreți tineri, îndrăgiți de public, care au atins un nivel artistic mai ridicat și care au cîștigat notorietate și popularitate tot datorită studioului televiziunii.

★

Am urmărit luni seara periodica emisiune „Vitrina literară", de Eva Dragomir. In prezentarea degajată a actriței Catița Ispas, telespectatorii au făcut cunoștință cu cîteva noutăți ale librăriilor noastre. Și de astădată televiziunea a folosit formele ei specifice — scenarizări ingrijite și care solicită un serios efort, după lucrările recenzate. A stîrnit, desigur, interesul major al telespectatorilor prezentarea romanului postum al scriitorului Cezar Petrescu, „Vladim sau Drumul pierdut", în care autorul — după cum mărturisește el însuși în prefața romanului pe care nu a reușit să-l termine înaintea regretatei sale dispariții — a încercat trecerea de la poziția realist critică la realismul socialist.

Un grup de excelenți actori, într-un cadru adecvat, a dat viață eroilor principali ai romanului și a stimulat interesul telespectatorului pentru lectura cărții.

O scurtă scenarizare după romanul „Vii și morți" al scriitorului sovietic K. Simonov, prezentarea volumului de publicistică „Opinii și atitudini" al lui Camil Petrescu, a cărții de schițe și nuvele „Nopțile tovarășilor mei" de Radu Cosașu și a volumului de versuri „Treptele anilor" al poetului ieșan George Lesnea, au completat izbutita „Vitrină literară" de luni seara.

★

Săptămînala emisiune „Telesport", în schimb, a fost mai puțin interesantă — ea folosind, pe peliculă, imaginile cunoscute de telespectatori din emisiunile directe ale săptămînii (meciurile de fotbal Dinamo-A.S. Monaco, Dinamo-Metalul Tîrgoviște, Progresul-Știința Cluj). În viteza în care sînt rulate peliculele, fazele de joc (de astădată montajul a izbutit să cuprindă pe cele mai dinamice) se perindă prea repede pentru ca spectatorul să retrăiască momentul înscrierii unui gol, de pildă. Nu ar putea fi folosit „ralenti"-ul la anumite faze? Noi și interesante în ultimul „Telesport" au fost secvențele care au prezentat cîteva momente din evenimentele sportive internaționale. Iubitorii sportului așteaptă — și probabil că nu vor fi dezamăgiți — secvențe din desfășurarea campionatului mondial de fotbal, care a început zilele trecute în Chile.

Șt. RADU

Primele bucurii și primele deceptii

la turneul final al Campionatului mondial de fotbal

Incepind de miercuri, privirile a milioane de amatori de fotbal sînt îndreptate spre Chile. Peste 700 de ziariști, radioreporteri și crainici de televiziune transmit din Santiago, Rancagua, Arica și Vina del Mar desfășurarea meciurilor celui de al șaptelea campionat mondial de fotbal, care le depășește, prin interesul stîrnit pe toate cele precedente.

S-au disputat primele meciuri și iubitorii de sport au trăit, alături de echipele favorite, primele bucurii sau primele deceptii. În prima zi n-au fost surprize, dar uruguayenii au trebuit să consume multă „benzină" pentru a învinge cu 2-1 pe Columbia. Argentina a cîștigat cu 1-0 în fața Bulgariei, un meci pe care tot atît de bine puteau să-l piardă, iar Brazilia a trăit 57 de minute de mari emoții, pînă cînd Zagallo a deschis scorul, pentru ca apoi Pele să-l ridice la 2-0. Chile a cîștigat ceva mai ușor la Elveția (3-1) deși pînă în minutul 44 a fost condusă cu 1-0.

In cea de a doua zi — joi 31 mai — s-au obținut rezultatele: U.R.S.S.—Iugoslavia 2—0 (0—0); Cehoslovacia—Spania 1—0 (0—0); Ungaria—Anglia 2—1 (1—0); Italia—Germania (0—0).

★

In Chile, unde anotimpurile sînt inverse față de emisfera noastră, toamna australă e pe sfîrșite și iarna bate la ușă. A nins pînă la altitudinea de 1000 metri. Aconcagua, cel mai înalt pisc din America de sud, era acoperit de neguri. Cu cîteva ore înainte de începerea jocurilor, la Santiago și la Rancagua a căzut o ploaie măruntă și rece. Stadioanele au fost îmbibate cu apă, spre satisfacția fotbaliștilor englezi, obișnuiți cu terenurile grele și spre decepția sudamericanilor, care preferă terenurile tari, seci.

Cele patru orașe chiliene în care se desfășoară jocurile din seriile turneului final

In ziua deschiderii campionatului, crestele munților Anzi, care constituie un fundal grandios pentru orașul Santiago, erau acoperite cu zăpadă.

La Vina del Mar, pe malul Pacificului, ploaia a trecut repede și pe cer a apărut un soare strălucitor. Astfel că Pele a putut să zburde în largul său pe un gazon foarte bun și să înscrie un gol decisiv în partida cu Mexicul.

În nordul țării, la Arica, clima este cu totul diferită. Aici ne aflăm în plină zonă subtropicală. Orașul e situat în mijlocul unui deșert de nisip. Fotbaliștii străini au fost de aceea uimiți văzînd peste tot, la hotel, la restaurant, în vestiarele stadionului, foarte multe flori. Toate erau însă flori artificiale. Gazonul stadionului „Carlos Dittborn" este una din puținele vegetații naturale. Locuitorii din Arica trăiesc intens evenimentul. În fiecare zi ei se strîng în mare număr în fața hotelurilor unde sînt cantonați jucătorii, pe care îi cunosc foarte bine acum, deoarece fotografiile lor au fost expuse în vitrinele magazinelor și în holurile cinematografelor. Portarul Iașin și negrul columbian Gamboa, se bucură de cele mai multe simpatii.

★

Cu ocazia campionatului mondial, la Santiago a fost invitat celebrul ansamblu sovietic „Beriozka". Pentru chilieni vedeta trupei este binecunoscuta Valentina Voronina, — soția mijlocașului echipei U.R.S.S., Valeri Voronin.

Înaintea meciului cu Iugoslavia, Igor Netto, căpitanul echipei U.R.S.S., l-a făcut de 5 ori mat pe Husainov, într-un inegal meci de... șah. Iașin a pescuit pe malul Oceanului Pacific, iar Metreveli și Meschi au jucat ping-pong.

INSTANTANEE

● *Înaintea începerii campionatului mondial antrenorul brazilienilor, Zeze Moreira, a constatat că Pele s-a îngrășat cu 1 kg 500. După 24 de ore, același antrenor a anunțat ziariștii că Pele a revenit, în urma unor masaje, la greutatea normală.*

● *Poșta ungară a emis o serie de opt timbre, în cinstea campionatului mondial din 1962. Unul din aceste timbre reprezintă un balon de fotbal și emblemele celor 16 națiuni participante la turneul final.*

● *Făcînd o medie a pronosticurilor date de antrenorii și specialiștii prezenți în Chile, campionatul mondial are doi mari favoriți: Brazilia și U.R.S.S. și trei outsideri: Italia, Anglia și R. F. Germană. Aceasta cu cîteva ore înaintea începerii turneului, pentru că rezultatele primelor meciuri au adus pe tapet și alte candidaturi.*

● *Cei mai mulți ar dori o finală Brazilia—U.R.S.S., dar în cazul cînd cele două echipe cîștigă grupele respective și trec sferturile de finală, ele se vor întîlni în semifinale, la 13 iunie, la Vina del Mar.*

● *Fundașul brazilian Nilton Santos, cu 37 de ani împliniți, este cel mai vîrstnic jucător al campionatului. Mezinul „Cupei Jules Rimet" este italianul Rivera, (inter dreapta), de 18 ani. Pe de altă parte, portarul mexican Carbajal a participat la 4 campionate mondiale.*

● *Primul „gol" în poarta chilienilor a fost marcat înainte de începerea campionatului, cînd un salariat al comitetului de organizare a dispărut cu un milion de pesos, rezultat din vînzarea biletelor.*

● *Stadionul din Arica, recent construit, poartă numele lui Carlos Dittborn, nefericitul președinte al federației chiliene de fotbal care după ce s-a luptat atît de mult să organizeze un campionat mondial în țara sa, n-a avut parte să-l vadă, deoarece a murit în urma unei crize cardiace acum două săptămîni.*

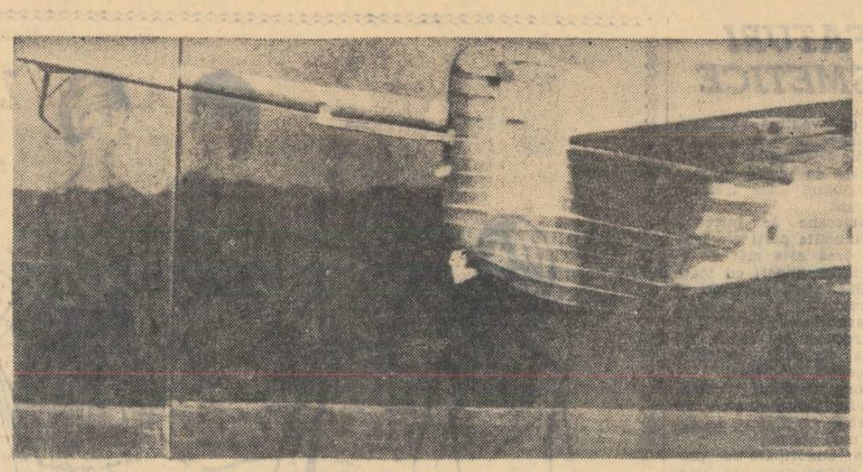

Monoplanul cu pedale „Puffin" realizat de inginerii de la Havilland

ZBORUL CU AJUTORUL MUȘCHILOR

Străvechea legendă a lui Icar continuă să înaripeze mințile a numeroși ingineri și specialiști din mai multe țări.

La 9 noiembrie 1961 pe pista din Lasham, un monoplan cu pedale construit de trei ingineri în laboratorul universității din Southampton, pilotat și propulsat de Derek Pigott, s-a ridicat de pe sol și a parcurs o distanță de 60 m la o altitudine de 1,50 m. Pilotul era așezat pe o șea de bicicletă, singura forță motrică fiind picioarele sale care acționau o elice propulsivă.

După numai șapte zile, de pe pista de la Hatfield a decolat un alt monoplan ultra ușor, pilotat și propulsat de J. Philips, un pilot de încercare a avioanelor cu reacție Havilland. Aparatul, denumit „Puffin", realizat de inginerii de la Havilland, propulsat de elicea din spate pusă în mișcare de forța mușchiulară a picioarelor pilotului, a zburat 100 m la ceva mai mult de 1 m înălțime.

Constructorii și piloții respectivi sînt stimulați în încercările lor de tentația pe care o reprezintă un premiu de 5.000 lire sterline, așa-numitul „premiu Kremer" fixat de un bogătaș englez pentru primul zbor realizat de un englez pe un aparat pus în mișcare doar de mușchii săi pe un circuit de o milă, în formă de 8, la o altitudine de minimum 3,40 m. Aceste proiecte sînt însă subvenționate de „Royal Aeronautic Society". Încă în 1935, doi tineri germani, Maessler și Willinger, au zburat cu un aparat denumit „Mufti" 235 metri timp de 24 secunde; cu același aparat ei au zburat în 1936 — 393 m iar în 1937 — 427 m. Trebuie arătat că ei au putut să acumuleze energie cu ajutorul unor arcuri de cauciuc strînse timp de o jumătate de oră înainte de zbor și care la decolare, destinzîndu-se, multiplicau efortul picioarelor pe pedale pentru punerea în mișcare a elicei.

Revista sovietică „Tehnica Molodioji" a publicat recent un articol intitulat „Să dăm aripi oamenilor" semnat de ing. A. Șibanov, în care se face un amplu istoric al zborului „mușchiular". În articol se arată că la o secție specială a „DOSAAF" se studiază de mai mulți ani aparatele ornitoptere, înzestrate cu aripi de păsări. De altfel, în U.R.S.S. există o foarte veche tradiție în acest domeniu: în urmă cu multe decenii Smurov și-a construit ornitopterul după ce s-a consultat cu cunoscutul premergător în aviație N. E. Jukovski. Membrii secției speciale a „DOSAAF" au obținut unele realizări remarcabile, apreciate și peste hotare. Ei au creat și experimentat cele mai diferite construcții și tipuri de ornitoptere — de la aparate care imită zborul mușchilor pînă la cele care imită zborul păsărilor. Însă conducerea „DOSAAF" va permite zborul fără motor numai după ce vor fi cunoscute toate avantajele și după ce vor fi perfecționate aparatele existente.

Ț. S.

SE SIMȚEAU NEGLIJATE

Ochi mari au făcut jucătorii, spectatorii și arbitrii atunci cînd trebuia să înceapă meciul de fotbal dintre echipele italiene Borgoverde și Bischiglione. Întregul teren era presărat cu cuie de diferite dimensiuni și cioburi de oale sparte. Cineva, un necunoscut, le pusese acolo în timpul nopții. Bine înțeles, meciul nu a putut începe și echipa gazdă a trebuit să cedeze, fără joc, cele două puncte.

Cercetările întreprinse au dus pînă la sfîrșit la descoperirea vinovaților. Aceștia erau patru tinere femei, soții și logodnice ale fotbaliștilor din Borgoverde. Printre lacrimi, ele au recunoscut că au făcut terenul impropriu jocului deoarece erau... geloase pe faptul că iubiții lor acordau mai mult interes fotbalului, decît propriilor soții. „Ne-am simțit neglijate" — au explicat ele într-un glas.

După cît se pare însă, supărarea lor a trecut. Cele patru vinovate au adresat o scrisoare federației italiene de fotbal, în care, recunoscîndu-și vina, cer ca punctele pierdute să fie anulate. Perspectivele sînt însă foarte slabe.

AL 7-LEA

Țara salpetrului și a seismelor catastrofice, pămînt arid, strălucind prin măreția sălbatică a piscului Lleullaillaco și prin grandioarea similară a poemelor lui Neruda — mai puțin prin nivelul jocului cu balonul rotund — Chile, așadar, găzduiește de miercuri a 7-a ediție a „Mondialelor" de fotbal.

Santiago, Vina del Mar, Rancagua, Arica, — nume sonore ca niște riturnele de mandolă, plutesc astăzi pe buzele milioanelor de adoratori ai Sportului-Rege, de pe ambele emisfere. În localitățile amintite, vor fi desemnați, precum știm, liderii și secunzii celor patru serii care se vor angrena ulterior în bătălia decisivă a sferturilor de finală.

Mai mult ca oricînd, faimoasa competiție pornește cu un favorit indiscutabil — Brazilia, echipa perlelor negre: Pele, Vava, Zagalo, Garincha și ceilalți vrăjitori ai balonului. Actualii deținători ai cupei „Jules Rimet" au însă, după opinia generală, o misiune mai dificilă decît la Stockholm, în 1958. Și asta, nu pentru că nivelul lor de joc ar fi mai scăzut decît cu 4 ani în urmă — ba, dimpotrivă, — ci, pentru simplul motiv că adversarii din actuala ediție l-au studiat între timp, direct sau indirect, pregătind, neîndoielnic, replici în consecință. Miracolul brazilian nu mai poate avea, în nici un caz, efectul de trăznet pe care l-a avut în Suedia, asupra formațiilor europene. Există, de altfel, indicii concrete în acest sens — de pildă, meciurile de verificare cu Portugalia și Țara Galilor. Desigur, criteriul e departe de a fi absolut; luat în sine, poate conduce la concluzii absurde. Astfel — portughezii cedează la limită brazilienilor, în ambele partide, dispute — nota bene — în deplasare, pentru ca la întoarcere să piardă pe teren propriu, cu același scor, în fața belgienilor. De unde s-ar putea deduce că Belgia este, la ora de față, ceva mai bună decît... Brazilia!!

Bineînțeles, asemenea calcule au un caracter aproape sofistic și merită atenție cel mult ca simple curiozități.

Nici scorurile strînse ale primelor întîlniri din serii nu sînt prea edificatoare, știut fiind că „așii" își menajează forțele pentru etapele următoare. Oricum, se poate anticipa de pe acum că lupta va fi dîrză, d-a capo al fine. Principalii contracandidați mi se par, în ordine, U.R.S.S., Uruguay, Spania și — nu zîmbiți — R. P. Ungară.

Reprezentativa sovietică a fost desemnată, în unanimitate, outsider principal, îndeosebi prin prisma triumfalului turneu întreprins, anul trecut, în America de Sud. Rezultatele obținute de atunci de campionii Europei, au confirmat în mare măsură această opinie. Dimpotrivă, uruguayenii au dezamăgit profund, în recentele evoluții pe vechiul continent, încît indicația favorabilă de mai sus poate părea hazardată. Să nu uităm, însă, că foștii — în două rînduri — campioni mondiali, nu au prezentat în turneul cu pricina formația-standard, fie din cauze obiective, fie — mai ales — din considerente tactice.

Spania are atuurile sale, pe care nu mi se pare necesar să le mai amintesc — cît despre reprezentativa ungară, consider că ea a urmat o linie de pregătire specială, neurmărind rezultatul în confruntările precedente, ci omogenizarea ansamblului, atingerea potențialului maxim, exact în perioada „critică".

Rămîne de văzut dacă desfășurarea evenimentelor va confirma, cel puțin în parte, aceste aprecieri — evident, strict personale și discutabile.

Se poate spune însă de pe acum — cu certitudine — că marea întrecere din Chile va constitui o dispută pasionantă între concepții și sisteme diferite, va oferi cîteva surprize răsunătoare și se va solda cu un nou succes al ideii de solidaritate sportivă — în slujba intereselor majore ale impatiicei noastre planete, asemănătoare cu o sferă în veșnică rotire...

Dan DEȘLIU

Pilotul așezat pe o șea de bicicletă

PENTRU SPORTIVII DE TOATE CATEGORIILE

Incontestabil că una dintre bucuriile primăverii și ale verii e alunecarea domoală pe apă, sub dogoarea soarelui sau în amurg, pe răcoare.

La debarcaderele de pe malul lacului Herăstrău — din parcul cu același nume — amatorii plimbărilor cu barca sînt dia ce în ce mai numeroși. Cițiva oameni zorese la Reghin să le pregătească surprize. Numai pentru lacul amintit, din Capitală, pînă la sfîrșitul lunii iunie, vor pleca 200 de bărci noi.

Indeminatecii maiștri ai fasonării lemnului nu l-au uitat anul acesta nici pe pescari — peste 180 de lotci și luntri sînt pe cale să capete forma definitivă, pentru a lua drumul Deltei sau al altor iacuri și bălți, bogate în pește.

La Reghin, ambarcațiunile de agrement, cele pentru pescuit sau chiar și bărcile de salvare (40 de bucăți sînt comandate pentru motonavele și cargourile ce se construiesc la Galați și Oltenița) cu toate că nu constituie o treabă ușoară, nu-s totuși considerate „lucru de artă".

Denumirea aceasta, în accepțiunea oamenilor din secția ambarcațiuni de la C.I.L. Reghin, e atribuită cu precădere bărcilor sportive de performanță și schifurilor de concurs, (în total 30) pe care le așteaptă canotorii cluburilor „Steaua", „Metalul" și „Voința" din București — cu nerăbdare infinit mai vie decît a celor ce lopătează pe lac, în voie, fără arbitru și concurenți.

Emoția startului au învățat s-o simtă chiar de la distanță, Ion Someșan, Ștefan Mezö și Ion Rațiu, constructori vechi în această secție. În mișcările miinilor deprinse cu meșteșugul, întrezărești grija pentru ca fiecare fișie de lemn ce intră în corpul ambarcației care va concura în vara aceasta la Mangalia la tradiționala „Cupă a victoriei", să fie trainic fixată la locul ei.

La ora actuală, evenimentul cel mai de seamă al secției este însă construcția schifului 8+1, pentru antrenamentele și partidele echipei feminine a R.P.R. la campionatele europene, ce vor avea loc anul acesta pe lacul Grünau-Berlin.

Șeful secției ambarcațiuni, tovarășul Vasile Varga, i-a însoțit nu odată peste hotare pe canotorii romîni, la concursurile internaționale, ca să vadă ce randament dau produsele lor, ale celor de la Reghin.

Fiind și unul dintre proiectanții schifului 8+1, destinat întrecerilor de la Berlin, tovarășul Varga ne dă explicațiile de rigoare: „Schifui — confecționat ca și pînă acum din vestitul lemn de cedru, are caracteristici noi. Lungimea a fost redusă de la 18,50 m la 16,90 m, ceea ce-i asigură o viteză sporită.

Greutatea s-a redus de asemenea de la 120—125 kg cît cîntărea înainte un schif, la 90 kg, ramele sînt în schimb mai lungi, palele mai late, iar sistemul de prindere și degajare mai ușoare. Sîntem deci pe o alunecare, pe o viteză mai bună. Antrenamentele ne vor confirma în curînd speranța"...

La C.I.L. Reghin a început acum vreo doi ani, „mai mult în glumă" — cum zicea un lucrător — producția arcurilor, a săgeților, rachetelor de tenis și a altor articole mici de sport. Cu timpul îndeletnicirea aceasta anexă a căpătat proporții, ajungînd să fie azi o secție în toată puterea cuvîntului. Cai, capre, lăzi pentru gimnastică, trambuline elastice și semielastice, crose de hochei, iată numai cîteva dintre cele 33 de articole pentru gimnastică, cîte se vor produce anul acesta, aici.

Reghinul are șanse să dobîndească o largă popularitate și simpatie printre sportivii de tot felul.

Lia MIRON

De ce s-a supărat „domnul cronometru"

Mai rămăseseră doar trei etape pînă la terminarea turului ciclist al Spaniei. Tricoul „amarillo" se afla pe umerii proaspătului ciclist profesionist Rudi Altig, încorporat ca „gregario" în echipa patronată de fabrica de lichior St. Rafael Quinquina și condusă de Jacques Anquetil, zis „domnul cronometru", de două ori cîștigător al Turului Franței. Dar Altig, campion și recordman de velodrom cu reputație internațională, nu putea fi tratat ca oricare valet de rînd din echipa lui Anquetil. El era un gregario cu regim special căruia i se puteau face anumite concesii, să cîștige de pildă o etapă și chiar să preia locul de lider dacă va fi destul de înțelegător, să-l cedeze cînd i se va cere. Altig a cîștigat însă nu una ci patru etape în Turul Spaniei din acest an. El avea un avans de patru minute față de stăpînul său Anquetil clasat pe locul doi. Își permisese cam mult noul angajat.

Totuși etapa contracronometru trebuia să pună lucrurile la punct și ca de obicei să favorizeze victoria lui Anquetil.

Cei 82 km. de la Bayonne la Saint Sebastien erau doar suficienți pentru ca Anquetil, neînvins de șapte ani în cursele contracronometru, să recupereze cele 4 minute și să cîștige „la vuelta". În ajunul cursei s-a ținut chiar o mică ședință. Anquetil și antrenorul Geminiani i-au dat de înțeles lui Altig că va trebui să-și limiteze ambițiile și să pedaleze ceva mai încet ca deobicei. Ba mai mult decît atît pentru a evita orice surpriză s-a hotărît ca la bicicleta lui Jacques să fie montată o placă cu treisprezece dinți, iar la cea a lui Altig una cu paisprezece, mai puțin recomandată pentru contratimp. Simulînd că acceptă „ordinul" în sinea lui Altig s-a revoltat împotriva acestui aranjament. A doua zi dimineața fără să spună la nimeni el și-a montat o placă asemănătoare cu cea a lui Anquetil și nu numai că n-a pierdut minute, dar a cîștigat etapa. Combinația fusese ratată. Asul francez, bătut pe terenul său preferat, nu mai putea cîștiga cursa. Nesupunerea lui Altig a fost calificată drept „trădare", de către Anquetil care, supărat la culme, a abandonat înaintea ultimei etape. Obiectivele de reclamă personală ale lui Anquetil și cele urmărite de firmele St. Raphael Quinquina și Helyett care echipează formația acestuia erau în parte compromise.

Urmările? Altig a cîștigat Turul Spaniei dar a fost exclus din echipa lui Anquetil și este problematică participarea sa la Turul Franței.

Iată încă un fapt care dezvăluie adevărata față a sportului capitalist. Oricine se întreabă dacă mai poate fi vorba de loialitate sportivă în ciclismul profesionist transformat într-un monopol al vedetelor și subordonat intereselor de afaceri ale diferitelor firme comerciale.

I. GOGA

Precauțiuni

Un serviciu special și-a început activitatea în Chile. Este vorba de o formație a poliției chiliene mobilizată exclusiv pentru desfășurarea în bune condițiuni a campionatului mondial de fotbal. Activitatea formației a început să dea roade: un străin debarcat la Santiago a fost arestat avînd asupra lui 36.000 dolari falși și lista jucătorilor cu care urma să încheie contracte.

Vigilența lucrătorilor poliției va spori deoarece se crede că, cu ocazia acestui campionat au „aterizat" în Chile o serie de indivizi de meserie „afaceriști" care vor încerca să-și exercite talentul cu deosebită măiestrie.

•VARIETĂȚI•VARIETĂȚI•VARIETĂȚI

Tîrg de vite

Un adevărat tîrg de vite a avut loc pe terenul de fotbal din orașul Falkenberg (R.F. Germană) în timpul desfășurării unui meci în cadrul categoriei C între echipele FC Falkenberg și FC Tierschenreuth. Înaintea începerii jocului un țăran șiret din împrejurimile orașului Falkenberg, suporter înflăcărat al echipei locale, s-a angajat să facă tot ce-i va sta în putință pentru a distrage atenția portarului formației adverse. Odată meciul început, el s-a apropiat de portar și l-a întrebat: „Nu cumva ești d-ta negustorul de animale Max Konrad?". La răspunsul afirmativ al acestuia el i-a prezentat spre vînzare un viței. Portarul și-a părăsit poarta și tîrgul a fost încheiat în spatele plasei. În clipa cînd cei doi consemnau acordul lor cu o strîngere de mînă, fotbaliștii de la Falkenberg au introdus mingea în poarta rămasă goală.

La reproșurile adresate de jucătorii echipei oaspete pentru lipsa lui de atenție, portarul — negustor de vite, a răspuns: „Liniștiți-vă. Acum după ce am făcut afacerea totul va fi în regulă". Într-adevăr el nu a mai primit nici un gol pînă la sfîrșitul partidei care s-a încheiat cu victoria echipei Tierschenreuth cu scorul de 4—1.

„Sportul greu"

Zile negre au venit pentru jucătorii de tenis din Germania occidentală. Lipsesc băieții de mingi. Și cum numărul lor se reduce neîncetat membrii clubului de tenis din orașul Bamberg au avut o idee „originală". Ei au adresat un apel elevilor din clasele superioare ale unui liceu local în care le promit, în schimbul serviciilor lor, bani pentru... băutură. „Inițiativa — scrie ziarul vest german „Deutsche Zeitung" — a avut însă un ecou slab." În orașul Hamburg, unde situația este la fel de proastă membrii clubului local de tenis nu au mai promis bani. În schimb ei au instituit premii directe pentru băieții de mingi care constă în... sticle cu băuturi alcoolice. Din nou fără succes.

Oare tinerii vest germani să fi devenit atît de conștienți și să refuze „darurile" oferite? Nicidecum! După cum a declarat ziarului un tînăr de 14 ani din orașul Bamberg „dacă am nevoie de bani există posibilități mult mai ușoare, la care am mai puțin de muncit și totuși cîștig mai mult". Tînărul a refuzat să intre în amănunte. Ziaristului de la „Deutsche Zeitung" nu i-a fost însă greu să le descopere: „Aceste „posibilități mai ușoare" — a scris el — pot fi găsite în statisticile, în permanentă creștere, a criminalității juvenile din R. F. Germană".

Între timp însă băieții de mingi au dispărut de pe terenurile de tenis. Jucătorii, unii dintre ei destul de corpolenți și virstnici, se obosesc mai mult ca oricînd. Unul dintre ei a rezumat situația cu cuvintele: „Iată că „sportul alb" a devenit acum „sportul greu"!

CAMPIONATUL CATEGORIEI A — ÎN DATE ȘI CIFRE — ETAPA A XXIII-A

Duminică 3 iunie

Petrolul-Dinamo București (2-0)

Steaua-Steagul Roșu (0-1)

Metalul-Minerul (0-2)

Rapid-U.T.A. (1-1)

Știința Cluj-Dinamo Bacău (1-4)

Dinamo Pitești-Progresul (0-2)

Jiul-Știința Timișoara (0-3)

(În paranteze, rezultatele din tur).

De remarcat că în turul campionatului, în această etapă, doar o singură echipă a cîștigat în deplasare: Petrolul Ploiești la Dinamo București.

PRONOSTICUL...

...lui Tabarcea, jucător la echipa Petrolul Ploiești.

1. — *Steaua—Steagul Roșu* 1 X
2. — *Petrolul—Dinamo Buc.* 1
3. — *Dinamo Pitești—Progresul* 1 2
4. — *Rapid—U.T.A.* 1 X
5. — *Știința Cluj—Dinamo Bacău* 1
6. — *Jiul—Știința Timișoara* 1
7. — *Metalul Tîrgoviște—Minerul* 1
8. — *Dinamo Galați—C.S.M.S. Iași* X
9. — *Mureșul Tg. Mureș—C.S.O. Crișana* 1 X
10. *C.S.M. Medias—Farul* 1
11. — *Dinamo Suceava—Carpați Sinaia* 1
12. *C.F.R. Roșiori—C.S.O. Craiova* X

Clasamentul general

1.	Dinamo Buc.	22	13	5	4	50:26 31
2.	Petrolul	22	11	5	6	49:29 27
3.	Steagul Roșu	22	12	3	7	46:30 27
4.	Dinamo Bacău	22	10	5	7	29:25 25
5.	Progresul	22	9	6	7	38:26 24
6.	Rapid	22	8	7	7	28:28 23
7.	Știința Cluj	22	8	6	8	37:38 22
8.	Știința Tim.	22	9	4	9	31:32 22
9.	Minerul	22	10	1	11	20:48 21
10.	Steaua	22	8	4	10	44:39 20
11.	U.T.A.	22	6	6	10	32:35 18
12.	Dinamo Pitești	22	7	3	12	31:37 17
13.	Jiul	22	5	6	11	21:44 16
14.	Metalul	22	5	5	12	30:34 15

Clasamentul acasă

1.	Steagul Roșu	11	9	1	1	28:10 19
2.	Minerul	12	9	1	2	15: 9 19
3.	Petrolul	11	8	2	1	30:15 18
4.	Știința Tim.	11	8	1	2	21:13 17
5.	Dinamo Pitești	11	7	1	3	23:14 15
6.	Progresul	12	6	3	3	28:16 15
7.	Dinamo Bacău	12	6	3	3	20:17 15
8.	U.T.A.	11	5	4	2	18: 8 14
9.	Metalul	11	5	4	2	22:17 14
10.	Știința Cluj	10	5	3	2	24:12 13
11.	Dinamo Buc.	11	5	3	3	25:15 13
12.	Rapid	10	5	3	2	14: 9 13
13.	Steaua	11	6	0	5	27:17 12
14.	Jiul	10	4	4	2	13:10 12

Clasamentul în deplasare

1.	Dinamo Buc.	11	8	2	1	25:11 18
2.	Dinamo Bacău	10	4	2	4	9: 8 10
3.	Rapid	12	3	4	5	14:20 10
4.	Progresul	10	3	3	4	10:10 9
5.	Petrolul	11	3	3	5	19:20 9
6.	Știința Cluj	12	3	3	6	13:24 9
7.	Steagul Roșu	11	3	2	6	18:20 8
8.	Steaua	11	2	4	5	17:22 8
9.	Știința Tim.	11	1	3	7	10:25 5
10.	U.T.A.	11	1	2	8	14:27 4
11.	Jiul	11	1	2	8	8:34 4
12.	Dinamo Pitești	11	0	2	9	4:24 2
13.	Minerul	10	1	0	9	5:29 2
14.	Metalul	11	0	1	10	8:37 1

Clasamentul returului

1.	Dinamo Buc.	9	5	3	1	24:10 13
2.	Dinamo Bacău	9	4	3	2	13:11 11
3.	Rapid	9	3	4	2	11:11 10
4.	Petrolul	9	3	3	3	20:13 9
5.	Steagul Roșu	9	4	1	4	17:13 9
6.	U.T.A.	9	2	5	2	15:13 9
7.	Dinamo Pitești	9	4	1	4	17:15 9
8.	Progresul	9	2	5	2	14:13 9
9.	Știința Tim.	9	3	3	3	15:14 9
10.	Știința Cluj	9	3	3	3	11:16 9
11.	Minerul	9	4	1	4	7:13 9
12.	Steaua	9	3	2	4	16:15 8
13.	Metalul	9	2	2	5	9:21 6
14.	Jiul	9	1	3	5	6:19 5

Cu cine mai au de jucat:

DINAMO BUCUREȘTI cu: Progresul (a), Minerul Lupeni (a), Știința Timișoara (d).

STEAGUL ROȘU cu: U.T.A., (a) Metalul (d), Progresul (a).

PETROLUL PLOIEȘTI cu: Dinamo Pitești (d), Dinamo Bacău (a), Rapid (d).

DINAMO BACĂU cu: Jiul (a), Petrolul (d), Steaua (d).

PROGRESUL cu: Dinamo București (d), Știința Timișoara (a), Steagul Roșu (d).

RAPID cu: Steaua (a), Știința Cluj (d), Petrolul (a).

ȘTIINȚA CLUJ cu: Minerul Lupeni (d), Rapid (a), Dinamo Pitești (a).

ȘTIINȚA TIMIȘOARA cu: Metalul Tîrgoviște (a), Progresul București (d), Dinamo București (a).

MINERUL cu: Știința Cluj (a), Dinamo București (d), U.T.A. (d).

STEAUA cu: Rapid (d), U.T.A. (d), Dinamo Bacău (a).

U.T.A. cu: Steagul Roșu (d), Steaua (a), Minerul Lupeni (a).

DINAMO PITEȘTI cu: Petrolul (a), Jiul (d), Știința Cluj (d).

JIUL cu: Dinamo Bacău (d), Dinamo Pitești (a), Metalul Tîrgoviște (a).

METALUL cu: Știința Timișoara (a), Steagul Roșu (a), Jiul (d).

DE CINCI ORI MECI NUL

Progresul a făcut duminică cel de al cincilea meci nul de la începerea returului: de 4 ori 1—1 și odată 2—2. În două din aceste partide (cu Rapid și U.T.A.), mijlocașul Ioniță a egalat în ultimele minute. Tot el a „contribuit" și la realizarea rezultatului de egalitate de duminică, jucîndu-se la marginea careului cu o minge care a ajuns la Petru Emil.

GOLGETERII

1. CONSTANTIN (Steaua) 19 goluri.
2. DRIDEA (Petrolul) 17 goluri.
3. GRAM (Dinamo-Bacău) 14 goluri.
4. SASU (U.T.A.), ENE II (Dinamo București) 13 goluri fiecare.
5. MARCU (Știința Cluj) 12 goluri.

După etapa de duminică, clasamentul golgeterilor prezintă ca noutate apariția în primele locuri a jucătorului Ene II. Acesta a fost deosebit de prodigios în partida cu Metalul Tîrgoviște, înscriind 4 goluri.

Liderul, Constantin, își apără cu strășnicie poziția, înscriind în fiecare etapă cîte 1—2 goluri dar Dridea I, prin cele două goluri înscrise miercuri, a mai redus distanța.

De la o etapă la alta

● IN 22 DE ETAPE de campionat Metalul Tîrgoviște a primit 54 de goluri. Exact cît Dinamo București și Rapid la un loc.

● ARBITRII delegați să conducă duminică partidele din țară și-au făcut datoria conștiincios. În schimb, cei de la București (Zaharia Drăghici și C. Geană), au fost în totală discordanță cu colegii lor, arbitrînd foarte slab.

● DUPĂ o absență îndelungată, jucătorul Soare a reapărut în categoria A, clubul Progresul ridicîndu-i suspendarea. Să sperăm că în viitor jucătorul Soare ne va da posibilitatea să scrim numai lucruri bune despre el.

● DERBIUL etapei de mîine este meciul Petrolul—Dinamo. În toamnă, la București, a cîștigat Petrolul. Recent, în cupa R.P.R. tot la București a cîștigat din nou Petrolul. Acum meciul se joacă la Ploiești. Va răsturna Dinamo pronosticurile? S-ar putea — mai ales că bucureștenii s-au dovedit mereu mai periculoși în deplasare, decît pe terenul propriu...

Echipa săptămînii

Voinescu — Stanciu, Mureșan, Neamțu — D. Munteanu, Marin Marcel — Sorin Avram, Șetu, Ene II, Raksi, Public.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMINIA LIBERA

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

Pedale și recorduri

In Germania occidentală este acum sărbătorit cuplul Josef și Christine Koweindl. Fără să fie sportivi consacrați cei doi soți au străbătut pe biciclete 100.000 km în decurs de cinci ani, între lunile mai 1957 și mai 1962 și au stabilit astfel un nou record mondial. Cel puțin așa cred ei și cei care îi sărbătoresc.

Este adevărat că nu se obișnuiește să fie consemnate asemenea „recorduri" cicliste dar pentru restabilirea adevărului ziarul austriac „Arbeiter Zeitung" subliniază că în anul 1937 cicloturistul francez Menzis, care avea atunci vîrsta de 48 de ani, a străbătut în timp de 12 luni cu bicicleta 99.051 km. Și tocmai cînd toată lumea se pregătea să sărbătorească atingerea celor 100.000 km. presa vremii anunța că un alt cicloturist, australianul Nicholson acoperise tot în decurs de un an 100.133 km.

Așa încît atît bucuria francezului Menzis cît și a actualului cuplu vest-german s-au dovedit a fi premature.

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

PĂRINȚI ȘI COPII

CAMPIOANA CĂRȚILOR

La 14 ani, Adina este o fată dragă și deșteaptă și totodată o elevă conștiincioasă. Mama îi prețuiește aceste calități și se mîndrește cu ele. Ceea ce o încîntă însă, peste măsură, este „setea" de literatură a fetiței, care „a citit sute de volume și care, cînd are o carte nu o lasă din mînă pînă cînd nu o termină în aceeași zi".

Tocmai de aceea, mama a rămas stupefiată, cînd după examenul de admitere în clasa a 8-a, profesorii i-au spus: „Toate bune la fata dumitale, dar ce păcat că n-o îndemni să citească literatură. Din acest motiv, se exprimă greu și are un vocabular redus..."

Nemaiștiind ce să creadă, mama a venit acasă. La întrebările ei, Adina a răspuns printre lacrimi: „Așa vorbesc eu... Ce parcă tu nu știi? Și nu vezi cît citesc? Profesorii nu cunosc fișa mea de bibliotecă".

Misterul trebuia dezlegat. Adina avea dreptate, dar nici profesorii n-or fi vorbind degeaba... Înarmată cu fișa de la bibliotecă, mama ceru să stea de vorbă de data aceasta cu diriginta clasei.

Într-adevăr, Adina schimba de la bibliotecă cel puțin patru cărți pe săptămînă, uneori chiar două pe zi.

— Cum să-mi explic atunci aprecierile profesorilor? întrebă mama, fluturînd „dovada" în mînă. Adina nu e proastă, și de citit citește cel mai mult din clasă. În felul ei e... campioană.

— Exact! Ai pus degetul pe rană — sublinie diriginta. Adina a făcut din cititul cărților o întrecere sportivă. Este foarte bine că se simte atrasă spre lectură. Este bine că citește! Dar cum citește Adina? O carte pe zi. Or un elev, și chiar un adult, nu poate citi o carte pe zi oricît de dotat ar fi. Atunci ce face Adina? Ea parcurge cu iuțeală filă după filă, urmărind doar firul povestirii, citind dialogurile și sărind paragrafele în care autorul face descrieri sau analizează personajele.

În felul acesta, Adina află subiectul cărții, dar de învățat nu învață nimic. Pentru ea, lectura nu este un mijloc de a-și îmbogăți mintea, imaginile și vocabularul, ci un prilej de divertisment, o distracție ușoară și plăcută, un mod de a-și trece timpul.

Ce-a folosit Adina din sutele de cărți pe care le-a „citit"? Nimic! Citind în goană nu rețiI frumusețea operei, nu-i înțelegi sensul. Un asemenea cititor niciodată nu va fi în stare să discute o carte, nu va găsi argumente să-și susțină opinia, nu va putea face o comparație între un scriitor și altul, între o operă și alta. Stați de vorbă cu un elev care a citit mult mai puțin decît Adina, dar cu răbdare, sistematic, analitic. Vă va fermeca cu bogăția de idei, cu mijloacele de exprimare, cu imaginile pe care le va desfășura. Cititul ca preocupare intelectuală nu e o dorință de a realiza recorduri ci formează adevărata cultură a unui om. Gradul de cultură se apreciază după ceea ce ai asimilat din cele ce ai citit.

Este destul de greu — mă refer la Adina — ca să se lepede de această proastă obișnuință, după ce ani de zile a practicat-o. Dar Adina a greșit pentru că n-ați îndrumat-o cum trebuie, pentru că n-ați sesizat greșeala ce o face, ci dimpotrivă lăudînd-o, ați încurajat-o. Asemenea obișnuințe cultivă lenea în gîndire și superficialitatea. Discutați cu Adina și explicați-i. Va pricepe cu siguranță. Controlați felul în care citește căutînd să analizați împreună conținutul lecturilor mai grele. Căutați ca prin discuții să-i deșteptați interesul asupra descrierilor frumoase, a caracterelor personajelor, a sensului conflictelor, într-un cuvînt, a ceea ce are cartea mai de preț.

Alice MIHALCEA

PENTRU TOATĂ ZIUA

Din multiplele țesături de vară din in, bumbac și mătase artificială și din bogata varietate a desenelor și culorilor, ne putem alege cu ușurință ceea ce ne place pentru rochiile de toată ziua ce ni le vom face în acest sezon.

Dungile sub toate formele au fost și rămîn preferatele desene de vară. Fie că sînt folosite ca țesătură de fond, fie ca garnitură la o rochie uni, le întîlnim aproape peste tot aducînd multă culoare și prospețime. Bulinele își fac din nou apariția după o absență de aproape doi ani. Imprimeuri înflorate cu culori contrastante și multe țesături uni în culori vii sau pastelate vor avea căutare. Mult alb și bleumarin, bleu în toate tonurile, turcoise, lavande, rozuri gălbui, orange, galben în tonuri variate, corai, iată culorile din vara aceasta.

După cum s-a conturat pînă acum, moda anului 1962 este simplă în formă însă cu multe elemente decorative care scot în evidență simplitatea și eleganța liniei.

Rochiile au multă lejeritate și nu lipesc corpul decît în partea fixată de cordon Talia oscilează, cînd la locul ei, cînd mai jos, fără însă a cobori prea mult. Fustele cu lărgime moderată cînd drepte, cînd evazate sau cu cute duble, în care caz vor fi susținute de mici jupoane pe aceeași linie.

La țesăturile uni vom folosi multe tighele colorate sau în tonul rochiei, garnituri de dungi sau bordaje colorate. Bordaje și cordoane colorate putem pune și la țesăturile cu desen.

Desene de Raia SOLOMONICA

ȘTIAȚI CĂ...

...în anul 1962, în industria ușoară se vor produce cu 41% țesături din bumbac, cu 36,5 % țesături din mătase, cu 88,7% sticlărie, cu 93% tricotaje (din bumbac, lînă, mătase și sintetice) mai mult ca în 1959?

...au fost contractate pentru cel de al doilea semestru al anului o serie de produse de uz casnic expuse la cel de al III-lea Pavilion și mult apreciate de vizitatori, ca, de pildă, mașina aragaz cu ceas sonerie și ușă transparentă, vase emailate în culori pastel, scară pliantă,suport săpun, diferite modele de cuiere etc?

...țesătoria de mătase și cravate din Capitală a fost dotată cu noi capete de „Jaquard", ceea ce permite realizarea unei game variate de țesături pentru cravate cu desene țesute?

...la fabrica de foarfeci și bricege din Capitală au fost introduse în producție lansete (dintr-o bucată și două bucăți) din bambus veritabil?

...la fabrica de confecții și tricotaje București a intrat în funcțiune o secție nouă de finisaj cu o capacitate de finisare de 40.000 bucăți tricotaje din bumbac și 30.000 perechi ciorapi din bumbac și din fire supraelastice, pe zi?

SFATURI COSMETICE

Odată cu venirea căldurii este necesar să acordăm o atenție deosebită regulilor generale de igienă în special în regiunile unde transpirăm mai mult.

Multe persoane se întreabă de ce în anumite părți ale corpului sudoarea este mai abundentă și de ce uneori cu toate că ne spălăm regulat cu apă și săpun, totuși aproape imediat mirosul caracteristic revine? În cele ce urmează voi căuta să dau cîteva indicații generale privind această problemă.

Pielea omului adult conține pe toată suprafața ei circa 4 milioane glande sudoripare repartizate în mod inegal.

Glandele sudoripare se prezintă sub forma unui tub lung, subțire, în formă de spirală și care secretă în mod obișnuit un lichid limpede, incolor sau slab gălbui, sărat, cu miros caracteristic și cu reacție acidă. Uneori sudoarea în regiunea subsuorilor poate fi colorată roșu sau albastru din cauza unor ciuperci.

Chiar dacă avem impresia că nu transpirăm deloc, este o simplă părere deoarece secreția de sudoare este permanentă și numai în cazuri de febră mare se micșorează dar nu dispare.

În anumite cazuri este suficient să ne spălăm regulat cu apă și săpun ca să îndepărtăm mirosul; în timpul verii însă transpirația se intensifică, devine exagerată (hiperhidroză) iar prin nerespectarea regulilor de igienă se descompune căpătînd un miros specific. În cazul acesta avem de aface cu o bromhidroză.

Nu trebuie să uităm impresia neplăcută pe care o provoacă celorlalți o persoană neîngrijită. De aceea este bine să cunoaștem cîteva reguli elementare de igienă, pentru înlăturarea efectelor neplăcute ale transpirației.

Cum vom îngriji subsuorile? În primul rînd le vom spăla cu apă și săpun apoi le vom clăti cu apă în care am adăugat puțin oțet. Este bine ca părul din această regiune să fie îndepărtat. De asemenea este recomandabilă folosirea unei soluții speciale ca spre exemplu „Odorono" pe care o găsim în comerț. Vom evita aplicarea Odorono-ului pe o piele proaspăt rasă deoarece se poate irita.

Vom avea grije să pudrăm locurile respective cu o pudră specială ca spre exemplu: acid boric 10 g, talc 90 g. Toate aceste reguli sînt valabile și în cazul transpirației picioarelor cu singura deosebire că în loc de Odorono vom folosi o soluție pe bază de formol 10 g, mentol 0,10 g, alcool 10 g, apă 80 g. Formolul fiind puțin iritant nu va fi folosit în cazurile în care există crăpături între degete. Schimbarea zilnică a ciorapilor și pudrarea picioarelor este de asemenea o condiție esențială a îndepărtării acestui neajuns.

Transpirația miinilor, cu toate că nu este mirositoare, constituie un mare neajuns pentru persoana respectivă. În aceste cazuri este necesar să le lotionăm cu soluția indicată la îngrijirea picioarelor și apoi să le pudrăm cu următoarea pudră: licopodiu 10 g, talc 10 g, oxid de zinc 10 g, acid boric 10 g.

RĂSPUNDEM CITITOARELOR:

MONICA Tg.-Jiu: Crema pentru îngrijirea mîinilor are următoarea formulă: stearină 20 g, glicerină 30 g, amoniac 8 g, apă 140 g, borax 0,50 g.

CLEOPATRA A-B: Cazul dvs. depășește domeniul cosmeticii, de aceea este necesar să vă adresați medicului de specialitate.

DORINA - RODICA-București: Apa camforată are următoarea formulă: camfor 0,20 g, alcool 2,50 g, apă 100 g. Se dizolvă camforul în alcool și se adaugă apă.

Anca BOGDAN

RĂSPUNS CITITOARELOR

Iată cîteva modele potrivite reuniunilor ce se organizează cu prilejul trecerii examenului de maturitate. Modelele sînt tinerești și se pot executa din mătase naturală sau artificială și din țesături sintetice (nylon, relon etc.).

În afară de țesătură, al cărei colorit și desen trebuie să-l alegem cu multă grije — să fie proaspăt și tineresc — trebuie să ținem neapărat seama de accesoriile cu care completăm ținuta noastră. Pantofii și minușile trebuie să se armonizeze plăcut cu rochia. Să nu uităm micile bijuterii care atunci cînd nu sînt exagerate, pun în valoare și înfrumusețează întreaga ținută. Ca o completare, trandafirul este și rămîne floarea preferată ținutei de ocazie.

GHIDUL GOSPODINEI

GARNISIREA PRĂJITURILOR

Prăjiturile sînt și mai bune atunci cînd au un aspect plăcut. Un tort, o tartă sau oricare prăjitură bine prezentată reflectă arta unei gospodine. Pentru a reuși cu desăvîrșire la garnisirea ei este nevoie de foarte puțin timp și îndeminare. Și acum cîteva sfaturi.

GLAZURĂ SIMPLĂ

Această operație constă în a badijona suprafața prăjiturii (tartă, plăcintă etc.) cu: un albuș de ou desfăcut în puțină apă sau lapte, sau un amestec din lapte și zahăr, ori pur și simplu numai albuș de ou.

GLAZURĂ DE ZAHĂR ARS

Se poate întrebuința zahărul ars în momentul cînd începe să se topească și atunci se numește caramel blond sau cînd se arde mai mult și devine închis la culoare — caramel brun. Caramelul blond este potrivit pentru a decora tartele sau a acoperi oricare altă prăjitură care cere glazură.

GLAZURĂ CU DIFERITE SUBIECTE

Pe suprafața tortei pe care dorim să o decorăm cît mai frumos, așezăm din hîrtie, frumos decupată, o floare, un brad, un animal sau chiar un subiect oarecare. Deasupra presărăm zahăr pudră dat printr-o sită foarte măruntă. După ce am pudrat bine suprafața tortei, cu multă băgare de seamă ridicăm hîrtia decupată. Un lucru ușor de făcut și cu mult efect.

GLAZURĂ DIN FRUCTE GLASATE

Fructele glasate cel mai mult întrebuințate pentru prăjituri sînt vișinele, cireșele, caisele verzi, chitră etc. Cu ele putem face diferite figuri. De obicei este bine să le așezăm pe o glazură făcută din zahăr sau cremă cu unt înainte de a le băga în cuptor. Dacă le aranjăm după aceea putem crăpa glazura.

DIFERITE GLAZURI CU APĂ

Luăm 200 g. zahăr pe care îl acoperim cu puțină apă, atît cît are nevoie să se topească. Amestecăm bine de tot zahărul cu apa pînă căpătăm o compoziție groasă albicioasă pe care o turnăm peste prăjitură. O băgăm apoi la cuptor.

GLAZURĂ ALBĂ

Luăm 200 g. zahăr, 1 albuș de ou, cîteva picături de zeamă de lămîie. Amestecăm zahărul cu albușul de ou și lămîia pînă devine o cremă. Se toarnă peste prăjitura care este de acum gata și răcită. Se bagă din nou în cuptor, sau mai bine la ușa cuptorului unde nu este căldura prea mare. Se ține pînă se întărește glazura.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Ochiuri cu sos de roșii (bulion); coltunași cu spanac; papanași fierți.

— Borș de sfeclă; ruladă cu carne în aluat; compot.

— Budincă de ciătite din legume; mîncare cu tarhon; tăieței cu nucă.

— Scrumbii la tigaie; triptură — salată verde; fructe.

— Supă de spanac; tocană de găluști — salată; plăcintă de griș.

— Mămăliguță cu brînză; chiftele de cartofi — salată verde; turtă dulce.

— Marinată de pește; sarmale în foi de viță; înghețată de lămîie.

NOUTĂȚI

DUROFLEX

Duroflexul este o nouă talpă din cauciuc neted cu o rezistență mare la uzură. Acesta are un aspect atrăgător, moliciune și flexibilitate, ceea ce îl face foarte recomandabil pentru a fi utilizat mai ales la încălțămintea lipită.

Fabricile de încălțăminte din Timișoara utilizează cu mult succes Duroflexul, atît pentru pantofii obișnuiți cît și pentru cei de ocazie. În ce privește linia încălțămintei ea se menține în continuare ascuțită, cu tendințe spre vîrf retezat.

COSTUME DE BAIE DIN FIRE SINTETICE SUPRAELASTICE

Recent, la fabrica de confecții și tricotaje București a început producția costumelor de baie din fire sintetice supraelastice. (Cunoaștem proprietățile firelor sintetice supraelastice din utilizarea lor pentru ciorapi și diferite tricotaje.) Ele se întind după mărimea corpului. Culoarea atrăgătoare, forma reușită a modelelor, recomandă costumele de baie tricotate din fire supraelastice atît persoanelor svelte cît și celor mai pline.

ȚESĂTURI FROTIR

La fabrica „30 Decembrie" din Arad au fost realizate recent, țesături frotir imprimate, avînd un colorit și desene deosebit de reușite. Cei care se pregătesc să-și petreacă concediul de odihnă la munte sau la mare, vor putea să-și confecționeze din aceste țesături în afară de prosoape sau halate, și pături pentru plajă.

CURIERUL NOSTRU

CORINA — Cluj: Am răspuns la timpul respectiv tuturor scrisorilor dv. Dacă s.au ivit probleme noi vă rugăm să ne scrieți care sînt acestea și vom căuta să vă fim de folos.

S. D.: Este bine să mai încercați un oarecare timp; poate totuși revine pe un drum bun. Este adevărat că șansele sînt minime, dar din moment ce ele există trebuie să faceți totul pentru readucerea lucrurilor la normal. Va trebui însă să-i puneți în vedere să aducă totul înapoi. Dacă nu acceptă în vorbe și în fapt așa ceva, atunci nu are rost să mai continuați situația actuală, ci să vă conformați în totul hotărîrii existente. Aceasta este ultima încercare ce mai poate fi făcută.

I. F. — Tg. Neamț: Numai niște tineri de vîrsta dv. se pot supăra din astfel de „motive". Ar fi într-adevăr exagerat să vă sfătuim să gîndiți ca niște oameni mari și să vedeți lucrurile așa cum sînt. Cînd ce vă sfătuim însă, este să vă întîlniți din nou și să considerați că nu s.a întîmplat nimic. Nu uitați însă că trebuie să vă ocupați mai mult decît pînă acum de însușirea temeinică a meseriei căreia v.ați dedicat. La vîrsta dv. aveți încă foarte multe de învățat și nu e bine să uitați acest adevăr. Gîndiți-vă la viitor mai mult decît ați făcut pînă acum. Este și timpul.

COSTELA T.: Totul a fost atît de frumos încît ar fi păcat să nu mai aveți puțină răbdare. În fapt nu aveți niciun motiv să vă neliniștiți. Pentru moment mai sînt unele greutăți dar care se pot rezolva cu timpul. Noi sîntem de părere să așteptați pînă se vor crea condiții favorabile pentru a fi împreună. Și afirmațiile lui și cele ale părinților sînt de natură să fie luate în considerare.

FLORENTINA — Craiova: În primul rînd ați greșit dv. că ați făcut o problemă dintr.un lucru atît de neînsemnat. Se pot întîmpla uneori și astfel de lucruri. Cînd există însă înțelegere și încredere reciprocă, trebuie să se discute prietenește și să se rezolve imediat totul. Fiindcă dv. ați greșit, sîntem de părere să faceți primul pas spre discutarea și lămurirea celor ce s.au întîmplat. Nu vă va fi prea greu să rezolvați cu bine această problemă.

SĂNĂTATE NOULUI VENIT!

Pe cît se pare, în viața tinerei perechi a survenit împlinirea uneia din orările deseori auzite nu demult, la nuntă. Zîmbitoare și îmbujorată la față, viitoarea mămică a împărtășit soțului bănuiala ei:

— Știi, cred că...

La rîndul său, viitorul tătic se lasă cuprins de bucurie și emoție. Aproape că n-am îndrăznit să-i tulburăm, dar e de datoria noastră să ne amestecăm:

— Scuzați mă rog, la medic ați fost?

— De ce atîta grabă? ripostează mămica și simțim imediat în glas reprosul pentru nesăbuința de a fi stricat farmecul unor asemenea clipe. Și mai departe:

— Eu știu că la medic te duci cînd ești bolnav. Sînt eu bolnavă? Nu spuneți tot dumneavoastră, doctorii, că sarcina și nașterea sînt fenomene absolut normale, fiziologice? Iată, eu mă simt cît se poate de bine, sînt tînără și sănătoasă. Ce să caut la doctor?

Aha! Va să zică o argumentare cu iz științific pentru a apăra o atitudine profund neștiințifică. Alte femei cad în aceeași greseală de a nu se duce la medic imediat ce au apărut primele semne de sarcină, dar o comit fără atîta vorbă. Pur și simplu din neglijență, din comoditate...

Să facem o mică socoteală.

Ce e de cîștigat prin neprezentarea la medic? Ori cît am căuta, nu prea se vede.

Dar prin prezentarea la medic ce se cîștigă? O mulțime de lucruri. Mai întîi, tînăra noastră care așteaptă primul ei copil este lipsită de experiență. Ea are nevoie de o serie întreagă îndrumări. De pildă, cum să se alimenteze, deoarece există un regim special pe timpul sarcinii, cu indicațiile și contraindicațiile lui. Apoi cum să se îmbrace, care sînt unele recomandări de ordin igienic...

— Astea le știu și așa! M-a învățat mama mare, a crescut cinci copii, toți ca brazii.

O asigurăm pe mama mare de întregul nostru respect dar o rugăm, totuși pentru că știm cît își iubește nepoata, să o ia mai bine de mînă și să o însoțească pînă la dispensarul de circumscripție.. Supravegherea sarcinii trebuie încredințată medicului și nu altcuiva.

Primul examen medical are cu atît mai multă valoare cu cît este practicat mai de timpuriu. El trebuie repetat, respectînd cît mai conștiincios intervalele indicate de medic pentru controlul sarcinii. La dispoziția gravidei se află în mod gratuit o întreagă rețea de instituții medicale, cu laboratoare, cu medici bine calificați gata să intervină în orice moment dacă este ceva de corectat, dacă trebuie aplicat vremelnic vreun tratament. Totodată, pe măsură ce sarcina înaintează, viitoarea mamă învață de la medic cum să se pregătească pentru naștere, este inițiată asupra tuturor celor ce o așteptă, ajutată să-și risipească unele temeri.

Dar principalul cîștigător de pe urma acestor măsuri elementare de prevedere știți cine e, nu-i așa? Ați ghicit, e chiar el, viitorul cetățean care așteptă să fie luat în evidență la starea civilă. Interesul lui este să se nască sănătos și la termen, deoarece de aceasta depind multe lucruri privind sănătatea și dezvoltarea lui viitoare. Controlul medical al sarcinii pe întreaga ei durată — și nu numai, să zicem, din momentul întocmirii formelor pentru concediul de naștere — este cea mai bună cale spre acest deznodămînt fericit. Adevărata grijă pentru copil nu începe din momentul în care l-am luat în brațe, ci din prima clipă de cînd ni s-a vestit că va veni pe lume.

Dr. Al. GH.

VĂ RECUNOAȘTEȚI?

Fiecare părinte este preocupat să-și îngrijească și alimenteze copilul cît mai bine și mai potrivit vîrstei și particularităților individuale. Unii însă au numai convingerea că îndeplinesc just aceste îndatoriri. Practica dovedește că ei comit, adeseori, greșeli.

Răspundeți, cu toată sinceritatea, întrebărilor de mai jos. Dacă toate răspunsurile sînt negative vă puteți felicita, dacă nu, la fiecare răspuns afirmativ reflectați cu seriozitate; o încălcare sau alta poate avea, mai devreme sau mai tîrziu, repercusiuni asupra sănătății copilului. Dacă răspunsurile afirmative sînt numeroase, atunci, atenție, revizuiți-vă întreaga atitudine în ceea ce privește alimentația copilului, discutați această problemă cu medicul care-l îngrijește.

1. Copilul mănîncă între mese? (În afară de gustarea de la 10 și cea de la 4½—5, după masă).

2. Dați copilului bomboane, ciocolată, prăjituri în cantități exagerate?

3. Copilul mănîncă bomboane, ciocolată și prăjituri zilnic?

4. Vă este indiferent dacă copilul mestecă bine alimentele? Uitați să-i atrageți atenția asupra acestui fapt?

5. Copilul dv. bea apă la masă, între feluri de mîncare?

6. Dați copilului cîte un păhărel de vin la masă?

7. Încurajați tendința copilului de a mînca mezeluri, conserve (de carne sau pește) sau alte alimente picante?

magazin medical

CARNET BALNEO-CLIMATERIC

● **CURA balneară la gravide este indicată pînă în luna a cincea de sarcină. Gravidelor care prezintă însă tendință la avort, le este interzis tratamentul balnear chiar din prima lună a graviditățli.**

● **CURA internă cu ape minerale, nu este recomandabilă femeilor în perioada de alăptare, deoarece apele minerale produc modificări în compoziția laptelui matern, ceea ce ar putea să determine tulburări în funcțiunile digestive ale sugarului.**

● **CATAPLASMELE și impachetările fierbinți de nămol sînt tot mai mult preferate băilor generale calde de nămol, deoarece oferă posibilitatea aplicării nămoloterapiei chiar și la acei reumatici care suferă concomitent și de alte afecțiuni cum sînt bolile cardio-vasculare sau nervoase și cărora astfel de băi le sînt contraindicate.**

● **PIELEA are într-o anumită măsură și rol de glandă endocrină. Băile minerale stimulează și această funcțiune a pielii, contribuind la reechilibrarea mecanismelor ionice și minerale din organism.**

● **OESTROGENUL, unul din hormonii sexuali feminini, joacă un rol important în tratamentul artritelor cronice reumatismale la femei. Acest hormon, care se găsește în nămolurile terapeutice din diferite stațiuni balneo-climaterice, pătrunde prin piele în timpul tratamentului și întregește acțiunea termică și minerală a nămolului.**

● **DUPA terminarea curei balneare, unele săruri minerale rămîn aderente de piele încă 2—3 săptămîni. Dușurile de curățenie de scurtă durată nu le pot îndepărta. În tot acest timp sărurile respective continuă să exercite o ușoară iritație asupra pielii, prelungind acțiunea din timpul curei.**

● **PAUZELE dintre băi prescrise de medicii stațiunilor au un rol foarte important în obținerea rezultatelor curei balneare. Astfel de pauze permit organismului nu numai să se odihnească, dar și să reacționeze mai eficient la acțiunea apelor minerale.**

Dr. I. LEGIC

OBEZITATEA ȘI ARTERIOSCLEROZA

Obezitatea este o stare patologică datorată acumulării excesive de grăsime în corp. În majoritatea cazurilor, ea este rezultatul unei alimentații excesive. Nu orice obezitate este însă de origină alimentară. Există indivizi care consumă alimente foarte puține și care sînt totuși obezi. Aceste cazuri sînt datorate unor tulburări neuro-endocrine, care au o cauzalitate foarte diversă.

Observațiile clinice efectuate pe o perioadă lungă de timp au arătat că persoanele obeze sînt mai predispuse la arterioscleroză. Obezitatea pregătește terenul arteriosclerozei. Această relație este extrem de importantă, ținînd cont de faptul că arterioscleroza favorizează îmbătrînirea organismului, scurtează viața și constituie adesea cauza multor accidente cardio-vasculare. Arterioscleroza este adeseori asociată cu obezitatea. Ea se întîlnește foarte des la cei care consumă o cantitate mai mare de grăsimi, în special alimente care conțin colesterol. Cercetătorii sovietici Anicikov și Halatov au arătat, încă din anul 1912, în urma cercetărilor experimentale, cauzele arteriosclerozei. Hrănind iepuri de casă, timp îndelungat, cu colesterol, au obținut formarea arteriosclerozei. Datele experimentale corespund observațiilor clinice, care arată rolul pe care îl are colesterolul în arterioscleroza umană. La majoritatea bolnavilor de arterioscleroză se constată o creștere a colesterolului în sînge. Colesterolul se depune în peretele vaselor sanguine, dînd naștere arteriosclerozei. Această depunere patologică pe vase se datorește unor tulburări care se produc la nivelul țesuturilor. În ambele boli există o tulburare în metabolismul grăsimilor (inclusiv al colesteroiului). Cercetările de laborator au confirmat legătura dintre obezitate și arterioscleroză și au demonstrat o serie de cauze comune care provoacă aceste boli.

Ambele sînt boli metabolice, strîns legate între ele, căci la baza lor stau tulburările neuro-endocrine, care duc la vicierea metabolismului grăsimilor. Faptul că ele apar aproximativ la aceeași vîrstă, cînd se produce o anumită modificare a funcției glandelor cu secreție internă, demonstrează cauza lor comună. Atît la obezi, cît și la bolnavii cu arterioscleroză, s.au constatat tulburări în activitatea glandei tiroide, a glandelor cu secreție internă a pancreasului etc. Dovada cea mai elocventă a înrudirii acestor boli o constituie modificarea metabolismului grăsimilor. Concentrația în sînge a grăsimilor este crescută în ambele boli. Rolul alimentației în instalarea și dezvoltarea arteriosclerozei și a obezității sînt o altă dovadă a legăturilor strînse care există între aceste două boli.

Pornind de la aceste observații, cercetătorii au studiat influența reciprocă dintre obezitate și arterioscleroză. Analiza datelor obținute a arătat că la obezi manifestările de arterioscleroză apar mai repede decît la cei care nu suferă de obezitate. Nivelul grăsimilor în sînge este mai ridicat la bolnavii de arterioscleroză care suferă și de obezitate decît la cei care nu suferă decît de arterioscleroză. Ținînd seama de rezultatele obținute s.a putut trage concluzia nu numai că există o legătură strînsă între aceste boli, ci și în același timp că obezitatea favorizează arterioscleroza. Accidentele pe care le produce arterioscleroza prin bolile de inimă și prin bolile vasculare reprezintă azi un capitol important în medicina internă și o preocupare esențială a medicinei contemporane. Ambele boli ridică probleme foarte importante în ceea ce privește profilaxia lor. Progresele obținute în studiul obezității și al arteriosclerozei au dat indicații prețioase în ceea ce privește prevenirea și tratamentul acestor boli. Prevenind obezitatea se previne arterioscleroza și consecințele ei. Din acest motiv alimentația are un rol important în ambele boli, exceptînd cazurile de obezitate care nu au o cauză alimentară la bază și la care în afara regimului igieno-dietetic trebuie administrat în primul rînd un tratament sau să se vizeze cauza tulburărilor.

Luînd în considerare complexitatea factorilor care duc la depunerea patologică de grăsimi în corp și în peretele vascular, se recomandă un regim care să respecte principiile unei alimentații raționale în raport cu vîrsta și cu activitatea fiecărui individ. Reducerea abuzului de grăsimi este măsura primordială care trebuie aplicată — pentru prevenirea acestor boli. În cazurile declarate de boală, limitarea sau interzicerea alimentelor bogate în colesterol (ciocolată, cacao, afumături, vinat, viscere etc.) devine absolut obligatorie. În anumite intervale de timp, de la caz la caz, se recomandă un regim mai sever pe timp de 1—4 zile, un regim care să conțină fructe, legume și orez.

Dr. N. C.

DIN LUMEA CELOR CARE NU CUVÎNTĂ

DE MATTY

— Ia' ascultă! Incetează s-o mai privești așa insistent pe blonda aia grasă!...

— E un tip tare simpatic, deși la prima vedere pare cam tepos!...

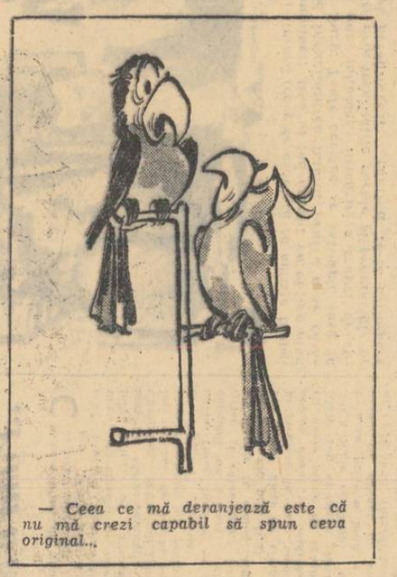

— Ceea ce mă deranjează este că nu mă crezi capabil să spun ceva original...

— Ei, află, măi Martine, că pe mine nu mă sperii!...

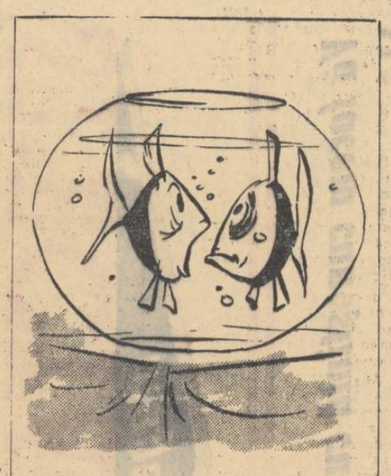

— Ei bine, dacă vrei tu, atunci nu ne vom mai vedea niciodată...

— Eram convins că la statura lui are un orizont mult mai larg decît al nostru...

— Aș vrea să te rog ceva: este imposibil să nu ai cunoștințe la maternitate...

— Și voi, pelicanii, în general cu ce vă ocupați?...

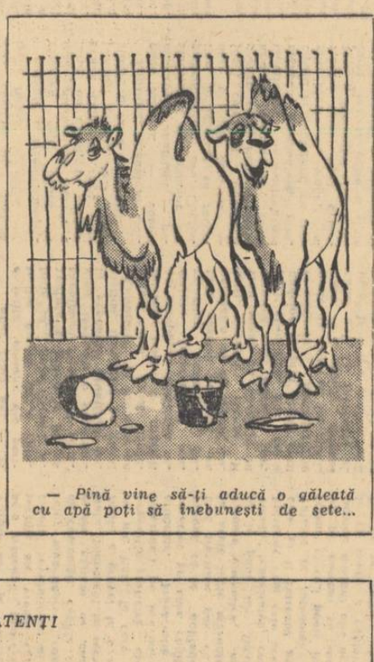

— Pînă vine să-ți aducă o găleată cu apă poți să înebunești de sete...

POȘTA REDACȚIEI

ILIE PAIZER — **Ploiești:** Am citit și recitit „Zarva-n Secăroaie". Poezia din punct de vedere tehnic este realizată. Ne împiedică însă să o publicăm faptul că nu se explică cum de-au ajuns la înțelegere cei care s-au certat și au ajuns la comisia de împăciuire. Numai simpla lor înfățișare l-a determinat să-și dea mîna? Conflictul expus în cinci strofe este lichidat în ultima, prea grăbit și inexplicabil. În fond, ne interesează nu gîlceava în sine, ci procesul psihologic, forța morală a celor ce se află la masa comisiei și care au realizat împăcarea.

EUGEN MARINESCU — **Tg. Mureș:** Oare este adevărat ce spuneți în sonet: „Tristețea și tăcerea mă inspiră". Nu găsiți că vuietul clocotitor al vieții este singura sursă de inspirație? Poezia „Melancolie" urmărește să acrediteze aceeași idee care nu-și găsește fundamentare. E rău cîndva și la noi poeții care fă-ceau din tema tristeții un cal de bătaie, văicărindu-se în versuri, oftînd... poetic. Nu vrem să spunem că ați împărtășit aceste vederi așa-zis artistice, ci că trebuie să găsiți sursa cea mai abundentă și mai roditoare de inspirație.

GEO B. — **Constanța:** Poeziile trimise au în ele un „iz marin" — plimbări nocturne sub clar de lună pe faleză, valuri care vuiesc, — stele care se oglindesc în oglinda marină. Au chiar un farmec aparte aceste poezii, care demonstrează că aveți calități și că în adevăr merită să vă ocupați cu scrisul. Păcat că strofele poeziilor sînt străbătute de un leitmotiv: dragostea neîmpărtășită de iubită. Am vrea să credem că nu numai acest sentiment vă îndeamnă să scrieți ci și multe altele, optimiste, puternice și de durată. De aceea ne-ar face plăcere să mai citim și altceva.

ION BOBU — **Dorohoi:** Aveți dreptate. „Mai sînt unii" lipsiți de cel mai elementar respect față de soția lor. Așa este și soțul descris de dv. Spre regretul nostru, nu vă putem face bucuria de a vedea publicată o descriere în paginile revistei.

R. GRONSKI — **București:** Robotul mecanic nu poate înlocui omul decît în ceea ce privește unele acțiuni, așa că nu-i putem atribui inteligența, înțelegerea omului.

ELVIRA CIOROIANU — **Craiova:** Sursele de documentare cinematografică ce le folosiți sînt foarte bune, ele vorbindu-vă detaliat despre preocupările cineaștilor sovietici. În ceea ce privește problemele cinematografiei noastre, urmăriți ceea ce scriu revistele săptămînale din Capitală.

P. I. — **Petroșani:** Nu cunoaștem adresele actorilor bulgari ale căror creații în filmul „Prima lecție" v-au plăcut atît de mult. Credem că ar intra în posesia scrisorii dv. dacă le-ați scrie pe adresa studioului de filme artistice din Sofia.

A. IANCU — **Tecuci:** Mai multă atenție la calitatea versificației și mai mult umor în catrenele satirice. Cum găsim ceva mai bun în viitoarele materiale vom publica.

ANDREI MATEI — **Brașov:** Vă recomandăm să vă adresați organelor sindicale locale, cele mai în măsură să analizeze situația și să dea răspunsul corespunzător.

S. T. — **Găești:** Dosarele pentru burse se întocmesc de întreprinderi și instituții, precum și de către sfaturile populare raionale și regionale. Acum este cam tîrziu pentru această. Oricum, adresați-vă unității din care faceți parte.

NICOLAE GIMIER — **Gulioara, reg. Suceava:** Tokio are o populație mai mare că Londra. Se folosește limba engleză, dar nu numai ea. Ceangăii locuiesc, majoritatea, în regiunea Bacău.

IOAN VASILE — **Bîrlad:** Avînd un atît de mare număr de absențe nemotivate de la cursurile serale, nu mai aveți dreptul la concediu de studii. Deci, răspunsul instituției a fost corect.

GH. NICULESCU — **Timișoara:** Pot ocupa funcția de tehnician I și cadrele care au avut, la data de 1 iulie 1956, o vechime de 12 ani în funcția de maistru, precum și muncitorii de înaltă calificare încadrați în categoria cea mai mare de salarizare. Acestia trebuie să fie absolvenți ai școlilor de cultură generală, cu examen de maturitate, sau absolvenți de școli profesionale ai fostelor școli inferioare de arte și meserii sau de gimnaziu industrial.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

CĂLDURILE!

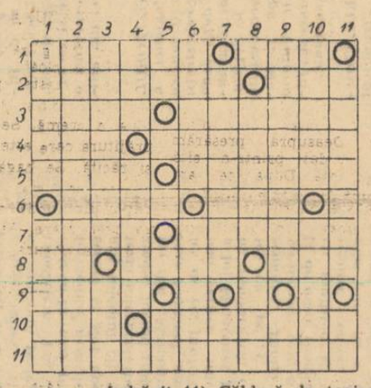

ORIZONTAL: 1) Pus pe jeratec — Dansul flăcărilor 2) Iarnă la dulap, utilă vara — Centru de răcoritoare! 3) Soarele i-a topit aripile — Robinet pentru... baie de aburi 4) Stă cu picioarele-n apă rece — Îl trec călduri le 5) Zeu cam... focos. — Reci 6) Aici se bate fierul... cît e cald — Comună lîngă Brașov 7) Preparat la temperaturi înalte — Ars de soare 8) Foc nestîrșit! — Voluntar — Varietate de struguri 9) La mijloc de cuptor! 10) Arsă incomplet! — Unități de căldură 11) Orașe sau cartiere încălzite dintr-o sursă unică.

VERTICAL: 1) Răceală... cu căldură — Expirmarea unui anumit „foc" 2) „Medicamente" împotriva arșiței 3) Se topesc... în gură — Se stinge fără să fi luat foc 4) Sport cu arme de foc — Focuri de armă simultane 5) Cal — Celsius... și zero 6) Fier incandescent — Mîncare caldă 7) Încălzit în cuptor sau aprins la față — Pronume 8) Nație — Pun la cuptor..., o coafură 9) Ardere cu apă fierbinte — Caloriferul lui Ramses 10) Îl mănînci fript! — Îndrăgit 11) Căldură de topire sau vaporizare. — Cămașă.

C. A. NICULA

Romanțe, cîntece și dansuri populare

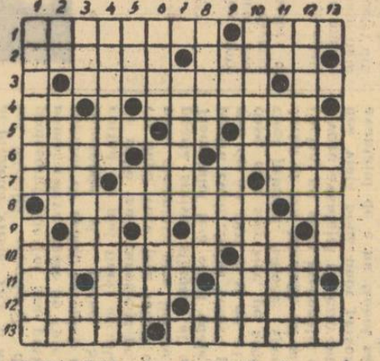

ORIZONTAL: 1) *Romanță de Mihăilescu-Toscani pe versuri de Stan Palanca — Autorul cîntecelor „Frumosul vine pe apă" și „Haz de necaz"* 2) *În floarea vieții (fem.) — Ileana... în refrenele populare* 3) *Romanță de Mia Braia — În liniște!* 4) *Dă tonul — A compus romanța „Trece-un car cu boi pe drum" (Emanoil)* 5) *„Pe... pletele-i curg riu", romanță populară pe versuri de G. Coșbuc — Una și alta! — Autorul cîntecului „Lină și Gherghină" (Nicolae).* 6) *Toți... la Iași! — Gem!* — *Pește* 7) *Posedă — A compus romanța „Rea de plată" pe versuri de G. Coșbuc — Iau foc!* 8) *Fata din Ardeal care a dat numele unui dans popular — Cămăși țărănești* 9) *Alfa și Omega — Cu frunzele lui se încununau poeții și muzicanții.* 10) *„Mîndra mea de...." romanță de Băjescu-Oardă — Stîncă* 11) *L — Personaj feminin din comedia „D-ale Carnavalului" de I. L. Caragiale — Romanțe și stanțe în poezie.* 12) *O alună mică sau un dans popular — Au fost trecute de faima cîntecelor și dansurilor noastre populare.* 13) *Supărare — „Am început să-mbătrînesc" de H. Mălineanu și „Dor de răzbunare", de George Cavadia, din repertoriul Ioanei Radu.*

VERTICAL: 1) *Romanță de Gh. Florescu pe versuri de V. Alecsandri — „Cu calul...", cîntec popular.* 2) *Notă muzicală — „...e durerea", cîntec popular — „Toarce...", cîntec popular de Timotei Popovici.* 3) *„...Lugojana", cîntec și dans popular — Subtil, fin — În nuc!* 4) *„Și dacă... bat în geam", romanță de Diamandi Gheciu pe versuri de M. Eminescu — „Îți mai aduci aminte...", romanță de Ionel Fernic pe versuri de Cincinat Pavelescu* 5) *Pătrate agrare — D — Ridicat cu semiton.* 6) *Cîntec de leagăn — „La fîntîna cu...", romanță populară.* 7) *„Dacă-n douăzeci de...", romanță populară — În tact!* 8) *A liniști — Sărbătoare — Interjecție* 9) *Epoci — La fîntîna cu găleata — Se bea... la început de romanță!* 10) *„Te-am așteptat să vii sub... înrourat", romanță populară — Poleită cu aur* 11) *În fruntea numerelor — A concepe opere muzicale, literare etc. — Autorul cîntecului Călina (Elly).* 12) *Flăcăi care dansează un dans popular cu figuri variate. — Sigur* 13) *Unealta pescarului sportiv — Este... de două ori!*

D. BARTOLOMEU

Cățelușul Boroboață

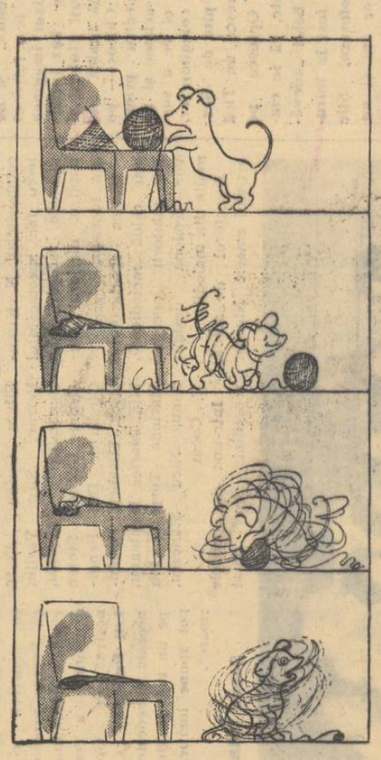

Desene de V. VASILIU

FRED GHENĂDESCU

PĂRINȚI ATENȚI

— Au dispărut borcanele cu dulceață!

— Te pomenești că asta e surpriza pe care ne-a promis-o mămica...

— Bravo, ați petrecut pînă la ora asta?...

— Da, știi, pentru Gigel: a fost „Ziua copilului"...

STANȚE BALNEO-CLIMATERICE

ÎNDRĂGOSTITUL

Iubitei sale îi trimite
Zilnic cam două-trei
scrisori...
Condițiile-s deosebite:
E-n preajma VÎRFULUI
CU... DOR!

UNUIA CARE NU RESPECTĂ REGULILE DE CURĂȚENIE ÎN STAȚIUNE

Cum stă adesea pe terasă
Și cum atîtea-n urmă lasă,
Privind în juru-i, eu constat:
La el, doar aeru-i curat!

UNEIA CU PRETENȚII EXAGERATE

Plaja cu mulțimi bronzate
Îi naște o întrebare:
„Cum de băile de soare
N-au... cabine separate?"

Sig. HOROVITZ

PESCARUL AMATOR

Pescuitul guvizilor

Numeroși sînt pescarii amatori care, cu ocazia concediului de vară, își exercită sportul lor preferat în apa Mării Negre.

Pentru această dăm cîteva indicații în legătură cu pescuitul unuia din reprezentanții tipici ai faunei marine a litoralului nostru, guvidul, pește răspîndit pe fundurile pietroase sau nisipoase (în funcție de specie) ale mării, de la capul Midia și pînă la Mangalia. Pe întinsul acestei zone cele mai bune locuri de practicarea pescuitului guvizilor sînt digurile de la capul Midia situate la nord de Constanța (28 km.) precum și digurile de la Mangalia, Eforie și Constanța.

Guvidul poate fi pescuit începînd din aprilie pînă în noiembrie. Cele mai bune rezultate le obținem însă în lunile de vară cînd de regulă marea este mai liniștită și curenții reci sînt mai rari.

Unealta folosită pentru pescuitul guvizilor va fi formată dintr-o vargă de 4—5 m. lungime, dintr-un fir de nylon de aceiași mărime la care se va agăța la capăt o greutate de plumb de 20—30 gr.

Deasupra plumbului legăm două cîrlige de mărime obișnuită. În cîrlige se prinde momeala care, pentru guvizi, poate fi: cartilagiul scoicilor de mare, carnea de vită, aterina, hamsia sau garizii. Pescuitul propriu zis este foarte simplu și constă din aruncarea undiței în apă și întinderea firului de nylon avînd însă grijă ca plumbul să atingă fundul apei. Prinderea guvidului în undiță se face simțită în urma smuciturii pe care acesta o produce atunci cînd mușcă din momeală. Este bine ca imediat după smucitură să ridicăm undița pentru a nu da posibilitate peștelui să se retragă cu cîrligul undiței printre pietre.

Pescuitul guvidului se poate executa atît de pe dig cît și din barcă. În acest din urmă caz ustensila cu toate accesoriile sale va avea o dimensiune mai mare.

M. R.

METRIMPEX

METRIMPEX BUDAPEST

Intreprindere Ungară de Comerț Exterior, organizează în localul de expoziții al Camerei de Comerț a R.P. Ungare, Str. Batiștei nr. 33, telefon nr. 11.00.38 o expoziție de:

instrumente de precizie
instrumente electrice și electronice
instrumente medicale
instrumente de laborator și de analiză
instrumente pentru telecomunicații
instrumente de geodezie etc.

Expoziția este deschisă de la 26 mai la 6 iunie 1962 iar vizitarea se poate face zilnic între orele 10—13 de către delegații întreprinderilor și 17—20 de public.

ȘAH

LA CURACAO DUPĂ PRIMA JUMĂTATE A TURNEULUI

După prima jumătate a turneului candidaților la titlul mondial de șah, participanții s-au odihnit timp de o săptămînă. Disputa între cei opt maeștri ai șahului este atît de îndelungată și de încordată încît acest răgaz a fost foarte bine venit.

Clasamentul ne arată acum că doar 2—3 din marii maeștri prezenți la Curacao nu au șanse reale pentru locul întîi atît de mult rîvnit. Deocamdată pe primul loc (după 14 runde) se află Gheller și Petroslan. Fiecare dintre ei a obținut cîte patru victorii (nu e mult!) dar și 10 remize și mai ales nu are nici o înfrîngere. În principiu remizele care se consemnează după cîteva mutări nu se bucură de apreciere, dar într-un turneu ca acesta, unde fiecare candidat are de susținut 28 de partide iar adversarii-s numai mari maeștri, remizele sînt uneori o posibilitate pe care jucătorul o folosește pentru a-și menține forțele pînă la sfîrșit.

Pe locul următor se află Keres, iar pe locul patru Korcinoi. Ei amîndoi se află într-o formă foarte bună. Acestuia din urmă mulți îi „prezic" locul întîi, știut fiind că el a reușit deseori un finiș strălucit chiar după un start mai puțin bun. De data aceasta marele maestru leningrădean a început bine. El nu s-a lecuit însă de „o boală" șahistă veche: criza de timp. Și fiindcă în însemnarea de față este vorba de o boală, trebuie amintit că Tal, cel mai tînăr „excampion" de șah din lume se resimte după o operație suportată cu puțin înainte de turneul candidaților, deși nu contenește să asigure pe toată lumea că se simte „absolut sănătos". Tal poate să-și mai îmbunătățească poziția, dar să remonteze 4,5 puncte cu adversari de asemenea talie i-ar fi de bună seamă imposibil chiar în formă excelentă.

Unii comentatori șahiști consideră că tînărul campion al S.U.A., Robert Fischer, nu a justificat încrederea numeroșilor săi suporteri. Admiratorii săi lesne încrezători îl și vedeau adversar al lui Botvinnik, ba chiar campion al lumii, dar s-au înșelat. În realitate, favoritul lor nu joacă mai slab decît a jucat la turneul interzonal de la Stockholm, însă pare că și-a supraapreciat forțele, iar turneul de la Curacao este de tip superior și prin componența participanților și prin miza pusă în joc.

Experimentatul și talentatul campion al R. S. Cehoslovace, Filip, nu manifestă de data aceasta perseverența ce-l caracterizează, iar Benkö nu a nutrit iluzii mari nici măcar de la început. El este un bun teoretician și obține rezultate curioase: cîștigă cînd nu se așteaptă nimeni și pierde cu ușurință. Iar teoriile sale devin tot mai multe.

★ ★

Alb: TAL	Negru: BENKO
1. e4,e6	9. 0—0,Ne7
2. d4,d5	10. De2,h6
3. Ce3,Cf6	11. Nf4,O—O
4. Ng5,d:e4	12. Tad1,Nd7
5. C:e4,Chd7	13. T:d4,Db6
6. Cf6+,C:f6	14 Td3,Nb5
7. Cf3,c5	15. N:b5,D:b5
8. Nc4,c:d4	

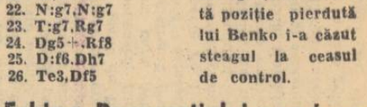

16. Cc5,D:b2	27. Dh8+,Re7
17. Tg3,Tfc8	28. Dh4+ Df6
18. N:h6,Nf8	29. Db4+,Re8
19. De3,D:c2	31. Tf3.Dd8
20. Te1.Tc7	32.Db5+,Rf8
21 h3,Tac8	33. Tg3 și în această poziție pierdută lui Benko i-a căzut steagul la ceasul de control.
22. N:g7,N:g7	
23. T:g7,Rg7	
24. Dg5+,Rf8	
25. D:f6.Dh7	
26. Te3,Df5	

Echipa Bucureștiului conduce în meciul cu Budapesta

În ultimul timp s-au terminat noi partide în meciul de șah prin corespondență pe care echipa reprezentativă a Bucureștiului îl dispută cu echipa Budapestei. Jucătorii noștri s-au dovedit a fi în formă bună și continuă să conducă. În momentul de față scorul este de 7—5 pentru formația bucureșteană. Iată partidele terminate pînă acum. (III) Braunstein Barczay 1,1/2—1/2; (IV) Gh. Rotaru—Vandorfy 1—1; (V) Berbecaru—Karafiath 1,1/2—1/2, (VII) L. Rădulescu—Talos 1,1/2—1/2; (IX) Gh. Erdeus—Gelenczei 1—1; (X) Ștefaniu—Reissenburger 1/2—1,1/2.

Cifrele din paranteză indică ordinea meselor.

Rezultate din Cupa „Magazin"

Tereza Urzică (Vatra Dornei) - N. Popescu (București) 1-0 N. Popescu - Gama Alexandru (Brebu) 0-1, N. Ștefănescu (București) - N. Popescu 1-0, Aurel Georgescu (București) C. Ștefaniu (București) 1-0.

Clasament provizoriu: 1. **Gama Alexandru** - 6 puncte din 7 posibile 2. **P. Popescu** (București) (5); 3. **Klang Jerome** (București) 1/2 (6); **N. Popescu** 4 1/2 (10); 5-6-7. **N. Botezatu** (Sinaia), **Aurel Georgescu** și **Liviu Ghionea** (București) 4 (4); 8. **N. Ștefănescu** 3 1/2 (4), 9. **C. Ștef.** 3,1/2 (7); 10-11. **D. Furnică** (Brașov) și **Tereza Urzică** 3 (3) 12. **Kurel Sigismund** (Brad) 3 (4); 13 **Dabu Răzvan** (București) 2,1/2 (4); 14. **I. Bredan** (Petroșani) 2,1/2 (7); 15 **P. Popescu** (București) 2 (2); 16-17. **Hang Eugen** (Cluj) și **V. Zaharescu** (București) 2 (3); 18 **M. Iacob** (Pitești) 2 puncte (din 4 posibile).

Pentru participanții la turneul de compoziție șahistă

● Termenul de predare a lucrărilor la turneul de categoria „A" destinat consacraților a fost prelungit pînă la 15 iunie. Arbitrul turneului este prof. Emilian Dobrescu.

● La concursul unic pe temă fixă s-au primit aproximativ 40 de lucrări de la peste 20 de concurenți. Problemele au fost predate pentru judecare arbitrului Virgil Nestorescu, maestru al sportului.

● La redacție au sosit lucrările trimise de participanții la turneele de compoziție de categoria B. Problemele vor fi înaintate spre arbitraj și apoi vor fi anunțate rezultatele.

● Se primesc înscrieri pentru noi turnee de compoziție șahistă.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

UN FILM POVESTIT

„Comedianții"

O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR FRANCEZE

REGIA : Jean Bastia ; IMAGINEA : Jacques Klein ; MUZICA : Louiguy. IN DISTRIBUȚIE : Roger Pierre, Jean Richard, Louis de Funès, Danièle Lebrun, Annik Tanguy, Madeleine Barbulée, Max Elloy, Niky Valor.

Pe drumurile de țară ale Franței, își poartă talentul și sumara lor recuzită numeroase trupe de actori, care în vremurile vitrege ale societății burgheze nu reușesc să afle recunoașterea talentului lor și nici măcar o existență cît de cît asigurată. O astfel de trupă este și cea a

lui Beauminet. Vedeta trupei este tînăra fiică a lui César Beauminet, Suzy, de care se îndrăgostește Gerard Durand, fiul lui Emile Durand, pretins „rege al insecticidului" datorită pudrei insecticide „Ciceron" al cărei creator și vînzător este.

Pentrucă Gerard nici nu se gîndește să renunțe la încîntătoarea Suzy, tatăl său se hotărăște să-i

vorbească lui César Beauminet. Intîmplarea face însă ca „regele insecticidului" să fie confundat cu un portărel și batjocorit în consecință pe cînd portărelul este, la rîndul său, confundat cu tatăl lui Gerard și primit cu toate onorurile cuvenite unui viitor socru. Ruptura între cele două familii pare, așadar, nu numai inevitabilă dar și definitivă. Grație însă sprijinului mamei și mă-

tușii lui Gerard (care se asociază ca actriță trupei lui Beauminet), tînărul îndrăgostit va obține pînă la urmă încuviințarea tatălui pentru a se căsători cu Suzy. Toate acestea se întîmplă însă la capătul unei fabuloase urmăriri a trupei de comedianți prin localitățile rurale și provinciale pe unde ei peregrinează, căutînd să-și astîmpere

foamea din modestele încasări ce le pot realiza. Această urmărire are însă și pentru domnul Durand — nu numai pentru fiul său — un rezultat fericit : după numeroase aventuri, pudra „Ciceron" va afla în turneul comedianților un suport publicitar care-i va asigura un strălucit renume. Suzy Beauminet are acum nu numai un soț, ci și un... viitor asigurat !

SEMINARUL REGIZORILOR

Întîlnirile oamenilor de teatru, schimburile de experiență, dezbaterile axate pe probleme ideologice și artistice actuale, au intrat în practica obișnuită a vieții noastre teatrale. Anul acesta, seminarul pe țară al regizorilor are o desfășurare deosebită de a manifestărilor similare din trecut.

În centrul discuțiilor vor fi puse problemele de regie pe care le ridică spectacolele unui singur teatru. Este vorba de Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra", pe scenele căruia se prezintă în fața regizorilor veniți de la teatrele din regiuni și din Capitală șase spectacole : „Cămera fierbinte" de Al. I. Ștefănescu și „Al patrulea" de Konstantin Simonov (în regia lui Dinu Negreanu), „Costache și viața interioară" de Paul Everac (în regia lui Ion Olteanu), „Copiii soarelui" de Maxim Gorki (pus în scenă de Liviu Ciulei și Lucian Pintilie), „Cum vă place" de Shakespeare (în montarea lui Liviu Ciulei) și „Un strugure în soare" de Lorraine Hausberry (în direcția de scenă a lui Lucian Pintilie).

DANS, MUZICĂ ȘI POEZIE

O artistă — Ana Barcan — recită cu căldură poezia „Slăviță, fii maică" de Maria Banuș și în același timp, o dansatoare — Vera Proca — realizează un frumos moment coregrafic. Apoi o altă poezie și în același timp un alt dans...

Recitalul de dans, muzică și poezie care a avut loc de curînd la Casa Prieteniei Româno-Sovietice ARLUS, s-a bucurat de un frumos succes. Dar-o satoarea Vera Proca a interpretat și alte dansuri intitulate: „Omagiu lui George Enescu", „Ursarul" (inspirat din folclor), „Sperietoarea de păsări".

În afara artistei Ana Barcan a mai recitat Dinu Iancu-lescu și a cîntat Nicolae Gafton.

Un nou concert spectacol

La Teatrul „C. Tănase" se repetă un nou concert-spectacol intitulat „Ocolul pămîntului în 30 de melodii" de Sasa Georgescu și Alecu Popovici. Regia artistică aparține lui B. Fălticineanu, coregrafia: Sandu Fayer.

SPECTACOLUL

magazin

Vă facem cunoștință cu Apolodor

Mai întîi vă prezentăm pe Apolodor, eroul principal al spectacolului de marionete cu piesa lui Gelu Naum, „Cartea cu Apolodor" pe care-l puneîn scenă la Teatrul „Țăndărică" regizoarea Margareta Niculescu. Apolodor — pinguinul, face o călătorie în jurul lumii. Iată-l în fotografia noastră în calitatea lui de mare tenor solist al corului din țîrgu Mosilor.

Dirijorul acestui cor e un alt personaj pe care îl veți îndrăgi. El are un nume atrăgător (doremilasolfa) și în spectacol este mereu în exercițiul functiunii. Notați-vă și alte personaje din spectacolul

„Cartea cu Apolodor" : castorul Bursuk, căpitanul vasului „Meteor", pescarii Pedro și Alonso. Dar era să uităm tocmai pe membrii familiei lui Apolodor. Ei bine, această familie care locuiește pe gheața golfului Terror se compune din : mama Apolodorica (o pinguină atitica), tatăl Apolodor rel (un pinguin mărunt și chel), bunicul Apolodorin (cel mai în vîrstă pinguin), unchiul Apolodorini și neamurile și vecinii...

...Acum vă anunțăm că premiera acestui spectacol va avea loc în curînd, iar Țăndărică va fi bucuros și de oaspeți mici și de mai mari, căci „Cartea cu Apolodor" se adresează spectatorilor de toate vîrstele.

S. N.

DO RE MI

● Între 9 iunie și 9 iulie orchestra de muzică populară „Barbu Lăutaru" a Filarmonicii de Stat „George Enescu", va întreprinde un turneu prin țară la Timișoara, Blaj, Mediaș, Predeal, Sinaia, Cîmpina, Ploiești, Buzău, Rîmnicu Sărat, Focșani, Panciu, Bîrlad, Roman, Pașcani, Vaslui, Bîrlad, Tecuci, Brăila și stațiunile de pe litoral.

Dirijorii concertelor vor fi artiștii emeriți Ionel Budișteanu și Nicu Stănescu. Soliști : Angela Moldovan, artistă emerită, Fănica Luca, artist emerit, Maria Lătăreța, Vlad Dinescu, Ștefan Lăzărescu, Ion Păturică, Nicolae Crăciunescu și alții.

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„POMPIERUL ATOMIC"

Comedie plină de verva și umor autrenant, filmul „Pompierul atomic" prezintă spectatorilor noștri de cinema pe talentatul actor de comedie mexican Mario Moreno : — Cantinflas. Scenariul filmului realizat de Mario Moreno constituie un portativ de gaguri inedite și, unele chiar inedite și, deosebit de eficace, situații și calambururi isteț, servite în dialog, legate între ele prin firul unui comic alert de situații neașteptate în care umorul copios dozat se împletește cu unele scene de sensibilitate sau episoade hazlii.

Cu toate că filmul debutează printr-o notă de dramatism deosebit în care un muribund incredințează notarului odată cu testamentul pe care îl face ad-hoc și soarta feției sale (viitoare moșteniteare a unor zăcăminte de petrol deosebit de valoroase) fiul comediei începe să se contureze treptat, prinzind proporții în crescendo de-a lungul acțiunii ulterioare. Pentru a contracara inițiativele unor eventuali impostori, muribundul își sopsește tainic notarului locul precis în care copilul poarte să semne de recunoaștere o alună.

După un șir de intîmplări banale și locuri comune, propriu unor numeroase producții mediocre, răsvăzute, copilul ajunge în casa unui vechi prieten al tatălui său, Cantinflas, vînzător ambulant de ziare.

Și în timp ce o bandă de hoți, profesionați și cu deosebite talente în cîmpul unui obez șef de poliție, caută de zor valorosul copil, Cantinflas devenit „mamă adoptivă", pentru a asigura existența fetiței, acceptă propunerea comandantului pompierilor și se angajează în formația brazilor stingători de incendii.

Instruirea lui Cantinflas și evoluția acestuia ca vajnic pompier, oferă spectatorului momente de comedie suculentă.

Apoi, pompierul nostru devine șubit : comandantul unui comisariat dintr-un cartier rău famat, pornit cu înversunare pe urmele bandiților care între timp au reușit să-i răpească copilul adoptiv. După o serie de secvențe în care vajnicul polițist, căutînd, întruna ascunzătoarea copilului răpit, încearcă să impună ordinea în raza circumscripției, meltesa lui Piquette, șeful bandei, descoperă unde este locul în care bandiții țin închisă fetița furată.

Salvată la vreme, moștenitoarea este adusă în fața judecătorului, pentru a intra, de drept, în posesia averii chiar în clipa cînd bandiții căutau să-i subtilizeze o falsă candidată.

Regizorul Miguel M. Delgado folosind — uneori mult prea abundent — subtilitățile de comedie ale protagonistului său, Cantinflas, a încercat să recreeze evoluția acestuia la jocul celorlalți interpreți printre care: Roberto Soto, Miguel Manzano și Elisa Quintanilla — portretizînd suficient personajele prin cîpale și sublinînd cu reușite efecte de trucaj și montaj alert, linia evolutivă a fabulației. Nu a izbutit însă să evite o serie de banalități de expresie și convenția narativă și, în multe rînduri, să strunească verva prea explozivă a vedetei.

Ion MIHU

SEMINARUL REGIZORILOR

Cadru din filmul „Pompierul atomic"

Cadru din filmul „Chemarea mării de gheață"

„CHEMAREA MĂRII DE GHEAȚĂ"

Patru băieți — dintre care cel mai mic are doar cinci ani — și o fetiță, pornesc din periferiile Pragăi intr-o călătorie la... Polul Nord ! Aventura e prilejuită de un eveniment remarcabil al anului 1934 : s-a produs însă o tragică intîmplare: strîns între ghețuri vasul s-a scufundat, nu înainte însă ca oamenii aflați pe bordul lui să se fi putut salva împreună cu rezervele de alimente necesare. Ulterior, pe calea aerului, ei au fost readuși în patrie.

Brodată pe un fapt real (care a inspirat romanul cu același titlu al scriitorului A. Weddings) ten-tativa micilor praghezi, dornici să vină în ajutorul naufragiaților, oferă cinești ample posibilități de a zugrăvi cu fast și ginășie universul inaripat al vîrstei, căutările specifice copiilor pentru aceștiași mai noțiuni fundamentale ale vieții, primele griji pe care ei le încearcă atît în cei cei mari în condițiile vitrege ale timpurilor pe care le trăiesc. Prin e-logiul subtil și fermecător de poetic pe care-l aduce inteligenței și sensibilității copiilor, filmul semințește în-tr-un fel de cărțile lui Kataev. Văzute de la înălțimea de-o gchioară, nedreptățile sociale ale vremii ca și avîntul revoluționar al maselor muncitoare conduse de comuniști, capătă o expresie extrem de concentrată, indeosebi în secvența finală a grevei la o fabrică din Ural, la care micii expediție participă aprovizionîndu-i pe greviști cu alimente. Trăsăturile de caracter pe care copiii își pronun să le dobîndească sînt ilustrate pas cu pas în acele lapte mărunte, cu valoare simbolică, menite să le pună la încercare voința, tenacitatea, curajul. Episoade cum este acela în care el îl întreabă pe învățător ce înseamnă cuvîntul „cîrlig" și ce-i acela, ne-au depus oameni să îndeplinească misiuni atît de grele ca aceea a explorătorilor de pe vasul „Celiuskin", sînt caracteristice pentru modul cum se înțelepteșe acțiunea cu dialogul în această reușită ecranizare (scenariul și regia : Hanus Burger). La rîndul ei, imaginea (Ivan Tiric) valorifică fantezia bogată a copilăriei atît în portretele eroilor cît și în peisaj, răscolit adesea de furtună, ploaie, zăpadă, subliniază primele încercări la care-l supune natura în drumul neîmplinit către Pol.

Agreabil deopotrivă cele-lalt mici cît și celor mari, „Chemarea mării de gheață" este o nouă confirmare a calității de actoricești manifestate la o vîrstă fragedă cu o ușurință și o prospețime care-l poate depăși uneori chiar pe cel mai experimentați interpreți.

Eugen ATANASIU

ECOURI

● *LA MOSCOVA a fost prezentată recent în premieră, nouă producție a studiourilor „Gorki" : „În șapte vînturi", realizată de S. Kostoțki, după un scenariu scris în colaborare cu dramaturgul A. Galici. Filmul evocă Marele Război pentru Apărarea Patriei. Rolul eroinei principale e interpretat de Larisa Lujina iar filmările sînt făcute de V. Sumski. Muzica aparține compozitorului K. Molcianov.*

● *ÎNTRE 2 și 5 iunie va avea loc la Vichy referendumul internațional al filmului, pe anul 1962. Cu acest prilej vor fi prezentate 40 de filme de lung și scurt metraj, franceze și străine. În sălile unde se va organiza o retrospectivă a cinematografiei din ultimii 10 ani.*

● *COMPOZITORUL sovietic Șostakovici a acceptat să scrie muzica filmului „Șechestrații din Altona", după Jean Paul Sartre, ai cărui interpreți vor fi Sophia Loren, binecunoscuta vedetă italiană și Maximilian Shell. Vittorio de Sica va începe filmările în luna iunie.*

● *REGIZORUL Christian Jacque (cunoscut la noi ca realizator al filmelor „Mînăstirea din Parma", „Fanfan la tulipe" etc.) a adaptat pentru ecran piesa lui Victorien Sardou, „Madame Sans-Gêne". Protagoniști sînt Sophia Loren și Robert Hossein.*

● *MELINA MERCURI, Raf Vallone, Anthony Perkins sînt principalii interpreți ai unei transpuneri cinematografice a celebrei tragedii clasice „Pedra". Produs în studiourile din S.U.A. filmul a fost realizat în regia francezului Jules Dassin.*

● *IN CURSUL celei de a patra ediții a Zilelor internaționale ale filmului de desen animat, programată la Annecy (Franța) între 26 iunie—1 iulie, două retrospective vor fi consacrate realizărilor cinematografice de desen animat din R.P.F. Iugoslavia și din Canada.*

● *„PENTRU* cine dansează Havana" *este titlul filmului terminat de curînd de regizorul ceh Vladimir Șech. Eroii filmului sînt cinci tineri cubanezi, care au luptat împotriva dictatorului Batista și apoi au fost nevoiți să se despartă și să se refugieze în diferite locuri, în munți, în alte țări. Toți interpreții filmului sînt cubanezi. Tehnicienii sînt cehi.*

● *STUDIOUL Mosfilm are în lucru 25 filme artistice de lung metraj. Printre ele, „Pădurea ruseacă", după romanul lui Leonid Leonov, care a scris și scenariul. Regia : V. Petrov. Leonid Leonov a scris și scenariul pentru filmul „Fuga domnului Mc. Kinley"...*

● *CUNOSCUTUL scenarist italian Cesare Zavattini, care a realizat filmul „O zi în Uniunea Sovietică", are în lucru filmul „O zi la Roma", în care va fi oglindită viața, într-o singură zi, a tuturor păturilor sociale din cel mai mare oraș al Italiei.*

„Fii binevenită în mijlocul nostru..."

Noi, cei mai tineri, am cunoscut-o întîi pe Tantzi Cutava-Barozzi din volumul de amintiri al Luciei Sturdza-Bulandra, unde o frază scurtă o caracteriza pe mareaactriță plecată din țară cu aproape trei decenii în urmă: **„Am mai avut o elevă scumpă: pe Tantzi Cutava-Barozzi, mare fantezistă atît pe scenă cît și-n viață"...**

Acum cîteva zile însă am avut prilejul s-o cunoaștem pe Tantzi Cutava-Barozzi prin intermediul nemijlocit al scenei și să-i apreciem atît talentul cît și fantezia interpretativă. Văzînd-o jucînd rolul titular din „Mamouret" de Jean Sarment, am înțeles de ce, profesoara și mai vechea interpretă a lui Mamouret pe scena românească, o socotea ca pe o „elevă scumpă". Tantzi Cutava-Barozzi este o actriță de mare sensibilitate, cu multiple și variate resurse scenice, cu un glas plin, cu o frazare nuanțată, cu o neîntrecută vervă, pe scurt cu o mare, o bogată fantezie în folosirea mijloacelor actoricești, menite să redea diversitatea sentimentelor omenești.

Este acesta și motivul pentru care publicul, a cărui majoritate n-a cunoscut-o decît din auzite, a primit-o cu atîta căldură pe actrița care, reintoarsă pe scena primelor ei succese, a ținut să-i transmită nu numai emoția eroinei interpretate, dar și propria ei emoție : **„Știți ce dor mi-a fost de voi... acolo departe..."** au fost cuvintele adresate la sfîrșitul spectacolului de premieră de Tantzi Cutava-Barozzi, spectatorilor care o aplaudau.

Iar cînd unul dintre aceștia îra răspuns din sală cu urarea tradițională a poporului **„Fii binevenită în mijlocul nostru"**, aceasta exprima în fapt o urare colectivă, transpunerea în cuvinte a aplauzelor care au însoțit revenirea pe scena românească a lui Tantzi Cutava-Barozzi.

Dana MUȘAT

Luminile rampei

● CELEBRA satiră a clasicului britanic Sheridan „Școala calomniei" a fost prezentată în premieră pe scena Comediei Franceze. Din distribuție fac parte cunoscuți actori ai primei scene pariziene : Lise Delamare, Louis Seigner, Henri Rollan, Ivonne Gaudeau, Michel Etcheverry și alții.

● UNUL din actorii reputați ai Teatrului Național Popular din Paris — Daniel Sorano — a încetat din viață, la 41 de ani, în urma unei crize cardiace. Printre creațiile lui se înscriu : Sganarelle în „Don Juan" de Molière, Shylock în „Negustorul din Veneția" de W. Shakespeare, Figaro în „Nunta lui Figaro" de Beaumarchais, Cyrano de Bergerac în piesa cu același titlu de Edmond Rostand etc.

„SALUT VOIOS"

sau personificarea unor voci

În ultimii ani, la vasta galerie de eroi ai copilăriei, care începe cu Făt Frumos și sfîrșește pe pragul adolescenței cu Phileas Fogg și căpitanul Nemo, s-au adăugat, prin intermediul cutiei cu muzică, o sumă de noi personaje, ale căror aventuri mai puțin extraordinare poate, poartă însă cu ele farmecul actualității și autenticității, parfumul unei copilării fericite, lipsite de grijile copiilor de odinioară, griji ce depășesc universul minunat al primelor vîrste. Țică și Rică, chimistul amator, Niculiță reporterul, doctorul Vitamină, profesorul Știe-Tot sau poștașul Tic-Pitic, iată numai cîteva nume pe care le poartă prietenii copiilor de astăzi, apropiați lor prin preocupări, fizionomie și... pozne. Și dacă pînă de curînd cei mai tineri ascultători ai emisiunilor de radio nu-i cunoșteau pe acești prieteni decît după voce (era totuși o cunoștință teme-nică, cimentată prin fiecare scrisoare nouă ce poartă scrisul stîngaci al copilăriei) Teatrul Tinerelului le-a oferit odată cu noul spectacol pentru copii „Salut voios", posibilitatea nu numai de a-i auzi ci și de a-i vedea, în carne și oase, cum s-ar zice, pe acești vechi și credincioși prieteni. Autorii spectacolului, Eduard Jurist și Ion Mustață, ca și regizorul său, Ion Lucian, nu și-au precupețit de aceea jantezia. Aveau avantajul și dezavantajul de a trebui să dea viață nouă unor personaje cunoscute — avantajul de a nu trebui să-i caute, devreme ce existau, dezavantajul de a face ca aceste personaje să corespundă întocmai imaginii pe care copiii și-o făcuseră despre ele. Micii spectatori, după ce fuseseră auditori, nu trebuiau dezamăgiți de imaginea scenică. Și nu au fost. Dimpotrivă, „Salut voios" le-a întrecut așteptările și speranțele. Le-a fixat imaginea definitivă a eroilor, le-a servit cu haz întîmplări și învățăminte noi, le-a oferit cîntece și cuplete, vesele și o întreagă tonă tonică de optimism. Și a fost apoi și Silvia Chicoș — pe care mulți dintre ei o vedeau pentru prima oară și pe care n-au încetat s-o aclame și pe bună dreptate — pentru măiestria ei de a surprinde atîtea trăsături ale lor și colegilor lor, și de a le da un nou și atît de plin de haz contur. Și a fost și Mariana Oprescu un Țică plin de vervă, aceeași Mariană Oprescu pe care cîndva au fost supărați foarte, că în ciuda aparenței de pe scenă, nu e băiat „adevărat" și că, deci, i-a... păcălit. Și a fost în întruchiparea lui Mișu Andreescu, profesorul Știe Tot, și copiii opinau că într-adevăr așa și nu altfel trebuie să arate acest profesor multilateral. Și a fost evident și doctorul Vitamină, care în memoria lor va rămîne cu chipul lui Gheorghe Gimă. Și a fost un excelent trio caricatural de mușchetari pe numele lor Alos — Jean Teodorescu, Portos — Gheorghe Anghelță, Aramis — Marin Moraru. Și au fost încă multi alții, reporterii Val Lefescu, Ion Gh. Arcudeanu și Niculiță — Elena Pop, Alexandrina Halic și Luluca Lipovan, care toți au creat împreună cu autorii, cu regizorul, cu scenograful Ion Mitrici, un spectacol bun, antrenant (atenție ! mai sînt și lungimi) plin de vervă și de poezie, un spectacol din acelea din care cei mai mici și cei mai mari, ar dori să vadă cît mai multe.

Mariana PÎRVULESCU

Semicentenarul Caragiale

80 DE ARTIȘTI ÎN TURNEU

80 de artiști ai primei noastre scene se pregătesc de turneu ! După „Săptămîna Caragiale" care se va desfășura în București și va marca — prin reprezentarea întregii opere dramatice a marelui nostru scriitor — comemorarea a 50 de ani de la moartea lui Caragiale, colectivul Teatrului Național care poartă numele clasicului nostru, va pleca, pe data de 11 iunie, într-un turneu în țară, care va dura pînă la 1 iulie. Spectacolele cu „O scrisoare pierdută", „O noapte furtunoasă", „Năpasta", „D-ale Carnavalului", „Conu Leonida față cu reacțiunea", vor fi prezentate în aceleași condițiuni ca și în Capitală.

Se fac imense pregătiri pentru ca totul să fie pus la punct pînă în cele mai mici amănunte. Turneul Teatrului Național „I. L. Caragiale" va avea loc în orașele Brașov, Tg. Mureș, Cluj, Baia Mare Satu Mare, Oradea, Timișoara, Arad, Tr. Severin, Craiova, Pitești etc.

„Întîlnire cu dragostea"

Premiera unei noi operete românești

Peste cîteva zile, pe scena Teatrului de Stat de Operetă din București va avea loc premiera noii operete românești : „Întîlnire cu dragostea" de Nicolae Kirculescu, artist emerit.

Pe scena ultimele repetiții dinaintea premierei se desfășoară „snur", în decoruri și costume. În sală, directorul de scenă Nicușor Constantinescu, maestra de balet Elena Penescu-Liciu, scenograful N. Lebas și compozitorul N. Kircu-lescu fac spectacolului ultimele retușuri. La pupitru, dirijorul Mircea Ionescu.

Muzica spectacolului este caldă, melodioasă, iar iubitorii operetei vor fredona desigur multe din melodii.

Directorul de scenă, artistul emerit Nicușor Constantinescu a format mai multe distribuții care vor juca alternativ. Din ele fac parte : Ion Dacian, artist emerit, N. Țăranu, A. Negoițescu, Lili Dusescu, Lidia Popescu, Cleopatra Melidoneanu, Stefy Pîrvulescu, Bimbo Mărculescu, G. Hazgan, Constanția Cimpeanu, Lia Turovschi, Toni Buiacici, Constantin Drăghici, Vali Niculescu, Corina Bărbulescu, Viorel Chicideanu, Mihail Petculescu, Silviu Gurău ,Petre Petrov, Sily Vasiliu Ruxandra Argeșiu, George Groner, Ștefan Glodariu, Dia Panaitescu, Elisabeta Porumbită, Marica Munteanu, Mariana Terplan, Ion Dinu, Nicu Stănescu, C. Cociu.

Intr-una din pauzele repetiției am notat cîteva păreri despre viitoarea operetă.

Nicolae Kircule scu : Aștept cu deosebită emoție verdictul publicului; **Nicușor Constantinescu :** „Am convingerea că „Întîlnire cu dragostea" va merge pe drumul celorlalte operete românești și va fi apreciată nu numai de spectatorii din țară ci și de cei de peste hotare" ; **Ion Dacian :** „Mă bucură întotdeauna cînd pot juca într-o nouă operetă românească, deoarece consider că fiecare producție originală înseamnă încă o mîndrie a Teatrului nostru de Operetă ; **Lili Dușescu :** „Operetă aceasta dovedește că și pe un ton de glumă se pot spune lucruri serioase".

Sandu MARIAN

Aspect de la repetiție

TEATRUL NAȚIONAL:

„ORFEU ÎN INFERN" de Tennessee Williams

Că Tennessee Williams e un dramaturg excepțional de talentat, nu încape vorbă : imaginile de viață zămislite de el au forță și originalitate, în ele se împletesc — sincer și simplu — direnzia și poezia și se scaldă într-o atmosferă proprie, totdeauna specifică, autentică și densă.

Că Tennessee Williams nu e un mare scriitor, iarăși nu încape nici o îndoială ; acest titlu îl merită numai acei scriitori care-și pun talentul în slujba unei conștiințe morale superioare, și unei concepții și a unui ideal de biruință omenească. Sincer-itatea cu care Williams înregistrează (mai curînd decît demască) unele aspecte de ticăloșie și descompunere specifice modului de viață capitalist, nu scuză și nu poate explica, la ora actuală, timiditatea precum și resemnarea morală cu care el se înclină în fața realității, dospind în chip consecvent o imensă, absurdă și revoltătoare deznădejde față de natura și destinul omului. Drumul realismului său este pardosit cu contradicții, încît ideea de concesie nu poate să nu se nască în mintea celui ce îl urmărește.

În acest cadru, nimeni nu poate contesta că „Orfeu în infern", punctul cel mai avansat al operei lui T. Williams pe drumul realismului fără atunci, autorul a făcut pași înapoi), e o dramă puternică și spectaculoasă, care cuprinde momente de mare tensiune omenească și de tragică izbucnire a conflictului, necesarmente implicat în realitatea din America, dintre aspirația individuală spre fericire și libertate și orînduirea întemeiată pe idolatria banului. „Infernul" nord-american se caracterizează prin mercantilism, conformism, ipocrizie, brutalitate, cruzime, iar sufocările sale curente sînt arbitrariul, rasismul, crima, cărora le-au căzut victimă și tînăra campioană a vînzului, Carol Cultrere, și poția serifului local, pictorița mistico-vizionară Vee Talbot și eroina dramei Lady Torrance, cumpărată ca sotie tinără de către bogatul negustor care a inițiat lînsarea tatălui său. Acest infern îl va înghiți și pe tînărul Val Xavier, orfeul cu o cîntare a cărui sinceră și pură aspirație spre o „altă viață" se sprijină, în mod bizar, pe convingerea că dragostea este o iluzie, iar singurătatea ireme-diabilă a omului este un adevăr, trist poate, dar absolut. Ca dramă a conformismului, brutalității, a asasinatului social, „Orfeu în infern" ar fi putut deveni un act de valoroasă demascare, dacă toate acestea fenomene aproape cu totul lipsite, în concepția autorului, de determinare socială și explicație istorică, nu ar fi dublate prin drama eaducității iubirii și, mai ales, ca fond general, de drama singurătății, a „carcerei" morale individuale în sfîrșit, de întreg tacîmul de teze negre care caracterizează morala individualismului burghez, chiar atunci cînd schițează un protest.

Ceea ce e mai bun în dramă, nu este ceea ce ține de categoria Orfeu, ci ceea ce constituie categoria infern : atmosfera cumplită a orășelului american, aerul înghețat și tulburea, spaima răspîndită molecular în aer și pe pămînt, vietuirea spectrală și respirația temătoare, aproape clandestină, a oamenilor care trec ca niște „umbre", toate acestea, pe care autorul le-a indicat cu foarte multă minuțiozitate în parantezele textului său, destinate regiei. Or, tocmai aceasta a lipsit cu desăvîrșire spectacolului realizat la Teatrul Național, al cărui regizor, maestrul emerit Moni Ghelerter, a pășit strict pe linia înțelesurilor explicite adică a unei anecdote de amor adulterism, de vindicațiune și de crimă, cu elemente de senzațional picant (Carol Cutrere) și de comic grotesc (Vee Talbot). În loc să se arate, cum era de așteptat și strict indispensabil în cazul de față, curios de sensurile ascunse, curajos în relevarea numeroaselor erori și contradicții ale filosofiei declarate a eroilor, regizorul s-a comportat curtenitor în fața unei drame pasionale de bovarism yankeu, care, ca atare, nu conține nici cel mai mic grăunte de interes. Tragicul general, de dinainte și de după poveste nu există, încercînd să existe numai povestea cu întîmplări dramatice, deviată pe linia unui erotism seducător, după cum se vede din orientarea dată, încă din primul act, personajului lui Val Xavier, orientare greșită, cu care însă interpretul a început o luptă nespus de onorabilă, încă de la primul spectacol. Tot atît de greșit a fost orientat și personajul nefericitei Vee Talbot, care a devenit personaj de comedie; absolut la antipodul intențiilor autorului. Spectacolul suferă de lincezeală, rezultată din cultivarea detaliului de dialog, gest și înfățișare, lincezeală care, la un moment dat, începe să pară atmosferă. Și am vrea să știm : ce înțelesuri a urmărit regizorul să realizeze prin aparîția cu totul falsă a bietului vrăjitor negru, unchiul Pleasant ?

Noroc că interpreții s-au dovedit, în general, cu mult superiori intențiilor regizorale, dînd dramei o forță și un patetism, nu de adînc substrat, dar cel puțin de aspirație omenească sinceră și dureroasă. Pe Lady Torrance a interpretat-o, cu o remarcabilă neliniște și pasiune mocnită, Irina Răchiteanu, într-o evoluție a personajului din ce în ce mai multilaterală — amărăciune și satisfacție, sete de viață, iubire, speranță, în sfîrșit, răzbunare. Partenerul său, Orfeu-Xavier, a fost Florin Piersic. Cu multă bucurie consemnez aci victoria sa într-un rol nespus de dificil. Mai inspirat, mai pătrunzător și mai îndrăznet decît regizorul. Piersic (pe care l-am văzut de două ori), a luat de la spectacol la spectacol, inițiativa unui Orfeu cu incursiuni de convingere sceptică, lăsîndu-se, în cursul acțiunii, tîrît de pasiune, fără orbire și deci, nu fără o tristă amărăciune. În ciuda unor excese plastice, de care, poate, nu trebuie învinovățiți și a unor stridente vocale ușor reparabile, creația sa este o „creație", și merită felicitări. Eugenia Popovici, interpreta nefericitei „oarbe" Vee Talbot, a arătat bogatele sale resurse, ca întotdeauna. În rolul cel mai „senzațional" al dramei, rolul viciului diabolizat și disperat, Silvia Popovici dă o luptă grea, cu rezultate încă nedecise. Actorii care au interpretat pe „zeii infernului", nu au fost mai puțin excelenți, unii dintre ei : în primul rînd, Aurel Munteanu care, în rolul lui Jabe Torrance a dovedit o virtuozitate și o greutate extraordinară, exact ceea ce Lady a văzut în el, la propriu și la figurat : „Moartea" ; în al doilea rînd, Elena Galaction, interpreta sorei Porter, care a dovedit încăodată excepționale calități de imaginație și transfigurare, împrumutînd personajului său niște dimensiuni pe care nu le are în text. S-a remarcat, ca totdeauna, compozitia Mariei Voluntaru, în rolul unei stupide fete bătrîne și ar fi nedrept să nu remarcăm pe Viki Corciov, Adriana Olteanu și S. Henter, ca autori ai unor compoziții remarcabile, în roluri episodice.

Radu POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 244 • Sîmbătă 9 iunie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

Din sumar:

MUZICĂ DE CAMERĂ ÎN... BLOCURI
Suită de caricaturi de Nell COBAR

„LANTERNA MAGICĂ" LA BUCUREȘTI

5 MINUTE CU RADU BELIGAN

PE MICUL ECRAN

COMOARA

SPORT

MÎINE ÎN CAPITALĂ R.P.R.-ITALIA LA RUGBI

(ÎN PAGINA 5-a)

INSEMNĂRI DIN CÎTEVA SATE ARGEȘENE

Veți fi auzit și dv., dragi cititori, istorisiri de demult despre comori pitite în coaste de dealuri, la rădăcina unor arbori bătrîni și însemnați, ori între vechi ruine. Erau oameni care le căutau năuci, amăgiți de vedenia unor flăcărui albastre, erau oameni care săpau nopți la șir după ce se trudeau să afle taina formulelor înfricoșătoare de dezlegare fără de care, balauri ori alte cumplite blesteme menite a păzi cu strășnicie aurul și giuvaericalele ascunse poceau ori înnebuneau pe bieții iscoditori.

Despre aceste zădărnicii, despre această jalnică naivitate, scria cîndva, undeva, Mihail Sadoveanu, compătimindu-i pe bieții oameni care împărtășeau în scris stăpînirii taina lor cea mare, cerînd dezlegarea legală pentru căutări, fără să uite, bineînțeles, a făgădui peșcheșul.

Așa a fost odată, pe cînd oamenii neștiutori căutau în năluciri putința de-a dobîndi o altă soartă. Ignoranța și nevoia, surori bune întru mișelirea omului muncitor, îndemnau la fapte nesăbuite de care astăzi cei ce-și amintesc nu pot decît zîmbi cu compasiune.

Și oare cum altfel ar putea să fie astăzi cînd oamenii, cu ochii larg deschiși asupra lumii, învață mereu cum pot dobîndi comori. De ce ar căuta oare țăranii din Bucecea, să zicem, comori cînd au văzut ei înșiși că adevărata comoară sînt vitele bune, de soi, pe care le cresc în gospodăria colectivă? De ce ar căuta comorile lui Pintea maramureșenii din Ieud cînd știu prea bine că munca la pădure și munca în colectivă e pentru ei izvor de belșug și bunăstare? Comori multe au descoperit oamenii cu știință, cu pricepere în mulțimea noilor deprinderi, întemeiate pe cuceririle tehnice; comori adevărate care nu năucesc pe cel de le caută ci dimpotrivă, îl înalță om între oameni, îl pun în fruntea unei strădanii comune de mai bine. Asemenea comori au descoperit și oamenii din părțile Argeșului. Erau ascunse în dealurile lor multe, golașe și sterpe. Decenii la șir n-au știut de ele. Le-au aflat în ultimii ani și fără istov caută să le sporească.

Unde a fost începutul?

Cine a mers în primăvara asta prin raionul Muscel putea vedea zilnic, pe dealuri, lucrînd mulțime de lume. Într-o comună să fi fost două-trei sute de oameni și în întreg raionul, la cinci mii. Munceau pe coaste și alcătuiau terase; pregăteau plantații de pomi. În total pe tot raionul se rînduiau astfel 400 de hectare. Adevărată comoară.

Dar nu numai în Muscel. Oameni, furnicar de oameni lucrînd pe dealuri, puteai întîlni și prin părțile Drăgășanilor ori chiar către șes în satele Sla-

Virgil DĂNCIULESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

FESTIVALUL NOPȚILOR ALBE

DIN VIAȚA CULTURALĂ A LENINGRADULUI

Cine n-a auzit de nopțile albe, de farmecul lor irezistibil, de entuziasmul leningrădenilor admirînd ridicarea podurilor de pe Neva în cîntece vesele? La începutul lunii iunie, întregul Leningrad e în sărbătoare — sărbătoarea începerii nopților albe. În decorul natural atît de impresionant al Leningradului, în care fiecare colț aduce o notă deosebit de emoționantă, a avut loc Festivalul nopților albe și sărbătoarea cîntecului și dansului leningrădean.

„Veniți la Festival" — îndemnau afișele pe leningrădeni și pe numeroșii oaspeți de peste hotare. Și festivalul a întrunit mii și mii de tinere talente, care s-au produs pe zeci și zeci de estrade înălțate pe străzile și în parcurile orașului.

— Această trecere în revistă a artei coregrafice, ne-a declarat A. Anisimov, conducătorul artistic al festivității, artist emerit al U.R.S.S. — a fost deschisă de Capela Academică și orchestra simfonică a Filarmonicii din Leningrad. Spectacolul a fost transmis de posturile de radio și televiziune, constituind un adevărat semnal al începerii marilor serbări populare din toate raioanele orașului. Cele mai bune colective au dat reprezentații în piețe, grădini și parcuri.

La 3 iunie, pe stadionul „V.I. Lenin", în prezența a 40.000 de spectatori, a avut loc spectacolul de închidere a Festivalului cîntecului, la care au participat numeroase ansambluri de dansuri, orchestre, artiști amatori și profesioniști. Au fost interpretate cîntece despre Lenin, despre partid, despre muncă și pace, cîntece populare.

Uriașa trecere în revistă a artei populare s-a încheiat cu intonarea binecunoscutului „Cîntec despre Patrie", de I. Dunaevski.

Dar festivalul a însemnat doar un episod, bineînțeles semnificativ, în viața culturală a Leningradului, vestit pentru teatrele, muzeele și instituțiile sale de cultură.

Este suficient să deschizi „Leningradskaia Pravda" pentru ca să constați bogăția și multilateralitatea vieții artistice leningrădene. Despre această activitate bogată ne-a vorbit G.A. Kolobașkin, șeful secției culturale a Sovietului din Leningrad: 18 teatre, dintre care trei

I. MANEA și Z. FLOREA

• *(Continuare în pag. 2-a)*

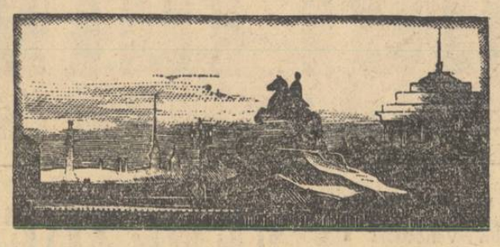

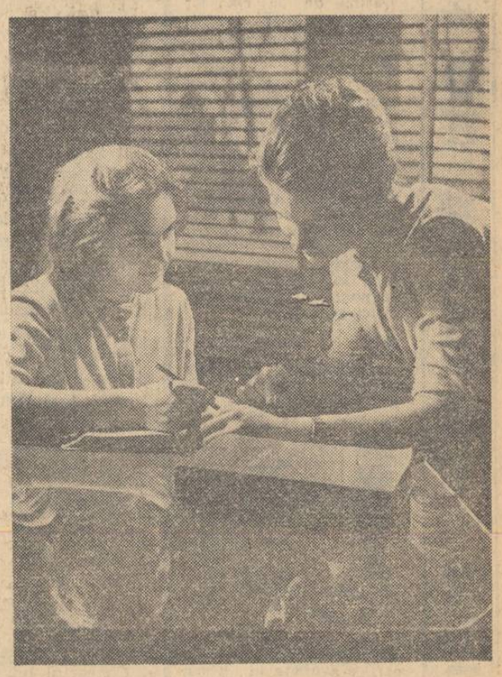

Studențiе

SESIUNE DE EXAMENE LA FACULTATI

În aceste zile orice institut de învățămînt superior din cele 12 centre universitare din țară este luminat puternic de becurile ce-și revarsă din plin razele în biblioteci, laboratoare, amfiteatre. Studenții sînt în plină sesiune de examene!

În rîndurile ce le așternem pe imaculatul filei sau în emoția cu care răspund la întrebările din bilet, s-a adunat preocuparea colectivă ca această sesiune să le depășească pe cele precedente, s-a adunat grija partidului și a statului de a crea condiții optime de învățătură și efortul studenților care, bucurîndu-se de aceste condiții, să se prezinte cît mai bine pregătiți.

La Institutul politehnic din Brașov, în urma unor consultări colective, planificarea examenelor s-a făcut de la începutul lunii mai. La Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași s-au succedat, pînă în ajunul sesiunii schimburile de experiență în care studenții fruntași împărtășeau colegilor „secretul" succeselor și arătau, printre altele, importanța studiului după planul indi-

Cornel TABACU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Noul nostru roman foileton

MISIUNEA LUI JOHN O'LEA

Sau cronica aventurilor pămîntești ale lui Aghiuță

de NICOLAE MINEI

Azi în pagina 4-a

CARAGIALE — ACASĂ...

DE VORBĂ CU ECATERINA CARAGIALE-LOGADI, FIICA MARELUI NOSTRU SCRIITOR

„Nenea Iancu", în costum de marinar, și familia.

Fără-ndoială că, citindu-i opera în care puterea de pătrundere a faptelor, fina cunoaștere a oamenilor și verva satirică se împletesc într-un tot armonios — v-ați întrebat, cu legitimă curiozitate: „Cum a fost Caragiale în viața de toate zilele?" Întrebarea este plină de interes, cu atît mai mult cu cît este vorba de un om a cărui inteligență și spirit izbucnesc spontan din fiecare rînd așternut pe hîrtie. Vrînd să aflăm cît mai multe amănunte despre... Caragiale acasă, am sunat deunăzi la ușa locuinței Ecaterinei Caragiale-Logadi, fiica scriitorului. Aceasta ne-a primit cu bunăvoință și, în camera răcoroasă și tapetată cu cărți și tablouri, a încercat să ne reînvie figura omului cu surîs șugubăț și spirit sarcastic, așa cum o cunoștea din cea mai fragedă copilărie:

— Părea voinic, cu toate că nu era gras. Mîinile subțiri și nervoase aveau gesturi scurte și sigure. Nu ședea pe scaun decît cînd lucra sau cînd citea, restul timpului era în picioare, vorbind neîncetat, cu glas puternic. Cînd se gîndea la vreo lucrare, se întindea pe pat în liniște adîncă. Era tipul de oriental în apucături și gesturi. Iar capul lui, mic și drept în creștet, îl făcea să spună că trebuie să se tragă din „neam de plăcintar levantin."

Pia RĂDULESCU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

• PE MERIDIANELE GLOBULUI • PE MERIDIANELE GLOBULUI •

În călătoria noastră prin Austria, după Viena, primul popas mai mare l-am făcut în orașul de pe malurile tumultosului Salzach. Cînd i-am trecut porțile era noapte. O ploaie rece, ca de toamnă se cernea din norii joși ce parcă se agățaseră de tot ce era înalt în oraș și în apropiere. Lumina neonului și a proiectoarelor făcea totuși să se deslușească contururile fortăreței Hohensalzburg, turlele catedralei și ale colinei pe care se află cunoscuta cafenea Winkler.

Era noapte, era frig, eram obosiți, dar nici unul dintre noi n-a rezistat tentației de a porni pe străzile vechiului oraș pentru a începe vizitarea lui cu cîteva ceasuri mai devreme decît era prevăzut în program. N-am regretat. Vechiul Salzburg, cu patina lui de veacuri ne-a apărut prin perdeaua de stropi mici, luminat de becuri ascunse și proiectoare, mai fermecător decît la lumina zilei. Minunatele-i monumente lustruite de apa ploii se reliefau puternic, prinzînd parcă viață. Iată caii ce susțin fîntîna din piața palatului rezidențial! Stau parcă mai cabrați, gata să sară.

În liniștea nopții, ecoul pașilor pe lespezi-

Aurelian NESTOR

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Salzburgul văzut din fortăreața Hohensalzburg. Piața din fața catedralei se transformă, în timpul festivalurilor, în teatru în aer liber.

De la Salzburg la Hohen-Tauern

— NOTE DINTR-O CĂLĂTORIE IN AUSTRIA —

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

OMUL DE ȘTIINȚĂ sovietic T. Grek a descifrat textele enigmatice descoperite în ruinele peșterii unei mănăstiri budiste din Uzbekistan. El a stabilit că textele sînt de origine indiană și sînt scrise în limba sanscrită. Rămășițe ale acestui monument unic din secolele 1—3 ale erei noastre au fost descoperite de cercetătorii sovietici în peștera Kara-Tepe pe țărmul fluviului Amu-Daria.

●

GYULA ROSZA, modelist la șantierele de construcții navale din Obuda (R.P. Ungară), a con-

struit o vioară miniaturală cu dimensiunea — microscopică pentru un instrument — de opt milimetri.

●

DREPT CARTEA cea mai „grea" din lume poate fi considerat leiconul cunoștințelor bufliste, numit „Tangym", cuprinzînd 225 de volume. Fiecare volum are o înălțime de 40 cm. și o grosime de 20 cm., iar greutatea totală a volumelor este de 3400 kg.

●

ZECE MII de membri numără un club din California care vede în animalele „despuiate" o primejdie pentru educația morală a copiilor (nu și sîngeroasele programe de televiziune!). Clubul a și elaborat o serie de norme vestimentare pentru preîntîmpinarea acestei primejdii: fuste pentru vaci, învelitori în formă de pantaloni pentru cai, pisici și cîini.

●

ȘOARECELE folosește aproape jumătate din viață pentru toaleta sa.

Aceasta este concluzia la care s-a ajuns în urma unor îndelungate cercetări de laborator.

●

ANTROPOLOGUL britanic Leakey a descoperit în Kenya un dinte și două părți ale palatinului unui strămoș al omului. Savantul presupune că acestea au aparținut unei făpturi ce se afla pe o treaptă între maimuțele antropomorfe și om, completînd astfel una din lacunele din istoria evoluției omului. Leakey evaluiază vîrsta acestei ființe din Kenya la 14 milioane de ani.

●

UN GREIERE sudafrican „Biesepol" a cîștigat cel de-al 34-lea campionat anual de sărituri care a avut loc în localitatea nordamericană Angel Camps. „Biesepol" a totalizat 3,137 m. la cele trei sărituri reglementare. O mie de greieri din S.U.A., Europa și Africa au participat la acest campionat.

●

IMEDIAT după ce sfîrșise marea arie a morții din „Lucia di Lammermoor", cîntăreața Anna Moffo, de la opera din Detroit (S.U.A.) s-a prăbușit. Un medic chemat de urgență a reușit s-o readucă în simțiri. Ca explicație a leșinului atît de spectaculos medicul a arătat că cîntăreața era atît de pătrunsă de rolul pe care îl interpreta, încît, pînă la urmă, se identificase cu el".

●

PE O CALE neobișnuită autoritățile italiene au aflat despre o descoperire arheologică. Poliția din Tarent urmărea de cîtva timp un grup de 29 de speculanți care vindeau pe sub mînă obiecte de artă antice. Cu acest prilej, poliția a dat, în apropierea satului Ginosa, peste ruinele unui sat din secolul al treilea î.e.n., unde cei 29, acum arestați, făceau săpături pe cont propriu.

●

OMIZILE unor specii se deplasează una după alta în monon, pășind cu exactitate în urma „lide-

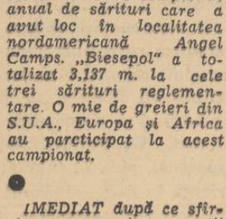

rului". Un naturalist a reușit să facă mai multe omizi să se învîrtească în jurul unei vaze, timp de o săptămînă

„Primăvara la Praga"

— Corespondență specială pentru „Magazin" —

La începutul acestei săptămîni a luat sfîrșit în capitala Cehoslovaciei, tradiționalul festival muzical „Primăvara la Praga", care are loc în fiecare an, în luna mai.

Festivalul s-a încheiat în acordurile simfoniei a IX-a de Beethoven care a răsunat în sala „Smetana", interpretată de Filarmonica din Brno, sub bagheta maestrului George Georgescu, care a imprimat interpretării o mare intensitate dramatică, reliefînd puternicul umanism al capodoperei beethoveniene.

Și în acest an, ca și în cei precedenți, organizatorii festivalului au ținut cont de toate gusturile, asigurînd auditoriului cehoslovac și de peste hotare a numeroaselor manifestații muzicale ce au avut loc în cursul „Primăverii la Praga", un bogat program și interpreți străluciți. N-a lipsit nici „Vulpița șireată" a compozitorului ceh Leos Janacek, în interpretarea Operei Comice din Berlin, nici Nicanor Zabalota, strălucitul harpist spaniol. Au cîntat pianistul de reputație mondială Robert Casadesus, pianiștii sovietici Flier și Bella Davidovici, a răsunat și vioara lui Henryk Szeryng.

Anul acesta festivalul — care s-a desfășurat sub lozinca : „Muzica în slujba păcii și a prieteniei între popoare" — a fost consacrat îndeosebi muzicii moderne. Auditoriul a avut prilejul să-l confrunte pe Debussy și Bartok, pe Șostakovici și Stravinsky, dintre compozitorii epocii noastre. Dar n-au lipsit nici Haydn sau Beethoven, Mozart sau Chopin.

Ca în fiecare an, primul concert a fost consacrat ciclului simfonic „Patria mea" de Smetana, ca un omagiu adus compozitorului renașterii naționale ceh. Sub bagheta lui Jaroslav Krombholc, simfonia a răsunat în întreaga ei măreție.

Festivalul a constituit un prilej de emulație atît pentru tinere talente cît și pentru maeștri consacrați, printre care, fără îndoială, pianistul francez Robert Casadesus ocupă un loc deosebit. La vîrsta sa înaintată el a dovedit o remarcabilă vigoare și tinerețe artistică. În interpretarea sa, muzica lui Debussy a răsunat plină de prospețime, cu întreaga ei poezie stranie. Dintre pianiști, am remarcat de asemenea pe Barbara Hesse-Bukovska, îndeosebi în Chopin și Mozart.

Concertul lui Henryk Szeryng, a confirmat din nou calitățile remarcabile ale violonistului mexican, de origină poloneză. Mai mult decît Beethoven sau Bach, în interpretarea lui, a impresionat Sonata lui Debussy și Nocturna lui Szymanovski, în care solistul a demonstrat multă virtuozitate. La rîndul ei, violonista engleză Ida Haendel, a impresionat printr-o excepțională sensibilitate.

Dirijorii participanți la festivalul din acest an au fost în mare majoritate tineri — de la sovieticul Ghennadi Rojdestvenski pînă la indianul Zubin Metha, de la englezul Charles Mackerras la italianul Franco Caracciolo sau americanul Lorin Maazel.

Dar firește, un punct de atracție al festivalului a fost maestrul George Georgescu, prin prestigiul ce i-l conferă maturitatea mijloacelor sale creatoare, prin siguranța și înalta măestrie artistică cu care a dirijat Simfonia a IX-a a lui Beethoven, atît în sala „Smetana" cît și în ajunul încheierii festivalului, cînd a dirijat aceeași filarmonică din Brno, în imensa și monumentala catedrală Sfîntul Vit din Hradul praghez.

Cl. MALIN

Iunie 1962

RECORDURI !...

Într-un raport întocmit de directorul Biroului Federal de Investigații (F.B.I.), Edgar Hoover, se arată că numărul crimelor săvîrșite în orașele americane, în cursul primelor trei luni ale anului 1962, a crescut cu unu la sută. După cum reiese din acest raport, puțin invidiatul record de a fi primul oraș din Statele Unite în ce privește numărul persoanelor asasinate în această perioadă este deținut de orașul New York. Numărul asasinatelor comise în perioada menționată în acest oraș este de 119, în timp ce în aceeași perioadă a anului trecut au fost înregistrate aici 112 crime.

Potrivit statisticilor publicate de poliția newyorkeză, în cursul anului 1961 au fost comise în orașul New York 113.340 crime și delicte — adică cu 5090 mai multe decît în 1960. Numărul arestărilor s-a ridicat, în aceeași perioadă, la 38.211, față de 35.629 în anul precedent. Numărul de asasinate a fost anul trecut de 483 — adică nouă pe săptămînă. În ce privește furturile, anul trecut au fost furate bunuri în valoare de 69 milioane dolari; s-au înregistrat 5955 de jafuri sub amenințarea armelor 31.712 furturi cu efracție; 30.847 spargeri și 17.094 furturi de automobile.

Tablouri vivante și Shakespeare mistificat

O serie de pictori americani au descoperit și perfecționat o nouă metodă de a face reclamă. Ei organizează, o dată sau de două ori pe an, niște spectacole denumite „happenings". Alții le mai spun și tablouri vivante. Se vorbește puțin cu aceste prilejuri, nu se „joacă", nu se „dansează" cu adevărat, dar se petrece ceva. De aici numele de „happenings", adică evenimente. Pictorii în cauză organizează asemenea „evenimente" în unele galerii de artă plastică.

Artistul concepe tema, desfășurarea ei, scenografia, costumele, decorul. Prietenii săi, în majoritate pictori, colaborează la realizarea spectacolului în calitate de actori. „Tema" spectacolului nu este determinată de cuvintele care se pronunță din cînd în cînd (cel mai mult sînt folosite : limbajul nearticulat, țipetele, vaietele, exclamațiile), ci de diferitele gesturi executate de actori.

În acest „happenings", un rol important, pe lîngă gesturi, îl mai joacă și obiectele care îl înconjoară pe om în viața de zi cu zi : scaune, scări, dulapuri, saci, perne etc. Mai sînt puse la bătaie și o serie de obiecte pictate de artist, fabricate din hîrtie, carton sau ipsos. După terminarea „reprezentației" nu rămîn decît cîteva fotografii luate în timpul ei...

Tristă este soarta celor ce trăiesc într-o societate care îi obligă să recurgă la asemenea „reprezentații" pentru a atrage atenția opiniei publice asupra numelui lor.

★

Un cineast englez, John Ainsworth, intenționează să creeze un nou film pe baza capodoperei lui Shakespeare, Othelo. După cum informează unele ziare occidentale, filmul (care urmează să coste destul de mult) va constitui probabil o mare surpriză pentru oamenii de artă ca și pentru admiratorii de pretutindeni ai titanului dramaturgiei universale.

Ainsworth intenționează să-și intituleze filmul „Maurul din Veneția", iar numele lui Shakespeare va fi amintit... abia la sfîrșitul peliculei. Motivul este cît se poate de simplu. Cineastul englez susține că „Shakespeare este otravă pentru casieria cinematografiei".

Prin acest film, Ainsworth intenționează să se adreseze tinerei generații de iubători de „twist". De aceea el va face și o serie de modificări în textul original. Jocuri de cuvinte, dialoguri și o serie de pasaje—neînțelese imediat de spectatori, după cum susțin producătorii acestui film — vor fi scoase. „Maurul" va fi interpretat de un adolescent căruia abia i-au apărut tuleiele, iar „Jago" va fi transformat într-un om de 60 de ani. Vor mai fi intercalate o serie de scene de dragoste pătimașe între Desdemona și Othelo, inexistente în drama lui Shakespeare. Se pare, deși și aceasta s-ar putea schimba pînă la sfîrșit, că scena în care Desdemona moare, va rămîne ca în textul original întrucît, după părerea lui Ainsworth, această scenă este destul de „modernă".

Oricît ar părea de ciudat, dar toate acestea se petrec tocmai în patria lui Shakespeare...

Scenă din baletul „Orfeu" de Igor Stravinski reprezentat pe scena Teatrului Mic din Leningrad

FESTIVALUL NOPȚILOR ALBE

(Urmare din pag. 1)

muzicale, 4 de copii și 11 dramatice își ridică în fiecare seară cortina. 120 de case de cultură, 87 de cinematografe, Filarmonica, 47 de muzee, 11 parcuri de cultură și odihnă, 200 de biblioteci, 3 studiouri de filme, Conservatorul, iată o enumerare care e departe de a fi completă a vieții culturale care pulsează în marele oraș. În actuala stagiune, pe scenele leningrădene au avut loc 54 de premiere și, pentru a satisface afluxul de spectatori și exigențele lor, fiecare teatru prezintă între 3-6 spectacole paralele.

Repertoriul teatrelor din Leningrad este deosebit de variat Despre el ne-a vorbit tovarășa Xenia Fadeevna Orlova, adjuncta șefului secției culturale a Sovietului din Leningrad. Acest repertoriu cuprinde numeroase probleme contemporane, pe lîngă repertoriul clasic care se bucură de un deosebit succes. Shakespeare și Bertholt Brecht, Arthur Miller și Goldoni îi desfață seară de seară pe spectatorii leningrădeni. Aceștia așteaptă cu deosebit interes premiera celebrei piese a lui Brecht „Omul bun din Seciuan".

Preocuparea multor dramaturgi este îndreptată spre oglindirea în forme artistice a luptei eroice, duse în timpul celor 900 de zile de blocadă a Leningradului. Despre această perioadă de grele încercări a scris recent o nouă piesă dramaturga leningrădeană Olga Bergolț.

Repertoriul mai cuprinde piesele : „Al patrulea", de K. Simonov, piesa lui Zorin, „Ora Moscovei", „Oceanul" de Alexandr Stein, opera „Soarta unui om" de Dzerjinski, noul balet al lui Șostakovici „Simfonia a 7-a" pus în scenă de Teatrul Mare Academic de Operă și Balet „Kirov", opereta lui Soloviov Sedoi „Steaua Olimpică", piesa „Un an" pusă în scenă la Teatrul Comsomolului și multe altele.

Tineri dramaturgi ca Volodin, Iuri Gherman, Smirnova și Kreidel, Granin și mulți alții, scriu în prezent piese care oglindesc aspecte contemporane din viața Leningradului.

Despre măestria baletului din Leningrad a aflat întreaga lume, New Yorkul și Parisul, București și Varșovia au aplaudat frenetic pe maeștrii baletului de la Teatrul Academic de Operă și Balet „Kirov". Teatrul Mare de Dramă din Leningrad, al cărui maestru este cunoscutul regizor Tongstonov, a încîntat de asemenea pe spectatorii din țara noastră, într-un recent turneu.

Pionierii din Leningrad au primit în dar un nou teatru

Ne-am propus deci să cunoaștem un alt teatru, specific leningrădean. La 19 mai, cînd organizația pionierilor sovietici a împlinit patru decenii, tinerii din Leningrad au primit în dar o nouă și minunată sală de teatru. Clădirea modernă, scena admirabil utilată, potrivit celei mai moderne tehnici, sala încăpătoare cu acustica perfectă, iată cîteva din caracteristicile noului teatru. Artiștii au pregătit pentru inaugurarea sa piesa „În numele revoluției" de M. Șatrov, în care este înfățișat un crîmpei din activitatea marelui Lenin. Mutarea în noua clădire a pus lucrătorilor teatrului probleme complexe, dacă se ține seamă și numai de faptul că decorurile au trebuit refăcute la noi dimensiuni, iar regia spectacolelor readaptată. Mîndria teatrului o constituie faptul că prezintă în permanență piese noi destinate copiilor, educării comuniste a tinerei generații.

— Autorii noștri, *a declarat Z. I. Horodovski, regizorul șef al teatrului,* scriu cu dragoste pentru copii și au prezentat colectivului teatrului o serie de lucrări noi. Printre ele se numără „Povestea populară", pusă în scenă de M. Bremener, „Emisiunea are loc din clasă", „Prietenele" de R. Arnștam, „Povestirea despre viteazul Kikile" de Nahutrisvili și Gamrekeli, „Noi și ei" de N. Dolina și altele.

Pe scena Teatrului Komsomolului Leninist se prezintă piesa „Nopțile albe" a cunoscutei scriitoare Vera Panova. Această piesă redă un episod din viața unei tinere fete sovietice, Nina. În timpul nopților albe fata întîlnește un băiat chipeș, de care se îndrăgostește. Dar băiatul nu îndreptățește încrederea ei. Fericirea lor se spulberă. Prietenii sar în ajutorul fetei, o ajută să găsească din nou drumul spre viață, să se încreadă în posibilitatea unei noi și adevărate fericiri. Această întîmplare simplă înfățișează spectatorilor frumusețea sentimentelor umane, care învinge pînă la urmă, puterea adevăratei iubiri care este capabilă să facă omul și mai minunat. Vera Panova și-a intitulat lucrarea „Piesă-discuție" și într-adevăr această piesă a stîrnit în Leningrad o mare discuție despre datorie, dragoste, viață. Peste 100.000 de spectatori din Leningrad și împrejurimi au asistat în sala Teatrului Komsomolului Leninist, participînd în mod activ la povestea Ninei și a lui Valeri.

Vă prezentăm nume noi

Am avut prilejul să asistăm la una din manifestările specifice ale tumultoasei activități artistice leningrădene: o seară a tinerilor interpreți care debutează la marile teatre ale Leningradului în stagiunea viitoare. „Vă prezentăm nume noi", acesta era titlul spectacolului. Alături de actori consacrați, artiști ai poporului și artiști emeriți, care dădeau „replica", tinerii absolvenți ai Conservatorului au susținut fragmente, în care aveau roluri principale. Viitorii actori ai Teatrului Mic de Operă, ai Teatrului Komsomolului Leninist și ai Teatrului V. F. Komissarjevski, au trecut, în fața publicului alcătuit din reprezentanți ai vieții culturale și obștești din Leningrad, cu succes examenul atît de mult așteptat. Alături de fragmente din baletul „Petrușka" de Stravinski au fost prezentate fragmente din piesele lui Rozov, Iuri Gherman, D. Granin, precum și din piesele părintelui dramaturgiei ruse, Ostrovski.

Recitalul de la Palatul lucrătorilor din artă „C. Stanislavski" a scos în evidență căutările creatoare ale artei dramatice leningrădene, izvorul inepuizabil de talente care debutează în fiecare an. Și, privindu-i pe tinerii de pe scenă ne gîndeam că peste cîțiva ani numele unora dintre ei vor fi cunoscute întregii Uniuni Sovietice și chiar peste hotare.

Alături de teatrele permanente, Leningradul devine în lunile de vară gazda a numeroase turnee din orașele sovietice și de peste hotare. Ansamblul de cîntece și dansuri al minerilor din Donbas dădea spectacole pe estradele orașului, ca și în parcul de cultură și odihnă Kirov ; Orchestra feminină de estradă din Moscova cînta în grădina Ismailov ; Teatrul de estradă al R.S.S. Moldovenești, sub conducerea lui Siko Aranov prezintă de asemenea spectacole la Leningrad. După turneul efectuat în multe țări europene, printre care și țara noastră, locuitorii din Leningrad așteptau cu deosebit interes Ansamblul de dansuri al lui Igor Moiseev, care a împlinit 25 de ani de la înființare.

Pe estradele de vară ale Leningradului urmează să apară un colectiv artistic argentinian și un grup de estradă din Mexic, orchestra de jazz americană dirijată de Benny Goodman, ansamblul de dansuri japoneze Kesi Igarasi, orchestra de jazz cehoslovacă a lui Karel Blach, ca și orchestra de estradă „Electrecord" care urmează să sosească din țara noastră.

În același timp străzile Leningradului erau pline de afișe care anunțau concertele de închidere ale stagiunii Filarmonicii din Leningrad. Nume bine cunoscute ca Igor Oistrah, Iakov Zak, Serebreakov, Gauk și alții vor încînta pe iubitorii de muzică din Leningrad cu prilejul Decadei interpreților de frunte din întreaga Uniune Sovietică.

Prezențe romînești

Urmărind activitatea artistică clocotitoare din Leningrad ne-am interesat, firește, de prezența artei romînești și am aflat cu satisfacție că interpreții și dramaturgii noștri sînt binecunoscuți și apreciați de publicul leningrădean. „O scrisoare pierdută" a marelui Caragiale a cunoscut un binemeritat succes pe scena Teatrului Academic Pușkin ; tot pe scena acestui teatru au fost prezentate piesele „Celebrul 702" de Al. Mirodan și „Titanic Vals" de Tudor Mușatescu. Cunoscutul regizor Tongstonov a pus în scenă, la Teatrul Mare Academic, piesa lui Mihail Sebastian „Steaua fără nume" ; Teatrul de păpuși „Țăndărică", care a fost în turneu la Leningrad, a întrunit sufragiile micilor spectatori și admirația oamenilor de artă. Cîntăreții romîni Teodora Lucaciu, Emilia Buciuceanu, Elena Cernei, Ladislau Konya, au obținut frumoase succese pe scena Teatrului Mare Academic de Operă și Balet „Kirov" din Leningrad ; Ștefan Ruha a fost solist la concertele Filarmonicii din Leningrad. La Ermitaj gravurile lui Perahim au fost prezentate într-o expoziție specială, care a stîrnit interes și admirație.

...În timpul nopților albe spectacolele „de seară" la Leningrad încep și se termină în plină zi.

I. MANEA și Z. FLOREA

Meridiane

VENEZUELA: Șase răscoale în patru ani

La interval de numai o lună de zile regimul antipopular al lui Betancour din Venezuela a fost zguduit de două răscoale armate. Prima a izbucnit la 4 mai în marele oraș portuar Carupano, extinzîndu-se de îndată și asupra unor localități învecinate. A doua, din 2 iunie, a avut drept centru Puerto Cabello, cea mai importantă bază militară a țării, a cărei garnizoană, în frunte cu comandantul adjunct al bazei, s-a răsculat, bucurîndu-se și de sprijinul unităților militare cantonate la Moron și în alte localități din apropiere.

Atît prima cît și cea de a doua răscoală armată au dus la înverșunate lupte între insurgenți și trupele guvernamentale, superioare ca număr, trimise împotriva lor cu tancuri, bombardiere și nave de război — și au fost pînă la urmă înăbușite.

O „regiune nevralgică" a Americii Latine

Răscoala militară de la Puerto Cabello a fost a șasea răscoală din Venezuela, în ultimii patru ani și cea mai sîngeroasă dintre ele. Numărul victimelor de ambele părți s-a ridicat la peste 400 morți și 700 răniți. Și, la fel ca și în cazul răscoalei precedente, o mare parte dintre insurgenți au reușit să scape de arestare, refugiindu-se în munți, unde s-au alăturat forțelor de guerilă care operează în regiunile Yaracuy și Falcon, ducînd un adevărat război de partizani împotriva regimului.

Venezuela, ca de altfel întreaga Americă Latină, este asemenea unei regiuni vulcanice zguduită permanent de cutremure și din cînd în cînd de erupții de lavă fierbinte a mîniei populare. Sărăcia de nedescris a populației și bogățiile imense ale țării, mizeria și lipsurile îndurate de cei ce muncesc și jaful monopolurilor din S.U.A., dragostea de libertate a poporului, însuflețit de exemplul Cubei revoluționare și teroarea dezlănțuită împotriva sa de guvernul Betancour iată factorii care explică evenimentele ce se petrec de o vreme încoace în Venezuela devenită — ca să folosim expresia unei agenții de presă occidentală — „una din regiunile cele mai nevralgice" ale continentului sud-american.

Venit la putere în urma răscoalei populare care a măturat, în prima zi a anului 1958, sîngeroasa dictatură a lui Perez Jimenez, Betancour s-a angajat să restabilească libertățile democratice, să ia măsuri pentru dezvoltarea economiei naționale a țării și pentru ridicarea nivelului de trai al populației. Dar curînd s-a văzut că nu era vorba decît de promisiuni demagogice din partea unui om care, la fel ca și predecesorul său, se află în slujba monopolurilor nord-americane.

Guvernul Betancour n-a adus nici o îmbunătățire în situația economică a țării și nici în viața poporului. Dimpotrivă. Înhămarea Venezuelei la carul „Alianței pentru progres" și acceptarea — în schimbul devalorizării monetei naționale — a unor împrumuturi din partea Fondului Monetar Internațional au dus la extinderea jafului monopolurilor, adîncirea dificultăților economice ale țării și a mizeriei populației, la creșterea revoltei maselor și întețirea represiunilor polițienești.

Caracterizînd, în cîteva fraze lapidare, situația din Venezuela, ziarul englez „Times" (care nu poate fi nicicum „suspectat" de simpatie pentru cauza poporului acestei țări) scria următoarele : „Populația Venezuelei a crescut cu 4 la sută anual adîncind șomajul și acuta problemă a locuințelor. Aproximativ 2 la sută din cei ce se îndeletnicesc cu agricultura (e vorba de marii latifundiari — n.n.) posedă circa 75 la sută din pămîntul arabil. Peste 300.000 de familii de țărani nu numai că n-au pămînt dar sînt și fără de lucru. Circa jumătate din populație e analfabetă iar serviciul medical în mediul rural este aproape inexistent. Mulți venezuelezi au foarte puțin sau n-au aproape de loc parte de bogățiile aduse de petrol... Țăranii ademeniți de perspectiva înșelătoare a unei vieți mai ușoare de terenurile petrolifere sînt împinși de curent spre orașe, sfîrșind adesea ca șomeri în colibele unor orașe rău mirositoare. ...Venezuela n-are aproape de loc industrie, iar agricultura este atît de neglijată încît în 1959 s-au cheltuit peste 154 milioane dolari pentru importul unor produse alimentare elementare...".

Petrol lampant din S.U.A.

Dispunînd de zăcăminte deosebit de bogate de „aur negru", Venezuela ocupă cel de al doilea loc între țările producătoare de petrol din lumea capitalistă. Deși în această țară se extrag anual peste 150 milioane de tone petrol, ea este complet lipsită de o industrie petrolieră națională. Petrolul brut, extras de mîna de lucru ieftină din Venezuela, ia drumul spre Statele Unite de unde se importă apoi adesea chiar și... petrolul lampant, pe prețuri înzecite.

Istoria jefuirii petrolului Venezuelei de către monopolurile din S.U.A. începe în anii primului război mondial. Compania „Shell", cea dintîi pe care au ademenit-o imensele zăcăminte de „aur negru", s-a asociat în curînd cu faimoasa „Standard Oil" a Rockefellerilor pentru a „opera" în vederea acaparării zăcămintelor. Președintele de atunci al Venezuelei, Castro, a fost mazilit, vicepreședintele Juan Vicente Homez și alți demnitari au fost cumpărați iar companiile monopoliste străine au ajuns adevărații stăpîni ai țării. În scurtă vreme au reușit să obțină din partea guvernului, sub formă de concesii, circa 6,5 milioane hectare pentru forări și cam tot pe atît pentru conducte petrolifere. Astfel, circa 15 la sută din întregul pămînt venezuelez a intrat pe mîna lor. Investițiile de capital nord-american în această țară — reprezentînd peste 60 la sută din totalul investițiilor S.U.A. în întreaga Americă latină — sînt evaluate azi la circa 4 miliarde dolari iar cele engleze la 1,8 miliarde. E vorba, desigur de o afacere rentabilă. Numai într-un singur an, în 1957, companiile petroliere au stors din Venezuela uriașul profit de 900 milioane dolari !

O lamă de bărbierit pentru fiecare tonă de minereu...

Petrolul nu este singura mare bogăție a solului, deosebit de înzestrat de natură, al acestei țări, din care monopolurile străine storc profituri fabuloase. În 1930 au fost descoperite în Venezuela cele mai bogate zăcăminte de minereuri de fier din lumea capitalistă. După cum spun venezuelezii, fierul se află imediat sub flori și palmieri și el poate fi extras pur și simplu cu lopata. Și pe această comoară au pus mîna monopolurile străine. Numai două mari companii din S.U.A. — „United States Steel" și „Bethlehem Steel Corporation" — principalele posesoare și exploatatoare ale zăcămintelor de fier venezueleze, extrag anual circa 20 milioane tone din acest prețios minereu pe care îl transportă pentru prelucrare, aproape în întregime în S.U.A., Venezuela fiind complet lipsită de industrie siderurgică și metalurgică. În ce privește cîștigurile aduse monopolurilor S.U.A. de exploatarea acestei bogății, e semnificativ faptul că prima din cele două companii menționate, plătește statului venezuelez un ridicol impozit de 1 la sută din valoarea minereului extras iar cea de a doua... nimic. Referindu-se la această situație, chiar și un ziar conservator din Venezuela a fost nevoit să scrie că „profitul obținut de visteria Venezuelei de pe urma exploatării zăcămintelor de fier poate fi exprimat simplu : o lamă de bărbierit pentru fiecare tonă de minereu".

Ca pe vremea lui Columb

Lipsită de industrie (cu excepția celei extractive, aflată în mîna monopolurilor străine) Venezuela are și o agricultură cumplit de înapoiată, în care predomină relațiile feudale. De altfel numai 3 la sută din suprafața pămîntului e lucrată. Din cele 25 milioane ha. pămînt arabil, 3 milioane aparțin unui număr de 700.000 de țărani, iar 22 milioane ha. sînt stăpînite de 7.000 de moșieri. Cei mai mulți dintre țărani nu posedă pămînt deloc, fiind nevoiți să muncească în condiții îngrozitoare pe moșiile feudalilor. „În Venezuela — scrie revista cubană „Trabajo" — muncitori agricoli, în accepțiunea clasică a cuvîntului, nici nu există. Acolo există doar sute de mii de țărani ruinați care alcătuiesc o masă imensă de oameni înnebuniți de mizerie, oameni pe care exploatatorii îi storc de vlagă și apoi îi aruncă pe drumuri. De fapt, vîrsta medie de 37 de ani care există în America Latină (din cauza mizeriei înspăimîntătoare — n.r.) permite exploatatorilor să scape repede de bătrîni".

Referindu-se la condițiile în care muncesc țăranii din Venezuela, ziarul vest-german „Frankfurter Rundschau" scria la rîndul său, recent : „Dat fiind că nu există cunoștințele necesare pentru folosirea mașinilor moderne și lipsește și capitalul pentru procurarea acestora, numeroși muncitori agricoli continuă să lucreze cu aceleași mijloace auxiliare primitive pe care le-au folosit predecesorii lor pe vremea descoperirii Americii. În rîndurile indienilor din regiunea Anzilor venezuelezi, plugul de lemn este singura unealtă de arat pămîntul. El nu poate pătrunde nici măcar la o adîncime de 20 cm. în pămîntul pietros..." Și același ziar vest-german scrie mai departe : „În concordanță cu productivitatea redusă a producției agricole este și venitul înspăimîntător de mic al populației de la țară. Întreaga populație agrară a Venezuelei, care reprezintă aproape 50 la sută din locuitorii țării, nu primește decît 10 la sută din venitul național. În pădurile virgine ale țării, mai ales în regiunea de-a lungul frontierei cu Columbia, mai locuiesc zeci de mii de indieni care nici nu cunosc un venit în bani, ci trăiesc din vînătoare și pescuit.

În zonele călduroase ale țării, adăpostul oamenilor se compune din colibe construite din lemn rotund și subțire și crengi de palmieri. Multe din aceste colibe nu au decît o singură încăpere în care familiile, compuse din numeroși membri, locuiesc, dorm, gătesc și mănîncă. În hamacurile prinse de stîlpii tavanului dorm oamenii mari, iar copiii dorm pe pămîntul gol și tare. Uneori mai trăiesc sub același acoperiș și cîteva animale de casă, păsări și porci. În interiorul Venezuelei mulți oameni sînt subalimentați".

În asemenea condiții nu este de mirare că mînia poporului Venezuelei clocotește ca într-un cazan sub presiune. Și nu este de mirare nici faptul că monopolurile imperialiste, adevărații stăpîni ai țării, recurg, cu ajutorul oamenilor lor instaurați în guvern, la tot ce le e în putință spre a reprima mînia populară pentru a putea menține mai departe actualele rînduieli. Dar cele șase răscoale armate din ultimii patru ani, operațiile de guerilă ale partizanilor din munți ca și puternicele acțiuni de masă — de la demonstrațiile de stradă pînă la incendierea unor întreprinderi ale monopoliștilor, — demonstrează că aceste rînduieli nu vor mai putea fi mult timp menținute.

A. STANCIU

Magazin reportaj

Studenție

(Urmare din pag. 1)

vidual. În multe institute, asemenea celui Politehnic din Cluj, la consultațiile cu cadrele didactice, studenții au cerut revizuirea materiei predate. Institutele bucureștene, Petrol-gaze și geologie, Construcții, Agronomie au acordat o atenție deosebită consfătuirilor profesionale. La Institutul pedagogic de 3 ani din Galați hotărîrea colectivului asupra studenților rămași în urmă a avut rezultate foarte bune. La Institutul agronomic din Iași agitația vizuală, prin care studenții erau antrenați în acțiunile de bună pregătire pentru examene, a ocupat un loc important. La Institutul politehnic din Capitală s-a desfășurat o largă campanie pentru a se aduce proiectelor unele îmbunătățiri în concordanță cu cerințele tehnicii noi — cerință cu atît mai imperioasă la anii mari. Pentru executarea acestor îmbunătățiri, mulți studenți s-au deplasat în producție. Rezultatele au fost foarte bune. Viitorii ingineri au cunoscut detalii care i-au ajutat să execute proiectele la un nivel calitativ superior, să fie predate cu mult timp înainte de termenul prevăzut. Acțiunile pentru ajutorarea studenților din anul I au fost generale ; pretutindeni cei mai tineri dintre tineri s-au bucurat de un sprijin multilateral.

Entuziasmul în toate aceste acțiuni a fost colectiv !

Astăzi studentul, oriunde-și rotește privirile, întîlnește noul : cămine luxoase, laboratoare moderne, biblioteci excelent înzestrate, stadioane, săli de spectacole. Toate sînt darul părintelui său iubit, partidul, și atunci este conștient că trebuie să răspundă acestei griji. De aceea se pregătește conștiincios la gîndul că societății socialiste îi trebuie intelectuali înarmați cu cunoștințe de cel mai înalt nivel.

S-au scurs cîteva zile de la data începerii noii se-

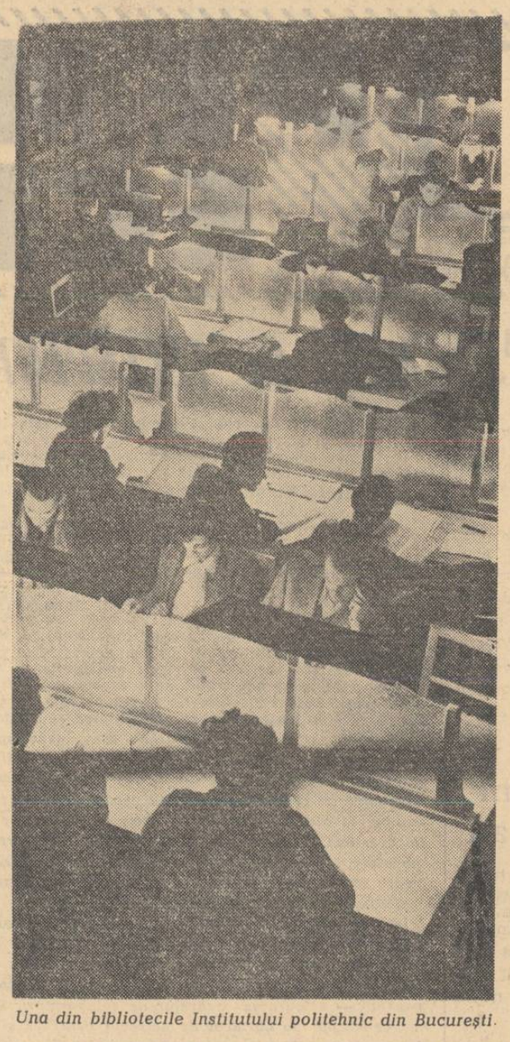

Una din bibliotecile Institutului politehnic din București

siuni de examene. Rezultatele de bun augur obținute pînă acum se înmănunchiază într-un preludiu excelent la bilanțul încheiat odată cu ziua în care studenții vor păși într-o vacanță minunată. Grupa 312 din anul I — Facultatea de științe naturale de la Institutul pedagogic de 3 ani din Brașov a obținut la examenul de geologie-paleontologie media 9,33 ; fostul muncitor de la Atelierele C.F.R.-Arad, Alexandru Farcaș, astăzi student la Conservatorul „Gh. Dima" din Cluj și-a încheiat sesiunea de examene care-i precede lucrarea de diplomă cu trei note de 10 ; grupa 435 din anul V Facultatea de filologie-Universitatea din București a obținut la examenul de literatură română cinci note de 10, șase de 9, șapte de 8.

Iată cîteva exemple ale străduinței studenților pentru obținerea unor rezultate cît mai bune, rezultate care să le aducă, la cît mai mulți, titlul de cinste „fruntaș la învățătură".

Cornel TABACU

Oaze în pustiul înghețat

Călătorului prin regiunile veșnic înghețate ale Extremului Nord al U.R.S.S. i se înfățișează în unele locuri un peisaj curios. Ici, colo, în mijlocul zăpezilor eterne, apar mici insulițe de pămînt acoperite cu vegetație și chiar presărate cu flori. Care este originea acestor „oaze" pierdute în pustiul înghețat al Siberiei de Nord ? La fel ca și adevăratele oaze ale deșertului insulele verzi polare sînt creația izvoarelor. Aici însă este vorba de izvoare de apă caldă, care își au sursa în adîncimile scoarței terestre, acolo unde temperatura pămîntului este ridicată (se știe că temperatura crește pe măsură ce coborîm spre centrul pămîntului).

Datorită ingeniozității oamenilor acest fenomen nu a rămas o simplă curiozitate naturală ci a început să fie folosită în scopuri utile. Geologii sovietici au explorat regiunile bogate în izvoare calde și au întocmit hărți detaliate ale acestora în scopul folosirii lor ca sursă de energie.

În afară de nordul Siberiei nenumărate surse de apă caldă au fost semnalate în Kamciatka, în insulele Kurile și în Caucaz. Izvoarele termale, ce depășesc uneori temperatura de 100°C pot servi la încălzirea orașelor și alimentarea lor cu apă caldă. Astfel, în Daghestan o parte din ele sînt utilizate iar în Caucaz se lucrează la amenajarea izvoarelor cunoscute pentru încălzirea orașelor Tbilisi și Grosny. Uneori pentru a se croi drum apei calde din adîncuri se execută foraje ce pot atinge adîncimea de 4.000 m. Însfîrșit, calculele efectuate de geologi au arătat importanța economică a acestei inepuizabile surse de energie. Rezultatele lor dovedesc că numai izvoarele descoperite pînă acum ar putea asigura încălzirea și alimentarea cu apă caldă a 60 de orașe și a 100 de districte ale U.R.S.S.

Viață vegetală la temperatura zero absolut

Zi de zi științele naturii aduc noi argumente care sprijină ipoteza existenței vieții și pe alte planete. Unul din motivele pentru care viața apare imposibilă pe marile planete exterioare (Jupiter, Saturn, Uranus, Neptun) este faptul că pe aceste planete domnește o temperatură foarte scăzută.

Or, o serie de experiențe duse la bun sfîrșit de savantul botanist sovietic acad. Tumanov au dovedit că unele plante pot supraviețui după ce au fost supuse la temperaturi extrem de scăzute, apropiate de zero absolut. Experiențele s-au efectuat asupra unor ramuri care au fost supuse unei congelări treptate. După o primă răcire, în cursul căreia s-a atins treptat o temperatură de minus 40°C și care a produs o călire a ramurilor, acestea au fost cufundate pe rînd în azot lichid, apoi în hidrogen lichid, unde s-au ținut timp de două ore la temperatura de minus 217°C. Apoi au fost introduse din nou în azot lichid. Readuse la temperatura normală, ramurile și-au reluat cursul vegetației și au dat muguri. Aceste rezultate pozitive se datoresc metodei de călire treptată : ramurile care au fost supuse dintr-o dată unei temperaturi de minus 14,5°C au pierit.

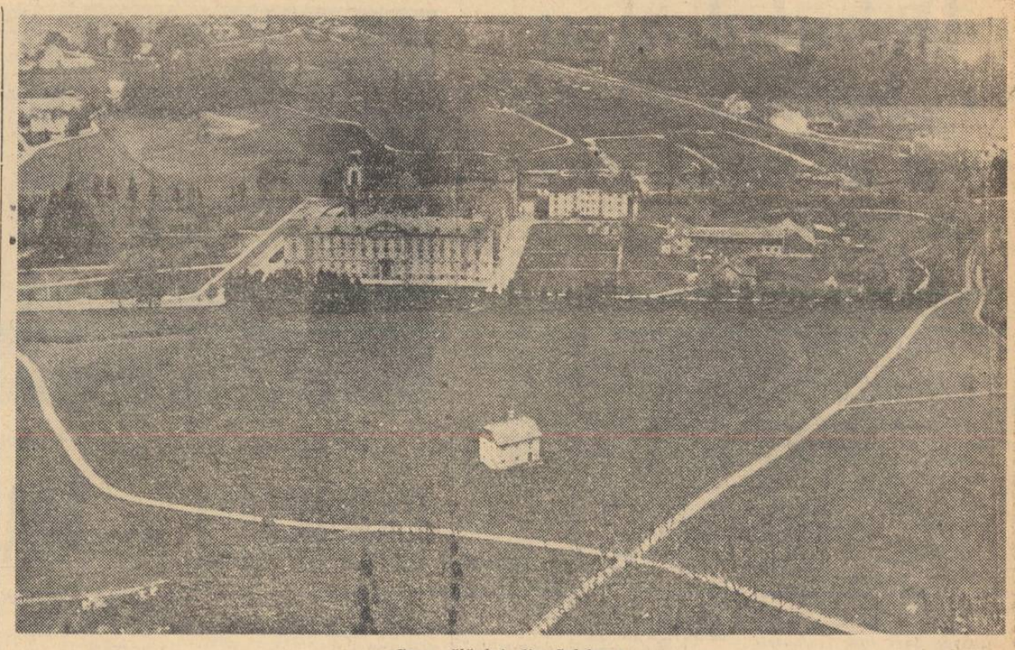

Casa călăului din Salzburg

DE LA SALZBURG LA HOHEN-TAUERN

(Urmare din pag. 1)

le plătelor goale te face să calci mai ușor. Să n-acoperi susurul flăutului fermecat ce alintă somnul orașului.

Am ajuns în piața catedralei, piața unde în timpul festivalurilor muzicale mii de oameni se adună să asculte și să vadă — pentru a cîta oară ? — cum a scăpat din ghiarele morții bogatul Jedermann.

Am încheiat plimbarea noastră nocturnă mergînd în piața ce poartă numele celui care prin opera sa a adăugat o nouă strălucire faimei orașului, piața Mozart. Aici, la umbra turnurilor și cupolelor se află statuia compozitorului. Maiestos, dominînd piața, parcă își primește vizitatorii veniți să-l omagieze.

Să vizitezi Salzburgul într-o zi este un lucru imposibil — scrie prospectul oficiului local de turism. Și pentru a te consola, ți se fac cîteva recomandări cum să-ți organizezi excursia pentru a vedea cît mai multe lucruri din orașul frumuseții. Mărturisesc că deși programul nostru ne-a organizat riguros excursia n-am reușit să vedem în ziua pe care am petrecut-o la Salzburg ceea ce ne recomanda prospectul.

Fiecare loc, fiecare casă, fiecare stradă își are în Salzburg istoria sa. Și ești tentat să afli această istorie ale cărei începuturi se înscriu de pe vremea romanilor. Poți să nu te oprești în frumosul și cochetul parc Mirabell, să-i admiri minunatele statui și panorama ce ți se deschide spre fortăreața Hohensburg ? Sau poți să nu treci și prin grădina cu pitici și pe la cel mai vechi teatru cu culise verzi ? (culisele sînt formate din arbuști tunși special). Iar dacă te afli în curtea Mozarteumului nu te poți despărți ușor de micuța căsuță în care Mozart și-a compus una din capodoperele sale, „Flautul fermecat". Căsuța aceasta din lemn, ce seamănă mai mult cu o mică baracă, a fost adusă aici din Viena pentru a completa peisajul ce la tot pasul îți amintește că aici s-a născut cel ce avea să fie slăvit abia după 50 de ani de la moarte. Este parcă în această insistență, de ați aminti la tot pasul că te afli în orașul lui Mozart, o recunoaștere a faptului că autoritățile contemporane nemuritorului compozitor au greșit neacordîndu-i din timpul vieții cinstirea pe care o merita din plin.

Strecurîndu-se prin străduțele înguste, autocarul ne-a purtat prin principalele piețe ale vechiului oraș. Fiecare dintre acestea au nota lor proprie, o statuie, felul clădirilor, mărimea lor. Iată, piața palatului rezidențial care are cea mai mare fîntînă baroc din această parte a Alpilor.

Revenim în piața catedralei. Cu acest prilej aflăm că fiul lui Max Reinhardt, inițiatorul festivalurilor muzicale din Salzburg, a prezentat anul trecut „Jedermann" într-o montare nouă, modernistă. Montarea aceasta nu s-a bucurat de succes. Notăm în fugă lucrurile interesante pe care însoțitorii noștri ni le povestesc despre Salzburg. Dar timpul trece. Abia reușim pînă la prînz să vizităm casa în care s-a născut Mozart, palatul unde au loc festivalurile din Salzburg și noua sală de concerte. Această sală, nouă, este o construcție ce răspunde celor mai exigente cerințe muzicale. Încăpătoare — 2 371 de locuri — ea dispune de o scenă mare cu instalații moderne precum și de cabine pentru transmisii radiofonice, transmisii ale televiziunii și înregistrări. Acustica este fără cusur. Sala și foaierele au fost construite într-un vechi manej. Locul scenei a fost săpat în stînca colinei Mönchsberg.

Folosind apele ghețarilor din masivul Hohen-Tauern, constructorii austrieci au creat două lacuri de acumulare : Wasserfallboden la 1 672 m., și Mooserboden la 2 036 m. Apa strînsă în aceste două lacuri de acumulare este folosită de turbinele a două uzine : una cu o capacitate de 112 MW așezată la baza barajului lacului de acumulare Wasserfallboden — barajul Limberg și alta cu o capacitate de 220 MW așezată în valea Kaprun. La uzina de la Kaprun apa vine din lacul Wasserfallboden printr-un tunel de aducțiune lung de aproape 9 km. iar apoi prin patru conducte forțate așezate pe versantul de nord est al masivului.

Pentru a avea o rezervă suficientă de apă, constructorii au mai creat un lac de acumulare pe versantul Hohensalzburgului. Într-adevăr, la orele 18 orga a început să cînte. Sunetele ce veneau pînă jos la noi erau asemănătoare unui muget de taur. De altfel orga se și numește „taurul din Salzburg". Odinioară, „mugetul" acesta vestea locuitorii Salzburgului că se apropia o primejdie, de obicei primejdie de război. Ascultînd sunetele acestei orgi nu poți să nu te gîndești că din Salzburg se aud și azi pînă în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii acorduri muzicale ce pornesc din frumosul palat al festivalurilor. Locuitorilor Salzburgului le place să asemuiască mesajul acesta muzical cu un mesaj ce cheamă la înțelegere, la prietenie și pace între popoare.

A doua zi dimineața am părăsit frumosul Salzburg, Roma germană orașul baroc, orașul festivalurilor și al congreselor, cum îl numesc prospectele turistice, și am pornit spre sudul Landului Salzburg, spre districtul Oberpinzgau.

În acest district se află o mică localitate care a devenit tot mai cunoscută în ultimii ani. Numele ei este Kaprun. Așezată nu departe de Zell am See, una dintre frumoasele stațiuni climaterice austriece, mica localitate Kaprun este azi din ce în ce mai des vizitată de turiștii austrieci și străini. Ceea ce a transformat Kaprunul într-o localitate turistică nu este numai priveliștea ce se oferă vizitatorului care poposește aici. Această priveliște, ce-ți înfățișează culmile înzăpezite pînă tîrziu ale Hohen-Tauernului, proiectate pe vîrful ce stă parcă să spargă cerul, al Grossgloknerului, nu-i ceva neobișnuit pentru peisajul de munte austriac. Ceea ce a făcut din Kaprun un punct de atracție pentru dornicii să umble și să afle frumuseți și lucruri noi este construcția originală a grupului de hidrocentrale Glockner-Kaprun.

Folosind apele ghețarilor din masivul Hohen-Tauern, constructorii austrieci au creat două lacuri de acumulare : Wasserfallboden la 1 672 m., și Mooserboden la 2 036 m. Apa strînsă în aceste două lacuri de acumulare este folosită de turbinele a două uzine : una cu o capacitate de 112 MW așezată la baza barajului lacului de acumulare Wasserfallboden — barajul Limberg și alta cu o capacitate de 220 MW așezată în valea Kaprun. La uzina de la Kaprun apa vine din lacul Wasserfallboden printr-un tunel de aducțiune lung de aproape 9 km. iar apoi prin patru conducte forțate așezate pe versantul de nord est al masivului.

Pentru a avea o rezervă suficientă de apă, constructorii au mai creat un lac de acumulare pe versantul sudic al masivului Hohen-Tauern. Acest lac situat la 2 000 de m. înălțime poate distribui apa direct, tot printr-un tunel în fiecare din cele două lacuri de acumulare.

Grupul uzinelor electrice de la Kaprun este folosit ca grup energetic de vîrf. El este cuplat la sistemul energetic național în perioadele de vîrf, adică atunci cînd consumul de curent electric depășește limita capacității sistemului energetic în funcțiune. Cînd nu este necesară intervenția sa, Kaprunul lucrează cu o capacitate redusă și folosește curentul produs pentru a pompa apa din lacul Wasserfallboden în lacul Mooserboden.

Ca să ajungă la cele două lacuri de acumulare din masivul Hohen-Tauern, vizitatorul are la îndemînă vara un teleferic, un ascensor pe plan înclinat și o șosea, iar iarna un tunel ce străpunge muntele, ajungînd pînă la uzina Limberg. Tunelul are o lungime de aproape 3 km. Dintre aceștia 900 m. sînt înclinați și sînt parcurși cu ajutorul unui ascensor-vagonet, ce urcă circa 590 m. De la uzina Limberg, care se află așa cum am mai arătat la baza barajului, pentru a ajunge sus, pe baraj, se folosește un alt ascensor-vagonet, care urcă în plan înclinat, circa 100 m.

Ne-am urcat sus, pe barajul lacului Wasserfallboden după ce mai întîi am vizitat uzina. În fața noastră ni s-a deschis priveliștea bazinului Hohen-Tauern. Aici iarna domnește încă în bună voie, deși la poalele munților totul e înverzit și înflorit. Pe coastele munților se văd urmele avalanșelor rostogolite nu de mult. Pe aceste urme se zăresc cîteva pete mici, negre, alergînd. Le privim mai cu atenție. Sînt capre negre care hălăduiesc în voie. Poate că au simțit și ele venirea primăverii. Șoseaua ce urcă aici sus, la cele două lacuri de acumulare, este încă troienită. Abia îi ghicești conturul.

Deodată liniștea desăvîrșită ce domnește aici sus este întreruptă de bizîitul unui motor de avion ce zboară pe sub nori, urmînd firul văilor. Bizîitul acesta amplificat de rezonanța pereților stîncoși are în el o notă stranie, ceva de alarmă. Am aflat mai tîrziu că avionul caută niște alpiniști surprinși de o avalanșă.

Cîtă vreme am stat sus pe baraj, norii n-au lăsat să se dezvăluie privirii noastre frumusețile crestelor din jur. Ca și cum frumusețile acestea nu se descoperă decît celor ce s-au arătat demni de ele, trudind la urcuș. Ori noi urcasem pînă sus cu ascensorul-vagonet.

Aurelian NESTOR

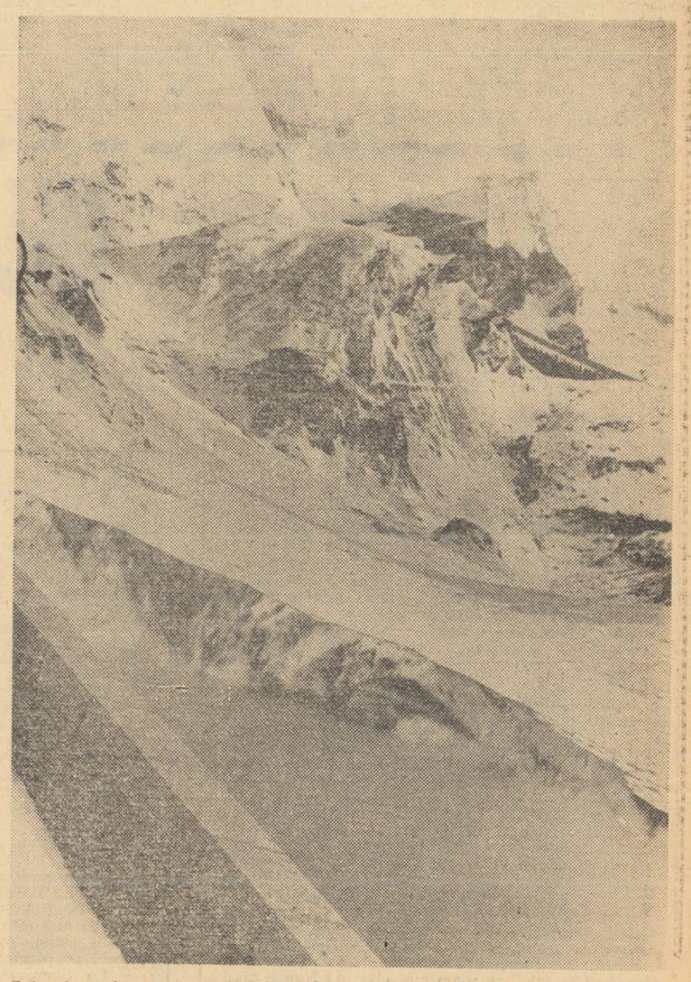

Cele două lacuri de acumulare, Wasserfallboden (în față) și Mooserboden (în fund)

(Urmare din pag. 1)

Comoara

tinei, ale Găeștilor. Terasarea dealurilor, plantarea lor cu pomi și viță de vie a devenit de patru-cinci ani încoace o acțiune de masă la care cu entuziasm și tragere de inimă iau parte, în regiunea Argeș, mii și mii de oameni.

Ce-i îndeamnă la această muncă ? Cum a devenit atîta de populară o acțiune cîndva necunoscută ? Întrebările, legitime cred, au nevoie de răspuns.

Să începem cu începutul. A fost făcut prin aste locuri, poate primele din țară, în 1956. Terasele atunci executate la Bilcești, spre mirarea țăranilor din Valea Mare Pravăț care socoteau o nesăbuință fără pereche urnirea pămînturilor încremenite de veacuri pe dealuri priporoase unde abia se cătărau caprele, se văd și azi. Nu-s pe-o mare suprafață : un hectar și jumătate. Au acuma, cînd sute și sute de hectare de coastă au fost terasate mai bine și mai frumos, valoarea unui document, să-i zicem, istoric. Această coastă stearpă, transformată de om în livadă este începutul plantărilor din Valea Argeșelului și începutul marii bătălii pentru transformarea unor rîpi în grădini roditoare.

Aici, unde-a fost leagănul ideii, pe-un pinten de deal cuprins între drumul spre Bilcești și cel spre Tîrgoviște, pe același deal, Argeșelul, așezat drept în fața culmii pietroase a Mateiașului, un grup de colectiviști lucrează de zor. Terasează zece hectare pe versantul nordic (dinspre șoseaua Cîmpulung-Tîrgoviște) urmînd să extindă lucrarea pînă la terasele secției I.C.H.V. (Institutul de cercetări hortiviticole) de la Bilcești. În urma săpăturilor vin oameni care aduc și pun pe locuri gunoi de grajd.

— **Cum merge tovarăși ?...** întreabă cineva către pilcul de oameni.

— **Bine, cum să meargă ?! Mai avem puțin și-i gata...**

— **Păi, faceți terase pe tot dealul ?** Cineva rîde. **„Azi nu. Nici mîine. Dar facem !..."**

Vorba nu-i aruncată în vînt. E-un adevăr.

Și-apoi, cum să nu facă cînd orice colectivist din Valea Mare Pravăț îți explică pe dată avantajele teraselor. Nu numai folosul plantării cu pomi — deci al fructelor — ci mai ales folosul cultivării teraselor, pe sub pomi. Dealul neterasat, nelucrat, dădea înainte o coasă și aceea nu prea bună; în rest, îl păsunau. Nu era mare scofală. Anul trecut, pe terase, sub pomi, cei din Valea Mare au obținut, pe o suprafață de 70 de hectare, cîte 15.000 kg cartofi la hectar și de pe o suprafață de 30 hectare cultivate cu porumb siloz, 20.000 kg. la hectar masă verde. Rezultatul a stimulat. În acest an colectiviștii de aici cultivă 100 de hectare cu cartofi, 40 de hectare cu porumb siloz, 25 cu trifoi, 20 cu sfeclă; în total, 200 de hectare. Ce înseamnă asta ? Înseamnă sute de tone de produse hrană pentru sute de animale. De unde o dobîndesc ? E un dar al dealurilor cîndva sterpe. E o comoară aflată datorită științei, datorită rodniciei unor căutări îndrăznețe, întemeiate pe știință.

Drum larg noului

Din Valea Argeșelului, urc pe o potecă care taie piept dealul, sus, pe culme. O iau la îndemnul celor ce-mi spun că bucuria priveliștei răsplătește truda. E adevărat. De la înălțime, Valea, cu ambele versante terasate, pare un imens amfiteatru. Un stadion uriaș, lung de cel puțin un kilometru. Pe fiecare bancă a stadionului, în loc de spectatori, un șir de pomi. Mii și mii de pomi. Sub ei, pe fiecare terasă, culturi de legume, tufane de coacăz negre. Grădina este superbă, e făcută pe locuri unde, cu ani în urmă, răsăreau mărăcinișuri.

Pe alte coaste de dealuri, de astă dată ale I.C.H.V., sîntem călăuziți într-o livadă tînără, nespus de ciudată. Pomii, rînduiți tot pe terase, n-au forma circulară obișnuită, ci forma unei mîini cu degetele răsfirate. Priviți pe șir, pomii sînt o linie, ca și cînd ai privi palmele mîinilor una lîngă alta, în profil. Priviți din față, unul lîngă altul, pomii par un zid de verdeață. Un zid de mîini, de palme cu degetele răsfirate. De asta, asemenea fel de cultivare a pomilor se și numește **în palmetă**.

Cele ce văd nu-s o ciudățenie, nici un capriciu al cercetătorilor, ci o experiență menită să sporească productivitatea merilor.

Ce avantaje reprezintă această palmetă ? Orientînd arborele către răsărit — apus, el are o însorire permanentă din zori pînă seara. Apoi noua lui formă oferă o mai bună aerisire. În al treilea rînd, grăbește cu cel puțin un an intrarea pe rod. În fine, înlesnește (lăsînd mai mult spațiu pe rînduri) stropirile și lucrările mecanizate, ceea ce duce la scăderea prețului de cost.

Palmetele se obțin prin arcuiri ale ramurilor pe două suporturi încrucișate ca un X. Aceste arcuri iau locul tăieturilor de coroană și, ducînd la orizontal ramurile, două cîte două, grăbesc formarea rodului printr-o dirijare mai bună a substanțelor nutritive.

După toate semnele, evoluția pomilor — 2500 de bucăți — puși anul trecut pe zece hectare, e bună, palmetele dovedindu-și foloasele. Desigur că deocamdată oamenii le privesc cu curiozitate. Cum au privit cîndva și terasările. Urmează să-i convingă practica, experiența, rezultatele. Ea va deschide drum în continuare noului, pe care un mănunchi de oameni entuziaști îl caută, bucurîndu-se de posibilitățile create și în această privință, de regimul nostru democrat popular.

Castelul din pădure

Printre plantațiile de pomi, de pe coaste, prevăzute toate, la diferite parcele, cu tăblițe mari care menționează experiențele ce se efectuează, ajungem la un castel semeț durat din zid de piatră, drept în creștetul Bilceștilor, lîngă pădure, față în față cu zidul Făgărașilor care albăstrește în zare înmuind culmile Păpușii și ale Ezerului, în nouri subțiri ca o fumegare.

În acest palat, cu laboratoare albe, cu pereți de faianță imaculată în care te poți oglindi, la mese lungi pe care odinnesc rastele cu eprubete, lucrează cercetătorii, în frunte cu ing. Popa, șeful secției I.C.H.V. Bilcești. În locul acesta, departe de șoseaua cea mult bătută de lume, au la îndemînă utilaj modern și o literatură bogată. Au săli de bibliotecă și club, putința unei vieți civilizate, confortabile chiar, condiție optimă creată pentru cercetări.

Dar munca cercetătorilor, mai mult decît în laboratoare, e în cîmpurile de experiență, între pomi. Aici urmăresc ei dezvoltarea mărului și-i cercetează floarea, aici veghează sorocul rodirilor, aici aleg soiurile bune de cele rele, metodele de muncă cele mai la îndemînă, mai folositoare și mai ieftine. Împreună cu ei lucrează și 15 colectiviști. Sînt oameni care-și primesc plata ca oricare alt lucrător, dar care în fiecare zi, cîte două, trei ore vin la cursuri. Profesori le sînt cercetătorii stațiunii, aceiași oameni care în cursul zilei i-au îndrumat la lucrări practice. Colectiviștii vin aici trimiși de gospodării și lucrează din primăvară pînă în iarnă. Lucrează, dar mai presus de asta învață. Învață și pun apoi, în slujba colectivei lor, cunoștințele dobîndite. Învață tot ce-i nou în pomicultură și devin, în satele lor, propagandiști ai noului.

În acest fel, „castelanii" din pădure se leagă de satele vecine nu numai prin experiență și rezultate, ci și prin oameni cu care trăiesc și muncesc împreună.

Fără a intra în amănuntele cercetărilor științifice, ceea ce e de reținut ca linie generală a orientării lor, este căutarea celor mai bune, a celor mai ieftine metode de lucru, pentru a contribui la grabnica transformare a dealurilor golașe în grădini roditoare.

Sînt deci și locuitorii „castelului din pădure" căutători de comori. Ba mai mult, sînt o adevărată școală de căutători. Au aflat comoara și caută neobosiți să-i sporească strălucirea și măreția. Ceea ce fac, îi bucură. Munca lor entuziasmează și cuprinde, fără excepție, toate satele argeșene, de sub munte pînă la șes, mărturisind avîntul țărănimii colectivizate, dorința ei nestrămutată de-a munci stăruitor pentru transformarea dealurilor sterpe în grădini înfloritoare, pentru a ridica, sub conducerea partidului, în condițiile noi create de colectivizare, pe noi trepte, agricultura noastră socialistă.

Virgil DĂNCIULESCU

MORAVURI ȘI NĂRAVURI

„Sînt doar în trecere"

De cîteva zile nevastă-mea e în delegație, așa că mă gospodăresc singur. Gospodăreala, însă, se rezumă la niște brînză pe care o aveam în casă, ouă și cam atît, — că am avut o lucrare urgentă de predat azi. În sfîrșit am predat-o și acum vreau să mă recompensez.

— Tovarășe ospătar, fii te rog drăguț și fă-mi un mușchi de vacă, adu-mi lîngă el o salată verde, o jumătate de vin cu sifon... și mai departe om vedea noi.

Vă recomand din toată inima mușchi de vacă la grătar, dar cu foarte puțină sare și nimic, nimic altceva... este grozav, se topește-n gură. În așteptarea deliciosului festin, îmi arunc ochii prin restaurant, poate întîlnesc vreun cunoscut. Și surpriza plăcută nu întîrzie să apară ; trece printre mese, cercetînd cu un aer degajat farfuriile consumatorilor.

— Titi, Titi... să trăiești !

— Salve !

— Ia loc.

— Nu, nu stau, sînt doar în trecere *— și se așează descheindu-și haina.*

— Vrei să iei ceva ?

— Nu iau nimic, nu ți-am spus că sînt în trecere ?...

— Da, exact.

Ospătarul, urmat de un ajutor, îmi aliniază în față mușchiul, salata, pîinea, îmi toarnă un șprit, apoi se dă un pas înapoi și-și privește opera — adică pe mine — care sînt pur și simplu extaziat de această priveliște. Paleta culorilor se armonizează divin, de la verdele crud — nevinovat al foilor de salată, la accentele de un brun puternic pe care grătarul le-a lăsat pe pieptul mușchiului sîngeriu, trecînd prin galbenul tomnatic ofilit al cartofilor prăjiți. Compoziția este echilibrată de silueta svelță a paharului, în care pare că s-a revărsat toată poezia de pe Valea Călugărească, înălțînd baloane minuscule pentru sărbătorirea mea.

— Mai adu un pahar, te rog.

— Nu, nu-i nevoie — intervine Titi prompt.

Ospătarul dă din umeri și se depărtează satisfăcut. Mă simt destul de prost să mă înfrupt de unul singur din aceste bunătăți, dar pînă la urmă îmi fac curaj. Mă înarmez cu cuțitul și furculița, ochesc un cartof rumen și dau să încep. Titi însă, cu un gest plin de grație, îl apucă cu două degete și-l face să dispară dincolo de falanga dinților săi superbi.

— Delicioși, dar n-au destulă sare. Apucă solnița, îmi ia cuțitul din mînă și monocromează cartofii cu o glazură albă de sare. Apoi îmi înapoiază cuțitul și se lasă pe spate satisfăcut. Iau un cartof, dar îl înghit pe nemestecate. Asemenea potroacă nu poate ține nimeni în gură. Vreau să beau puțin vin, să-mi clătesc gura, dar mă dovedesc din nou mai puțin rapid în mișcări decît Titi, care a și golit jumătate de pahar.

— Bun, dar prea-i de vară și scoate sticla din frapieră, completînd restul paharului cu vin. Prevăd cu spaimă că voi rata această cină, pentru care m-am pregătit cu atîta apetit.

— Poate că totuși vrei să iei ceva, te rog, îmi face mare plăcere.

— Nu frate, nu-ți spusei, nu stau, nu iau nimic, sînt doar în trecere — și mai ia un cartof, delicat, cu două degete. Tai friptura în bucăți mici și înfig cîteva scobitori.

— Totuși, dacă vrei, te rog... Titi nu poate să se opună, pentru că este cu paharul meu la gură, dar scutură violent din deget a refuz categoric. Întorc capul căutînd un pahar să-mi pot astîmpăra setea pe care mi-a provocat-o saramura de cartof. Amicul mă bate rizînd pe umăr ca pe vremea studenției :

— Știu ! Te uiți după cimbru, cred și eu, mușchiul de vacă fără cimbru nu face nici două parale și apucă, în stilul său caracteristic, o bucată de friptură, pe care o mestecă cu aer de cunoscător.

— Nu ! — protestez eu speriat, — eu nu mănînc cu cimbru.

— Atunci trebuie să pui neapărat piper. Mai ia o bucată de carne și cu coada furculiței îmi înnegrește friptura de piper.

— Știi, Titi, eu n-am voie să mănînc piper.

— Da ? se miră el cu toată candoarea, nu-i nimic se curăță imediat.

Fulgerător ridică farfuria și suflă cu toată puterea peste ea. Dacă nu ți-a dat nimeni cu piper în ochi, pot să afirm cu toată certitudinea că nu știi ce-i viața !... Nu știu cît am bocit cîrindu-mi batista în ochi, în ori ce caz cînd am reușit să deslușesc cele dimprejur potolindu-mi lacrimile, Titi plecase. Ospătarul stătea lîngă mine cu fața crispată de mirare. Într-un tîrziu se aplecă la ureche și-mi șopti :

— Persoana care a stat aici v-a dat o veste atît de proastă ? Îmi pare sincer rău pentru dumneavoastră. Cu ce vă pot ajuta ?

— Fă-mi te rog nota și pune-mi o porție de brînză la pachet !

Mircea ALBULESCU

Debutul meu în „lumea mare"

Schiță de Poncela (Spania)

Este cert că nu mai puteam amîna măcar cu o zi debutul meu în „lumea mare", adică în înalta societate.

Pe măsură ce faima mea de peruchier începea să se răspîndească, primeam tot mai multe și mai parfumate invitații, în care eram rugat, în mod pompos, să particip la cutare sau la cutare bal, ori serată mondenă.

Singur dumnezeu știe cît am rezistat, înainte de a pune pentru prima dată piciorul în saloanele strălucitoare, pentru că atît seratele aristocratice, cît și recolta de linte mă lasă cu totul indiferent și dezgustat; totuși marțea trecută m-am văzut obligat să promit că mă voi duce la recepția excelentissimei senorii, contesa de Aromas de Piedrahita, nobilă și aristocratică damă, care este posesoarea unei rare frumuseți și a unui guturai cronic, pe care nici pilulele doctorului Mackenzie nu izbutește să i-l vindece...

Vineri la orele 11 seara am intrat în pomposul și igrasiosul palat al contesei Piedrahita. De îndată ce m-a zărit, un majordom s-a apropiat de mine, privind în tavan, și a răcnit, cu glas de stentor:

— Numele dvs., înălțime!

— Înălțimea? 1.70, fără tocuri de crep, i-am răspuns.

După ce m-a mai calificat drept „grație", „luminăție" și alte titluri eclesiastice, am înțeles că vrea să mă legitimez.

— Numele dv. patronimic, mi-a precizat el, binevoitor.

I l-am mărturisit la ureche și atunci a catadixit să mă pofticească prin diferite saloane mobilate cu invitați. În cele din urmă se opri în fața unei uși. Încăperea era înțesată de lume. Majordomul strigă tot buletinul meu de identitate, la fel cum se procedează în sălile de așteptare ale dentiștilor. Cred că megafonul casei se stricase de prea multă întrebuințare...

Toți asistenții se întoarseră spre ușa pe care urma să intru — unii chiar renunțînd la coada de la bufet. Mi-am aranjat grăbit reverele fracului și am pășit în salon. Am surîs în gol și i-am imitat pe ceilalți, făcînd o mutră timpă. Contesa Aromas de Piedrahita m-a întîmpinat, arătîndu-și toți dinții:

— Ah, iubite prietene, îmi strigă, cu dulceața vocii unui hamal afumat — vino să te prezint...

Am căutat să mă adaptez, pe rînd, condiției sociale a celor prezentați.

— Bancherul Rodriguez, de la banca Rodriguez-Rodriguez și iar Rodriguez, din Friburg.

— Vă sărut carnetul de cecuri, domnule, i-am spus bancherului — și rămîn la picioarele contului dvs. curent. Să vă crească mari dolarii.

Bancherul mă privi cam strîmb.

Contesa urmă cu prezentările; îmi arătă un individ searbăd, cu înfățișare de zahariniță:

— Ataşatul legației Sudanului — mă informa gazda.

— Domnule, vă string călduros curmalii!

Uimire în cercurile diplomatice.

— Chirurgul Permuyos...

— Simt în amicala dvs. mînă un abil bisturiu...

Și chirurgul rămase puțin cam anesteziat, dar nu răspunse nimic. Atunci contesa mă conduse în mijlocul unui buchet de tinere foarte elegante, care răspîndeau un puternic parfum de inocență și ignoranță. Am lăudat totuși hotărîrea ilustrei mele prietene prin corespondență, fiindcă totdeauna prefer companiei celui mai inteligent bărbat pe fata cea mai idioată. Și, slavă Domnului, contesa îmi prezentă nu una, ci un sortiment întreg, din care puteam alege orice varietate de fete idioate. Erau frumoase, după moda nouă, (care constă în alungirea ochilor pînă la ceafă, ca să execute o rotire completă în jurul capului).

— Fetițelor, strigă însuflețită contesa adiind a rom, vi-l prezint pe Quiquin (nu știu de ce m-a botezat așa, deși n-am jignit-o cu nimic și nici măcar baron nu sînt). Desigur că-i cunoașteți cărțile de vizită și pe celelalte. Să vedem cum îl tratați. A, și era să uit: are un talent care atîrnă de un fir de păr... Plecă apoi spre alt grup, lăsîndu-mă cam intimidat.

Ca să priceapă dacă am într-adevăr talent, cuconițele acelea îmi inspectară fracul și după ce se convinseră că era făcut pe măsură și din stofă străină, se porniră pe întrebări.

— Vaai, ce frumoos, sînteți scriitor? — mieună una. Vreți să ne spuneți ce este Amorul?

I-am dat răspunsul potrivit:

— După părerea mea, amorul este o stare sufletească datorită căreia două persoane pot deveni ridicole în public.

— Dar despre noi, ce gîndiți?

— Hm... nu știu dacă e publicabil...

— Vorbiți englezește?

— Destul ca să pot comanda un coniac.

— Ce citiți?

— Literatură serioasă — numai Edgar Wallace.

— Dar din literatura comică?

— Pe Schopenhauer.

În clipa aceea, orchestra atacă un fox, iar eu am atacat-o pe contesă. M-am rotit cu ea în brațe pe parchet, suficient ca s-o silesc să-și schimbe pantofii.

Pe urmă se apropie de mine un măgăoan cu privire languroasă de taur amorezat și-mi șopti că este june prim în filme. Se cam întristă cînd i-am spus că-mi place cum interpretează din profil, dar că viitorul cel mai strălucit îl așteaptă în calitate de conferențiar la radio.

Apoi am intrat în vorbă cu un domn de vreo 50 de ani, care se grăbi să mă avertizeze să iau măsuri, deoarece soția lui urma să cînte la pian o romanță pentru două mîini.

— Nenorocirea nu este că o cîntă pentru două mîini — i-am spus eu — ci că o s-o cînte și pentru multe urechi...

— Eu o încurajez să scoată un do din piept — murmură domnul acela, conspirativ — se spune că asemenea eforturi pot provoca un atac de cord...

— Ar fi o moarte prea blîndă.

— Recunosc, dar ce pot face mai mult?

— Drace! Cîntați și dvs. romanțe!

— Tii, e o idee bună. Diseară, înainte de culcare, deschid focul cu aria lui Nadir din „Pescuitorii de perle".

Doamna cîntă romanța. Un explorator îmi confirmă că erau încununate de succes eforturile ei de a imita cîrîitul struților. Cînd isprăvi corvoada, aplaudară cu toții.

— V-a plăcut? — întrebă soțul, uluit.

— Nici gînd.

— Atunci, de ce aplaudați?

— Cum, păi mă simt fericit că a isprăvit și sînt întreg!

Am trecut la bufet. Am băut pînă cînd serbarea mi-a părut plăcută, contesa distinsă și invitații foarte inteligenți. În viața mea n-am mai fost atît de beat.

A doua zi, am citit în ziare relatarea seratei.

Cronicarul monden m-a convins că mă distrasem grozav și că, de pe vremea Romei imperiale, nu mai avusese loc o orgie atît de splendidă ca aceea desfășurată vineri seara în casa prietenei mele.

Am hotărît să le vînd ziariștilor peruci cu defect.

Azi au venit să mă anunțe să mă pregătesc pentru o serată în casa marchizei Proenos. L-am asasinat pe valetul aducător al invitației și i-am făcut bucăți cadavrul. Apoi l-am expediat cu coletăria rapidă la Cadix.

În rominește de Eugen B. MARIAN

N. R. — Poncela, umorist spaniol (1901—1952) fost ziarist, corespondent al mai multor publicații străine; este autorul unor comedii de moravuri, al satirei „Turneul lui Dumnezeu" și al piesei „Amor se scrie fără h"

Caragiale în biblioteca lui. Berlin, 1910.

CARAGIALE — ACASĂ...

(Urmare din pag. 1)

— De copil, ce amintiri v-au rămas mai vii?

— Din tot timpul petrecut în țară, verile mi-au rămas mai limpede întipărite în minte. Cum veneau căldurile, tata cuprins de panică ne ducea la Sinaia, strîngînd casa în grabă și fugind ca de teama focului. Alipită de casa unde locuiam la Sinaia, el își făcuse o cabană de scînduri. Pe dinăuntru așternuse covoare de iută cu miros acru. Pe pereți, cîteva fotografii. O masă de scris, o canapea, o lampă cu acetilenă. Acolo se refugia să scrie. Noi, copiii, eram opriți să intrăm în acel sanctuar. Pentru mine odaia aceea era o minune. Pe urmă au început ploile — ploile nesfîrșite. Picura în cabana tatei, mirosea a mucegai, creșteau ciupercile în dosul canapelei. Tata a desfăcut maghernița și eu am rămas cu un vis spulberat.

— La Sinaia îl atrăgeau altitudinile?

— Nicidecum. Tata suferea de ameteală în fața celor mai reduse înălțimi și încăpățînarea unui prieten de a-l urca pe tata la „Sfinta Ana" a fost catastrofală. A trebuit să se repeadă prietenul lui jos, în Sinaia, să-i aducă coniac și doar așa, cu mare greutate, legat la ochi și dus de mînă ca un orb, a putut să coboare spre casă. De atunci „excursiile" tatei erau aceleași aproape zilnic, limitate la străduța care cotea din bulevard și cobora în piața pietruită cu bolovani mari, spre cursul Prahovei. Acolo avea doi prieteni: leica Țica, zarzavagioaica, cu care „filozofa" timp îndelungat, studiind-o amănunțit și Matheescu — „Coloniale et Delicatesse" — în care a descoperit pe celebrul Mitică cu „miticismele" lui, pe care ni le povestea și nouă cînd se întorcea acasă.

— Era grijuliu cu copiii lui?

— Extrem! Cînd unul din noi se îmbolnăvea, era o mare nenorocire. Se speria, își pierdea cumpătul, trezea doctorul în toiul nopții. Ne veghea pe amîndoi copiii, căci întotdeauna ne îmbolnăveam împreună, stînd la căpătîiul nostru cu un burete înmuiat în oțet aromatic. M-am gîndit adesea că noi am fost o mare povară pentru el și l-am făcut să-și piardă mult timp și liniște cu grija ce ne-o purta. Avea o spaimă exagerată față de bolile pierduse — fiindcă înainte de a ne fi avut pe noi, pierduse doi copii. De teamă ca, în călătoriile noastre, să nu luăm vreo boală molipsitoare, tata ținea să purtăm mănuși. Iar eu aveam prostul obicei să-mi pierd mereu mănușile. Atunci a poruncit să mi se coase mănușile de mîneca jachetei. A doua zi plecam cu trenul la Viena. Eram confortabil instalați în compartiment, iar după ce vagonul se urni din loc, un fior de groază mă străbătu: îmi uitasem jacheta, cu mănuși cu tot, în sala de așteptare..

— Avea multă căldură sufletească față de oameni dragi?

— În general își ascundea sentimentele gingașe și ura sentimentalismul, deși, în fond, era un mare sensibil. Nici cu noi nu avea excese de duioșie, foarte rar ne mîngîia și noi copiii ne apropiam de el cu sfială. Nu știu de ce ne zicea „Cușilor". Cînd pleca din Berlin în țară, ca să fie liniștit, trebuia să-i trimitem o telegramă zilnic, cu invariabilul conținut: „Perfect sănătoși, sărutări. Cușii" — chiar dacă nu corespundea întotdeauna adevărului.

— Era sever ca tată?

— Și acum, cînd îmi amintesc de el, simt fiorii de teamă și respect din vremea copilăriei. Se întîmpla adesea ca, vrînd să-i fac cîte un serviciu, să greșesc din cauza emoției: vărsam cafeaua, turnam berea pe alături. Mă mustra cu severitate și eu îl priveam fix, negăsind cuvinte să mă disculp. Atunci se plîngea mamei: „De ce se uită fata asta așa prostește la mine?" Niciodată n-am îndrăznit să-i mărturisesc că mă sfiam de el. Se supăra dacă se întîmpla să ne împiedicăm sau să cădem. Din păcate, eram o familie de miopi și asta ni se întîmpla foarte des, — parcă era un făcut, tocmai cînd eram cu tata. Pe mama o prevenea, anunțîndu-i pericolul: „Uite, Muți, o groapă, să nu dai în ea". Dar chiar în acea clipă „Muți" dispărea în locul ce trebuia ocolit și tata, după ce o ajuta să iasă din încurcătură, o certa ca pe un copil.

— Avea veleități înalte pentru viitorul copiilor?

— Din contră, ambiții foarte modeste. Dorea să mă mărite devreme și visa pentru mine un „Kleumpner meister" (meșter tinichigiu), iar pentru fratele meu, o fată care era casieriță la un mic restaurant din Berlin. Fata de la tejghea era cam prea voinică, cu părul blond și mîini grase ca niște crenvurști. Tata se entuziasma: „Uite măi, asta e fată bună. Veți avea copii mulți și sănătoși".

— Cînd v-ați simțit cel mai mult apropiată sufletește de el?

— Eram la Berlin; într-o dimineață eu m-am apucat să cînt o melodie populară germană cu „o biată viorea". Pe cînd cîntam, se deschise ușa binișor — era el. Adeseori cînd mă auzea cîntînd tata striga la mine — ca la mama — „fals, fals!". De data asta părea încîntat și cînd am terminat cîntecul m-a luat în brațe. Peste cîteva minute pleca în oraș. La întoarcere mi-a adus o sticlă de parfum și un medalion de aur. A doua zi împlineam 18 ani și acela a fost primul dar primit de la el, de ziua mea. Cred însă că mi le-a făcut mai mult fiindcă îi plăcuse cîntecul meu...

— Era vesel acasă?

— Ori foarte vesel, ori prost dispus. Cînd veneam să-i povestim cîte o întîmplare comică, ne oprea brusc: „Nu rideți cînd povestiți, lăsați-mă pe mine să rîd dacă e de rîs. Dacă vrei să faci lumea să rîdă de ceea ce povestești tu, nu rîde, fă-i pe ei să rîdă..." El însuși a rămas întotdeauna credincios acestui principiu și rîsul stîrnit de povestirile lui a rămas valabil și azi...

Și iată că, încet-încet, figura marelui scriitor așa cum era el în viața de toate zilele, prindea să se întregească și să se contureze mai bine prin istorisirile fiicei lui. După mai bine de o oră de povestire Ecaterina Caragiale-Logadi ni-l dezvăluise pe Caragiale ca tată — așa cum îl văzuse ea cu ochii copilăriei și ai primei tinereți. La despărțire — și în numele cititorilor — i-am mulțumit de a ne fi făcut cunoștință cu acest Caragiale inedit.

Pia RĂDULESCU

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

Vaporașul melodiilor

În cadrul programului de vară, studiourile de televiziune pregătesc cîteva emisiuni-transmisii din aer liber.

Una din aceste emisiuni, care va fi transmisă în prima jumătate a lunii iulie, va purta titlul „Vaporașul melodiilor".

Pe un vaporaș ancorat într-unul din debarcaderele lacului Herăstrău își vor da întîlnire cîțiva dintre cei mai cunoscuți interpreți de muzică ușoară — unii în postura de membri ai echipajului, alții în cea de pasageri.

Artiști străini pe micul ecran

În lunile de vară, studiourile de televiziune vor transmite secvențe filmate din spectacolele Ansamblului Igor Moiseev, ale Circului de Stat sovietic și ale altor artiști străini care ne-au vizitat țara.

Documentare sovietice

Duminică 10 iunie, studiourile de televiziune vor transmite documentarul „Comorile Uralului", realizare a studiourilor de televiziune din Uniunea Sovietică.

*In cursul lunii iunie, telespectatorii romîni vor avea prilejul să vizioneze și alte producții ale televiziunii sovietice. Amintim dintre acestea: **„Ansamblurile arhitectonice ale Leningradului", „Povestiri pestrițe"**, ecranizarea cîtorva schițe satirice ale lui Cehov, datînd din prima perioadă literară a scriitorului, **„Să bată inimile"**, dedicat activității medicilor și **„Pe drum"**, un scurt-metraj artistic, cu care prilej o vom revedea pe actrița Ela Lejdei.*

Pagini literare constănțene

După emisiunea literară consacrată membrilor cenaclului literar al uzinelor de tablă subțire din Galați, studiourile de televiziune vor transmite — în cadrul emisiunilor pentru cluburi — pagini din creația membrilor cenaclului literar din Constanța.

„Medalion Lehar"

Pentru prima jumătate a lunii iulie se pregătește un Medalion Lehar, în cadrul căruia se vor transmite fragmente din cele mai reprezentative operete ale compozitorului.

Transmisii de la Stadionul Tineretului

Duminică 17 iunie, în cadrul emisiunii pentru pionieri și școlari, se vor transmite de la Stadionul Tineretului aspecte ale campionatelor școlare de atletism.

PE MICUL ECRAN

NOTE DE TELESPECTATOR

Vine vacanța de vară și întreruperea stagiunii artistice — teatrele, sălile de concert se închid, iar activitatea artistică se concentrează în grădinile de spectacole din Capitală, din stațiunile balneo-climatice.

Pentru studioul de televiziune, care-și alcătuiește piesele cele mai importante ale programului său din retransmiterea principalelor spectacole ale stagiunii și, în orice caz, cu colaborarea artiștilor noștri fruntași — aflați și ei în concediu în această perioadă a anului — asigurarea programului estival devine o problemă mai grea. Televiziunea are, desigur, posibilități, pe care le-a folosit și în anii trecuți și pe care le va folosi și vara aceasta, de a retransmite unele din manifestările artistice estivale organizate în Capitală. Are posibilitatea de a înregistra pe peliculă spectacolele organizate pe litoral și de a le retransmite telespectatorilor prin intermediul micului ecran. Are posibilitatea de a-și îmbogăți emisiunile cu filmele artistice care au rulat pe ecrane, anul acesta și în alți ani, și care n-au fost încă reflectate de tubul catodic al televizoarelor. Mai presus de toate însă, are posibilitatea — trebuie să spunem și datoria, sarcină care decurge din însuși specificul ei — de a organiza, cu mijloace proprii, spectacole artistice de toate genurile. Vom urmări, de pildă, din nou, spectacole muzical-distractive și concerte de muzică ușoară puse în scenă de televiziune în cadrul natural și pitoresc al parcurilor și grădinilor bucureștene. Vom putea asculta, poate, concerte simfonice populare, găzduite de estradele teatrelor de vară. Vom putea vedea spectacole de teatru, de operă, de operetă sau de varietăți, organizate de studiourile televiziunii.

În majoritatea cazurilor, spectacolele proprii ale televiziunii s-au ridicat la un bun nivel artistic, — de multe ori ele au depășit nivelul spectacolelor achiziționate. Problema organizatorică cea mai dificilă rămîne — în special pentru această perioadă de vacanță — asigurarea cadrelor de colaboratori. Dar și aceasta nu constituie un obstacol de netrecut pentrucă și artiștii noștri își fac concediile în serii, pentru că mulți dintre ei sînt angajați în spectacolele stagiunii estivale bucureștene, care se anunță destul de bogată.

Dacă televiziunea va avea inițiative ca aceea de duminica trecută, cînd a transmis din propria-i sală de concerte, populara și melodioasa operetă „Voevodul țiganilor" a lui Johann Strauss, programul estival nu va fi cu nimic mai prejos decît cel de plină stagiune artistică.

Ce a adus nou, ce a adus propriu, transmisia de duminică seara? În primul rînd, punerea în valoare a ceea ce are mai prețios opereta lui Strauss: muzica fermecătoare a compozitorului „Dunării albastre". Cei care iubesc opereta și cei care o apreciază mai puțin, din pricina convenționalismului ei, au ascultat cu egală plăcere emisiunea-concert de duminică seara.

Ce a mai adus nou transmisia din sala de concerte a radioteleviziunii? Interpretarea operetei cu concursul unora dintre cele mai bune voci ale teatrului nostru muzical, (Arta Florescu, Magda Ianculescu, Octav Enigărescu, Cornel Stavru și alții), cu concursul unei orchestre și al unei formații corale de prima mînă, sub bagheta unui dirijor îndrăgostit parcă de gen și care a dat spectacolului omogenitate, limpezime și poezie.

Asemenea inițiative, care ar putea merge pînă la montarea unor spectacole întregi, în costume și decoruri, telespectatorii le-ar dori, fără îndoială, mai frecvente pe micul ecran — și nu numai în epoca de vacanță.

Vizitarea unor locuri cu interes turistic, ca de pildă castelul de la Mogoșoaia și reconstituirea scenarizată, în costumele epocii, a unor episoade istorice petrecute cîndva în incinta Castelului, programarea în mai mare măsură a transmisiilor în direct din șranduri, de pe stadioane, din viața marilor artere, așezarea obiectivului camerei de luat vederi cu vizorul spre formațiile de muzică ușoară și de dans din marile restaurante de vară din Capitală, — iată posibilități care, îmbinate cu o mai întinsă folosire a peliculei de film, pot asigura telespectatorilor programe estivale interesante, atractive și actuale.

Șt. RADU

Filme după emisiunile care au fost transmise

Studioul de televiziune realizează filme după emisiunile transmise — pentru a le repune din nou în emisie. În clișeu: regizorul Valeriu Lazarov și operatorul Nicolae Niță realizează o secvență în care apare cîntăreața Margareta Pîslaru

De la o duminică la alta...

Duminică 10 iunie

9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar. Telejurnalul pionierilor. Întîlnire cu viitori muncitori. Filmul **„Album artistic distractiv"** — primit din partea televiziunii sovietice. Poșta copiilor. **10.30** Emisiunea pentru sate. Din cuprins: **Telejurnalul sătelor. Să pregătim temeinic strîngerea recoltei.** Vorbește tov. ing. **Petre Moldovan,** vicepreședinte al Consiliului Superior al Agriculturii. **Să cunoaștem și să combatem dăunătorii plantelor: Gîndacul de Colorado. De la un meridian la altul. „Drag mi-e cîntecul și jocul".** Cîntă o formație condusă de **Ionel Budișteanu,** artist emerit. Soliști: **Adriana Codreanu, Mariana Bachu, Ion Bogza, Traian Lăscuț-Făgărășanu și Damian Luca. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15** Filmul de desene animate: **„DUPĂ LUCRU"** — o producție a studiourilor sovietice. **19.35** Emisiune de teatru **„Procesul d-lui Caragiale"**, comedie de **Mircea Ștefănescu.** Interpretează: **Jules Cazaban, Radu**

Beligan, artiști ai poporului, **Nicolae Gărdescu, Ștefan Ciubotărașu,** artiști emeriți, **Mircea Șeptilici, Florin Scărlătescu, Ion Lucian, Dem Savu, Mircea Balaban, Mircea Constantinescu, Costel Constantinescu, Gheorghe Dinică, Gheorghe Crișmaru, Dumitru Rucăreanu, Amza Pelea, Marius Rolea, Dumitru Chesa, Ștefan Tapalagă, V. Plătăreanu, Eugen Cassian, Nicolae Turcu, Mircea Șusuela Rosu, Zizi Petrescu.** Direcția de scenă: **David Esrig.** Scenografia: **Ion Ponescu-Udrițe. 20.35** Filmul documentar: **„COMORILE URALULUI"**, primit din partea televiziunii sovietice. **21.05** Filmul artistic: **„FII FERICITĂ, ANI I"** — o producție a studiourilor din R. P. Bulgaria. În încheiere: **Ultimele știri** și rezultatele sportive.

Luni 11 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Emisiune pentru copii: **„În împărăția semnelor de punctuație"** — scenetă în interpretarea elevilor clasei a III-a de la Școala elementară

nr. 30. Filmul pentru copii **„MURZILKA ȘI URIAȘUL"** — o producție a studiourilor sovietice. **20.00** Filmul artistic: **„DRAGOSTEA ȘI PILOTUL ȘECUND"** — o producție a studiourilor germane. **21.40 Telesport.** În încheiere: **Ultimele știri.**

Marți 12 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Emisiune pentru tineretul școlar: **„Seară de balet". 20.15** Emisiune de știință și tehnică: **„Astronomia și religia", de Cornelia Cristescu:** Literatură științifică; Expediție în Arctica. **20.30 Muzică ușoară executată la diferite instrumente.** Cîntă o formație condusă de **Teodor Teodorescu. 20.55** Evocare: **„Aleksandr Ivanovici Herzen". 21.05 Artiști amatori în studio:** formații participante la faza finală a celui de-al XI-lea Concurs al echipelor artistice ostășești. **21.45** Sfaturi pentru telespectatori. În încheiere: **Ultimele știri.**

Miercuri 13 iunie

17.00 Emisiunea pentru cluburile din întreprinderi. Din cuprins: **Telejurnalul săptămînii. Tribuna experienței înaintate.** În vizită cu aparatul de filmat la Întreprinderea de valorificare a stufului-Brăila. **Artiști amatori în studio: „O după-amiază Caragiale"** în interpretarea unor formații din raioanele **„16 Februarie"** și **„30 Decembrie". 19.00 Emisiunea pentru sate.** Din cuprins: **Cronică sătească. În jurul mesei rotunde:** președinți de gospodării agricole colective noi întreabă, președinți de gospodării colective vechi răspund. **Agronomul vă sfătuiește...** Selecțiuni din programul brigăzii artistice de agitație a căminului cultural al comunei Gura Șuții, raionul Titu, regiunea București. **„Pe ogoarele-nfrățite".** Cîntă formația instrumentală condusă de **Traian Tîrcolea.** Soliști: **Ana Baleci, Maria Pietraru, Radu Simion, Marica Luca, frații Calată.**

Joi 14 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Emisiune pentru tineretul școlar: **„Despre prietenie". 19.45** Tribuna economică: **Colaborarea economică romîno-sovietică, de prof. univ. Vasile Rausser. 20.00** Filmul artistic: **„MAREA MĂ CHEAMĂ"** — o producție a studiourilor sovietice. **21.30** Arii și duete din operete. Interpretează: **Lucia Roic, Ștefi Pîrvulescu, Mircea Nemeș, Anton Negoițescu,** la pian **Teodor Sibiceanu.** În încheiere: **Poșta televiziunii, Ultimele știri.**

Sîmbătă 16 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Album artistic pentru pionieri și școlari, prezentat de Școala medie nr. 5. **19.40** În fața hărții. **19.50** Emisiune de teatru **„Nu puneți dra-**

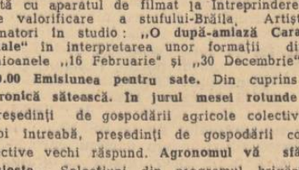

gostea la încercare", dramatizare și adaptare de **George Carabin** după un scenariu din **„Commedia dell'Arte"** de **Basilio Locatelli.** Interpretează un colectiv al Institutului de Artă Teatrală **„I. L. Caragiale"**, clasa conferențiar **George Carabin. 21.10** Filmul documentar: **„DIN PIATRA CRAIULUI LA FĂGĂRAȘ"** — o producție a studioului **„Al. Sahia". 21.30 Muzică ușoară.** Interpretează o formație instrumentală condusă de **Marcel Ionescu.** Soliști: **Ioana Radoslavescu, Constantin Drăghici și Marian Iorga.** În încheiere: **Ultimele știri.**

MISIUNEA LUI JOHN O'LEA

SAU CRONICA NOILOR AVENTURI PĂMÎNTEȘTI ALE LUI AGHIUȚĂ

de Nicolae MINEI

MOTTO: Cine nu a citit „Kir Ianulea" să-l citească. Cine l-a citit să-l recitească.

PROLOG INFERNAL

Unde se vede că Aghiuță nu a apucat să doarmă atît cît i se promisese, ci că a fost sculat din somnul cel mai dulce și trimis într-o nouă deplasare. Se vede de asemenea în ce constă această deplasare.

În cabinetul lui Dardarot, mai-marele iadului, termometrul arăta temperatura obișnuită: 85°. Dardarot stătea cu picioarele sale păroase pe birou și își mesteca gînditor vîrful cozii.

— Ce faci, Aghiuță, te-ai odihnit?

— Mi-e încă somn. Întunecimea ta, răspunse Aghiuță înăbușindu-și cu greu un căscat. Mai aveam de dormit 115 ani și 11 luni. Mi-ați făgăduit...

— Lasă, băiatule! spuse repede Dardarot, căruia nu-i plăcea să i se aminteacă de promisiuni, mai ales atunci cînd nu le ținea. Lasă că și așa mă mir cum de ai putut să dormi atît. Cînd eram eu flăcău, ca tine, ...ehei!... toate trebuia să le fac singur... Numai pînă am convins-o pe Eva să muște din măr, cît m-am chinuit. Nu știu dacă ți-am povestit cum a fost...

Aghiuță auzise istorioara asta de cel puțin două zeci de mii de ori și, în plus, știa bine că nici un cuvîntel din ea nu era adevărat. Dar îl asculta răbdător pe superiorul său ierarhic, extaziindu-se la momentele cuvenite, făcînd „ntț! ntț!" și dînd toate semnele unei nețărmurite admirații. Cînd termină lunga și neverosimila lui poveste, Dardarot își șterse o lacrimă și spuse, melancolic:

— Ce vremuri! Ce vremuri!... Ah, Eva! O dată femeie!... Nu ca astea de acum, numai piele și oase! Ce-ți fi găsind voi la una ca Brigitte Bardot...

— N-o cunosc, răspunse scurt Aghiuță.

— A, da, tu ești cam misogin. A propos, pe Acrivița ai mai visat-o? Că în primii ani, mereu te zvîrcoleai în somn și-i strigai numele...

— Nu, se cutremură Aghiuță, slavă celui de jos. În ultimul timp n-am mai visat-o! Numai cînd mă gîndesc la ea...!

Dardarot chicoti gros, în barba lui de țap:

— Știi că ai fost popularizat? Și încă larg de tot!

— Eu?

— Tu, tu! Toate pățaniile tale cu Acrivița și cu Negoiță le-a aflat, nu știu de unde, un bucureștean de-al tău... Unul Caragiale... Și a scris o nuvelă de toată frumusețea! Am ris cu lacrimi, cînd am citit-o...

Aghiuță oftă, gîndind în sinea lui: „Asta nu e just. Eu cu suferințele și altul cu drepturile de autor!" Dar se feri ca de aghiasmă să facă vreo remarcă cu glas tare, căci nu era rentabil să-i strice lui Dardarot buna dispoziție.

Silindu-se să zîmbească, Aghiuță întrebă:

— Dar despre concediul de trei sute de ani pe care mi l-a dat Întunecimea ta, nu scrie nimic... ăsta... cum îi spune?

— Caragiale?... Nu mai ține bine minte! În schimb scrie cum ți-am tras un picior drept acolo unde începe să-i zică spatelui coadă. Dacă ai uitat cum a fost...

— Ba nu, ba nu, n-am uitat, Întunecimea ta! protestă grăbit Aghiuță, frecîndu-se involuntar pe locul menționat și uitîndu-se cu coada ochiului la copitele lui Dardarot, care aveau o cupă modernă, foarte ascuțită. Am o memorie excelentă!

Dardarot zîmbi:

— Și acum, gata cu pălăvrăgeala. Aghiuță, te întorci pe pămînt!

— La București? întrebă, speriat, diavolul cel mititel.

— Nu, fii pe pace, nu la București. Acolo nu-i de noi acum! Riști s-o pățești și mai rău ca prima oară... Nu, Aghiuță, de data asta te trimit în altă parte. În cea mai frumoasă, cea mai bogată, cea mai fericită țară din lume... Te trimit în Statele Unite!

— Ce-i aia?

— Așa-i, că țara asta încă nu se înființase cînd tu ai adormit. Mai ții minte că Anglia avea niște colonii în America?

— Știi. Întunecimea ta, răspunse Aghiuță, scărpinîndu-se încurcat după cornița dreaptă. Eu nici o dată n-am fost tare la istorie.

— Lua-te-ar toți heruvimii să te ia!... Va să zică, coloniile astea, într-o bună zi s-au răsculat. Pe vremea aceea, americanii erau *pentru* libertatea coloniilor. Norocul lor că nu existau Statele Unite Căci Statele Unite sînt *contra* libertății coloniilor și ar fi ajutat Angliei să reprime răscoala coloniilor care aveau să devină Statele Unite. Pricepi?

— Nu prea, mărturisi ametit Aghiuță

— De ce, mă? se răsti tartorul. E simplu ca întunericul nopții! Dacă Statele Unite ar fi existat, Statele Unite n-ar fi existat!

— Clar! făcu Aghiuță care se sili să pară cu atît mai lămurit, cu cît nu înțelesese nimic.

— Da... Ei, acolo vreau să te duci tu, Aghiuță, puiule!

— Și... de ce tocmai eu, dacă mi-e îngăduit să întreb?

— Păi, cine altul? Asmodeu[1]) e corespondentul nostru permanent în Spania. Belzebut are pînă peste cap de lucru la Vatican, Sarsailă e consilier de Stat la Bonn, nu mi-l dă Adenauer pentru nimic în lume! În Michiduță n-am încredere: s-a încurcat cu o actriță la Paris și vrea să facă neapărat regie... Așa că vezi și tu: altul pe care să-l mai pot trimite acolo, sus, nu am... Dacă eram ceva mai tînăr, plecam eu. Dar oricît, am trecut binișor de vîrsta de 15.000 de ani și cu începutul meu de astenie...

Se întrerupse brusc și continuă pe un ton de comandă:

— Pe scurt, mîine pleci în deplasare!

Aghiuță înghiți în sec: ordinul era ordin.

— Și ce urmează să fac?

— Ce ai făcut și atunci cînd ai fost la București: să vezi tot, să asculți tot și, la întoarcere, să-mi dai socoteală, una cîte una, de toate prin cîte ai trecut!

— Iar trebuie să mă însor? se alarmă Aghiuță.

— Nu e absolut obligatoriu... Las asta la discreția ta. Altceva mă interesează acum pe mine: modul de viață american.

— Poftim?

— Modul de viață american! Nici asta nu știi ce e? Mă, Aghiuță, mă, cu ignoranța ta faci de rîs tot neamul drăcesc... Dacă nu deschizi nici un ziar, nici o dată!... Află că, după cît se pare, modul de viață american e tot ce au născocit oamenii mai bun pe lume. Așa spune și „New York Times", și „New York Herald Tribune", și „Vocea Americii".

— Aha! confirmă Aghiuță, care habar nu avea despre ce vorbea Dardarot.

— Și cu toate astea, majoritatea clientelei noastre, de acolo ne vine... Din Statele Unite!... Cum îți explici tu această contradicție?

Aghiuță înălță din umeri, aruncînd șefului său o privire servilă care voia să spună: „Cum să-mi explic eu ceva ce nu vă puteți explica dv.?"

(Va urma)

1) Asmodeu, personaj principal din romanul „Diavolul șchiop" de Lesage.

MÎINE PE STADIONUL „23 AUGUST"

R. P. R. - ITALIA LA RUGBI

R. Chiriac, în acțiune

Mîine, pe gazonul celui mai mare stadion bucureștean reprezentativele de rugbi ale Italiei și R.P. Romîne vor susține o partidă amicală — a noua din istoria rugbiului celor două țări. Evenimentul este așteptat cu legitimă curiozitate. Iubitorii sportului cu balonul oval vor să vadă (și mîine dorința le va fi satisfăcută !) garniturile cele mai redutabile ale Romîniei și Italiei, cotate drept forțe în rugbiul european. Meciul acesta este pregătit de mai multă vreme. „15"-le Italiei și-a verificat potențialul jucînd anul acesta cu națională Franței — în fața căreia a cedat la un scor minim 6—3 și, chiar duminica trecută, cu reprezentativa R.F. Germane. Că italienii privesc cu toată seriozitatea partida de mîine, de la București, ne-o demonstrează în plus faptul că selecționerii de rugbi ai Italiei au apelat nu numai la „serviciile" celor mai în formă jucători din Italia, ci și la cele ale unor rugbiști italieni care activează în cluburile franceze.

Spuneam că meciul de la 10 iunie este al nouălea dintre selecționatele Italiei și Romîniei. Pînă acum în cele opt jocuri anterioare, italienii au obținut șase victorii, un meci s-a terminat nedecis (0—0) și un altul a dat cîștig de cauză echipei romîne. Ultimele două întîlniri Romînia—Italia — singurele de după cel de-al doilea război mondial — s-au disputat în 1953 (la București) și 1958 (la Catania). De fiecare dată au cîștigat italienii. Dar nu-i mai puțin adevărat că echipa noastră a fost la un pas de victorie. Ce s-a întîmplat însă ? Iată ce ne-a spus despre meciul din 1953 inginerul **Viorel Moraru**, maestru emerit al sportului, căpitanul echipei naționale :

„Mi-amintesc că pe atunci națională noastră era lipsită de experiența jocurilor mari. De abia după aceea, rugbiul romînesc a început să se afirme. Totuși, nu se poate spune că eram considerați învinși dinainte. Puteam cîștiga la fel de ușor, cum am ...pierdut. Italienii s-au bazat pe aportul înaintării (ceea ce de fapt constituie și acum caracteristica rugbiului lor). Noi ne-am organizat jocul de-abia în repriza secundă, cînd scorul era de 11—3 pentru oaspeți. Spre sfîrșit am dominat cu autoritate. (Era 16—14 pentru italieni). Dar tocmai cînd am fi putut schimba rezultatul, arbitrul a fluierat sfîrșitul meciului. De-ar mai fi fost cîteva minute de joc, victoria nu ne putea scăpa. Dar ce să-i faci, la rugbi un meci nu durează ...85 de minute, ci numai 80.

Prof. Nicolae Pădureanu, antrenorul principal al lotului reprezentativ, ne-a dat cîteva amănunte în legătură cu partida jucată în 1958 la Catania : „Jucînd acasă, italienii au sperat, firește, că vor cîștiga. E adevărat că au reușit — scor final 6—3. Dar nu-i mai puțin adevărat că selecționata romînă care a făcut atunci deplasarea în Italia nu-i cuprindea în totalitate pe cei mai valoroși jucători. Pe de altă parte, terenul de joc a avut dimensiuni reduse, sub cele admise de regulament. Spațiul de țintă, spre exemplu a fost pe jumătatea celui regulamentar. De altfel, la o acțiune care în mod normal, trebuia să se termine cu o „încercare", Penciu s-a văzut, după cîțiva pași, în afara terenului de țintă.

De data aceasta și noi și italienii ne prezentăm cu alte posibilități — cu experiență, cu jucători mai în formă. Se anunță asadar o partidă mare, o revanșă pe care echipa romînă vrea cu tot dinadinsul să o cîștige. Lotul actual îmbină experiența unor jucători cu elanul altora. Pregătirea din ultima vreme — la care aș dori ca mîine, pe teren, jucătorii să-și adauge toată energia și puterea lor de luptă — ne dă speranțe la un rezultat onorabil. Să nu uităm totuși că italienii așteaptă și ei meciul de mîine, cu aceeași dorință — de a cîștiga".

— Ce pronostic dați, totuși ?

— Eu zic să așteptăm mîine, mîine, la ora 16.30 cînd vor lua... cuvîntul cei 15 jucători ai naționalei noastre.

I. DAMIAN

DECI, SE POATE!

Însfîrșit, după nenumărate deceptii și amărăciuni, cînd pierdusem orice speranță că s-ar mai putea întîmpla așa ceva, două dintre echipele noastre din prima categorie ne-au oferit cel puțin o repriză de fotbal autentic: acțiuni clare, purtate cu extremă rapiditate de la o poartă la alta, fără brutalitățile de rigoare, dar în schimb cu goluri multe și spectaculoase !

Este vorba, firește, de U.T.A. și Rapid.

Meritul protagoniștilor deschiderii de duminică de pe „23 August" mi se pare cu atît mai vrednic de evidențiat, cu cît condițiile obiective n-au fost dintre cele mai favorabile. Ploaia, pesemne, are deosebită predilecție pentru cuplajele de mare atracție (poate n-ar strica să se programeze niște meciuri internaționale pe Bărăgan, în perioadele secetoase...), așa că, după torentele matinale, terenul aducea mai degrabă a orezărie decît a gazon. În plus, pentru textiliști cele două puncte aflate în joc erau, cum s-ar zice, chestiune de viață și de moarte.

Iată, deci, suficiente premize care ne îndreptățeau convingerea că vom asista iarăși la una din acele — vai, cît de frecvente! — dispute oarbe în jurul unui avantaj minimal.

Aceste așteptări au fost infirmate total, spre satisfacția numeroșilor spectatori, care au înfruntat eroic mizeriile atmosferice și, spre cinstea ambelor formații, al căror exemplu l-am dori imitat cît mai adesea, fără teamă de „banalizare"!

La drept vorbind, cînd jucători ca Sasu, Ionescu, Czako, Georgescu și alții, demonstrează o tehnică satisfăcătoare pe iarba lunecoasă ca parchetul proaspăt ceruit, ar fi și greu de admis ca, în condiții mult mai convenabile, pe teren normal, să-i vedem, pe ei și pe colegii lor din „A", comportîndu-se ca niște începători timorați de prezența publicului. Duminică, îndeosebi în repriza secundă a meciului cu pricina, pasele, stopurile, preluările, deschiderile, șuturile pe poartă, au mers excepțional, de-o parte și de alta. Și asta, nu numai pentru că, așa cum s-a spus, apărările sînt dezavantajate de terenul moale, față de liniile de atac. Hotărîtoare pentru succesul spectacolului fotbalistic de duminică a fost, după mine, absența nefericitei psihoze a goanei după puncte, faptul că nu s-a manifestat nici o singură clipă obsesia cîștigului „cu orice preț".

La acest capitol, elogiind fără rezerve pe învingători ca și pe învinși, trebuie totuși să subliniez comportarea arădenilor, excelentă sub toate aspectele. U.T.A., una din cele mai simpatizate echipe de la noi, a dovedit cu maximă elocvență că plecarea ei din prima categorie ar fi fost o absurditate.

Zic, „ar fi fost" — deoarece am impresia că problema este acum rezolvată, în proporție de 99 la sută...

Condusă cu 1—0, după ce dominase autoritar, ratînd între timp cîteva ocazii rarisime, dezavantajată uneori de arbitraj (la 1—1, arbitrul Mataiser n-a fluierat un hent absolut clar, comis de unul dintre apărătorii feroviari în partea stîngă a careului de 16), U.T.A. a remontat de o manieră strălucită, a luat conducerea cu 3—1 și 4—2 (la acest scor Czako a tras din viteză pe lîngă poarta goală, de la 5 metri), a ripostat energic atacurilor furibunde ale adversarilor și a obținut, în cele din urmă, o victorie concludentă, valorînd infinit mai mult decît faimoasele „două puncte".

Întreaga formație merită sincere felicitări pentru succesul de duminică — ovațiile publicului au exprimat aceasta cu prisosință și cu incomparabil mai multă căldură decît cronicarii de specialitate — dar îndeosebi Sasu, Czako, Kozka și Mețcas.

Semnatarul rîndurilor de față adaogă, cu acest prilej, urarea ca în viitorul campionat echipa din Arad să revină acolo unde ne-am obișnuit s-o vedem, adică — în lupta pentru primele locuri.

Dan DEȘLIU

Și acum sferturile de finală

Primul act al celui de-al 7-lea campionat mondial de fotbal din Chile s-a încheiat. Opt echipe : U.R.S.S., Brazilia, R. P. Ungară, Iugoslavia, R. S. Cehoslovacă, Chile, R. F. Germană și Anglia au trecut hopul preliminariilor și savurînd succesele de pînă acum se pregătesc să înfrunte examenul și mai greu al sferturilor de finale.

Jucătorii altor opt formații : Uruguay, Italia (de cîte două ori cîștigătoare a „Cupei Jules Rimet"), Spania, Argentina, Bulgaria, Mexic, Columbia, Elveția își fac bagajele de plecare. Pentru ei „Cupa Jules Rimet" a luat sfîrșit. Cele mai neconsolate sînt echipele Spaniei și Italiei, care veniseră în Chile cu mari pretenții, crezînd că jucătorii sudamericani, încorporați în rîndurile lor, vor face minuni simțind sub picioare pămîntul natal. Speranțele lor s-au prăbușit însă la picioarele Anzilor ca și cele ale fotbaliștilor uruguayeni învinși pentru a treia oară în decurs de șase luni de echipa U.R.S.S.

Dezamăgiți sînt și jucătorii din Argentina, virtuoși ai balonului dar individualiști pînă la exces, depășiți de evoluția fotbalului modern care devine tot mai colectiv și subordonat unor concepții tactice constructive, de o geometrie precisă. Este ceea ce au arătat, cu unele diferențieri de stil, echipele R. P Ungare, U.R.S.S., Cehoslovaciei, Iugoslaviei, mai puțin Braziliei al cărui joc rămîne sub amprenta marilor soliști, deși Pele n-a putut juca decît 115 minute, iar potențialul echipei n-a fost dezvăluit în întregime.

O constatare a specialiștilor prezenți în Chile este și tendința spre jocul defensiv, către sistemele cu apărări reîntărite, ceea ce bineînțeles dăunează spectacolului și atrage după sine jocul prea viril și chiar dur. Din punctul de vedere al preocupării spre jocul ofensiv o notă bună se acordă doar echipelor grupei I-a U.R.S.S., Iugoslavia, Uruguay, Columbia, care au jucat mai deschis, mai spectaculos. La Arica s-au înscris 25 de goluri față de 12 în grupa II-a, 11 în grupa III-a și 15 în grupa IV-a. Sovieticul Ivanov cu patru goluri este de altfel unul din golgeterii campionatului.

Dar toți cei care urmăresc în Chile campionatul cred că jocurile vor fi mai frumoase odată cu sferturile de finală care mîine programează patru întîlniri de mare atracție : **U.R.S.S.—Chile, R. F. Germană — Iugoslavia, Brazilia—Anglia și R. P. Ungară — R. S. Cehoslovacă.**

INSTANTANEE DE LA MONDIALE

● Din cei peste 800 de ziariști prezenți la campionatele mondiale din Chile, 170 sînt brazilieni, 140 din Argentina și aproape 200 din țările Europei. Se pare că ziarele franceze au cei mai mulți trimiși speciali, cu toate că echipa lor nu la parte.

● Toro, interul dreapta al echipei Chile, unul din cei mai buni jucători ai campionatului, a jucat rugbi la Buenos Aires înainte de a deveni fotbalist. În orice caz meciurile cu Italia și Elveția au arătat că Toro se pricepe foarte bine la meleuri. El l-a făcut K.O. pe italianul Maschio fără ca arbitrul să-l vadă.

● După succesul din meciurile cu Brazilia și Mexic, fotbaliștii cehoslovaci și-au permis cîteva ore de distracție. Ei au vizitat portul Valparaiso și au asistat la un concert dat de renumitul trompetist negru Armstrong.

● Cu toate protestele delegațiilor R. F. Germane și Italiei, F.I.F.A. a hotărît în cele din urmă să se joace cu mingi de fabricație chiliană. Aceste mingi cu o circumferință mult mai mică decît cele europene au ciudata proprietate de a crește în greutate în timpul unui joc de 90 minute cu aproape 200 grame. Regulamentul F.I.F.A. prevede în acest caz că o minge nu poate să crească în greutate cu mai mult de 60 grame.

● Italienii îl acuză pe arbitrul englez Aston că i-a defavorizat vrînd să facă pe plac publicului chilian. La rîndul său Aston a declarat în fața comisiei tehnice că un jucător italian l-a lovit chiar la începutul meciului în tendonul lui Achile și că probabil nu va mai putea să arbitreze niciodată. Aflînd aceasta cine se mai miră că Aston a eliminat doi jucători italieni.

● Scarone, antrenorul echipei Uruguayului a plîns în vestiare după înfrîngerea echipei sale în meciul cu Iugoslavia. Timp de cîteva ore el n-a vorbit cu nimeni.

● Medaliile de aur, argint și bronz care vor fi oferite jucătorilor primelor trei clasate, au fost „bătute" în orașul elvețian Neuenburg.

● Vina dei Mar. Mai sînt cîteva minute pînă la începerea meciului Brazilia—R. S. Cehoslovacia. Deodată se aude la megafoane vocea crainicului stadionului. În acest moment am primit o telegramă din Praga prin care ni se anunță că soția jucătorului cehoslovac Jelinek a născut o fetiță. Aplauze în tribune. Meciul s-a terminat la egalitate 0—0, dar comentatorii de la radio sud-americani nu s-au putut abține să zică : 0—0 dar și 1—0 pentru Jelinek !

● Revista chiliană „Clarin" a publicat un articol în care se scrie că jucătorii italieni s-au „dopat" înaintea meciului cu Chile, explicînd astfel starea lor de nervozitate excesivă.

● Echipa națională a Argentinei a venit în Chile însoțită de o pisică neagră gătită cu panglici albastre și albe. Se spera că cel puțin 50 la sută din noroc va fi adus de această pisică. Dar deziluzie. Într una din zile, pisica nemaiputînd suporta muzica cha-cha-cha cîntată de jucătorii argentinieni și profitînd de un moment de neatenție a gărzii sale personale a luat-o din loc căutînd azil pe un coș al unui imobil din apropiere. Toate intervențiile conducătorilor lotului de fotbal argentinian de a readuce „norocul" au fost zadarnice. Așa că 50 la sută din „noroc" e în aer.

● Cîțiva frizeri și șoferi din orașele găzdă ale grupelor campionatului mondial de fotbal au luat hotărîrea să servească gratuit orice component ai formațiilor de fotbal participante la competiție. Cîțiva dintre ei au adăugat : ...„cu condiția să nu facă parte din vreuna din echipele învingătoare în meciurile cu formația chiliană".

Virusuri, viroze și lupta contra lor

Cele mai mici și mai simple formațiuni cunoscute în care se găsesc manifestări de viață sînt virusurile. Aceste formațiuni primitive de viață nu sînt capabile să trăiască „pe cont propriu" și spre deosebire de microbi, ele nu-și pot asimila hrana, nu se pot înmulți decît pe celula vie pe care o paraziteză. Virusurile provoacă bolile numite viroze. Unele viroze umane sînt de o gravitate deosebită ca : variola, febra galbenă, encefalitele sau poliomielita ; altele mai puțin grave, ca : varicela, rugeola, oreionul, gripa, au o importanță tot atît de mare prin răspîndirea largă și complicațiile pe care le pot da. Bolile virotice sînt mai serioase la vîrstele foarte mici și la bătrîni.

Un alt fapt care mărește importanța unor boli virotice este că unele dintre ele provoacă în perioada de convalescență așa zisa alergie adică lipsa de reactivitate naturală a organismului împotriva altor infecții. Astfel după rugeolă, varicelă, oreion și chiar gripă o perioadă de timp organismul este mai expus la infecții (pneumonii, bronhopneumonii, tuberculoză etc.) putînd astfel cu mai multă ușurință să se îmbolnăvească de alte boli mai grave decît boala virotică inițială. Pentru acest motiv convalescenții după asemenea boli virotice și în special copiii trebuie îngrijiți în continuare cu multă atenție și fortificați, asigurîndu-li-se cele mai bune condiții igienice de mediu.

Cu multe din aceste boli, lupta omului a dat rezultate strălucite. Este de ajuns să amintim că variola, boală virotică ce a ucis altădată multe milioane de oameni, este astăzi bine stăpînită de către tehnica medicală prin aplicarea largă a vaccinului anti-variolic. Imunitatea în bolile virotice este un factor care se folosește în mod special în profilaxia acestora. În marea lor majoritate bolile virotice dau o imunitate puternică și durabilă pentru toată viața, (varicela, rugeola, poliomielita, etc.). Puține sînt bolile virotice care dau imunitate slabă, de scurtă durată cum ar fi de exemplu gripa. Vaccinarea contra variolei sau rabiei dă o protecție foarte puternică împotriva acestor boli. Vaccinarea antipoliomielitică deasemeni s-a perfecționat, iar vaccinarea antigripală, în curs de perfecționare, chiar dacă dă o protecție pe un termen limitat poate servi ca o armă importantă în sprijinul profilaxiei pentru copii, bătrîni, bolnavi cu alte afecțiuni sau debilitați. Imunoglobulinele au intrat deasemenea în practica obișnuită de protecție temporară împotriva unor boli virotice, (hepatită epidemică, rugeola, poliomielita etc.) în special în colectivitățile de copii sau pentru organismele debilitate.

Descoperirea, declararea și izolarea bolnavilor, supravegherea contacților, aplicarea măsurilor riguroase de dezinfecție etc. hotărîte de organele sanitare precum și respectarea tratamentului prescris sînt măsuri tot atît de importante pentru lupta împotriva virozelor ca și grija de fortificare continuă a organismului.

GERO

Util de știut despre băile reci și plaje

● Cînd se face plajă, protejarea capului nu este bine să se facă prin basmale strînse pe cap, caschete de cauciuc sau șepci, ci prin pălării largi de paie, spre a da posibilitate pielii capului să transpire în voie.

● Helioterapia poate fi permisă gravidelor, în mod rațional, în orice lună a sarcinei.

● Contrar unor credințe mai vechi și nejustificate, băile de soare pot fi efectuate și în timpul epocilor menstruale.

● În timpul efectuării băilor reci, mișcarea va turilor executată o acțiune generalizată de masaj asupra organismului, determinînd stimularea circulației sîngelui, a schimburilor nutritive, precum și reechilibrarea activității nervoase.

● Băile nu se fac dimineața pe nemîncate, ci după cel puțin o oră de la micul dejun, care nu trebuie să fie prea încărcat. Băile de după amiază sînt permise numai după 2-3 ore de la masa de prînz. Aceleași reguli se aplică și pentru băile de soare.

● Băile în mare, rîuri sau lacuri nu trebuie să depășească durata de 30-40 minute, la care se va ajunge treptat începîndu-se în prima zi cu 3-4 minute și crescînd zilnic durata cu 2-4 minute.

● Bătrînii, copiii sub doi ani, gravidele, persoanele prea debilitate, hipertensivii, reumaticii, cei care suferă de rinichi sau plămîni, precum și bolnavele de afecțiuni ginecologice, nu au voie să facă băi reci.

● În timpul expunerilor la soare, organismul beneficiază atît de acțiunea excitantă a razelor ultraviolete cît și de cea rezolutivă și calmantă a razelor infraroșii, care fac parte din fascicolul de raze solare.

● La primul semn de frison (fior) sau alte tulburări se va suprima baia în ziua respectivă, iar dacă tulburările persistă se va renunța complet la băi.

Dr. I. LEGIC

magazin medical

Actualități balneo-climaterice

● **LA GURA OCNIȚEI** s-a construit de curînd prima heliotermă artificială din țară. Datorită proprietății acestei heliotherme de a reține timp îndelungat căldura solară acumulată, la fel ca și lacurile heliotherme naturale de la Sovata și Ocna Sibiului, tratamentele balneare în aer liber la Gura Ocniței vor putea fi efectuate chiar și în zilele mai puțin călduroase.

● **LA SINAIA** s-a dat recent în folosință un sanatoriu balneoclimateric utilat cu instalații moderne de hidro și electroterapie pentru tratamentul nevrozelor astenice. Pe lîngă această unitate funcționează și o secție sanatorială pentru tratamentul balneoclimateric al unor boli profesionale. Bolnavii internați pot beneficia și de cura internă cu apă minerală a izvorului de la Valea Cînelui care se află la un kilometru de stațiune.

● **ÎN CURÎND**, cunoscuta stațiune de odihnă Bușteni va putea fi apreciată și pentru valoroasele izvoare de ape minerale care au fost descoperite și forate anul trecut. În prezent se pun la punct cercetările privind acțiunea acestor ape în tratamentul bolilor tubului digestiv.

● **PE MALUL STÎNG** al Oltului, în apropiere de Căciulata, se află satul Bivolari, unde recent s-au descoperit izvoare minerale mezotermale sulfuroase, de o deosebită valoare terapeutică în tratamentul afecțiunilor renale și ale aparatului digestiv.

● **TOATE** cele trei stațiuni balneoclimaterice din jurul lacului Techirghiol vor avea începînd din acest an instalații noi și moderne pentru aplicarea tratamentului cu nămol rece și băi în lac.

● **UNELE** din cele mai cunoscute izvoare minerale care în ultimul timp își periclitaseră debitul și chiar existența — izvorul nr. 24 din Olănești, ca și izvoarele Republica și Principal din Borsec — au fost recaptate, asigurîndu-li-se o viabilitate îndelungată și un debit sporit.

Bolile hepato-biliare și alimentația

În buna funcționare a organismului omenesc, ficatul are un rol deosebit, fiind o adevărată uzină chimică ce produce proteine, hidrocarbonate (zaharuri), vitamine etc. Prin producerea bilei („fiere") ficatul influențează în mod hotărîtor buna funcționare a tubului digestiv (duoden și intestine) absorbția grăsimilor, a vitaminelor (A, D, E, K), a fierului etc. Unele boli ale ficatului (hepatite, ciroze) influențează direct funcția tubului digestiv, după cum și boli ale stomacului și intestinelor sau deficiente alimentare produc îmbolnăviri ale ficatului și căilor biliare (vezicula biliară, canal coledoc).

Aceste date ne explică marea importanță ce se acordă alimentației în bolile hepato-biliare, atît pentru cei bolnavi, cît mai ales pentru ca printr-o alimentație potrivită să evităm astfel de boli.

Cum se pot îmbolnăvi ficatul și căile biliare datorită alimentației ?

Un toxic hepatic larg răspîndit este *alcoolul* (vin, bere, tuică, lichior, rachiuri) care consumat în cantități excesive produce o degenerare a celulelor, încărcarea lor cu grăsimi, care le provoacă moartea (dacă intoxicația este prelungită) ; ficatul poate consuma 50—60 gr alcool pe oră fără tulburări. Consumul prelungit de alcool prin tulburările gastro-intestinale ce le antrenează împiedică utilizarea alimentelor ingerate (proteine, vitamina B_1) care se pierd prin scaun și organismul este obligat să utilizeze rezervele sale. Pe de altă parte, transformarea alcoolului de către ficat duce la formarea de aldehidă formică (formol) care este un toxic puternic.

Grăsimile animale (untură, slănină etc.) necesare organismului în cantități convenabile (70—80 gr pe zi) pentru marea lor putere calorică, atunci cînd sînt consumate în exces, produc aceiași efect de încarcare cu grăsimi a celulelor hepatice (care devin depozite inutile, pierzîndu-și funcțiile lor importante) ; grăsimile vegetale sînt mai bine tolerate.

Alteori, modul de pregătire a alimentelor este cauză de suferință digestivă. Excesul de grăsimi scade secretia gastrică și cu timpul se resimte și duodenul și intestinul subțire ; cînd aceste grăsimi sînt prăjite mai ales cu făină (rîntașuri), ele devin iritante puternice ale duodenului și pe cale nervoasă reflexă și umorală (hormoni duodenali care nu se mai produc) apare îmbolnăvirea căilor biliare extrahepatice, cea mai cunoscută fiind *colecistita*.

De fapt, durerile care apar în regiunea ficatului după mese cu grăsime, tocături, sînt produse de diferite tulburări ale căilor biliare, unele cu spasme dureroase, altele cu destinderea dureroasă (așa-numitele „dischinezii biliare") și atunci cînd se adaugă și infecția microbiană (favorizată de stagnarea bilei) apare febra ca însoțitoare a durerii, „colecistita".

Lipsa prelungită din alimentație a proteinelor, care rareori poate fi datorită unui „regim" auto-impus de către bolnavi (fără a consulta medicul), alteori datorită unor tulburări gastrointestinale (cu lipsă de aciditate gastrică și diaree), dacă nu îmbolnăvește direct ficatul, agravează însă unele boli hepatice existente (hepatite acute sau cronice). Lagărele fascisto-hitleriste au decimat mii și mii de oameni și prin astfel de carente (lipsuri) de proteine, care o dată cu consumarea musculaturii și slăbirea evidentă, au produs degenerarea gravă a ficatului („ficatul de foame"). Astăzi încă, datorită cruntei exploatări colonialiste, în multe regiuni ale Africii copiii mor în vîrstă fragedă de o boală numită „kwashiorkor" și care nu este altceva decît ciroză hepatică prin lipsă de proteine din alimentație (ouă, carne, brînză).

Desigur că atunci cînd ficatul și (sau) căile biliare sînt deja îmbolnăvite, abuzurile sau alimentația dezechilibrată agravează suferințele existente (problemă ce o vom dezbate în unul din numerele viitoare).

Toate aceste date — sumare de altfel — subliniază faptul că și omul sănătos trebuie și poate să-și crute ficatul și căile biliare printr-o alimentație echilibrată. După cum mai ales bolnavul hepato-biliar trebuie să-și ajute vindecarea respectînd indicațiile medicale asupra regimului alimentar.

Dr. M. C.

• VARIETĂȚI • VARIETĂȚI •

Un om sincer...

Billy Walker, un tînăr londonez în vîrstă de 22 de ani, care a devenit de curînd boxer profesionist și-a început noua carieră cu cuvintele : *„În meseria asta sînt plătit ca să rănesc pe alții. Cu cît produc răni mai grave cu atît sînt plătit mai bine"*.

Justețea cuvintelor sale s-a văzut la primul meci profesionist al lui Walker. După ce și-a făcut adversarul k.o., nu mai înainte de a-i fi umplut fața de sînge, el a primit 2000 de lire, mai mult decît toți ceilalți boxeri profesioniști începători din Anglia. Încasîndu-și banii Walker a spus : „Boxul profesionist este o afacere. Începînd de astăzi am încetat să mai fiu un sportiv".

Slugă la... mai mulți stăpîni

Ciclistul spaniol Fernando Monzaneques care a făcut să se vorbească despre el încă la ediția de anul trecut a turului Franței, unde a alergat ca „individual" își schimbă în prezent patronii tot atît de des ca și cămășile. Atunci cînd participă la competiții organizate în R. F. Germană el este reprezentantul firmei autohtone de biciclete „Junkermann". În Belgia el apără culorile echipei... belgiene „Lei Verzi", la turul Spaniei a alergat pentru firma spaniolă „Licor 43" și, însfîrșit, acum la turul Italiei face parte din echipa... italiană „Ghigi".

Întrebat despre motivele acestor dese schimbări a patronilor. Monzaneques a răspuns : „Sînt tipul sportivului profesionist modern din Europa". La care s-ar putea adăuga : „Și acela al afaceristului modern din Occident".

Pele și Masopoust

Jocul prea viril și de multe ori gesturile nesportive au umbrit desfășurarea unor meciuri din actualul campionat mondial. Dar nu peste tot a fost la fel. O scenă emoționantă prin simplitate umană — s-a petrecut pe stadionul Vina Del Mar în timpul meciului Brazilia—Cehoslovacia.

După ce s-a accidentat și a fost trecut pe aripa dreaptă, Pele mai intervenea totuși uneori în joc. La un moment dat el a oprit o minge la marginea tușei în apropierea lui se afla cehoslovacul Masopoust care instinctiv, ca orice fotbalist, s-a repezit să la mingea. Văzînd însă că Pele nu poate să se apere, jucătorul cehoslovac s-a oprit, dîndu-i să înțeleagă brazilianului că poate să trimită mingea unde vrea. Pele a înțeles gestul lui Masopoust și atunci în loc să paseze unui partener a împins mingea în aut, acordînd astfel avantaj echipei cehoslovace.

Spectatorii impresionați de gestul reciproc de loialitate sportivă, i-au aplaudat pe cei doi jucători.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMINIA LIBERA

Redacția și administrația, Piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

CAMPIONATUL CATEGORIEI A — ÎN DATE ȘI CIFRE — ETAPA A XXIV-A

Duminică 10 iunie

Dinamo București — Progresul (4—1)

Rapid — Steaua (2—1)

Dinamo Pitești — Petrolul (0—0)

Știința Timișoara — Metalul (3—4)

Steagul Roșu — U.T.A. (1—3)

Minerul — Știința Cluj (1—4)

Întîlnirea Dinamo Bacău-Jiul a fost amînată.

În tur, în cadrul acestei etape, doar o singură echipă a reușit să cîștige un punct în deplasare. Aceasta a fost Dinamo Pitești, care a produs o mare surpriză prin rezultatul de egalitate (0—0) obținut la Ploiești.

PRONOSTICUL...

...lui Constantin, jucător la echipa Steaua.

1. *Rapid — Steaua 2*
2. *Dinamo București — Progresul 1*
3. *Steagul Roșu — U.T.A. 1*
4. *Dinamo Pitești — Petrolul 1 2*
5. *Știința Timișoara — Metalul 1*
6. *Minerul — Știința Cluj 1*
7. *Arieșul Turda — Crișana Oradea x 2*
8. *C.S.M. Cluj — Mureșul Tg. Mureș 1 x*
9. *Prahova Ploiești — Dinamo Galați 1*
10. *Corvinul Hunedoara — Vagonul Arad 1*
11. *Crișul Oradea — Recolta Carei 1*
12. *Știința Galați — Poiana Cîmpina 1 x*

Clasamentul general

1. Dinamo Buc.	23	13	6	4	51:27 32
2. Petrolul	23	11	6	6	50:30 28
3. St. Roșu	23	12	3	8	48:34 27
4. Progresul	23	10	6	7	41:28 26
5 Dinamo Bacău	23	10	5	8	30:28 25
6. Știința Cluj	23	9	6	8	40:39 24
7. Rapid	23	8	7	8	31:33 23
8. Steaua	23	9	4	10	48:41 22
9. Știința Timiș	23	9	4	10	31:38 22
10. Minerul	23	10	1	12	20:42 21
11. U. T. A.	23	7	6	10	37:38 20
12. Jiul	23	6	6	11	25:44 18
13. Dinamo Pitești	23	7	3	13	33:40 17
14. Metalul	23	6	5	12	31:54 17

Clasamentul acasă

1. St. Roșu	11	9	1	1	26:10 19
2. Petrolul	12	8	3	1	31:16 19
3. Minerul	12	9	1	2	15: 9 19
4. Știința Tim	11	8	1	2	21:13 17
5. Metalul	12	6	4	2	23:17 16
6 Știința Cluj	11	6	3	2	27:13 15
7. Progresul	12	6	3	3	28:16 15
8 Dinamo Pitești	12	7	1	4	29:17 15
9. Dinamo Bacău	12	6	3	3	20:17 15
10. U.T.A.	11	5	4	2	18: 8 14
11. Jiul	11	5	4	2	17:10 14
12. Steaua	12	7	0	5	31:19 14
13 Dinamo Buc	11	5	3	3	25:15 13
14 Rapid	11	5	3	3	17:14 13

Clasamentul în deplasare

1. Dinamo Buc.	12	8	3	1	26:12 19
2. Progresul	11	4	3	4	13:12 11
3. Dinamo Bacău	11	4	2	5	14:20 10
4. Rapid	12	3	4	5	14:20 10
5. Petrolul	11	3	3	5	19:20 9
6. Știința Cluj	12	3	3	6	13:24 9
7. St. Roșu	12	3	2	7	20:24 8
8 Steaua	11	2	4	5	17:22 8
9. U.T.A.	12	2	2	8	19:29 6
10. Știința Timiș	12	1	3	8	10:29 5
11. Jiul	11	1	2	8	8:34 4
12. Dinamo Pitești	11	0	2	9	4:24 2
13 Minerul	11	1	0	10	5:30 2
14. Metalul	11	0	1	10	8:37 1

Clasamentul returului

1. Dinamo Buc	10	5	4	1	25:11 14
2. Steaua	10	5	1	4	23:17 11
3. U.T.A.	10	3	5	2	20:16 11
4. Progresul	10	3	5	2	17:15 11
5. Dinamo Bac	10	4	3	3	14:14 11
6. Știința Cluj	10	4	3	3	14:17 11
7 Petrolul	10	3	4	3	21:14 10
8. Rapid	10	3	4	3	14:16 10
9 St. Roșu	10	4	1	5	19:17 9
10. Dinamo Pit	10	4	1	5	19:18 9
11. Știința Tim	10	3	3	4	15:19 9
12 Minerul	10	4	1	5	7:14 9
13. Metalul	10	3	2	5	10:21 8
14 Jiul	10	2	3	5	10:19 7

Cu cine mai au de jucat :

DINAMO BUCUREȘTI cu : Minerul Lupeni (a), Știința Timișoara (d).

PETROLUL PLOIEȘTI cu : Dinamo Bacău (a), Rapid (d).

STEAGUL ROȘU cu : Metalul (d), Progresul (a).

PROGRESUL cu : Știința Timișoara (a), Steagul Roșu (d).

DINAMO BACĂU cu : Petrolul (d), Steaua (d).

STIINȚA CLUJ cu : Rapid (a), Dinamo Pitești (a).

RAPID cu : Știința Cluj (d), Petrolul (a).

STEAUA cu: U.T.A. (d), Dinamo Bacău (a).

ȘTIINȚA TIMIȘOARA cu : Progresul București (d), Dinamo București (a).

MINERUL cu : Dinamo București (d), U.T.A. (d).

U.T.A. cu : Steaua (a), Minerul Lupeni (a).

JIUL cu : Dinamo Pitești (a), Metalul Tîrgoviște (a).

DINAMO PITEȘTI cu : Jiul (d), Știința Cluj (d)

METALUL cu: Steagul Roșu (a), Jiul (d).

Bucureștenii între ei

Ultimul cuplaj inter-bucureștean al actualei ediții a campionatului categoriei A, se dispută mîine. Clasamentul, întocmit pe baza rezultatelor obținute în întîlnirile directe, se prezintă astfel :

1. Dinamo	5	3	1	1	8:4	7
2. Rapid	5	3	1	1	8:5	7
3. Progresul	5	2	1	2	8:11	5
4. Steaua	5	0	1	4	5:9	1

Să așteptăm acum etapa de mîine, ca să vedem dacă Dinamo va reuși să ocupe primul loc și în acest clasament neoficial.

GOLGETERII

1. CONSTANTIN *(Steaua) 21 goluri.*
2. DRIDEA *(Petrolul) 18 goluri .*
3. SASU *(U.T.A.) 15 goluri.*
4. ENE *(Dinamo București), MARCU (Știința Cluj) 13 goluri fiecare.*
5. VOINEA *(Progresul) 12 goluri.*

Pasionantul duel Constantin — Dridea continuă. Liderul și-a mărit acum avansul la 3 goluri, deoarece în etapa de duminică a înscris 2 puncte, față de unul singur realizat de adversarul său direct.

Loviturile de la 11 m.

**În cele 23 de etape desfășurate pînă acum, — respectiv 161 de meciuri — ar

VACANȚA la MUNTE și la MARE

DESENE DE
TANȚI PFENNINGS

MUZICĂ DE CAMERĂ... IN BLOCURI

Desene de Nell COBAR

Fortisimo ! (Se execută după orele 12 noaptea...)

IMPROVIZAȚII

— Păi să vezi ce-am aflat la Popeasca de la etajul 3 și Ionescu de la etajul 5...

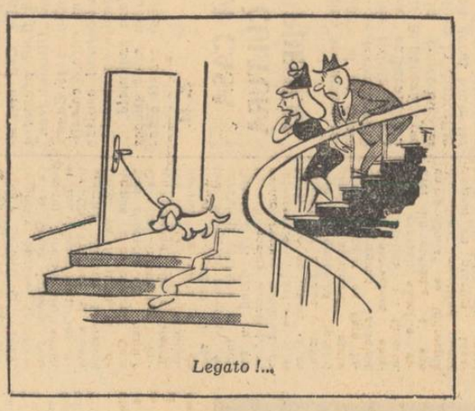

Legato !...

D-ACAPO AL FINE

— E două noaptea, ce facem ?

— O luăm de la început, până ies tramvaiele...

ACOMPANIAMENT

— Am venit să vă ținem companie...

VIOARA 1-a, VIOARA a 2-a, VIOARA a 3-a etc.

— De ce ai sunat de șase ori ?

— Îl caut pe băiețelul cel mai mic al lui Vasilescu.

Solo

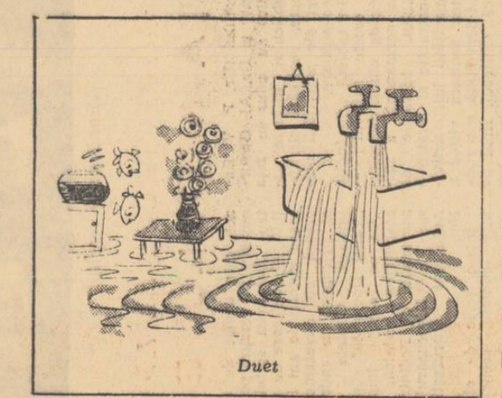

Duet

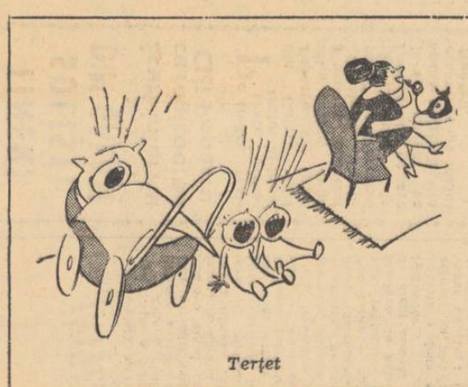

Terțet

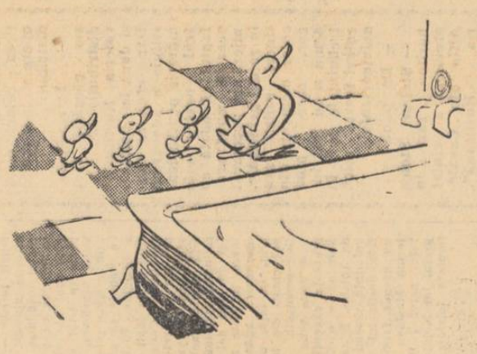

Cuartet

Liftul... SUSPENDAT0

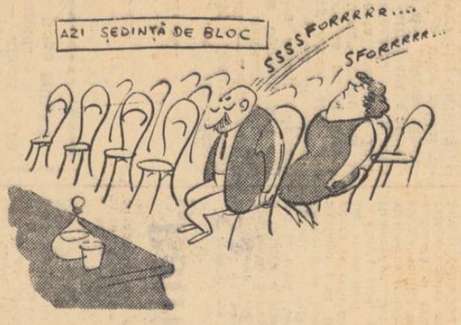

Formație de suflători

REBUS magazin

FOAIE VERDE...

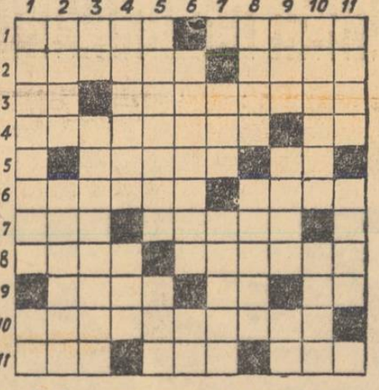

ORIZONTAL : 1) A acoperi un obiect cu o foiță de metal — Foaie la mină (ad). 2) A trage un metal în foi subțiri — Partea copertei de carton care depășește dimensiunile foilor unei cărți legate 3) La sfîrșit, a-ntors foița ! — Foaie de ziar 4) Să n-o așezi pe foaia albă — În foiță 5) Foi... la masculin !... — Pene. 6) De baștină — A ajunge 7) Pronume — Puncte însemnate pe foaia de drum 8) Nume strălucitor — Cea specială are o singură foaie 9) Ca trifoiul cu patru foi (pl.) — Alifie — Poftim 10) Are și ea foaia ei 11) Firul din foiță — Parte dintr-un meci de volei — Ca foaia de hîrtie (masc,).

VERTICAL : 1) Are foi comestibile — Mijlocul precedentei 2) Altă calitate a foii verzi — Zăpăcit 3) Acum — „Dacia"... foaie scoasă de M. Kogălniceanu 4) Răsfoită cu atenție — Armă,.. geometrică 5) Componente ale septelului — Egalitate la volei 6) Foile pentru fierari — Pronume 7) A tipări pe jumătate — Mingiiat de vînt 8) Foaie de varză în care se prepară sarmaua — Inteligent 9) Tulpină de cereale — Utilizează foaia verde — Apucă 10) Înfoit — Podoabă 11) Foaie de plată — Apărea.

N. CORNEA

APROPO... DE GEOGRAFIE!

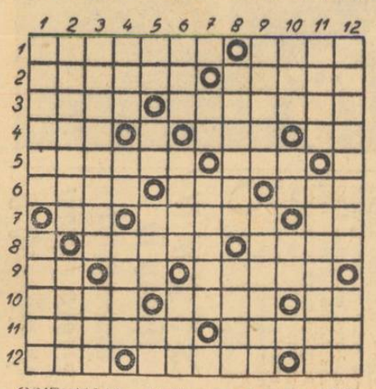

ORIZONTAL : 1) Capul acelor — Baia 2) Bicaz,., pentru recepție ! — Specialitate de... Sibiu 3) Baltica sau București — A scris „Trandafir de la Moldova" 4) Curelușă de mașină — M-am fript ! — În centru ! 5) Chitila — Trăiesc în Africa 6) Stat în Asia — Oraș în Africa — În acest loc 7) Se află în Peru ! — Marsilia... pentru baie — Măsură agrară 8) S-a îndrăgostit de Paris — A se văita 9) 365 zile — Campion — Specialitate de Praga 10) Joacă la Madrid — „Dunărea albastră" — La intrarea în Roman ! 11) Titan (pl.) — Debrețin, Poiana, București (sing.) 12) Fata din Manilla — Compozitor sovietic, autorul operetei „Orășelul de pe Volga" — La poalele muntelui !

VERTICAL : 1) Unul din autorii piesei „La telefon Taimirul" — Corabia 2) Siciliana de la șah — Gaz nobil 3) Mamaia (2 cuv.) — Nume des întîlnit în Dobrogea 4) A lucra pămîntul — Literă slavonă — A compus „Simfonia spaniolă" — Călărași (sing.) 12) „Suvenir de la Predeal" (pl.) — Dans din Spania.

Ion CIULIAN

POȘTA REDACȚIEI

VASILE ALEXANDRU — Craiova, str. Elena Pavel nr. 24 dorește să corespondeze pe teme de literatură, artă, cinematograf și sport, cu orice tînăr. De asemenea, face schimb de vederi cu frumusețile patriei.

ION BOB — Cluj : E nostimă schița. Vrea să devin umorist" numai că este prea întinsă, avînd o mare cantitate de amănunte care o îngreunează. Scrieți mai concis.

E. KOTZBACHER — Onești : A. semenea producții ne-ați putea trimite cu mai mult succes revistelor literare care ar putea folosi și desenele făcute.

ION VEREȘ — Oradea : Am aflat din cele scrise că ați făcut o descoperire intitulată : zaruri-control. Parcurgînd rîndurile scrisorii am întîlnit numeroase cifre, toate legate de manevrarea unor zaruri. În trebarea ce v-o punem este următoarea : la ce poate folosi descoperirea ? Pentru că practic nu vedem cum ar putea sluji la ceva.

V. CODREANU — București : Cu îndulgență publicăm numai această epigramă adresată unui Marinică:

Cînd se scoală, dimineața
Visează că este seară
Și atunci de ciudă,
El... se culcă iară.

RUXANDRA CANTILI — comuna Comani, raionul Drăgănești Olt, regiunea Argeș : Redacția noastră nu dispune de numerele vechi pe care le căutați. Sînt însă numeroși cititori, unii care ne scriu chiar că posedă numerele vechi pe care ar dori să le vîndă. Poate că unul din aceștia aflînd dorința dv., vă va scrie, stabilind astfel o legătură.

Cît despre materialele privitoare la oamenii noștri de artă, ele vor apare și în viitor în revistă.

TUDOR GHERGHESCU — Giurgiu : Poezia are unele calități. Nu atîtea însă pentru a putea fi publicată. E spontană, veselă, dar nu abordează o temă interesantă.

GHEORGHE T. ION — București : Să nu vă supărați dacă vă vom spune că desenele trimise sînt naive, simpliste, trădînd o lipsă de îndeminare. Să mai spunem că trebuie să mai încercați, să mai exersați ?

În tot cazul, dacă doriți să continuați, trebuie să vă ocupați foarte mult de însușirea unor temeinice cunoștințe ale tehnicii desenelor, ale prezentării chipurilor. Acestea sînt multe, grele și țin și de talent. Dacă veți crede că puteți răzbate încercați !

MESARICI VIORICA — Tg. Mureș: Ca elevă și ca începătoare în ale poeziei, te sfătuim să continui cu aceste preocupări, fără a neglija însă învățătura.

AUREL CONSTANTINESCU — Constanța : Informații de felul celei despre cargoul „Galați" nu publicăm. Ne interesează reportaje. Este foarte bine dacă puteți să le însoțiți și de fotografii. Dați mai multă atenție stilului. Prin aceasta nu trebuie să înțelegeți însă că vă pretindem un stil încărcat, plin de artificii. Din contra.

ILIE POPESCU — Bălănești (Neamț) : Ne puneți în încurcătură cu întrebarea : cîtă apă bea omul în curs de 60 de ani ? După calculul dv. el ar bea circa 40 000 de litri. Ce te faci însă cu unul care bea foarte multă apă ? Răspunsul este foarte greu de dat la întrebarea dv. Dacă ați vrea să aveți o idee vagă asupra acestei probleme, stabiliți o medie pe zi, înmulțiți cu numărul zilelor din cei 60 de ani și veți afla. Simplu ?

B. H. — Luju : În regulamentul Ministerului Învățămîntului se precizează că cei ce sînt propuși de către întreprinderi și instituții să urmeze învățămîntul superior au dreptul la un concediu de 30 de zile plătit pentru pregătirea examenului de admitere. Credem însă că acum este prea tîrziu pentru întocmirea dosarului de bursă. Ați putea to tuși să mai încercați.

VASILE CONSTANTIN — București : După cele descrise în scrisoare, aveți dreptul la un concediu de odihnă de 12 zile lucrătoare.

CALITATEA SUPERIOARĂ ;
CROIALA ELEGANTĂ ;
EXECUȚIA IREPROȘABILĂ
sînt deviza

FABRICII DE CONFECȚII ORADEA

Preferați confecțiile pentru bărbați

COSTUME ;
PALTOANE ;
PARDESIE ;
CĂMAȘI

în sortimente variate. Se găsesc de vînzare la toate magazinele O.C.L. din țară.

APRETUL APRETIN, PRODUS AL FABRICII DE CERNELURI BUCUREȘTI DUREAZĂ LA MAI MULTE SPĂLĂRI CU CONDIȚIA CA RUFA SĂ NU FIE STOARSĂ DUPĂ APRET.

Albipan, un produs de calitate al fabricii de cerneluri București

CURIERUL NOSTRU

AUREL B. : De cîteva ori am revenit asupra acestui subiect, tratîndu-l sub diferite forme. În următoarele două luni nu vom mai putea reveni din nou. Căutați nr. 223 al revistei noastre și veți găsi toate lămuririle necesare.

M. V. — O hotărîre de acest fel puteți lua numai dv. singură. Este mai bine să judecați și să faceți așa cum credeți dv. decît să complicați lucrurile cerînd soluții de la alții. Nu avem deci intenția să vă dăm sfaturi. Credem însă că va fi mai bine să lăsați să mai treacă timpul. Nu e cazul să luați o hotărîre în situația în care vă aflați. Nici n-ați putea judeca obiectiv o serie de lucruri. Este mai bine să mai așteptați, să vă clarificați în primul rînd dv. personal.

NANA : În bună parte, dv. aveți dreptate. Din păcate însă va fi greu acum să-i convingeți că nu trebuie să procedeze astfel. Avînd însă posibilitatea să stați mai mult de vorbă cu ei, datorită și faptului că au mai multă încredere în dv. decît în alții, ați putea să-i determinați să nu întreprindă încă nimic. Au destul timp pentru a trece și la lucruri „mari" cum le denumesc ei. Cu timpul se mai pot rezolva încă multe lucruri. Principalul este să nu neglijeze școala.

O. S. : Este bine să mai încercați un oarecare timp : poate totuși revine pe un drum bun. Este adevărat că șansele sînt minime, dar din moment ce ele există trebuie să faceți totul pentru readucerea lucrurilor la normal. Va trebui însă să-i puneți în vedere să aducă totul înapoi. Dacă nu acceptă în vorbe și în fapt așa ceva, atunci nu are rost să mai continuați situația actuală ci să vă conformați în totul hotărîrii existente. Aceasta este ultima încercare ce mai poate fi făcută.

M. C. București : Este regretabil că la vîrsta dv. vă faceți probleme din niște lucruri atît de clare. Aveți suficientă experiență de viață. De ce să vă mai faceți acum complicații inutile ? Chiar de la început v-ați dat seama că această relație nu va oferi nici o perspectivă. De aceea nu era cazul s-o mențineți. Un singur lucru se mai poate face acum : să renunțați cît mai repede. Nu aveți prea mult timp de pierdut. Trebuie să vă gîndiți cu seriozitate la ceea ce aveți de făcut de aici înainte. Nu vă mai complicați existența cu relații de acest gen fiindcă anii trec.

NELLY : Ar trebui să discutați cu el și să hotăriți împreună ce anume să faceți. Se pare că el are intenții bune, dar din cauza unor condiții obiective, nu ia încă o hotărîre. Într-adevăr există unele condiții obiective. Tocmai de aceea va trebui să discutați și să stabiliți ce anume trebuie să facă fiecare. Pînă cînd se vor clarifica lucrurile noi sîntem de părere să vă reîntoarceți acasă. În acest fel veți putea evita unele situații care vă creează prejudicii în prezent.

A. I. : Desenele trimise de dv. nu pot fi folosite. Va trebui să munciți mult pînă să ajungeți la realizarea unor modele frumoase. De asemenea este necesar să vă documentați mai temeinic pentru a cunoaște linia modei actuale. Și din acest punct de vedere modelele dv. nu sînt corespunzătoare.

MARIANA : Sînteți totuși cam aspră, poate chiar și nedreaptă. Impresiile dv. n-au fost confirmate în nici o împrejurare. Atunci de ce să puneți în seama unui om lucruri care poate nu-i aparțin ? Este firesc ca în situația dv. să aveți unele nedumeriri. Dar cel mai bine este să verificați totul, să vă convingeți personal de realitate. Din descrierea pe care ați făcut-o dv. asupra întregii situații, se pare că greșiți total cînd gîndiți rău despre el. Totuși este bine să analizați în amănunțime totul.

I. S. Brașov : Hotărîrea luată de dv. în urmă cu cîteva luni a fost — după părerea noastră — foarte bună. În parte, justețea acestei hotăriri a fost confirmată de practică. Într-adevăr, în situația dv. aveți acum unele greutăți. Gîndiți-vă bine însă : merită oare să reveniți la ceea ce a fost înainte numai de teama de a nu privi în față și a nu lupta cu unele greutăți de moment, rezolvabile ? Vă trebuie puțină răbdare și multă, foarte multă voință. Noi credem că este de preferat chiar situația de acum, decît ceea ce a fost înainte. De fapt, situația de acum se va schimba cît de curînd. Una din problemele esențiale a fost rezolvată. Cea de a doua este legată de prima și se va rezolva cît de curînd. Mai mult curaj și totul va trece.

Cățelușul Boroboață

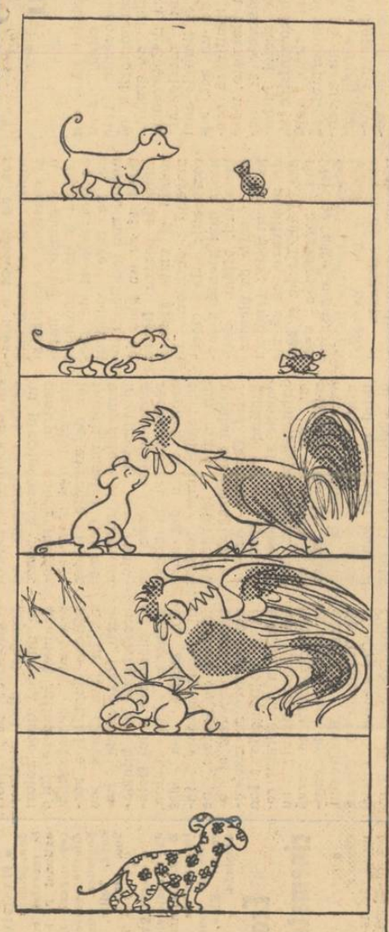

Desene de V. VASILIU

ȘAH

Rezultate din „Cupa Magazin"

Finala ediției I

Aurel Georgescu (București) — **Klang Jerome** (București) 1—0 ; **Hang Eugen** (Cluj) — **A. Georgescu** 0—1 ; **Tereza Urzică** (Vatra Dornei) — **N. Botezatu** (Sinaia) 0—1 ; **Paul Popescu** (București) — **N. Botezatu** remiză ; **Ioan Bredan** (Petroșani) — **Paul Popescu** — Popov (București) 0—1 ; **Virgil Zaharescu** (București) — **I. Bredan** 0—1 ; **Paul Popescu** (București) — **D. Furnică** (Brașov) remiză.

După numărul de puncte acumulat pînă acum, în clasament conduc în prezent Aurel Georgescu și Gama Alexandru, cu cîte 7 puncte.

Semifinalele ediției a II-a

GRUPA E : **Elian Gh.** (Mihăiești) — **N. Ștefănescu** (București) 0—1.

GRUPA B : **I. Stoian** (Năsăud) cîștigă la **Adriana Ivan** (București) și pierde la **Const. Bestea** (Blidari), **Mircea Dabija** (Cîmpina), **Romeo Neștianu** (Medgidia), **Ilie Ion** (Brașov) și **M. Candiu** (București), **M. Dabija** cîștigă la **R. Neștianu** și **Adriana Ivan. Neștianu** cîștigă la **Ilie Ion** și **Adriana Ivan.** În clasament conduce **M. Dabija** cu 3 puncte din 3.

Partidele jucătorilor Creangă Antoniu și Drîmbă Mircea — retrași — s-au anulat, netrecînd de 20 de mutări.

PARTIDE

Alb : GHELLER Negru : FISHER

CURAÇAO 1962
Turneul candidaților

1.	e4,c5	21.	N:c5,T:c5
2.	Cf3,d6	22.	Tca1,Td8
3.	d4:c:d4	23.	Ta4,Nf5
4.	C:d4,Cf6	24.	Tb4,Nc8
5.	Cc3,a6	25.	Tb6,Td6
6.	Ne2,e5	26.	Db4,Dc7
7.	Cb3,Ne7.	27.	T:d6,D:d6
8.	0—0, 0—0	28.	Tb1, Dc7
9.	Ne3,Dc7	29.	Da4,Nd7
10.	a4,Ne6	30.	Da3,T:a5
11.	a5,Cd7	31.	T:b7,D:b7
12.	Cd5 !,C:d5	32.	D:a5,g6
13.	e:d5,Nf5	33.	h3,Db1+
14.	e4,Ng6	34.	Rh2,Nf5
15.	Tac1,Cc5	35.	Dc3 !,De4
16.	C:c5,d:c5	36.	Nf3,Dd4
17.	b4,Tac8	37.	D:d4,e:d4
18.	Db3,Nd6	38.	g4,Nc8
19.	Tfd1,De7	39.	c5,a5
20.	b:c5,N:c5	40.	c6,Rf8

și în această poziție partida s-a întrerupt. Fisher nu a mai reluat jocul convingîndu-se la analiză că a pierdut.

Alb : AUREL GEORGESCU
Negru : C. ȘTEFANIU
Jucată în finala „Cupei Magazin"

1. e4,c5
2. c3,d5
3. e5,e6
4. d4,Cc6
5. Cf3,Db6
6. Nd3,cd
7. cd,Nd7
8. 0—0,C:d4
9. C:d4,D:d4
10. De2,Ce7
11. Cc3,a6
12. Tb1,Db6
13. Ne3,Dd8
14. Ng5,h6
15. Dh5,De7
16. Nh4,Nc6
17. Ce2,g5
18. Ng3,Nd7
19. Cd4,Nd7
20. f4,gf
21. N:f4,Cc6
22. Cf3,Db6+
23. Rh1,Cb4
24. Ng6,f:g6
25. D:g6+Rf8
26. Cd4,Te8
27. Cf5 și negru cedează deoarece nu poate para matul

Probleme premiate

EMILIAN DOBRESCU (București)

E. I. UMNOV (Moscova)

C. MANSFIELD (Anglia)

În toate problemele de mai sus albul joacă și dă mat în 2 mutări.

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

SPECTACOLUL
magazin

Concursul teatral „I. L. Caragiale"

Rezultatele fazei raionale a Bienalei de teatru „Ion Luca Caragiale" au adus pe primul loc echipa sindicatului muncitorilor sanitari de la Oltenița, cu piesa „Jocul de-a vacanța" de Mihail Sebastian. Este vorba de o formație de teatru tinără, care, fixându-și în repertoriu dificila comedie a lui Sebastian, a izbutit să dea viață mesajului plin de poezie al dramaturgului.

De acest lucru ne-am convins recent, cînd colectivul artistic de amatori din Oltenița a jucat în „deplasare", pe scena Casei de cultură a studenților din București. Spectacolul este în bună măsură omogen și convingător, evidențiindu-se poate prin siguranța interpretării: Constantin Fugaru în rolul lui Ștefan, Lucia Gheorghiu în cel al Corinei și Anca Marinescu — o madam Vintilă plină de umor.

După spectacol am atras interpretei Corinei clasica întrebare:

— Perspective?

— Multe. Cea mai apropiată fiind premiera cu piesa „Ultimul tren" de G. Kovacs și Eugen Mirea cu care colectivul sindicatului sanitari din Oltenița se prezintă la faza regională.

Să urăm mult succes talentaților artiști amatori!

S. M.

LA CASA DE CULTURA DIN PREDEAL

Odihna are multe registre și pe filele ei se consemnează la loc de frunte și activitatea culturală din stațiuni. Bunăoară cei veniți în concediu la Predeal au la dispoziție odată cu aerul tonic de munte, și o... stagiune artistică. Originala stagiune se desfășoară și anul acesta pe scena... casei de cultură din această pitorească localitate.

Iar repertoriul este foarte divers. Să-l răsfoim. În afară de spectacolele date cu regularitate de echipele artistice de amatori de la întreprinderile „Partizanul Roșu", „Tractorul" și „Steagul Roșu" din Brașov, un loc important în activitatea casei de cultură îl ocupă artiștii amatori din Predeal. Echipa de teatru a pus în scenă pînă acum piesele „Tache, Ianke și Cadîr" de Victor Ion Popa și „Oameni care tac" de Al. Voitin. Printre interpreți se remarcă Ion Pipu, Margareta Tampa, Anghel Pîrvănescu, Elena Manu și alții. Vitoarea premieră va fi „Oameni în viteag" de Al. Voitin, în regia lui Ghebal Georgescu.

În programul casei de cultură mai figurează și seara de satiră „Nu-i păcat să rîzi", precum și spectacolele date de echipa de dansuri și corul format din 60 de persoane, formația de estradă și orchestra de muzică ușoară.

În fiecare săptămînă se organizează diverse concursuri de genul „Cine cîntă cîștigă" sau „Cine știe sport cîștigă", simultane de șah și concursuri de orientare turistică.

5 minute cu Radu Beligan

Ne-am adresat lui Radu Beligan, ca director al Teatrului de Comedie și ca actor.

La prima întrebare privind activitatea teatrului pe care-l conduce, ne-a răspuns:

— Deși ne apropiem de încheierea stagiunii, activitatea Teatrului de Comedie este departe de a se încheia. Aș spune că dimpotrivă... În curînd vom porni într-un turneu de 30 de zile cu piesa lui Brecht, „Șvejk în al doilea război mondial". Acest turneu vizează centre ca Hunedoara, Oțelul Roșu, Lupeni etc. Îl așteptăm bine pregătiți, totuși cu emoție, dornici să placem publicului din aceste orașe. Vom prezenta apoi o serie de spectacole pe litoral și în alte stațiuni balneoclimatice. La Brăila vom poposi timp de o săptămînă. Aici vom prezenta, pe rînd, toate spectacolele stagiunii noastre: „Celebrul 702", „Prietena mea Pix", „Mi se pare romantic", „Nunta la castel" etc.

— Ce ne puteți spune despre viitorul mai îndepărtat?

— Avem în pregătire piesa dramaturgului sovietic Evgheni Svarț, „Umbra". Pentru stagiunea viitoare ne-am fixat la cîteva comedii, între care „Responsabilul cu fericirea" de Al. Mirodan și „Comperul" lui John Osborne.

— O ultimă întrebare: ce ne spuneți despre actorul Radu Beligan?

— Că a cedat pînă acum locul directorului. În noua stagiune însă își va relua „rolul" interpretînd mai multe roluri în comedia lui Mirodan, ca și în celelalte două piese de care am amintit mai înainte.

Am terminat la timp, căci Radu Beligan era solicitat la repetiția spectacolului „Procesul domnului Caragiale" de Mircea Ștefănescu, recenta premieră de la începutul acestei săptămîni cu care Teatrul de Comedie a fost prezent la semicentenarul Caragiale.

H. ȘAICU

„4 SUB UN ACOPERIȘ"

Pentru stagiunea estivală, Teatrul „Constantin Nottara" pregătește — în regia lui Alex. Ciprian — spectacolul cu piesa „4 sub un acoperiș", a autorilor sovietice M. Smirnova și M. Kraindel.

Cine sînt cei patru care se găsesc sub același acoperiș? Serioja și Lena, respectiv Mircea Angheles-cu și Doina Ionescu, profesorul Nicolae Adrianovici și Ina Modestovna, respectiv Gh. Trestian și artista emerită Victoria Mierlescu (rolul va fi jucat și de Angela Theodorescu). Cum s-au cunoscut cei patru? Cu totul întîmplător! Prima pereche de căsătoriți, cea tînără și îndrăgostită, dornică de viață și de frumos, e primită în spațiul celeilalte perechi de căsătoriți, blazată și indiferentă... Și trăind cu toții sub același acoperiș, se petrec lucruri nebănuit de interesante. Serioja și Lena, care se iubesc și se înțeleg de minune, izbucnesc să gonească praful care se așternuse peste căsnicia celor cu care locuiesc împreună, căsnicie în care intervenise obișnuința, rutina și... tăcerea.

În general, săgețile satirei din comedia „4 sub un acoperiș" se îndreaptă din plin împotriva unor oameni cu practici învechite, vechiul cu noul ciocnindu-se adesea și de fiecare dată triumfînd noul. De altfel spectacolul aduce în scenă și un „personaj" cu totul neașteptat: un aparat de radio, care comentează ironic momente și situații ale piesei, caracterizînd... suplimentar și precis prin aceste comentarii, fiecare personaj în parte. Printre alții, publicul va face cunoștință și cu Mara (rolul va fi deținut alternativ de Vera Lazăr și Victoria Dobre), o aspirantă care vrea să treacă examenele prin protecție, ce... doamna cu ceașca" (Lili Popovici), o autentică madam talcioc a zilelor noastre...

— E al doilea spectacol din carieră pe care-l pun în scenă, ne-a declarat artistul-regizor Al. Ciprian și trebuie să vă mărturisesc că munca aceasta mă atrage din ce în ce mai mult.

...Ultima care lese din scenă este tînăra artistă Doina Ionescu, de curînd absolventă a Institutului de Teatru, căreia parcă îi pare rău că s-a terminat repetiția.

— Cum o găsiți pe Lena?

— Ca pe un om minunat! Tinerețea ei este plină de farmec și de poezie. Lena e frezoare și totodată studentă în anul III al Institutului de Construcții. Ea muncește, învață și iubește. Și toate le face cu pasiune. Așteptu cu emoție premiera.

S. N.

Aspect de la repetiții

UN NOU SPECTACOL DE AMATORI
„ÎN FAȚA MICULUI ECRAN"

Destul de recent constituită, echipa artistică a Spitalului „Alexandru Sahia" din București a primit de curînd consacrarea rampei prezentînd pe scena Teatrului C.C.S. un spectacol de satiră medicală în două acte, intitulat *„În fața micului ecran"*. Pe o idee originală, — aceea a transmiterii unui program de tele-emisie din spital, — autorii libretului (Dr. P. V. Balenty și Dr. Al. Gheorghiu) au adus în fața publicului diferite aspecte, realizări și lipsuri ale activității medico-sanitare.

În tabloul „Se înalță și crește spitalul", — brigada cîntă dezvoltarea permanentă a spitalului, lucrările de construcție și lărgire a capacității lui, activitatea sanitară vitoare, mai dezvoltată, mai rodnică. Cîntecul, final de act, este urmat de un omagiu în versuri pentru „veteranii spitalului", — acei care de un mare număr de ani lucrează cu devotament și pricepere în cadrul unității. Cuplete ca „Tanti Doctorița" sau „Ca pe roate" laudă activitatea rodnică a serviciului de Pediatrie sau a Dispensarului Autobazei Bucureștii-Noi.

Într-o serie de cîntece, cuplete, scenete etc., se ridiculizează unele lipsuri, mănuri, ticuri, — ale personalului sanitar sau ale unor bolnavi. Așa sînt „Mi-a scăzut colesterina" (creat de fericita Mary Alecu) sau „Nu e om să nu fi luat o doctorie" (creat de asistenta medicală Dida Achimescu), — în care se satirizează atitudinea de „bolnav închipuit" a unor asidui vizitatori ai policlinicii și spitalului. Scheța „Jurămîntul de la Craiova" satirizează pasiunea pentru alcool a unor salariați. De asemenea celelalte cîntece și cuplete satirice ridiculizează: întîrzierile la serviciu (Un minut), asumarea de prea multe sarcini (Popescu 13) etc.

Programul mai cuprinde un scurt program de muzică ușoară și se încheie cu un tablou de ansamblu, intitulat „Ora Satului" în care se recită și se cîntă viața nouă a satului nostru colectivizat, care se bucură de o asistență medicală de calitate.

TINERI SOLIȘTI DIN GALAȚI

Scurt interviu cu regizoarea Cici Popescu

Pe tînăra regizoare a Teatrului Muzical din Galați, Cici Popescu, am întîlnit-o curînd după premiera operelor „Cavaleria Rusticană" de Mascagni și „Paiațe" de Leoncavallo, pe care le-a montat pe scena muzicală din orașul de pe malul Dunării.

— După cîte știu, ați lucrat la pregătirea celor două opere cu mai multe distribuții...

— Într-adevăr, am pregătit trei distribuții la „Cavaleria Rusticană" și două la „Paiațe". Dar ceea ce constituie o adevărată mîndrie pentru teatrul nostru este faptul că odată cu această premieră am promovat în roluri principale, tineri soliști sau chiar elemente din cor, care pînă acum n-au fost întrebuințate decît în roluri foarte mici, neimportante...

— De pildă?

— Ștefan Stoica bariton, care în premieră a cîntat Alfio din „Cavalleria Rusticană". Muncitor la Șantierele Navale Galați, el a cîntat un timp la noi în cor, apoi în corul Operei din Iași. Foarte harnic și perseverent, a învățat mult în această perioadă. Are o voce frumoasă, plină, iar Alfio, este primul său rol de mai mare întindere. De asemenea în rolul Turridu din „Cavaleria" cîntă George Davidescu și Dumitru Buzoiu. Pînă nu de mult el au făcut parte din cor. De altfel, în distribuția amîndror opere, abundă tineretul.

— Și acum?

— Ne pregătim de un lung turneu prin țară, în cursul căruia vom trece probabil și prin București.

— Atunci pe curînd...

Dana MUȘAT

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„ÎNVIEREA" (Seria II-a)

Așteptată cu nerăbdare și emoție, pentru că urma după o primă parte interesant ecranizată, seria a doua a filmului „Învierea" ne dăruiește marea satisfacție a împlinirii tuturor așteptărilor. Pensulul cineaștilor sovietici închide în fața noastră portretul Katiușei Maslova și al cneazului Nehliudov, în dimensiunile și rezonanța dăruită personajelor de Lev Tolstoi. Seria întîia a filmului „Învierea" a fost pledoaria cazului Maslova și, implicit, rechizitoriul cneazului Nehliudov. În boxa acuzaților, fără să fie cu nimic vinovată, se afla cea care fusese cîndva gingașa, neprihănita Katiușa; în banca juraților — judecînd-o și hotărîndu-i deci destinul — omul care, în urmă cu zece ani, îi șlefuise viața, îi umilise sufletul dintr-o pornire egoistă, de stăpîn care dispune după poftă de slugile sale. Pleiind în incursiune, pe urmele trecutului lor, regizorul Mihail Sveițer descoperea treptat — și ne lua părtași la această descoperire — că cel doi fuseseră strîmb, grești distribuiți în locurile ce le ocupau în sala tribunalului; ea, Maslova, în hainele-i grosolane și vîrgate de deținută de drept comun, s-ar fi cuvenit să-l judece pe lainicul Nehliudov...

Seria a doua a filmului „Învierea" îl are în centrul acțiunii pe Nehliudov. Cazul Maslovei a fost pînă aici expus pe larg; în ceea ce privește portretul ei — cineaștii mai au doar cîteva elemente de adăugat. Regăsirea lui Nehliudov cu sine însuși, conturnarea opticei lui cu realitatea, cu violența și nedreptatea orînduirii țariste — iată ce trece acum în prim plan. Deși atît de vinovat — face doar parte dintre cirmuitorii acestei orînduiri — Nehliudov e tratat în film fără simpatie, dar cu o largă înțelegere a cazului său. Lui au-i vine ușor să privească în față realitatea și să se descopere, în felul acesta și pe sine. Pornit pe drumul sălvării Maslovei, Nehliudov vede dintr-o dată viața nu prin prisma celor ce o orînduiesc, ci prin prisma celor ce trebuie să suporte orînduirea. Există în seria a doua a filmului „Învierea", o scenă excepțional realizată, și care e, de fapt, scena-cheie a transformării lui Nehliudov: vorbitorul. Cneazul se duce s-o întîlnească la închisoare pe cea a cărei condamnare o semnase de două ori în viață. La început nimeni nu-i dă atenție, originea-i nobilă rămîne nebăgată în seamă. Și lainicul, elegantul, rafinatul Nehliudov e pentru o vreme supus tratamentului de rînd dat oricărui „mujic". Asistă la spectacole, privește năucit, fascinat aproape, adînca suferință omenească adunată în spatele gratiilor. Se izbește din plin, în față, cu groaznica ocnă țaristă; află cum se pot cîntări din indiferență, cruzime, nepăsare, atîtea destine omenești.

A doua serie a filmului „Învierea" ne răscolește prin prezența excepțională și a altor tinerei artiste Tatiana Slomina — o Katia neînchipuit de fidelă celei zugrăvite de Tolstoi. E amară, resemnată, duce cu ea o profundă suferință umană; știe să fie generoasă și demnă în poziția destinului tragic. Și peste toate acestea nimine de un nespus farmec feminin, amintind-o chiar și în Ekaterina Maslova pe gingașa Katiușa cu ochi negri, cu mîini, naivă... Vladislav Dvorjeţki în chipul lui Nehliudov, o egalează pe această neuitată interpretă tolstoiană.

Mignon MARINESCU

„AGRAFA ALBĂ"

Există o binecunoscută formulă a genului așa zis polițist, care se bucură îndeobște de prizа la public și pe care cineaștii cehoslovacі au dovedit în repetate rînduri că știu s-o stăpînească cu iscusință. „Agrafa albă" nu este, așadar, o excepție.

Regizorul Martin Frič își cunoaște meseria și, mai ales, știe să speculeze resursele genului. El conduce acțiunea cu o bună tehnică a suspensiei, dozează tensiunea dramatică într-un crescendo marcat vizibil prin atmosfera încordată tinuită în jurul furtului de la magazinul „Asta" și prin ritmul montajului, solicită stăruitor atenția spectatorilor, punîndu-le la încercare perspicacitatea, pe măsură ce ancheta pentru descoperirea bandei de jefuitori din avutiile statului scoate la iveală noi probe.

Cei drepți, pînă la dezlegarea enigmei jucurile sînt complicate uneori artificial, pe parcurs. Cercetările se îndreaptă pe piste greșite, iar noi, cei din sală, presupunem deja cine ar putea fi vinovații și bănuielile se vor confirma în final. Apoi, există o precipitare a deznodămîntului care scade, parțial, satisfacția de a vedea încununată munca meticuloasă a lucrătorilor miliției, în frunte cu pasionatul și chibzuitul căpitan Chladek.

Analiza atentă a datelor de ja care pornesc cercetările, conturarea mărturiilor și a faptelor luminează în bună măsură și profilul anchetatorilor, spiritul de răspundere care îi animă în căutarea adevărului. Între locotenentul Janda și superiorul său Chladek, se ivesc anumite neînțelegeri, de natură să relieferze nu numai note-le pline de tact și pondere ce care le utilizează cel de-al doilea (spre deosebire de grabа ambițioasă și siguranța de sine excesivă a ajutorului său), dar și deosebiri de structură în înțelegerea misiunii care le-a fost încredințată. Rolul educativ al activității miliției, capacitatea de a preveni eventualele infracțiuni se evidențiază mai ales în modul cum e abordat pe ecran cazul fratelui mai mic al locotenentului Janda. Este o implicație care merita să fie mai larg dezvoltată în scenariu și, cu siguranță, ar fi sporit consistent filmul.

Mihail LUPU

„Bătrînul și marea"

Santiago, un vîrstnic și experimentat pescar dintr-un sat de pe coasta Cubei, pescuia de o bucată de vreme fără noroc. Se întorcea în largul mării. Intr-o dimineață, norocul i-a adus în cale un pește uriaș care a înghițit undița. Ispitit de prada salvatoare ce i-a căzut în mînă, bătrînul se apucă să tragă undița spre mal. Dar rechinii, adulmecind și ei prada, se apropie de barcă și încep s-o hăcuiască. Zadarnic luptă bătrînul cu ei, cu cele din urmă la țărm pe deplin, pescarul se întoarce acasă cu scheletul nefolositor al peștelui devorat de rechini...

Acesta este, pe scurt, subiectul povestirii lui Ernest Hemingway. Dar simpla lui relatare nu poate zugrăvi amploarea acestei înfruntări ercice cu natura pe care marele scriitor american a prefăcut-o sub pana sa într-o poezie a omului conștient că nu trăiește izolat de umanitate, și dobîndind prin aceasta înțelegerea sensului măreț al existenței sale pe pămînt. „Omul — spune într-un moment de grea încercare bătrînul Santiago — nu-l făcut să fie înfrînt... Un om poate fi nimicit dar nu înfrînt".

Ecranizarea lui Peter Viertel, ghidată de respect și fidelitate pentru desăvîrșita concepție a povestirii, a reprodus-o aproape în întregime fie prin relatărea unui comentator nevăzut, fie prin monologul bătrînului. Abundența textului și dedășurarea rectilinie a acțiuni — întreruptă din cînd în cînd de cîte un vis sau o evocare din viața lui Santiago — impune regiei (John Sturges) un ritm lent, descriptiv. Treptat însă, fizionomia ală de expresivă a excelentului actor care este Spencer Tracy, își pierde forța de sugestie asupra spectatorului firește, nu din vina interpretului, ci din cauză că acel comentator nevăzut fine să ne explice în permanență starea sufletească ce determină dinamica mimicii. Asistăm astfel la un exercițiu de ilustrare analitică — în joc și imagine — a ceea ce scriitorul ne comunică cu procedeele literaturii. Filmul părăsește astfel domeniul propriei sale arte și posibilitățile originale de reconstituire a conflictului om-natură, în favoarea unui omagiu documentar adus scriitorului prin transpunerea literală, pe pînză, a operei sale. Cîteva elemente cinematografice de ritm și tensiune introduc episoadele inclestării ultimelor forțe ale eroului în lupta cu rechinii ca, de altfel, și zbuciumul peștelui înainte de a se supune definitiv forței omului.

Sorin ROIBU

Scenă din spectacolul teatrului „Lanterna magică"

„LANTERNA MAGICĂ" LA BUCUREȘTI

Publicul nostru va avea posibilitatea să facă cunoștință cu un ansamblu care, prin factura lui cu totul originală și atractivă de a prezenta spectacolele și-a cîștigat în scurtă vreme popularitate în întreaga lume. Spectacolul va avea loc în sala Palatului R.P.R. între 20 iunie și 20 iulie. E vorba de ansamblul cehoslovac „Lanterna magică", care a realizat o nouă invenție tehnică în prezentarea spectacolelor combinate de teatru și film (trucaj, montaj, manipulare liberă a spațiului și timpului), folosind poliecranul și ecranul lat.

Turneele întreprinse de „Lanterna magică" la Leningrad, Moscova, Londra, Viena, Varșovia sau Berlin, s-au bucurat de un real succes.

Iată cîteva aprecieri consemnate de „Literaturnaia Gazeta" din 15 decembrie 1960: „Teatrul „Lanterna magică" se străduiește actualmente să rezolve cea mai importantă misiune: aceea de a crea un teatru de concepție nouă, un teatru al secolului al XX-lea, un teatru care dă spectatorului senzația de a fi trăit; un teatru care poate să monteze mai bine, prin procedee actuale, mai profund și mai adevărat, piese ale teatrului clasic și contemporan".

Și iată ce scrie, printre altele, „Pravda" din 13.III.1961 despre „Lanterna magică": „Artiștii cehoslovaci au alcătuit un spectacol interesant, plin de prospețime, care se caracterizează printr-o mare valoare artistică și o bogată fantezie".

O formație de muzică ușoară românească în turneu în U.R.S.S.

O formație orchestrală condusă de Gelu Solomonescu a început zilele acestea un turneu în Uniunea Sovietică. Timp de două luni artiștii noștri vor da peste 40 de concerte într-o serie de orașe sovietice, printre care Moscova, Leningrad, Baku, Tbilisi, Erevan, Rostov, Tallin, Riga etc.

În cadrul formației, care concertează sub egida casei de discuri Electrecord, vor apare ca soliști cunoscuții noștri cîntăreți Aida Moga, Lavinia Sălăveanu, Nicolae Nițescu și George Bunea. Prezentarea programelor: Mircea Crișan.

La Teatrul popular „Republica"

Artiștii amatori de la Teatrul popular „Republica" prezintă, în premieră, spectacolul cu piesa: „Singur printre dușmani" de I. Dold-Mihalik.

Schimb de spectacole

Colectivul Teatrului Național din Craiova a plecat la Sibiu, iar colectivul Teatrului de Stat din Sibiu a plecat la Craiova. E vorba, după cum desigur ați înțeles, de un schimb de spectacole. În zilele acestea și pînă la 17 iunie artiștii craioveni vor prezenta la Sibiu, printre altele, spectacolele cu piesele „Celebrul 702", „Fiicele", „A 12-a noapte", „Cei din urmă", „Pădurea", „Năpasta" iar artiștii sibieni vor prezenta la Craiova spectacole cu piesele „Oceanul", „Mare meci la Chișinău", „De n-ar fi iubirile", „Costache și viața interioară", „Carnavalul".

Inițiativa e binevenită, cu atît mai mult cu cît colectivele celor două teatre fac și deplasări în regiunea în care se află.

Desene de K. BORISOV

•CRONICA TEATRALĂ•CRONICA TEATRALĂ•CRONICA

TEATRUL DE COMEDIE:

„Procesul domnului Caragiale"
de Mircea Stefănescu

Semicentenarul lui I. L. Caragiale, a cărui importanță a crescut atît de mult prin dimensiunea de universalitate ce i-a fost dată de Consiliul Mondial al Păcii, a pus teatrelor noastre probleme de onoare și, prin aceasta, foarte dificile. Evident, nu toate puteau cinsti amintirea și actualitatea marelui genius, reprezentînd concomitent o operă sa dramatică: aceasta trebuia să fie sarcina și privilegiul Naționalului. Celelalte au trebuit să recurgă la montaje dramatice de „momente" și „schițe", sau la opere dramatice despre Caragiale, stimulînd pe scriitori, pe aceștia din urmă cale, spre un gen de creație nou și dificil: teatru istoric, desigur, dar de istorie literară.

Transformarea marelui dramaturg în erou dramatic, precum și reînvierea împrejurărilor sau a anumitor împrejurări, care au marcat existența sa, nu sînt treburi ușoare.

Dramaturg încercat, capabil să intuiască precis, de la mare distanță, dificultățile unei teme, Mircea Ștefănescu, autorul piesei „Procesul domnului Caragiale" a izolat un singur moment din biografia marelui scriitor, moment care, prin neprevăzutul său, prin însăși absurditatea sa, nu se leagă direct cu firele permanente ale vieții lui Caragiale, și în care, totodată, se manifestă abrupt și monstruos, caracterul mizerabil al dușmăniei cu care l-a urmărit o viață întreagă, de la „Noaptea furtunoasă" pînă la „1907" și „Momente" burghezo-moșierimea română. E vorba de faimoasa acuzație de plagiat pe care obscurul publicist Al. Ionescu-Caion a lansat-o împotriva lui Caragiale, cu ocazia premierei dramei Năpasta, și a procesului de calomnie care a urmat și care s-a încheiat cu achitarea calomniatorului, în ciuda faptului că din prima clipă, s-au produs dovezile cele mai peremptorii că „onorabilul" nu era, întocmai ca și Cațavencu, decît „un plastograf" ordinar. În limitele unei piese de un act, autorul a izbutit să prezinte cu claritate toate datele concrete și imediate ale acelei întîmplări comico-sinistre și, în același timp, fapt mult mai important, să arate că ea nu a constituit un simplu episod de moravuri literare înapoiate și corupte, ci o manifestare morală semnificativă a întregii burghezo-moșierimi române, preocupată să lovească în toate chipurile pe genialul ei critic și demascator, Mircea Ștefănescu a dus la capăt această idee, prin ingenioasa identificare morală a juraților chemați să-l judece pe Caion, cu celebrele personaje ale comediilor lui Caragiale: Cațavencu, Trahanache, Farfuridi, Pristanda etc., și prin transformarea lui Caragiale în judecător al judecătorilor burghezi.

În ansamblu, și faptul de viață și ideea generală în perspectiva căreia trebuie considerat, au căpătat o plăzmuire vie și amuzantă și constituie o analiză și o demonstrație apreciabilă a unui moment de biografie și de epocă, pe care publicul nostru nou le află cu interes și cu un plus de simpatie pentru figura nobilă și vlăguită a marelui scriitor. În compoziție, la ciocnealа mai atentă a materialului, aflăm, desigur, o serie de elemente discutabile: tendința de pozitivare, ca să zic așa, a lui Lache și Mache, corespunde unei idei pe care n-am înțeles-o: „femeia în dilemă" e un personaj străin de substanța și viziunea caragialiană; satirizarea lui Caion, ca personaj reprezentativ, e cam sumară, cam superficială; dar, mai ales, rămîne în discuție spiritul caragialian al textului, pe care Mircea Ștefănescu l-l atribuie lui Caragiale însuși, cînd acesta nu se rostește prin chiar cuvintele sale, culese din opera de scriitor și gazetar...

Valoarea, deocamdată strict ocazională, a acestei încercări, pe care autorul ar putea-o, cu timpul, adînci și amplifica pînă la dimensiunile și densitatea unei opere de sine stătătoare, a creșcut mult prin eforturile Teatrului de Comedie, care a arătat că înțelege să nu precupețească nimic pentru a onora memoria celui mai mare autor de comedie al literaturii noastre. Cei mai buni actori ai trupei au interpretat cu entuziasm roluri care se reduc uneori la cîteva replici, și au dat acestе replici unui invitat din afară, interpretul rolului lui Caragiale, — Jules Cazaban. Acesta, luptînd cu o firească emoție și timiditate, a înfățișat pe Nenea Iancu cu cu maximum de mijloace, de la nuanța excelentă pînă la cuvîntul bicîuitor și tăios, totul pe fondul general al acelui sarcasm rece pe care-l legitimează deopotrivă, tonul operei și tradiția orală. Ceea ce ne-a surprins uneori, fără să ne supere, au fost momentele cînd, dintr-o dată, Caragiale devenea moldovan... Jurații, Radu Beligan, St. Ciubotărașu, M. Balaban, N. Gărdescu, Florin Scărlătescu și Dem. Savu, ne-au făcut surpriza unor noi variante de Cațavencu, Dandanache, Farfuridi, Trahanache, Titircă-Inimă Rea și Pristanda, cu un haz, cu o spontaneitate și cu un umor de distantare, pe care nu le putem aplauda îndeajuns — e o mare plăcere, aceea de a vedea un mănunchi de actori fruntași, dînd străluciri maximă unor roluri de mică întindere. Cu o prestanță remarcabilă, Mircea Șeptilici a rostit, în fața Curții cu Juri, fragmentele impresionante din faimoasa pledoarie a lui Delavrancea. Lui Caion, Gh. Dinică i-a dat o mulțumitoare înfățișare de grotesc, pe fondul verosimil al unei mixturi de insolență și poltronerie. Ion Lucian a interpretat rolul „reporterului" cu binecunoscuta sa vervă și specialitate de „comperе". D. Rucăreanu, St. Tapalaga, D. Chesa, N. Constantin, Costel Constantinescu, N. Turcu, D. Plătăreanu, M. Mușatescu, precum și Liliana Țicău, Sanda Toma, Consuela Roșu, au întregit ansamblul cu roluri nu mai întîmplător decît cuvintul de laudă pe care îl adresăm acei întregului grup.

Regizorul Esrig a dat spectacolului un ritm remarcabil și soluții scenice rapide și ingenioase, fără de care caragialismul textului ar fi putut deveni monoton.

Radu POPESCU

PORTATIV

● SĂPTĂMÎNA trecută, la Moscova, a avut loc primul concert dat de formația de jazz a cunoscutului instrumentist american Benny Goodman, care se află în turneu în Uniunea Sovietică.

● PIANISTUL John Ogdon, distins cu premiul I la recentul concurs internațional P. I. Ceaikovski, concertează în prezent în diferite orașe ale Uniunii Sovietice, printre care Moscova, Tallin, Odesa, Yalta, Soci etc.

● ORCHESTRA de estradă a radioteleviziunii din R. D. Germană susține, cu începere de la 1 iunie, o serie de concerte la Moscova, Kiev, Odesa și Chișinău.

Ecouri cinematografice

● FIICA lui Charlie Chaplin, Geraldine în vîrstă de 16 ani, va apărea în filmul „La pîmbare cu dragostea și moartea", o poveste romantică realizată după romanul scriitorului Hans Königberg. Partenerul ei va fi tînărul actor englez Tom Courtney.

● TÎNĂRUL regizor italian Vancini, autorul filmului „Lunga noapte a lui 43", pregătește un nou film. „Banda lui Casaroli", inspirat dintr-un fapt autentic. În rolurile celor trei studenți care au atacat o bancă vor apare Renato Salvatori, Joan-Claude Brialy și Thomas Millian.

● JEAN GABIN va apare în filmul „Marile iluzii", care va fi o nouă ecranizare a filmului cu același titlu, creația regizorului, din vechea generație franceză, Jean Renoir.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Cosmosul și tainele lui

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 245 • Sîmbătă 16 iunie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

CONVORBIREA NOASTRĂ CU ACADEMICIANUL V. A. AMBARȚUMIAN,

președintele Uniunii Astronomice Internaționale

La rugămintea noastră telefonică, de a ne primi pentru un interviu, V. A. Ambarțumian, președintele Academiei de Științe a R.S.S. Armene și președinte al Uniunii Astronomice Internaționale, sosit într-o vizită în țara noastră, ne-a răspuns amabil :

— Da, cu plăcere. Vă stau la dispoziție între orele 19 și 19,30...

Cu o precizie pe care am dorit-o cît mai... astronomică, iată-ne, așadar, într-unul din saloanele hotelului Athenée Palace, unde îl întîlnim pe oaspetele sovietic. Cînd îl zărește pe graficianul Cik Damadian, venit să-i facă portretul, V. A. Ambarțumian îi strînge călduros mîinile, bucuros de revedere ; ultima oară s-au întîlnit cu prilejul unei vizite făcute anul trecut de Cik Damadian la Observatorul astronomic Biurakan din Erevan.

Ceea ce atrage în primul rînd la celebrul astronom sovietic sînt ochii. Privirea sa e cînd meditativă, cînd — mai ales în timpul convorbirii cu prilejul referirilor la galaxii — aprinsă, expresivă. Îți im-

U. VĂLUREANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

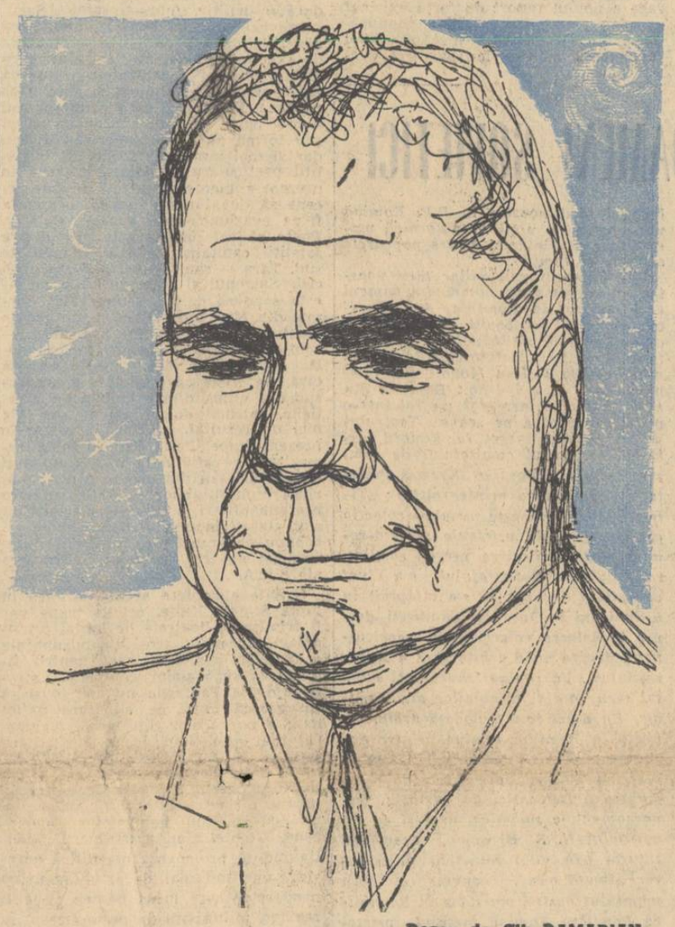

Desen de Cik DAMADIAN

„Bătrînul" comandant și instructor Haralambie Simion, care a efectuat aproape 11.000 ore de zbor, e fericit că-și poate aduce contribuția la sporirea fertilității pămîntului, la mărirea producției la hectar.

Se pregătește o nouă misiune de zbor. Iată-l pe tînărul comandant Tadeus Slonevschi, luînd în primire aparatul din partea mecanicului de la detașamentul avioanelor medii.

PILOȚII AVIAȚIEI UTILITARE

Pe o hartă a țării așezată în biroul comandantului aviației utilitare de la Otopeni, cîteva steguleț roșii marchează locurile unde se află în prezent avioanele trimise în sprijinul agriculturii. Ele zboară deasupra ogoarelor ajutînd la fertilizarea solului, la combaterea dăunătorilor pe tarlalele colectivelor sau ale gospodăriilor agricole de stat, deasupra pădurilor.

Zburînd în cursul lunii mai deasupra a aproape 60.000 de hectare de culturi de toamnă și primăvară, acești piloți au împrăștiat pe tarlalele fără haturi aproape 5000 tone de substanțe chimice. Amintim că această cantitate de îngrășăminte administrată într-o singură lună este egală cu întreaga cantitate transportată și împrăștiată de aviația utilitară pe întregul an 1958.

Prin grija partidului și a guvernului, parcul aviației utilitare crește necontenit. Numai în primul trimestru al anului acesta au sosit din U.R.S.S. trei noi avioane A.N.2 de mare capacitate, adecvate pentru orice misiuni aviochimice.

Viorel LUPU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Aparatul bimotor cu indicativul YR PSJ din stația Aviasan Craiova, a transportat peste 100 de copii de colectiviști și muncitori la mare. În clișeu : Floarea Dan, care are nevoie de un tratament urgent a fost adusă la Constanța pe bordul avionului sanitar.

Echipajul avionului bimotor A.N. 2 cu indicativul YR ANE, condus de Emil Achim, a împrăștiat în ultima lună 200 de vagoane de îngrășăminte chimice, pe o suprafață de aproape 8000 hectare. În clișeu : echipajul avionului utilitar întorcîndu-se din misiunea aviochimică din regiunea Banat.

UN NOU VAS PE DUNĂRE: «CARPAȚI»

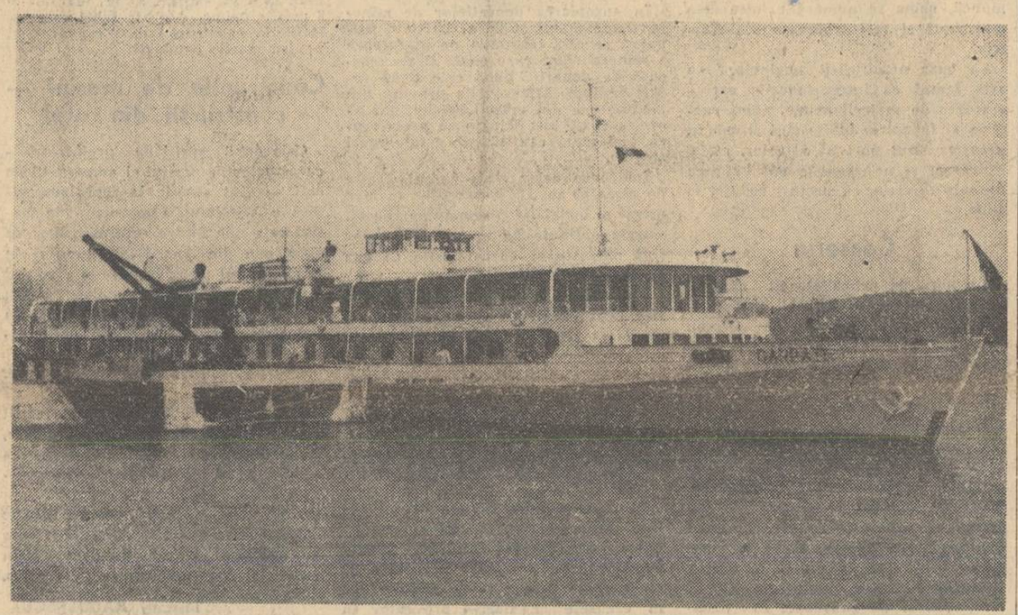

Noul vas fluvial de pasageri „Carpați"

DIN SUMAR:

MODA
ROCHII ELEGANTE
ROCHII COMBINATE

SPORT

PERIPEȚIILE CELUI DE AL 7-lea CAMPIONAT MONDIAL DE FOTBAL

VASILE PINCIU ȘI CALUL BÎRSAN

CINEMA
CORESPONDENȚĂ DE LA KARLOVY VARY

O ORĂ CU DELEGAȚIA DE CINEAȘTI AMERICANI

Căpitanul vasului, Marin Cucu și timonierul I. Colibata, la postul de comandă

In sala de muzică a vasului

REPORTAJUL IN PAGINA 3-A

Oltenia văzută de un tînăr artist plastic

Peter Iacobi este un nume nou apărut în rîndurile artiștilor plastici craioveni, după ce s-a făcut mai întîi cunoscut cu ocazia expozițiilor regionale de la București și Ploiești, unde lucrările sale au fost apreciate de iubitorii de frumos.

Craiovenii l-au văzut adesea modelînd cu sîrg lutul, ghipsul ori dăltuindu-și gravurile în lemn, în fața locuinței sale de lîngă muzeul de artă al orașului. În perioada încheierii colectivizării agriculturii, Peter Iacobi a vizitat satele, schițînd în cărbune figuri de colectiviști. Constructorii de pe șantierele Craiovei, chipurile fruntașilor în producție de la uzina „Electroputere", sondorii din schelele petrolifere ale Olteniei și-au făcut loc în lucrările de sculptură și grafică înmănunchiate recent într-o expoziție personală, la galeriile Fondului Plastic din Craiova. Se află aici compoziții și chipuri de muncitori fruntași, modelate în ghips, alături de gravuri în lemn și desene în cărbune, — rodul unei munci creatoare perseverente.

Vizitînd expoziția tînărului artist nu putem să nu punem întrebarea de ce expoziții de acest gen constituie în rîndurile artiștilor plastici locali adevărate rarități.

Ion BECHERU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

DE VORBĂ CU OAMENI SOVIETICI

CORESPONDENȚĂ DIN MOSCOVA

Ca și la București, vara continuă să se lase așteptată la Moscova. Deasupra orașului nu încetează să se rostogolească nori fumurii, aducători de ploaie și să bată vînturi reci dinspre miază-noapte, cu totul neobișnuiți la mijlocul lui iunie. Dar cine a cunoscut capitala Uniunii Sovietice și în alte anotimpuri, făcînd abstracție de vremea posomorită de afară, trăiește cu imaginea unei alte Moscove aurii și zîmbitoare, văzută în miezul toamnei, în luna florilor sau în frumoasele zile de august.

Nu știu cum arată Moscova în mai, nici la mijlocul lunii septembrie; am cunoscut-o însă în urmă cu aproape un an în primele zile ale lui august, cînd mii de locuitori ai capitalei sovietice, veniți să întîmpine delegația de partid și guvernamentală a țării noastre, manifestau în gara Kiev pentru frăția dintre poporul romîn și sovietic, scandînd la nesfîrșit cuvîntul prietenie.

Astăzi, amintirea acelor zile de neuitat, a impresionantelor manifestări de prietenie între popoarele noastre, revin nu numai în mintea celor care au fost martorii desfășurării vizitei. Numeroși oameni sovietici, cu care m-am întîlnit la Moscova manifestă cel mai viu interes față de apropiata vizită în Romînia a delegației de partid și guvernamentale sovietice, în frunte cu tovarășul N. S. Hrușciov, urmăresc necontenit realizările poporului romîn în desăvîrșirea construirii socialismului, își exprimă sentimentele de prietenie față de țara noastră.

Am avut prilejul să stau de vorbă cu mulți moscoviți, muncitori, oameni de știință, artiști, gazetari. Unii dintre ei văzuseră țara noastră și își aminteau cu dragoste de locurile vizitate, de oamenii întîlniți. Printre ei se numără de pildă Grigori Sotnikov, vicepreședinte al Consiliului economic național al orașului Moscova, Alexei Grebnev, redactor-șef adjunct al ziarului „Izvestia", Irakli Andronikov, scriitor, dr. în științe filologice. Grigori Sotnikov a vizitat a treia oară Romînia în martie, anul acesta.

— De fiecare dată — ne spune d-sa — am avut bucuria să aflu noi progrese, noi realizări. M-au impresionat îndeosebi puternicele citadele ale industriei socialiste, înălțate în anii puterii populare. Văzînd tot ce s-a construit într-un răstimp atît de scurt, ne ducem cu gîndul la înfățișarea Romîniei de mîine. Sîntem convinși că harnicul și talentatul popor romîn, sub conducerea partidului, va duce la bun sfîrșit mărețul program de desăvîrșire a construirii socialismului. Delegația de partid și guvernamentală sovietică, condusă de tovarășul N. S. Hrușciov, va pleca în Romînia însoțită de sentimentele de prietenie pe care toți oamenii sovietici le nutresc față de poporul romîn.

Și Alexei Grebnev, redactor șef adjunct al ziarului „Izvestia" a vizitat țara noastră în mai multe rînduri

— „Am cunoscut în timpul celor pa-

Boris BUZILA

• *(Continuare în pag. 2-a)*

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

ISTVAN DABI, un tînăr ungur în vîrstă de 18 ani, întreține o corespondență în 18 limbi cu 52 de persoane din patruzeci de țări. Printre ele se află un profesor sovietic, un tehnician vietnamez, un student arab ș.a. Acest tînăr înzestrat cunoaște — în afara celor mai răspîndite limbi europene — japoneza, araba, indiana.

●

VIZITÎND micul sat San Severino, Rolando Pesaresi din Ancona a aflat, nu fără surprindere, că era mort de 16 ani. Fusese confundat cu un cetățean, cu nume identic, căzut pe front în ultimele zile ale celui de-al doilea război mondial. Pentru ca să nu se mai producă în viitor asemenea confuzii, Pesaresi a cerut prin tribunal, ca pe piatra funerară a „omonimului" său să se facă mențiunea „Fiul lui Aureliano".

●

DATORITĂ unor oameni „glumeți", care au deschis în timpul nopții cuștile cobailor, amestecînd masculii cu femelele, responsabilul centrului de creștere al cobailor de pe lîngă Universitatea din Oxford întîmpină greutăți serioase. În curînd el va trebui să „cazeze" în cuști cu o capacitate de 400 locuri, încă 800 cobai, noi născuți. De altfel, responsabilul centrului se lamentează că nu mai dispune de nici un cobai de sex feminin care să nu fie în expectativă.

●

ÎN ANGLIA există posibilitatea să-ți cumperi ...liniștea. Cetățenii care vor să-și bea în tihnă berea la restaurantele cu tonomat, pot cumpăra un disc „fără zgomot". Pe acest disc nu este înregistrat nimic, dar cel ce l-a cumpărat este îndreptățit să-l pună în mișcare în locul unuia cu muzică gălăgioasă.

●

ÎNTR-O mină din Carintia (Austria) a fost găsit, la o adîncime de circa 300 m., dintele unui elefant preistoric. S-a emis ipoteza că uriașul și străvechiul dinte ar avea respectabila vîrstă de zece milioane de ani.

●

CELEBRII pini din Roma cad pradă unei boli necunoscute. După ce acele crengilor superioare devin roșietice, copacii încep să vestejească. O conferință, organizată de către primăria orașului, la care au participat numeroși specialiști, a luat în discuție acest fenomen îngrijorător, întrucît pinii reprezintă o îndătinată caracteristică a capitalei italiene.

●

O SUTĂ de metri a zburat pedalînd, președintele clubului aviatic din Hatfield, (Anglia), J. C. Wimpenny. El a atins o înălțime medie de 1,5 m. Acesta a fost cel mai lung zbor efectuat de un avion, pus în mișcare cu ajutorul forței mușchilor.

●

UN PESCAR danez din Esbierg a pescuit un morun înzestrat cu... o pereche de ochelari de motociclist. Ochelarii se aflau la locul lor și judecînd după cicatricea lăsată de elastic, peștele i-a purtat foarte multă vreme, adică timp de un an sau chiar mai mult.

●

O SURPRIZĂ neplăcută a avut coaforul Anton Plazibat din Monastir (Iugoslavia), cînd a deschis biletul cîștigat la loteria organizată în folosul clubului de fotbal local. Biletul îi asigura serviciile de tuns, ras și bărbierit pe timp de șase luni, în mod gratuit, în... propria sa frizerie.

●

O UMBRELĂ de ploaie a provocat la Bourganeuf, în Franța, un scurtcircuit care a lăsat localitatea ore întregi în întuneric. O rafală de vînt a smuls o umbrelă din mîna unui copil și s-a ridicat ca un smeu, pînă s-a prins de rețeaua de înaltă tensiune. Cu spițele metalice umbrela a făcut contact între doi conductori, pricinuind un scurtcircuit.

●

ÎN MAGAZINELE de autoservire newyorkeze, unii cumpărători pleacă din cînd în cînd cu cărucioarele pe care își încărcaseră mărfurile alese. Pentru a pune oprelițe acestui prost obicei, o firmă a scos pe piață un nou model de cărucior, prevăzut cu difuzor. Atîta vreme cît cărucior ul este împins prin magazin, prin difuzor răsună muzică ușoară. În clipa cînd cărucior ul este împins în afara magazinului, o celulă de seleniu declanșează un dispozitiv de alarmă și din difuzor răsună un sunet de sirenă ce poate fi auzit pînă la sute de metri depărtare.

Cum a pierdut C.I.A. și partida din Laos

Semnarea acordului cu privire la formarea guvernului de coaliție al Laosului reprezintă un important pas pe calea reglementării pașnice a problemei laoțiene. Încheierea acordului reprezintă o importantă victorie pentru forțele patriotice laoțiene care au luptat cu eroism pentru libertatea și independența patriei lor.

Încheierea acordului reprezintă totodată o recunoaștere a înfrîngerii suferite de cercurile militariste americane care au căutat cu perseverență să împiedice ca poporul laoțian să-și hotărască singur destinele. De-a lungul ultimilor ani cercurile conducătoare americane au dus o politică de duplicitate în problema laoțiană. Declarațiile de intenție ale Casei Albe erau imediat dezmințite prin acțiunile concrete agresive întreprinse de Pentagon și de C.I.A. (serviciul de spionaj american). „După ce Administrația de la Washington — scria ziarul „Combat" — a tăiat guvernului nationalist ajutoarele și a suprimat, cu titlu de avertisment sau represalii, subvenția lunară de 3.000.000 dolari, domnii din rețeaua C.I.A. și-au luat sarcina de a se substitui Ministerului de Finanțe al S.U.A. pentru a pune la dispoziția „durilor" (adică a cercurilor rebele de la Vientiane — n.n.) fonduri substanțiale depuse, pare-se, în Tailanda unde generalul Fumi Nosavan are rude și numeroși amici". Același ziar adaugă: „Trebuie reamintit că încă în 1960 C.I.A. se afla la originea complotului ocult urzit pentru a-l obliga pe prințul Suvanna Fumma să demisioneze și pentru a torpila soluția neutralistă".

În presa americană s-au făcut numeroase referiri la faptul că spionajul american a actionat (se pretinde) de capul său și a mizat pe un cal necîștigător. Ziarul „New York Herald Tribune" semnala cu cîtva timp în urmă slăbirea pozițiilor S.U.A. și ale subordonaților lor în Laos. În încercarea de a găsi o explicație pentru desfășurarea evenimentelor din Laos, ziarul amintit dezvăluia unii din factorii care hotărăsc în ultimă instanță politica americană: „Potrivit unor surse bine informate, Boun Oum și Fumi au fost alesi la cererea Agenției Centrale de Investigații". În continuare ziarul amintește că primul ministru al guvernului legal, „neutralistul Suvanna Fumma a fost respins și în fapt înlăturat printr-o lovitură de stat", deoarece nu convenea C.I.A. Dar, subliniază ziarul, speranțele americane s-au spulberat treptat: „Boun Oum și generalul Fumi s-au dovedit a fi pe cît de încăpățînați pe atît de incompetenți. Puterea lor s-a deșteptat și pentru că au fost părăsiți de mulți din fostii lor adepți și ca urmare a înfrîngerilor militare, în timp ce forțele Patet Lao s-au întărit".

Înfrîngerile suferite de stipendiații cercurilor militariste americane nu au fost însă de natură, pînă la un moment dat, să determine Washingtonul să renunțe la falimentara sa politică. Pentagonul a continuat pe toate căile să caute pretexte pentru a intensifica intervenția sa în Laos și pentru a debarca pușcașii marinei în Tailanda de unde să poată pătrunde mai lesne în Laos. Tailanda a și fost chiar ocupată de trupe americane dar evoluția ulterioară a evenimentelor a împiedicat cercurile militariste americane să-și pună în practică și planul invadării armate a Laosului.

Înfrîngerea militară și politică suferită de cercurile imperialiste în Laos a scos odată mai mult în evidență faptul că în noile condiții existente pe arena internațională lupta popoarelor pentru eliberare socială și independență națională nu mai poate fi zădărnicită. Era de aceea de așteptat ca pe baza analizei lecției oferite în Laos, ca pe baza luării în considerare a noului raport de forțe existent pe plan mondial, cercurile conducătoare din Occident să înceapă să-și revizuiască politica lor agresivă promovată în diferite colțuri ale lumii. Iată însă că imediat după semnarea acordului din Laos cercurile conducătoare americane au început să ticluiască planuri în vederea intensificării acțiunilor împotriva altor popoare asiatice care luptă pentru obținerea libertății și independenței lor. Agenția „France Presse" semnala în acest sens, într-o corespondență din Washington: „În genere, se așteaptă ca în lumina experienței laoțiene conducătorii americani să continue cu mai multă vigoare politica lor de ajutor față de Tailanda și de Vietnamul de sud..."

După cum se vede, cercurile militariste înțeleg într-un fel ciudat să pună în practică experiența dobîndită în urma înfrîngerii suferite în Laos. Evenimentele din ultima vreme ne arată că cercurile militariste de peste Ocean s-au hotărît să intervină direct în lupta împotriva poporului din Vietnamul de sud întrucît marionetele de la Saigon s-au dovedit complet incapabile să traducă în viață planurile Pentagonului. În asemenea condiții este de așteptat ca lupta popoarelor subjugate încă în unele regiuni din Asia să capete o nouă turnură. Intervenția directă a trupelor americane nu va fi însă de natură să pună capăt prăbușirii regimurilor dictatoriale ale marionetelor americane. În anii din urmă, în ciuda eforturilor depuse de Washington, situația regimurilor din statele asiatice subordonate S.U.A. a continuat să se agraveze necontenit. Revista „New Statesman", făcînd o analiză a situației din unele state asiatice semnala, printre altele: „În Tailanda, țară cu un surplus traditional de orez, procentajul exporturilor de alimente scade continuu. Costul vieții crește în mod îngrijorător... Țara este o dictatură militară și actualul conducător politic, feldmareșalul Sarit, supraveghează personal impușcarea adversarilor săi de către plutoanele de execuție. Pakistanul, cel mai mare dintre sateliții occidentali, alunecă permanent spre faliment și spre haos politic... Filipinele, care primesc nu numai peste 300 milioane dolari anual sub formă de ajutor american direct, dar și mult, sub formă de investiții particulare în dolari, importă în prezent alimente și au fost nevoite recent să devalorizeze pesoul pentru a frîna evaziunea de aur și dolari... Poate că cel mai caracteristic dintre sateliții capitaliști este Vietnamul de sud. Țara — sau, pentru a fi mai precis, Saigonul și împrejurimile lui — este condusă de un triumvirat" format din Ngo Dinh Diem și din rudele acestuia. „Într-un fel sau altul — continuă ziarul — 2 miliarde de dolari au dispărut fără urmă în această țară. Se crede că o parte din această sumă a ajuns direct la băncile elvețiene. Întrucît dolarii nu au dus la nici un rezultat, S.U.A. investesc în prezent trupe. Peste 5000 de soldați americani se află deja în Vietnamul de sud și s-au dat ordine pentru mărirea numărului lor cu 50 la sută. În prezent, ofițeri și subofițeri americani sînt atașați la nivelul batalioanelor și conduc chiar patrule. Sprijinul este furnizat de trei grupe de elicoptere ale S.U.A.".

Oricîte elicoptere ar mai arunca în luptă Statele Unite, oricîte trupe vor fi trimise pe teatrele de luptă, oricîți dolari vor mai fi scoși din buzunarele contribuabililor americani pentru finanțarea războaielor coloniale, strategii de la Pentagon nu vor reuși să zdrobească lupta de eliberare națională a popoarelor din acea regiune. Cît mai este timp, lecției din Laos trebuie să i se acorde mai multă atenție. Regimurile dictatoriale, satelite ale Washingtonului nu se pot menține la putere nici cu ajutorul dolarilor și nici cu sprijinul baionetelor americane. Neînțelegînd acest lucru, continuînd să promoveze o politică agresivă, uneltind mai departe împotriva popoarelor care luptă pentru eliberarea lor, militariștii de peste Ocean nu vor face altceva decît să-și organizeze viitoarele înfrîngeri politice și militare.

Eugen PHOEBUS

DE VORBĂ CU OAMENI SOVIETICI

(Urmare din pag. 1)

tru călătorii în R.P. Română aproape toate regiunile țării. Pretutindeni și de fiecare dată am descoperit ceva nou, exemple grăitoare ale priceperii și abnegației de care pot da dovadă oamenii liberi, constructori ai vieții lor fericite. În multe locuri am fost rugat să transmit salutări unor oameni sovietici cunoscuți cu mulți ani în urmă, în 1944, în zilele luptelor glorioase pentru eliberarea Romîniei. M-am gîndit atunci cît de trainică și de apropiată este prietenia noastră. Ea s-a călit în încercările grele ale războiului anti-fascist, a crescut în anii cînd poporul dumneavoastră punea cele dintîi temelii ale vieții noi, crește și se consolidează din ce în ce mai mult astăzi cînd în fața oamenilor sovietici stau țelurile măreț e ale construirii comunismului și cînd poporul român desăvîrșește în țara sa orînduirea socialistă".

— „Urmăresc mereu veștile care vin din țara dumneavoastră — ne-a spus scriitorul Irakli Andronikov. Ca filolog și om de litere, mă interesează îndeosebi fenomenul cultural din Romînia. Și nu voi greși dacă voi spune că ne-am obișnuit să trăim cu aceiași participare evenimentele culturale din țara dumneavoastră, după cum știu că și dv. le urmăriți pe ale noastre. De curînd am sărbătorit semi-centenarul Caragiale. Este doar unul din exemplele care demonstrează cît de active au devenit schimburile de valori culturale între popoarele noastre. Știți că în afara marilor clasici sînt cunoscuți la noi, într-o largă măsură, scriitori, artiști români contemporani. Îmi exprim convingerea că vizita delegației țării noastre în R.P. Română va constitui o nouă și puternică manifestare a prieteniei dintre popoarele sovietic și român".

Dar numărul prietenilor țării noastre nu se compune numai din oameni care au fost în Romînia. Am cunoscut numeroși moscoviți care erau la curent cu realizările patriei noastre, fără să ne fi vizitat vreodată. Așa de pildă artista Galina Movojilova, îmi mărturisea că a îndrăgit Romînia din clipa cînd a interpretat un rol într-o piesă românească pe scena Teatrului pentru copii și tineret. Iar Eduard Sarkisov, secretarul comitetului de comsomol de la tipografia „Krasnii Proletarii" îmi spunea printre altele: „Tipografia noastră este membru colectiv al Asociației de prietenie sovieto-romîne. Prin mijlocirea presei, cărților, radioului, cinematografului, am luat cunoștință de ceea ce s-a înfăptuit în ultimii ani la Onești și Săvinești, despre încheierea colectivizării agriculturii, despre noua arhitectură a Bucureștiului... Vă rog să transmiteți salutul meu cordial prietenilor din Romînia. Eu n-am fost niciodată acolo, iar vizita în Romînia rămîne printre dorințele mele cele mai dragi. Acum, în preajma plecării spre țara dumneavoastră a Delegației de partid și guvernamentale sovietice, urez și eu tovarășului N. S. Hrușciov, asemenea tuturor oamenilor sovietici, un călduros „Drum bun", convins că solii poporului nostru vor duce în Republica Populară Română mesajul prieteniei noastre frățești".

Boris BUZILĂ

Iunie 1962.

• PE MERIDIANELE GLOBULUI • PE MERIDIANELE GLOBULUI •

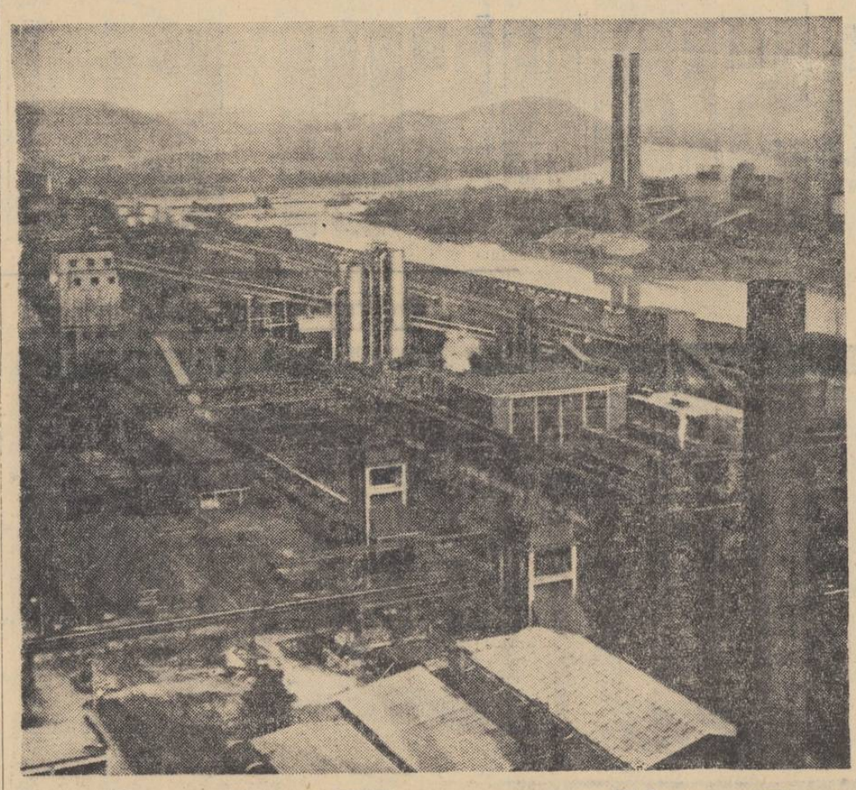

Vedere a uzinelor „Vöest" — una din cele mai mari întreprinderi industriale din Austria

Uzinele „Vöest" din Austria

La sud-est de orașul Linz, pe malurile frumoasei Dunăre, se găsește una dintre cele mai mari întreprinderi industriale din Austria — Uzinele unite de fier și oțel, denumite „Vöest". Uzina are o suprafață de 6,8 km² și este locul unde muncesc aproape 19.000 muncitori.

Istoricul uzinei își are începutul în anul 1938. Planul de atunci prevedea 12 furnale înalte, cu mari instalații pentru producerea de oțel și laminate, dar pustiitorul război dezlănțuit de hoardele hitleriste nu a permis realizarea acestui proiect. Pe terenul uzinelor au căzut nu mai puțin de 6.000 de bombe. Abia în anul 1947 a fost pus în funcțiune primul furnal înalt, iar astăzi, după ani și ani de muncă, uzina se numără printre cele mai mari și mai frumoase din Austria.

La baza planificării uzinelor se află faptul că întreprinderile prelucrătoare de materii prime, adică cocseria și furnalele înalte sînt situate în preajma unui port al uzinelor, astfel că cocsul și minereurile pot ajunge pe cale fluvială, cu prețuri reduse, la Linz.

Cocseria

La nord de depozitele cu cărbuni se află instalațiile uzinei carbo-chimice, care cocsifică tone de cărbuni. Instalația este unica cocserie din Austria. Ea cuprinde 9 baterii de 4,1 m. și o lățime de 0,4 m. Pentru încălzire se folosesc gaze de cocs sau gazele cuptoarelor înalte. Cărbunele ținut, fără aer, la o temperatură de 1200°, întîi se înmoaie și pe urmă se solidifică. În decursul acestui proces se degajă substanțele componente sub formă de vapori și gudron. Procesul de cocsificare durează circa 18 ore. Gazul brut care se degajă în timpul cocsificării — cca. 2 milioane Nm³ — este eliberat de gudroane. În instalații speciale de spălat se obțin prin spălare din gaze, amoniac și benzol. Gazul curățat este transportat astfel mai departe, întreprinderilor aflate pe teritoriul uzinei „Vöest", ca gaze de încălzit, precum și fabricii de azot din vecinătate, ca materie primă principală pentru producția de îngrășăminte chimice, iar circa 3% din cantitatea totală a gazului este folosită pentru aprovizionarea orașului Linz.

În instalațiile secundare se obțin naftalina, antracenul, uleiurile de impregnat, diferitele sorturi de asfalt, precum și fenolul brut, rășina lichidă, gudronul cocsificat și alte produse.

Prelucrarea minereurilor și furnalele înalte

În apropierea depozitelor de minereuri, pe malul sudic al portului uzinelor, se află instalația de prelucrare a minereurilor, care poate fi recunoscută de departe, după cele două coșuri înalte. Minereurile provin din zăcămintele din munții Stiriei, dar acestea fiind insuficiente se prelucrează aici mari cantități de minereuri străine.

Înălțimea celor cinci furnale este de circa 60 m. Încărcarea lor se face printr-o instalație semiautomatizată. Gazele obținute de pe urma șarjelor sînt curățate și apoi folosite ca gaz de încălzit în uzină.

Zgura rămasă — la fiecare tonă de fier brut revin cca. 500 kg. zgură — analizată chimic, arată că ea se aseamănă foarte mult cu unele materiale de construcție și se folosește pentru fabricarea de granulate, ciment pentru furnale, piatră ponce metalurgică, lînă metalurgică etc.

Oțelăria și laminoarele

Prin așa numita metodă LD se obține, prin tratarea cu un suflu de oxigen pur din fontă, oțelul lichid. Procedeul de producție propriu-zis se petrece, la fabricarea oțelului LD în creuzete Fonta — provenită în stare lichidă de la furnalele înalte — transformată în oțel brut, se finisează, și apoi se transportă în turnătorii și se toarnă în cochile, mai ales în blocuri de 16 tone.

Din oțelărie, blocurile de oțel sînt transportate la fabrica de laminate, cea mai mare instalație a uzinelor.

Blocurile de 1,5 m. lungime și 1/2 m. lățime și grosime sînt așezate, în stare incandescentă, în cuptoare adînci, de construcție modernă, și aduse după 4—6 ore, la o temperatură de 1200°, pe linia transportoare. Aici, sînt laminate la o grosime de 70 pînă la 150 mm. În cele din urmă tabla fierbinte ajunge pe banda rulantă lată, unde este laminată pînă la grosimea de 1,5 mm. Noul laminor pentru tablă groasă, unul dintre cele mai interesante din uzină, lamînează tablă pînă la 4 m. lățime, 30 m. lungime și 8 mm. grosime. Această tablă este folosită la construcții de vapoare și pentru marile conducte.

Construcția de mașini — construcții din oțel

Cele două secții de prelucrare — construcția de mașini și construcții de oțel — sînt situate la marginea sudică a Vöestului. Construcția de mașini este una dintre cele mai mari de acest gen din Austria. Programul de producție al construcției de mașini include fabricarea de instalații pentru oțelării și laminoare, mașini pentru industria minieră, instalații de turbine pentru hidrocentrale.

Sectorul construcțiilor de oțel cuprinde în programul lui fabricarea de construcții înalte din oțel, instalații mecanice, stîlpi de construcții ușoare, construcții și rezervoare de tevi, ca și construcții din oțel în domeniul hidrotehnicii.

Am prezentat pe scurt uzinele „Vöest" care sînt fala Austriei și care au renăscut în timp de pace, prin munca și hărnicia poporului austriac.

Mircea RĂDULESCU

Zece zile în Birmania

Am avut cinstea să fac parte din delegația Marii Adunări Naționale, care în februarie a.c. a făcut o vizită oficială în Birmania, Indonezia și India. Iată cîteva impresii din notele de călătorie făcute pe traseul itinerariului parcurs, impresii, pentru început doar din Birmania, primul popas de durată mai lungă...

1 martie a.c. Am plecat din țară de două zile: București-Budapesta-Praga. De la Praga pe bordul unui avion TU-104 pornim în lunga noastră călătorie pe ruta Cairo, Daharam, Bombay, Calcutta, Rangoon, Pnom Pen, Djakarta.

...Trecem prin apropierea Belgradului. Sîntem apoi deasupra Greciei. Se însenînează. Insulele din Marea Egee par niște uriașe hărți în relief cu țărmuri frumos dantelate parcă de mîna unui meșter talentat. De la înălțimea de peste 10.000 m. insula Creta se vede aproape în întregime. Relieful insulei este fărîmițat și brăzdat de numeroase riușoare care șerpuiesc lent spre mare.

În curînd, uscatul dispare învins de ape și Marea Mediterană ne apare în toată splendoarea ei. Orizontul se confundă parcă cu infinitul. Se zărește țărmul continentului negru. Africa apare în luptă cu apa ca un uriaș. Zburăm peste delta Nilului. În zare apare orașul Cairo. Ne pregătim de aterizare. În depărtare se profilează pustiul Sahara. Contactul cu o lume nouă ne emoționează.

...Mai avem puțin pînă la primul popas, Birmania. Un fapt neprevăzut: ni se anunță în avion că aeroportul din Rangoon refuză primirea avionului din cauza timpului nefavorabil și că vom ateriza la Calcutta. Așteptăm. Timpul trece destul de greu. Știrile pe care le avem sînt contradictorii.

Ceață? Greva personalului civil de la aeroport? Care să fie oare adevărul? Luăm legătura cu agenția noastră comercială. Nu reușim totuși să aflăm prea multe amănunte. Surpriza avem s-o aflăm numai la Rangoon. În noaptea aceea avusese loc în Birmania o lovitură de stat. Ne începem deci vizita în condiții neașteptate.

Birmania

La aeroport am stat destul de puțin. Situația nouă creată a modificat într-o oarecare măsură programul inițial. Ne îndreptăm spre hotelul unde vom fi găzduiți. Pînă la Rangoon, de la aeroport este o distanță de aproape 15 km. Din loc în loc căsuțe modeste construite din lemn. Portul birmanezilor este destul de original. Bărbații poartă un fel de fuste multicolore, pe cap un fel de turban cu măiestrie construit și în picioare un papuc extrem de simplu sau de cele mai multe ori nimic. Privim cu nesaț. Am dori să vedem, să cunoaștem cît mai multe, să împărtășim în cele mai îndepărtate colțuri ale acestei țări informații despre frumusețile patriei noastre.

Sîntem găzduiți la Kambawzw Palace, o clădire monumentală — amestec de stiluri arhitectonice: coloane dorice, turn chinezesc împodobit cu decorații ceramice multicolore — așezată în mijlocul unui parc imens și destul de bine îngrijit. Ne interesează totul în jur. Căutăm în tot locul asemănări sau deosebiri între obiceiuri, locuri, oameni. În jurul hotelului mulți arbuști ciudați și copaci cu flori multicolore, palmieri, bananieri, bambuși necunoscuți. Camerele hotelului sînt curioase, ciudate, deosebite mult de ale noastre. În interior ventilatoare puternice și instalații de aer condiționat fac atmosfera mai suportabilă. Facem cunoștință cu șopîrlele, despre care auzisem doar; se plimbau nestingherite după țînțari. Aveau să ne fie tovarăși de cameră tot timpul. Ne-am obișnuit destul de greu cu acest gen de colocatari. Uneori am fi preferat poate mai mult prezența țînțarilor!

A doua zi am făcut o primă cunoștință cu capitala Birmaniei, în drum spre mormîntul eroului național Aung San și al tovarășilor săi de luptă asasinați de englezi, unde am depus o coroană de flori. Monumentul funerar este simplu dar impresionant. Generalul Aung San n-avea nici 36 de ani cînd a fost asasinat.

Povestea unei pagode

Am vizitat apoi unul din cele mai interesante și mai mari temple budiste din lume, pagoda Swedagon. Pagoda are o vechime de peste 2.500 de ani. Legenda spune că doi negustori din Okkala (regatul Mon) s-au întors din India cu păr (relicvă sfîntă) de-al lui Buda. Regele Okkalapa a construit o pagodă din aur pentru a păstra în altar reclivele sacre pe colina Singurata, din orașul Okkala, cunoscut mai tîrziu sub numele de Dagon. Importanța orașului a crescut datorită pagodei. Pagoda avea 20 m. în 1362. Sub diferiți regi ea a crescut ajungînd în 1774 la peste 100 metri, înălțimea ei actuală. Perimetrul bazei este de 450 m. și este presărat cu 64 pagode mai mici plus 4 ceva mai mari în mijlocul fiecărei laturi. La fiecare din cele 4 colțuri se află cîte un sfinx. Platforma pagodei este pavată cu marmură. Interiorul este împodobit cu sculpturi în lemn, desene florale și coloane din mozaic. Imaginea lui Buda este realizată în alabastru sau în alamă. Pagoda are două clopote mari din bronz, unul de 40 tone și altul de 16 tone. Localnicii spun că străinii care iovesc cu un ciocan de lemn clopotul cel mare se vor mai întoarce să mai viziteze pagoda. Englezii au vrut să transporte acest clopot la Londra dar în timpul manevrelor de încărcare pe vas s-au rupt cablurile macaralei și s-a prăbușit în Ocean. Localnicii l-au scos și l-au adus înapoi.

Pentru ca acest monument să reziste intemperiilor s-a hotărît, în 1900, ca partea centrală a pagodei să fie acoperită cu plăci de aur. Subscripțiile au început în 1903 și acoperirea totală s-a încheiat în 1946. La cupola centrală se poate ajunge și cu liftul.

La intrare un șunet curios, parcă de clopot, ne reține atenția. E semnul prin care se aduce aminte vizitatorilor că au datoria să facă danii pagodei.

În curtea pagodei, în 7 locuri sînt instalate 7 altare speciale, cîte unul pentru fiecare zi a săptămînii, unde se aduc jertfe pentru copiii născuți în ziua respectivă.

Rangoonul

Orașul este un important centru maritim rivalizînd cu Bombayul și Calcutta. Din punct de vedere al comerțului, peste 80 la sută din comerțul extern trece prin Rangoon. A fost întemeiat în 1755 de Alaungpaya și s-a dezvoltat foarte rapid în jurul pagodei situată chiar în centrul orașului. În afara pagodelor, în oraș, se mai întîlnesc temple hinduse, moschei islamice, temple chinezești și biserici creștine. În oraș se întîlnesc două rîuri importante: Kanawgyi și Inya. Pe malul Inyei este situată Universitatea din Rangoon.

În centrul orașului se găsește Monumentul Independenței, ridicat în noiembrie 1950. Monumentul are un obelisc de aproximativ 40 m. din marmură albă și 5 statuete de metal.

Portul orașului este modernizat de curînd. Ne impresionează uriașele magazii metalice care servesc la depozitarea mărfurilor aduse pe calea apei.

Centrul Rangoonului are clădiri frumoase, cu 4-5 etaje. Periferiile sînt în general din colibe sărăcăcioase, construite din lemn la o distanță de 40-50 cm. de sol, pentru a fi ferite de inundații în timpul ploilor. În general, aceste colibe n-au decît o singură cameră de cîțiva metri pătrați, în care nu există aproape nimic. Birmanezii de rînd dorm și mînîncă pe jos.

Pe străzi întîlnești mici meșteșugari care au chiar în stradă atelierul și care se ocupă cu cele mai diverse lucruri, de la reparatul autovehiculelor pînă la reparatul pantofilor. În afara cîtorva magazine mai mari, în rest întîlnești la tot pasul mici dughene, uneori numai de 2-3 m.p. unde vînzătorul înconjurat de cîteva mărfuri mărunte așteaptă ore în șir un client. Pe stradă întîlnești vînzători de fructe sau de tot felul de preparate pentru mîncare, necunoscute nouă.

Mandalay

Primul oraș pe care îl vizităm apoi se numește Mandalay și este situat la cîteva sute de kilometri distanță de Rangoon. La sosire, ne întîmpină primarul orașului, rectorul universității, comandantul garnizoanei, ziariști. Un grup de tinere birmaneze ne oferă flori. Orașul Mandalay a fost înființat în 1857 și a fost capitala ultimului rege birman Thibaw. La prima vedere nici nu are aspect de oraș. Căsuțe modeste de lemn. Case cu etaj aproape că nu există. Vizităm pagoda Makamuny cu statui metalice vechi ale lui Buda, de peste 8.000 de ani. Una era mai lucioasă la mijloc. Ni se explică motivul. Localnicii cred că atunci cînd îi doare stomacul se vindecă dacă pun degetul pe această statuie...

După masă plecăm cu mașinile la Maymyo, localitate climaterică situată pe platoul San, la est de Mandalay, la o altitudine de aproape 1.000 m. Clima este foarte plăcută, asemănătoare cu cea de la Sinaia în timpul verii. În apropierea orașului este un celebru viaduct, al doilea ca înălțime din lume. Șoseaua pînă la Maymyo, pe o lungime de peste 70 km. străbate piesaje încîntătoare. Serpentinele aproape amețitoare uneori ne aduc aminte de cîteva văi frumoase din patria noastră.

Pînă la noua noastră reședință am făcut aproape două ore și n-am întîlnit decît o singură așezare omenească. Clima și soiul sînt destul de vitrege. Uneori pămîntul pare așa de roșu încît face impresia unor imense cîmpuri de cărămidă pisată.

În curînd ajungem la destinație. Cele două vile în care am locuit erau destul de frumoase. Una era vila președintelui Uniunii Birmane. În fața ei un ficus uriaș de aproape 30 de metri. Temperatură plăcută, deși sîntem în plină junglă. Vila este înconjurată de un adevărat parc făurit mai mult de natură decît de mîna omului. Însoțitorii ne povestesc că uneori tigrii vin pînă la porțile vilei.

A doua zi vizităm Paganul. De la Mandalay facem o oră cu avionul pînă aici. Paganul este de fapt un imens cimitir de ruine. Din avion reușim să ne întîpărim o imagine mai completă asupra urmelor unor civilizații vechi transformate în ruine. Aici este unul din cele mai bogate locuri arheologice din peninsula indochineză și apreciat drept una din minunile lumii. Epoca de aur a acestui oraș a fost între 1044-1287. În apropiere se află orașul Myaung-U. Ruinele Paganului conțin cea mai mare concentrație de pagode și monumente ridicate vreme de 12 secole.

Pornim în continuare spre zona petrolieră a Birmaniei. După 20 minute de zbor aterizăm pe aeroportul din Lanyvva. Trecem peste fluviul Irawady, pe remorcherul Sayang. O adiere ușoară de vînt ne face clipele mai plăcute. Fluviul Irawady nu este mai lat aici decît Dunărea la Orșova. Vizităm rafinăria din localitatea Chauk situată la o mică distanță de aeroport. Vizităm, cu mașinile, cîmpul de sonde. De jur împrejur pustiu. Nici urmă de vegetație. Numai sondele străjuiau această imensitate pustie. Căldura este înăbușitoare.

Moulmein

În Birmania am mai vizitat înainte de plecare orașul Moulmein. Orașul are 116.000 locuitori și este unul din porturile importante ale Birmaniei. Din avion admirăm noi peisaje. Zburăm deasupra deltei fluviului Saluen și a Mării Galbene. Orașul nu se deosebește mult de cele vizitate pînă acum. Vizităm o întreprindere forestieră. De fapt este o simplă instalație de tăiat bușteni. Lemnele sînt aduse din junglă pe plute de bambus. Am admirat cum elefanții execută cu o îndemînare de necrezut cele mai complicate operații. Însoțitorii ne povestesc cum elefanții părăsesc lucrul în mod automat după 3 ore și pornesc în junglă la păscut...

La 20 km. depărtare de Moulmein, în localitatea Mudon, vizităm o întreprindere textilă. De fapt sînt 2-3 șoproane din lemn la care lucrau la războaie de țesut manuale cîteva muncitoare. Condițiile de lucru sînt extrem de grele. La o temperatură de aproape 40 grade munca timp de 8 ore la asemenea războaie devine chinuitoare.

În Birmania am cunoscut și cîțiva reprezentanți ai Consiliului Revoluționar al Uniunii Birmane. Șeful statului birman, generalul Ne Win ne primește excelent la reședința sa. Sîntem întîmpinați încă de la intrare cu multă prietenie. Generalul Ne Win este un bărbat tînăr. Îmbrăcat într-o uniformă care nu se deosebea prea mult de aceea a soldaților care-i păzeau vila ne-a invitat să ne scoatem hainele. Despre țara noastră a vorbit foarte frumos exprimîndu-și dorința de a ne vizita. Discuțiile și schimburile de impresii s-au desfășurat într-o atmosferă plăcută și cordială. Vizita în Birmania s-a apropiat de sfîrșit. Ne pregătim să ne continuăm drumul.

Ing. Marin RĂDOI

Într-o întreprindere forestieră, mecanizarea se înfăptuiește cu ajutorul... elefanților (stînga); vedere din Rangoon (dreapta).

Cosmosul și tainele lui

(Urmare din pag. 1)

pune și ideea că aceste priviri au scrutat, pînă în cele mai mici amănunte, bolta cerească, descifrînd multe din tainele stelelelor depărtate și — deformație profesională — ești tentat să axezi discuțiile și pe momentul de cercetare propriu-zisă. Dar, ulterior, oaspetele va sublinia, zîmbind, că astronomul contemporan nu se mai aseamănă chiar atît de mult cu portretul obișnuit al vechiului astronom, că aparatele moderne de cercetare — inclusiv fotografierile automate — știrbesc puțin din poezia cercetării stelelor.

Ne-am așezat la o măsuță și, în timp ce Cik Damadian căuta cel mai bun unghi pentru a începe să-i creioneze portretul, academicianul Ambarțumian a început să ne răspundă la întrebări.

— V-am rugat să ne spuneți la ce probleme ale astrofizicii lucrați acum ?

— Una din cele mai importante probleme ale astrofizicii este și problema studierii naturii galaxiilor. După cum se știe, în componența fiecărei galaxii sînt miliarde de stele. La rîndul ei, fiecare stea poate fi înconjurată de planete care se rotesc în jur. Galaxiile sînt atît de mari, încît sistemul nostru solar — deși mare în relații absolute — e neînsemnat. În prezent mă ocup, împreună cu colaboratorii mei, de problema dezvoltării, a evoluției și originii galaxiilor. Pentru a rezolva această problemă este importantă studierea mai ales a galaxiilor care sînt în stare de transformări mai rapide — desigur aceasta la scara timpului astronomic. Dăm atenție, în special, studierii radiosurselor care emit puternice radiounde, care sînt Lebăda A, Virgo A și altele. Cercetările au ajuns într-un stadiu în care de pe acum pot să se explice unele legi legate de această problemă.

— Ce aparataje folosiți în cercetările dv. ?

— În ultimii doi ani în U.R.S.S. au fost date în folosință, între alte instrumente astronomice, și două telescoape foarte puternice. Unul din ele, cu diametrul oglinzii de 2,60 m., a fost instalat în Crimeea. Celălalt, instalat la Biurakan, în R.S.S. Armeană, cu un diametru mai mic are în schimb un unghi mare, cuprinde o parte mai largă a cerului. Telescopul din Biurakan are o prismă foarte puternică pentru studiul spectrelor astrelor. Aceste telescoape funcționează și au furnizat date importante despre galaxiile importante. Nori de gaze incandescente au fost descoperiți la aceste galaxii. Unele din ele au o massă care depășește de multe mii de ori massa Soarelui.

— Ce importanță au, pentru cercetările astronomice, realizările contemporane în domeniul cuceririi Cosmosului ?

— Ceea ce se trimite acum în spațiul cosmic — sateliți artificiali, rachete, nave — nu depășește limitele sistemului nostru solar ; cu ajutorul acestor lansări se poate studia doar spațiul cosmic din jurul planetei noastre. Este drept că aparatele cosmice studiază în acest sens doar un volum mic, dar ele pot fi de mare ajutor și în cercetarea spațiilor mai îndepărtate, dacă vor avea la bord aparataj corespunzător. Cred că trebuie precizat că pe Pămînt toate observațiile se fac prin atmosfera care absoarbe toate razele ultraviolete și Roentgen. Iar radiațiile care ne lipsesc din această cauză prezintă un interes deosebit. Cercetările teoretice arată că, în timpul proceselor de schimbări furtunoase în Soare și în stele, în galaxii au loc asemenea emisiuni de radiații cu lungime de undă scurtă care nu pot trece prin atmosferă. Studierea acestor procese pe Pămînt este îngreunată, iar progresul, în acest domeniu, depinde de răspunsul la întrebarea cît de repede se vor putea trimite pe orbită, la mari înălțimi, instrumente astronomice de mare calibru. Cu ajutorul aparaturii automate va fi posibil să se efectueze cercetările necesare.

— Așa cum s-a fotografiat și partea invizibilă a Lunii...

— Da, în acest fel. Mai este și o altă problemă. De la galaxiile îndepărtate ne vine foarte puțină lumină și pentru studiul lor este de aceea necesar un aparataj cu o precizie și o sensibilitate extreme. Întrucît însă se reușește acum punerea pe orbită a unor sateliți cu mare volum, sarcina lansării unui astfel de aparataj de mare greutate este realizabilă în anii care vor veni.

— Care va fi, în acest caz, rolul omului în cercetarea astronomică făcută de la bordul navelor cosmice ?

— Personal nu cred că rolul omului va putea fi deosebit pentru studiul galaxiilor depărtate. Perspective mai mari sînt deschise însă pentru cercetarea corpurilor mai apropiate de Pămînt, în special a Lunii.

Am solicitat în continuare interlocutorului nostru — care este și președinte al Uniunii Astronomice Internaționale — părerea în legătură cu intențiile Statelor Unite de a experimenta o armă nucleară în spațiul cosmic.

— În domeniul cercetărilor astronomice, al pătrunderii omului în Cosmos, vor fi obținute cu atît mai mari succese cu cît se va asigura și o colaborare internațională mai temeinică. Din păcate, acțiunile unilaterare ale unor state, acțiuni care pot duce la modificări în condițiile spațiului cosmic înconjurător, pot împiedica dezvoltarea cu succes a unor cercetări în comun. Astfel de acțiuni sînt experiențele îndreptate spre crearea unei centuri de ace care ar respinge radiounde, sau experiențele cu armele nucleare la mari altitudini.

Astronomii din întreaga lume sînt uniți în Uniunea Astronomică Internațională, unde domnește spiritul unei sincere colaborări internaționale. La ultimul congres al U.A.I., care a avut loc în California — S.U.A. — au participat și au dezbătut împreună cele mai dificile probleme ale astronomiei, oameni de știință din U.R.S.S., S.U.A., Japonia, Mexic, R.S. Cehoslovacă și alte țări.

— Ce impresii ați cules în timpul vizitei dv. în țara noastră ?

— Mă aflu de cîteva zile în București și am făcut cunoștință cu instituții științifice din capitala Romîniei frățești. Astronomii din Republica Populară Romînă participă la o serie de lucrări care se execută în colaborare pe plan internațional. Observatorul Astronomic din București participă activ la îndeplinirea planului de stabilire a pozițiilor stelelor slabe pentru catalogul la care se alcătuiește în acest sens. Mă bucură mult succesele în dezvoltarea științei pe care le constat în țara dv. Am făcut cunoștință cu mulți oameni de știință tineri — atît la Observator cît și la Institutul de Fizică Atomică și la alte instituții. Am avut convorbiri nu numai interesante dar și instructive. Tineretul științific romîn face o impresie foarte bună și aceasta este o chezășie a dezvoltării ulterioare a științei dv.

Ne-am uitat la ceas. Depășisem de mult timpul rezervat pentru interviu. Programul interlocutorului nostru îi reclama prezența. Înainte de despărțire, acad. V. A. Ambarțumian a ținut să mai declare :

— Permiteți să transmit prin revista dv. cele mai bune urări de noi succese oamenilor de știință, întregului popor romîn.

U. VĂLUREANU

Saloane confortabile, amenajate cu mult bun gust

Un bar elegant, decorat cu măiestrie

PILOȚII AVIAȚIEI UTILITARE

(Urmare din pag. 1)

Un asemenea aparat modern poate trata în timp de șapte minute de zbor 40 de hectare de pădure la combaterea dăunătorilor, iar într-o singură oră de zbor el împrăștie azotat de amoniu pe o suprafață de peste 100 de hectare.

Comandantul

Piloții Dumitru Jianu care are la activul său 4.000 ore de zbor, Ion Sandu, tînăr comandant pe un avion utilitar, aflat în prima misiune aviochimică, Dumitru Sugaru și mulți alții ca ei vorbesc cu respect despre un comandant și instructor din aerobaza Otopeni. Îl cheamă Haralambie Simion. Un număr de peste 4.000 de ore de zbor deasupra ogoarelor, aproape 11.000 de ore de zbor efectuate în întreaga sa viață de cutezător al aerului, zeci de piloți calificați pe diferite categorii de avioane, acesta este „comandantul nostru" — spun cu mîndrie despre el piloții aviației utilitare.

În ciuda celor aproape 48 de ani ai săi, Haralambie Simion se ține încă bine. În zbor nu-l întrece nimeni iar în munca de instructor nu are egal. Nu degeaba îl numesc piloții tineri „tatăl" avioanelor P.O. 2. Ori de cîte ori gospodăriile colective sau G.A.S.-urile din regiunea Oltenia au nevoie de concursul aviației utilitare, oamenii de aici îl solicită cu încredere pe acest pilot. Dăunăzi Haralambie Simion a lucrat în raionul Drăgănești deasupra tarlalelor G.A.S. Asanaga. Într-o duminică pilotul instructor s-a întîlnit cu inginerul șef care se întorcea tocmai de la cîmp.

A pregătit degrabă avionul cu întreaga încărcătură, a pornit motorul și a decolat de îndată, luînd direcția indicată de inginerul șef. Timp de aproape două ore a muncit pilotul în duminica aceea. Cînd s-a întors din misiune tovarășii din G.A.S. i-au mulțumit cu căldură. În gospodăria agricolă de stat Haralambie Simion n-a fost însă singur. Îl avea lîngă el pe cel mai tînăr comandant, pe Ion Sandu, care trecuse nu de mult examenul teoretic și se pregătea să ia în primire avionul, mînuit de profesorul său. După 15 ore de zbor deasupra ogoarelor la dublă comandă, după o verificare minuțioasă a calităților elevului, instructorul comandant Haralambie Simion s-a convins că avionul P.O. 2 va ajunge pe mîini bune. În ziua plecării din gospodăria de stat l-a chemat pe Ion Sandu lîngă el să-i dea ultimele sfaturi.

Tînărul comandant Ion Sandu a fost povățuit atunci să fie atent la obstacolele terestre, să nu prăfuiască niciodată cu soarele în față, să îngrijească motorul ca pe ochii din cap și să-l verifice cu atenție înaintea fiecărei misiuni. La despărțire acesta i-a spus doar atît profesorului : „Fiți sigur că nu mă voi face de rușine. Cu toate că voi zbura singur, sfaturile dvs. prețioase mă vor însoți pretutindeni."

Au trecut cîteva săptămîni de atunci. Proaspătul comandant al avionului utilitar și-a respectat întocmai angajamentul. Zilele acestea, la un bilanț, el s-a situat printre primii în întrecerea socialistă la care participă toți piloții.

În slujba vieții

E noapte. Stația de radio de pe aeroportul Băneasa primește o radiogramă tocmai de la Satu Mare. Ea sună așa : „Aduceți de urgență ser și medicamente. Viața unui om se află în pericol". Piloții de serviciu care se află la postul lor, pregătesc degrabă un aparat pentru zbor, încarcă medicamentele și parașutele. Apoi se deslipesc cu iuțeală de pămînt spintecînd întunericul nopții. Către orele 22 pilotul intră în legătură radio cu aeroportul din Satu Mare. „Atenție, atenție ! Sîntem gata să parașutăm medicamentele. Marcați-ne locul". După cîteva minute pe aeroport

Înainte de a decola de pe pistă, comandantul și instructorul Haralambie Simion, care pregătește pe tinerii piloți în misiuni aviochimice, își ia rămas bun de la tovarășii săi.

licăresc mai multe puncte luminoase și parașutele cad în direcția lor.

Despre harnicii piloți de la „Aviasan" se pot spune multe lucruri frumoase. Numai în luna mai ei au efectuat peste 1.300 de transporturi urgente.

Cu pilotul Gheorghe Cicoș, comandantul bazei „Aviasan" Timișoara, m-am întîlnit zilele acestea tocmai la Constanța. S-a întîmplat ca atunci timpul să fie nefavorabil zborului. Deasupra Carpaților bîntuia o furtună cumplită. Pilotul însă nu s-a lăsat bătut și a făcut eforturi mari pentru a cere permisiunea de la Băneasa să aterizeze pe Turnu Severin, să folosească la maximum fiecare oră de zbor. Ajuns la Turnu Severin el a așteptat momentul cînd norii s-au destrămat de pe crestele Carpaților, a decolat și a trecut nu fără greutăți peste Valea Cernei, reușind ca în ziua aceea să încarce un nou transport de copii pentru litoral. Piloți ca el sînt mulți la „Aviasan".

De remarcat că parcul aviației sanitare s-a mărit în anul acesta cu alte opt aparate bimotor de tipul M.R. 2. Cu ajutorul acestora, viteza crește cu 40 de km. la oră iar capacitatea de transport se mărește de aproape două ori față de vechile avioane.

Viorel LUPU

UN NOU VAS PE DUNĂRE: „CARPAȚI"

Dornici să cunoască frumusețile patriei, pitorestile ei regiuni, tot mai mulți oameni ai muncii pornesc în drumeție prin țară. Fie că străbat platoul Bucegilor, fie că fac excursii pe litoral sau pe Dunăre, clipele de odihnă și răgaz, concediile sînt tot mai bogate și mai pline de impresiile pe care le lasă nenumăratele locuri vizitate. Iar mijloace de a cunoaște azi atîtea locuri pline de frumusețî sînt de la o zi la alta tot mai numeroase. Unul din aceste mijloace vrem să vi-l prezentăm mai jos, cu ajutorul unor scurte relatări și al cîtorva imagini.

Este vorba despre noul vas de pasageri pentru călătorii pe Dunăre — vasul „Carpați". Al doilea de acest fel după „Oltenița", vasul „Carpați" a fost construit la șantierele navale din Oltenița.

Lung de aproape 90 de metri, cu trei punți principale, vopsit în alb, avînd o linie elegantă, asemănător unui transatlantic miniatură, vasul poate duce la bord, în afară de echipaj, 200 de călători.

Sub prima punte sînt montate mașinile. Motoare cu 1800 cai putere pun în mișcare vasul, grupurile electrogene dau lumina electrică necesară, instalații speciale pompează apa potabilă, agregate de ventilație, o adevărată uzină găsești aici. Dar și oameni pricepuți ca șeful electrician Vasile Cantău sau mecanicul I Ion Nițu.

De fapt, dirijarea motoarelor din sala mașinilor n-ar fi posibilă dacă de la postul de comandă prin radiostație nu s-ar da îndrumările de rigoare. Căpitanul vasului — Marin Cucu și timonierul I. Colibata — sînt la postul de comandă. Ceea ce ei văd pe Dunăre cu ochiul liber sau cu ajutorul postului de radar, este transmis întocmai mecanicului, care comandă la rîndul lui mașinile.

Dar atunci cînd sîntem călători, mai puțin ne preocupă ce se întîmplă în sala mașinilor sau pe puntea de comandă, ci cum ne distrăm.

Călătoria este mai lungă, s-a înnoptat și nu mai putem admira copacii cum se oglindesc în valuri ? Ce e de făcut ? Mergem în sala de muzică. Aici ne așteaptă pianina, fotolii confortabile din plus, un interior din cele mai moderne și plăcute. Sau mergem la bar. Interiorul barului, luminat cu neon, ca dealtfel tot vasul, decorat cu măiestrie de artiștii noștri plastici cu plăci cu intarse de furnir de diferite esențe, mesele și scaunele îmbrăcate în material plastic diferit colorat formează unul din cele mai plăcute locuri de pe vas care te invită la bună dispoziție. În plus aici se poate asculta muzica dorită, la radio, pîcup, magnetofon sau viziona programul preferat la televiziune. Combina muzicală oferă toate aceste posibilități. O seară plăcută pe vas se poate petrece la restaurant. La bucătăria vasului, dotată cu mașini electrice de copt și preparat, frigidere și alte instalații, se pot pregăti și conserva cele mai speciale și gustoase bucate. Servirea lor la mese se va face rapid, aceasta fiind asigurată de ospătarii care fac serviciul. Numai să nu avem „ghinionul" ca ospătarul șef Costache Olteanu să fie pentru scurt timp la cabinetul medical. În orice caz, tehniciana sanitară Elena Ivan va avea grijă ca eventuala zgîrietură să fie tratată repede, pentru ca serviciul să nu fie dezorganizat mult timp. În cabinele vasului odihna e asigurată „fără vise", ne spune căpitanul, paturile sînt comode și îmbietoare la odihnă. Și lectura înainte de culcare poate figura în programul dv. de călătorie. Velozele vă stau la dispoziție. Iar cei ce vor să asculte ultimele știri sportive nu au de făcut altceva decît să deschidă difuzorul. Chiuvetele, baia, dușul pot fi întîlnite și pe vasul de călători „Carpați". Pentru bărbații neobișnuiți să se bărbierească singuri, frizeria nu constituie o problemă. Chiar dacă ea nu este lîngă ușa cabinei, pînă la jumătatea vasului nu este departe.

Noul vas de pasageri pentru călătorii pe Dunăre „Carpați" nu are trecut în jurnalul de bord data primei sale curse. El se pregătește abia pentru prima călătorie. Dar impresiile pe care le vor lăsa călătoriile cu acest vas nu se vor uita repede. Constructorii au avut grijă să facă din el un mijloc modern și confortabil, pentru călătorii din cele mai plăcute.

Elena PAVELESCU
Fotografii : Nicu VASILE

In atelierul de frizerie...

...și în cabinetul medical

MORAVURI ȘI NĂRAVURI

„N-ai o țigară ?"

— N-ai o țigară ?

— Am.

Bagi mîna în buzunar, scoți pachetul și-i oferi. Această scenă o puteți întîlni pretutindeni. Rolurile se schimbă de la caz la caz, textul rămînînd aproape invariabil. Spun aproape, că mai totdeauna cel care cere a avut grijă să sondeze terenul. Mai departe scena se desfășoară după trei tipicuri, în general cunoscute și ele. Unii mulțumesc, alții nu spun nimic, iar alții îți fac morală. Da, da ! Ați citit bine, îți fac morală :

— Bine, dragă, dă-le-n foc de cuie de cosciug, cum poți să fumezi porcăriile astea ? Ei, uite, la orice mă așteptam, dar la asta nu : să fumezi moartea traheii !

Rușinat, încerci să bagi pachetul în buzunar, dar să nu crezi că te lasă : te apucă de pachet, îți ia țigara, o aprinde și se strîmbă, săracul, de parcă ar sta cineva cu parul lîngă el, obligîndu-l s-o fumeze. Și așa zilnic, arătîndu-se de fiecare dată la fel de surprins de lipsa de gust pe care o ai în alegerea țigărilor. Și nu e singur. Nu ! Toți ăștia mai au o calitate, cu adevărat biblică. Sînt altruiști. Dar altruiști, nu așa... ! Dau și ultima țigară din pachet. Din pachetul altuia bine înțeles, că la ei n-ai să vezi una ca asta, doamne ferește. Cum te vede cu pachetul plin, își ia porțioara, îți face morala de rigoare sau, în cel mai fericit caz pentru tine, nu-ți spune nimic (al treilea tipic n-ai să-l întîlnești la ei, că sînt fuduli nevoie mare, și tu doar ești obligat prin contractul de muncă să-i ții cu țigări, ce treabă ai) și pleacă scîrbit, răspunzînd la atacul confraților :

— N-am, adineauri am luat-o de la... și-ți rostește numele cu dispreț. Numai el fumează mizerii d-astea.

Așa că n-apuci să bagi pachetul în buzunar, că s-au și repezit.

— N-ai o țigară ?

— Am.

Scoți pachetul plin, din care n-ai apucat încă să fumezi nici o țigară și-l întinzi. Ceilalți nu se obosesc nici măcar să-ți mai ceară. Înfig mîna în pachet ca vikingii, o pun în gură sau după ureche, și-ți întorc spatele, fără să-ți zică nici pîs. Tu stai și te uiți cum ți se ofilește pachetul, cum se strîmbă, cum face riduri. Cînd ai rămas singur, în pachet mai sînt doar cîteva țigări mototolite, rupte, de ți-e mai mare mila să le fumezi. Alte ori însă ai impresia că norocul îți surîde din plin. Îl vezi apărînd de dimineață radios :

—Fraților, începînd de azi m-am lăsat de fumat. Gata ! Ga-ta ! ! ! N-ai să mai vezi la mine țigări, chibrituri și alte scule d-astea de sinucidere lentă. De azi s-a terminat... Stai nu te bucura. Să te lași de fumat nu e ca și cum ai scăpăra un chibrit. Asta e o treabă complicată și se realizează într-o serie întreagă de etape. E drept că majoritatea covîrșitoare nu cunoaște decît prima etapă : „Nu mai cumpăra țigări". Este totuși un început demn de toată lauda și trebuie apreciat ca atare. Spun ca atare, în sensul că trebuie să apreciezi cîte țigări să-ți cumperi dimineața pentru ca să-ți rămîie și ție, cît de cît, „păcătosule fără virtuți", după ce-i servești pe cei care cu atîta stoicism parcurg prima etapă a gestului eroic. Și așa trece săptămîna, luna și el tot cu prima etapă se luptă, dovedind o pregătire de mare maestru și „resurse" inepuizabile (pachetul tău și al altora ca tine). Dacă îl întreabă cineva în ce stadiu se află cu abandonarea fumatului, se vaită ca din gură de șarpe :

— Nu pot să scad sub 30 de țigări pe zi, că mă omoară ăștia cu ispita.

Dar ia încearcă odată să nu-i dai. Încearcă numai, dacă-ți dă mîna, și ce ți-or auzi urechile și ce ți-or vedea ochii... vorba aia, „nici la dușmani să nu fie".

— Zgîrie brînză ăla ? Lasă-l mă, nu vezi că parcă-și rupe din suflet ! Ce vrei, domnule, asta e o treabă cu care te naști, nu ori cine are... și se bate cu degetul peste piept, în dreptul inimii, privind tavanul. Apoi trec la un regim strict economic de conversație. Mai mult decît o mormăială și o vagă înclinare a capului nu obții de la el, în schimbul unui „bună ziua". Ba, mai mult. Afli de la cei de acasă că de cîteva zile nu ești în birou.

— Cum să nu fiu în birou, cînd nici nu m-am ridicat de pe scaun ?

— Ei asta e ! Te-am căutat de cîteva ori și mi s-a spus că nu ești acolo.

Cînd îți amintești că telefonul este pe masa candidatului la nefumat, înțelegi și procedezi în consecință. Cum ?.., Eu unul am început să fumez pipă. Nu-mi place, dar cel puțin am liniște. Țigări nu fumez decît acasă. Dar, mai știi ? Poate ar fi mai bine să mă las de tot... Da ! Gata ! Ga-ta ! !

— N-ai o țigară ?

Mircea ALBULESCU

Oltenia văzută de un tînăr artist plastic

(Urmare din pag. 1)

Pentru că, cu excepția unei expoziții de aquarele deschisă anul trecut, alte evenimente de acest fel n-au mai avut loc. În acest răstimp pașii iubitorilor de artă n-au mai fost atrași spre galerii de alte expoziții personale ale artiștilor plastici locali.

Dar, să revenim la expoziția lui Peter Iacobi. Cu sprijinul colaboratorului nostru Emil Trifan, publicăm cîteva reproduceri :

1. Peter Iacobi lucrînd la compoziția „Înginera Agronom" (pagina I).

2. „Belșug".

3. Frezorul Pătuleanu de la uzina „Electroputere".

4. „Construim" — gravură în lemn.

5. Ciciu Dumitru, colectivist din Scăești, raionul Filiași — desen în cărbune.

Ion BECHERU

Vitrina cu cărți

I. Peltz: „Inimi zbuciumate"

Cuprinzînd două nuvele: „Anii cei frumoși" și „Inimi zbuciumate", noul volum al lui I. Peltz, apărut nu de mult în Editura Tineretului, readuce în fața cititorului lumea umiliților și obiditilor, atît de bine cunoscută din „Calea Văcărești" și „Foc în hanul cu tei". E o lume cumplită de mizerie și umilință, în care problema pîinii zilnice elimină treptat orice speranță, orice vis, e o lume a învinșilor, a celor măcinați de tăvălugul nemilos al orînduirii exploatatoare, din fragedă copilărie și pînă la maturitate. Acestei măcinări, oamenii lui I. Peltz nu-i pot opune decît visuri, speranțe, omenie — dar în fața celor de țeapa lui Samuel Goldman sau a băcanului care-i oferă cu cinism Pușei să-i fie „secretară" ca și în fața lui Micu Braun din „Foc în hanul cu tei", asemenea trăsături sînt lipsite de valoare și preț. Față în față cu aceștia, Șloim Zeltzer, Pușa, Mocanu sînt neajutorați, neînarmați, niște resemnați în fața vieții și a morții. Și totuși în aceste nuvele de sfîșietoare tristețe răzbate în „Anii cei frumoși" o notă nouă în proza lui I. Peltz. O altă înțelegere a vieții, prin prisma evenimentelor sociale ale epocii, îi dau lui Isac o perspectivă mai largă decît au avut-o pînă la el, eroii lui Peltz. Este un punct cîștigat pentru opera de mare sensibilitate și vehement protest împotriva orînduirii exploatării, a cunoscutului prozator.

M. Sevastos: „Din copilăria lui Ionel"

Ca și I. Peltz în „Anii cei frumoși", M. Sevastos aduce în această carte, nu tocmai sau nu numai pentru copii, cîteva triste amintiri ale unui copil venit pe lume în vremea aceleeași orînduiri nemiloase a oprimării burghezo-moșierești. Copil de oameni săraci, Ionel are numai cîțiva anișori cînd așează în pod, cu mîini tremurinde, tăvile ruginite de cozonac menite să împiedice ploaia să pătrundă în casa veche și șubredă, strînge cu încăpățînare luni de zile cîțiva gologani pentru un umil bucheț de trandafiri, darul lui pentru directoarea școlii, poartă cu un vești sentiment al umilirii ce nu se șterge, ghetele de căpătat, învață după cărți de împrumut și mănîncă pîine veche, uscată de trei zile, primită „pentru ciini". „Din copilăria lui Ionel" este astfel, în ciuda poznelor copilărești care nu lipsesc din paginile ei, o carte amară, un document zdrobitor al orînduirii care a răpit și răpește încă pe diverse meridiane ale globului, copilăria copiilor.

Dana MUȘAT

ÎNĂLȚAREA LA CER A LUI TAFI

de ANATOLE FRANCE

Florentinul Andrea Tafi fusese ales pentru a înfrumuseța cu mozaicuri cupola Sf. Ion și se străduia să ducă la bun sfîrșit această operă de artă. Toate chipurile erau alcătuite în maniera greacă, pe care Tafi o cunoscuse în timpul ședерii sale la Veneția, unde luase aminte la meșterii ce împodobeau zidurile la San Marco. Adusese chiar la Florența un grec, pe nume Appolonius, care deținea minunatele secrete ale picturii cu pietre. Acest Appolonius era un om îndemînatic și iscusit.

. . . . . .

Temîndu-se ca grecul să nu împărtășească din știința și îndeminarea sa și altui pictor din oraș, Andrea Tafi nu-l scăpa nici o clipă din ochi. Îl aducea dimineața la Sf. Ion, și-l aducea seara pînă la propria sa casă, în fața Sf. Mihai unde-l culca cu cei doi ucenici ai săi, Bruno și Buffalmacco, într-o cameră despărțită doar printr-un paravan de cameră în care dormea el însuși. Și cum acest paravan nu era ridicat chiar pînă la grinzile tavanului, se auzea în fiecare din camere tot ce se vorbea în cealaltă.

. . . . . .

Andrea Tafi era cast, sobru și așezat. Își făcea rugăciunile și, seara, cînd se culca în patul său, nu adormea niciodată înainte de a se fi adresat sfintei fecioare în felul următor: „Prea sfîntă născătoare de dumnezeu, tu care prin meritele tale ai fost înălțată la ceruri încă în viață fiind, pogoară mîna ta iertătoare asupra mea și înalță-mă pînă în raiul sfînt, în care ești așezată pe un tron de aur".

Și această invocare nu era mormăită de Tafi printre puținii dinți ce-i mai avea, ci era răcnită din toate puterile, conform principiilor care spun că tonul face muzica și că trebuie să strigi, dacă vrei să fii auzit.

Și, într-adevăr, rugăciunea maestrului Tafi era auzită în fiecare seară de către grecul Appolonius și de cei doi tineri florentini care dormeau în camera vecină. Or, se brodise că Appolonius era un mucalit fără pereche, iar Bruno și Buffalmacco, după chipul și asemănarea lui. Toți trei ardeau de nerăbdare să-i facă vreun pocinog meșterului, care se arătase, e adevărat, drept și temător de dumnezeu, dar în același timp zgîrcit și neînduplecat.

Iată pentru ce, într-o seară, auzindu-l pe jupîn îndreptînd către sfînta fecioară rugăciunea sa obișnuită, cei trei tovarăși pufniră în rîs sub păturile lor, făcînd mare haz pe socoteala lui. Și de îndată ce bătrînul începu să sforăie, ei se sfătuiră asupra felului în care ar putea să-i joace un renghi. Cunoscînd frica de diavol a mișneagului, Appolonius propuse ca unul din ei să se îmbrace în roșu, să se mascheze și, prinzîndu-și de cap o pereche de coarne, să meargă să-l apuce de picioare și să-l tragă jos din pat. Dar bunul Buffalmacco le spuse ceea ce urmează: „Trebuie să facem rost peste zi de o frînghie bună și de un scripete. Și vă promit că am să vă dau mîine seară un spectacol care o să vă placă".

. . . . . .

De opt zile meșterul se străduia să înfățișeze privitorilor, după toate regulile artei, botezul lui Isus Christos. Începuse să pună peștii în apele Iordanului. Appolonius pregătea cimentul cu bitum și pate tocate, bolborosind un descîntec știut numai de dînsul. Bruno și Buffalmacco alegeau pietrele trebuincioase, iar Tafi le așeza potrivit unui model pe care îl ținea în fața sa. Dar în momentul în care meșterul era mai adîncit în această ocupație, cei trei tovarăși coborîră scara și ieșiră din biserică. Bruno se duse să desprindă de zidul casei lui Calandrin un scripete care servea la urcarea grîului în pod. În același timp, Appolonius alergă într-un suflet la Ripoli, la bătrîna soție a unui judecător, căreia îi promisese că-i va pregăti o licoare pentru cucerirea bărbaților și, cum îi spuse că îi trebuia multă cînepă pentru această licoare, ea luă frînghia bună de la puțul din curte și i-o dădu. Cei doi prieteni fură într-o clipă acasă la Tafi, unde îl găsiră pe Buffalmacco care zorea să prindă zdravăn scripetele de grinda principală a tavanului, deasupra paravanului ce separa camera meșterului de aceia a ucenicilor.

Apoi, petrecînd frînghia de la puțul judecătoresei peste scripete, lăsară să atîrne un capăt în camera lor, iar de celălalt capăt legară cele patru colțuri ale patului din camera lui Tafi. Bine înțeles că se îngrijiră ca frînghia să fie ascunsă între perdelele patului, ca să nu se vadă nimic. Cînd totul fu gata, cei trei tovarăși se întoarseră la sfîntul Ion.

. . . . . .

După ce mîncă în bucătărie două roșii și o bucățică de brînză, se urcă în camera sa, se dezbrăcă fără a mai aprinde opaițul și se băgă în pat. De îndată ce fu lungit își făcu rugăciunea sa obișnuită: „Prea sfîntă născătoare de dumnezeu, tu care prin meritele tale ai fost înălțată la ceruri încă în viață fiind, pogoară mîinile tale

iertătoare asupra mea și înalță-mă pînă în raiul sfînt".

Tocmai momentul acesta îl așteptau și cei trei prieteni ce se aflau în camera vecină. Ei înhățară funia ce atîrna de-a lungul paravanului și, în clipa cînd jupînul își isprăvise rugăciunea, la un semn al lui Buffalmacco, traseră de ea cu atîta putere, încît patul care era legat de celălalt capăt începu să urce. Jupîn Andrea văzîndu-se ridicat, fără a ști prin ce mijloace, își închipui că sfînta fecioară îi îndeplinea rugăciunea, înălțîndu-l la ceruri. Atunci se înspăimîntă cumplit și începu să strige cu o voce tremurătoare:

„Oprește, oprește, doamnă! Nu te-am rugat să faci asta chiar imediat". Dar cum patul nu înceta să urce, tras de frînghia petrecută peste scripete, bătrînul continuă să se jeluiască fecioarei Maria:

„Sfîntă fecioară, nu mai trage așa! Aoleu! Dă-mi drumul, dă-mi drumul cînd îți spun!"

Se părea însă că nimeni nu-l aude. Motiv pentru care meșterul se supără cumplit și strigă:

„Cred că ești surdă sau mai curînd că ai un cap de lemn. Dă-mi drumul odată, Porca Madona!" [1]).

Văzînd că se îndepărtase de-a binelea de podea, spaima lui crescu și, adresîndu-se de data aceasta lui Isus Christos, îl rugă s-o convingă pe sfînta sa mamă. Era tocmai timpul — spunea el — ca s-o împiedice să continue această nepotrivită înălțare. Păcătos și fiu de păcătos cum era, nu putea urca la ceruri înainte de a fi terminat fluviul Iordan cu valurile și peștii săi și tot restul istoriei Domnului. Totuși, baldachinul patului atinsese aproape grinzile tavanului. Atunci Tafi strigă:

„Isuse, doamne, dacă o mai lași pe sfînta ta mamă să continue încă o clipă, acoperișul acestei case care m-a costat foarte scump, are să fie spart fără doar și poate, căci văd că am să trec prin el. Oprește-te! Oprește-te! Aud troznind șipcile!"

Buffalmacco băgă de seamă în clipa aceea că vocea stăpînului fu înăbușită. El porunci tovarășilor să dea drumul frînghiei, ceea ce ei făcură îndată, provocînd prăbușirea patului pe podea.

Troznind din încheieturi, picioarele patului se rupseră. De asemenea se rupseră coloanele ce susțineau baldachinul și acesta se prăvăli cu scheletul rupt și cu perdelele sfîșiate peste jupîn Andrea, care, sufocîndu-se în mijlocul acestui talmeș-balmeș, urla ca un diavol, neștiind dacă recăzuse în camera sa sau fusese azvîrlit în fundul iadului. Atunci cei trei tovarăși alergară la el, ca și cînd ar fi fost treziți de zgomot. Și, văzînd ruinele patului învăluite într-un nor gros de praf, se prefăcură mirați și, în loc să-l ajute pe jupîn, îl întrebară dacă nu cumva diavolul făcuse această distrugere. El suspină și-i rugă:

„Nu mai pot. Scoateți-mă de aici că mor!"

Ei îl ridicară dintre sfărîmăturile sub care era cît p-aci să-și dea sufletul și-l așezară sprijinit de perete. Jupîn Andrea răsuflă adînc, tuși, scuipă și zise:

„Copiii mei, să știți că fără ajutorul domnului nostru Isus Christos care m-a împins înapoi pe pămînt cu o putere cumplită, ale cărei efecte le vedeți și voi, aș fi fost acum în acea sferă a cerurilor care se numește de cristal și prima mișcătoare. Sfînta sa mamă nu vrea să știe de nimic. În cădere am pierdut trei dinți care, deși nu erau întregi, îmi erau încă de folos".

A doua zi cei trei glumeți povestiră această pățanie în tot orașul. Așa se făcu că de atunci înainte nu mai exista bărbat sau femeie în Florența care să-l vadă pe meșterul Andrea Tafi fără să-i rîdă în nas. Or, într-o dimineață, în timp ce Buffalmacco trecea pe Corso, Messer Guido, fiul seniorului Cavalcanti, care se ducea la vînătoare, își opri calul și chemînd pe ucenic la dînsul îi aruncă o pungă cu galbeni spunîndu-i:

„Ține, dragă Buffalmacco. Ia și bea în cinstea lui Epicur și a învățăceilor săi".

Trebuie să știți că Messer Guido era din tagma epicurienilor și că se străduia să adune probe împotriva existenței lui dumnezeu. El obișnuia să spună că moartea oamenilor este asemenea morții animalelor.

„Buffalmacco — adăugă tînărul senior — ți-am dat această pungă ca să te plătesc pentru frumoasa și folositoarea experiență pe care ai făcut-o înălțîndu-l la ceruri pe bătrînul Tafi, care văzîndu-și trupul pornit spre rai a început să urle ca un porc căsăpit. Din această întîmplare eu am înțeles că mișneagul nu era deloc sigur de fericirea cerească pe care i-o promisese religia. Așa cum dădacele spun povești copiilor, s-au semănat și în mintea oamenilor vorbe desarte despre viața de apoi. Prostimea își închipuie că crede în aceste vorbe, dar nu crede cu adevărat în ele. Loviturile realității spulberă minciunile vizionarilor. Singurul lucru de care putem fi siguri este această tristă viață, pe care o trăim aici pe pămînt. Horațius Flaccus este de aceiași părere cînd spune: „Serus in coelum".

In romînește de Adrian MÎNTULESCU

[1]) Porca Madona = expresie înjurioasă intraductibilă.

PE MICUL ECRAN

„Printre cei mici"

Sîmbătă, 23 iunie, se va transmite filmul „Printre cei mici", primit din partea televiziunii sovietice. Obiectivul aparatului de filmat urmărește activitatea unei colonii de copii aflată pe malul Mării Negre.

Spicuim din programul „Telemagazinului"

Emisiunea „Telemagazin", care va fi transmisă în ziua de 29 iunie, va cuprinde — printre alte emisiuni — un reportaj filmat „La munte și la mare", o dramatizare a schiței „Cum am editat o gazetă de agricultură", de scriitorul clasic american Mark Twain, o vizită prin muzeele Capitalei cu cursanții universității populare de arte plastice, însoțiți de un ghid de specialitate, imagini dintr-un sat muscelean renumit prin tradițiile sale folclorice și altele.

Navomodelism

În cadrul obișnuitului program duminical pentru copii și școlari, în dimineața zilei de 24 iunie studiourile de televiziune vor transmite un program susținut de corul și orchestra școlii medii din Craiova, urmat de o demonstrație de navomodelism, transmisă cu carul de reportaj de pe lacul Herăstrău.

In curînd, pe micul ecran

Printre filmele primite din partea televiziunii sovietice pe care telespectatorii noștri le vor viziona în cursul următoarelor săptămîni se află: *„Femeia îndărătnică"* (lung metraj inspirat de comedia lui W. Shakespeare), două documentare muzicale *„Concert Ceaikovski"* și *„Zi plină de cîntece"* precum și *„Dansurile lumii"*, o trecere în revistă a folclorului popoarelor.

Proiecte de machiaj pentru personajele din filmul „Domnul Goe": Gh. Popovici-Poenaru (Caragiale), Gh. Șubovici (Domnul Goe), Natașa Alexandra (mama mare), Nineta Gusti (mămița) și Vasilica Tastaman (tanti Mița).

LA MASA DE MONTAJ

De vorbă cu regizoarea Letiția Popa

La masa de montaj am întîlnit-o pe regizoarea Letiția Popa selectînd imaginile filmate de operatorul Iosif Ollerer.

— Este vorba de secvențele filmului „Domnul Goe"?

— Da. După cum s-a mai anunțat, studiourile de televiziune au pregătit — cu prilejul semicentenarului Caragiale — două filme după schițele „Domnul Goe" și „Căldură mare" ale marelui nostru scriitor. Mie mi s-a încredințat realizarea filmului „Domnul Goe".

— Poate pentru că sînteți familiarizată cu mediul școlăresc. Ne amintim că am vizionat pe micul ecran un film realizat de dv., „Elevi în vacanță".

— Dar acolo e vorba de cu totul altă vacanță decît cea a d-lui Goe. Ecranizînd schița lui Caragiale, trebuia să realizăm un film care să denunțe educația burgheză, parvenitismul claselor avute. Și pentru ca ideia să fie mai clară, l-am luat ajutor pe... Gh. Popovici-Poenaru.

— ??

— El îl interpretează pe Caragiale. Respectiv, Caragiale participă ca un personaj exterior și tăcut la toate peripețiile prin care trece domnul Goe (interpretat de elevul Gh. Șubovici), mam-mare (Natașa Alexandra), mamița (Nineta Gusti) și tanti Mița (Vasilica Tastaman). Încercăm astfel să sugerăm spectatorului modul cum a luat naștere, în mintea scriitorului, chipul acestui erou literar.

— Unde ați realizat filmările?

— La București — în gara Filaret — și în gara Giurgiu pe frontispiciul căreia a apărut — pentru necesitățile filmărilor — o tăblită purtînd indicația „Urbea X".

— Și-acum?

— Acum, faza ultimă a muncii regizorale: montajul. Pe urmă, își încep activitatea critică telespectatorii!

I. D.

De la o duminică la alta...

Duminică 17 iunie

9.00 Emisiune pentru copii și tineretul școlar • Telejurnalul pionierilor • Emisiune distractivă „Ariciul" • Aspecte de la Campionatul școlar republican de atletism (transmisie de la Stadionul tineretului). **10.30 Emisiunea pentru sate.** Din cuprins: **• Telejurnalul satelor. •** La ordinea zilei: Pregătirea spațiului pentru înmagazinarea recoltei. • Tribuna colectiviștilor: **Cum am izbutit să realizăm venituri sporite la 100 de hectare.** Din experiența gospodăriei colective din comuna Tîrzii, regiunea Iași. • Reportajul filmat: **Agronomul gospodăriei. • De la un meridian la altul. •** Din versurile poeților sovietici. **• Muzică populară românească.** Cîntă o formație instrumentală condusă de **Ionel Dinicu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Emisiune de varietăți.** (Transmisiune din studioul de

concerte al Radioteleviziunii). Își dau concursul: **Ionel Budișteanu,** artist emerit, **Dan Iordăchescu, Ion Stoian, Constanța Cîmpeanu, Dan Podlovski, Bimbo Mărculescu, Toni Bulacici, Horia Șerbănescu cu Radu Zaharescu, Maria Butaciu, Lidia Demenco, Alexandru Șirbu, Mihai Ciucă, Mihaela Filip-Solomonov, Ilie Gheorghe, Ioana Butnariu, Gheorghe Malei, Duo Petrescu,** la pian, **Dagobert Buchholz,** artist emerit și **Victoria Șerbănescu.** Conducerea muzicală: **Paul Ghentzer. 20.00 Popas liric** — emisiune de versuri. **20.15 Partea a II-a a emisiunii de varietăți. 21.00 Filmul artistic „S-a întîmplat în ziua solstițiului"** — o producție a studioului cinematografic din Sverdlovsk. În încheiere: **Ultimele știri** și rezultatele sportive.

Luni 18 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Emisiune de știință și tehnică pentru pionieri și școlari **„Interviu cu Soarele". Filmul „Vreau să știu tot" nr. 16** — o producție a studiourilor sovietice. **19.50 Filmul artistic**

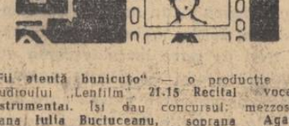

„Fii sfîntă bunicuță" — o producție a Studioului „Lenfilm". **21.15 Recital vocal-instrumental.** Își dau concursul: mezzosoprana **Iulia Buciuceanu,** soprana **Agata Druzescu** și violoncelistul **Vladimir Orlov,** artist emerit. **21.40 Telesport.** În încheiere: **Ultimele știri.**

Marți 19 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Emisiune pentru copii **Cîntece și dansuri în interpretarea pionierilor sovietici** — emisiune primită din partea televiziunii sovietice. **20.00 Emisiune de știință și tehnică. 20.20** Montaj literar **„Constructorilor comunismului". 20.40 Film documentar. 21.00 „Noile descoperiri arheologice la Constanța" 21.15 Muzică ușoară.** Cîntă o formație condusă de **Dinu Șerbănescu.** Soliști: **Svetlana Petrescu, Rodica Paliu, Livia Brătulescu, Marius Iorga** și **Valentin Baciu.** În încheiere: **Sfaturi pentru telespectatori** și **Ultimele știri.**

Miercuri 20 iunie

17.00 Emisiunea pentru cluburile din întreprinderi. Din cuprins: **• Telejurnalul săptămînii. • Folosirea mai largă a rezervelor de creștere a productivității muncii. • Cu aparatul de filmat la Combinatul chimic de la Borzești • Oameni obișnuiți. • Inovații și inovatori. • Tinere condeie dobrogene •** Muzică distractivă. Cîntă o formație instrumentală condusă de **Nicușor Predescu. 19.00 Emisiunea pentru sate.** Din cuprins: **• Buletin agricol. • În sprijinul creșcătorilor de păsări:** — întîlnire cu crescători fruntași de păsări; — recomandări ale medicului veterinar; — din experiența crescătorilor de păsări din U.R.S.S. **•** Răsfoind agenda cu noutăți științifice. **• Artiști amatori în studio.** Cîntă grupul vocal folcloric **„Mioriția"** al Ministerului Industriei Petrolului și Chimiei. Conducerea muzicală: **George Marcu.**

Joi 21 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Emisiune pentru copii **„Povestea care mi-ar plăcea"** de **O. Pâncu-Iași. Desene** de Iura Darie. **19.35 Transmisiune de la Teatrul „C. I. Nottara": „De partea cealaltă"** de **Anatoli**

Barianov Distribuția: **Baturin (Florin Stroe); Ignatiev (Ion Puneaș); Nikolaeva (Sanda Băncilă); Denisov (Sandu Sticlaru); Boldîriev (George Buznea); Mudzimura (A. Ferrati); Suguiame (Toni Zaharian); Prejdețki (George Sion); Kistov (Virgil Vasilescu); Fedoseev (Vasile Luctan); Katia (Natașa Nicolescu); Nițevetaev (Constantin Brezeanu); Ina Lavrova (Magdalena Buznea);** vizitatorul necunoscut **(Al. Clonaru);** medicul militar **(Vasile Lupu);** sergenți **Sașa (Gh. Turcanu); sergent Zaharov (Paul Nadolski);** cîntăreața **(Yvonne Demetriad).** Decoruri și costume: **Ion Ipser** și **Lidia Radian.** Regia artistică: **George Rafael.** În pauze: Poșta televiziunii **Ultimele știri.**

Sîmbătă 23 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Filmul pentru copii **„Printre cei mici"** — primit din partea televiziunii sovietice. **19.30** Transmisiune de la studioul de concerte al Radioteleviziunii **Cîntă orchestra de muzică populară a Radioteleviziunii.** Dirijor: **Victor Predescu** artist emerit. În pauză: **În fața hărții.** În jurul orei **21.50** muzică ușoară, înregistrată pe peliculă. În încheiere: **Ultimele știri.**

MISIUNEA LUI JOHN O'LEA

SAU CRONICA NOILOR AVENTURI PĂMÎNTEȘTI ALE LUI AGHIUȚĂ

de Nicolae MINEI

— Vezi? continuă satisfăcut Dardarot. Tocmai asta vreau să lămuresc. Am nevoie de un raport amănunțit, cu toate datele pe care ai să reușești să le culegi. La sfîrșit, pui concluzii și propui măsuri... Aghiuță, era să uit! Ca și data trecută, ai să iei înfățișare de om și ai să fii supus la toate necazurile, slăbiciunile și ticăloșiile pămîntenilor. Înțelesu-m-ai, puiule?

— Înțeles, întunecimea ta!...

— Atunci du-te frumușel la John D. Rockefeller-senior — vezi că fierbe într-un bain-marie la raionul „Miliardari", secția „Petrol" — și ia de la el un cec în valoare de zece milioane de dolari... Dacă nu-ți ajunge, îți mai trimit post-restant... Alte întrebări mai sînt?

— Nu!

— Atunci e O.K.! Voiaj bun și spor la treabă!

Buimăcit, Aghiuță făcu o plecăciune:

— Te las cu bine, întunecimea ta!

— Nu așa, băiatule, nu așa!... Acolo se spune: „Good bye, boss!"

— Good bye, boss, repetă supus Aghiuță.

Și pentru orice eventualitate, adăugă prudent:

— Good bye cu bine, boss întunecimea ta.

CAPITOLUL I.

Unde se vede cum se scriu (și cum nu se scriu) reportajele în America, cum se inspiră un gazetar din New York și cît de mult îl turbură o veste cu adevărat senzațională

În somptuosul hol al hotelului „Hilton" de pe Park Avenue, domnea în sfîrșit liniștea. Doar din cînd în cînd, din barul de la subsol, răzbătea glasul ascuțit, de cumătră pusă pe ceartă, al trompetei. Ceasul electric de la intrare al cărui arătător sărea nervos din secundă în secundă, indica ora 3 noaptea.

La ghișeul de la „recepție" portarul își făcea bilanțul bacșișurilor. În ciuda acestei plăcute îndeletniciri, figura sa avea o expresie acră și posomorită. Obligat de profesie să zîmbească serviabil, de dimineață pînă seara, el considera că, în afara serviciului, are tot dreptul să se încrunte — ceea ce și făcea cu o deosebită plăcere.

— De ce ești supărat, Mac? îl întrerupse o voce a cărei răgușală trăda o veche și constantă prietenie față de băuturile alcoolice.

Vocea aparținea unui tînăr de vreo douăzeci și cinci de ani. Obrajii lui vineții erau nebărbieriți de două zile și nespălați de alte două. Gura lui mică și rotundă difuza un miros de gin și de hiperaciditate gastrică.

— Hallo, Jim, răspunde distrat portarul, netezind o hîrtie de 25 de dolari.

— Merge businesul, merge! spuse noul venit, aruncînd o privire tandră spre hanii așezați pe ghișeu.

Portarul făcu o strîmbătură:

— Tot invidios ai rămas, Jim! Parcă tu nu știi ce cheltuieli am!... Numai subdirectorul îmi ia o cotă-parte de 40 de dolari pe zi...

— Nu te plînge, Mac, nu te plînge, că te bate dumnezeu. Ce n-aș da să fiu și eu portar la „Hilton"! Dacă ai face și tu măcar o zi, meseria de reporter la „Afternoon Star", ai vedea ce pîine albă și dulce mănînci aici!

Mac nu răspunse. Cu fruntea încrețită, studia o hîrtie de un dolar și încerca să-și amintească de unde o are.

— Sînt numai urechi, Mac! spuse Jim, pregătindu-se să ia note.

— Convinge-mă, Jim, susură blînd portarul. Convinge-mă să vorbesc...

Înghițindu-și înjurătura care i se urca pe buze, reporterul extrase dintr-un portmoneu jerpelit o bancnotă mototolită, pe care i-o întinse lui Mac.

Portarul cugetă cîteva clipe, apoi rosti pe un ton sepulcral:

— Azi dimineață, Lolita Bonita și Joseph Fitzgerald s-au întîlnit în hol și și-au dat bună-ziua.

— Un moment, Mac, să transcriu:

Creionul reporterului galopa pe hîrtie. Și iată ce ieșea de sub vîrful lui bont:

„Ieri dimineață, hotelul „Hilton" și-a ținut răsuflarea. În holul său a avut loc o întîlnire istorică, între două mari personalități ale vieții noastre publice.

Celebra vedetă de cinema Lolita Bonita (vă amintiți cît ați plîns la ultimul său film, „Cavoul dragostei" ?) se îndrepta cu pasul ei regesc spre ieșire, cînd din spatele unei coloane după care stătuse ascuns, i-a ieșit înainte Joseph Fitzgerald, cunoscutul fabricant de capace de tuburi de pastă de dinți.

— Hallo, Loly, a spus Fitzgerald (și cei din apropierea sa au remarcat cît de tare îi tremura glasul).

— Hallo, Joe, i-a răspuns dulce Lolita Bonita.

— Știi de ce sînt aici, Loly?

— Nu știu, Joe.

— Din cauza ta, Loly!

— Eu nu te-am chemat, Joe.

— Tu nu m-ai chemat, Loly. M-a chemat dragostea.

— Dragostea, Joe? a întrebat Lolita Bonita (și cei din apropierea ei au remarcat cît de tare se roșise).

— Dragostea, Loly! a răspuns Fitzgerald.

— Oh, Joe!

— Oh, Loly!

Lolita Bonita a făcut un pas — un pas regesc — spre Joseph Fitzgerald. Marea actriță și marele fabricant s-au privit fix timp de 4 minute și jumătate (și cei din apropierea lor au remarcat că ochii le erau scăldați în lacrimi). Pe urmă Lolita Bonita i-a întins mîna Joseph Fitzgerald s-a aplecat și i-a sărutat o. Sărutul a durat 2 minute și 40 de secunde.

— Trebuie să plec, Joe... a spus Lolita Bonita.

— Te voi aștepta, Loly! a spus Joseph Fitzgerald.

— Mereu, Joe?

— Mereu, Loly!

Lolita Bonita, a înclinat drăgălaș capul și s-a îndepărtat cu pasul ei regesc. Joseph Fitzgerald a rămas nemișcat timp de 6 minute, apoi s-a îndreptat spre o cabină telefonică (și cei din apropierea lui au putut auzi cum comanda un buchet de 111 orhidee).

Și acum, dragi cititori, se pun două întrebări:

Va fi Lolita Bonita cea de a cincea soție a lui Joseph Fitzgerald...?

Va fi Joseph Fitzgerald cel de-al nouălea soț al Lolitei Bonita?

Viitorul ne va răspunde.

Viitorul și ziarul dv. preferat — „Afternoon Star".

Jim reciti cele scrise și dădu din cap, satisfăcut.

— Gata, Mac! Mai departe.

— Întîi convinge-mă, Jim... spuse portarul și așteptă, răbdător și imobil, pînă ce reporterul îi întinse în silă o nouă bancnotă. Așa... Mai departe. Harry Gilbert a primit o telegramă.

— Ce scria în ea?

— De unde vrei să știu? Atîta am băgat de seamă că a citit-o atent și pe urmă parcă a zîmbit din colțul gurii.

Creionul alerga din nou pe hîrtie:

„O știre care va bucura pe toți cei care joacă la Bursă (și cine nu joacă la Bursă în S.U.A.?). Harry Gilbert e bine dispus! Harry Gilbert e foarte bine dispus! Harry Gilbert e cum nu se poate mai bine dispus!

Cine e Harry Gilbert? A întrebat cineva cine e Harry Gilbert? Redacția ziarului „Afternoon Star" oferă un premiu de 1.000 dolari celui care este în stare să dovedească că nu știe cine e Harry Gilbert.

Harry Gilbert e marele financiar al secolului — un Aristotel al lumii de afaceri, un Leonardo da Vinci al tranzacțiilor comerciale, un Newton al..."

Ajuns aici, reporterul se opri, mușcînd îngîndurat din creion:

— Cine dracu' a fost Newton?

— Care Newton? întrebă portarul. Ala care fabrica clandestin whisky din boabe de mazăre? L-au condamnat la trei ani, dar i-au dat drumul pe cauțiune...

— Nu, Mac. Newton ăsta a făcut o lege.

— O fi senator...

— Nu-i senator. Dacă nu mă înșel, e englez.

— Nu-mi plac englezii! glăsui sentențios portarul. Dau bacșișuri mici.

Jim îl exclude pe Newton din rîndul figurilor sale de stil și puse punct după „tranzacțiile comerciale". Apoi scrise mai departe:

„Cînd Gilbert zîmbește, America zîmbește! Cînd Gilbert se încruntă, America tremură!

America, bucură-te! Gilbert e vesel! O cablogramă primită ieri l-a făcut să rîdă în hohote, spunînd celor din jurul său:

— Treburile merg bine.

Și cînd Gilbert spune că treburile merg bine, asta înseamnă că merg colosal de bine!

Semnatarul acestor rînduri cunoaște conținutul cablogramei. Dar prietenia intimă care mă leagă de Gilbert..."

Aci, Jim se întrerupse din nou și-l întrebă pe Mac:

— Cum arată Gilbert ăsta? E înalt, voinic?

— Da de unde! E unul mic și pirpiriu!

„Dar prietenia intimă care mă leagă de Gilbert — acest om care, nu prin statură, ci prin personalitatea sa, este cu un cap deasupra semenilor săi — mă obligă la discreție. Mai precis, mă obligă deocamdată la discreție.

Urmăriți „Afternoon Star" pentru detalii cu adevărat senzaționale!".

Jim își contemplă opera cu un ochi critic și încreți nemulțumit din nas:

— Mac! Mac, S.O.S.! Dă-mi ceva interesant! Ceva cu adevărat interesant, nu zeamă de asta, de prune pentru babe știrbe!

— Da, Jim, dar nu m-ai convins...

Reporterul trînti furios carnetul pe ghișeul „recepției".

— Ia ascultă, Mac, ai înnebunit? Cîte... argumente crezi că mai am? Poate că la mijloc e o confuzie. Poate mă iei drept Randolph Hearst sau drept colonelul Mc Cormick sau chiar drept Henry Luce?[1]) Trebuie să te dezamăgesc, Mac, dar eu sînt Jim Croydon, sărmanul Jim Croydon, pîrlitul de Jim Croydon care trăiește din condeiul lui... Parcă n-ai ști că la noi scrisul nu se plătește!

— Nu te enerva, Jim, spuse rece portarul. Știu, la noi scrisul nu se plătește. Dar nescrisul, da!

— Ce vrei să spui?

— Lasă, nu te prefăce că nu înțelegi! Cînd ai aflat de la mine că fata lui Juddson a fugit cu un cîntăreț, cît ți-a dat taică-său ca să nu sufli un cuvîntel despre asta? Cînd poliția particulară a lui Vaughan i-a snopit în bătăi pe greviști în așa hal, încît doi dintre ei au plecat direct pe lumea cealaltă, fără să se mai oprească la spital, tu erai acolo, de față. Dar n-ai pomenit nimic despre cele întîmplate... A pardon, ai scris ceva: ai scris că a fost o încăierare între beți. Și tu îți închipui că eu îmi închipui că Vaughan ți-a rămas nerecunoscător?... Pe mine vrei tu să mă fraierești?... N-ai argumente, nu capeți informații. Păcat, ar mai fi fost ceva interesant!

— Mac!... Mac, nu mai face una ca asta! Nu mai am nici un ban! Îți jur că nu mai am!

Portarul întinse brațele în lături, în semn de dezolată neputință.

— Atunci...

— Stai! răcni deznădăjduit reporterul. Stai că am găsit ceva mai bun!... Mîine după-amiază, du-te la hipodrom și pariază în cursa a treia pe „Marvelous"!

— Nu mi plac jocurile de hazard!

1) Magnați ai presei americane.

(Va urma)

Două succese şi cîteva semne de întrebare

Duminica trecută, o parte dintre spectatorii bucureşteni au avut prilejul să aplaude victoria culorilor noastre în două întîlniri internaţionale de mare anvergură. După amiază, pe „23 August", şi seara, la Floreasca, rugbiul şi voleiul şi-au îmbogăţit palmaresele cu performanţe prestigioase, în dauna unor adversari din primele rînduri ale ierarhiei europene şi mondiale.

Subliniind cu legitimă satisfacţie valoarea deosebită a amîndurora succese, presa de specialitate a exprimat totodată anumite rezerve — după mine, perfect îndreptăţite.

Adevărat, nu-i la îndemîna oricui să întreacă „cincisprezecele" Italiei şi „sextetul" campionilor sovietici ; acum cîţiva ani, un rezultat pozitiv în respectivele confruntări, chiar la limita minimă, ar fi constituit un eveniment cu totul excepţional. Actualmente, lucrurile se prezintă altfel, prin prisma progreselor remarcabile realizate de reprezentanţii noştri. Rugbiul şi voleiul româneşc s-au impus, în ultimul timp, pe plan internaţional, cu indiscutabilă autoritate ; odată cu saltul valoric au crescut exigenţele şi veleităţile. Iată de ce nu mi se pare hazardată concluzia că victoriile de duminică au lăsat totuşi, celor care le-au aplaudat copios, un sentiment de insatisfacţie.

Echipele noastre porneau favorite în ambele întîlniri, prin calculul hîrtiei, ca şi prin avantajul — deloc neglijabil, al terenului. Învingători asupra Franţei (Bucureşti, 1960), egali francezilor în fieful acestora, anul trecut, învinşi la limită în ultima confruntare cu Italia, la Brescia — unde au aliniat, de fapt, un fel de reprezentativă secundă — rugbiştii aveau de astă-dată toate premizele unei revanşe zdrobitoare, de natură să şteargă amintirea insucceselor, neîntrerupte, aproape un sfert de veac, decît de scorul alb din 1948. Desfăşurarea partidei a confirmat, în genere, viabilitatea acestei opinii. Deşi au condus 45 de minute cu 3—0, Lanfranchi şi colegii săi au toate motivele să se felicite pentru pasivul de opt puncte cu care au încheiat meciul. Dacă acest decalaj ar fi fost dublu, el încă n-ar fi reflectat fidel diferenţa dintre cele două formaţii.

Duminică, treisferturile noastre au eşuat în extremis la două încercări, arbitrul Durand a sancţionat un „înainte" complet imaginar, într-o fază în care Viorel Moraru nu mai putea fi oprit să înscrie la centru nici de apărarea neozeelandezilor — în fine, „bătrînul" Penciu a fost într-una din cele mai proaste zile ale prodigioasei sale cariere, ratînd inexplicabil penalizare după penalizare.

Dacă totuşi, în condiţiile menţionate, ne-am adjudecat în final o victorie confortabilă, meritul revine cu deosebire înaintării, care a dus greul luptei, combătînd de la egal la egal una din cele mai dificile formaţii de pe continent. Dîrzenia „pachetului" nostru, a măcinat treptat forţele oaspeţilor facilitînd deschiderea jocului în repriza secundă, pătrunderile derutante, hotărîtoare pentru fixarea rezultatului.

Mult mai criticabilă mi s-a părut evoluţia voleibaliştilor de la Rapid, în confruntarea decisivă cu T.S.K.A.-Moscova.

Desigur, toţi cei care ne-am instalat în tribunele de la Floreasca sub impresia „paralelei" dintre rezultatele anterioare, am plătit un tribut aspru mentalităţii statice, relei obişnuinţe de a considera problema rezolvată prin simple alăturări de cifre şi date. Vasăzică, moscoviţii se califică după un veritabil avatar cu Progresul (treisprezece seturi !), cîştigă seria la Varşovia mai greu decît ceferiştii la Budapesta — ergo, Rapid nu poate avea dificultăţi în prima manşă a finalei... Din păcate, se pare că aceeaşi socoteală... de-acasă şi-au făcut-o şi reprezentanţii noştri !

Nu atît primul set, cît mai ales acea revenire neverosimilă de la 0—8 la 9—8 şi 13—12 în repriza secundă, a contribuit, pesemne, la consolidarea optimismului exagerat, făcîndu-ne să ignorăm slăbiciunile evidente ale echipei-gazdă, în primul rînd — de ordinul defensivei, ca şi superioritatea tactică a oaspeţilor care au găsit — cum s-ar spune în limbaj şahist — cele mai bune mutări la masa (respectiv, plasa) de joc ! Şi dacă duminică seara atacul rapidist a fost ceva mai bun decît al adversarilor, în ciuda şablonerici, a refuzului încăpăţînat de a trage din prima pasă, de a alterna bombele cu loviturile lifate — apărarea a fost inferioară sovieticilor cu cel puţin o clasă, de unde se vede clar că o victorie a T.S.K.A. ar fi fost cel puţin la fel de îndreptăţită ca şi aceea obţinută pînă la urmă, cu eforturi enorme, de actualii deţinători ai Cupei. Ca şi rugbiştii, feroviarii au păcătuit prin autoîncredere exagerată, prin angrenarea automată în jocul formaţiei din faţă, prin slaba reactivitate la surprizele tactice ale adversarilor. În fond, aici rezidă unul din principalele elemente de atracţie ale disputei sportive, căci dacă totul ar fi dinainte rezolvat, la ce bun ne-am mai obosi pînă la teren, jucătorii, ca şi spectatorii ?

Lipsă de orizont au vădit, cum s-a mai arătat, şi conducătorii tehnici ai echipelor noastre, atît la rugbi, unde se impunea înlocuirea lui Penciu la execuţie, după primele ratări, cît şi la volei, unde reticenţele în folosirea lui Coste şi Grigorovici au produs iritare chiar în rîndurile publicului.

Vedeţi, nu tot ce se termină bine, e bine — şi, la drept vorbind, lucrurile sînt departe de a se fi terminat. „Cincisprezecele" francez vine în curînd la Bucureşti, animat de dorinţa fermă a revanşei, la care-i obligă faimosul panaş, iar T.S.K.A. Moscova nu va precupeţi eforturile pentru a reintra în posesia preţiosului trofeu, mîine seară, pe teren propriu. Echipele noastre au prilejul să arate ce pot, în condiţii mai grele decît duminica trecută. Aşteptăm cu încredere.

Dan DEŞLIU

Victime ale curselor morţii

Cursele auto de viteză au devenit faimoase în întreaga lume. Dar nu datorită faptului că ele ar reprezenta o întrecere sportivă, al cărui scop ar fi întărirea sănătăţii sportivului, dezvoltarea sa armonioasă, perfecţionarea sa multilaterală şi nici măcar faptului că ar duce la perfecţionarea automobilelor (aceasta fiind o problemă care interesează uzinele producătoare de automobile); ci, în special pentru că la aproape fiecare cursă cad noi victime din rîndurile piloţilor, a curajoşilor conducători ai maşinilor.

În ultimul timp, pe impresionanta listă a victimelor acestor curse — denumite pe drept cuvînt curse ale morţii — s-au adăugat trei noi nume : Stirling Moss, Dennis Taylor şi L. Harris. Toţi trei tineri, toţi trei curajoşi şi talentaţi.

Fără îndoială că primul dintre aceste nume vă este cunoscut. Da, este într-adevăr vorba despre Stirling Moss, vestitul as al curselor de automobile, cîştigător a 194 curse internaţionale — mai multe ca orice alt pilot de automobile de curse — cîştigător a 14 curse dotate cu „Marele Premiu" şi participant la un număr foarte mare de campionate mondiale. Da, Stirling Moss, popularul sportiv englez (primea anual circa 10.000 de scrisori) este astăzi paralizat şi şi-a terminat cariera sportivă în plină tinereţe (la 31 de ani) viaţa continuînd să-i fie în mare pericol.

De repetate ori accidentat în trecut, el revenea la startul curselor internaţionale cu o tenacitate şi dîrzenie într-adevăr impresionantă. Dar iată că, de astă dată, i-a fost definitiv fatală cursa organizată la 22 aprilie la Goodwood (Anglia). Intrînd cu prea mare viteză în periculoasa curbă „Sfînta Maria" maşina s-a răsturnat şi el a fost scos de sub dărîmături în stare de inconştienţă.

Înainte de cursă el a declarat : „Cred că cu puţină şansă se poate lua curba „Sfînta Maria" cu 170 km pe oră". El a intrat în această curbă cu viteza de 170 km/h dar n-a avut „puţină şansă" şi curba i-a fost fatală. După numeroase zile în care a rămas în stare de totală inconştienţă, S. Moss a putut fi salvat numai în urma unei adevărate „minuni", cum a scris ziarul englez „Daily Mirror". A rămas în viaţă, dar de astă dată este sigur că unul dintre cei mai populari aşi ai volanului nu va mai lua parte la cursele de automobile.

Cellalţi doi sportivi amintiţi mai sus, sînt mult mai tineri ca S. Moss şi poate şi mai puţin experimentaţi. Ei au luat parte la 2 iunie la cursa „Marele Premiu" organizat la Monaco (Monte Carlo). Dennis Taylor, intrînd cu maşina sa în plină viteză într-un copac (vezi cliseul de mai jos) a fost ucis pe loc. Accidentul celuilalt sportiv, L. Harris, s-a întîmplat în aceeaşi cursă.

Iată faptele redate în nuditatea lor. Concluzia este doar una : cîtă vreme nu se iau toate măsurile de apărare necesare, aceste curse ale morţii, al căror scop este să facă reclamă unor mari uzine, trebuie să înceteze ! Ele pun neîncetat în pericol nu numai viaţa piloţilor ci şi a spectatorilor, aşa cum s-a întîmplat în urmă cu cîţiva ani în localitatea Le Mans din Franţa, cînd peste 90 de spectatori au fost ucişi cu prilejul unei astfel de curse.

Lungul lor şir de victime este o impresionantă mărturie în favoarea interzicerii acestor curse, interzicere care este cerută de orice om cinstit care nu poate fi de acord să moară tineri curajoşi, talentaţi şi generoşi de dragul sacului cu bani a unui pumn de mari exploatatori.

V. N.

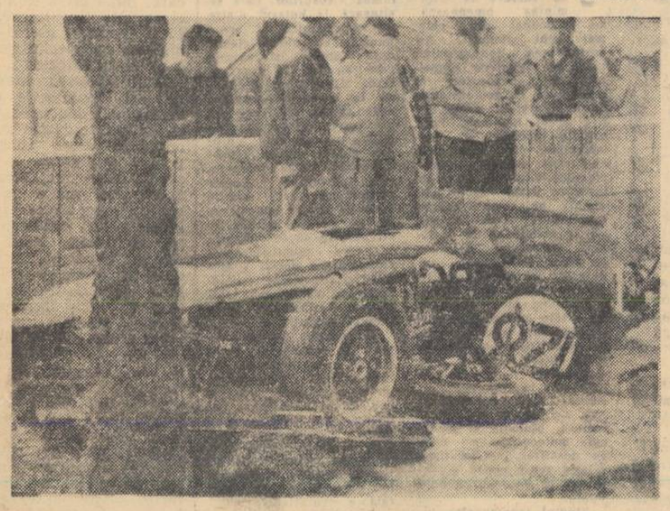

Accidentul celebrului automobilist

Vasile Pinciu şi calul Bîrsan

În urmă cu cîteva zile, lotul nostru de călărie pentru probele de obstacole a plecat peste hotare într-un nou turneu internaţional. De data aceasta, Vasile Pinciu, Gh. Langa, Virgil Bărbuceanu şi Andrei Costea îşi vor măsura forţele cu călăreţi de valoare mondială, în oraşele cu veche tradiţie în sportul ecvestru : Varşovia, Aachen şi Leipzig.

Vă sînt desigur cunoscute succesele obţinute, în urmă cu numai cîteva săptămîni, de către aceşti patru călăreţi români în concursurile internaţionale de la Nisa, Roma şi Neapole. Înaintea plecării din ţară în actualul turneu internaţional, am stat de vorbă cu Vasile Pinciu, rugîndu-l să povestească cititorilor „Magazinului" cum a reuşit să cucerească primul loc în clasamentul individual în cea mai importantă şi mai grea probă desfăşurată la Nisa : „Cupa Naţiunilor". Iată relatarea lui Vasile Pinciu :

Am încălecat mulţi cai, dar cu nici unul nu m-am înţeles atît de bine şi nu m-a ascultat ca Bîrsan. Este un armăsar pur sînge şi are 9 ani. Primul lui concurs pe un parcurs gen „Cupa Naţiunilor" a fost Olimpiada de la Roma din 1960. Împreună cu ceilalţi reprezentanţi ai echipei, am ocupat atunci locul 6. O performanţă bună. Putea fi însă şi mai bună dacă, dintr-o imprudenţă, nu l-aş fi enervat pe Bîrsan la încălzire. Este foarte susceptibil. Nu poate suferi pintenii şi cu atît mai puţin cravaşa. A derobat în faţa unui obstacol şi l-am atins uşor. A fost suficient. În proba olimpică, în prima manşă, mi-a doborît două bare. Nu puteam fi supărat pe el. Eu eram cel vinovat. Cu un cub de zahăr l-am împăcat. În faţa zahărului nu ţine supărarea. În manşa următoare a mers impecabil.

La Roma, la Olimpiadă, m-am întîlnit cu cei mai buni călăreţi ai lumii. I-am urmărit, le-am văzut caii şi mi-am dat seama că puteau fi întrecuţi. Atunci m-am hotărît ca, împreună, la prima ocazie, să-i întrecem pe toţi aşii echitaţiei mondiale şi chiar în „Cupa Naţiunilor", proba olimpică. Ocazia ni s-a oferit la Nisa.

Ziua de 21 aprilie 1962 n-am s-o uit niciodată. A fost ziua rezervată celei mai importante probe a concursului internaţional oficial organizat la Nisa. Vroiam din tot sufletul să termin victorios. Tribunele erau înţesate de lume. Pe pista de încălzire erau prezente doar patru echipe. A Italiei, a Franţei, a Marii Britanii şi a ţării noastre. Singurele care se încumetaseră să se înscrie în această dificilă probă. D'Amelio (Italia), sigur pe el, poza în faţa obiectivului unui fotoreporter. Colegul său de echipă, d'Inzeo, celebrul d'Inzeo, semna de pe cal autografe. D'Oriola (Franţa) dădea un interviu unui redactor. Îi priveam şi-mi era necaz. Îmi era necaz cît puteau fi de calmi, înaintea unei probe atît de importante. M-am liniştit însă cînd mi-am dat seama că de fapt erau cu toţii nervoşi. Făceau eforturi să zîmbească, să se arate nepăsători. Dar caii fremătau sub ei, semn că erau strînşi puternic între coapse, că erau hărţuiţi din dîrlogi.

Bîrsan era calm. Îl distrau două vrăbii, care ciuguleau zglobii şi gălăgioase prin iarbă, la numai cîţiva metri de botul lui. Ciulea cînd o ureche, cînd alta şi clipea din ochi a mirare. Abia l-am urnit să intre în încălzire. Căutam pe cît posibil să nu-l bruschez, să nu-l supăr.

Soneria a anunţat prelung începutul probei. Larma din tribune a amuţit brusc. Rînd pe rînd au intrat pe parcurs d'Inzeo, Barker, D'Oriola. Am intrat şi eu. Nici nu ştiu cînd am terminat manşa. M-am uitat în urmă. Toate barele erau la locurile lor. Din cei 16 concurenţi în prima manşă, doar 4 am terminat parcursul cu zero penalizări: D'Amelio şi Mancinelli (Italia), Mary Barnes (Marea Britanie) şi cu mine. Aveam deci trei rivali. După aproape o oră a început manşa a II-a. D'Amelio doboară două bare şi iese din cursă. La puţin timp îl urmează şi Mancinelli, care primeşte 4 puncte penalizare. Mai rămînea Mary Barnes. Era emoţionată. Pînă să ia startul, a scăpat de două ori cravaşa din mînă. Parcursul însă l-a făcut impecabil. Publicul ovaţiona. Cu toţii o şi vedeau cîştigătoare. Ca s-o pot învinge, nu numai că nu trebuia să dobor nici o bară, dar aveam obligaţia să realizez şi un timp superior celui obţinut de ea.

Am pornit în cursă. Eram hotărît să încerc totul. Bîrsan trebuia să meargă „şnur" şi mai ales în viteză, în mare viteză. În faţa primului „oxer", pentru o fracţiune de secundă, distrat, Bîrsan ezită. Automat ridic cravaşa, dar tot atît de repede o las. De cravaşă şi de pinteni nu trebuia să fac uz. Mai bine... las liberi dîrlogii, mă aplec mult pe coama lui Bîrsan şi-l îndemn să facă bătaia. Sare. Răsuflu uşurat. Eram tot o apă şi cursa abia începuse. „Combinata triplă", cu obstacole la 7 metri distanţă, de care îmi era frică, o trecem ca şi cum n-ar fi existat. La „rivieră" Bîrsan prinde perfect bătaia şi trecem groapa cu apă, în care, ca într-o oglindă, îi văd silueta, cu picioarele perfect întinse. Îl bat uşor pe gît. Bîrsan simte mîngîierea şi, mulţumit, porneşte ca o săgeată, zburînd pur şi simplu peste restul obstacolelor.

Nu-mi aduc aminte cum am ieşit de pe teren. Publicul ovaţiona în picioare. Era o larmă infernală. Îmi aduc doar aminte că, descălecat, aşteptam emoţionat vocea crainicului, care urma să anunţe timpul pe care-l făcusem, cînd m-am simţit împins din spate de cineva. M-am întors. Era botul lui Bîrsan, care-şi cerea dreptul.

Crainicul anunţă timpul. Învinsesem. Cu 13 secunde o întrecusem pe Mary Barnes. Fericit, am cuprins capul lui Bîrsan, l-am mîngîiat şi mi-am descărcat buzunarele de tot zahărul pe care-l mai aveam, oferindu-i-l. Merita !

Iată mica istorie a unei mari victorii a echitaţiei româneşti. I-am mulţumit lui Penciu pentru amănuntele date şi, în numele dv. am urat întregului nostru lot de călărie noi victorii în întrecerile internaţionale la care participă în prezent. Şi sînt convins că despre activitatea călăreţilor noştri fruntaşi, încununată de atîtea succese pe plan internaţional, vom mai putea relata în paginile „Magazinului".

G. ŞTEFĂNESCU

V. Pinciu şi calul Bîrsan (la Nisa), în zbor peste un obstacol în proba „Cupa Naţiunilor".

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMINIA LIBERA

★

Redacţia şi administraţia, Piaţa Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii

★

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

Peripeţiile celui de al 7-lea campionat mondial de fotbal

Trei imagini, semnificative pentru atmosfera şi pitorescul pasionantului turneu final al celui de al 7-lea campionat mondial de fotbal. În fotografia de sus : Amarildo, înlocuitorul lui Pele, a înscris golul victoriei în meciul foarte greu pe care campioana mondială, Brazilia, l-a susţinut cu Spania ; antrenorul brazilian nu s-a putut stăpîni şi a intrat pe teren, îmbrăţişîndu-se cu jucătorii — prilej pentru armata de fotografi de a se năpusti şi a... imortaliza scena. În fotografia următoare : ardoare sudamericană — instantaneu din meciul semi-finală Brazilia—Chile, disputat miercuri (telefoto). În sfîrşit, în fotografia de jos, o fază a meciului Iugoslavia—R. F. Germană, din sferturile de finală.

● *PREŞEDINTELE F.I.F.A., Stanley Rous, a fost singurul dintre specialiştii prezenţi în Chile care a pronosticat cu exactitate cele opt echipe calificate în sferturile de finală şi pe cele patru semifinaliste. Înainte de începerea competiţiei, el a spus : „Anglia nu va face carieră lungă nici de data aceasta".*

● *ÎN TIMPUL meciului Iugoslavia—Uruguay, un suporter al echipei sud-americane (uruguayan de origine) portar la hotelul Azappa din Arica, a murit subit cînd a văzut că scorul este de 3—1 pentru Iugoslavia.*

● *ANTRENORUL secund al echipei Chile, Lancho Alamos, s-a deghizat în pompier pentru a putea asista la antrenamentele echipelor Elveţiei şi Italiei, care se făceau cu porţile închise.*

● *ÎNAINTEA meciului Chile—Italia, probabil pentru a le cîştiga bunăvoinţa, jucătorii italieni au oferit spectatorilor bomboane în loc de flori, cum se obişnuieşte în astfel de ocazii. Reacţia spectatorilor din Santiago a fost însă destul de „acră" şi incidentele petrecute în acest meci au confirmat-o.*

● *RUDOLF VITLACYL, antrenorul echipei cehoslovace, „cel de al 7-lea", că F.I.F.A., grijulie ca întotdeauna, a şi luat măsuri organizatorice pentru cel de al 8-lea campionat mondial, care va avea loc, după cum se ştie, în 1966, în Anglia. Într-o şedinţă ţinută la Santiago, a fost stabilit ca meciurile din grupe să aibe loc în şase oraşe : Londra, Birmingham, Wolverhampton, Sheffield, Newcastle, Middlesborough. La Londra se va juca pe stadioanele Arsenal, Chelsea, Tottenham şi Wembley (finala).*

are 50 ani. La vîrsta de 18 ani el a jucat extrem dreapta la Rapid Viena. Din 1946 se ocupă de pregătirea echipei R.S. Cehoslovace. Psihologia jucătorilor este problema asupra căreia se apleacă cu deosebire. Un fotbalist care a ajuns în echipa naţională, spune Vitlacyl, trebuie să ştie fotbal. Eu nu-l voi învăţa cum să controleze balonul sau cum să facă un stop, cum aş face cu începătorii. Misiunea mea e să fac o echipă, un colectiv, din individualităţi cu temperamente şi caractere diverse. Să dau fiecăruia încredere în el însuşi şi în partenerii săi.

● *FERICIŢI după victoria asupra R.F. Germane, jucătorii iugoslavi, dintre care cîţiva aveau lacrimi în ochi, au părăsit imediat stadionul fără să mai facă duşul de rigoare şi şi-au uitat şi treningurile în cabină.*

● *DE DOUĂ ORI s-a schimbat mingea în meciul Chile—Elveţia. Jucătorii chilieni Sanchez şi Rojos au şutat atît de tare, încît au spart baloanele.*

● *NICI nu s-a terminat bine du-l astfel pentru că s-a împotrivit metodelor sale de alcătuire a formaţiei.*

● *POETUL chilian Julio Barrenchea a scris o odă şi un poem inspirate din cele văzute la a şaptea ediţie a cupei „Jules Rimet". Este pentru prima oară cînd în America de Sud se scrie poezie despre fotbal.*

● *CAMPIONATUL mondial nu se termină duminică, ci mai precis luni, cînd va avea loc o a doua finală : Europa—America de Sud. Dar de data aceasta între... ziariştii sportivi ai celor două continente, trimişi speciali ai ziarelor mapamondului.*

● *UN UŞOR cutremur s-a simţit la Santiago şi Arica în ziua sferturilor de finală...*

● *ECHIPA campionatului mondial, pînă la semifinale : Carbajal (Mexic), Durcovici (Iugoslavia), Ostrovki (U.R.S.S.), N. Santos (Brazilia), Pluskal (Cehoslovacia), Rojas (Chile), Garrincha (Brazilia), Secularat (Iugoslavia), Vava (Brazilia), Galici (Iugoslavia), Meshi (U.R.S.S.),*

În ajunul finalei

Sport capricios şi plin de surprize, fotbalul nu s-a desmînţit nici la cea de a 7-a ediţie a campionatului mondial. Pronosticurile au fost răsturnate cel puţin pe jumătate. La început Italia şi Spania, apoi R. P. Ungară şi U.R.S.S., echipe bune şi bine pregătite, au fost eliminate mai devreme decît se aşteptă. Dintre marile favorite, doar Brazilia, şi nu fără emoţii, a ajuns în finală, pentru a întîlni surprinzătoarea echipă a R. S. Cehoslovace, căreia i se acordau şanse atît de reduse cu trei săptămîni în urmă. Fapt curios : „finaliştele" provin din grupa a III-a preliminară (Vina del Mar), amîndouă nedespărţite prin nici un gol în primul lor meci, disputat la 2 iunie.

Evoluţia în actualul campionat a celor două finaliste : brazilienii sînt neînvinşi, au cîştigat la Mexic cu 2—0, 0—0 cu Cehoslovacia, apoi 2—1 cu Spania, 3—1 cu Anglia, în sferturile de finală şi 4—2 cu Chile, în semifinală.

Cehoslovacii au învins Spania cu 1—0, au pierdut la Mexic cu 1—3, au cîştigat cu 1—0 la R. P. Ungară (sferturi de finală) şi cu 3—1 la Iugoslavia în semifinală.

Aşadar o finală inedită, puţin prevăzută, dar cu atît mai interesantă şi promiţătoare a unei confruntări sportive de mare spectacol, între două echipe cu stiluri total diferite, dar la fel de mature în ce priveşte experienţa şi concepţia de joc.

Brazilia (media de vîrstă 29 de ani) prezintă o formaţie cu opt jucători (Gilmar, D. Santos, N. Santos, Zito, Garrincha, Didi, Vava, Zagalo) din echipa care a cîştigat titlul mondial în 1958. Mauro, Zozimo şi Amarildo, (cei care îl va înlocui pe Pele dacă nici mîine „Perla neagră" nu va putea să joace) completează unsprezecele brazilian.

Atu-urile fotbaliştilor „cariocas" sînt multe şi preţioase : mai întîi virtuozitatea lor în lucrul cu balonul, supleţea, apoi viteza şi simţul demarcajului. Totul fasonat în renumitul lor sistem tactic (4-2-4) care temperează tendinţa spre artificiu.

Alcătuită din 11 solişti, Brazilia este totodată o echipă chiar numai prin faptul că opt din componenţii săi joacă împreună de 5 ani. Ambiţia de a nu rata această mare ocazie, cucerirea pentru a doua oară a Cupei Jules Rimet pledează pentru o victorie a braziliencilor.

Şi totuşi nu va fi uşor. Brazilia va avea în faţă o echipă capabilă să lupte de la egal, deşi cu alte arme, cum a dovedit-o şi în primul meci, la Vina del Mar.

Fotbalul cehoslovac are şi el o veche tradiţie. Cehoslovacia, cu „uliţa cehă", cu neuitaţii Planicka şi Puc, a mai jucat în finala campionatului mondial în 1934, cînd a pierdut cu 2—1, după prelungiri, la Italia.

Dar pentru a reînnoi performanţele ilustrei predecesoare, fotbalul cehoslovac a înţeles că trebuie să lase trecutului ce e al trecutului şi să trăiască în prezent. Fotbalul cehoslovac este robust, metodic şi nu lipsit de abilitate tehnică şi chiar fantezie. Apărarea constituie desigur compartimentul pe care se pune nădejde, dar şi atacul cu Scherer în mare formă, a dovedit că poate mai mult decît se credea, cu toate că îi lipseşte primul său realizator, Kucera. Să nu uităm nici pe cei doi excelenţi mijlocaşi, Pluskal şi Masopoust, care de multe ori ştiu să înscrie goluri decisive.

Cine va învinge duminică la stadionul Naţional din Santiago ? Iuţeala şi iscusinţa sud-americanilor sau calmul şi tenacitatea cehoslovacilor ? Iată întrebarea la care vor răspunde cei 22 de jucători, glorioşii actori ai ultimului act din a şaptea ediţie a Cupei Jules Rimet.

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

PĂRINȚI ȘI COPII

Ce nu înțelegea fetița...

În urma mea păşeau două fetiţe. Mergeau cuminţi, ţinîndu-se de mînă, cu ghiozdanele agăţate în spate. Şorţuleţele şi guleraşele lor albe purtau semnele — inevitabile — ale unei întregi dimineţi de cursuri. Încolo, ţinuta lor nu trăda nimic deosebit.

Poate n-aş fi încetinit pasul să le ascult, dacă tonul convingător cu care vorbea fetiţa mai înălţuţă, nu mi-ar fi atras atenţia.

— Iţi spun eu că tovarăşa învăţătoare a noastră nu se enervează niciodată.

Am ciulit urechile şi am ascultat în continuare...

— Ca să te convingi Mihaela, am să-ţi povestesc cum s-a întîmplat cu Octavian. Îl cunoşti, nu-i aşa? Trebuie să-l cunoşti că era vestit în toată şcoala, de rău ce era. Nu sta locului o clipă. Te trăgea de şorţ sau de cozi, îţi punea pioneze pe bancă, îţi mîzgălea caietele, bătea copiii aşa din senin. Şi mie mi-a pocnit una în cap că mă mai doare şi acum. Dar cîte nu punea la cale... Orice făcea însă, tovarăşa învăţătoare nu se enerva şi nici măcar nu ţipa la el niciodată. Îl lua cu duhul blîndeţii: „Octaviane nu faci bine aşa, Octaviane n-o să se mai joace nici un copil cu tine, Octaviane degeaba ai zece la toate materiile dacă rămîi cu nota şase la purtare, nu poţi fi pionier, Octaviane în sus, Octaviane în jos"... Aş! Nu se prindea nimic de el. A vorbit tovarăşa învăţătoare şi cu mama lui. Le-am auzit şi eu. Spunea mama lui Octavian: „Eu n-am atîta răbdare cu el. Cum face o pozna, îl ating. Să vedeţi ce miel se face. Bătaia e ruptă din rai, ascultaţi-mă pe mine". Dar tovarăşa învăţătoare i-a spus: „Păi de asta mi-e greu să-l fac copil de treabă, că l-aţi învăţat cu bătaia. Acum cînd pregăteşte o ispravă, nu se gîndeşte dacă face bine sau rău, ci dacă va fi sau nu bătut. Şi pentru că ştie că la şcoală nu-l va bate nimeni, tot ceea ce de frică nu face acasă, face la şcoală".

Au mai stat de vorbă mult, dar eu n-am înţeles tot. Tovarăşa învăţătoare tot spunea: „E un copil deştept dar trebuie educat, nu faceţi bine să-l tot bateţi". Cînd s-au despărţit, am auzit-o pe mama lui Octavian spunînd: „De ce n-o fi vrînd să-l atingă din cînd în cînd, nu o înţeleg. Că eu cum pun bătul pe el cum îl astimpăr..."

A mers aşa cu Octavian aproape tot anul. Ziceai că nu se mai face cuminte niciodată. Şi ce să vezi! Cînd am fost făcuţi pionieri, el nu a fost făcut. Auzi, ce ruşine! Cum a văzut el asta, a zis: „Ei şi ce-mi pasă, nici nu-mi trebuie să fiu...". Dar pe urmă, la lecţia de aritmetică, aşa tam-nisam deodată l-a bufnit plînsul. Tovarăşa învăţătoare nu l-a văzut, că explica lecţia. În recreaţie, l-a trimis cu catalogul în cancelarie. Acolo, a rămas Octavian aproape o jumătate de oră. Ei, să vezi minune... De atunci au trecut cam două săptămîni şi Octavian este parcă alt copil. În clasă nici nu mişcă, ajută fetele să se îmbrace, nu se mai bate cu nimeni. Uneori mai greşeşte el aşa, „din viteză" dar îi pare rău. Şi cum îţi spuneam, tovarăşa învăţătoare nu se enervează niciodată. Atunci de ce s-or fi enervînd mamele aşa de repede? Mama lui Octavian, a ta, a mea. Să vezi a mea... Nu ştiu cum se întîmplă că tot ce fac e prost făcut. Dacă tac sînt posomorită, dacă vorbesc sînt gălăgioasă, dacă mănînc puţin sînt mofturoasă, dacă mănînc mult sînt lacomă, dacă ciorapii s-au murdărit sînt neglijentă, dacă şorţul s-a şifonat... e nenorocire — oftă fetiţa din adîncul sufletului. De cîte ori greşesc ţipă, ţipă de mă şi sperii. Ba uneori mă şi... altoieşte. Şi pe tine? Ştiu eu că şi pe tine! Un lucru însă nu pricep eu. De ce tovarăşa învăţătoare care are 30 de copii în clasă nu se enervează niciodată şi de ce mamele care oricum, n-au 30 de copii, se enervează aşa de repede. De ce?

Alice MIHALCEA

1) Ansamblu elegant format din pardesiu şi rochie. Pardesiul din stofă bleumarin este căptuşit cu şantung natural alb cu buline bleumarin din care este executată şi rochia plisată în întregime. Corsajul rochiei este lejer, bluzant, cu talia uşor coborîtă. Fusta pe linie dreaptă.

2) Un alt complet elegant format din rochie din ţesătură de relon subţire vaporoasă şi pardesiu tot din ţesătură mai groasă de relon imprimat. Rochia are un corsaj uşor ajustat, cu talia prelungită. Bretelele şi cordonul din culoare închisă, asortată la imprimeul mantoului. Fusta foarte bogată şi vaporoasă. În talie, doi trandafiri.

3) Rochie din mătase naturală imprimată cu corsajul bluzant şi cute duble atît pe corsaj cît şi pe fustă. Cutele sînt prinse la decolteu, talie şi pe fustă, fiind lăsate libere ceva mai jos.

4) Din ţesătură creponată de nylon, o rochie cu fusta uşor rotunjită şi asimetrică. Fusta are un bordaj gros, rotund, din materialul rochiei.

5) Două piese din mătase sau relon imprimat. Corsajul asimetric, este prins pe umeri cu un trandafir.

Desene de Raia SOLOMONICA

Curierul nostru

R. S. — Bucureşti: Între dv. se realizase o înţelegere clară asupra tuturor problemelor ce au constituit acest caz. Prin ce aţi făcut acum, dv. aţi călcat înţelegerea iniţială. În această situaţie nu trebuie să vă mai surprindă ceea ce a urmat. Ar trebui chiar să apreciaţi faptul că urmările n-au fost pe măsura greşelii, ceea ce arată că el dovedeşte şi acum multă înţelegere. O explicaţie nu-şi are rostul acum. Va trebui însă ca asemenea lucruri să nu se mai repete şi totul va fi bine.

MARIANA — Bacău: Elementele pe care ni le puneţi la dispoziţie nu ne dau o imagine completă asupra acestui caz. Se pare că mai sînt o serie de lucruri asupra cărora nu v-aţi clarificat nici dv. Totuşi, din cele ce am reţinut noi, nu credem că este cazul să vă faceţi atît de multe probleme. A fost un incident banal, deseori întîlnit în astfel de împrejurări, căruia dv. i-aţi dat o importanţă exagerată. Gîndiţi-vă mai bine şi nu vă mai complicaţi în mod inutil.

M. POPESCU — Bucureşti: Despre astfel de lucruri noi am scris în mai multe rînduri aşa că nu mai putem reveni. Totuşi, la întrebările dv. vă vom răspunde pe puncte dar foarte scurt (în ordinea formulării lor în scrisoare): 1 şi 2 în general da; 3 da.

FLORICA DIN MEDGIDIA. — Am primit scrisoarea dv. în ajunul apariţiei revistei şi de aceea nu vă dăm un sfat mai detaliat. Urmează să ne interesăm mai îndeaproape de problema care vă frămîntă şi veţi primi ajutorul solicitat într-un număr viitor al „Magazinului". Nu luaţi o hotărîre pripită.

M. V. — Ploieşti: Este clar că a procedat cum nu se poate mai bine atunci cînd s-a hotărît să înveţe mai departe. Aceasta este în interesul amîndurora. „Pericolul" de care vă temeţi este imaginar. În loc să vă creaţi astfel de „probleme" căutaţi să-i fiţi un sprijin cît mai puternic, să-l înţelegeţi, să-l ajutaţi. În acelaşi timp preocupaţi-vă de pregătirea dv. Folosiţi prilejurile pe care singură spuneţi că le aveţi, pentru îmbogăţirea şi ridicarea nivelului cunoştinţelor dv. Aceasta trebuie să fie atitudinea dv. şi nu cea pe care o aveţi în prezent.

SUZANA — Mureş: Lucrurile s-au complicat foarte mult prin această nouă intervenţie a dv. Noi credem că trebuia să mai aşteptaţi puţin. În situaţii de acest fel răbdarea şi înţelegerea au uneori un rol hotărîtor. După părerea noastră, cel mai bine este să discutaţi cu el, să-l arătaţi că aţi greşit, că vă veţi gîndi în continuare la ceea ce trebuie făcut şi că îi cereţi şi lui să facă acelaşi lucru pentru a hotărî totul în bună înţelegere şi de comun acord. Depinde foarte mult de atitudinea dv. înţelegătoare rezolvarea favorabilă a acestei situaţii.

TAR: Ceea ce vreţi să faceţi dv. este un lucru foarte bun, dar cu o singură condiţie: să nu vă grăbiţi. Nu este momentul acum să vă preocupaţi în principal de această problemă. Aţi aşteptat patru ani, aţi avut încredere unul în altul atîta vreme. De ce să nu mai aşteptaţi 2-3 luni pînă se vor rezolva o serie de lucruri de ordin practic, importante şi ele în astfel de împrejurări? Părerea noastră, ca şi a altora care vă cunosc mai îndeaproape este să aveţi puţină răbdare.

Rochii combinate

Dintr-o rochie veche, o fustă sau resturi de stofă, puteţi combina un model drăguţ şi modern.

1. Combinaţie din uni şi stofă fantezi. Modelul are corsajul şi tivul din stofă fantezi, iar restul uni. Fusta formează într-o parte două pliuri.

2. Rochie dreaptă cu corsajul din material uni, iar platca şi fusta din carouri.

3. Rochie tinerească cu talia pe şold marcată de un cordon trecut prin două bride. Corsajul din material uni are un guler lat şi o cravată din pepit sau carouri mici, la fel ca şi fusta în trei cute duble.

4. Rochie cu talia nemarcată din două culori de stofă uni, combinate în verif.

5. Două piese cu jachetă combinată cu material în dungi pus pe bie. Fusta evazată sau chiar pe bie.

Desene de Melania POPESCU

FOLOSIREA FRIGIDERULUI

De cîte ori se repune frigiderul în funcţiune este necesară o verificare a etanşeităţii închiderii uşii. Operaţia se face astfel: se taie dintr-o coală de hîrtie semivelină sau ziar, o bandă lată de 2 cm. şi lungă de cca. 15 cm., care se introduce apoi între dulapul frigiderului şi uşă. Înainte de a se trage de capul benzii rămase afară (fig. 1) uşa trebuie să fie bine închisă. Banda prin tragere nu trebuie să se tragă uşor. Această verificare se face de jur împrejur. În porţiunea în care se constată că banda se trage uşor este un indiciu că garnitura nu etanşează corect.

Readucerea la starea perfectă se face prin deşurubarea şuruburilor din spatele uşii în porţiunea defectă cu 1 sau 2 rotaţii. Această operaţie se execută cu o surubelniţă. O atenţie deosebită trebuie acordată etanşeităţii uşii în partea de jos, deoarece uşa frigiderului se deformează mai frecvent şi permite ca aerul cald din încăpere să pătrundă în interiorul frigiderului, împiedicînd producerea unui frig scăzut.

În afară de pierderea etanşeităţii, mai pot apare şi alte fenomene neplăcute în funcţionarea frigiderului. Identificarea şi înlăturarea lor le vom arăta mai jos:

1. Evaporatorul frigiderului,

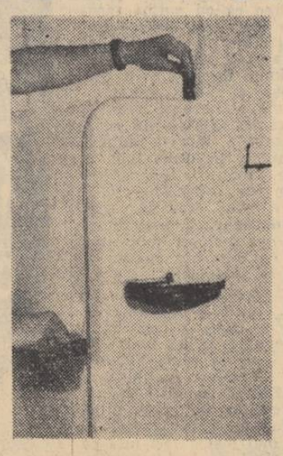

se încarcă cu un bloc masiv de gheaţă, iar tăviţa de sub evaporator se umple des cu apă. Cauza provine din:

a) butonul termostatului este ţinut pe o treaptă inferioară 1, 2 sau 3. Pentru înlăturarea acestui defect se trece butonul termostatului pe o treaptă superioară 4, 5, 6 sau 7.

b) temperatura mediului ambiant depăşeşte +30°C. Se verifică temperatura camerei cu termometrul şi în cazul că se depăşeşte această temperatură, se schimbă locul de instalare al frigiderului. (Agregatul va produce frig puternic, dacă temperatura mediului ambiant nu depăşeşte +25°C).

c) Alimentele care se introduc în frigider sînt prea calde sau neacoperite. Pentru înlăturarea acestui inconvenient se recomandă ca alimentele preparate să fie păstrate în frigider în vase acoperite şi răcite cît mai bine înainte de a se introduce în frigider.

Bucur STELIAN

SFATURI COSMETICE

Îngrijirea părului sănătos şi normal presupune nu numai spălatul şi periatul părului ci şi folosirea unor preparate care să ajute la întărirea şi hrănirea lui, evitîndu-se în felul acesta o serie de neajunsuri care din diverse motive duc la căderea părului, mătreaţă, seboree etc.

Pentru un păr normal există în comerţ un preparat „Birken Wasser" cu care ne vom fricţiona zilnic la rădăcina părului cu ajutorul unui tampon de vată îmbibat în această soluţie. În general loţiunile pentru păr conţin alcool care are o acţiune tonică şi dezinfectantă.

Şi în cazul loţiunilor de păr ca şi al celor pentru faţă, concentraţia în alcool nu trebuie să depăşească un procent de 60—70 la sută deoarece o loţiune prea concentrată degresează părul într-o măsură prea mare, îl aspreşte, făcîndu-l să-şi piardă luciul, iar glandele sebacee să fie supuse unui efort mărit. De altfel alcoolul diluat are şi o acţiune dezinfectantă mai mare. Asemenea preparate pot fi folosite zilnic în felul acesta obţinîndu-se o curăţire riguroasă a părului.

Dintre loţiunile tonice pe care le putem folosi cu rezultate bune sînt şi apele care conţin sărurî de chinină ca spre exemplu: sulfat de chinină 0,05 g, tanin 0,05 g, tinctura de arnica 10 g, apă 30 g, alcool 60 g.

Nu trebuie confundată însă o loţiune de păr cu un şampon. Prima este destinată folosirii zilnice iar cea de-a doua la 1—2 săptămîni.

În cazul în care cu toate aceste precauţiuni constatăm însă că părul începe să cadă este necesar să consultăm imediat medicul deoarece numai acesta este în măsură să stabilească cauzele căderii părului şi să prescrie tratamentul adecvat cazului respectiv.

RĂSPUNDEM CITITORILOR

RODICA SULFINĂ. Crema solicitată de dv. are următoarea formulă: lanolină 10 g, butir cacao 5 g, ceară albă 5 g, ulei de parafină uz intern 25 g., apă 10 g., borax 0,30 g., vitamina A 300.000 u.i. o fiolă.

ODETA-Bucureşti. Mustăţile pot fi îndepărtate cu acelaşi depilator ca şi părul de pe picioare adică: colofoniu 50 g., ceară galbenă 10 g.

CRI-CRI — Iaşi. O cremă foarte bună şi indicată în cazul dv. este crema „Nutrin". În prima săptămînă o veţi lăsa pe faţă şi în cursul nopţii urmînd ca ulterior s-o păstraţi numai pînă la culcare.

ANA CRISTI. Contra pistruilor puteţi folosi crema „Maria". Nu veţi depăşi însă utilizarea ei mai mult de 2 săptămîni după care veţi face o pauză de 10 zile şi o veţi relua din nou timp de 2 săptămîni.

Anca BOGDAN

Produse variate şi utile

Cine vizitează pentru prima oară magazia de livrări a fabricii „Ambalajul Metalic" din Timişoara rămîne impresionat de varietatea produselor expuse aici. Se găsesc în magazie cutii litografiate, jucării mecanizate şi simple, perii şi pensule de ras, toate frumos aranjate şi avînd un colorit deosebit de atrăgător.

Numărul sortimentelor produse de colectivul fabricii se ridică la peste 300. Să vă prezentăm cîteva din ele:

Perii de haine, de păr, de unghii, pensule de ras sînt specialităţile produse de secţia de perii şi pensule a fabricii.

Bărbaţii care se bărbieresc acasă vor avea de unde alege pensule de ras, atît din păr de porc cît şi din cel de bursuc. Fabrica are în plan să realizeze în acest an cantităţi importante din acest produs.

Dar, să trecem la secţia de ambalaje litografiate. Cutiile realizate aci, pot servi ca un cadou util pentru cei dragi.

Avionul cu reacţie (cu *carcasă* din masă plastică), cursa de motociclete, autopiticul, motocicleta cu ataş sînt numai cîteva din noile jucării mecanizate realizate de colectivul fabricii în primul semestru al anului. Pentru semestrul II al anului vor intra în producţie toboganul, trenul de manevră, acvariul cu peşte şi altele. Merită să notăm că, la această fabrică se realizează anual două milioane bucăţi jucării.

A. MIHAELA

Cronica la 9 luni

Multe-s de istorisit
De cînd, tată, ai lipsit
Să pui văilor zăgaz,
Să duci marea la Bicaz.

Nu mai cade — ghemotoc
Peste flori de siminoc
Răsturnat de vreun boboc...

'Nalt cît treapta de la scară
S-ar urni — întîia oară —
Însă, cum să se ridice
Dintre iederi şi aglice,
Cînd aşa neobrăzate
Cu codiţe despicate,
Colo, sus, la ferăstrui
Ciripeau pe seama lui
Rîndunelele în frac
Cu batiste-n piept, de mac?...

Cîtă vreme sînt plecate
După feluri de bucate
Se ridică mai cu spor
Pe velinţa de mohor...
Stă, ca bradul neţinut
După ceas, cam un minut...

Copăcel şi voinicel
Cine-i mai înalt ca el?

Vasile DIMA

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Salată orientală; mazăre cu carne; ciresе.

— Ciorbă de salată; şnitel cu salată de castraveţi; tarta cu cremă.

— Dovlecei pane; orez cu spanac; griş cu japte şi sirop de vişine.

— Ouă cu sos tartar; sărmăluţe în foi de viţă noi; fructe.

— Supă cimpenească; tocană de ciuperci; gogoşi cu dulceaţă.

— Cremă de spanac; friptură la grătar-salată verde; compot de cireşi.

— Sufle de dovlecei; pui la frigare — salată de castraveţi; îngheţată de ciocolată.

PENTRU REUŞITA DULCEŢURILOR

Odată cu luna iunie, soseşte şi sezonul dulceţurilor. Primele fructe roşii sînt primele semne ale verii. Acum e momentul de a trece în revistă materialul care-l aveţi la dispoziţie — cratiţă de dulceaţă, borcane etc. — şi de a vă aduce aminte anumite sfaturi, care sînt atît de necesare pentru reuşita dulceţurilor:

...Pentru dulceaţa trebuie să întrebuinţăm fructe proaspete şi nevătămate.

...Zahărul trebuie să fie perfect topit înainte de a introduce fructa, iar la cireşe şi vişine lăsăm să se topească zahărul 2—3 ore înainte de a le pune pe foc.

...Zahărul tos este mai indicat, fiindcă face mai puţină spumă.

...Fragii nu se curăţă de codiţă decît după ce au fost spălaţi; se întind apoi pe o hîrtie curată sau cîrpă, pentru a se svînta de apă. Numai după aceasta treceţi la scoaterea codiţelor.

...Dacă doriţi să păstraţi în dulceţurile dv. vitamina C, care se găseşte în toate fructele, atunci nu fierbeţi dulceaţa decît în vase de aluminiu, otel inoxidabil sau vase emailate.

...Cratiţele trebuie bine spălate cu Vim şi după aceea clătite cu multă apă fierbinte. Cînd aţi terminat cu spălatul le lăsaţi cu gura în jos pînă la întrebuinţare.

...Pentru a obţine un bun sirop trebuie să socotim 200 g. apă la 1 kg. zahăr tos.

...Ca dulceaţa să ţină peste iarnă fără să se zaharisească trebuie să conţină minimum 50 la sută zahăr.

...Vasul care îl întrebuinţăm pentru fierberea dulceţei trebuie să fie de două ori mai mare decît volumul fructelor cu zahărul la un loc. În acelaş timp trebuie să aibe gura foarte largă, pentru a permite o evaporare cît mai rapidă.

...Dacă dulceaţa dvs. s-a zaharisit atunci o puneţi din nou la fiert adăugînd o jumătate pahar de oţet alb.

...În caz că dulceaţa a început să mucegăiască, aceasta s-a întîmplat din cauză că ea a fost pusă în borcane prea reci. Se înlătură mucegaiul şi se pune din nou la fiert.

...Niciodată să nu vă gîndiţi că realizaţi o economie dacă puneţi mai puţin zahăr decît cantitatea necesară. Din contra, timpul de fierbere este mult prelungit, deci o risipă de combustibil şi în acelaşi timp fructele — printr-o fierbere îndelungată — îşi pierd gustul lor specific.

...Umpleţi borcanele pînă sus. Prin răcire volumul lor diminuează.

...Dulceţurile trebuie păstrate într-un loc rece, uscat şi ferit de lumină.

MODELE DE LITERE

O serie de cititoare ne-au cerut modele de litere pentru a lucra monograme pe lenjeria de pat. Iată forme de litere pe care le socotim cele mai adecvate acestui scop.

ÎN LEGĂTURĂ CU O RECLAMĂ

Cred că aţi sesizat cu toţii marele număr de reclame destinat dulciurilor. Calitatea crescută şi varietatea mare a bomboanelor, ciocolatelor, dulceţurilor, şerbeturilor etc. ca şi ambalajul lor atrăgător, arată efortul simţitor al industriei şi comerţului nostru alimentar pentru îmbunătăţirea acestor alimente atît de plăcute. Nici ingeniozitatea reclamelor şi aspectul lor nu lasă de dorit. Văzîndu-le mereu în vitrinele Alimentarelor, prin ziare şi reviste, la cinema şi la televizor, zîmbim plăcut impresionaţi de grija ce se acordă bunei alimentaţii şi... bucuriei copiilor.

Dulciurile, ca produse zaharoase, sînt în fond concentrate glucidice şi deşi nu conţin, cele mai multe, nici un alt factor nutritiv, prin valoarea lor energetică mare sînt foarte utile în special în perioada copilăriei sburdalnice.

Pînă aici totul este în regulă şi noi medicii, ca şi părinţii, ne bucurăm din toată inima să putem da copiilor noştri dulciuri atît de atrăgătoare, gustoase şi în felul cum sînt fabricate şi controlate astăzi, din punct de vedere igienic, lipsite de orice pericol.

Cu o singură chemare a unor reclame nu sîntem de acord: „Daţi copiilor dv. cît mai multe dulciuri!".

Aţi citit bine, scrie NU sîntem de acord, deşi am lăudat atîta dulciurile. Un consum raţional de dulciuri este bun şi face plecere oricărui copil. Excesul de dulciuri poate fi însă dăunător sănătăţii copilului, în primul rînd pentru că poate duce la un dezechilibru al raţiei alimentare făcînd copiii să refuze, după consumul excesiv de dulciuri, alimente cu o mare valoare nutritivă, absolut necesare creşterii, dezvoltării şi menţinerii sănătăţii organismului tînăr.

În al doilea rînd, consumul nelimitat al dulciurilor, aşa cum invită reclama în cauză, este dăunător prin aceea că produce indirect o scădere a vitaminei B1 în organism.

Vitamina B1 ia parte directă la desfăşurarea normală a metabolismului glucidic, consumul ei în organism fiind legat de cantitatea de substanţe zaharoase consumate. De aceea excesul de dulciuri este dăunător fiindcă cere o cheltuire excesivă a vitaminei B1, care vitamină îndeplineşte multe roluri importante în viaţa organismului (participă la procesele de respiraţie celulară, la reglarea metabolismului celular, joacă rol important în buna funcţionare a sistemului nervos etc.).

Deci, consumul de dulciuri trebuie limitat. Copiilor le fac bine şi mai ales le plac dulciurile însă „NU daţi copiilor oricît de multe dulciuri".

Aceasta este bine să ştie părinţii, bunicii şi chiar... tovarăşii de la serviciul propagandei produselor alimentare.

Dr. I. V.

Medicina moleculară

Secretul vieţii este un subiect de care mintea omenească s-a preocupat din cele mai vechi timpuri. Aprofundarea fenomenului vital nu satisface numai setea de cunoaştere a omului ci şi posibilitatea de a stăpîni şi de a dirija acest fenomen. Progresele biologiei şi ale medicinei în domeniul explorării esenţei fenomenului vital se datoresc în mare parte ajutorului efectiv pe care aceste specialităţi l-au primit de la chimie şi de la fizică. Succesele obţinute în ultimele decenii se datoresc pe de altă parte şi convingerii că multe manifestări ale activităţii vitale pot fi studiate şi observate apropiindu-le de condiţiile experimentului chimic şi fizic, în care avem de-a face cu procese apropiate de interacţiunea moleculară. Aşa s-a născut o nouă ramură, biologia şi medicina moleculară — care au descifrat într-un timp relativ scurt multe mistere legate de fenomenele vitale.

Studiul fenomenelor vitale a început la nivelul celulei. Celula care a fost considerată pînă nu de mult ca cel mai simplu sistem viu s-a dovedit a fi o unitate foarte complexă, deoarece s-a constatat că ea include peste 100.000 de diverse substanţe chimice. Cercetările s-au îndreptat în special asupra proteinelor, elementele de bază ale celulei. Ştiinţa a reuşit să descopere structura chimică a unor grupe de proteine şi să elucideze în parte problema sintezei moleculei proteice. Biologia şi medicina moleculară aprofundează în prezent trei fenomene importante. Ea încearcă să descifreze bazele chimice ale eredităţii, să explice cauzele cancerului şi să interpreteze fenomenul îmbătrînirii.

Rezultatele obţinute în legătură cu descoperirea bazelor chimice ale eredităţii sînt foarte interesante şi promiţătoare. Studiul molecular al proteinelor şi în special acela al acizilor nucleici, a deschis mari perspective în domeniul geneticii.

Cercetările efectuate în lumea virusurilor, care se situează la hotarul dintre lumea organică şi anorganică, au putut stabili deja unele mecanisme care au loc în transmiterea însuşirilor ereditare. În procesul evoluţiei organismelor vii care s-a desfăşurat în decurs de cîteva milenii s-au produs abateri de la reproducerea exactă a caracterelor părinţilor. Aceste abateri au fost numite mutaţii. Există mutaţii nedorite, pe care ştiinţa se străduieşte să le înlăture. Dirijarea mutaţiilor şi consolidarea numai a mutaţiilor folositoare organismului, va însemna stăpînirea desfăşurării procesului evolutiv.

Un capitol mereu actual îl constituie fenomenul îmbătrînirii şi al longevităţii. Dezvoltarea medicinei moleculare a contribuit şi în acest domeniu la descoperirea unor mecanisme care stau la baza proceselor de îmbătrînire. Îmbătrînirea şi moartea organismelor vii este o lege generală a evoluţiei.

Cercetările experimentale au arătat că îmbătrînirea este legată în primul rînd de particularităţile metabolismului proteic şi al acizilor nucleici. Îmbătrînirea este rezultatul micşorării vitezei de sinteză a proteinelor şi a acizilor nucleici. Fenomenul este foarte complex şi multicauzal. Există foarte mulţi factori care produc leziuni moleculare, care joacă un rol important în procesul de îmbătrînire.

Cercetările experimentale din ultimii ani au arătat că există unele posibilităţi de a compensa aceste leziuni moleculare şi de a întîrzia cît mai mult procesul de îmbătrînire. Lucrările în domeniul prelungirii experimentale a vieţii sînt la începutul unui drum lung şi spinos care necesită eforturi considerabile. Posibilităţile medicinei moleculare vor ajuta oamenii de ştiinţă să dezlege în curînd marile mistere care mai există în domeniul geneticii şi al cancerului.

Dr. N. C.

magazin medical

De ce cade părul?

Fără a fi absolut indispensabil pentru existenţa noastră, părul joacă un important rol protector şi decorativ. Absenţa părului aduce omului neplăceri de ordin estetic, iar căderea care duce la rărirea lui, constituie pentru multe persoane o grijă permanentă. Căderea moderată a părului este un fenomen fiziologic normal, firul de păr avînd o viaţă limitată. Firele de pe pielea capului trăiesc cîtiva ani, cele din alte părţi de pe suprafaţa pielii au un ciclu evolutiv mult mai scurt. Pierderea părului ajuns la limita firească nu este însă definitivă, deoarece în adîncimea pielii există un fel de muguri, oarecum permanenţi, numiţi pupile, din care, după cîtva timp, cresc alte fire tinere, cu o evoluţie asemănătoare cu a celor pe care le-au înlocuit.

După căderea firelor şi înainte de a începe să înmugurească altele, pupilele se odihnesc cîtva timp pentru a dobîndi oarecum forţe noi. Dacă acest ritm nu e deranjat, între căderе şi creştere se stabileşte un echilibru satisfăcător, părul păstrîndu-şi lungimea şi desimea estetică. Pupilele sînt însă organe foarte gingaşe, uşor influenţabile de diferite cauze care tulbură buna funcţionare a întregului organism şi care le pot face să-şi încetinească sau chiar să-şi înceteze funcţionarea. Astfel, pupilele pot fi deranjate în activitatea lor de diferite boli interne, şocuri operatorii, tulburări endocrine, tensiune nervoasă, boli infecţioase trecătoare sau de lungă durată. După vindecare creşterea părului reintră în normal.

Vitalitatea pupilelor depinde în mare măsură de abundenţa sîngelui care le alimentează. Circulaţia acestui sînge se intensifică prin periatul zilnic al pielii păroase a capului şi în unele cazuri prin anumite preparate medicamentoase aplicate local.

Să nu uităm însă că mai ales la femei, multe fire nu cad din rădăcină, ci se rup undeva de-a lungul tulpinei, din cauza spălatului, vopsitului, oxigenatului. În aceste cazuri, de asemenea se produce o împuţinare a părului, refacerea lui este însă mult mai usoară, deoarece pupila nu este atinsă.

Dr. D.

PENTRU CEI CARE PLEACĂ ÎN VILEGIATURĂ

Necesitatea examenelor radiologice şi de laborator

Sînt încă unii suferinzi — deşi puţini la număr — cărora li se pare că păcălesc pe alţii, dacă printr-o împrejurare oarecare izbutesc să plece într-o staţiune pentru cură balneo-climaterică fără să-şi fi făcut în prealabil analizele curente de laborator sau examenele radiologice necesare.

Despre marea lor greşeală, aceştia se conving abia la sosirea în staţiuni, cînd se văd obligaţi să-şi piardă un timp preţios din zilele de concediu, pentru efectuarea examenelor de laborator şi radiologice, fără de care nu se poate începe tratamentul balneo-climateric. Alţii, care de asemenea vin în staţiuni fără rezultatele unor astfel de examene, pot constata chiar că staţiunea respectivă le este uneori total contraindicată.

Examenele radiologice, de laborator, precum şi unele probe funcţionale care sînt recomandate de medic pentru fiecare suferind, sînt de o deosebită importanţă în indicarea staţiunii şi a perioadei în care se poate efectua cura balneo-climaterică. De aceea, înainte de plecările în staţiuni, medicii recomandă o serie de examene proprii fiecărei afecţiuni.

Reumaticii trebuie să-şi efectueze viteza de sedimentare a hematiilor (V.S.H.), hemograma şi — pentru unele cazuri — radiografii ale articulaţiilor bolnave.

Bolnavii de rinichi sau de afecţiuni ale căilor urinare vor necesita unele examene de urină şi radiografia rinichilor.

Suferinzii de afecţiuni gastrice şi intestinale au nevoie de analiza secreţiei gastrice, controlul prezenţei sîngelui în scaune şi radiografii gastro-intestinale.

Cei care prezintă boli ale ficatului şi veziculei biliare îşi vor efectua probele de disproteinemie (probele hepatice), cercetarea pigmenţilor şi acizilor biliari în urină şi — cînd e cazul — radiografia veziculei biliare.

Bolnavii de afecţiuni cardiovasculare vor necesita electrocardiograme, radioscopii, cardiace şi pulmonare, examene de urină.

Diabeticii vor veni în staţiuni cu rezultatele recente ale dozării zahărului în sînge şi urină, iar cei cu intoxicaţii cronice de plumb, cu dozarea plumbului în urină.

Bolnavele de afecţiuni cronice ginecologice vor efectua examenul secreţiilor, viteza de sedimentare a hematiilor, colposcopii (examinări ale uterului cu un aparat special).

Copiilor care pleacă în tabere şi colonii li se face înainte de plecare examenul de laborator al exudatului faringian, radiografia plămînilor şi examenul coprologic pentru cercetarea viermilor intestinali.

Dr. I. LEGIC

COLȚUL FOTOGRAFULUI AMATOR

1. Fotografiile de sfîrșit de săptămînă

Pentru mulți, din ce în ce mai mulți, aparatul fotografic a devenit un însoțitor fidel, pe care îl iau cu ei oriunde se duc. Acest însoțitor are darul să le reamintească clipe plăcute, prieteni dragi, locurile frumoase pe unde au fost.

Dar, pentru ca amintirile să fie cît mai viu redate, este necesar să știi destul de bine cum să mînuiești aparatul și ce să fotografiezi cu el. Cum să-l mînuiești, nu este prea greu de învățat. Poate ceva mai greu este să alegi subiectul de fotografiat, încadrarea corectă, momentul cînd este cel mai bine să declanșezi.

În aer liber fotografiatul este destul de ușor. „Grijile tehnice" pot fi reduse la minimum pentru ca fotograful să se poată mai bine concentra asupra alegerii unghiului de fotografiere și să fie oricînd gata să declanșeze.

Chiar înainte de plecarea de acasă se încarcă aparatul cu film de 17° DIN. Se fixează diafragma la 11 și timpul de expunere la 1/50. Distanța se fixează la 7 m. În felul acesta se va putea fotografia majoritatea subiectelor în soare, care se află dincolo de 3,5 m. pînă la infinit (datele sînt valabile pentru aparatele cu obiective de 5 și 7,5 cm. distanță focală). Pentru subiecte mai apropiate de 3,5 m., se fixează distanța la 3 m.; atunci vor ieși clare subiectele aflate între 2,2 m. și 5 m. depărtare de aparat.

Nu se pot fotografia: subiecte în mișcare mai rapidă decît un om în mers obișnuit, subiecte în umbră, prea devreme dimineața sau către apusul soarelui.

Procedînd după acest sistem, se poate fotografia oricînd, fără vreo altă manipulare decît transportul filmului și armarea obturatorului după fiecare fotografie.

Dar, fotografiatul în dreapta și stînga, fără a urmări „ceva", rar dă rezultate bune. Bine înțeles că amatorul nostru va trebui să facă o mulțime de poze convenționale „de amintire" cu cei cu care a plecat să-și petreacă duminica. Va face nelipsitele fotografii „de grup" cu toată lumea uitîndu-se fix la aparat, fotografiile șablon de „iarbă verde" în care doi ciocnesc sticle de bere etc.

Încetul cu încetul însă, amatorul nostru care urmărește „ceva", va căuta să spargă șabloanele obișnuite, ca să ajungă să facă fotografii cu o valoare artistică superioară. Cît vor interesa și vor place unui cerc mai mare de cunoștințe fotografiile sale, cu atît vor fi mai bune.

Ce ar fi să încerce să facă fotografii fără ca cei care sînt fotografiați să bănuiască ceva? Adică, să surprindă „pe viu" diferite gesturi sau întîmplări.

Iată o mămică cu copilașul care se îndreaptă spre lac să se scalde. Mămica încearcă apa cu vîrful degetelor de la picior, copilașul nu vrea să intre în apă și se uită întrebător la ea: e rece apa?

— Ai declanșat?

Iată doi cetățeni mai grași, pe jumătate îmbrăcați, pe jumătate dezbrăcați. Între ei hîrtii, mîncare multă și cîteva sticle golite. Le este tare cald. Deodată unul scoate o batistă mare și își șterge broboanele de sudoare. — Ai făcut fotografia?

Dintr-o parte se aud rîsete. Într-un grup, un tînăr povestește cu multă vervă o întîmplare nostimă. Aștepți cu răbdare „poanta". Controlezi cadrajul. Se vede clar în cadru că este vorba de un grup de tineri duminica la iarbă verde? N-ar fi mai bine să alegi un unghi din care se vede mai bine plaja și poate și o sclipire a lacului? Urmează explozia de rîs a tinerilor. — Ai declanșat?

De abia după ce vei developa filmul și vei face primele copii, îți vei da seama că din cele 10—15 fotografii pe care le-ai „vînat" într-o duminecă, poate una sau două sînt bune. Însă acestea vor fi mult mai bune, mai originale și îți vor face mai multă bucurie decît zecile de fotografii convenționale care se văd de obicei în multe albume ale amatorilor.

Eugen IAROVICI

Instantaneu „la iarbă verde", realizat cu aparat 24/36 mm de marele fotograf francez HENRI CARTIER-BRESSON. Surprinderea unei scene caracteristice pe viu, fără ca cei fotografiați să bănuiască ceva, dă acestei imagini multă naturalețe, mult omenesc, o mare putere de generalizare.

PESCARUL SPORTIV

Pescuitul somnului

Somnul — pește ce populează fluviul Dunărea și rîurile noastre mari: Oltul, Argeșul, Prutul, Siretul — constituie din totdeauna, datorită dimensiunilor mari la care poate ajunge, un rîvnit obiectiv al pescarului sportiv. Pescuitul somnului nu este deloc simplu. El cere pescarului amator să cunoască pe lîngă o seamă de amănunte legate de felul de viață al peștelui, de locurile în care trăiește și de hrana lui preferată și cele mai bune metode de prins.

Somnul poate fi întîlnit în vîltorile adînci, întrîndurile și adîncîturile din malurile abrupte, fundurile cu pietre mari, cu butuci împotmoliți, printre ramurile copacilor prăvăliți în apă, sub rădăcinile sălciilor. Hrana sau mai bine zis momeala pe care o vom întrebuința pentru prinderea somnului va diferi în funcție de mărimea lui. Pentru somnii mici (somotei) vom întrebuința rîme, iar pentru cei mari, peștișori (roșioare, caracude), broaște sau larve de rusalii. Totuși, cea mai bună momeală rămîne tiparul. Tiparul trăind mai mult timp în cîrlig și mișcîndu-se vioi va constitui în orice moment o invitație la „mușcătură".

Uneltele ce se vor întrebuința la pescuitul somnului vor avea dimensiuni determinate de mărimea exemplarelor la care „tragem".

De regulă, pentru somnii pînă la 3—4 kg. șfoara va avea o grosime ce nu va depăși 0,40—0,50 mm. pe mulinete rotative și 0,30—0,35 mm. pe cele cu tambur fix. Iar cîrligele simple, duble sau triple vor avea dimensiuni între 1 și 3.

O atenție deosebită va trebui acordată prinderii propriu zise a peștelui. Mușcătura somnului este în funcție de talia lui. Cu cît mărimea somnului este mai mare cu atît mușcătura este mai puternică, mai violentă. Peștele va fi tras afară în momentul în care la capătul vergii se observă tremurături succesive. Acțiunea de scoatere a somnului la suprafața apei este de multe ori foarte grea putînd dura în funcție de talia exemplarului — zeci de minute. Dar înarmați cu o undiță bună, cu calmul și răbdarea necesare vom reuși de fiecare dată să facem ca pescuitul nostru amator să fie încununat de succes.

M. R.

POȘTA REDACȚIEI

GH. SALOMIA — comuna Poiana: Dacă salariatul respectiv a fost angajat în sectorul particular, are o vechime de 12 ani, adică din 1950 pînă în 1962, pe timpul cît a cotizat la asigurările sociale, bineînțeles dacă dovedește cu acte oficiale.

IOANA TUDOR și **IOANA CIOBANU** — Lugoj, str. Buziașului nr. 31; **NELU URSULESCU**, comuna Jiana-Mare, raionul Vînju Mare; **ILINCA P. POPESCU, ELISABETA V. TĂRĂBIC** și **PETRIA BADEA** — comuna Molovăț, satul Puținei, raionul Tr. Severin; **LETIȚIA DUMITRESCU**, comuna Maglavit, raionul Calafat, **SILVIA CHIRILĂ**, tehniciana geologă T.C.M.C., Anina, raionul Reșița și **AUREL CICU**, comuna Arcani, raionul Tg. Jiu, doresc să facă schimb de vederi.

ION SCHMIDT — Cluj: Din datele furnizate în scrisoarea dv. nu reiese că puteți ocupa un post de tehnician I, aceasta deoarece deși ați obținut diploma de tehnician în urma absolvirii școlii nu aveți o vechime de cel puțin 5 ani în funcții tehnice așa cum prevăd instrucțiunile.

MARINELA — Tg. Jiu: Pensia alimentară se plătește pînă la majorat, adică pînă la 18 ani. În cazul cînd copilul urmează studii superioare i se atribuie pensia pînă la terminarea acestora. Nu are nici o legătură pensia alimentară cu alocația de stat

GH. VLĂDUȚ — Ploiești: Pe baza celor descrise nu puteți ieși la pensie de bătrînețe la vîrsta de 51 de ani. Este bine totuși să vă adresați sfatului popular orășenesc Ploiești pentru a primi lămuriri detaliate pe baza actelor ce le posedați.

PUIU HERBEI — Crișcior — Brad: În cadrul Institutului agronomic există și facultatea de mecanizarea agriculturii. Nu puteți urma această facultate și nici alta dacă nu aveți cel puțin 3 ani vechime în domeniul respectiv. Concediul de pregătirea examenului de admitere se dă numai odată, așa că nu mai aveți dreptul dacă nu ați luat examenul.

T. GĂLUȘCĂ — Cîmpina. Munciți mai mult asupra celor scrise. Versurile nu au umorul necesar și nu sînt nici corecte din punctul de vedere al exprimării. Citiți-le mereu, dați-le și altora, încredințați-vă că trimiteți numai lucruri de bună calitate în această constă cheia reușitei

VICTOR STANCA — București: Nu vă sfătuim să dați viață ciclului de poezii pînă nu lucrați cu mîna fiecare piesă componentă. Cele două poezii au nevoie de substanțiale îmbunătățiri. Faceți ca fiecare să vorbească despre ceva, astfel ca toate la un loc să epuizeze tematica propusă. Avem impresia, numai din citirea celor două poezii, că subiectul lor este identic, că acoperă același teren. Or, aceasta nu duce la realizarea unui ciclu complex, interesant, bine organizat.

Cățelușul Boroboață

Desene de V. VASILIU

FRED GHENĂDESCU

— *Am venit cu tramvaiul...*
— *Ai călătorit comod?*

— *Luați-mă și pe mine în oraș, că sînt în pană...*
— *Pană? Dar unde ți-e mașina?*
— *Ce mașină! Eu sînt în pană de bani...*

— *Tăticule, s-a terminat „ziua copilului", n-ați vrea să ispăviți și „noaptea părinților"?...*

— *Mai bine ar anunța ultimul troleibuz!...*

HORIA ȘTEFĂNESCU

In S.U.A. „comicsurile" au o puternică influență asupra „educației" copiilor.

— *Tu ce zici, Joe, așteptăm pînă apare numărul viitor, sau terminăm noi, din imaginație?...*

FONDISTUL ÎN EXCURSIE

— *Aleargă mai repede Costele, că te ajunge din urmă mistrețul?...*
— *Nici o grijă iubito! Mi-am și creiat un avans de patru ture...*

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

POFTIȚI LA SPECTACOL!...

ORIZONTAL: 1) Spectacol de bună dispoziție — Organizează spectacole cu artiști romîni și de peste hotare 2) Spectacol realizat din colaborarea teatrului cu muzica — Nelipsit într-un spectacol de estradă 3) „Performanță" de micro-spectacole cu autoservire! — Capete de afiș într-un spectacol 4) Codașe la premiere! — Papagal arghezian — Monedă japoneză 5) Locuitori ai Daciei — Rege shakespearian pe scena Națională — Așa începe o vedetă! 6) Continutul în artă! — Luigi Ionescu — Distincție acordată celor mai bune spectacole realizate de artiști amatori 7) Are acces „condiționat" în unele săli de spectacol! — Nicolae Gărdescu — „Pentru acest spectacol nu mai sînt bilete!" 8) Cadrul în care se desfășoară un spectacol — Cheia succesului unui spectacol de revistă 9) Într-o clipă! — Dau spectacole pentru copii și vîrstnici — Tonalitate hazlie pentru un concert — spectacol 10) Semilună! — Cîntă la un spectacol de unul singur 11) Locul de unde se suflă la un spectacol — Susțin partea artistică a spectacolului 12) A lua parte la un spectacol — Aceste.

VERTICAL: 1) Interpreți ai unui spectacol de balet — Calciu 2) Spectacole de cîntec, dans și veselie — „N-aveți un bilet în...?" 3) Moscheie mică — Șubrede! — Se închid la începerea spectacolului 4) Gen de arahide — Pronume — Încep la sfîrșit! — Cesiu 5) Sfînta Ioana din spectacolul de la Teatrul Lucia Sturdza-Bulandra — A primit o sumă de bani 6) Termen juridic — Tatăl „omuleților" care dă spectacole pe toate ecranele lumii 7) La table — Robinetul butoiului — A proiecta un film pe ecran 8) Muzică distractivă caracteristică spectacolelor de revistă și de estradă — ... Alexandrescu, realizatorul atît or spectacole de prestigiu pe scena Națională 9) Ora de începere a unor spectacole — Autorii spectacolelor de revistă 10) A se închega — Actor care dă spectacole mute! — Zahăr mărunt 11) Teatru în miniatură cu spectacole la domiciliu — Două consoane 12) Sala de concert a Filarmonicii de Stat din Capitală — Concepția interpretării și montării unui spectacol de teatru sau de cinematograf.

Dan LAURENȚIU

V A R A

ORIZONTAL: 1) Muncă agricolă de vară — Alternativa muntelui pentru vilegiaturiști. 2) Afluent al Irtișului — Vindea apă în verile de altă dată — Unitate de măsură 3) Colecție de hărți — Roșii. 4) Altă legumă „de vară", la care rădăcina-i comestibilă — A pictat cu măiestrie: „Cireșe" „Pepenele" ș.a. 5) Eră — Bincfăcător în Bărăgan, nedorit de vilegiaturiști pe litoral — Stațiune balneară în Bărăgan 6) În Tîrnave! — Localitate balneară în apropiere de Iași, cu lac cu apă sărată și nămol cu efecte curative. 7) Grămezi de paie după seceriș și treieriș — Locul de muncă pentru batoze (pl.) — Tese! 8) Fructe timpurii (Reg.) — În salcim! 9) Nina Cassian, autoarea ciclului de poezii „Vara" — Romancier portughez 10) Pe arii — Locul de pe cîmp unde se aduc cerealele și se treieră 11) Vechiul nume al Irlandei — Altă localitate balneară în Moldova, în apropiere de Tg. Neamț. 12) O fac vilegiaturiștii din Bușteni, de exemplu, pînă la cabana „Piatra Arsă"

VERTICAL: 1) „Stii tu al mării noastre țărm vrăjit / Cu toate plajele spre răsărit / Și golfurile deschizînd în... / Cozi de păun fierbinți, licăritoare?" (C. Theodorescu: „Coasta de argint"). — Autorul poeziei „Frumos cîntă privighetoarea" și al volumului „Anotimpuri" 2) Tema! — Pîrlit de soare. 3) E vară doar! — Loc prielnic pentru șederea animalelor, vara. 4) Afluent al Ronului — Miros caracteristic — Cap în Africa. 5) Ispol — Riu și munți în R.D.G. 6) Comună în Ardeal — Plantă recoltată către sfîrșitul verii pentru rădăcina ei folosită drept condiment — Aurora la vechii greci 7) Centrul activității agricole de vară — Mijloc de transport spre munte sau mare — La intrarea în Giurgiu! 8) Literă grecească — Tot aici e! — ..Iapa, stațiune balneoclimatică în apropiere de Piatra Neamț. 9) Frumoasa stațiune balneară pe litoral — Fluviu european. 10) Șef al unei echipe de pescari — Le procurăm de pe acum pentru... la iarnă. 11) Meseria unuia din cei care aplică proverbul „Iarna car și vara sanie" — Întîmplare. 12) Farago, autoarea poeziilor: „Arșița-tăcere" „La mare" ș.a. — Perla balneoclimatică a Moldovei

Julieta FLOREA

O.C.L. COMERȚ MIXT RM. VÎLCEA
vă oferă prin
UNITĂȚILE SALE ALIMENTARE
ȘI DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ
DIN RM. VÎLCEA
ȘI STAȚIUNILE DE PE VALEA OLTULUI
un bogat sortiment de
MĂRFURI ALIMENTARE
PREPARATE CULINARE
ȘI VINURI ALESE
din diferite podgorii ale țării

A APĂRUT
NOUA COLECȚIE DE MODELE
PENTRU PRIMĂVARĂ ȘI VARĂ 1962
„TIPARUL PRACTIC"
pentru croitorie în casă
108 modele moderne și variate
Prețul unui model însoțit de tipare, schițe și instrucțiuni, lei 5.95.
De vînzare la chioșcurile Difuzarea Presei și debite de tutun.
Produs al Cooperativei „Dactilografia"-București str. Artei 7, tel. 14.94.88.

APRETUL APRETIN, PRODUS AL FABRICII DE CERNELURI BUCUREȘTI DUREAZĂ LA MAI MULTE SPĂLĂRI CU CONDIȚIA CA RUFA SĂ NU FIE STOARSĂ DUPĂ APRET.

Albipan, un produs de calite al fabricii de cerneluri București

ȘAH

Rezultate din „Cupa Magazin"

Finala ediției I.

Paul Popescu (concurentul nr. 5) — **Paul Popescu** (concurentul nr. 16) 1—0; **Kugel Sigismund — Paul Popescu** (concurentul nr. 5) 0—1; **Paul Popescu** (concurentul nr. 5) — **Marin Iacob** 1—0 (prin depășirea timpului de gîndire); **Hang Eugen — Furnică Dumitru** remiză; **Tereza Urzică — Hang Eugen** 0—1; (prin depășirea timpului de gîndire); **Hang Eugen — P. Popescu** (concurentul nr. 16) 1—0 (p.d.t.g.); **Hang Eugen — E. Buzoianu** 1—0; **Marin Iacob — Hang Eugen** 0—1 (p.d.t.g.).

Sferturile de finală ale ediției a III-a

GRUPA 4. **I. Grossu** (Buc.) — **Vladimir Olimpiu** (Tulcea) 1—0; **I. Grossu — I. Dinescu** (Constanța) 1—0; **I. Cătinas** (Galați) — **I. Grossu** 0—1.

GRUPA 5. **I. Fătulescu** (Mizil) — **Peta Tudor** (Tg. Măgurele) 1—0.

GRUPA 6. **Jantea Aurelian** (Giurgiu) — **Rusu Vasile** (com. Ștefănești) 1—0; **Jantea — Aurelian Munteanu** (Buc.) 1—0.

GRUPA 7. **Russe Petre** (Miercurea Ciuc) a pierdut la toți partenerii de grupă.

GRUPA 8. **Moraite Alex.** (Piatra Neamț) a pierdut la toți partenerii de grupă.

GRUPA 25. **I. Pantalon** (Bîrlad) — **Lengyel Zoltan** (Timișoara) 1—0; **Șot Simion** (Orăștie) — **Lengyel** 1—0; **Cotea Nicolae** (Rm. Vîlcea) — **Lengyel** 1—0.

GRUPA 34. **Ion Eugen** (București) — **N. Alexiu** (Buc.) 1—0; **Eftimie Aurel** (Buc.) — **Iane Eugen** remiză; **N. Alexiu — Eftimie Aurel** 0—1.

Alb: PAUL POPESCU (București)	Negru: BOTEZATU NASTASE (Sinaia)

Jucată în cadrul „Cupei Magazin" finala ediției I

1. e4,c5	19. T:e3,Rf7
2. Cf3.d6	20. ed6,e6
3. d4.cd4	21. Cd5,f5
4. C:d4.a6	22. Cc7, Tc8
5. c4,g6	23. b4,a:b3 e.p.
6. Cc3,Ng7	24. ab3,Df8
7. Ne3,Cf6	25. Ccb5,N:b5
8. Ne2,Cbd7	26. C:b5,Dh6
9. 0-0,Ce5	27. Th3,Dg7
10. Dc2,Cg4	28. T:h8,T:h8
11. N:g4,N:g4	29. b4,Ca6
12. f4,Nd7	30. De4, Th8
13 f5,a5	31. Cc7,C:c7
14. Tf3,a4	32. dc7,Tc8.
14. Taf1,f6	33. Df4, Df8
16. f:g6, h:g6	34 c5,De7
17. Tg3.Nh6	35. Tel. Remiză.
18. e5,N:e3 +	

Alb: A. GEORGESCU	Negru: KLANG JEROME

Jucată în cadrul „Cupei Magazin" finala ediției I

1. e4, e6	23. b3, Ne2
2. d4, d5	24. Tdg7, Nh5
3. Cc3, Nb4	25. N:b2+, Re6
4. Nd3, c5	26. Te1, Rd6
5. e:d5, D:d5	27. Na3+, Cb4
6 Nd2, N:c3	28. N:b4+, Rc6
7. N:c3, c:d4	29. c4, Tae8
8. N:d4, D:g2	30. Teh1, Nf3
9. Df3, D:f3	31. Tg6+, Rb7
10. C:f3, f6	32. T:h6, Th6
11. Tg1, Rf7	33. T:h6, Te8
12. 0—0—0, Ce6	34. Nd6, Tc6
13. Nc5, Ch6	35. Rd2, Re8
14. Cd2, Cf5	37. b4, b5
15. Ce4, g5	38. c5, a6
16. f4, h6	39. Rd3, Rb7
17 N:f5, e:f5	40. Th7+, Ra8
18. h4, b6	41. Th8+, Rb7
19. Na3, Na6	și, după cîteva mutări, negrul cedează.
20. Td7+, Rg6	
21. h:g5, N:c4	
22. g:f6+, R:f6	

Soluțiile problemelor publicate în numărul trecut

EM. DOBRESCU (Alb Ra8, Dh2, Tb4, Tc6, Na2, Nb2, Ch5, pioni d3, e2, f4 = 10 piese; Negru Rf5, Tg3, Tg5, Nf2, Ng8, Ce5, Cg4, pion g6 = 8 piese. Albul dă mat în 2 mutări). Această problemă a ocupat locul I într-un meci amical între problemiștii romîni cu cei polonezi. Compoziția are și un joc aparent: la orice intrare a turnului din g3 albul dă mat cu e2—e4. (Prin plecarea turnului pionul f4 este aparat de dama h2 și se poate interfera linia turnului b4 împingînd doi pași pionul e). Cu 1...Te3 se împiedică acest mat dar, prin interferarea Nf2, devine posibil 2.Cd4 mat. Soluția problemei este 1.Db4! cu amenințarea 2.D:g5 mat. La mutările calului din g4 apar din nou mutările din jocul aparent: 1...Cg4 otiunde 2.e4 mat; 1...Ce3, 2.Cd4 mat. La 1... Th5 deschizîndu-se linia damei din h4 cîmpul f6 este aparat de două ori și devine posibilă interferarea turnului din c6: 2.Cd6 mat. La 1... Cf7 același cîmp devine din nou aparat de două ori, dar de data aceasta fiind acoperit nebunul din g8 merge interferarea turnului cu 2.Ne6 mat. Această temă — deschiderea unei linii de acțiune a unei figuri albe prin închiderea altei linii — poartă numele Somov, după numele unui celebru problemist sovietic. Compozitorul Emilian Dobrescu a reușit să prezinte în lucrarea sa patru variante tematice de o mare frumusețe.

E. UMNOV: (Poziție de control. Alb: Re6, Da6, Td1, Te1 Cd3, Ce8, Nf4 = 7 piese Negru: Re4, Dh2, Ta4, Th5, pioni a5, d5, e5, f3, g3, și g5 = 10 piese. Albul dă mat în 2 mutări). Această problemă a luat premiul I la un concurs organizat la ziarul „Trud" din Moscova în anul 1947 și a ocupat locul I la campionatul U.R.S.S. de compoziție șahistă pe anul 1948. Soluția 1.Dc6 ! crează amenințarea 2.D:d5 mat. Negrul are la dispoziție mai multe mutări pentru a para această amenințare. 1... e:f4 (deschide linia de acțiune a turei din h5) 2.Cc5 mat. 1... Tc4, 2.Cg2 mat; 1... Da2, 2.Cc2 mat; 1... Db3 șah 2.Cf5 mat; 1... Rd4 2.Cf2 mat. De remarcat finețea jocurilor pe care le oferă bătăriile turn 4 cal și cîmpul de refugiu din d4. Deosebit de frumoasă și oarecum neașteptată este varianta 1...Da2 2.Cc2 mat.

C. MANSFIELD (Poziția de control. Alb: Ra6, Dc1, Ta4, Te3, Nb8, Ng2, Cd6, Ch7, pioni c3, f4 și h3 = 11 piese; negru: Rf4, Ne2, Cc4, Cg8, pion c6 = 5 piese. Albul dă mat în 2 mutări). Această problemă a luat premiul I în 1917 la revista „Good Companion" Soluția este surprinzătoare 1.Ne4 !! (cu amenințarea 2.C:c4 mat), permițînd negrului să dea contrașahuri prin deplasarea calului din c4 și oferindu-i și un cîmp de refugiu pe e5! La 1...Ce5 șah urmează 2.Td3 mat la 1...C:d6 șah 2.Nd3 mat iar la 1... C:e3 șah urmează 2.Cb5 mat. O problemă cu trei contrașahuri de mare efect.

POȘTA ȘAHULUI

Ianuschievici Ioan — *Sibiu. La ediția a III-a a „CUPEI MAGAZIN" nu se mai primesc inscrieri iar la cea de a IV-a ediție înscrierile nu au început încă.*

Kugel Sigismund *(Brad)*, Paul Vătorescu *(Oltenița)*, Popa Nicolae *(Orăștie)*, Teodor Munteanu *(Birlad)* Mihai Petrescu *(București). Am primit rezultatele în grupele pe care le arbitrați și vă trimitem noi plicuri.*

Participanții la cea de a treia ediție a „CUPEI MAGAZIN" sînt în știință că în semifinale se califică primii doi clasați.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

SPECTACOLUL
magazin

ÎN TURNEU CU TEATRUL NAȚIONAL „I. L. CARAGIALE"

Un tren obișnuit, cu nouă vagoane, cu vagon restaurant și totuși, parcă, un tren cu totul altfel. Am putea, pe bună dreptate, spune că e vorba de un... teatru pe roate. Aceasta nu-a fost impresia, afirmată-n trenul special cu care slujitorii Teatrului Național „I. L. Caragiale" — peste 80 la număr — întreprind turneul „Caragiale" prin orașele patriei noastre.

...Sîntem în primul oraș al turneului : Brașov.

E ora 7 dimineața, dar artiștii poporului, regizorul Sică Alexandrescu, a și părăsit „Teatrul pe roate". Mai întîi a discutat cu șeful de gară, a dat apoi unele indicații celor trei regizori de culise, D. Mireu, Traian Zecheru, P. Manolescu și apoi a pornit spre sala Teatrului de Stat din localitate. După amiază va avea loc act primul spectacol. Se va prezenta „D'ale Carnavalului", cu interpreți noi din rîndul artiștilor tineri. Observăm că emoții sînt... destule, aceasta cu atît mai mult cu cît e-a petrecut ceva nou : în ajunul plecării în turneu s-a îmbolnăvit actorul C. Stănescu, deținătorul rolului lui Iordache, și pus la întrebarea, cine va interpreta acum rolul ? Și s-a găsit ușor : un actor care l-a jucat și în anii trecuți, Marcel Anghelescu. L-am găsit cu textul în mînă. El îl învăța cu dragoste ca un elev silitor sau mai bine zis ți-l reimprospăta. Iar pentru ora 11, regizorul convocase pe toți interpreții din „D'ale Carnavalului" și în primul rînd pe Marcel Anghelescu, la repetiție. Mai era timp suficient pînă atunci. Iar cel care aveau să joace seara „O scrisoare pierdută", se aflau ori în compartimente, ori pe peron.

— Cum te simți, Niky ! — Te-ai bărbierit bine, Bărbulescule ?

— Umblați încet să n-o treziți cumva pe... Zoița.

Buna dispoziție se prezenta pe tot parcursul trenului.

...Tren special !

— Mergem cu vagoane de dormit și cu vagon-restaurant, subliniază artistul popular Costache Antoniu. Și își amintește :

— În 1920 am pornit-o în turneu din Iași, cu o formație condusă de Vernescu Vlicea, să reprezentăm în țară tot „O scrisoare pierdută". Am plecat cu căruțele și ca să reușim să ajungem într-un oraș sau altul, trebuia să împingem la ele pînă cînd ne dădeam aproape... sufletul. În schimb seara, la masă, aveam pe cheltuieli : Fii atenți, luați muștarul de pe masă că au venit artiștii !

Actorii de la Teatrul de Stat din Brașov au venit să întîmpine pe artiștii Teatrului Național din București. Cu două zile înainte de sosirea lor, Teatrul din localitate dăduse o reprezentație festivă cu „O scrisoare pierdută". Acum artiștii brașoveni ardeau de nerăbdare să-i vadă pe artiștii bucureșteni dînd viață acelorași personaje. Și discuțiile despre roluri au început chiar din gară.

La spectacolul de după amiază, ca și la cel de seară, cu mult timp înainte de ridicarea cortinei, culisele cunoșc o vie animație. Boris Gavilики de la Teatrul de Stat din Brașov, Pristanda din „O scrisoare pierdută", e fericit că are prilejul să stea de vorbă cu artiștii poporului Alexandru Giugaru. Amîndoi au jucat cîndva în compania contesei de regretatul Constantin Tănase. Ei au foarte multe să-și povestească, dar mai întîi Boris Gavilики ține să-i prezinte feciorul în vîrstă de 9—10 ani, anunțîndu-i că a primit premiul întîi la școală. De la Sibiu a venit anume să asiste la reprezentații și un vechi slujitor al scenei, artistul emerit Vasile Brezeanu. În cei zece ani de cînd joacă la Teatrul de Stat din Sibiu, a interpretat, în spectacolele cu piesele lui Caragiale, pe Pristanda, Trahanache, Cetățeanul turmentat. Artistul a adus cu el fotografii din rolurile respective, iar în pauze discută, discută cu aprindere cu Costache Antonin, cu Birlic, cu Marcel Anghelescu, cu toții. Dragostea de teatru nu are... vîrstă !

La spectacolul cu „O scrisoare pierdută", fiecare apariție e marcată de aplauze puternice la scena deschisă.

La sfîrșitul reprezentației, artiștii Emil Ciogolea și Victorina Onicescu, de la Teatrul de Stat din Brașov, oferă flori artiștilor bucureșteni. S-a încheiat primul zi de turneu. A doua zi s-a reprezentat „Năpasta", „O noapte furtunoasă" și „Conu Leonida față cu reacțiunea". Și trenul special duce colectivul Teatrului Național în alte și în alte orașe ale țării... Neîndoios că și la Brașov, deopotrivă, artiștii și spectatorii, vor aduce, prin entuziasmul lor, un fierbinte omagiu memoriei marelui nostru clasic, Ion Luca Caragiale.

Sandu NAUMESCU

Spectacol pentru concurs

Duminica trecută, în fața Casei de cultură „1 Mai" din Capitală, se afla un autobuz gata de plecare. Pasagerii ne sînt vechi cunoștințe. Recunoaștem pe Ion Ilie, pe Gh. Constantinescu, pe Miranda Pîrvănescu, pe Ion Constantinescu, pe Sofia Manlaroiție, pe Ștefan Crăciunescu, toți artiști amatori ai colectivului de teatru. Regizorul Constantin Dinescu pregătea ultimele amănunte ale deplasării.

— Desigur, vreo excursie, i-am spus conducătorului artistic al Casei de Cultură „1 Mai", C. Dinescu.

— Plecăm în regiunea Ploiești, în satul lui Caragiale. Colectivul nostru de teatru se pregătește intens pentru a se prezenta cît mai bine la faza orășenească a Festivalului bienal „I. L. Caragiale". Spectacolul pentru concurs e un scenariu făcut de mine, după piesa „Caragiale și vremea lui" de Camil Petrescu. Montajul e intitulat : „Omagiu lui Caragiale".

Pînă acum „am rodat" spectacolul în fața activului cultural al Capitalei, la Casa de cultură a studenților, la căminul cultural din comuna Voluntari și la parcul „8 Mai". Astăzi plecăm, mai întîi la Ploiești, unde artiștii noștri amatori vor vizita expoziția „I. L. Caragiale", apoi în satul lui Caragiale. Acolo vom da un spectacol pentru colectiviști și vom avea prilejul să vedem locurile unde a trăit marele nostru scriitor.

În felul acesta, credem că artiștii noștri amatori vor da și mai multă viață personajelor.

...Motorul autobuzului era de mult pus în funcțiune, iar un scurt semnal al clacsonului îl înștiința pe regizor că e momentul plecării. Bine înțeles că nu ne-am despărțit fără a le ura tradiționalul : „Succes !".

Sandu MARIAN

PORTATIV

● *IN CADRUL Festivalului internațional de operă și balet desfășurat la Helsinki, soliștii Teatrului Mare al U.R.S.S. Raisa Strucikova și Iuri Ianov au interpretat rolurile principale din „Lacul lebedelor" de P. I. Ceaikovski.*

● *CUNOSCUTUL ansamblu sovietic „Patinițki" a repurtat un deosebit succes cu ocazia unui turneu întreprins recent în Suedia și Danemarca.*

● *FRUMUSEȚEA dansurilor populare din U.R.S.S. a putut fi apreciată în Chile datorită spectacolelor prezentate aci nu de mult de către cunoscutul ansamblu sovietic „Beriozka".*

● *ORCHESTRA simfonică de stat a Uniunii Sovietice, al cărei conducător muzical este cunoscutul dirijor Konstantin Ivanov, artist al poporului, și-a sărbătorit de curînd un sfert de veac de la înființare. De-a lungul anilor la pupitrul orchestrei au apărut muzicieni de renume din U.R.S.S. și străinătate cum ar fi : Alexandr Gauk, Otto Klemperer, Eugene Ansermet, G. Abendroth și alții. Turneele orchestrei în R.P. Polonă, R.P. Română, S.U.A., Belgia, R.P. Chineză, Austria, Canada, R.S. Cehoslovacă și în alte țări i-au adus o binemeritată faimă internațională.*

ECOURI

● SUB EGIDA Institutului de istorie a artei, se pregătește publicarea la Moscova a operelor celebrului regizor sovietic de cinema Serghei Eisenstein. Ediția, care va cuprinde cinci volume, apare sub îngrijirea lui Serghei Iutkevici.

● LA ÎNCEPUTUL anului viitor, Jean Gabriel Albicocco va realiza un film despre Rimbaud. Rolul marelui poet francez va fi interpretat de Laurent Terzieff, iar cel al lui Paul Verlaine de George Wilson. Titlul viitorului film : **„Un sezon în infern".**

● LA 40 KILOMETRI nord de Beiruth, pe malul mării, se va desfășura în Liban, între 16 și 26 octombrie, primul festival cinematografic organizat în această țară.

● CESARE ZAVATINI, binecunoscutul cineast italian, va realiza în Mexic filmul „Băieții lui Sanchez" (interpretă principală : Sophia Loren). La reîntoarcere, va turna la Roma un film având ca protagoniști principali pe Alberto Sordi și Silvana Mangano.

● PROTAGONISTA filmului „Balada soldatului" — Jana Prohorenko, — deține un rol principal în filmul **„Pădurea de la Viena"**, consacrat prieteniei și înțelegerii dintre oamenii din lumea întreagă, insuflețiți de cauza apărării păcii. Filmul, care e rodul colaborării mai multor tineri cineaști din diferite țări, urmează să fie prezentat cu ocazia Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la Helsinki.

● CÎNTĂREȚUL american Eddie Fischer se află la Roma, ca interpret al filmului în decurs de turnare, „Cleopatra". În planul său de viitor, mai figurează patru filme în care dorește să dovedească vor avea ca actriță principală pe Elisabeth Taylor.

● SUB DIRECȚIA lui Lee Thompson, Ingrid Bergman va turna în Anglia, împreună cu actorul Anthony Quinn, filmul „Promisiune la zori". În rolul totodată interpretă a filmului „Vizita", care va marca debutul actorului Anthony Quinn ca producător și regizor.

● *VALOROSUL film sovietic „Vîntul" (prezentat la noi sub titlul „Mai tare ca moartea") realizat de regizorii Alov și Naumov (autorii filmului „Pace nouălui venit") rulează în prezent pe ecranele pariziene.*

● BETTE DAVIS își va face reapariția pe ecran alături de Joan Crawford în filmul „Ce i s-a întîmplat micuței Jane ?" pe care îl va realiza regizorul Robert Aldrich.

● ASOCIAȚIA criticilor cinematografici din Danemarca a decernat premiul anual „Premiul Bodil", filmului italian al lui Luchino Visconti, „Rocco și frații săi". Acest premiu a fost atribuit și filmelor „Procesul de la Nürnberg" (american) și „Harry și valetul de cameră" (danez).

● FILMELE sovietice „Cer senin" și „Serioja" — recent prezentate la Stockholm — s-au bucurat de o caldă primire din partea publicului și a presei suedeze.

● IN CURIND vor începe filmările în vederea unei noi ecranizări a celebrei operete „Voievodul țiganilor". Filmul va fi realizat în culori de regizorul M. Wilhelm, iar protagoniști vor fi Felix Marten și Danielle Gaubert.

● MARELE comic francez Fernandel, a început turnarea filmului „Satul cu cele 10 porunci". Julien Duvivier turnează acest film într-o fermă izolată, situată în focul denumit „Doublarea", la cîțiva km. distanță de muntele Dore.

● CHARLES HESTON, interpretul principal al filmului „Cidul", lucrează în continuare cu regizorul Anthony Mann, la filmul **„Caderea imperiului roman"**, de remarcabilă reușită; Maniacul dosarului, al procesului verbal și stampilei, Toma, este de un grotesc birocratic irezistibil ; stupiditatea, cînd umilă, cînd îngîmfată, a lui Bontaș, este o trăsătură care gravează caricatura sa în memoria spectatorului. Dar nici unul din acestia și nici toți la un loc (și chiar adăugîndu-și ajutorul sedințomanului Tache Imireanu sau al dactilografei spirituale Margareta), cu tot hazul lor, cu tot agitația și cu tot zgomotul lor, nu ar fi putut face comedia să se mențină pînă astăzi, necum de azi înainte. Aceasta o face însă, în modul cel mai firesc, Spiridon Bisericii, cuviitorul, cu naivitatea lui aparentă, cu modestia lui, cu generozitatea lui profundă, cu inteligența lui proaspătă și sănătoasă, cu toate calitățile pe care Baranga a știut să i le dea făcîndu-le să se aplice perfect și să se manifeste adecvat la momentul respectiv și la problema concretă, dar, în același timp, făcîndu-se să dezvăluie chipul muncitorului epocii noastre, dincolo de împrejurarea individuală și de conjunctura zilei. E în Spiridon Bisericii o substanță de adevăr permanent și de continuitate în timp, indiferent de înfățișările pe care le poate lua în cursul evoluției, care îi dau o prezență firească în orice moment al epocii construirii socialismului.

Așadar, secretul, principiul vital și farmecul destul de greu de definit al acestei satire (care utilizează mijloace destul de facile și de groase) stă în elementul ei nesatiric, în fericita inspirație care a prezidat la nașterea lui Spiridon Bisericii.

Acest adevăr de fond ni se pare deosebit de important, atît în sine, cît și în raport cu înfățișarea dată comediei la Teatrul Regional. Înfățișare pornită și dezvoltată din germenele de farsă grotească, prezent, în definitiv, în orice comedie de moravuri. Acest germene are o anumită elasticitate, pe care regizorul Dinu Cernescu, un tînăr foarte talentat, a exploatat-o cu mare profunzime de gaguri, întinzînd coarda din ce în ce mai mult, pînă la vibrația înaltei tensiuni de comic grotesc. Fiecare cuvînt, fiecare gest, fiecare personaj negativ în detaliul și ansamblul său, devine o caricatură enormă și dezlănțuită, cu o dilatație ca un vid, cu o pierdere a echilibrului normal ca în stările de imponderabilitate. La un moment dat se depășește chiar ultima limită a textului, cuvîntul și proza, și interpretii negativilor încep să cînte, să intoneze arii și coruri comice (pe muzica lui Verdi, caricaturizată ea însăși), comedia îmbogățindu-se, astfel, cu vodevilul. Care este efectul ? Efectul e bun atîta timp cît elasticul nu amenință să pleznească, și biciuirea celor cinci caraghiosi realizată prin-tr-un fel de autodemascare și autoctalare voluptoasă a propriului lor caraghioslîc, este, în primele zece minute, absolut ulitoare, iar în cursul actului întîi, cu totul satisfăcătoare, spontan hilarantă și deci convingătoare. Apoi, vibrația acestei tensiuni a voinței de farsă începe să introducă o notă de stridență. Gagul pierde din spontaneitate, farsa începe să trișeze, ritmul, grotescul, devenit static și nu rareori, silnic, începe să înunde textul, să-l acopere, să-l strivească. Spre sfîrșit, prea spectatorului abia mai e un zîmbet, și acela cam obosit. Voința de comic, devenită gratuită, sărită din text, s-a întors împotriva sa însăși.

Un efect cu totul neașteptat și, după părerea noastră foarte contraindicat, este acela că dilatarea nestinjenită a grupului negativ-comic îl acoperă și pe Spiridon Bisericii, pe eroul care nu poate crește material și concret, dimensiunile sale fiind pur spirituale, iar caracteristica sa fiind echilibrul și sănătatea. **Cantitatea** de comic îl împiedică pe eroul pozitiv să se arate în toată frumusețea sa. — Bisericii nu mai are pur și simplu loc, spațiu, pentru a-și afirma existența și a-și îndeplini misiunea. Prin aceasta, accentul de fond al comediei este deplasat într-un sens care nu e nici al valorii sale esențiale, nici al durabilei ei actualități.

Problema, deci, care se pune, într-un asemenea caz, unui regizor talentat cum e Dinu Cernescu, e de a ști să păstrezi echilibrul. — de a te stăpîni, nu de a te depăși Actorii au jucat cu mult elan și cu multă aplicație, fără a izbuti să se adapteze, perfect și omogen, unui stil cu care nu sînt obișnuiți. În rolul lui Spiridon Bisericii sînt sigur că Silviu Stăncuiescu ar fi putut realiza încă și mai mult decît a realizat, într-o creație remarcabilă, dacă n-ar fi fost obligat să-și facă loc și să înoate, cu eforturi mari, în talazul grotescului înconjurător, Cel de al doilea personaj pozitiv, secretarul de partid Mitică Ionescu a fost interpretat cu multă siguranță de Ion Marinescu. Printre eroii farsei, primii care merită citați nu au fost chiar interpreții rolurilor celor mai intinse. ci M. Palădescu, interpretul lui Bontaș, actor cu excepționalâ dotație pentru farsă și pentru clowneria de stil popular și Dorel Livianu, care a interpretat cu haz rolul vorbit și cîntat al doctorului dement. Ion Mîinea, în rolul lui Cavafu, și-a dat multă silință, reușind unele scene excelente. Niki Rădulescu, în inginerul Srief Cristescu. E Petrescu în rolul birocratului Toma și Aurel Tunsoiu în rolul sedințomanului Tache Imireanu, au jucat cu aplombul necesar farsei, dar cam inegal. Dactilografa Margareta, sportiva chiulangioaică, a fost jucată fără nici un haz de Andreea Năstăsescu, în timp ce opusa sa, buna și simpatica Maria, s-a bucurat de interpretarea sobră și caldă a Lucreției Racoviță

Radu POPESCU

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Raze pe gheață"

Un spectacol de patinaj artistic — mai cu seamă cînd beneficiază de efectele de montare pe care tehnica filmului le favorizează cu prisosință — poate mulțumi cele mai diverse și capricioase gusturi. Și unge să fie găsit un pretext pentru a lega între ele diferitele numere de balet pe gheață înregistrate pe pelicule. Și, firește, pentru o echipă experimentată de cineaști, ca cea care a realizat „Raze pe gheață" (condusă de regizorul Frigyes Ban, realizatorul unor cunoscute filme maghiare : „Un petec de pămînt", „Locotenentul lui Rakoczi", „Doctor Semmelweis" etc. și avînd ca operator pe Forgacs Otto), nu a fost greu să se găsească punctul de plecare pentru închegarea unei agreabile reviste cinematografice pe gheață.

Locul principal îl ocupă în „Raze pe gheață" episoadele filmate cu concursul valorosului ansamblu de patinatori artistici din Budapesta. Se remarcă siguranța, ritmul și armonia cu care sînt interpretate în mod deosebit dansurile moderne, fiecare număr al spectacolului fiind realizat cu acuratețe pe cîte un mic scenariu (de exemplu : lacul Balaton, dans apaș, parada modei s.a.). Grația și eleganța solistelor se îmbină cu omogenitatea ansamblului, partitura muzicală, melodioasă și veselă cu coloritul decorurilor stilizate cu bun gust și umor.

Mai puțin consistentă e intriga filmului, menită să lege între ele numerele de patinaj artistic. Pigmentat cu o serie de gaguri și poante comice, servite de cițiva excelenți actori de comedie : Besseneyi Ferenc, (soțul uneia dintre protagonistele baletului), Psota Iren, Kiss Manyi și Mezei Maria (mătușile din provincie), subiectul nu strălucește însă prin inventivitate. Era loc de mai multă vervă și fantezie, de o mai antrenantă desfășurare a acțiunii.

Dar, în fond, nimeni nu se așteaptă la ceva ieșit din comun și întreaga atenție a publicului se îndreaptă spre numerele de patinaj care, cum spuneam, sînt la înălțime. „Raze pe gheață" ne oferă un divertisment nepretențios și plăcut, binevenit în sezonul estival.

Mircea ANDREI

„Comedianții"

Conceput anume pentru a prilejui un veritabil recital triourilor compus din cunoscuții artiști francezi Fernandel, comedie Roger Pierre, Jean Richard și Louis de Funes, filmul despre care scriem este o copioasă bulonadă în spiritul și cu procedeele burlești ale comedillor cinematografice de acum trei decenii, pe care ni le-a reamintit recent creația lui René Clair, „Milionul".

Pe scurt, unei familii de actori care colindă flămînzi și vesnic săraci, localitățile rurale ale Franței, i se dă slujbă în Germania, țînărul și unicul vlăstar al unui fabricant de insecticide, fiind îndrăgostit de fiica conducătorului trupei. Alarmată de soarta fiului scăpat de tirania paternă, familia se hotărăște să-l readucă acasă, dar rezultatul este invers : atît mătușa cît și mama eroului, făcînd cunoștință cu membrii trupei, se integrează ei și-și descoperă aptitudini artistice. În disperare de cauză, plecat în căutarea tuturor, creatorul pudrei insecticide „Cicerone" — care însă indiferente mușchile și-l îngrașă pe sobolani, în loc să-i ucidă — face plăcuta constatare că o poate vinde în acel fund de țară unde-și regăsește familia, jucînd pe scenă o dramă ocazională cu eroi... entici.

Evident, spiritul de farsă al acțiunii este susținut de replici și, mai ales, de comicul situațiilor. În treacăt, filmul aruncă săgeți critice la adresa condițiilor nesigure de trai ale artiștilor, la plafonarea inevitabilă a talentului lor în această goană nesfîrșită după asigurarea unor modeste mijloace de trai, ba chiar și la adresa artiștilor care alimentează cu fotografii din rolurile respective, iar în pauze discută, discută cu aprindere cu Costache Antonin, cu Birlic, cu Marcel Anghelescu, cu toții. Dragostea de teatru nu are... vîrstă !

La spectacolul cu „O scrisoare pierdută", fiecare apariție e marcată de aplauze puternice la scena deschisă.

La sfîrșitul reprezentației, artiștii Emil Ciogolea și Victorina Onicescu, de la Teatrul de Stat din Brașov, oferă flori artiștilor bucureșteni. S-a încheiat primul zi de turneu. A doua zi s-a reprezentat „Năpasta", „O noapte furtunoasă" și „Conu Leonida față cu reacțiunea". Și trenul special duce colectivul Teatrului Național în alte și în alte orașe ale țării... Neîndoios că și la Brașov, deopotrivă, artiștii și spectatorii, vor aduce, prin entuziasmul lor, un fierbinte omagiu memoriei marelui nostru clasic, Ion Luca Caragiale.

Sandu NAUMESCU

UN FILM POVESTIT

„PIRAȚII AERULUI"

O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR DEFA-BERLIN

SCENARIUL : Kurt Maetzig, după romanul „Visul căpitanului Loy" de Wolfgang Schreyer.
REGIA : Kurt Maetzig.
IMAGINEA : Karl Plintzner.
MUZICA : Helmut Nier.

IN ROLURILE PRINCIPALE: Horst Drinda (căpitanul Loy), Christine Laszar, (caporalul Doris Graves), Ulrich Thein (Eddy Sharp), Jana Brejchova (Patricia Binchy), Günter Simon (Phil A. Rodney).

De la aeroportul orașului Tripoli, situat pe coasta de nord a Africii, își ia zborul cu direcția Oslo un avion al forțelor aeriene militare ale S.U.A. care transportă însă și ființe civili. Cine sînt pasagerii? Patricia Binchy, fostă funcționară a forțelor aeriene ale S.U.A.

se îndreaptă către Oslo, de unde urmează să se îmbarce pe un avion pentru Los Angeles. Ea visează să devină actriță la Hollywood. Lîngă ea călătorește reporterul militar Eddy Sharp, cucerit, din primul moment, de încîntătoarea sa parteneră de drum.

În cabina avionului se mai află alți doi călători legați printr-o simpatie reciprocă: Doris Graves, caporal în forțele aeriene americane, care dorește să-și petrecă concediu în Norvegia și căpitanul englez Loy care activează în cadrul forțelor N.A.T.O. din zona de nord a Europei. Cel de al cincilea pasager este marele producător de rachete Macauley, însoțit de secretarul său, dr. Spencer, împreună cu care a asistat la experiențele americane cu arme nucleare.

Preocupații fiecare de gîndurile și proiectele ce-i solicită, pasagerii nu bănuiesc în ce întîmplare vor fi atrași fără voia lor.

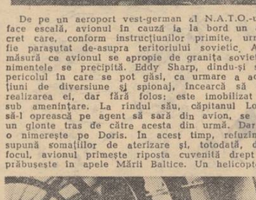

De pe un aeroport vest-german al N.A.T.O.-ului, unde face escală, avionul în cauză la bord un agent secret care, conform instrucțiunilor primite, urmează să fie parașutat de-asupra teritoriului sovietic. Astfel, pe deasupra ce avionul se apropie de granița sovietică, evenimentele se precipită. Eddy Sharp, dîndu-și seama de pericolul în care se pot găsi, ca urmare a acestei acțiuni de diversiune și spionaj, încearcă să împiedice realizarea ei, dar fără folos; este imobilizat și ținut sub amenințare. La rîndul său, căpitanul Loy, vrînd să-l oprească pe agent să sară din avion, se alege cu un glonț în tîmplă de către acesta din urmă. Dar glonțul o nimerește pe Doris. În acest timp, refuzînd să se supună somațiilor de aterizare și, totodată, deschizînd focul, avionul primește ripostă cuvenită drept care se prăbușește în apele Mării Baltice. Un helicopter american, care urmărea incidentul, vine în ajutorul unei părți a echipajului, abandonînd însă pe ființa pasageri în speranța că aceștia, pierzîndu-și viața, vor oferi pretextul unei diversiuni propagandistice de proporții.

O vedetă rapidă sovietică salvează pe cei rămași, cărora li se acordă ulterior toată îngrijirea. Astfel, căpitanul Loy își recapătă sănătatea, dar Doris, grav rănită de către spionul acum prins, încetează din viață.

Reîntors în patrie, Loy devine spectatorul mascaradei propagandistice pusă la cale de comandamentul forțelor N.A.T.O. în legătură cu înmormîntarea lui Doris Graves căreia i se acordă în chip ipocrit o decorație, fiind socotită „victimă a agresiunii unei puteri străine". Dezamăgit și indignat, căpitanul Loy își dă seama de scopul real al blocului atlantic, de caracterul lui agresiv, de mijloacele josnice prin care sînt urmărite învenimarea relațiilor între state și, în ultimă instanță, provocarea războiului.

FESTIVALUL FILMULUI DE LA KARLOVY-VARY

Corespondență telefonică pentru „Magazin"

Vineri, la București, ne pregăteam dacă nu de palton, cel puțin cu fular și pardesiu. Sîmbătă însă, pierdeam din priviri firul subțire al Dîmboviței, argintat de un soare năvalnic, pentru a admira, patru ore mai tîrziu, oglinda undelor Viltavei scînteind sub bolțurgul sulfetelor de foc ale soarelui.

Asemenea unor gigantice păsări, nerăbdătoare să se avînte spre spațiile fără de sfîrșit, avioanele companiilor cehoslovace, sovietice, românești, maghiare, indiene, franceze se pregătesc cuminți de zbor. Ele au adus în Cehoslovacia mesageri ai artei cinematografice din mai bine de 40 de țări din Europa, Asia, Africa, cele două Americi, care și-au dat întîlnire pentru a aproape trei săptămîni la Festivalul Internațional al Filmului de la Karlovy-Vary.

Ce se întîmplă de o săptămînă la Festival ? În primul rînd se vizionează, aproape fără întrerupere, de la orele 9 dimineața pînă la 2 noaptea. Filmele prezentate în cadrul competiției dîntîi poartă pe rînd numele unor localități din lumea întreagă, insuflețiți de cauza apărării păcii. Filmul, care e rodul colaborării mai multor tineri cineaști din diferite țări, urmează să fie prezentat cu ocazia Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la Helsinki.

Preocupații fiecare de gîndurile și proiectele ce-i solicită, pasagerii nu bănuiesc în ce întîmplare vor fi atrași fără voia lor.

Dar nici unul din aceștia și nici toți la un loc (și chiar adăugîndu-și ajutorul sedințomanului Tache Imireanu sau al dactilografei spirituale Margareta), cu tot hazul lor, cu tot agitația și cu tot zgomotul lor, nu ar fi putut face comedia să se mențină pînă astăzi, necum de azi înainte. Aceasta o face însă, în modul cel mai firesc, Spiridon Bisericii, cuviitorul, cu naivitatea lui aparentă, cu modestia lui, cu generozitatea lui profundă, cu inteligența lui proaspătă și sănătoasă, cu toate calitățile pe care Baranga a știut să i le dea făcîndu-le să se aplice perfect și să se manifeste adecvat la momentul respectiv și la problema concretă, dar, în același timp, făcîndu-se să dezvăluie chipul muncitorului epocii noastre, dincolo de împrejurarea individuală și de conjunctura zilei. E în Spiridon Bisericii o substanță de adevăr permanent și de continuitate în timp, indiferent de înfățișările pe care le poate lua în cursul evoluției, care îi dau o prezență firească în orice moment al epocii construirii socialismului.

Așadar, secretul, principiul vital și farmecul destul de greu de definit al acestei satire (care utilizează mijloace destul de facile și de groase) stă în elementul ei nesatiric, în fericita inspirație care a prezidat la nașterea lui Spiridon Bisericii.

Acest adevăr de fond ni se pare deosebit de important, atît în sine, cît și în raport cu înfățișarea dată comediei la Teatrul Regional. Înfățișare pornită și dezvoltată din germenele de farsă grotească, prezent, în definitiv, în orice comedie de moravuri. Acest germene are o anumită elasticitate, pe care regizorul Dinu Cernescu, un tînăr foarte talentat, a exploatat-o cu mare profunzime de gaguri, întinzînd coarda din ce în ce mai mult, pînă la vibrația înaltei tensiuni de comic grotesc. Fiecare cuvînt, fiecare gest, fiecare personaj negativ în detaliul și ansamblul său, devine o caricatură enormă și dezlănțuită, cu o dilatație ca un vid, cu o pierdere a echilibrului normal ca în stările de imponderabilitate. La un moment dat se depășește chiar ultima limită a textului, cuvîntul și proza, și interpretii negativilor încep să cînte, să intoneze arii și coruri comice (pe muzica lui Verdi, caricaturizată ea însăși), comedia îmbogățindu-se, astfel, cu vodevilul. Care este efectul ? Efectul e bun atîta timp cît elasticul nu amenință să pleznească, și biciuirea celor cinci caraghiosi realizată prin-tr-un fel de autodemascare și autoctalare voluptoasă a propriului lor caraghioslîc, este, în primele zece minute, absolut ulitoare, iar în cursul actului întîi, cu totul satisfăcătoare, spontan hilarantă și deci convingătoare. Apoi, vibrația acestei tensiuni a voinței de farsă începe să introducă o notă de stridență. Gagul pierde din spontaneitate, farsa începe să trișeze, ritmul, grotescul, devenit static și nu rareori, silnic, începe să înunde textul, să-l acopere, să-l strivească. Spre sfîrșit, prea spectatorului abia mai e un zîmbet, și acela cam obosit. Voința de comic, devenită gratuită, sărită din text, s-a întors împotriva sa însăși.

*Un efect cu totul neașteptat și, după părerea noastră foarte contraindicat, este acela că dilatarea nestinjenită a grupului negativ-comic îl acoperă și pe Spiridon Bisericii, pe eroul care nu poate crește material și concret, dimensiunile sale fiind pur spirituale, iar caracteristica sa fiind echilibrul și sănătatea. **Cantitatea** de comic îl împiedică pe eroul pozitiv să se arate în toată frumusețea sa. — Bisericii nu mai are pur și simplu loc, spațiu, pentru a-și afirma existența și a-și îndeplini misiunea. Prin aceasta, accentul de fond al comediei este deplasat într-un sens care nu e nici al valorii sale esențiale, nici al durabilei ei actualități.*

Problema, deci, care se pune, într-un asemenea caz, unui regizor talentat cum e Dinu Cernescu, e de a ști să păstrezi echilibrul. — de a te stăpîni, nu de a te depăși Actorii au jucat cu mult elan și cu multă aplicație, fără a izbuti să se adapteze, perfect și omogen, unui stil cu care nu sînt obișnuiți. În rolul lui Spiridon Bisericii sînt sigur că Silviu Stăncuiescu ar fi putut realiza încă și mai mult decît a realizat, într-o creație remarcabilă, dacă n-ar fi fost obligat să-și facă loc și să înoate, cu eforturi mari, în talazul grotescului înconjurător, Cel de al doilea personaj pozitiv, secretarul de partid Mitică Ionescu a fost interpretat cu multă siguranță de Ion Marinescu. Printre eroii farsei, primii care merită citați nu au fost chiar interpreții rolurilor celor mai intinse. ci M. Palădescu, interpretul lui Bontaș, actor cu excepționalâ dotație pentru farsă și pentru clowneria de stil popular și Dorel Livianu, care a interpretat cu haz rolul vorbit și cîntat al doctorului dement. Ion Mîinea, în rolul lui Cavafu, și-a dat multă silință, reușind unele scene excelente. Niki Rădulescu, în inginerul Srief Cristescu. E Petrescu în rolul birocratului Toma și Aurel Tunsoiu în rolul sedințomanului Tache Imireanu, au jucat cu aplombul necesar farsei, dar cam inegal. Dactilografa Margareta, sportiva chiulangioaică, a fost jucată fără nici un haz de Andreea Năstăsescu, în timp ce opusa sa, buna și simpatica Maria, s-a bucurat de interpretarea sobră și caldă a Lucreției Racoviță

Radu POPESCU

Delegația de cineaști romîni (de la stînga la dreapta : Ion Florea, Silvia Popovici, Mihnea Gheorghiu și Ion Popescu-Gopo) la gala filmului romînesc „Darclee", care a avut loc în sala cinematografului „Paris", din capitala S.U.A. — Washington.

„AM ÎNVĂȚAT LA DV. UN CUVÎNT NOU: OAMENII..."

O oră cu delegația de cineaști americani

Ne-am întîlnit cu protagoniștii filmului „Apartamentul", Shirley Mac Laine și Jack Lemmon și cu dl. Franck Mac Carthy, scurtă vreme după întoarcerea lor din călătoria întreprinsă în țară. De aceea era firesc ca discuția să se poarte în jurul impresiilor pe care aceastâ scurtă călătorie le-a lăsat delegaților de cineaști americani. De altfel, întrebarea noastră a și dovedit inițiatală, de vreme ce Shirley Mac Laine nici n-a mai așteptat-o, ci a întrat direct și fără dificultăți în subiect.

— Cred că în aceste opt zile am văzut mai multe din România decît văd alții într-o țară în sase luni. Am călătorit cu mașina, cu trenul și cu avionul, am văzut 4-5 orașe și am petrecut foarte bine. Am văzut, cum se spune, „în carne și oase", un lucru despre care am citit, dar a cărui frumusețe nici o carte n-o poate descrie — minunatul peisaj al țării dumneavoastră. Cred că ar trebui făcute multe filme care să aibă ca fundal acest peisaj. A fost însă ceva care ne-a impresionat deosebit de mult și acest ceva stimulează, pentru o lungă perioadă de timp, dumneavoastră. În acele zile l-am cunoscut pe oameni dv. în momentele cele mai obișnuite, cele mai firești, am mîncat, am băut, am cîntat împreună. Vizita în țara dv. a fost de aceea o experiență care mi-a îmbogățit viața și de care îmi voi reaminti întotdeauna cu plăcere.

— Ce aș avea de adăugat la ce a spus Shirley ? adaugă totuși Jack Lemmon. Am văzut multe lucruri, am făcut plajă pe malul Mării Negre și am trecut prin munți unde ninsea. Am fost impresionați de universitățile și teatrele voastre, dar mai ales ne-au emoționat oamenii. Datorită lor ne-am simțit ca acasă. Cînd ne căieri n-am întîlnit oameni mai calzi, mai prietenoși, mai politicoși. Lor trebuie să le spun așadar: „Noroc și mulțumesc".

Spuse în romînește, cele două cuvinte nu sînt în fond decît sentimentele sale pe care Jack Lemmon nu vrea să le exprime, cum spune el, „în clișee".

Subscrind celor spuse de Shirley Mac Laine și de Jack Lemmon, dl. Franck Mac Carthy se oprește cîteva momente asupra unor impresii de „specialitate":

— „Sînteni cineaști, nu e așa ? Vreau de aceea să spun cîteva lucruri despre teatrele și studiourile dv. Mi s-a părut astfel deosebit de instructiv faptul că în toate orașele prin care am trecut există teatre. Cred că numărul oamenilor este dat să vadă în numai cîteva zile un număr atît de mare de teatre, frumoase, bine utilate și care joacă, fiecare, prin rotație, nu mai puțin de 27 de piese. Ultimul amănunt m-a făcut să mă gîndesc că aceasta asigură actorilor dv. de teatru o ocupație permanentă, ceea ce nu este cazul în țara noastră. În ceea ce privește studiourile de la Buftea, ele sînt frumoase și funcționează fără cusur. Noi sperăm că va veni curînd ziua cînd cinematografia romînă și cea americană vor putea realiza împreună o coproducție.

— Și aveți un public minunat, adaugă Shirley Mac Laine. Diferit de la un oraș la altul, dar peste tot la fel de receptiv și de cald. De fiecare dată urcînd-mă pe scenă am avut impresia că de fapt ar trebui să cobor în sală să string fiecărui spectator mîna. O voi face însă data viitoare, căci mă voi reîntoarce la dv.

De aci înainte discuția se împarte, se diversifică.

— Am văzut trilogia lui Gopo, îi auzim spunînd pe Jack Lemmon.

— Dl. Gopo este mai mult decît un creator de filme, intervine Shirley Mac Laine, este un filozof.

— Muzeul Satului, pe care l-am văzut aici în București, remarcă dl. Franck Mac Carthy, este cred unic în lume. Se poate spune despre el că este expresia unei profunde culturi.

— Proiecte de viitor? În septembrie Lemmon și cu mine vom fi din nou împreună...

— Vom

1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

MĂREAȚĂ SĂRBĂTOARE A PRIETENIEI ROMÎNO-SOVIETICE

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 246 • Sîmbătă 23 iunie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

Aspecte de la marele miting ținut în incinta uzinelor „Grivița Roșie"

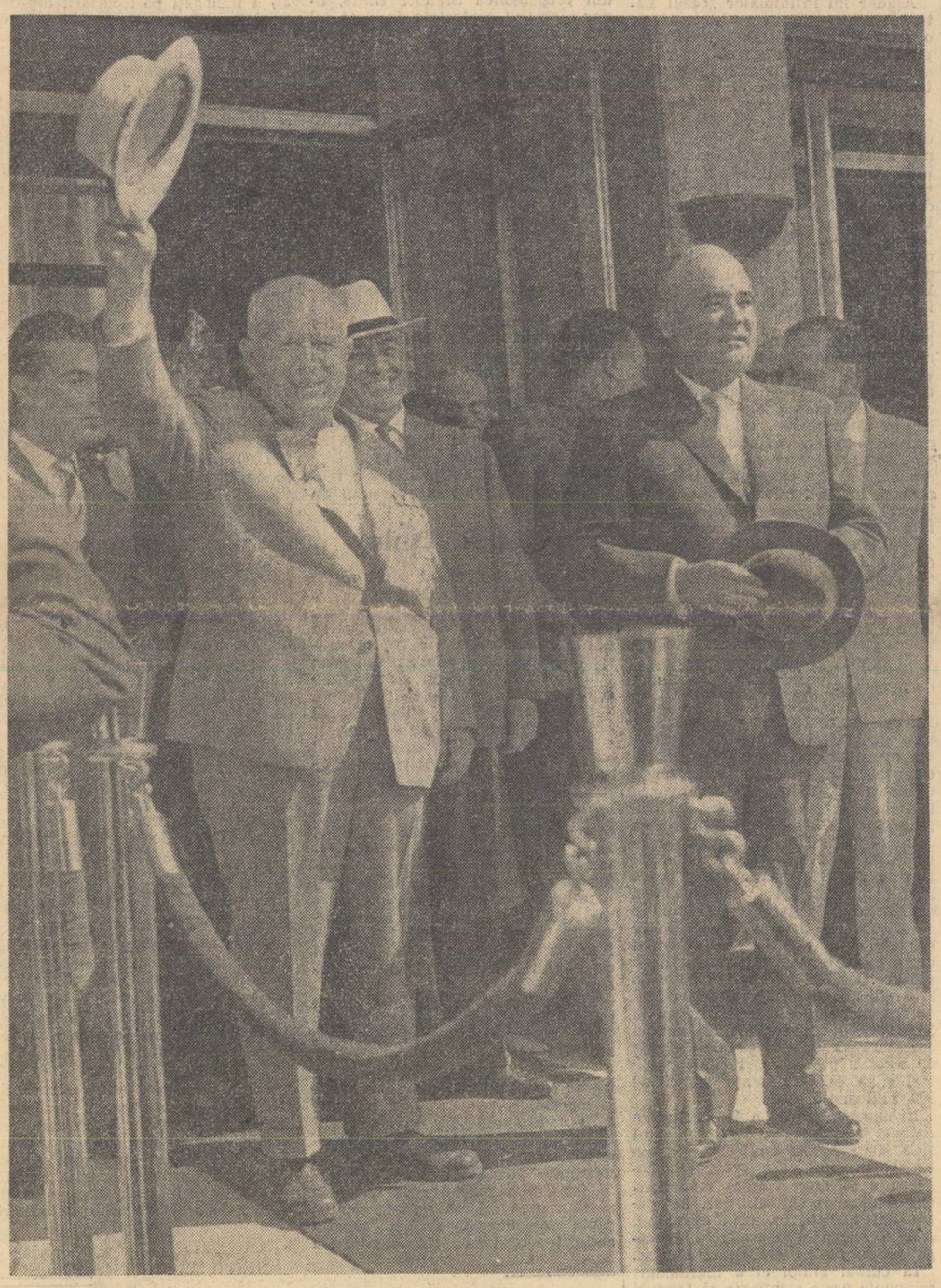

În gara Băneasa, la sosirea iubiților oaspeți

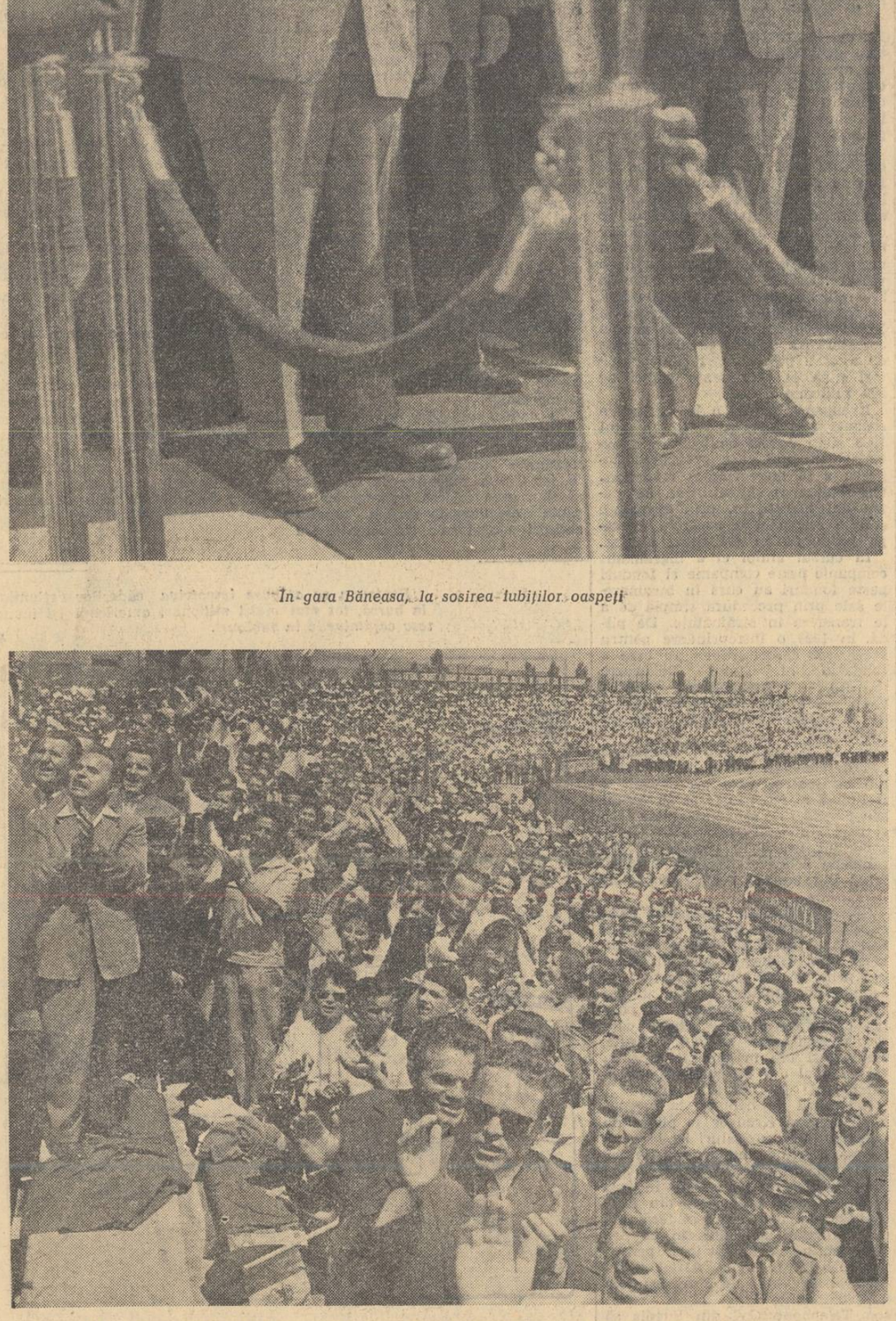

Aspect din tribunele stadionului „Corvinul" în timpul marelui miting din orașul Hunedoara.

ZILE DE NEUITAT

— DE LA TRIMIȘII NOȘTRI —

De aproape o săptămînă se află în țara noastră, la invitația Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne, delegația de partid și guvernamentală a Uniunii Sovietice condusă de tovarășul N. S. Hrușciov.

De la sosirea ei pe teritoriul țării noastre și pînă la Craiova, unde a ajuns ieri, delegația s-a bucurat de cea mai călduroasă primire. Pe căldură caniculară sau sub ropotele repezi ale ploii, șiruri imense de oameni au așteptat pe străzile gătite de sărbătoare ale orașelor sosirea înalților oaspeți.

Pe peroanele gărilor pe unde a trecut delegația, erau adunați mii și mii de oameni, mulți dintre ei veniți de la mare distanță. Fiecare dintre cei veniți în întîmpinare dorea să-l vadă pe tovarășul Hrușciov, să-l salute pe el și pe membrii delegației, pe solii poporului sovietic, constructor al comunismului.

De neuitat va rămîne ziua cînd masele de cetățeni ai Capitalei au venit în întîmpinare la Gara Băneasa și pe marile bulevarde din vecinătate. Emoționantă, vibrantă, a fost întîlnirea cu muncitorii eroicei Griviți luptătoare, caldă și prietenească a fost primirea făcută de colectiviștii de la Ceacu.

La Borzești, la Combinatul chimic, ploaia n-a constituit o piedică pentru desfășurarea mitingului de prietenie. Acest tînăr combinat, împreună cu celelalte obiective industriale, la fel de tinere, la fel cu Onești ul și el tînăr, a produs o vie impresie asupra oaspeților noștri. Ca pretutindeni, ei s-au simțit aici între vechi prieteni, animați de aceleași înalte idealuri.

O zi mai tîrziu delegația sovietică avea să viziteze Hunedoara. Această adevărată cetate a oțelului, cu entuziaștii ei oameni, a ținut să întîmpine cu noi succese vizita înalților oaspeți. La oțelăria nouă a fost dat în funcțiune al treilea cuptor de 400 tone, al șaselea construit în această secție.

Maistrul Aurel Stanciu, care lucrează aici, ne-a declarat că în realizarea succeselor lor, siderurgiștii hunedoreni au simțit din plin roadele colaborării cu Uniunea Sovietică. Șeful de echipă Constantin Mogonea de la Oțelăria nr. 1, un tînăr care s-a remarcat în producție ca inovator a spus: „Mă simt fericit că pot aduce salutul meu prietenilor noștri buni și de nădejde. Este o mare cinste pentru noi, hunedorenii, să-l primim pe tovarășul N. S. Hrușciov în mijlocul nostru, pe luptătorul neobosit pentru pace în lumea întreagă, pentru victoria comunismului".

Mitingul de pe stadionul orașului Hunedoara a constituit o puternică demonstrație a caldei noastre prietenii. Ne-am adresat cîtorva cetățeni care ocupau aceeași bancă și de la care am aflat că lucrează la Întreprinderea de construcții siderurgice. Ei sînt Gheorghe Lungu, Ion Popescu, Victor Jigîrtu și Trandafir Gheară. Sînt oameni care lucrează în diferite sectoare de muncă, veniți din colțuri diferite ale țării, de vîrste diferite, dar cu toate aceste diferențe, gîndurile lor sînt aceleași. Cu toții simțeau în suflet cea mai mare mulțumire de a avea în mijlocul lor pe oaspeții sovietici, de a le exprima sentimentele lor calde de prietenie.

Impresionantă a fost întîlnirea cu minerii de la Lupeni. Ei au ținut să-l salute pe tovarășul Hrușciov și în calitatea lui de fiu de miner și de fost miner. La adunarea care a avut loc în acest centru miner mii de muncitori cu familiile lor ocupau un amfiteatru natural, adică dealul înalt, în pantă repede, din fața tribunei unde avea loc adunarea.

S-a vorbit aici cu amărăciune despre condițiile grele de muncă ale minerilor în timpul capitalismului, despre cruzimea lor exploatare. din acele vremuri, s-a arătat că această exploatare au suferit-o deopotrivă și minerii romîni și minerii ruși. Dar cuvintele frumoase despre realizările minerilor de astăzi, despre condițiile lor minunate de muncă, despre viața lor în continuă înflorire au alungat norii întunecoși ai amintirii acestui trecut.

Înaltele aprecieri făcute de conducătorul delegației sovietice în legătură cu înfăptuirile harnicilor mineri de la Lupeni au avut darul să-i însuflețească. Aceasta s-a reflectat în răspunsul pe care l-au dat cuvîntării rostite de tovarășul Hrușciov. Imaginați-vă mii de oameni care ocupau un deal înalt, mii de oameni care aclamau frenetic. Era un spectacol de o deosebită măreție. De neuitat va rămîne această zi în viața orașului Lupeni și a locuitorilor săi.

Ca amintire, minerii au prins de reverul hainei conducătorului delegației sovietice o lampă miniaturală. Este un semn pe care tovarășul Hrușciov l-a purtat cu multă plăcere după plecarea sa din orașul miner.

Drumul a continuat spre Craiova, trecînd pe la vestita sa uzină „Electroputere". Delegația întîlnea parcă aceeași și aceeași oameni, fiindcă primirea era aceeași, la fel de călduroasă, la fel de sinceră, la fel de plină de bucurie, ca pretutindeni.

Const. SÎRBU
și B. BUZILA

Un dar din partea pionierilor

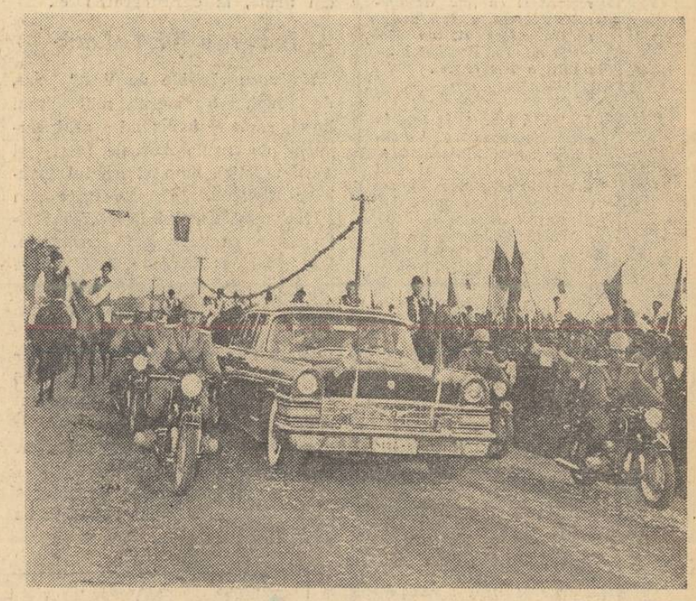

În a doua zi a vizitei oficiale pe care delegația de partid și guvernamentală sovietică în frunte cu tovarășul N. S. Hrușciov o face în țara noastră înalții oaspeți au vizitat gospodăria agricolă colectivă din satul Ceacu, regiunea București. La intrarea în sat, colectiviști călări, îmbrăcați în costume naționale, încadrează, asemeni unei gărzi de onoare, coloana, conducînd-o pînă la sediul gospodăriei. Aproape 20.000 de locuitori din Cuza-Vodă și din împrejurimi s-au adunat pentru a saluta pe oaspeți. Colectiviștii au arătat înalților oaspeți cum muncesc și cum trăiesc, le-au povestit cu însuflețire despre planurile pe care le au în ceea ce privește dezvoltarea gospodăriei.

DE PRETUTINDENI

CURIND va fi sărbătorit centenarul bibliotecii de stat „V. I. Lenin" din Moscova, care nu-şi are egal în lume în ceea ce priveşte numărul cititorilor. In prezent, biblioteca dispune de 22 săli de lectură cu 2230 de locuri, avînd 184.000 de cititori permanenţi. Fondul ei a crescut la impresionanta cifră de 22 milioane de cărţi, manuscrise rare, reviste şi colecţii de ziare. Clădirile bibliotecii ocupă un întreg cvartal. Intr-un viitor apropiat va începe construcţia unei noi clădiri pentru păstrarea cărţilor, întrucît biblioteca primeşte anual circa un milion de volume care ocupă 14 km de rafturi.

●

O INSTALAŢIE pentru liniştirea valurilor a fost construită de către inginerii din Moscova, spre a asigura constructorilor o muncă neîntreruptă pe şantierele din apropierea coastei sau la forările de petrol în mare. Aceasta este formată din ţevi plutitoare din ale căror părţi laterale ţîşneşte apă sub mare presiune. Cînd aceste ţîşnituri lovesc valurile, acestea se liniştesc. Cu ajutorul acestei instalaţii se creiază acum şi pe o mare furtunoasă, locuri liniştite, unde lucrul poate fi continuat nestingherit.

●

IN AJUNUL Jocurilor Olimpice de la Roma, televiziunea americană a organizat o serie de interviuri cu foşti campioni olimpici. Cînd Bob Morrow, triplu campion olimpic, a fost întrebat cum ar trebui răsplătiţi campionii olimpici, el a răspuns fără a sta mult pe gînduri: „Ar trebui scutiţi de impozite!" După cum se ştie, în antichitate învingătorii Jocurilor Olimpice se bucurau de acest privilegiu pînă la sfîrşitul vieţii lor.

●

„AJUTORUL" american ia uneori forme cel puţin ciudate. Recent, locuitorii din Vietnamul de sud au primit din partea organizaţiei americane „Alimente pentru lume", 48.000 de cutii cu tablete ce purtau denumirea enigmatică de „Metrecal". Oamenii s-au bucurat. Credeau că tabletele ar fi remedii pentru potolirea foamei. Curînd însă au încercat o amară deziluzie. Tabletele, indicate în cura de slăbire, erau remedii pentru păstrarea siluetei.

●

IN MAGAZINELE de specialitate din Uniunea Sovietică s-a pus în vînzare aeroionizatorul tip „GI-59", cu ajutorul căruia se tratează bronşita, guturaiul, astma sau hipertonia. Acest aparat, folosind un mic motor electric, pulverizează apa care se electrizează şi împreună cu aerul este eliminată printr-o duză. In fiecare secundă, aparatul degajă un miliard de particule tămăduitoare.

●

NIMENI în afară de Alberto Scorzani nu a reuşit ca în decurs de 90 de minute cît durează un meci de fotbal să piardă trei perechi de ochelari. Ochelari, fără de care arbitrul — căci Alberto Scorzani este arbitru

— nu vede nu numai poarta, dar nici măcar mingea. Prima pereche de ochelari a pierdut-o după 7 minute de joc. A doua pereche i-a dispărut cînd s-a ciocnit cu un jucător. Mai erau 10 minute pînă la fluierul final cînd arbitrul de tuşe i-a făcut ţăndări a treia pereche. Nemai avînd nici o pereche rezervă şi cu faţa desfigurată, Alberto a fost nevoit să recunoască că nu mai poate arbitra. Rezultatul întîlnirii a fost anulat.

●

LINGĂ localitatea Elp, în provincia olandeză Trondheim, pentru întîia oară în istoria arheologiei a fost dezgropat un întreg sat, datînd din epoca bronzului. Arheologii au scos la lumina zilei rămăşiţele a zece curţi ţărăneşti şi opt hambare. Construcţiile preistorice sînt, fiecare, lungi de 20—40 m. şi late de 6 metri.

●

LA O BIFURCARE de drumuri lîngă Miami, în S.U.A. s-au ciocnit două camioane. Cînd a purces să dreseze actele de contravenţie, reprezentantul legii a avut parte de o surpriză: cele două vehicule aparţineau aceleaşi întreprinderi agricole şi erau conduse de Edward şi Albert Haywood, fraţi gemeni.

●

IN MAREA NEAGRĂ există aproximativ 500.000 de delfini şi fiecare dintre ei mănîncă nu mai puţin de 5 kg. peşte în 24 de ore.

●

IN APROPIEREA polului frigului, pe cursul superior al rîului Indigirka, lîngă lacul Ali Hardah, se află un izvor termal. Temperatura apei acestui izvor este de +26° C.

FAPTE MICI DIN LUMEA MARE

Sentimente şi sentimente

Autorităţile din Germania occidentală se arată extrem de „atente" faţă de sentimentele nutrite de victimele fascismului, de cei ce au îndurat chinurile din lagărele de concentrare hitleriste. Un exemplu ne-a fost furnizat şi cu prilejul turnării unui film de către cunoscutul cineast italian Vittorio de Sica. In momentul de faţă, acesta turnează în Germania occidentală un film după piesa antifascistă „Sechestraţii din Altona", scrisă de Jean-Paul Sartre.

Iată însă că realizatorii filmului se văd puşi în imposibilitate de a-şi termina treburile din cauza obstrucţiei care li se face de către autorităţile de la Bonn. Este vorba de faptul că „ministerul" Afacerilor Interne al landului Saxonia inferioară a interzis lui Vittorio de Sica să filmeze în interiorul fostului lagăr de centrare de la Bergen-Belsen sub pretextul absurd al necesităţii „de a ţine seama de sentimentele rudelor victimelor" lagărelor de concentrare naziste.

Motivul invocat este cusut cu aţă albă. Unele ziare au luat atitudine împotriva celor ce ridică obstacole în calea realizatorilor acestui film antifascist. Ziarul „Die Deutsche Volkszeitung" apreciază „motivarea" autorităţilor ca fiind şubredă întrucît filmul are ca scop tocmai „să cinstească memoria victimelor rezistenţei împotriva lui Hitler şi să avertizeze împotriva repetării unor asemenea evenimente".

Un nou complot antibritanic la Pentagon

Cu cîteva săptămîni în urmă căpeteniile militare ale pactului C.E.N.T.O. (fostul pact de la Bagdad) au hotărît ca un general britanic să fie numit în fruntea statului-major al acestui bloc militar imperialist, pentru a îndeplini o funcţie asemănătoare cu cea a generalului Norstadt în cadrul N.A.T.O. Pentru acest post, cu asentimentul generalului Norstadt a fost desemnat generalul englez Charles Jones. Zis şi făcut. Nu mai rămînea decît ca acesta să fie uns în noua sa funcţie. Lucrurile nu au mers însă chiar atît de simplu. Pentagonul, într-o bună zi, nu s-a mai declarat de acord cu soluţia stabilită. Cercurile conducătoare de la Pentagon au început să murmure împotriva faptului că un post atît de important în ierarhia aţiţătorilor la război nu s-ar mai fi aflat în mîinile belicoşilor generali americani. Atunci au început să se desfăşoare aprige şi iscusite manevre de culise pentru a se împiedica realizarea hotărîrii anterioare.

Misiunea de a da atacul împotriva numirii generalului englez a fost atribuită unor sus-puşi ofiţeri fideli Pentagonului din Iran, Pakistan şi Turcia. Aceştia au dezlănţuit ofensiva cerută de cei de pe malul Potomacului şi au ţipat din tot sufletul că nu înţeleg să activeze decît sub comanda „priceputã" a unui general american...

Receptivi nevoie mare (de, cererea fusese prezentată de „majoritatea" membrilor blocului C.E.N.T.O.!) cei de la Pentagon au lăsat să se înţeleagă că doresc să se supună dorinţelor exprimate de cei numeroşi. Pentagonul a cerut în acelaşi timp şi Angliei să dea dovadă de „înţelegere".

Şi astfel se face că generalul Charles Jones a primit o comandă în Anglia!

Bătrînul Albion a fost nevoit să bată încă odată în retragere. Nu e nici pentru prima oară şi nici pentru ultima oară. Probabil însă că de pe urma unor asemenea întîmplări generalii englezi se aleg cel puţin cu îmbogăţirea cunoştinţelor în materia bătăliilor de culise.

Amintire

In ziua în care şi-a părăsit postul de prim-ministru al Franţei Michel Debre a primit un frumos cadou din partea foştilor săi colaboratori în guvern. Foştii miniştri i-au oferit o lampă din secolul XVII. Cu toţii şi-au dat asentimentul de a contribui la cumpărarea acestui cadou-amintire. Unul dintre ei a fost însărcinat cu strîngerea cotelor-părţi. Iată însă că deşi a trecut atîta timp de cînd Debre a plecat de la preşedinţia guvernului, cel ce a avansat suma necesară pentru obţinerea cadoului nu a reuşit încă să strîngă sumele de bani pe care i le datorează foştii săi colegi!

Scena de spectacol: strada. Publicul: trecători ocazionali. Salariul: pomana miloşilor. Iată la ce exhibiţii trebuie să se preteze doi acrobaţi şomeri din Londra, pentru a-şi asigura minimul de existenţă.

„Paradisul" din Indiile de Vest

Recent a fost anunţată oficial dizolvarea Federaţiei Indiilor de Vest — colonie britanică în America centrală. Este demn de relevat faptul că dizolvarea formală a acestei federaţii a intervenit la numai patru ani de la formarea ei. Mobilul dezintegrării îl constituie cererile tot mai insistente ale membrilor federaţiei de a li se acorda separat independenţa.

De fapt, soarta acestei federaţii, care se poate spune că s-a născut, de la bun început, moartă, a fost pecetluită încă în toamna anului trecut, cînd populaţia din insula Jamaica — cea mai mare din federaţie — a hotărît, printr-un referendum, să se desprindă din federaţie şi să obţină separat independenţa. Primul pas pe calea îndeplinirii voinţei clar exprimate a populaţiei de pe insula Jamaica, a fost făcut la începutul acestui an, prin desprinderea ei din federaţie. Pasul următor va fi făcut la 6 august a.c., cînd Jamaica urmează să devină un stat independent.

Exemplul Jamaicei a fost urmat apoi, nu după mult timp, de Trinidad şi Tobago — alte două mari insule din cadrul Federaţiei Indiilor de Vest, situate în arhipelagul Antilelor Mici — care s-au retras şi ele, de curînd, din federaţie şi care — aşa cum s-a anunţat zilele trecute — urmează să devină state independente la data de 31 august 1962. In ultima vreme, glasurile băştinaşilor care cereau ieşirea din această federaţie de tip neocolonialist răsunau tot mai puternic în toate insulele ce o compuneau, astfel încît colonialiştii englezi s-au văzut nevoiţi să consimtă, în cele din urmă, la dezintegrarea ei.

Eroarea lui Columb

Noţiunea „Indiile de Vest" are, de fapt, o sferă mult mai largă, ele incluzînd arhipelagurile de insule Antilele Mari şi Antilele Mici, cum şi grupul insulelor Bahama, dispuse toate în forma unui eventai în partea centrală a continentului american. Denumirea Indiilor de Vest îşi are originea în eroarea pe care a săvîrşit-o descoperitorul lor, marele navigator genovez Cristofor Columb în timpul primei sale călătorii spre Indii (3 august 1492—15 martie 1493). Traversînd Oceanul Atlantic şi ajungînd în regiunea acestor insule, el crezuse că a atins ţărmurile Indiei.

Majoritatea insulelor din Marea Caraibilor au fost apoi cotropite de colonialiştii spanioli.

Mai tîrziu, o mare parte dintre aceste insule au fost subjugate de colonialiştii englezi, francezi, olandezi şi nord-americani, care nu s-au lăsat cu nimic mai prejos decît confraţii lor întru crime şi jaf şi au continuat să „opereze" cu acelaş zel în conformitate cu „misiunea civilizatoare" a „stăpînilor albi".

Colonialiştii britanici au acaparat în America Centrală vaste teritorii, printre care şi un mare număr de insule, inclusiv aşa-numitele Indii de Vest.

Dispuse în trei grupuri de insule, aflate la o distanţă apreciabilă unele de altele (între Jamaica, în vest, şi Trinidad, în est, distanţa este de peste 1.000 de mile), Indiile de Vest cuprind, printre altele, teritoriile insulelor: Jamaica şi insulele din apropierea ei — Turks, Caicos şi Cayman —; Trinidad; Tobago; Barbados; Arhipelagul Windward — cu insulele Dominica, Grenada, Santa Lucia şi St. Vincent — şi arhipelagul Leeward — cu insulele Montserrat, Sant Cristopher — Newis, Antiqua şi Anquilla. Suprafaţa totală a teritoriilor acestor insule este de 20.202 kmp (de 12 ori mai mică decît cea a Marii Britanii), iar populaţia lor numără circa 3.500.000 de locuitori, în marea lor majoritate (85 la sută) negri — urmaşi ai sclavilor aduşi cu secole în urmă de către colonialiştii englezi — şi mulatri.

Toate aceste insule care compuneau aşa-numita Federaţie a Indiilor Occidentale dispun de imense bogăţii naturale.

Deşi dispun de mari şi variate bogăţii ale solului şi subsolului, economia insulelor care compuneau Federaţia Indiilor Occidentale a rămas într-o stare de accentuată înapoiere, dezvoltîndu-se în mod unilateral, în funcţie de interesele înguste şi meschine ale capitaliştilor străini, care le-au folosit îndeosebi ca surse de materii prime pentru industria din metropole. Din această cauză, singurele ramuri care s-au dezvoltat, într-o oarecare măsură, au fost cele ale industriei extractive şi uşoare.

Cea mai mare parte a bogăţiilor de pe insulele care compuneau Federaţia Indiilor de Vest, au fost acaparate de capitalul monopolist englez şi, într-o măsură, de monopolurile americane şi canadiene.

Oameni săraci într-o ţară bogată

Despre jaful la care sînt supuse teritoriile acestor insule, ca şi despre felul cum sînt „plătite" bogăţiile lor de către monopolurile capitaliste străine, vorbesc de la sine faptele. Astfel, de pildă, la fiecare cinci locuitori ai Indiilor de Vest, doi muncesc pentru unul din monopolurile străine amintite. Un alt exemplu şi mai elocvent: în anul 1957 Jamaica a primit pe tona de bauxită numai 10 şilingi, în timp ce preţul pe piaţa mondială era de 3 lire per tonă (o liră = 100 şilingi).

Ca urmare a jafului şi exploatării colonialiste, populaţia autohtonă trăieşte într-o neagră mizerie. Fiecare al treilea locuitor al Indiilor de Vest nu are existenţa asigurată nici măcar de azi pe mîine. Din cei aproximativ 3.500.000 de locuitori ai acestor insule aproximativ 500.000 sînt şomeri. Mii de ţărani lucrează pe plantaţiile de zahăr doar 6—20 de săptămîni pe an, fiind retribuiţi — pentru o muncă istovitoare ce durează din zori pînă în noapte — cu salarii de cîteva ori mai mici decît cele din metropolele imperialiste.

Pe teritoriul insulelor care au alcătuit Federaţia Indiilor de Vest au fost create numeroase baze militare, maritime şi aeriene, engleze şi americane, printre care cea mai importantă este amplasată la Chaguarramas în insula Trinidad şi aparţine Statelor Unite. Aceste „bastioane" ale „lumii libere" sînt menite să apere interesele colonialiştilor în Indiile de Vest şi, în general, în întreaga regiune a Mării Caraibilor.

Soarele libertăţii va răsări

Dar, vremurile cînd popoarelor li se putea impune rînduielile colonialiste prin forţa armelor şi a canonadelor imperialiste au apus pentru totdeauna. Avîntul de nestăvilit al puternicului val al mişcării de eliberare naţională a popoarelor subjugate de pe întregul glob pămîntesc a cuprins în tumultul său vijelios şi populaţia Indiilor de Vest, care a devenit tot mai activă în lupta pentru dobîndirea independenţei politice şi economice. Crearea Federaţiei Indiilor de Vest a fost tocmai un rezultat al creşterii luptei de eliberare naţională a popoarelor de pe aceste teritorii. Sub presiunea puternică a acestei mişcări, autorităţile colonialiste engleze au fost nevoite, la începutul anului 1958, să accepte crearea acestei federaţii, încercînd să-şi menţină poziţiile şi privilegiile prin această formă voalată a neocolonialismului. Guvernanţii englezi au refuzat însă, în mod categoric, să accepte programul prevăzut în preambulul proiectului de constituţie, elaborat de liderii locali, care prevedea, printre altele, ca federaţia să aibă un statut de dominion, iar în cadrul ei fiecare insulă să se autoadministreze, constituindu-se un organ legislativ unicameral, eligibil şi un consiliu de miniştri care să răspundă în faţa parlamentului federal. In locul unei astfel de constituţii, conformă cu interesele populaţiei autohtone, autorităţile britanice au dat Indiilor de Vest o „constituţie" care nu aducea nici o modificare rînduielilor colonialiste.

Consimţind la crearea Federaţiei Indiilor de Vest, colonialiştii britanici au sperat să-şi menţină, prin această nouă formă de colonialism, dominaţia asupra acestui „Paradis terestru", cum pe drept cuvînt l-au denumit spoliatorii lui.

Iluziile lor au fost însă spulberate odată cu dezintegrarea acestei „federaţii". Ceasul cînd zorii libertăţii vor poposi pe aceste minunate meleaguri nu este departe. Populaţia Indiilor de Vest va dobîndi în mod inevitabil adevărata independenţă.

Emilian GAINA

Billie Sol Estes şi predecesorii săi

Scandalul Billie Sol Estes în care sînt implicaţi pe lîngă „întreprinzătorul" businessman-escroc din Texas, numeroase oficialităţi din S.U.A. continuă să ţină afişul" atît în viaţa politică internă din Statele Unite, cît şi în presa americană. Deşi ancheta, întreprinsă de un subcomitet al Senatului, pentru a stabili influenţa exercitată de Estes în rîndul oficialităţilor din Washington, se desfăşoară cu uşile închise, opinia publică află mereu noi amănunte care fac ca scandalul să ia amploare.

După părerea unor „glasuri autorizate" care cunosc o serie de fapte date la iveală în cursul anchetei (pe lîngă subcomisia senatorială cazul Estes este anchetat de 75 de agenţi ai F.B.I.) cînd toate ţîţele deosebit de încîlcite ale escrocheriilor lui Estes vor ieşi la iveală, se va putea vorbi despre unul din cele mai mari scandaluri publice care au avut loc în Statele Unite în ultima jumătate de secol.

E drept că suma totală a fraudelor comise de Billie Sol Estes (cel puţin ceea ce se cunoaşte pînă în prezent) nu se ridică „decît" la circa 24 milioane de dolari, sumă ce pălieşte, desigur pe lîngă cele 500 milioane de dolari, „recordul" escrocheriilor care au făcut obiectul marilor scandaluri politico-financiare din S.U.A. în ultimele decenii. Dar în ce priveşte realităţile dezvăluite în cursul scandalului: corupţia, metodele necinstite prin care „se fac" averile în S.U.A. etc., scandalul Estes şi-a cîştigat fără îndoială „dreptul" de a figura pe lista marilor afaceri frauduloase intrate în istoria businessului american, mostre tipice ale modului de viaţă de dincolo de ocean.

Aşadar nu întîmplător „cazul Estes" reaminteşte presei din S.U.A. o serie de alte scandaluri de mari proporţii care, la vremea lor au stîrnit vîlvă, nu numai în Statele Unite, ci în întreaga lume.

„Wall Street Journal" de pildă, publică în legătură cu acest scandal o listă în care figurează cele mai mari cinci escrocherii cunoscute în S.U.A. între anii 1908 şi 1959. E vorba de (ziarul le publică în ordinea sumelor implicate) cazurile: Ivar Kreuger — 500 milioane dolari; „Teapot Dome" — 200 milioane dolari; Charles Ponzi — 15 milioane dolari; Lowell Birrell — 14 milioane dolari; F. Donald Coster — 8 milioane dolari. „Metodele prin care aceşti super-escroci au îmbrobodit publicul care nu bănuia nimic, precum şi pe unii bancheri — scrie „Wall Street Journal" — cuprind: deturnarea de fonduri de la companii existente legal şi plasarea lor în întreprinderi fictive; intrigi pentru aţîţarea dorinţei publicului de a se îmbogăţi uşor şi repede (dar din care se îmbogăţeau ei înşişi — n.r.) şi, în fine, mituirea unor funcţionari publici spre a obţine avantaje ilegale asupra concurenţilor".

Iată cîteva din faptele reamintite de „Wall Street Journal" în legătură cu faimoasele scandaluri financiare care au intrat în istoria S.U.A. din prima jumătate a secolului nostru.

Ivar Kreuger — „regele chibriturilor"

Atît în ce priveşte proporţiile, aria geografică, cît şi complexitatea operaţiunilor, probabil că nici o escrocherie din istorie nu se poate compara cu manevrele financiare ilicite ale lui Ivar Kreuger, de origină suedeză, supranumit şi „regele chibriturilor". Din 1917 pînă în anul 1932 cînd s-a sinucis, omul de finanţe de talie internaţională, care la un moment dat controla trei sferturi din producţia mondială de chibrituri, a încasat aproximativ 650 milioane dolari, în cea mai mare parte din vînzări de hîrtii de valoare. Deşi el a lăsat un activ de 200 milioane dolari, pretenţiile faţă de întreprinderile sale se ridicau la 1.168.000.000 dolari. După 13 ani de cercetări s-a stabilit că el a eludat de a plăti pe acţionari şi pe creditori pînă la concurenţa sumei de 500 milioane dolari.

Kreuger a fondat o întreprindere suedeză „Kreuger & Troll" în anul 1908 şi în decurs de trei ani a extins-o. In 1913 el a realizat fuzionarea a 10 întreprinderi mici pentru fabricarea chibriturilor, iar pentru ani mai tîrziu, prin extindere şi alte fuzionări el controla întreaga producţie de chibrituri a ţării.

In cursul anilor el a îngrămădit companie peste companie şi fonduri peste fonduri au curs în buzunarele sale prin procedura simplă de a le transfera în străinătate. De pildă, în 1923 o întreprindere pentru fabricarea chibriturilor pe care a fondat-o în statul Delawarre (S.U.A.) — „International Match Corp" — a avut un capital iniţial de 15 milioane. Kreuger, pe atunci preşedinte al acesteia, a încasat de fapt, 13 milioane dolari pretinzînd că-i defalchează pentru o companie din străinătate care s-a dovedit a fi fictivă şi i-a transferat în contul său personal de economii. Între 1923 şi 1932 „International Match Corp" a vîndut titluri în valoare de 148 milioane dolari şi Kreuger a transferat din aceştia 143.000.000 dolari în Europa.

Către anul 1930 „imperiul" său cuprindea 250 de fabrici de chibrituri în 37 de ţări. Kreuger împrumuta bani ţărilor sărace din Europa, primind în schimb monopolul asupra chibriturilor. El era în termeni amicali cu conducătorii politici din diferite ţări, printre care şi preşedintele Statelor Unite, Hoover, şi era în general considerat ca unul din cei mai importanţi oameni de finanţe din lume.

Acţionarii nu bănuiau la început nimic fiindcă Kreuger le plătea dividendele din capitaluri ce le achiziţiona emiţînd mereu diferite acţiuni noi. Dar dacă capitalul său s-a menţinut relativ bine la începutul marii crize economice din 1929, ulterior el a fost nevoit să facă faţă unor greutăţi mai ales în ce priveşte obţinerea fondurilor pentru a-şi camufla furturile. Astfel el s-a declarat în 1931 de acord cu una din companiile sale „L. M. Ericsson Telephone Co" din Suedia să fuzioneze cu firma „International Telephone and Telegraph Corp" din New York, aceasta din urmă plătind o sumă preliminară de 11 milioane dolari. Cîteva luni mai tîrziu, „International Telephone and Telegraph Corp" descoperind că o mare parte din informaţiile date de Kreuger cu privire la „Ericsson" erau false, a încercat să anuleze fuzionarea şi a cerut restituirea celor 11 milioane de dolari. Dar Kreuger apucase să cheltuiască acest fond pentru acoperirea altor operaţiuni financiare frauduloase ale sale. In ultimele luni, înaintea prăbuşirii imperiului său, el a pierdut aproximativ 50 milioane de dolari la bursa de valori în încercarea de a se reface. De asemenea, el a falsificat personal acţiuni ale guvernului italian în valoare de 142 milioane dolari, pe care intenţiona apoi să le folosească pentru crearea de noi fonduri. Cînd escrocheriile sale au ieşit la iveală, „regele chibriturilor" s-a sinucis.

Afacerea „Teapot Dome"

In ce priveşte scandalurile la înalt nivel guvernamental, afacerea „Teapot Dome" nu are pereche pînă în prezent în istoria S.U.A. şi rămîne pînă în ziua de azi sinonimul pentru şantaj şi malversaţiuni în administraţia publică.

Scandalul care a început, în vara anului 1923 a dus la demisia a trei membri din cabinetul preşedintelui S.U.A., Harding.

Figurile centrale ale scandalului au fost Albert B. Fall, ministrul de interne şi doi magnaţi ai industriei americane a petrolului: Harry F. Sinclair şi Edward L. Doheny. Toţi trei au fost daţi în judecată fiind acuzaţi de conspiraţia criminală de a fi transferat terenuri petrolifere din proprietatea Statelor Unite, unor companii controlate de către cei doi magnaţi. Toţi au fost achitaţi de acuzaţia de conspiraţie. Dl. Fall a executat un scurt termen de închisoare pe baza acuzaţiei de mituire a juriului şi pentru luare de mită. S-a afirmat că el acceptase 100.000 de dolari de la Doheny şi 300.000 dolari, plus alte favoruri, de la Sinclair. Era vorba de două teritorii petrolifere aparţinînd marinei Statelor Unite: aşa-numita regiune Teapot Dome din statul Wyoming şi teritoriul Elk Hills din California. In schimbul concesionării acestor terenuri evaluate de către magnaţii petrolului la 200 milioane dolari, marina Statelor Unite urma să obţină cîteva vase petroliere. S-a dezvăluit că ministrul de interne, Fall, care concesionase în secret regiunea Elk Hills concernului Doheny şi teritoriul Teapot Dome concernului Sinclair, a insistat personal, cu cîtva timp înainte, pe lîngă preşedintele S.U.A., Harding, ca acesta să ordone transferarea respectivelor terenuri petrolifere ale marinei sub controlul Ministerului de Interne.

F. Donald Coster

F. Donald Coster, al cărui nume adevărat era Philip Musica, a încasat aproximativ trei milioane dolari creînd dintr-o companie fictivă o companie foarte „reală" de producţie de medicamente: „McKesson and Robins", al cărui preşedinte era el. Alte „escapade" ilicite au rotunjit încasările sale ilegale pînă la aproximativ 8 milioane dolari.

Înainte de hotiile sale în stil mare, Coster a acumulat „experienţă" prin practici ca de pildă sustragerea de la taxe vamale la import de brînzeturi sau împrumutînd bani de la bănci pe bază de titluri false. In perioada interdicţiei băuturilor spirtoase, în S.U.A., sub pretextul conducerii unei întreprinderi care producea o loţiune împotriva mătreţii, el şi-a procurat alcool denaturat prin comenzi fictive şi l-a trecut mai departe unor vînzători de băuturi spirtoase de contrabandă.

Fiind înarmat cu capitalul de un milion dolari, el a cumpărat controlul firmei „McKesson and Robins" în 1926.

O parte a firmei se ocupa realmente de fabricarea unor produse farmaceutice.

In cadrul urzelilor sale se indicau nume fictive ale unor întreprinderi cărora el pretindea că le vinde substanţe farmaceutice neprelucrate, iar Coster dispunea de un frate al său, care folosea un secretar şi şapte dactilografe spre a trimite scrisori secţiei sale inexistente. De asemenea el a falsificat personal acţiuni ale guvernului italian în valoare de 142 milioane dolari, pe care intenţiona apoi să le folosească pentru crearea de noi fonduri. Cînd escrocheriile sale au ieşit la iveală, „regele chibriturilor" s-a sinucis.

Afacerea „Teapot Dome"

In ce priveşte scandalurile la înalt nivel guvernamental, afacerea „Teapot Dome" nu are pereche pînă în prezent în istoria S.U.A. şi rămîne pînă în ziua de azi sinonimul pentru şantaj şi malversaţiuni în administraţia publică.

Scandalul care a început, în vara anului 1923 a dus la demisia a trei membri din cabinetul preşedintelui S.U.A., Harding.

Figurile centrale ale scandalului au fost Albert B. Fall, ministrul de interne şi doi magnaţi ai industriei americane a petrolului: Harry F. Sinclair şi Edward L. Doheny. Toţi trei au fost daţi în judecată fiind acuzaţi de conspiraţia criminală de a fi transferat terenuri petrolifere din proprietatea Statelor Unite, unor companii controlate de către cei doi magnaţi. Toţi au fost achitaţi de acuzaţia de conspiraţie. Dl. Fall a executat un scurt termen de închisoare pe baza acuzaţiei de mituire a juriului şi pentru luare de mită. S-a afirmat că el acceptase 100.000 de dolari de la Doheny şi 300.000 dolari, plus alte favoruri, de la Sinclair. Era vorba de două teritorii petrolifere aparţinînd marinei Statelor Unite: aşa-numita regiune Teapot Dome din statul Wyoming şi teritoriul Elk Hills din California. In schimbul concesionării acestor terenuri evaluate de către magnaţii petrolului la 200 milioane dolari, marina Statelor Unite urma să obţină cîteva vase petroliere. S-a dezvăluit că ministrul de interne, Fall, care concesionase în secret regiunea Elk Hills concernului Doheny şi teritoriul Teapot Dome concernului Sinclair, a insistat personal, cu cîtva timp înainte, pe lîngă preşedintele S.U.A., Harding, ca acesta să ordone transferarea respectivelor terenuri petrolifere ale marinei sub controlul Ministerului de Interne.

F. Donald Coster

F. Donald Coster, al cărui nume adevărat era Philip Musica, a încasat aproximativ trei milioane dolari creînd dintr-o companie fictivă o companie foarte „reală" de producţie de medicamente: „McKesson and Robins", al cărui preşedinte era el. Alte „escapade" ilicite au rotunjit încasările sale ilegale pînă la aproximativ 8 milioane dolari.

Înainte de hotiile sale în stil mare, Coster a acumulat „experienţă" prin practici ca de pildă sustragerea de la taxe vamale la import de brînzeturi sau împrumutînd bani de la bănci pe bază de titluri false. In perioada interdicţiei băuturilor spirtoase, în S.U.A., sub pretextul conducerii unei întreprinderi care producea o loţiune împotriva mătreţii, el şi-a procurat alcool denaturat prin comenzi fictive şi l-a trecut mai departe unor vînzători de băuturi spirtoase de contrabandă.

Fiind înarmat cu capitalul de un milion dolari, el a cumpărat controlul firmei „McKesson and Robins" în 1926.

O parte a firmei se ocupa realmente de fabricarea unor produse farmaceutice.

In cadrul urzelilor sale se indicau nume fictive ale unor întreprinderi cărora el pretindea că le vinde substanţe farmaceutice neprelucrate, iar Coster dispunea de un frate al său, care folosea un secretar şi şapte dactilografe spre a trimite scrisori secţiei sale inexistente. De

Charles Ponzi

Una din escrocheriile cele mai de mult cunoscute este aceea de a plăti dividende sau dobînzi importante celor care au investit bani la început, cu banii celor ce au investit mai tîrziu şi de a renunţa la orice alte operaţiuni comerciale. La ea a recurs în anii de după 1920 Charles Ponzi. El a încasat aproximativ 15 milioane dolari în mai puţin de un an, pe baza unei simple promisiuni de a îmbogăţi pe locuitorii oraşului Boston. El a reuşit să înşele un mare număr de oameni prin renumita promisiune: primiţi înapoi 50 la sută din banii dv. în 45 de zile; dublul banilor dv. în 90 de zile.

Pe cînd era un mic funcţionar la o firmă de export Charles Ponzi, de origină italian a observat că un cupon cuprinzînd un răspuns prin poştă, cumpărat în Spania pentru un cent putea fi răscumpărat în Statele Unite pentru 5 cenţi. Ponzi a observat că el poate transforma în numerar aceste cupoane, menite să servească drept scrisori timbrate de răspuns, atunci cînd trimitătorul unei scrisori voia un răspuns. El a împrumutat 250 de dolari de la prieteni şi în cîteva zile le-a returnat acelora 375 de dolari, escrocheria prinzînd aşadar. Cursul natural al unor astfel de posibilităţi rapide de investiţii a fost menţinut de agenţi angajaţi care făceau publicitate. In primăvara anului 1920 el încasa cîteodată chiar pînă la 250.000 de dolari zilnic de la persoane foarte doritoare să facă investiţii. In mai puţin de un an el a adunat 15 milioane dolari şi a devenit una din cele mai binecunoscute figuri financiare din ţară.

Afacerile lui Ponzi cu cupoane poştale au durat numai un timp scurt şi sumele încasate nu au fost mari. Era mai simplu de a plăti pe cei care au făcut investiţii mai înainte din fondurile celor care au făcut investiţii mai tîrziu. In curs de cîteva luni el a schimbat postul de mic funcţionar pentru o moşie pentru a cărei înzestrare el a cheltuit 500.000 dolari, o limuzină albastră şi o pivniţă cu vinuri fine. De asemenea el a cumpărat firma de comisioane la care lucrase înainte cu trei ani ca mic funcţionar. Ponzi a acumulat în numai cîteva luni aproape 15 milioane dolari. In luna august poliţia din Montreal l-a identificat ca pe un fost condamnat pentru acuzarea de a fi comis falsuri, iar autorităţile americane l-au arestat la cîtva timp după aceea.

După descoperirea escrocheriei Ponzi a fost dat în judecată pentru 86 de capete de acuzare şi condamnat la închisoare unde a stat timp de 10 ani.

Din cele de mai sus se vede că Billie Sol Estes nu este un „original" în meseria sa.

Climatul propice unor escrocherii, al atmosferei în care se desfăşoară marele business din S.U.A. ca şi coruptibilitatea unor cercuri oficiale din Washington i-au creat posibilităţi de a intra în „istoria" scandalurilor financiare din Statele Unite alături de „celebrii" săi predecesori.

Pentru a se asigura împotriva căderilor acţiunilor la bursă, tot mai mulţi milionari americani îşi investesc capitalurile în tablouri.

— Domnule, a căzut... şi tabloul!

Desen de Cik DAMADIAN

„SUBIECT DE AUR"

Eram trei gazetari: un sovietic și doi romîni. Ideea de a ne întîlni cu plutașii aparținea colegului sovietic Aleksei Vasilievici Grebnev. Poposisem cu el pe plaiurile moldovene. Își strîngea material documentar pentru alcătuirea unei cărți despre țara noastră. Încă la plecarea din București ne-a spus că ar dori să se întîlnească cu un „plutagon" care știe să povestească la fel ca Creangă și cunoaște bine atît trecutul cît și prezentul văii Bistriței.

— O astfel de întîlnire ar fi pentru mine un „zolotoi sujet", un „subiect de aur" își împărtășea gîndurile Aleksei Vasilievici. În viață, fiecare lucru își are „cheia" lui. În cartea mea despre Romînia, „cheia" capitolului consacrat transformărilor din această parte a Romîniei trebuie să fie convorbirea cu un bătrîn plutaș. Mărturia unui astfel de om despre ceea ce a fost valea Bistriței în trecut, despre ceea ce este ea astăzi, despre felul cum înnoirile de aici au îmbogățit viața populației, ar constitui unul din cele mai convingătoare documente. De aceea țin neapărat să mă întîlnesc cu un plutaș.

Dar într-o regiune industrială ca Bacăul, care asigură astăzi, în numai șase săptămîni, întreaga producție industrială pe care o dădeau în 1938 toate cele trei județe incluse în ea, foarte greu poți da de urmele vreunui plutaș. Pe ei trebuie să-i cauți azi în rîndul constructorilor de hidrocentrale, al lucrătorilor de la combinatele din Săvinești, Roznov, Borzești, al metalurgiștilor și petroliștilor. De aceea și noi n-am putut găsi un plutaș, ci un fost plutaș, chiar pe acela care a condus ultima plută pe Bistrița la vale, înainte de ridicarea barajului de la Bicaz, vestitul Nicolae Drăgușanu.

Mai mult înalt decît scund și destul de înaintat în ani, Nicolae Drăgușanu are o față colțuroasă de parcă ar fi fost dăltuită din piatra de granit a Ceahlăului. Capul îi era acoperit de o pălărie verde din acelea pe care le poartă îndeosebi pădurarii și vînătorii. Nelipsita tașcă de piele prinsă în curele ce-i atîrnau de-a curmezișul pieptului, bocancii de munte, pantalonii bufanți întregeau ținuta acestui fost plutaș pe apele Bistriței învolburate.

Povestea rar, cu un anumit farmec în vorbire și se ferea să scoată pe prim plan niscaiva fapte de eroism de-ale sale, care ar fi putut fi interpretate ca laudă de sine. Își povestea viața solemn și emoționat.

S-a născut în urmă cu cincizeci și șase de ani într-un sat cu numele de Secu și a învățat meseria de plutaș de la tatăl său.

Avea doisprezece ani, cînd a început să lucreze pe plută ca ajutor al tatălui său, iar de la acea vîrstă și pînă în urmă cu trei ani — timp de peste patruzeci de ani — Nicolae Drăgușanu n-a lăsat din mînă cîrma plutei.

Cînd povestește, Drăgușanu își împarte viața în două: pînă la 23 August 1944 și de atunci încoace. Amintirile vieții trăite înainte de eliberare îi sînt încă destul de proaspete.

Fostul plutaș își amintește bunăoară de ceea ce însemna pentru oameni ca el — în timpul stăpînirii burgheze — un drum cu pluta. Mănunchiul de bușteni plutitori se formau tocmai la capătul de miazănoapte al țării, la Vatra Dornei. De aici plutele coborau la vale pînă la Galați, cale de patru sute de kilometri, unde ajungeau peste trei săptămîni. Pe drum, noaptea trăgeau la mal, aprindeau un foc și dormeau pe malul rîului. La Galați, plutașii predau lemnul care nu era al lor și se întorceau înapoi. Drumul îl făceau cînd pe jos, cînd cu căruțele. Tîrziu de tot li s-a permis să se întoarcă cu vagoanele de vite.

— În timpul călătoriei de trei săptămîni nu prea mîncam — spune fostul plutaș. Din puținul ce-l aveam pe lîngă gospodărie, ne luam cu noi drept merinde: cincisprezece kile de făină de mălai, două-trei kile de brînză, ceapă, zarzavaturi, iar pe drum cumpăram și ceva carne, dacă — bineînțeles — găseam.

De la Dorna și pînă la Bacău. apele Bistriței fiind iuți, trebuia să fim numai ochi și urechi. De aceea, pînă la Bacău nici nu ne gîndeam să fierbem ceva în ceaun. Gustam numai mîncăruri reci.

Drăgușanu s-a oprit din vorbire încercînd parcă să-și amintească de vreun alt fapt îndepărtat. Pleacă capul de parcă l-ar fi obosit toate aceste grele aduceri aminte. De odată se cutremură, ca pentru a alunga o nălucă și privind vesel spre noi, izbucnește:

— Ei, dar ce-a fost rău s-a dus. Morții cu morții și viii cu viii. Mă simt astăzi un alt om, după cum alta este și fața regiunii noastre a Bacăului.

Și fostul plutaș face comparații, raportînd toate schimbările la situația familiei lui.

— Părinții mei au avut șapte copii: trei fete și patru băieți. Toate surorile au rămas țărănci simple, s-au măritat după oameni nevoiași ca ele. Din cei patru frați, trei ne-am făcut plutași. Mai mult nu puteam visa.

Eu am cinci copii și cînd mă uit la ei îmi crește inima de bucurie. Codrina, fata mea cea mai mare, a devenit educatoare. Cealaltă fată, Nicoleta, a învățat și ea ceva carte, iar astăzi este dactilografă. Gavrilă este sudor, Mihai a devenit electrician auto și șofer iar Petru a ajuns electrician auto și... fotbalist. Acum își face serviciul militar.

Drăgușanu ține să amintească și despre cele petrecute cu el personal, după 23 August 1944 cînd „a început altă viață de plutaș".

În ajutorul plutașilor au venit tractoarele Kirov, mașinile de intervenție care însoțeau plutele pe malul apei și dădeau ajutor la nevoie. Pentru plutași, la Piatra Neamț și în alte locuri de popas, s-a organizat o cantină cu mîncare caldă. Li s-a pus la dispoziție echipament de protecție, mantale și cisme de cauciuc, au crescut salariile lor, grija pentru sănătatea lor. Însuși Drăgușanu a fost trimis să-și facă concediul de odihnă la Herculane.

La începutul construcției barajului, cînd s-a pus problema strămutării satelor de pe locul unde astăzi se află lacul de acumulare, Drăgușanu a fost printre primii care s-a mutat în altă parte, înțelegînd însemnătatea marilor prefaceri din Valea Bistriței.

Vedeți dv., spune el — oamenilor le venea destul de greu să se mute. Erau legați de satele în care s-au născut și au trăit. În afară de aceasta, nici nu prea le venea să creadă c-o să se ridice Hidrocentrală, lacul de acumulare. Erau și din aceia care susțineau că sînt în stare să bea toată apa din lacul care era vorba să se facă. Astăzi însă, ei văd lacul acesta, cu o suprafață de 440 kilometri pătrați și cu un volum de 1.330 milioane de metri cubi de apă, pe care nici Setilă, cel din poveste, n-ar fi în stare să o înghită.

Drăgușanu este astăzi un bicăzan sută-n sută! Cu cei 80.000 de lei pe care i-a primit din partea statului, la strămutare, și-a ridicat la Bicaz o casă nouă și frumoasă, cu grădină și pomi.

— În august 1959 am condus ultima plută pe Bistrița, la vale de Bicaz. Vă spun drept, mă bucura acest lucru, dar mă și întrista. Parcă plîngea inima în mine, plîngea după apă, după muzica ei. O viață întreagă am fost plutaș și acum deodată trebuia să renunț la plută... Noroc de mine, că am primit servici tot pe apă. Sînt șef de sector la rampa de descărcare a plutelor de pe lacul de acumulare. Cum s-ar zice, lucrez tot într-o meserie apropiată de cea a plutăritului...

Tot vorbind despre munca lui, Nicolae Drăgușanu bagă mîna în buzunar, scoate portofelul și din el o poză. Ne uităm la ea. Înfățișează un pod de plute peste lacul de acumulare. O întoarcem pe dos și citim explicația scrisă de mîna de plutaș a lui Drăgușanu:

„Inovația mea. Podul în lungime de 460 m.l. l-am construit în opt zile. A fost dat în folosință azi 1 octombrie 1960".

Deasupra acestei explicații, o mînă mai obișnuită cu scrisul a dat un titlu: „Podul lui N. Drăgușanu peste lacul Bicaz".

Ne interesăm de povestea acestui pod și aflăm că atunci cînd se construia șoseaua peste baraj se punea problema traversării lacului de către camioanele care transportau balast. Ideea și construcția unui pod de plute îi aparținea lui Drăgușanu. Podul a fost folosit cu bune rezultate un an de zile, după care a fost desfăcut.

— Ce mai la deal la vale, intervine Drăgușanu. Am făcut și eu atît cît m-am priceput.

Multe a povestit acest fost plutaș. Și-n vorbele lui vedeam istoria oamenilor, a întregii regiuni a Bacăului ridicată astăzi în rîndul ținuturilor fruntașe ale țării. Ziaristul sovietic umpluse un caiet întreg de însemnări. La despărțire l-am întrebat pe Aleksei Vasilievici:

— Subiect de aur?

— Da, dar nu numai Drăgușanu... Întreaga regiune și întreaga voastră țară, cu marile ei prefaceri, reprezintă pentru cei ce vor să scrie despre ea un „zolotoi sujet"... Iar nouă, oamenilor sovietici, prieteni ai Romîniei populare, acest lucru ne umple inimile de bucurie.

Vasile INOAN

LINIORII

La volanul I.M.G.-ului, Ghiță Badea face adevărate demonstrații de virtuozitate încercînd să strecoare micuța mașină prin încîlceala circulației.

— *Așa-i pînă la Bragadiru* — își exprimă el năduful. Și explicativ ca un ghid:

— *E acolo o carieră de nisip. Dacă vrei să ai măsura ritmului construcțiilor bucureștene plimbă-te într-o dimineață pe porțiunea asta de șosea. Șiruri de camioane pe dreapta — goale —, șiruri pe stînga — pline.*

Brusc își amintește că-i stăpînul unui volan și ca atare, vanitos:

— *Și eu trebuie să merg cu viteza asta de melc, nu cu d-aia de a noastră, a șoferilor...*

O oră mai tîrziu — după ce trecînd de Bragadiru și avînd șoseaua liberă a putut să-și valorifice din plin virtuțile — nea Ghiță avea să fie iar supărat. Din șoseaua principală, asfaltată, șoferul a cotit spre dreapta pe un drum „județean", spre Clejani. De la primii metri roțile au început să se împlenticească în gropile, una mai adîncă decît alta care presărau drumul. A fost un mare noroc pentru gospodarii raionului că n-au stat pe banchetă, alături de nea Ghiță cît a durat drumul pînă la Clejani...

La marginea satului, nea Ghiță a oprit I.M.G.-ul lîngă un grup de oameni. Însoțitorul nostru, Gh. Stoenescu, coordonator în cadrul sectorului I, ni-l prezintă pe maistrul de lucrări, Costică Niculescu. Acesta e un bărbat potrivit de statură, cam la 40 de ani și negricios ca un proaspăt întors de la mare. Prezența reporterului nu-i stimulează dorința de laudă și de aceea caută subiecte de discuție lăturalnice. Ne întreabă cum am călătorit pînă acolo — întrebare inutilă de-altfel după felul cum sîntem pudrați cu praf — ne îmbie cu apă rece de puț, iar în final ne arată și o fotografie a fiului său, student. Cînd trebuie să vorbească despre sine, ridică brațele a neputință.

— Ce să vă spun? Punem stîlpi. Altceva...

Își părăsește însă repede rezerva cînd îi zgîndărim cunoștințele tehnice.

— Aveți telefon acasă? Și claritatea convorbirilor cum e? Bună? Cînd din 100 de cuvinte, șaptezeci sînt inteligibile, circuitul e bun. Dacă am să-ți spun că aici la Clejani noi schimbăm circuitele ai să înțelegi ce rău se auzea. E și firesc, Instalația e veche, din 1935—36 nu s-a mai schimbat. Stîlpii au putrezit...

Părăsește domeniul tehnicii în favoarea meteorologiei.

— Știi dumneata ce regiune e asta? Acum e cald, bine. Dar iarna... Viscole puternice, vînt, zăpadă, dar mai ales polei. Se așterne poleiul pe firele telefonice și le rupe. Fii acum dumneata atent la vechea linie, cea pe care o înlocuim. Uită-te și la stîlpii noi. Distanța dintre ei este mai mică. Firele sînt solicitate mai puțin, defectele mai puține. Iată încă un aspect al muncii noastre. Mai sînt și altele.

Maistrul Niculescu îmi face o scurtă prelegere de politică curentă.

— Înlocuind vechile circuite telefonice, mărim totodată numărul lor, de la trei la cinci. Colectivizarea agriculturii a ridicat noi probleme, a crescut numărul convorbirilor telefonice. Tot mai multe sate, unele uitate cîndva, în această întinsă cîmpie a Bărăganului, intră în sfera interesului economic, politic, social, pe plan republican. Cine vorbea înainte vreme la telefon la sate? Iar astăzi? Hai să numărăm: Sfatul, gospodăria, spitalul, căminul cultural, cooperativa, școala. Într-un apropiat viitor nici cinci circuite nu vor mai fi de-ajuns.

Își termină explicațiile și se dedică controlului lucrului. În jurul lui, muncitorii — divizați pe echipe — își văd de treabă. Unii carbonizează acele porțiuni ale stîlpilor care intră în pămînt, alții sapă gropi, iar liniorii, susținuți în ghiare de oțel și chingi de protecție, instalează cu grijă circuitele pe stîlpii de-acum fixați la locurile lor.

Mîna maistrului descrie un cerc larg:

— Asta e munca noastră!

★

În completarea acestui reportaj ar trebui scris despre întreprinderea „Teleconstrucția", din cadrul Ministerului Transportului și Telecomunicațiilor. Această întreprindere ocupă un etaj într-o modernă clădire bucureșteană, e împărțită pe sectoare de activitate iar majoritatea salariaților ei vin prin București la cîteva luni odată. Îi întîlnești cu deosebire prin marile și micile orașe ale țării instalînd centrale telefonice automate (o centrală manuală servește circa 500 de abonați iar una automată, practic, un număr nelimitat), montînd linii telefonice subterane pe cablu, modernizînd trasee (cînd s-a asfaltat șoseaua Pitești — Sibiu, echipa maistrului Dumitru Teodorescu a lucrat la refacerea liniei telefonice pe un traseu dificil, traversînd Oltul și munții cu grijă pentru păstrarea și repararea vechilor circuite telefonice — uneori deranjate de exploziile care lărgeau șoseaua — pînă la darea în funcțiune a noi linii), sau făcînd reparații capitale altora, radioficînd orașele sau înălțînd stații releu pentru televiziune. Se gîndește pe socoteala acestor oameni care ar refuza bilete de odihnă la mare sau la munte: „Litoralul? Nu l-am „cablat" astă vară de la Mamaia pînă la Tuzla? Valea Prahovei? N-am reparat circuitele? Dați altora biletele, unora care nu călătoresc atît".

...Așa sînt liniorii, cei pe care-i zărim uneori, din goana trenului, agățați în ghiare de oțel pe stîlpii telefonici, reparînd, modificînd, pentru ca oricare din noi să poată duce liniștiți receptorul la ureche și să înțeleagă, minimum șaptezeci de cuvinte din o sută...

I. DELEANU

Dans popular executat de Ansamblul de Cîntece și Dansuri al Forțelor Armate ale R.P.R.

MORAVURI ȘI NĂRAVURI

Încercarea răbdării

— Fantastic! Aveți un corp de manechin. Vă mărturisesc sincer că n-am avut de multe ori în viață ocazia să tai după asemenea măsuri. Felicitările mele, am să vă fac un costum de reclamă. Va să zică, azi sîntem... luni în 2 aprilie... Veniți lunea viitoare. Vă salut cu respect!

LUNI 9 APRILIE.

— Bine că ați venit, vă așteptam cu nerăbdare. Nu, nu vă dezbrăcați... știți, am avut un adevărat război cu colegii de atelier, pe onoarea mea, spuneau că asemenea măsură perfect proporționată nu există și că am luat cu măsura greșit. De aceea n-am avut curaj să intru în material pînă ce nu vă mai iau odată măsurile... Fantastic, sînteți cu adevărat perfect... manechin, domnule, ce mai tura vura. Așa dar, azi sîntem luni 9... lunea viitoare încercați să treceți pe la noi. Vă salut cu respect!

LUNI 16 APRILIE.

— Dumneavoastră? A, da! Costumul de vară... manechinul... un moment. Da, am tăiat materialul, dar nu l-am asamblat. Așa încît azi sîntem în 16.. lunea viitoare, dacă vreți să încercați. Vă salut cu respect!

LUNI 23 APRILIE.

— Bună ziua, luați loc vă rog. Într-o clipă facem proba. Tovarășe, adu-mi te rog haina bej de la mine și spune-i lui Vasile c-a venit... Dacă vreți să vă scoateți haina... așa. Ei, ce spui, Vasile, ziceai că așa și pe dincolo, poftim în carne și oase. Dacă vreți să ridicați mîna puțin, mulțumesc. Nene Gică, bine c-ai venit, uite dumnealui este cu măsura perfectă... întoarceți-vă cu spatele, mulțumesc. Mai poftiți lunea viitoare la probă și să-l purtați sănătos.

LUNI 30 APRILIE.

„I N V E N T A R!"

LUNI 7 MAI.

— Vă salut cu respect. Este aproape gata, dar nu-l puteți proba. Știți, băieții, după ce v-au văzut pe dumneavoastră, mi-au propus unele modificări care sînt sigur c-or să vă placă și l-am desfăcut. Încercați cînd aveți timp, dar nu mai devreme de lunea viitoare.

LUNI 14 MAI.

— Bună seara. Eu sînt Vasile, meșter aici. Colegul meu lipsește, dar nu-i nimic, vă fac eu proba. Dacă vreți să vă îmbrăcați. Da, este mult prea lungă, trebuie scurtată. Nu, nu protestați, vă rog, așa se poartă și-apoi la un corp ca al dumneavoastră ar fi și păcat să nu vă faceți un costum cu o tăietură modernă. O să iasă un costum de reclamă, îl încheiem în față cu doi nasturi, perfect. Treceți luni și cred că puteți să-l ridicați.

LUNI 21 MAI.

— Știți, tovarășul Vasile a plecat în concediu și costumul a rămas încuiat în dulapul lui... Nu, nu putem să forțăm dulapul. Nu trebuie să fiți îngrijorat își face un tratament de 21 de zile la Sovata și se întoarce. Vă salut cu respect.

LUNI 11 IUNIE

— Vă rog să vă îmbrăcați... Știți, Vasile v-a trimis complimente de la... Spuneți sincer, dumneavoastră vă place? Nici mie. La un corp ca al dumneavoastră nu e nevoie de nici un fel de artificii, să vă maimuțăriți după toanele modei. Tăietura clasică, cu trei nasturi și gata. Veniți lunea viitoare și am să încerc să-l refac.

LUNI 18 IUNIE.

— Din păcate nu se mai poate face nimic. O să-l purtați și așa, că nu vă vine prea rău. Un corp ca al dumneavoastră...

*

Pînă aici i-a fost dat să reziste. Corpul perfect a smuls costumul din mîna meșterului, a smuls condica de reclamații și sugestii din cui, a smuls ușa din țîțîni și s-a dus.

*

SÎMBĂTĂ 23 IUNIE.

„A n u n ț:

Începînd de luni 25 iunie în unitatea noastră lucrează noi meșteri!"

Mircea ALBULESCU

PE MERIDIANELE GLOBULUI

La Cannes — printre cineaștii lumii

ÎNSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE

Gopo îmi închise imperativ blocul de schițe pe care-l țineam pe genunchi și-mi făcu semn să privesc în jos. Prin ferăstruica avionului, de la 1.000 de metri înălțime, Coasta de Azur oferea într-adevăr un spectacol de o rară frumusețe. Pe fundalul de decor, de un albastru argintiu, în care parcă Marea Mediterană se unea cu cerul, se contura linia verde a litoralului. De sus, palmierii păreau simple fire de iarbă, iar marile hoteluri, albe cutii de chibrituri. În fața lor, aproape de țărm, o adevărată salbă de vaporașe, desigur iachturi și ambarcațiuni de excursie... Nu! Cîteva secunde mai apoi, cînd avionul nostru își termina „turul de onoare" și cobora lin spre Nisa, micuțele și inofensivele iachturi își luau ca prin farmec adevărata lor înfățișare. Distingeam acum bine siluetele masive ale unor vase de război, crucișătoare și portavioane, la bordul cărora flutura drapelul american!...

În drum spre orașul Festivalului

Cînd am coborît din avion, instinctiv am privit la ceas: era abia ora 5 după amiază. Luasem micul dejun la București în dimineața aceleași zile, 8 mai. Peste cîteva minute, o elegantă limuzină ducea în viteză delegația cineaștilor romîni spre Cannes, locul de întîlnire al participanților la cel de al XV-lea Festival internațional al filmului. Era o zi splendidă de primăvară. Autostrada ce se întindea dealungul litoralului era mărginită de partea cealaltă de vile cochete, împodobite cu ghirlande de trandafiri agățători. Curios, toate păreau pustii. Și chiar așa erau în realitate! Ne-a confirmat-o șoferul și ne-a dat și explicația: toate casele, toate vilele erau rezervate pentru vizitatorii din alte țări, care în momentul acela se aflau cu toții la Cannes, atrași de mirajul Festivalului.

Eram grăbiți. Chiar în după amiaza aceleași zile doream să fim prezenți în Palatul Festivalului la premiera filmului cehoslovac „Omul primului secol". Am întrebat dacă vom putea ajunge la timp.

— Se poate, dar trebuie să luăm alt drum, mai scurt, ne-a răspuns șoferul. Dacă sînteți de acord...

— Desigur.

Șoferul nostru păru că are o ezitare. Ne-am lămurit-o cîteva clipe mai tîrziu, cînd am intrat pe șoseaua ce scurta drumul spre Cannes. Chiar la intrare, a trebuit să plătim o taxă de parcurs! Era o șosea particulară...

Primele cunoștințe

Hotel Martinez, care avea să ne fie gazdă pentru două săptămîni, ni s-a părut o veche cunoștință. Într-adevăr, are o asemănare izbitoare cu Athenée Palace-ul nostru... În hol, o altă surpriză plăcută. Călătoarea care cobora din lift îmi era de asemenea foarte cunoscută. Caut puțin în memorie și o regăsesc la... București, unde am cunoscut-o în filmul „Taifun la Nagasaki". Era soția regizorului francez Yves Ciampi, și ea actriță de cinema.

Surprize de acest fel le-am întîlnit apoi la tot pasul. Eram doar în orașul în care se aflau stelele filmului din întreaga lume! Bărbatul distins, sobru, cu părul alb, care purta smokingul cu eleganță, semăna foarte bine cu Charles Boyer. Și era chiar el... Altă surpriză, de data aceasta în sens invers: Maurice Ronet, interpretul masculin din „Vrăjitoarea" pare mult mai tînăr decît pe ecran, aproape un adolescent. I-am cunoscut pe amîndoi la recepția oferită de cineaștii sovietici. Tot acolo am fost prezentat Innei Gulaia, fermecătoarea actriță sovietică, protagonista filmului „Cînd copacii erau mari". Am discutat cu regizorul sovietic Mihail Gherasimov, care n-a stat la îndoială să-mi destăinuiască o serie de nepretuite taine ale interpretării. Tot în rusește am vorbit și cu o vedetă a filmului francez, cunoscuta actriță Marina Vlady. O impresie puternică mi-a lăsat-o discuția cu Pietro Germi, actor și regizor italian, unul din pionierii școlii neo-realiste, care a prezentat la Festival filmul „Divorzio all'Italiana".

Plimbare prin Cannes

Firește, cum am avut un moment liber am plecat să vizităm orașul. Ne-a condus regizorul Popescu-Gopo, vechi „festivalist".

Centrul orașului prezintă un adevărat joc de contraste. Parterul caselor este rezervat exclusiv marilor magazine, cu vitrine imense, unite cu ușl și pereți de sticlă. Dacă ridici în sus privirea, rămîi și mai surprins... Casele au etaje de construcție veche, pe care vremea și-a pus patina de un pitoresc cu totul deosebit. O caracteristică a magazinelor: majoritatea mărfurilor expuse n-au etichete de prețuri. Ele te invită să intri, lăsîndu-ți toate riscurile cumpărării. Și, într-adevăr, cele cîteva vizite făcute în magazine ne-au edificat pe deplin de negustorii nu pun prețurile în vitrine...

Trecem pe lîngă un mare „salon" de coafură. Ghilimelele sînt necesare, fiindcă de fapt elegantele cliente suportau neplăcerea căștilor chiar în stradă, la umbra protectoare a palmierilor. Pe bulevarde, lume multă, forfotă continuă. Curios, aici moda nu dă probleme mari. Bărbații poartă toți bluze croite sobru, cu culori pastelate, pantaloni ușori, înguști și fără manșetă, iar în picioare papuci sau sandale foarte decoltate. Femeile, și ele în pantaloni lungi și bluze, se deosebesc de bărbați doar prin... machiaj. Foarte fardate, cu ochii alungiți de creioane de diverse culori, părul scurt căzut pe frunte, par toate copia lui Brigitte Bardot în mii de exemplare...

Cotim cîteva străzi și ne depărtăm de centrul orașului. Schimbarea se simte din toate punctele de vedere. În vitrine apar, în fine, prețuri. Forfota e și mai mare, trecătorii se înghesuie pur și simplu. Intrăm într-un restaurant, unde mîncăm o masă bună cu același preț pe care l-am plătit în centru pentru menu fix! E clar, pe Coasta de Azur decorul costă...

Culoare locală...

În altă zi, plimbarea noastră se lungește. Invitați de Robert Favre Lebret, președintele Festivalului, facem o excursie, împreună cu delegația bulgară, la Gras, unde vizităm distileriile de parfum din trandafiri. Prilej de încîntare pentru membrele delegațiilor. Facem escală la un han pitoresc. Construit din piatră, luminat cu luminări în sfeșnice, părea rămas așa din secolele trecute. Prezența chelnerului ne-a readus subit în contemporaneitate — era îmbrăcat în frac!

S-ar putea să te afli pe Coasta de Azur și să nu fii tentat de Monte Carlo? Bineînțeles că nu. Am cedat și noi tentației și am făcut o experiență edificatoare. Ne-am îndreptat către celebrul Cazino. N-am apucat însă să intrăm în el. Pe drum ne-au întîmpinat zeci de automate-ruletă, care ne-au luat toți banii încă înainte de a ajunge la „templul" jocurilor de noroc. De fapt, așa am putut folosi mai bine timpul, vizitînd orașul, plin de priveliști cu adevărat încîntătoare. În fața palatului primului de Monaco tocmai se schimba garda. Se afla acolo întreaga armată a statului-liliput, în frunte cu generalul ei. Încăpea toată pe mica suprafață de caldarîm...

În fața ecranului

Cea mai mare parte a timpului o petreceam în marea sală din Palatul Festivalului, unde pe dreptunghiul argintiu defilau în însiruire nesfîrșită realizările cele mai izbutite ale cineaștilor din 35 de țări. Vizionam pe zi cîte 3—4 filme, de naționalități, concepție și factură tehnică total diferite. Deși credeam că pasiunea mea pentru cinematografie va întrece oboseala provocată de urmărirea atîtor filme, trebuie să recunosc că după cîteva zile de la „startul" Festivalului, ajunsesem ca un alergător de fond: la... punctul mort. O serie de filme „tari" m-au smuls însă din impas și am pornit din nou cu succes, bifînd parcursul celor două săptămîni de spectacol. Excelentul film al lui Robert Bresson, în care Florence Carrez este o Ioană d'Arc originală și pasionată, m-a impresionat poate cel mai mult. „Eclipsa" lui Michelangelo Antonioni și „Făgăduiala" braziliianului Duarte, mi-au lăsat de asemenea o impresie puternică prin înalta lor ținută artistică. Adevărată școală de artă cinematografică ne-au oferit-o „Cînd copacii erau mari" al tînărului regizor sovietic Lev Kulidjanov, „Lunga călătorie în întuneric", „Amanții din Teruel", cu acea stranie coregrafie a Ludmilei Țcherina, „Kongo Yo", producție congoleză cu imagini surprinzătoare și pregnante, alături de senegalezul „Libertate 1", primele două filme produse în țările africane recent eliberate. Un cuvînt în plus merită desigur scurt metrajul francez premiat, „Riul bufniței", cu efecte dramatice proprii filmului artistic.

Seara noastră

Dar pentru noi, cea mai așteptată premieră a fost aceea a filmului pe care-l văzusem de atîtea și atîtea ori în secvențe de probă și la masa de montaj... Evident, filmul nostru „S-a furat o bombă".

Seara prezentării. În loja juriului iau loc Mario Soldati, Sophie Desmaret, Mel Ferrer și președintele juriului Furukaki. Cu emoție revedem pentru a nu știu cîta oară imaginile filmului nostru. Din cînd în cînd aruncăm o privire spre sală și fețele slab luminate ale spectatorilor ne dau încredere. Toți urmăresc cu interes filmul. Și acolo unde scontam că se va rîde, într-adevăr se rîde. Tensiunea noastră scade încetul cu încetul. Iar la urmă, răsună aplauze. În fața ecranului rămas din nou imaculat, sîntem prezentați publicului de către crainicul televiziunii franceze Leon Zitrone.

În aceeași seară, la „Maison des Pecheurs", un restaurant situat la circa 12 kilometri de Cannes pe malul Mediteranei, avea loc recepția delegației romîne. Timpul era îndoielnic. Pe cer se rostogoleau nori care din minut în minut puteau să pună capăt înainte de vreme reuniunii care se desfășura în aer liber. Cu toate acestea, afluența invitaților a fost deosebit de mare. Ambianță extrem de plăcută. Sobrietatea exagerată din prima seară a Festivalului rămăsese cu mult în urmă. Cineaștii se cunoșteau acum bine, deveniseră prieteni. De la recepție nu a lipsit nici infocata... periniță, care, în această seară, a obținut o categorică victorie asupra twist-ului!

★

Zorii zilei următoare ne-au găsit în expresul argintiu Cannes—Paris, care cu 120 de kilometri pe oră ne apropia pe nesimțite de următoarea etapă a călătoriei noastre: Paris.

Iurie DARIE

Vedere a hotelului „Martinez" din Cannes unde a fost găzduită delegația de cineaști romîni.

HARA-KIRI

Schiță de Ynagaki Sugimoto (Japonia)

Înaainte de a ajunge la baraca argaților, acolo unde fetele și băieții din sat dansează duminicile, drumul taie în două pămîntul lui Mori Toyama, Roșcovanul, stăpînul acestor locuri. De aici se poate vedea bine colina cea înaltă, încoronată de două rînduri de arbuști și, jos în vale, canalul de irigație al orezăriei, ale cărui maluri înclinate sînt peste tot acoperite de trestii.

La ferma lui Mori Toyama, numită prin partea locului „Ferma albastră", oamenii nu se aveau prea bine. Nu era vorba de mulțimea de argați, aceștia erau înfrățiți, ci de relațiile dintre argați și stăpîni... Argații și dijmașii nu aveau pămînt și viața lor era asemănătoare acestui vis : Pămînt ! Pămînt ! ...Stăpînii aveau pămînt din belșug, acareturi, kimonouri scumpe, kakemonosuri din fildeș, stampe aurite, palate, servitori și bijuterii.

Cel mai îndîrjit dintre argați era tînărul Yoshimoto. Nu putea pricepe, în ruptul capului, cum de Roșcovanul adunase atîta pămînt în valea Wakamatsu, cînd pămîntul era atît de puțin. O dată, nemaiputînd suporta, îi strigă în față, plin de mînie :

— Poți să mă bați, să mă lovești cu cravașa, ești un hoț care furi munca altora...

Stăpînul i-a aruncat atunci o privire plină de ură. Nu l-a biciuit și nici nu l-a plesnit peste față cu cravașa...

— Te voi împușca într-o zi, calicule, a scrîșnit el printre dinți...

Și Yoshimoto știa, ziua aceea venise. Rizînd de teama care-l cuprinsese pe neașteptate, tînărul exagera în gînd pericolul unei eventuale întîlniri cu dușmanul său din Wakamatsu. Cu ajutorul unor pescari contrabandiști, își făcuse rost de o pușcă veche de vînătoare. Dacă Roșcovanul ar trece pe acolo, într-o seară ca asta, n-ar pierde prilejul...

Abia rostise aceste cuvinte, că dintre trestii se ridică o limbă de foc fugară, ai fi zis o săgeată roșie, care se risipi de îndată, asemenea unui fulger și care trecu șuierînd aproape de capul său.

— Asta era. Trăgea cineva ! De unde oare ? Roșcovanul sau unul din budiștii lui, plătit pentru asta...

Instinctiv, se lăsă în jos, vrînd parcă să se contopească cu întunecimea solului, pentru a nu se oferi țintă dușmanului. În același minut, un nou focușor străluci în noaptea vrăjmașă, o nouă detunătură răsunâ și ea se confunda acum cu ecourile vii ale primei împușcături. Argatul de fermă simți în umărul stîng o ciudată senzație de sfîrșeală, ca și cum o unghie de oțel i-ar fi intrat în carne.

Yoshimoto nu-i dădu prea multă atenție. Simțea în ființa sa o bucurie sălbatecă, răzbunarea împotriva stăpînului. Două lovituri, deci, dușmanul era acum dezarmat...

— Pe Netzuké, (divinitate japoneză, n. tr.), diavol netrebnic, pun eu mîna pe tine ! Voi răzbuna pe toți săracii din Saseboshi !

Se strecură ușor printre tijele de orez, ocoli pe cele doborîte de vînt și se pomeni deodată în apă, pînă la brîu. Ținea brațele sus, sus de tot, pentru ca arma să nu atingă apa, uitîndu-se cu teamă la cele două gloanțe pe care le avea...

În fața sa, orezul verde forma acum adevărate bolți la suprafața apei. Auzi deodată în întuneric un clipocit surd, ca și cum un cîine fugea de-alungul canalului. Așadar, aici era Roșcovanul ! Nu-mi scapă în noaptea asta !... Și începu o cursă nebună prin albia canalului între sclav și stăpîn. Argatul își pierdu în apă sandalele, care-i fugiră de sub picioare, iar pantalonii de pînză i se lipeau acum de trup și-l trăgeau la fund. Yoshimoto se mișca cu greu în mocirla viscoasă, dar cea mai mare durere i-o provocau înțepăturile plantelor tăiate, care-l izbeau peste față. Dar nu se lăsă, trebuia să răzbune în noaptea aceea toate palmele și umilințele îndurate de frații săi.

Fu un moment în care Yoshimoto crezu că vede o formă neagră, burduhănoasă, un fel de popă budist, care se agăța cu disperare de spice, făcîndu-și loc cu brațele pentru a se apropia de colină. Vroia să-i scape, lașul ! Asta era ! ...Foc ! Mîinile sale, calme în așteptarea răzbunării, fixară arma în umăr... Pe nesimțite glontele plecă, răsună în pustiu și căzu cu zgomot în apă, în marea de orez.

— Pe el ! Pe el ! Dar în jur nu era nimeni. Ceilalți argați dormeau de mult în baraca de lemn, departe de el și nu-l puteau auzi. Din nou Yoshimoto auzi acea fugă de cîine gonit, care alerga acum cu și mai multă disperare.

Urmă o nouă cursă vertiginoasă în întunericul rece al apei și al nopții. Cei doi rivali alunecau acum pe pămîntul cleios, fără a se putea agăța niciunul de trestiile prea scurt retezate. Argatul căzu de cîteva ori în genunchi... Dar și în momentele acelea nu se gîndea decît la glontele pe care-l mai avea și la teama de a nu izbi arma de apa mocirloasă...

Multe ceasuri năpraznice dură această cursă nebunească în mlaștina orezăriei, cînd cei doi adversari ajunseră pe neașteptate într-o cotitură a canalului, care se deschidea într-un teren defrișat și unde se vedeau numai cioturile trestiilor tăiate. Ochii argatului, obosiți cu bezna nopții, văzură cum iese din apă un om, sprijinindu-se într-o pușcă și abia mișcîndu-și picioarele în noroi.

— El e, Roșcovanul, cel care mi-a necinstit logodnica, cel care mi-a furat munca mea și a celorlalți ! Ah, răzbunare ! Voi, zei de bronz și voi, zei de piatră, dăruiți-mi pace ! Hoțule, nu-mi vei scăpa, mugi deodată Yoshimoto. Pe Suwa, jur ! Se opri și trase ultimul glonte pe care-l mai avea, cu siguranța unui bun trăgător, care ar fi fost fără îndoială felicitat în armată pentru o asemenea îndemînare.

Il văzu căzînd cu fața la pămînt, greoi, ca un bolovan imens. Porni spre malul abrupt al canalului, ținîndu-se de firele de orez. Voia să nu-i scape dușmanul, să nu-l lase să se rostogolească în apă, pentru a-l avea viu în mîinile sale.

— Nu-mi scapi acum, ticălosule ! Te-nvăț eu minte să mai necinstești fetele săracilor din sat, hai, Netzuké, diavole, să mai vrei să... Dar Yoshimoto era atît de înverșunat în mînia sa, încît în graba sa de a-și ridica rivalul din băltoacă căzu cît era de lung în fundul canalului...

Latifundiarul înțelese că dușmanul său va rămîne acolo, înghițit de glod. Cu greu se ridică în picioare și reîncepu să alerge spre colina de lîngă drum.

O vreme nu se mai auzi nimic de soarta lui Yoshimoto. Un an încheiat îl pîndise mișerul, din balconul său de lemn, cu arma încărcată, un an întreg îl căutaseră poterile de jandarmi prin tot ținutul. Yoshimoto intrase parcă în pămînt...

— L-o fi înghițit canalul, se tînguiau bătrînele din sat... O singură ființă din Saseboshi, mai încăpățînată ca niciodată, îl mai aștepta. Era Ynroko, „Floare de Lotus", tînăra sa logodnică, o umbră acum și care pentru a-și cîștiga pîinea devenise geishă într-o cafenea militară. Ynroko aștepta cu înfrigurare răzbunarea...

Și iată că, într-o noapte de iarnă, cînd vîntul iadului șuiera în cring, ceasul morții sună pentru stăpînul „Fermei albastre". O ceată de bărbați înarmați pătrunseră în vila lui Toyama cel roșcovan. Buimac, în miez de noapte, mișierul abia mai avu răgazul pentru rugă :

— Nu mă ucideți, pe Budha, pe Shoki, pe Împăratul, vă jur, vă dăruiesc toată averea mea, băieți, numai lăsați-mi viața...

— Oh, nu bogătane, cupa de jad e plină cu otravă... O umbră, înfășurată în negru, făcu doi pași în cameră, scoase un pistol din șalul negru și trase un foc în noapte. Latifundiarul se prăbuși pe podea, horcăind a moarte.

Yoshimoto înțelese totul. Ynroko, fata cu ochi de smalț și picioare de căprioară, cea care-i fusese dăruită de părinți și la care nu încetase să se gîndească în pribegie, trăsese acest foc de armă. Îl mai iubea încă și acum, de cînd devenise fată de cafenea...

Ieși la drumul de asfalt, pe litoral. Cafeneaua militarilor se vedea în depărtare. Înnebunit, alergă spre Ynroko, dar cînd ajunse la „Military Club", văzu pe o saltea de pluș roșu, pe tînăra Floare de Lotus într-un lac de sînge... Ynroko își făcuse hara-kiri... Ceasul trecuse de miezul nopții.

— Foc ! țipă cineva în noapte. Ce s-a întîmplat oare la „Ferma Albastră"? De au fost chemați în grabă pompierii din Wakamatsu ?

Un fum înnecăcios umplea acum aerul nopții. În cîteva minute reședința latifundiarului fu o vîlvătaie de flăcări. Se prăbușea acest palat al ororilor, se împlinea o răzbunare, răzbunarea săracilor.

Despre Yoshimoto se spune în Wakamatsu că ar fi luat drumul munților și că ar fi devenit conducătorul sindical al tăietorilor de lemne din întreaga provincie. Acum nu mai e singur, în jurul lui sînt brațe puternice... Și biata Ynroko ? Cenușa sa îl așteaptă și acum într-o urnă lăcuită, căci în Saseboshi, în valea Crinilor, obiceiul cere ca logodnicul, soțul sau tatăl să o împrăștie cu mîinile sale la răspîntia celor patru vînturi ale țării pentru a rodi florile vieții.

În romînește de G. CUIBUȘ

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

ȘTIAȚI CĂ ?...

● **LA BAIA SPRIE** există o fanfară a minerilor care a fost înființată în anul 1860 de către

12 amatori de muzică și că azi această formație muzicală cuprinde 44 de membri ?

● **UN MONUMENT ORIGINAL**, deosebit de impresionant, se află pe dealurile ce străjuiesc malurile Someșului, în a-

propiere de comuna Seini ? Pe drumul de la Baia Mare spre Satu Mare, călătorii zăresc pe înălțimi un nume ce flutură în bătaia vîntului. Este numele lui Eminescu, scris de 10.000 de brăduți plantați de admiratorii marelui nostru poet, pe 4.000 de metri pătrați.

ȘTIAȚI CĂ ?...

● **UN TEZAUR** din bronz datînd din anii 900—700 înaintea erei noastre, descoperit pe Valea Blodarului, precum și două baltaguri din piatră șlefuită, găsite unul la Sighet și altul la Costîiul, se pot vedea în muzeul din Sighet ?

● **ÎN MUZEUL DIN BAIA MARE** se află un plug confecționat din corn de cerb, precum și o săpăligă lucrată din

același material ? Aceste obiecte au fost găsite în comuna Pir, raionul Carei și ele erau folosite de oamenii care au trăit pe aceste meleaguri în epoca bronzului, adică cu peste 2.500 de ani în urmă.

● **PRIMELE ASOCIAȚII** de ajutor reciproc între mineri s-au înființat în anul 1581 la Baia Sprie? Exista o ladă specială numită „Bruderlede", unde fiecare miner era obligat să

ȘTIAȚI CĂ ?...

depună un dinar cu ocazia primirii salariului.

● **ZECI DE MONEDE** de bronz s-au găsit în regiunea Maramureș și pînă nu de mult nu se cunoștea ce bani erau aceștia, deoarece nu se asemănau cu nici un alt tip monetar ? Specialiștii au aflat în cele din urmă originea lor : sînt bani auxiliari, emiși la sfîrșitul secolului XVI de arendașii minelor, bani care nu circulau pe piață, servind numai la plata salariilor minerilor, care erau

pe niște adevărați robi. De altfel, documentele istorice atestă că acești bani au format una din cauzele care au dus la mai multe răscoale ale minerilor. Astăzi monezile pot fi văzute într-una din vitrinele muzeului din Baia Mare.

Pe micul ecran

Medalioane consacrate lui J. J. Rousseau și O'Henry

În cadrul recomandărilor Consiliului Mondial al Păcii, studiourile de televiziune pregătesc două medalioane dedicate una filozofului J. J. Rousseau, unul din precursorii ideologici ai Marii Revoluții Franceze din 1789, iar cealaltă scriitorului satiric american, O'Henry, cel care, alături de un alt mare umorist, Mark Twain, a demascat cu ascuțită vigoare racilele modului de viață american.

În cadrul emisiunii dedicate lui O'Henry, în regia lui C. Motrici, se va transmite schița dramatizată „Pictorul și calul" de marele scriitor.

În pregătire comedia „Scenariul"

În regia lui Ion Barna se află în pregătire comedia într-un act „Scenariul" de scriitorul englez contemporan, Guard Peach. Acțiunea piesei se petrece în biroul unui director al unei case producătoare de filme, solicitat de un tînăr autor de scenarii, ceea ce, pe parcursul intrigii dă naștere la nenumărate încurcături comice.

Reportaj filmat pentru copii

În cadrul ciclului „Ce să fiu", dedicat elevilor, studiourile de televiziune vor transmite un reportaj filmat „Prietenul meu", inspirat de viața și activitatea strungarului Radian Porumbescu de la uzinele „Semănătoarea".

Într-o vineri dimineața

Duminică, 1 iulie, în cadrul emisiunilor pentru copii și școlari se va transmite, în regia Letiției Popa, schița dramatizată „Într-o vineri dimineața", de scriitorul american de culoare Langston Hughes. Schița înfățișează un aspect caracteristic al vieții contemporane din S.U.A. Unei tinere eleve negre i se refuză premiul I — meritat cu prisosință — din motive rasiale.

Operetă sovietică pe micul ecran

In a doua jumătate a lunii iulie se va transmite din studiourile de televiziune, în regia lui Boris Stegărescu, opereta sovietică „Cînd Adam e în concediu". Opereta, inspirată din activitatea artiștilor amatori, va fi interpretată de cunoscuți soliști ai Teatrului de Operetă din București.

Luni : Vitrina literară

Pentru Vitrina literară care se va transmite luni, ora 20,15, autoarea, Ciamurian Arșaluis a ales, din noutățile aflate în vitrinele librăriilor, ediția liliput Caragiale, apărută cu ocazia sărbătoririi semi-centenarului marelui scriitor, fragmente din volumele de versuri ale lui Nicolae Labiș și M. Crînguleanu, pasaje reprezentative din volumele de proză recent apărute ale scriitorilor K. Fedin, F. Dostoievski și Șerban Nedelcu. Fragmentele respective vor fi interpretate de actorii Adela Mărculescu, Mircea Anghelescu, Paul Ioachim, D. Oancea și alții.

Incursiune muzicală pe meridianele globului

În ziua de 24 iunie, studiourile de televiziune vor transmite emisiunea „Meridiane muzicale" care va cuprinde cîntece și melodii de dans din mai multe țări : U.R.S.S., R.D.G., Anglia, R. P. Bulgaria, Venezuela, Australia, Cuba, Elveția etc. Pe lîngă interpreți cunoscuți ca N. Rafael și Mircea Nemens, își vor face debutul, cu ocazia acestei emisiuni și cîțiva tineri interpreți : Lucia Juvara, Anca Agemolu, Anca Pașcalău, Vasile Micu și alții.

Note de telespectator

Emisiunea „PENTRU CLUBURILE DIN INTREPRINDERI", programată în fiecare miercuri după amiază, își cîștigă mereu noi telespectatori — și nu numai printre frecventatorii cluburilor sau ai „colțurilor roșii". Meritul principal al emisiunii este că, păstrîndu-și caracterul specific și accentuînd asupra preocupărilor legate de viața întreprinderilor producătoare, este astfel întocmită încît poate stîrni interesul celor mai largi păturl de spectatori.

Emisiunea de săptămîna aceasta, de pildă, a fost foarte reușită. „Micul ecran" s-a luminat cu imaginile unui cuprinzător film al desfășurării vizitei delegației de partid și guvernamentale a Uniunii Sovietice în țara noastră. Aspectele cele mai semnificative ale acestei măreț manifestări a prieteniei frățești, de nezdruncinat, dintre popoarele romîn și sovietic, ale căldurii și dragostei cu care poporul nostru întîmpină pretutindeni înaltii oaspeți, în frunte cu tovarășul N. S. Hrușciov, au fost redate prin intermediul unui montaj cuprinzător.

Deosebit de interesant a fost apoi reportajul filmat care ne-a introdus într-una din cele mai noi și mai moderne instalații ale industriei noastre, Combinatul petrochimic de la Borzești, precum și la fabrica Relon-Rolan de la Săvinești. Cu o expunere limpede — și ușor inteligibilă chiar pentru cei mai puțin inițiați — a procesului de producție dintr-una din secții, comentatorul, ajutat în principal de imagine, ne-a arătat cum s-a introdus o inovație tehnică foarte productivă. Prilejul a fost folosit de operator și pentru a-și plimba obiectivul asupra cadrului înconjurător, asupra impresionantelor clădiri și instalații ale acestor mari uzine — mîndrie a industriei noastre socialiste.

Trecînd la altă sferă de preocupări, emisiunea a făcut un popas în viața culturală a Dobrogei. Prezentînd unele din creațiile „tinerelor condeie dobrogene", montajul a folosit din nou imaginea, insuflețind astfel emisiunea de versuri, dîndu-i o mai mare valoare spectaculară.

Programul, ca în fiecare miercuri, a fost încheiat de o emisiune muzicală. Și-a dat concursul, de astădată, o formație de coarde condusă de excelentul violonist Nicușor Predescu. Începînd cu repertoriul, care a cuprins lucrări din cele mai frumoase, românești, sovietice sau din alte țări, continuînd cu alegerea soliștilor, de astădată judicioasă, în sensul că piesele programate au solicitat cîntăreți cu posibilități vocale mai întinse și încheind cu discreta, dar prin aceasta nu mai puțin impresionanta evocare a lui Grigoraș Dinicu, realizată de Nicușor Predescu și orchestră prin interpretarea „Căruței Poștei", compoziția acelui virtuoz al arcușului care a fost marele lăutar dispărut, și prin execuția în maniera lui Grigoraș Dinicu a strălucitei „Hora pizzicato", programul de muzică distractivă de miercuri poate fi considerat ca unul din cele mai reușite ale acestui gen, transmis de studioul de televiziune în ultimul timp.

★

Miercuri, televiziunea a avut o inițiativă care a constituit o surpriză nesperată : a programat, în afara programului, transmisia meciului internațional de fotbal Rapid-Sedan (Franța), desfășurat în nocturnă pe stadionul Republicii. Studioul a răspuns astfel prompt unei cerințe predilecte a majorității telespectatorilor. Din păcate, supărătoarele și prea desele „defecțiuni tehnice", au împiedicat buna urmărire a meciului.

Oricum, inițiativa studioului a fost desigur bine primită și sperăm că ea va fi continuată or de cîte ori se vor ivi prilejuri asemănătoare.

Șt. RADU

De la o duminică la alta...

Duminică 24 iunie

8.50 Gimnastică de înviorare la domiciliu. 9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar ● Filmul pentru copii : „MURZILKA PE SATELIT" — o producție a studiourilor sovietice ● **Telejurnalul pionierilor** ● Program prezentat de ansamblul artistic al Școlii medii nr. 1 din Craiova ● **NAVOMODELISM** — transmisiune de la Lacul Herăstrău. **10.30 Emisiunea pentru sate.** Din cuprins : ● Telejurnalul satelor ; ● Masă rotundă : „Cum ne-am organizat munca pentru buna desfășurare a lucrărilor de strîngere a recoltei" ; ● Filmul documentar : „AMPLASAREA CONSTRUCȚIILOR AGROZOOTEHNICE" — o producție a Studioului cinematografic „Al. Sahia" ; ● Poeții cîntă satul contemporan. ● Muzică populară românească. Cîntă o formație instrumentală condusă de Zissu Georgescu. Soliști : Elena Șitolanu, Olga Stănescu și Nelu Huțu. **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15** Filmul documentar : „OLTUL STRĂBATE CARPAȚII" — o producție a Studioului cinematografic „Al. Sahia". **19.35 „MERIDIANE MUZICALE".** Cîntă o formație instrumentală condusă de Sile Dinicu. Soliști : Maria Lazăr, Virginia Gudzichevici, Maria Asaitei, Lucia Juvara, Narghita, Anca Agemolu, Ana Pașcalău, Mircea Nemens, Nicolae Troiim, Gheorghe Szilagy, Vasile Micu, Antoniu Fusan, Lucian Bonifaciu, Mihail Ștefănescu, Voicu Voinești, Eugen Ignătoiu și Nicolae Rafael, artist emerit. **20.50** Filmul artistic : „AVEAU 19

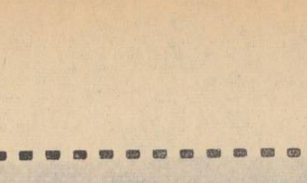

ANI" — o producție a studioului cinematografic din Odesa. Scenariul : I. Strakov. Regia : Vladimir Kocetov. Imaginea : V. Simbirțev, M. Kozubenko. În rolurile principale : K. Stolearov, S. Stolearov, L. Merșcii, N. Zareev. **În încheiere : Ultimele știri** și rezultatele sportive.

Luni 25 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Emisiune pentru tineretul școlar : Ansamblul artistic al Școlii profesionale „Tractorul" din Brașov. Filmul pentru copii : „Pionierii au 4" — o producție a studiourilor sovietice. **20.00** Emisiune de artă plastică : „Prin expozițiile Capitalei". **20.15 VITRINA LITERARĂ. 21.00** Program de romanțe. Cîntă o formație instrumentală condusă de Gică Rădulescu. Soliști : Mia Barbu, Alice Șandru, Petre Gusti și Constantin Niculescu. **21.35 TELESPORT.** În încheiere : Ultimele știri.

Marți 26 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Emisiune pentru copii : „MĂRIUCA și MERELE DE AUR" de C. Popovici. Interpretează un colectiv al Teatrului „Țăndărică". **19.45** Emisiune de știință și tehnică : Filmul documentar : „INDUSTRIA COMBUSTIBILULUI ÎN U.R.S.S.". **20.05 ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ. 21.05** Artiști amatori în studio. Soliști și formații ale Căminului

cultural din comuna Fierbinți, regiunea București și echipa de dansuri a Căminului cultural din comuna Jilavele, regiunea București. **21.50** Sfaturi pentru telespectatori. În încheiere : Ultimele știri.

Miercuri 27 iunie

17.00 Emisiunea pentru cluburile din întreprinderi. Din cuprins : ● Telejurnalul săptămînii ; ● Decada cărții tehnice la Uzina „Semănătoarea" ; ● De la cariera de piatră la fabrica de ciment Fieni ; ● Pe șantierele centralelor și liniilor electrice ; ● Prin cîteva întreprinderi ale industriei ușoare din orașul Cluj ; ● Program muzical distractiv susținut de orchestra și soliști ai Teatrului de estradă din Ploiești. **19.00 Emisiunea pentru sate.** Din cuprins : ● Cronică săteească ; ● Oaspeți în studio : Fruntași ai gospodăriei agricole de stat Jegălia, despre metodele folosite pentru a obține o recoltă mare la hectar ; ● Cunoștințe folositoare : Porumbul — o cultură cu o deosebită importanță economică ; ● Cărți și reviste : ● Muzică populară românească. Cîntă o formație condusă de George Botez. Soliști : Ioana Șerban, Ica Blidaru și Dan Moisescu.

Joi 28 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Filmul pentru copii : „EU ȘI MURI" — o producție a studiourilor din R. P. Bulgaria. **19.30** Transmisiune de la Teatrul de Operă și

Balet al R.P.R. „LUCIA DI LAMMERMOOR" de Gaetano Donizetti. Libretul de Salvadore Cammarano. Distribuția : Lordul Henri Ashton (Dan Iordăchescu) ; Lucia (Lella Cîncu) ; Edgard de Ravenswood (Gheorghe Iliescu) ; Lordul Arthur Bukiaw (Ion Stoian) ; Raymond Bidebent (Nicolae Rafael, artist emerit) ; Alice (Victoria Drăgănescu) ; Normann (Vasile Diaconescu). Maestru de cor : Gheorghe Kulibin. Decoruri : Ion Ciapan. Costume : Edith Gross. Regia : Eugen Gropșeanu. Conducerea muzicală : Cornel Trăilescu. În pauze : Poșta televiziunii și Ultimele știri.

Sîmbătă 30 iunie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Album artistic pentru pionieri și școlari : program prezentat de orchestra de mandoline a Casei de copii nr. 5 București. **19.35** Filmul pentru copii : „CU GRUPA ÎN VACANȚĂ"

— realizat de Studioul de Televiziune București. **19.50 În fața hărții. 20.00** Momente coregrafice înregistrate pe peliculă. **20.20** Medalion : „CHARLES DICKENS" de Dan Grigorescu. **21.15** Filmul documentar : „OMUL, STĂPÎN AL NORDULUI" — o producție a Studioului din Irkutsk. **21.35 Muzică ușoară.** Cîntă orchestra „Electrecord". Dirijor : Teodor Cosma. Soliști : Margareta Pîslaru, Florin Dorian. În încheiere : Ultimele știri.

MISIUNEA LUI JOHN O'LEA

SAU CRONICA NOILOR AVENTURI PĂMÎNTEȘTI ALE LUI AGHIUȚĂ

de Nicolae MINEI

— Care hazard ? „Marvelous" merge la sigur !... Ceilalți patru cai au fost drogați... (Jim aruncă o privire spre ceas)... exact acum o oră și jumătate.

Portarul își frecă bărbia, măsurîndu-l pe reporter cu o privire bănuitoare :

— Tare greu îmi vine să te cred, Jim ! Nu te supăra că sînt sincer, dar dacă tu mi-ai spune acum că e noapte eu aș fi tentat să jur că afară strălucește soarele... Pungaș cum ești...

— Mac !

— Lasă-mă să isprăvesc ! Pungaș cum ești, de data asta te cred tocmai pentru că e vorba de o pungășie... Am să pariez o sută de dolari pe „Marvelous". Dar bagă bine de seamă : dacă-i pierd... dacă m-ai tras cumva pe sfoară... puțini sînt cei care au regretat vreodată o sută de dolari, așa cum ai să-i regreți tu pe ăștia !

— Mac, îmi pare rău...

— Ai să vezi ce rău o să-ți pară dacă „Marvelous" nu iese primul.

— Iese Mac, iese sigur !... Ei, și acum noutatea !

Portarul duse ticticos mîna la buzunarul de la pieptul hainei și scoase de acolo o bancnotă pe care o așeză pe ghișeu, sub nasul reporterului.

— Ce-i asta, Jim ?

— O sută de dolari.

— Exact ! Suta de dolari pe care o s-o mizez pe „Marvelous". Dar nu numai atît... Asta e un bacșiș. Și atenție : un bacșiș dat de un om care astă-seară a intrat pentru prima oară la noi în hotel, care nu mă cunoaște, nu are nici un fel de interes la mine... A venit, mi-a cerut cheia, i-am dat-o și el mi-a aruncat neglijent o hîrtie de una sută dolari.

— Ai verificat-o ? Nu-i falsă ?

— E mult mai puțin falsă decît tine... și chiar decît mine, Jim... Nu, dragul meu, e autentică, cît se poate de autentică. Ce părere ai ?

— Excelentă ! Cine e tipul ?

Portarul răsfoi registrul de înscrieri și își opri degetul său lat și îngălbenit de tutun în dreptul unui nume :

— Îl cheamă John O'Lea.

— Irlandez ?

— Habar n-am ! După cît mi-am dat eu seama, vorbește perfect englezește, dar cu un accent oarecum străin... În orice caz, american nu e !

— Hm !... Cum arată ?

— Tînăr... Maximum trei zeci de ani... Înalt, bine făcut, drăguț la față... Seamănă nițel cu Kirk Douglas... Și niște ochi ! Eu nu mă pricep la descrieri, dar asta are ceea ce se numește o privire diabolică. La noi, ocupă apartamentul nr. 17, la etajul 32... știi tu, etajul milionarilor. ...Și un detaliu : a plătit pe o săptămînă înainte.

— Da-a-a... După părerea ta, Mac, ce e tipul : escroc sau business-man ?

— Care-i diferența ?

— Lasă prostiile ! Vorbesc serios.

— Și eu vorbesc serios. Un business-man e un escroc care are destui bani ca să se pună bine cu justiția.

— Iar începi cu filozofia ? În loc să-mi dai informații, tu-mi servești aforisme. Zi mai bine, ce meserie are acest... acest mister O'Lea ?

— Eu știu ? În registru a scris „reprezentant comercial". Asta poate să însemne orice.

Mușcînd nervos din capătul creionului, Jim reflecta cu înfrigurare :

— Accent străin... Generos... Privire diabolică... Dacă... Ce zici, Mac, dacă...

— Dacă ce ?

— Dacă...

Jim își închise hotărît carnetul și-l vîri în buzunar :

— Mac, îți mulțumesc pentru informație, dar deocamdată n-am s-o utilizez... Adică n-am s-o utilizez la ziar... Pentru asta mai e timp... Acum mă duc glont la Pierce, să-i plasez și lui știrea ...Poate că o să-l intereseze...

— Care Pierce ? Ala de la F.B.I. ?

— Da... Și dacă avem noroc, Mac, dacă avem cît de puțin noroc, am dat lovitura ! Știi ce reportaj poate să iasă de aici?... Ascultă titlurile : „Misteriosul străin cu 26 de valize !... Un agent trimis să organizeze revoluția în S.U.A. !... O arestare cu peripeții ! F.B.I. la înălțime !... America liberei întreprinderi iese biruitoare în lupta cu spionii !... Urmăriți „Afternoon Star" pentru a afla conținutul celor 26 de valize : în fiecare număr, o valiză !" Ce zici, Mac ? Tare mă mănîncă degetele să public de pe acum reportajul !

— Și dacă nu corespunde adevărului ?

— He-he ! Dragă Mac, pentru că ești amator de aforisme, am să-ți ofer și eu unul... Și încă gratis ! Află că în presa noastră există multe cazuri în care, atunci cînd reportajul nu corespunde adevărului, este silit adevărul să corespundă reportajului... Lasă asta în grija F.B.I.-ului... Acestea fiind zise, am zburat !... Bye, bye...

Privind în urma lui Jim, care ieșea în viteza întîia prin ușa turnantă, pe fața portarului se ivi un zîmbet — primul în noaptea aceea. Căci erau patru ore de cînd el, Mac, anunțase F.B.I.-ul.

...În vremea aceasta, în patul larg și confortabil al apartamentului nr. 17 de la etajul 32, misteriosul străin care dădea atîta bătaie de cap celor doi vigilenți cetățeni ai Statelor Unite, dormea neîntors un somn fără vise.

Căci cititorul nostru perspicace a ghicit de mult că mister John O'Lea nu era altul decît vechea sa cunoștință, Aghiuță.

De ce John O'Lea ? Pentru că așa înțelesese portarul atunci cînd Aghiuță își declinase pseudonimul său obișnuit în călătoriile pămîntești : Ianulea.

Capitolul II

Unde se vede cum evoluează ambițiile unui tînăr american, cît de mult îl ajută imaginația în carieră și cum i se oferă o mare șansă de a se evidenția.

Ca toți copiii, Joshua Finch visa și el, cînd era mic, la clipa cînd va fi mare. Visa să ajungă negustor, ca și tatăl lui, dar cu un magazin în plus și cu un faliment în minus. Căci Finch-senior își pierduse prăvălia la poker — nu ca un mare duce rus, într-o singură noapte, ci ca un mijlociu comerciant american, în decursul unui an întreg. Cînd creditorii îl strînseseră prea rău cu ușa, el pornise într-o lungă și fără întoarcere călătorie, folosind ca bilet de drum un glonte tras în timplă. Familiei, îi lăsase o sumă uriașă, din păcate sub formă de datorii, iar fiului său o adevărată vocație mercantilă.

Stînd cu capul sprijinit în palme, deasupra lecțiilor nefăcute, micul Joshua obișnuia să viseze la marele magazin pe a cărui firmă avea să se refețe numele lui. Pentru ca acest vis trandafiriu să devină realitate, Finch avea nevoie de ceva fără de care în „țara tuturor posibilităților" toate sînt imposibile. Avea nevoie de capital. Un vechi proverb american spune : „Pe nimic, nimic capeți". Și cum Joshua voia să capete foarte mult, trebuia să ofere ceva în schimb.

Făcînd un succint inventar al bunurilor de care dispunea, Joshua descoperi că se află în posesia unei mărfi negociabile : conștiința sa. La școala pe care o frecventa, unul din profesori spusese într-o zi în clasă că speră din adîncul sufletului că Uniunea Sovietică va învinge Germania hitleristă. Aceasta se întîmpla în timpul celui de al doilea război mondial, cînd Statele Unite luptau alături de Uniunea Sovietică. Dar Joshua știa el ce știa în privința lui alături și împotriva, așa că, după ce reflectă preț de o zi și o noapte, întră cu pasul hotărît pe o ușă, alături de care străjuia o placă discretă de bronz, cu mențiunea : „Federal Bureau of Investigations". Într-o încăpere în care mirosul de bere se lupta din greu cu cel de transpirație, un bărbat fălcos ascultă atent declarația lui. Cu un remarcabil efort de fantezie, Joshua își înfrumuseță mica sa informare, adăugînd de la el cîteva detalii, ca de exemplu că profesorul spusese ca „după război, se va schimba și la noi ceva" sau că „comuniștii sînt departe de a fi atît de răi cum ne închipuim noi".

Bărbatul fălcos își notă cu grijă totul, apoi îl mîngîie pe cap pe Joshua, lăudîndu-l pentru patriotismul său și răsplătindu-l cu cîțiva dolari. La despărțire, micul Finch fu rugat să mai treacă pe acolo, ori de cîte ori va avea ceva interesant de relatat.

Cînd peste două săptămîni, primejdiosul profesor încetă să mai vină la școală, toată clasa se miră. Toată clasa, afară de Joshua. Acesta își ascunsese dolarii într-o veche cutie de trabucuri a tatălui său și era ferm decis să nu-i lase singuri acolo. Viitorul magazin cerea investiții mari.

În decursul anilor, Joshua avu numeroase ocazii să-și sporească capitalul. Ca un adevărat „self-made man", cînd asemenea ocazii lipseau, el și le crea singur. Cea mai de seamă realizare a adolescenței sale fu înfundarea lui Peter Bowling.

Peter era un om de vreo cincizeci de ani, care muncea ca ajustor la fabrica „Reyd and Malbottom". După cît se pare, el o iubise pe mama lui Joshua încă înainte de căsătoria ei cu Finch. După moartea acestuia, Peter începuse din nou să vină pe la ea. De fiecare dată îi aducea lui Joshua bomboane și cărți și-i făcea tot felul de confidențe sentimentale :

— Măi băiatule, eu sînt un om cam sucit. Uite, sînt două zeci de ani de cînd o iubesc pe maică-ta. Oricît m-am căznit, n-am izbutit să-mi smulg dragostea asta din suflet. Și acum sînt gata să mă însor cu ea... bineînțeles, dacă mă vrea dînsa... Ce zici, ți-ar plăcea să-ți fiu tată ?... Te-aș învăța meseria și am pleca dimineața împreună la lucru. Mama ne-ar da sandviciuri cu brînză... ție unul mare, că ești mai tînăr, mie unul mic, ca să nu mă îngraș. Pe urmă, seara, am veni amîndoi murdari și obosiți și mama ne-ar pregăti apă caldă, să ne spălăm. Tie o să-ți toarne primul, că tu ai să fii grăbit să mergi cu fetișcana ta la cinema. Și n-ai grijă, cînd ai să te întorci o să găsești ceva de mîncare în bucătărie... Ai, ce zici ?

Joshua nu zicea nimic. Ce ar fi putut să spună ? Că perspectiva de a munci ca ajustor, de a se întoarce acasă murdar și obosit și de a mînca în bucătărie, nu intra cîtuși de puțin în planurile lui de viitor ? Că un biet muncitor nu are nici o șansă să ajungă furnizor al Curții regale, nici măcar în monarhica Anglie, dar încă în Statele Unite ?

Peter lua tăcerea lui drept teama firească a unui copil în fața viitorului său părinte vitreg și se străduia să-l liniștească.

— Am să-ți fiu un tată bun, Joshua... Să nu-ți fie frică de mine !... N-am ridicat în viața mea mîna la cineva. Și nu cu tine o să încep !... Să vezi ce bine o să ne împăcăm !

Joshua nu răspundea nimic. Peter îl cam plictisea cu nerodul lui sentimentalism. Dar brusc, ajustorul deveni interesant. Muncitorii de la „Reyd and Malbottom" intrară în grevă. Peter nu mai aducea b

Momentul în care Tamara Press stabilește noul său record mondial pe stadionul din Leipzig.

Valsul recordurilor continuă

Atleții sovietici mereu în frunte

Prima jumătate a lunii iunie a fost marcată de o intensificare a activității atletice internaționale. Peste tot pregătiri, antrenamente și concursuri care anunță apropierea unor mari evenimente atletice ce vor culmina cu europenele de la Belgrad.

Asaltul asupra așa ziselor „limite umane" a început și amatorii de atletism n-au trebuit să aștepte prea mult pentru a afla vestea doborîrii a patru formidabile recorduri mondiale în decurs de numai zece zile. Autorii acestei adevărate cascade de recorduri sînt cu toții reprezentanți ai sportului sovietic.

Începutul l-a făcut sportivul leningrădean Vladimir Trusenev care într-un concurs desfășurat la Leningrad a aruncat discul la 61,64 m. aducînd după mulți ani în Europa recordul acestei probe considerată aproape un monopol al americanilor. Trusenev, un atlet în vîrstă de 31 de ani, înalt de 1,90 m. și greu de 105 kg. a corectat cu 54 cm. recordul mondial al americanului Oerter.

Fetele nu s-au lăsat nici ele mai prejos. La Leipzig buna și neobosita Tamara Press a aruncat greutatea la 18,55 m. fiind prima femeie din lume care depășește granița celor 18 m. Tamara, proaspătă absolventă a Institutului de Construcții din Leningrad, mai este și recordmană mondială la disc (58,98 m.), campioană olimpică și universitară. Nu mai puțin valoroasă este performanța colegei sale de studii și sport Tatiana Selkanova. Aceasta a sărit în lungime 6,53 m. corectînd cu 5 centimetri propriul său record mondial. Dar fără îndoială că performanța cea mai senzațională care a făcut vîlvă în întreaga lume atletică este aceea stabilită la Erevan de Igor Ter Ovanesian, la săritura în lungime : 8,31 m. Este prima oară cînd după 60 de ani recordul acestei probe intră în posesia unui atlet european. Recordul negrului american Owens, 8,13 m. stabilit în 1935 a rezistat după cum se știe pînă în 1961. Un alt atlet negru din S.U.A., Ralf Boston, a sărit apoi 8,21 m. și tot el l-a ameliorat de două ori 8,24 și 8,28 m.

Ovanesian a dovedit că se poate și mai mult. Încă tînăr, 24 de ani, Ovanesian e tipul atletului perfect (înălțime 1,86 m., greutate 79 kg.), el este campion al Europei în 1958 și are toate șansele să îmbunătățească și acest record, fenomenal și de necrezut, după cum a declarat însuși Owens.

Patru recorduri ce aduc o strălucire proaspătă în colierul performanțelor atletismului sovietic.

În momentul de față atleții și atletele din U.R.S.S. dețin împreună 13 recorduri mondiale, mai mult decît oricare țară din lume.

I. G.

Vă invităm din nou la rugbi!

Seria meciurilor internaționale ale rugbiștilor noștri va continua mîine. Bucureștiul va găzdui o importantă întîlnire (de această dată în cadrul unei competiții oficiale), în care echipa bucureșteană „Grivița Roșie", fruntașă a rugbiului românesc, va primi replica redutabilei formații franceze, A. S. Beziers. Meciul acesta contează ca finală a „Cupei campionilor europeni" la rugbi.

Vor reuși rugbiștii ceferiști să intre în posesia prețiosului trofeu al primei ediții a C.C.E. ? Pînă cînd vom cunoaște pe cîștigătoarea „Cupei campionilor europeni", să facem însă... cunoștință cu cele două finaliste.

„Grivița Roșie" are o formație apreciată. Mulți coechipieri sînt componenți ai lotului republican. Numele lui Moraru, Stănescu, Demian, Wusek, M. Rusu, Irimescu au fost scrise cu majuscule de nenumărate ori în întrecerile internaționale. De altfel, chiar recent, cu numai două săptămîni în urmă, ei au contribuit din plin la victoria națională noastre asupra „squadrei azzura". XV-le „Griviței Roșii" cuprinde apoi jucători experimentați ca Oblemenco, Șerban, Țibuleac, Stoenescu și alții.

Despre oaspeți ? Echipa lor, cu vechi state de serviciu în rugbiul francez (a fost înființată cu peste 50 de ani în urmă), a reușit în ultima vreme să se claseze în finala campionatului (în 1960), să cîștige campionatul în anul următor și, în acest sezon, să se claseze din nou în finală.

Firește, jucătorul nr. 1 — pe tricou el poartă însă numărul 9 — este Pierrot Danos, mijlocașul la grămadă. Cunoscut internațional, Danos își datorează reputația actuală atît clarviziunii jocului său, cît — mai ales — preciziei loviturilor de picior. Dacă, de pildă, în 1961, Beziers a devenit campioana Franței și joacă astăzi în „Cupa campionilor europeni", un mare merit are Danos, care a înscris punctele victoriei printr-un drop-gol. Specialist al genului este și fundașul Dedien, autor și el a numeroase puncte din lovituri de picior.

Înaintarea — deși cu o medie de vîrstă cam mare — este punctul forte al echipei. Compartiment foarte omogen, cu oameni bine dotați fizicește, a căror tehnică este la fel de superioară în jocul la tușă și în grămadă, înaintarea formației Beziers contează și pe aportul cîtorva individualități. Gayrand este bun prinzător în tușă (atenție, deci, Demian !); colegul său din linia a II-a Vidal — sesizează repede breșele din apărarea adversă, prin care se infiltrează cu abilitate. Nume oarecum nou în rugbiul francez, Salas s-a acomodat repede cu noii săi colegi de sport. Pînă nu de mult juca baschet. Acum detenta căpătată în lupta sub panou, ca și forța și insistența cu care acționează în majoritatea fazelor au determinat specialiștii să-l considere pe Salas „un înaintaș dintre cei mai în formă". Un „trio" de clasă : Mas — Bolzan — Arnal, componenți ai liniei I.

Compartimentul trei-sferturilor nu se bucură de aprecieri deosebite ; în comparație cu înaintașii, jucătorii respectivi se evidențiază mai puțin. Ceea ce însă pentru rugbiști ca Wusek, Irimescu, Țibuleac și ceilalți componenți ai liniei noastre de trei sferturi nu înseamnă motiv de liniște.

Așa dar, „atenție mărită" la... fiecare din cei cincisprezece sportivi oaspeți. Firește, victoria va fi de partea celor mai buni. Am dori însă ca acest calificativ să-l merite rugbiștii de la „Grivița Roșie". Nu doriți și dv. același lucru ?...

I. DAMIAN

Salas, unul din cei mai periculoși atacanți ai echipei franceze, este placat cu multă greutate

Varietăți

Domnul „zece procente"

În lumea fotbalului din R. F. Germană se vorbește mult despre un oarecare domn Ratz, locuitor al orașului München. Meseria lui, considerată drept „onorabilă" este simplă : „vînzări și cumpărări" de jucători de fotbal.

Cu timpul d-l Ratz a devenit „exportator". Prin intermediul lui mulți fotbaliști din München și din alte orașe ale Germaniei occidentale au ajuns să joace în Elveția, Austria și alte țări din Europa occidentală. Federația vest germană de fotbal, sesizată de afacerile d-lui Ratz, a indicat conducătorilor cluburilor să-l ocolească. Indicațiile nu au ajutat însă la nimic întrucît, după cum scrie ziarul elvețian „Offentlicher Dienst" birourile lui sînt tot mai des vizitate. În total se apreciază că d-l Ratz a traficat vînzarea și cumpărarea a peste 100 de fotbaliști.

Nu trebuie să se creadă că el a făcut toate acestea din dragoste pentru sportul cu balonul rotund. Pentru fiecare transfer Ratz primește 10 la sută din suma cuvenită fotbalistului sau clubului respectiv. Iată de ce, în cercurile fotbalistice din Occident el a ajuns acum cunoscut sub porecla de „domnul zece procente". Numai de pe urma ultimului transfer a trei jucători el a încasat 63.000 de mărci vest germane. O afacere care după cum se vede este extrem de bănoasă.

OTOSPONGIOZA

O boală care trebuie să dispară

Otospongioza — impropriu numită și otoscleroza — este o boală ereditară, familiară, ce atinge cu predilecție femeile tinere. Primele semne încep chiar din copilărie, dar devin evidente la pubertate.

Se caracterizează printr-o surditate progresivă, la început unilaterală, care cu timpul prinde și cea de-a doua ureche și o serie de zgomote auriculare, de intensități și timbre variate, intermitente și mai apoi penibile, permanente, greu suportate de către bolnave.

Surditatea este agravată de sarcini, lactație, umiditate, climat marin, perioade menstruale, masticație. Conversația — în timpul mesei — este îngreuiată pentru ca audiția — în mod paradoxal — să fie mai bună în zgomot (tramvai, tren, aglomerație) ceea ce pentru unii medici constituie și un semn caracteristic de diagnostic.

Cauzele acestei boli au fost mult discutate. Se resping orice cauze locale (infecțiuni, inflamații) ca și intoxicațiile de origine externă sau internă sau sifilisul.

S-a căzut de acord că tulburările trofice (distrofiile) locale, ce duc cu timpul la o fixare (anchilozare) a scăriței (unul din cele trei osișoare ce transmit sunetul și se află în casa timpanului — sau urechea medie) la nivelul ferestrei labirintice, ar fi datorite unor dezechilibre nervoase și glandulare (deranjamente ale metabolismului, calciului, glandelor paratiroide sau ale hypofizei).

La vîrsta adultă, surditatea continuă a fi progresivă — fără dureri locale, cu o senzație doar de tensiune și greutate în urechi. Ea se accentuează în perioada de premenopauză și după, cînd se adaugă și fenomene de îmbătrînire (senescență).

Diagnosticul se face numai de către medicul de specialitate — oto-rino-laringolog. Orice scădere a auzului — observată chiar din copilărie — trebuie controlată repetat, pentru a se preciza caracterul progresiv și evolutiv al bolii.

Se va diferenția otospongioza de alte boli ce produc surditate ca: timpanoscleroză, labirintoscleroză, diversele labirintoze degenerative ereditare sau nevrite de diverse cauze, pentru a se putea indica tratamentul acesteia care este diferit de al celorlalte.

Orice tratament local (insuflații de aer, cateterime, masaje) este inutil și periculos (agravează surditatea). Se vor prescrie pentru calmarea zgomotelor auriculare preparate pe bază de valeriană și bromuri.

Otospongioza fiind o boală a osului, se vor indica preparate cu fluor, calciu, fosfor (fosfură de zinc, acid fosforic, fluorură de calciu) deși calciul este puțin asimilabil.

S-au încercat și extractele glandulare (tiroidă, suprarenală, hypofiză).

Vijiturile se calmează cu ultraviolete, diatermie, ionizări.

În surditățile progresive se recomandă proteze auditive (ochelari, barete, agrafe). Surzii completi sau cei cu resturi auditive (necesar audiograme) vor beneficia de labiolectură (citire pe buze).

Tratamentul chirurgical — aplicat mult în ultimul timp — constă fie în crearea unei noi ferestre pe unul din cele trei canale semicirculare, fie în mobilizarea scăriței (op. Samuel Rosen), fixată în fereastra ei. Această din urmă intervenție este mai puțin traumatizantă, necesită zile mai puține de spitalizare și în mîini experimentate se poate executa și ambulator.

Succesul intervenției, ca și alegerea metodei operatorii este în funcție de starea locală și funcțională a urechii. Numai un studiu minuțios al bolnavului — făcut de către medicul de specialitate — poate asigura rezultate bune.

Dr. N. CIOBANU

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE

EMIL — Negoiași : Credem că căsătoria proiectată va influența în bine și starea sănătății dv. În fond aceste lucruri revin la normal în urma unei vieți ordonate. Poate că ar fi bine în același timp să vă faceți un regim de viață care să contribuie la călirea organismului.

N.P. — Tecuci : Dv. ați sesizat bine esența problemei. Situația actuală nu trebuie să vă împiedice să terminați facultatea. Nu există o legătură directă între fenomenele de care vă plîngeți și munca intelectuală. Remediul l-ați găsit singur. Într-adevăr, o viață ordonată, o conviețuire armonioasă și încrederea în sine sînt elementele cele mai importante pentru a depăși o asemenea criză.

IARODARA FLORENTIN: Veți putea crește un copil pe deplin sănătos. Este însă necesară o atentă supraveghere medicală tot timpul sarcinii și la naștere. Sugestia dv. de a publica un articol mai larg despre sarcină și R.H.-ul este bine venită și o vom urma.

I. S. DANIEL : La sfîrșitul lunii ianuarie am publicat în rubrica noastră un articol sintetic privind problema căderii părului. Vă rugăm să-l consultați.

EMBERI GEZA — Tîrnăveni : Credem că este necesar să consultați un medic endocrinolog. El ar putea să vă ajute, pe baza examenelor clinice și de laborator, să depășiți situația actuală.

CAIMET — Gurahonț : Desigur că nu există sută la sută siguranța diagnosticului pus în cazul dv., dar semnele clinice indreptățeau pe medicii care v-au consultat la luarea măsurilor respective. Tocmai aceste măsuri ar fi acelea care ar putea să împiedice ivirea complicațiilor în viitor. Așa încît, în momentul de față nu aveți justificarea unei îngrijorări serioase și singurul lucru logic este într-adevăr prezentarea la serviciul de neurologie la cele mai mici tulburări. Sugestia dv. cu publicarea unui articol în această temă o vom lua în considerație.

C. E. — Mediaș : Produsul Sebodern care se află astăzi în comerț este ceea ce ar trebui să încercați în situația dv. Dacă doriți, puteți adăuga în flacon conținutul a 2—3 fiole de Gerovital.

M. B. — Loco : Considerăm că gîndurile pe care vi le faceți sînt mult mai serioase decît situația în sine. Nu există o legătură între cele susținute de dv. și efectele de care ne vorbiți. Acest lucru este stabilit științific, așa încît ceea ce vă ține în loc e de natură mai mult psihică decît fizică.

magazin medical

O boală care trebuie să dispară

Cea mai cumplită dintre toate bolile infecțioase este, desigur, turbarea. Întrebarea care se naște imediat este următoarea : cum poate fi prevenită această boală ?

Răspunsul este ușor de dat și simplu : combaterea pisicilor și cîinilor vagabonzi și a lupilor este măsura cea mai eficace de luptă împotriva turbării și singura care poate duce la totala lichidare a acestei boli. *Și iată de ce:*

Nu este greu de tras concluzia că stîrpirea lupilor și a cîinilor vagabonzi reprezintă cea mai importantă armă de luptă împotriva turbării. Acolo unde aceste măsuri au putut fi îndeplinite, turbarea a dispărut cu totul.

Însă stîrpirea lupilor nu este prea ușor de realizat. Trebuie organizate ani de-a rîndul vînători sistematice, folosirea de capcane și de momeli otrăvite și întrebuințarea perseverentă a oricăror alte măsuri de distrugere a acestor răpitoare care aduc mari pagube economiei țării.

În privința pisicilor și cîinilor vagabonzi lucrurile stau în aparență mult mai simplu : o campanie susținută împotriva acestor animale ar putea duce relativ ușor la stîrpirea lor.

Mai există însă, din păcate, în mintea multor oameni o serie de idei greșite în ceea ce privește cîinii. Aceste persoane socotesc că orice cîine este folositor și de aceea se opun la stîrpirea lor. Multe gospodării de la țară, sau chiar de la oraș, au în jurul casei un număr nejustificat de mare de cîini care nu fac altă treabă decît mănîncă degeaba, latră inutil și mușcă trecătorii, fugăresc și nimicesc vînatul folositor cum sînt iepurii și constituie un izvor de nenumărate infecții.

Mijloacele lichidării turbării la noi în țară există. Rămîne numai ca toți cetățenii conștienți să sprijine efectiv această campanie importantă.

Dr. Fl. CARUNTU

DIN NOU BRAZILIA

După trei săptămîni de întrecere care au monopolizat pur și simplu atenția iubitorilor de sport din lumea întreagă, a șaptea ediție a Mondialelor de fotbal s-a încheiat duminica trecută, la Santiago de Chile.

Cînd Latîșev a fluierat sfîrșitul partidei finale, a treizeci și doua din cadrul acestui campionat, el consemna astfel victoria marii favorite, unica reprezentativă neînvinsă în ultimii patru ani și, incontestabil, cea mai bună echipă de pe glob la ora actuală. Confirmînd antecedentele și pronosticurile, Brazilia și-a adjudecat pentru a doua oară consecutiv titlul suprem învingînd rezistența îndrjită a unor adversari incomparabil mai dificili decît în ediția anterioară și lansînd totodată pe firmamentul fotbalului mondial o nouă stea de prima mărime : Amarildo.

Capricioase ca de obicei, meandrele întîmplării au scos din anonimat numele adolescentului inter din Bahia și l-au consacrat în cîteva zile drept vedeta nr. 1 a campionatului. Pentru recenta ediție. Amarildo înseamnă ceea ce a însemnat în Suedia — Pele, fără a cărui accidentare în serii, n-am fi avut, probabil, prilejul să auzim de noua „perlă neagră", ivită din acel ocean de talente fotbalistice care se cheamă Brazilia.

Contribuția lui Amarildo poate fi socotită esențială, căci golurile marcate de el au venit exact atunci cînd era mai multă nevoie de aceasta, adică în cele mai critice momente prin care au trecut actualii campioni la cea de a 7-a ediție. E vorba, în primul rînd, de punctul egalizator în partida cu Spania, cînd, cu 18 minute înainte de sfîrșit, calificarea faimoșilor „cariocas" era literalmente compromisă — și în al doilea rînd, de imediata restabilire a echilibrului după golul lui Masopoust, în meciul final. Alături de Gilmar, Didi, Garrincha și Vava, autorul punctelor respective este, incontestabil, eroul principal al succeselor braziliene.

O performanță de-a dreptul senzațională au realizat fotbaliștii cehoslovaci, apreciați unanim drept marea revelație a campionatului. Cu o echipă lipsită de nume sonore, dar cu acea tenacitate care le este caracteristică, urmașii lui Planicka au depășit, direct sau indirect, formații cu șanse și veleități superioare, demonstrînd în finală că această ascensiune n-a fost de loc întîmplătoare.

Drept o surpriză de proporții similare trebuie privită eliminarea reprezentativei sovietice în sferturi de finală, de către Chile. Nu este pentru prima oară — nici pentru ultima, fiți siguri ! — cînd avantajul terenului se dovedește extrem de important în asemenea împrejurări. Nici vorbă, oamenii lui Riera au vădit calități remarcabile, dar este foarte îndoielnic că, în condițiile altor coordonate geografice, ei ar fi obținut măcar calificarea în sferturi.

Cîteva cuvinte despre ceilalți.

Cotați printre favoriți, englezii au deziluzionat, la „start", au remontat apoi surprinzător, pentru a ceda fără drept de apel în fața Braziliei, care a făcut, cu acel prilej, cel mai bun joc din întregul turneu. Aproape invers stau lucrurile cu formația maghiară, căreia puțini îi acordau șanse, înainte de începerea serilor și care a fost la un pas de calificare la semifinale. Înfirmînd tradiția, reprezentanții R. P. Ungare au cedat însă, la limită, actualilor vicecampioni într-un meci pe care puteau la fel de bine să-l cîștige.

Sub așteptări, comportările italiei și Uruguayului, în opoziție cu cea a iugoslaviei, învinsă în ultimele secunde ale finalei pentru locurile 3—4 — printr-un gol stupid, accidental.

Deci — la revedere peste patru ani, în Anglia, la cea de a opta ediție a Campionatului Mondial de fotbal la care, cine știe, poate va participa și reprezentativa noastră !

Dan DEȘLIU

Cupa „Jules Rimet" a rămas tot în țara cafelei

De o săptămînă pe străzile din Rio de Janeiro, Sao Paolo, Brazilia și în celelalte orașe din țara cafelei, se cîntă și se dansează samba. Albi și negri sărbătoresc împreună succesul echipei de fotbal a Braziliei, care a cîștigat pentru a doua oară la rînd „Cupa Jules Rimet", învingînd cu 3—1 în finală la Santiago echipa R.S. Cehoslovace. Fotbaliștii Cariocas egalează astfel performanța echipei Italiei care și ea cîștigase consecutiv în anii 1934 și 1938.

Mai greu decît cu 4 ani în urmă la Stockholm, dar fără Pele și în fața unui adversar mult mai redutabil, Brazilia a confirmat că deocamdată fotbalul său rămîne cel mai valoros, spectaculos și eficace în egală măsură. Didi, Vava, Garrincha, Gilmar n-au mai reeditat poate cu aceiași dezinvoltură repertoriul lor prezentat pe stadioanele suedeze, dar anii au trecut și prudența înțeleaptă a început să înlocuiască excesul riscant al fanteziei juvenile.

Laude echipei R.S. Cehoslovace, meritoasă finalistă și demnă reprezentantă a fotbalului european, într-un campionat plin de surprize și peripeții.

„MONDIALELE" PE SCURT

● *DUPĂ înfrîngerea din semifinale, revista chiliană Clarin sintetiza plastic meciul cu Brazilia : patru cești cu cafea amară ne-au servit brazilienii și noi nu le-am putut îndulci nici cu 2 kg. de zahăr. Apropos de scorul de 4—2 în favoarea Braziliei.*

● *RACOLERII italieni n-au plecat cu o recoltă prea bogată de la Santiago. În afară de doi argentinieni, San Filippo și Marzolin, puține achiziții și doar multe... promisiuni. Milano, Juventus și Roma supralicitează pe Amarildo și Garrincha. Pele, pentru care se oferă sume fabuloase, a refuzat din nou ofertele, declarînd că mama lui nu-i dă voie să plece în Europa. Și voința mamei e lege ! a spus Pele.*

● *ÎN CELE 32 de meciuri ale campionatului s-au înscris 89 de goluri, contra 119 în Suedia, de unde poate reiești că apărările au fost mai bune sau, dimpotrivă, că atacurile sînt mai slabe. Brazilia a înscris cele mai multe goluri — 14 și a primit cele mai puține — 5, față de 16 marcate și 4 primite la campionatul precedent. Golgeterii sînt : Garrincha, Vava, Albert, Ivanov, L. Sanchez, Serkovici, cîte 4 goluri. Golgeterul campionatului trecut a fost francezul Fontaine, 13 goluri.*

● *CLASAMENTELE celor mai buni jucători pe posturi :* portari — *Schroif, Soskici, Gilmar ;* fundași dreapta — *D. Santos, Lala, Durkovici ;* stoperi — *Maldini, Popluhar, Erhardt ;* fundași stînga — *Novak, N. Santos, Ostrovski ;* mijlocași dreapta — *Radacovici, Solimosi, Pluskal ;* mijlocași stînga — *Masopoust, Rojas, Neto ;* extreme dreapta — *Garrincha, Pospichal, Ramirez ;* inter dreapta — *Ivanov, Secularat, Toro ;* centri atacanți — *Vava, Albert, Altafini ;* inter stînga — *Amarildo, Tichy, Galici ;* extreme stînga — *L. Sanchez, Zagallo, Charlton.*

● *IN TIMPUL campionatului la Santiago s-a ținut primul congres mondial al antrenorilor de fotbal, congres la care a participat și antrenorul român C. Teașcă. Printre altele s-a hotărît crearea unei asociații internaționale a antrenorilor. Din biroul provizoriu al asociației fac parte : A. Cassoria (Chile), președinte ; W. Winterbotom (Anglia), vicepreședinte ; B. Diaz (Spania), A. Csanadi (R.P.U.) și G. Boulogne (Franța), membri.*

● *CEHOSLOVACUL Vilem Schroif, consacrat cel mai bun portar al campionatului, are 31 de ani, este de profesie mecanic într-o uzină de automobile și joacă la Slovan Bratislava. Are înălțimea 1,78 și cîntărește 80 kg. A fost selecționat de 36 de ori în echipa națională.*

● *UN BILANȚ încă neoficial arată că numărul spectatorilor la mondialele din Chile a fost de aproximativ 850.000 de plătitori, față de 821.363 la campionatele din Suedia. Biletele foarte scumpe la început, cam 70—80 lei un bilet de tribună, au fost reduse cu 30 la sută. Rețeta a fost de 6.200.000 escudos (4 milioane de dolari).*

● *AU PLECAT fotbaliștii din Chile, în locul lor au sosit schiorii. Primii oaspeți francezi G. Perillat și E. Viollat, care vor participa la concursuri în munții Anzi, unde iarna s-a statornicit de cîteva săptămîni.*

Fotbaliștii brazilieni, purtînd steagul țării lor, fac turul de onoare după victoria finală în campionatul mondial. În prim plan (de la stînga la dreapta) : Zagallo, Amarildo și Didi.

CAMPIONATUL CATEGORIEI A

ÎN DATE ȘI CIFRE

ETAPA A XXV-A

Duminică 24 iunie

Jiul—Dinamo Pitești (0—3)
Știința Cluj—Rapid (0—1)
Petrolul—Dinamo Bacău (1—3)
U.T.A.—Steaua (2—4)
Progresul—Știința Timișoara (0—1)
Metalul—Steagul Roșu (2—3)

Întîlnirea Dinamo București — Minerul a fost amînată.

★

Este interesant de văzut dacă în etapa de mîine echipele-gazdă vor reuși să-și ia revanșa. În tur, în cadrul acestei etape, doar Dinamo București a obținut victoria în deplasare.

Clasamentul general

1. Dinamo Buc.	24	13	7	4	53:29	33
2. Petrolul	24	12	6	6	51:30	30
3. St. Roșu	24	13	3	8	50:35	29
4. Progresul	24	10	7	7	43:30	27
5. Dinamo Bacău	23	10	5	8	30:26	25
6. Rapid	24	9	7	8	33:34	25
7. Știința Cluj	24	9	6	9	40:40	24
8. Știința Tim.	24	10	4	10	35:38	24
9. Minerul	24	11	1	12	21:43	23
10. Steaua	24	9	4	11	49:42	22
11. U.T.A.	24	7	6	11	38:40	20
12. Jiul	23	6	6	11	25:44	18
13. Dinamo Pitești	24	7	3	14	33:41	17
14. Metalul	24	6	5	13	31:58	17

Clasamentul acasă

1. St. Roșu	12	10	1	1	30:11	21
2. Minerul	13	10	1	2	16: 9	21
3. Petrolul	12	8	3	1	31:16	19
4. Știința Tim.	12	9	1	2	25:13	19
5. Metalul	12	6	4	2	23:17	16
6. Știința Cluj	11	6	3	2	27:13	15
7. Progresul	12	6	3	3	28:16	15
8. Dinamo Pitești	13	7	1	4	29:18	15
9. Dinamo Bacău	12	6	3	3	20:17	15
10. Rapid	12	6	3	3	19:15	15
11. U.T.A.	11	5	4	2	18: 8	14
12. Jiul	11	5	4	2	17:10	14
13. Steaua	12	7	0	5	31:19	14
14. Dinamo Buc.	12	5	4	3	27:17	14

Clasamentul în deplasare

1. Dinamo Buc.	12	8	3	1	26:12	19
2. Progresul	12	4	4	4	15:14	12
3. Petrolul	12	4	3	5	20:20	11
4. Dinamo Bacău	11	4	2	5	10:11	10
5. Rapid	12	3	4	5	14:20	10
6. Știința Cluj	12	3	3	6	13:24	9
7. St. Roșu	12	3	2	7	20:24	8
8. Steaua	12	2	4	6	18:24	8
9. U.T.A.	13	2	2	9	20:31	6
10. Știința Tim.	12	1	3	8	10:29	5
11. Jiul	11	1	2	8	8:34	4
12. Dinamo Pitești	11	0	2	9	4:24	2
13. Minerul	11	1	0	10	5:30	2
14. Metalul	12	0	1	11	8:41	1

Clasamentul returului

1. Dinamo Buc.	11	5	5	1	27:13	15
2. Petrolul	11	4	4	3	22:14	12
3. Progresul	11	3	6	2	19:17	12
4. Rapid	11	4	4	3	16:17	12
5. Steaua	11	5	1	5	24:19	11
6. St. Roșu	11	5	1	5	21:18	11
7. U.T.A.	11	3	5	3	21:18	11
8. Știința Tim.	11	4	3	4	19:19	11
9. Dinamo Bacău	10	4	3	3	14:14	11
10. Știința Cluj	11	4	3	4	14:18	11
11. Minerul	11	5	1	5	8:14	11
12. Dinamo Pitești	11	4	1	6	19:19	9
13. Metalul	11	3	2	6	10:25	8
14. Jiul	10	2	3	5	10:19	7

DOAR UN SINGUR AN IN PRIMA CATEGORIE

Au mai rămas de consumat doar două etape și cortina va fi trasă peste o nouă ediție a campionatului categoriei A de fotbal. Finalul stagiunii va prilejui pentru unii momente de mare bucurie, pentru alții multă amărăciune. Cei mai nefericiți vor fi, firește, jucătorii echipelor care vor părăsi primul campionat al țării. Pînă acum se cunosc două formații care își trăiesc ultimele zile în categoria A : Metalul Tîrgoviște și Dinamo Pitești. După un singur an de activitate alături de echipele fruntașe ale fotbalului nostru, ele vor trebui să se reîntoarcă în categoria B și de aici să încerce din nou să revină pe primul plan. Aceeași soartă au avut-o, în ediția trecută a campionatului, și echipele C.S.M.S. Iași, Farul Constanța și Corvinul Hunedoara. Și ele au fost eliminate din categoria A după numai un singur an. Dar iată că ieșenii și constănțenii revin din nou în prima categorie, de astădată decișI să nu o mai părăsească atît de repede. Corvinul Hunedoara, în schimb, a făcut o figură ștearsă și în categoria B, retrogradînd în mod cu totul surprinzător în campionatul regional.

Ultimele două etape ale campionatului pasionează foarte mult datorită luptei spectaculoase care se dă pentru evitarea locului 12, desemnat celei de-a treia echipe care va părăsi categoria A. Deocamdată, prin emoțiile retrogradării trec echipele Minerul, Steaua, U.T.A. și Jiul. Primele două, cu toate că au o situație mai bună la ora actuală nu sînt total scutite de surprize deoarece atît U.T.A. cît și Jiul le pot egala și chiar depăși la punctaj. Puteți aprecia singuri șansele fiecărei echipe angajate în lupta pentru evitarea locului 12, consultînd programul ultimelor două etape, pe care îl publicăm la această rubrică. Calculele dv. însă vor fi numai teoretice. Fotbalul a oferit de nenumărate ori surprize dintre cele mai neașteptate, așa că n-ar fi exclus ca și în acest final de campionat să fim martori la răsturnări de situații cu totul neprevăzute.

Ultima etapă (1 iulie)

Steagul Roșu — Progresul (1—2)
Știința Cluj — Dinamo Pitești (2—1)
Rapid — Petrolul (1—3)
Steaua — Dinamo Bacău (0—2)
Știința Timișoara — Dinamo București (1—0)
U.T.A. — Minerul (1—2)
Jiul — Metalul (2—3)

După o absență îndelungată

La 19 august, odată cu începerea ediției 1962—1963 a campionatului categoriei A, iubitorii de fotbal din Oradea vor urmări evoluția pe teren propriu a echipei C.S.O. Crișana. Momentul va marca revenirea în prima categorie — după o absență de patru ani — a unei echipe orădene.

Oradea, centru cu veche tradiție în fotbal, oraș care a dat numeroși jucători valoroși, și-a cîștigat anul acesta dreptul de a juca din nou în categoria A, terminînd pe primul loc în seria a III-a a categoriei B.

GOLGETERII

1. CONSTANTIN (Steaua), 22 goluri ;

2. DRIDEA (Petrolul), 19 goluri ;

3. SASU (U.T.A.), ENE (Dinamo-București), 15 goluri fiecare ;

4. MARCU (Știința Cluj), 13 goluri ;

5. VOINEA (Progresul), 12 goluri.

Deci, cu 2 etape înainte de încheierea campionatului Constantin continuă să conducă cu un avans de 3 goluri. Se pare că el va intra și anul acesta în posesia titlului de cel mai eficace jucător al campionatului, titlu pe care îl deține de 2 ani.

PRONOSTICUL...

...lui FR. ZAVODA, antrenor al lotului de tineret :

1. R.P. Polonă (tineret) — R.P. Română (tineret) 2
2. Știința Cluj — Rapid 1
3. U.T.A. — Steaua x 2
4. Progresul — Știința Timișoara 1
5. Metalul — Steagul Roșu 2
6. Petrolul — Dinamo Bacău 1
7. Dinamo București — Minerul (anulat).
8. Jiul — Dinamo Pitești 1
9. Foresta Fălticeni — C.S.M.S Iași 1 X
10. C.S.O Craiova — Farul Constanța 1
11. C.S.O. Timișoara — Mureșul Tîrgu Mureș 1 X
12. Corvinul Hunedoara — Crișana Oradea 2.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMÂNIA LIBERA

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

CURA CU APE MINERALE ÎN LITIAZELE RENALE

Prin litiaze renale înțelegem formațiunile de acid uric, fosfați sau oxalați, care se depozitează în rinichi sau sînt antrenate în căile urinare.

Aceste depozite, care se depun sub formă de nisip sau pietricele de dimensiuni variabile, produc suferințele atît de cunoscute.

În litiazele renale tratamentul hidro-mineral sub formă de cură internă este unul din cei mai prețioși factori de tratament ajutător pe lîngă celelalte mijloace terapeutice.

Este foarte important să știm că apele minerale pot fi de o mare eficacitate în astfel de boli, dar totodată pot rămîne fără rezultat dacă nu se ține seama de momentul în care trebuie folosite.

Nu trebuie să ne închipuim că oricînd și în orice situație în care este vorba de o litiază renală se poate face cura de diurezie cu apele minerale. Există o serie de reguli bine stabilite pe care numai medicul este în măsură a le aplica în raport cu starea fiecărui bolnav. Astfel, o cură cu ape minerale se va începe numai după trecerea unei perioade de 1 1/2—2 luni de la terminarea unei crize acute de colică renală și numai după ce s-au făcut examenele funcționale de permeabilitate a rinichilor.

Este util să știm că apele minerale au proprietatea de a antrena nisipul depozitat în rinichi și de a-l elimina. De asemenea pot avea acțiune de eliminare și asupra unor calculi mai mici, contribuind deseori și la desfacerea concrețiunilor din care sînt alcătuiți aceștI calculi, determinînd eliminarea lor. Nu trebuie însă să ne închipuim că apele minerale pot rezolva eliminarea oricărui calcul. Cînd calculii sînt mari, acțiunea apelor minerale nu numai că nu va izbuti să-i elimine, dar s-ar putea ca aceștia să se disloce din locul în care s-au format și fără să fie eliminați, ar putea declanșa crize foarte dureroase. Posesorii unor asemenea calculi pot totuși uneori să beneficieze de o cură moderată cu ape minerale, numai în cazul în care se urmărește pregătirea bolnavilor pentru intervenția chirurgicală, în acest mod combătîndu-se infecția existentă și contribuindu-se la ameliorarea stării de funcționare a rinichilor.

Cele mai bune rezultate în litiazele renale se obțin în faza așa-zisă „prelitiazică", adică în acea stare în care unele organisme

PĂRINȚI ȘI COPII

„ÎNGERAȘ..."

Pe actul care atestă nașterea lui, băiețelul e trecut cu numele de Vasile. De aici Vasilică, de aici mai departe Lică etc. etc. Curînd însă, oameni cu imaginație bogată, mămica și tăticu au renunțat la perpetua derivare a banalului Vasile. Au trecut direct la... Ingeraș. Aci s-au oprit. Deocamdată. În orice caz, de trei patru săptămîni băiatul a început să se obișnuiască cu noul nume. În ce-l privește pe cel inițial, nici n-a auzit vreodată de existența lui. A rămas literă moartă pe hîrtia eliberată de oficiul stării civile.

V-am făcut cunoștință, cum s-ar zice, cu Ingeraș. Trebuie să vă mai spun că eu îl cunosc de mult. E întotdeauna prezent cu mămica în parcul în care zăbovesc și eu cînd sînt mai liber.

Ceea ce mă amuză (și nu mă intrigă așa cum ați crede), e că știu cu precizie tot ce se întîmplă cu Ingeraș în fiecare zi, din clipa în care poposește în parc și pînă la plecare :

Mămica vine, ca în voiaj, cu o cutie de aluminiu mare și frumoasă, compartimentată, în care te miri cum încap atîtea sorturi de merinde, cu termosul atîrnat de braț într-un suport special din piele maron și o sacoșă cu tot felul de jucării. Ingerașul, și el cu un avion uriaș într-o mînă, se ține cu cealaltă de fusta mamei.

Ajunsă la punctul de oprire, mămica așează cutia la loc răcoros, termosul alături, iar conținutul sacoșei îl deșartă pe iarbă : mașinuțe, tractoare, iepurași și pisicuțe de mărimi și culori diferite, ursulețul, cățelușul, pușca automată, pistolul cu elice, pistolul cu apă, pistolul cu ventuză etc., etc., etc.

Ingerașului i se alege cu grijă un loc, departe de ceilalți copii și după scurt timp începe reprezentația.

— Ingeraș, acum trebuie să papi. Vino la mămica.

— Da' vleau să mă joc !

— Nu Ingeraș ! Întîi și întîi trebuie să faci păpiț. Mămița ți-a adus pîiniță cu untișor, ți-a adus și brînziță de văcuță, hai, vino !

— Da' uite, fetița aia are un tlen ! Vleau și eu ! (În altă zi vede și alte jucării care-i lipsesc din inventar).

— Lasă Ingeraș, tu ai jucărioarele tale. Joacă-te frumos cu ele. (Cu siguranță că în ziua următoare în sacoșă va apare și un tren, bineînțeles dacă va păpa tot !)

Ingeraș începe să mănînce.

— Așa, acum puțină brînzică, lasă, nu te mai uita la fetița aia ! Uite cîte jucărioare ai tu ! (Ingeraș nici nu le observă).

— Nu mai pot ! Nu vleau să pap !

— Nu se poate Ingeraș ! Dacă nu papi faci bubiță. Așa, acum puțin lăptișor. Trebuie să papi tot că altfel moare iepurașul și cățelul și ursulețul, și . . .

— Gata, nu mai vleau !

— Cum se poate, Ingeraș ? Mai avem untișor, brînzică, smîntînică, ridichioare, cepșoare, căpșunele, cireșioare . . .

Și ca să nu mai lungim . . . vorbulița, Ingeraș e obligat în fiecare zi să „pape tot" în cîteva reprize. La plecare, cutia și termosul sînt întotdeauna goale.

Dar între reprize, Ingeraș este „lăsat" să se joace. Nu împreună cu alți copii, firește ! Se poate, doamne păzește, îmbolnăvi dacă tușește vreunul, îl poate lovi cineva din neatenție sau poate chiar intenționat, mai știi ce se poate întîmpla ? El e întotdeauna obligat să se joace singur. Doar are atîtea jucării !

Pe Ingeraș însă, ce ți-e și cu pruncii ăștia, nu-l mai interesează nici o jucărie. Au un „stat de activitate" prea îndelungat. Prea de multe ori au făcut drumul de acasă pînă în parc, ca să mai trezească vreun interes.

Un tren ca al fetiței, asta da ! E cu totul altceva ! Poate că mîine, dacă îl va cumpăra mămica, n-o să mai fie nevoie de atîta insistență pentru a-l izola pe Ingeraș de ceilalți copii. Poate că va păpa și mai ușor.

Dar de ce să fac eu pronosticuri, deși în cazul respectiv merg aproape la sigur, cînd mîine la aceeași oră pot veni din nou în parc să aflu tot ce se mai întîmplă ?

Și doar pînă... mîinișor nu mai e... multișor !

L. MINDIRIGIU

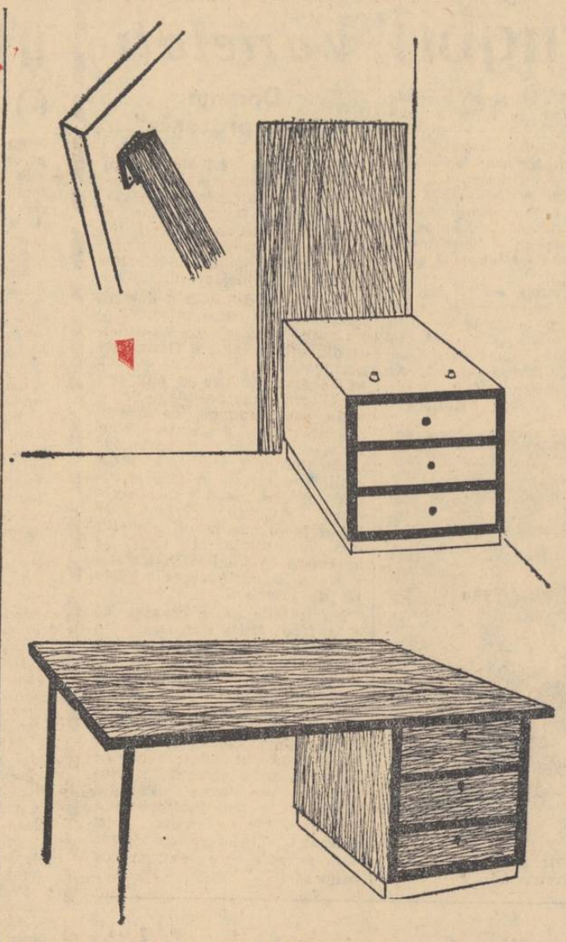

O masă de scris care nu ocupă spațiu

Nu întotdeauna avem unde pune o masă de scris care ne este totuși necesară.

Un mic scrin ocupă foarte puțin loc și poate fi folosit în multe feluri și pentru ca să pui ceva pe el, și ca să-ți ții lucrușoarele — de care mereu ai nevoie — în sertarele lui. O simplă tablă de lemn rezemată de perete nu ocupă nici o palmă de loc.

Astfel : cînd nu avem ceva de scris cele două piese ale micului nostru „secretar" stau precum se arată în figura 1 iar mapa cu hîrtie și plicuri, tamponul de sugativă, eventualele rigle etc. se găsesc în sertarul de sus.

Cînd avem de lucru punem tabla, sprijinind-o cu un capăt pe scrin — atenție la cele două dopulețe care împiedică alunecarea ! — și pe picioare pliante, cu balamale, celălalt.

În încheiere încă un sfat : scrinul îl așezăm astfel, încît atunci cînd va fi transformat în birou lumina să ne vină dinspre stînga și să avem pe aproape o pînză în care să încopciem lampa de masă.

Curierul nostru

NICOLAE — *Brădeț :* Este absolut normal ca să vă ceară așa ceva. Din toate punctele de vedere aceasta este o obligație a dv. și nu trebuie să vă sustrageți de la îndeplinirea ei. La restul întrebărilor nu avem ce vă răspunde. Gîndiți-vă la obligațiile dv. morale, cel puțin, și nu vă mai puneți astfel de probleme.

AM. N. : Ar mai exista totuși o soluție care ar putea aduce satisfacție tuturor celor interesați în această problemă. Să amînați traducerea în fapt a intențiilor dv. pînă în toamnă cînd ea își va termina studiile. Această soluție are multe avantaje practice și rezolvă în parte unele din greutățile de care vă loviți în prezent. Aceasta este părerea noastră; rămîne ca și dv. să fiți de acord cu ea. În caz că nu sînteți de părerea noastră, atunci alegeți din cele trei soluții, pe cea propusă de părinții ei.

GERTA — *Timișoara :* Situația care s-a creat acum este într-adevăr foarte dificilă. Depinde foarte mult de pricepe-rea, de răbdarea, de înțelegerea dv. în rezolvarea acestei probleme. De aceea, procedeele dv. nu ni se par cele mai potrivite în asemenea împrejurări, O atitudine binevoitoare poate duce la succese mai mari. Credem că este necesar ca o perioadă să nu mai discutați nimic în legătură cu întîmplarea pe care ne-ați relatat-o. Cînd se vor mai limpezi lucrurile veți putea discuta în liniște totul.

LUCA I. : Cînd discutați despre cele ce s-au întîmplat ar trebui să analizați și cauzele care le-au determinat. Ați vedea că totul e o urmare firească a unei comportări necorespunzătoare din partea dv. Nu spune nimeni că nu aveți voie să mergeți din cînd în cînd cu colegii la o bere, dar nu trebuie să faceți din aceasta o regulă zilnică. În loc să citiți o carte, să mergeți împreună la spectacole, în excursii, la plimbare, în vizită, la reuniuni, dv. preferați același cerc „vesel" din timpul dinaintea căsătoriei. Obligațiile morale pe care le aveți acum le-ați uitat cu totul. Gîndiți-vă mai bine și veți vedea cine este adevăratul vinovat.

GHIDUL GOSPODINEI

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Omletă de mănătărci ; budincă de dovlecei ; căpșuni cu zahăr.

— Cremă de zarzavat cu smîntînă ; ficat la tigaie cu cartofi noi ; tartă cu fructe.

— Ciorbă rusească ; dovlecei umpluți cu carne ; compot de cireșe.

— Colțunași cu brînză de vaci ; mîncare de cartofi cu mărar ; înghețată de lămîie.

— Supă cu găluști ; ostropel de pasăre ; fructe.

— Budincă de sparanghel ; fasolică cu smîntînă ; griș cu lapte.

— Mazăre cu frigănele ; musaca de dovlecei ; tort de căpșuni.

BUDINCI DE LEGUME

Acum cînd timpul este atît de călduros este bine ca să înlocuim carnea cu legume. Ele conțin nenumărate substanțe hrănitoare și sînt foarte indicate pentru organism. Majoritatea legumelor și-au făcut de acum apariția, așa că nu mai rămîne decît să preparăm din ele diferite mîncăruri.

BUDINCA DE DOVLECEI

Cantități pentru 6 persoane : 4 dovlecei mai mari, 80 g. unt, sare, piper, mărar, pătrunjel, 3 ouă, o lingură de pesmet, 1 dl. smîntînă. Se spală și se curăță dovleceii, se taie în sferturi și se pun la fiert în apă cu sare. Cînd s-au muiat, strecurăm dovleceii și-i lăsăm să se scurgă. După aceia se dau prin mașina de tocat și le adăugăm sare, piper, mărar, pătrunjel tocat mărunt, unt, smîntînă, plus gălbenușurile. La urmă, după ce am amestecat totul bine de tot punem și albușurile bătute spumă. Ungem apoi o formă cu grăsime, o tapetăm cu pesmet și turnăm compoziția în ea. O băgăm la cuptor. Cînd este rumenită o servim la masă turnînd deasupra smîntîna care a mai rămas.

BUDINCA DE SPARANGHEL

Cantități pentru 6 persoane : 1 kg. sparanghel, 75 g. unt, 4 ouă întregi. Sos alb : 40 g. unt, 40 g. făină, 5 dl. lapte. Se curăță sparanghelul, se fierbe bine în apă cu sare după care se scurge. Se taie vîrfurile în lungime de 1—2 cm. Separat frecăm bine untul cu ouăle întregi ; facem sosul alb din lapte, făină și unt, iar după ce s-a răcit îl adăugăm la ouăle frecate. Punem în compoziție și sparanghelul tăiat bucățele. Vărsăm totul într-o formă unsă și punem să fiarbă apoi în bain-marie timp de o oră. Cînd este gata se răstoarnă și se ornează cu vîrfuri de sparanghel.

BUDINCA DE CARTOFI CU BRÎNZĂ DE VACI

Cantități pentru 6 persoane : 750 g. cartofi, 100 g. unt, 4 ouă, 500 g. brînză de vaci, 1 dl. smîntînă, o lingură de pesmet, sare, 10 g. zahăr. Coacem cartofii în cuptor, îi curățim și apoi îi strivim cu furculița Lăsăm să se răcească. Separat se freacă untul cu gălbenușurile, brînza de vaci, smîntîna Adăugăm și cartofii la sfîrșit, împreună cu albușurile bătute spumă Se toarnă totul într-o formă unsă și se lasă la cuptor pînă se rumenește.

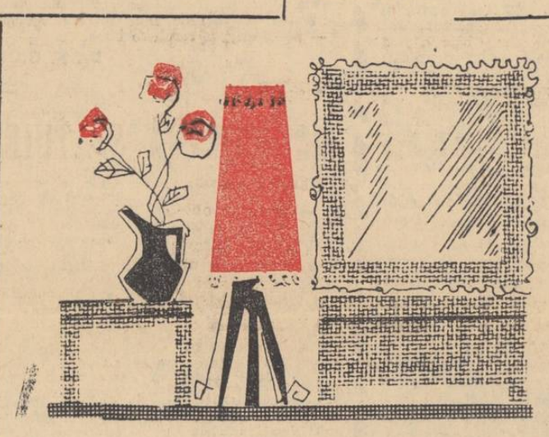

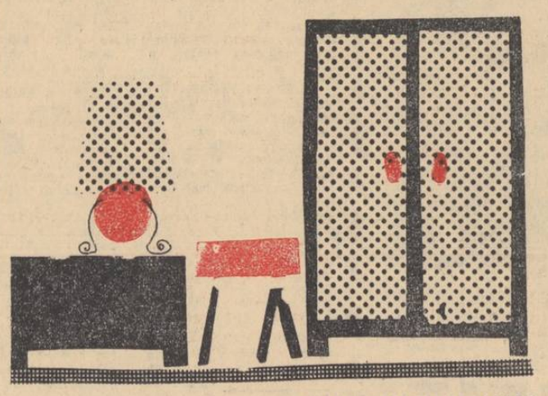

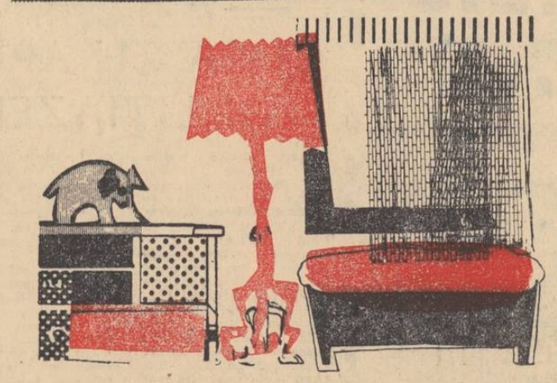

RĂSPUNS CITITOARELOR

În materie de arhitectură interioară dăm aci trei sugestii de aranjament și combinații cu diverse lucruri pe care le avem.

— O oglindă mare veche cu rama stricată va părea ca nouă îmbrăcînd-o cu același material cu care am îmbrăcat lada de așternut iar din vechiul trepied fotografic se face o modernă lampă cu picior.

— Fețele scorojite ale ușilor dulapului se îmbracă pe toată suprafața cu material din care se face și abajurul lămpii de pe masă.

— Dintr-un vechi picior de manechin (sau de cuier) se poate face o lampă de interior îmbrăcînd-o cu același material din care s-a făcut perna de pe lada din fața ferestrei.

ȘTIAȚICĂ...

...primele începuturi ale industriei ușoare din țara noastră apar în jurul anilor 1860-1870, prin transformarea micilor ateliere meșteșugărești (tăbăcării, țesătorii, ateliere de fabricat lămpi de sticlă etc.), în industria manufacturieră ?

...pînă la primul război mondial industria ușoară din Romînia s-a dezvoltat într-un ritm foarte lent ? În anul 1.900, de pildă, industria textilă acoperea numai 4,7 la sută din consumul intern.

...de la naționalizarea principalelor mijloace de producție (1948) au fost construite peste 20 întreprinderi noi, 30 secții, au fost dezvoltate peste 50 de întreprinderi ale industriei ușoare ?

...noua fabrică de sticlă de la Sighișoara are o capacitate egală cu capacitatea tuturor fabricilor de acest gen existente în Romînia anului 1938 ?

...dezvoltarea industriei de prelucrare a fibrelor liberiene (inul și cînepa) rezultă și din faptul că, anul trecut producția industrială a fuiorului de in a crescut de 23 ori, iar a fuiorului de cînepă de aproape 10 ori față de anul 1948 ?

SFATURI COSMETICE

Proprietățile deosebite ale fructelor și legumelor determină folosirea lor în compoziția diferitelor măști cosmetice. Măștile aplicate în mod rațional au posibilitatea de a tonifica, descongestiona, catifela, albi și curăța tenul. Ele nu trebuie însă folosite la întîmplare deoarece altfel putem obține efecte contrare celor urmărite. Ele mai au și avantajul că acționează în profunzime, adică, cu cît rămîn mai mult în contact cu pielea cu atît efectul este mai satisfăcător.

Pentru a obține cele mai bune rezultate este necesar ca masca să fie aplicată în poziție culcată, poziție în care vom rămîne timp de 20—30 de minute — mușchii fiind într-o stare de repaos absolut. O altă condiție esențială este aceea a curățirii obrazului înainte de aplicarea măștilor. Acest lucru se realizează fie prin demachierea cu ajutorul unei emulsii de curățat, fie cu o cremă de demachiat.

Totodată este necesar să ținem seama de natura tenului nostru : uscat, gras, normal sau combinat, acest lucru fiind foarte important. În cazul tenurilor combinate se recomandă aplicarea a două feluri de măști — emoliente și astringente.

Fructele și legumele sînt recomandate, în general pentru toate tipurile de piele cu singura deosebire că după îndepărtarea măștilor tenul uscat să fie uns cu o cremă grasă hrănitoare, ca spre exemplu crema „Nutrin".

În sezonul acesta putem folosi cu succes și căpșunile. Masca se prepară zdrobind cîteva fructe și amestecîndu-le cu o linguriță de caolin. Deasemenea, căpșunile pot fi folosite amestecate cu caimac sau gălbenuș de ou.

Pentru tenurile grase se recomandă roșiile curățate de coajă, strivite și amestecate cu caolin.

Deasemenea trebuie să profităm de zeama de portocale, lămîie, castraveți, cu care ne vom șterge obrazul zilnic sau le vom folosi în compoziția diverselor măști cosmetice.

Multe persoane obișnuesc să folosească castraveții sub formă de felii, cu care își șterg obrazul seara înainte de culcare. Procedeul este bun și ușor de aplicat.

Măștile se îndepărtează prin spălare cu apă călduță apoi clătirea obrazului cu apă rece. Pentru a obține închiderea porilor putem trece pe față o bucățică de gheață învelită în tifon și muiată în zeamă de lămîie. În general, nu se recomandă aplicarea acestor măști pe porțiunea din jurul ochilor.

Prin aplicarea măștilor cosmetice se previne formarea ridurilor, se activează circulația sîngelui, se îndepărtează straturile superficiale ale epidermei, se închid porii obținîndu-se tonificarea și hrănirea obrazului.

Anca BOGDAN

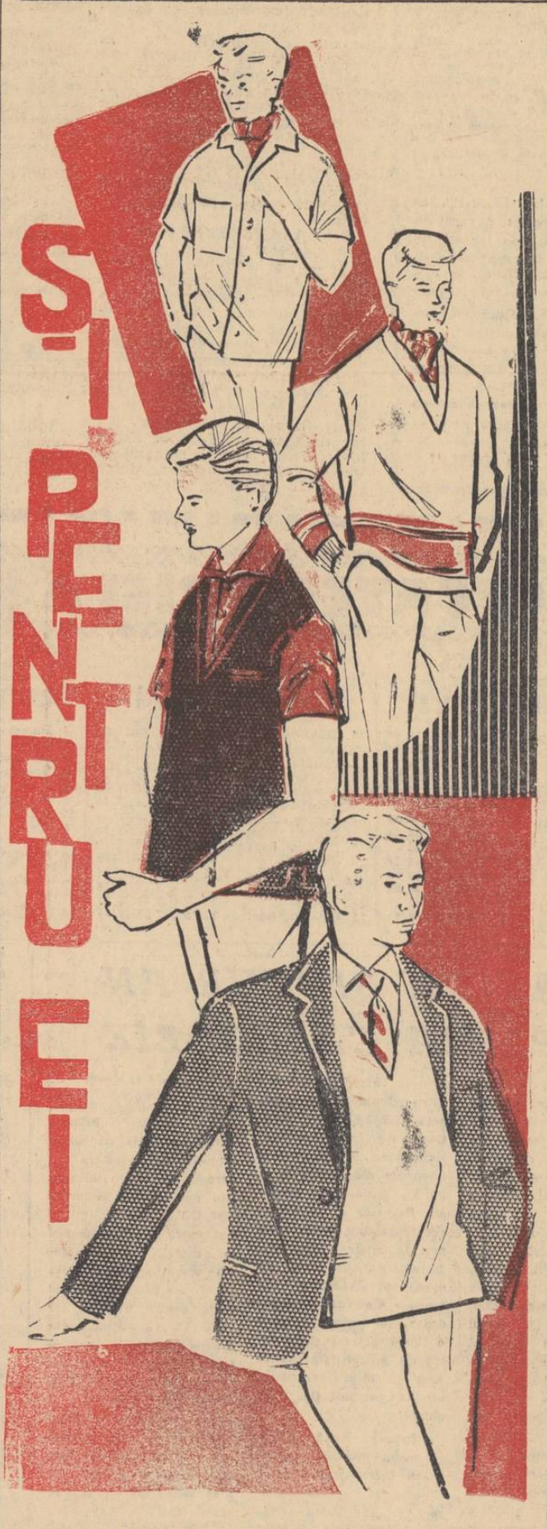

Cîteva modele de vară din in, cînepă și bumbac pentru bărbați.

Protejarea mașinilor de spălat

În funcționarea mașinii de spălat rufe se pot produce uneori deranjamente. Printre deranjamentele mai grave se numără scurt circuitarea motorului electric (arderea bobinajului) și deteriorarea contactelor întrerupătorului electric. Una din cauzele care duc la scurt circuitarea motorului este blocarea (învîrtirea greoaie) a paletei de agitație a apei. Din cauză că paleta nu se mai învîrtește, iar motorul este ținut mult timp sub sarcina electrică, se încălzește bobinajul pînă la arderea stratului de izolație de pe sîrma bobinelor motorului. De aceea, cînd se ivește acest deranjament trebuie scos motorul din priză imediat. Cauza care duce la acest defect este neungerea prin procedeul arătat mai sus, se trece la următoarea operație. Se introduce la jumătatea peretului, în ambele părți cîte un cuțit de masă, trăgînd apoi de lamele cuțitelor înspre afară pînă cînd peretele se bombează puțin și iese afară din locașul ramei de jos. Restul se procedează ca mai sus. După îndepărtarea peretelui se scoate de pe roata axului paletei cureaua de antrenare. Se încălzește într-o sticluță sau capac de cutie metalică puțină vaselină, din aceia care se folosește la motocicletă, astfel ca vaselina să poată curge ușor și apoi se toarnă în orificiul (gaura) de ungere a lagărului paletei (fig. nr. 2), picătură cu picătură, avînd grije ca în același timp să se învîrtească de roata axului paletei, pentru ca vaselina să se răspîndească pe toată suprafața lagărului și a axului paletei. Se consideră o ungere bună a lagărului, numai cînd vaselina a ieșit la capătul lagărului și a format un inel împrejurul lagărului. În locul vaselinei poate fi folosit tot atît de bine și un ulei mineral, dar care este ceva mai viscos (nu este recomandabil uleiul pentru mașina de cusut) iar operația de ungere se face în acest caz la 2 luni de zile. Cînd totul este gata se așează cureaua pe roată și se dă drumul la motor, lăsîndu-l să se învîrtească circa un minut.

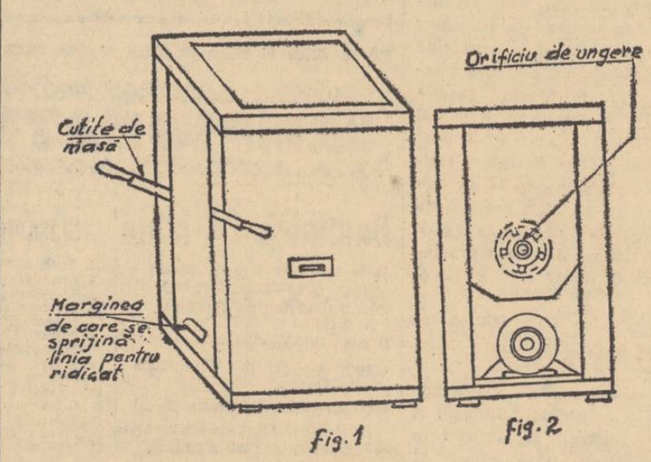

Ce măsuri trebuie luate pentru a înlătura deranjamentul ?

1). După 3-4 luni se face obligatoriu ungerea axului paletei. 2). Înainte de a turna apa pentru spălat, în cazanul mașinii, se învîrtește cu mîna paleta de 2-3 ori, astfel ca ea să funcționeze ușor și apoi se dă drumul motorului electric pentru a face cîteva ture. Dacă paleta se învîrtește ușor se poate începe spălatul.

Cum se execută operația de ungere a lagărului paletei ?

Se scoate peretele lateral din stînga mașinii (fig. 1). Scoaterea lui se face astfel : se fixează sub urechea peretelui (vezi schița 1), capătul unei linii de lemn sau coada unei linguri metalice și se saltă în sus întregul perete pînă iese afară din locașul ramei de jos. Odată scos afară se trage cu ambele mîini vertical în jos ca să iasă și din locașul ramei superioare. În cazul că nu se poate scoate afară

Odată terminată această probă se așează la loc peretele, procedîndu-se în felul următor : se introduce capătul superior al peretului în locașul ramei superioare împingîndu-se în sus pînă la refuz, apoi se potrivește în dreptul locașului ramei de jos, bătîndu-se ușor cu palma în perete în așa fel ca el să intre și să se fixeze cît mai bine în locaș. Dacă în timpul funcționării mașinii, mașina produce vibrații supărătoare, este un indiciu că peretele nu este bine fixat și ca atare trebuie fixat mai bine.

Bucur STELIAN

PESCARUL SPORTIV

de Gh. CHIRIAC

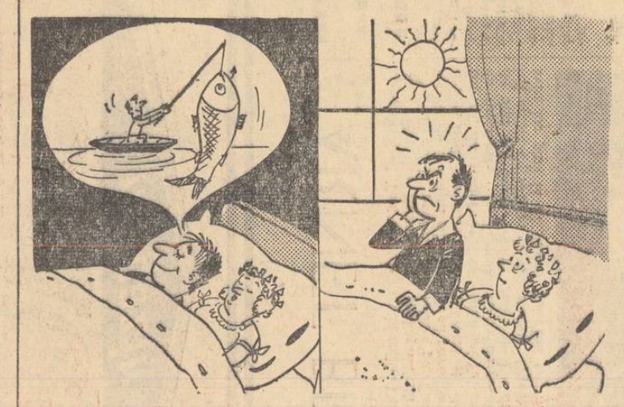

EA : — De ce ești supărat, dragă ?...

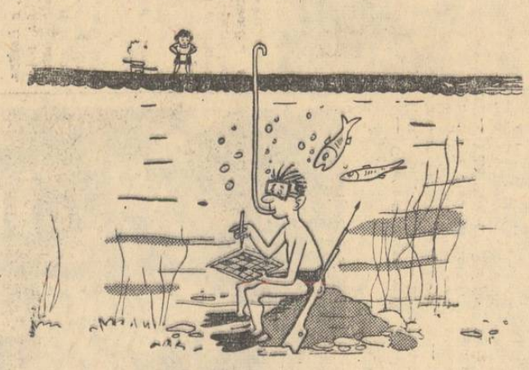

SOȚIA PESCARULUI : — Ce-o fi făcut Titi ?...

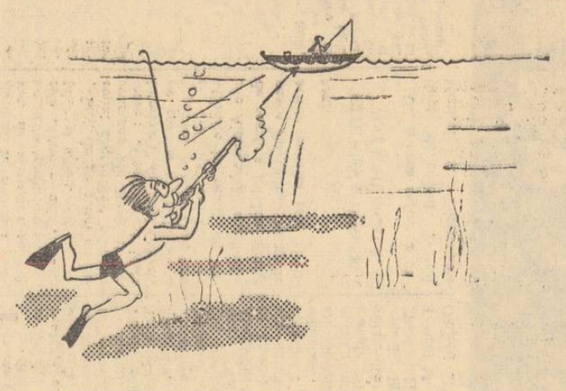

MIOPUL : — Am țintit bine, drept în burta peștelui !...

PE LACUL MOGOȘOAIA

(Fără cuvinte)

— Ce pește doriți ?

AL. CLENCIU

— N-aveți o carte „Cum să ne educăm părinții" ?

FRED GHENĂDESCU

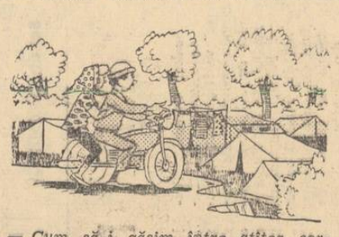

— Cum să-i găsim între atîtea corturi ?
— Uite, colo trebuie să fie ; nu știi că ei își întind totdeauna rufele la vedere ?

DEBITANTUL : — Uff ! Acum mă mai răcoresc și eu...

T. PALL

— Bravo, Ionescule, noi te știm în concediu de boală și tu te plimbi cu tramvaiul...
— Păi mi-a spus doctorul să transpir...

PAVEL ILIEȘ

Fără cuvinte

EPIGRAME

Unui înfumurat în concediu

Nici în concediu, cum văd bine,
nu-și lasă obiceiul său :
de cîte ori vorbea cu mine,
el mă privea... de pe Ceahlău

Unui compozitor admirînd „Cheile Bicazului"

Cu cît le admira mai des,
cu-atît îl obseda ideia
că tot umblînd după succes,
el încă nu-i găsise... cheia

Mircea CODRESCU

SAH

Insemnări

Povestea un arbitru la unul din turneele de șah prin corespondență :

— Primind din partea jucătorului X o reclamație că partenerul Y nu i-a răspuns de o lună de zile am luat legătura cu Y. Și ce crezi că mi-a răspuns ? Că el nu a primit răspuns de... 40 de zile. Cu alte cuvinte nu primise răspunsul expediat de adversar. Pornind de la premiza că ambele versiuni sînt corecte — și n-avem nici un motiv să le considerăm altfel — ajungem la concluzia că nici unul din jucători nu e vinovat...

Totuși, nu e chiar așa... Firește, căci amîndoi sînt de vină că partida lor nu se desfășoară normal. X nu trebuia să aștepte o lună pentru a sesiza arbitrul. Dacă după 10 zile de la expedierea mutării sale nu primise un răspuns, faptul era, ca să zicem așa, un semnal de alarmă : s-o fi rătăcit scrisoarea. Trebuia, normal, să revină cu o nouă misivă, recomandată.

— Iar jucătorul Y ar fi trebuit să facă același lucru.

— Și dacă l-ar fi făcut, dacă ar fi revenit cu o recomandată imediat ce constatase că partida nu se desfășoară normal, atunci s-ar fi restabilit mai repede legătura. Am considerat că nerevenirea după 10 zile constituie o abatere de la regulament și, cum această abatere au constatat-o atît la X cît și la Y, am imputat amîndorura timpul irosit...

★

Un participant la „Cupa Magazin" ne-a scris despre o chestiune care socotim că merită a fi dezbătută. Într-una din partide, partenerul său fiind la a doua depășire a timpului de gîndire, i-a atras atenția că, conform regulamentului partida se consideră pierdută prin consumarea timpului regulamentar de gîndire. Partenerul a protestat : partida nu i se poate da pierdută căci nu-i fusese notificată prima depășire a timpului nici de adversar și nici de arbitru.

În fond, ne scrie corespondentul, o astfel de notificare constituie o formalitate inutilă. Dar cînd se joacă o partidă oficială, la tablă, jucătorul mai așteaptă vreun avertisment pentru a evita căderea stegulețului de la ceasul de control ? Dimpotrivă, e tot timpul cu ochii la cadranul ceasului. Atunci de ce s-ar mai considera necesar la șahul prin corespondență să se consemneze o primă depășire pe care jucătorul în cauză, datorită evidenței pe care o ține, oricum o știe ?

★

Mai mulți participanți tineri la cea de a treia ediție a „Cupei Magazin" ne-au scris pentru a întreba cum ar putea să-și organizeze mai bine pregătirea și participarea la turneele prin corespondență. Întrucît problema are un interes mai general și în anii din urmă mulți jucători prin corespondență au acumulat o experiență valoroasă, apreciem că ar fi utilă dezbaterea acestei chestiuni, solicitînd în acest scop colaborarea participanților la campionatul republican la „Cupa Magazin" și la alte competiții de șah prin corespondență.

Nu-i chiar așa de simplu...

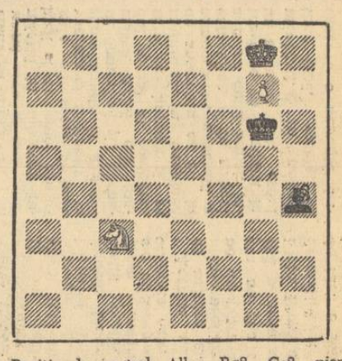

Poziția de control. Alb : Rg8, Cc3, pion g7=3 piese ; Negru : Rg6, Nh4 = 2 piese. Albul joacă și cîștigă.

S-ar părea că studiul de mai sus, compus în urmă cu aproape 30 de ani de problemistul francez Halbeistadt, nu ridică prea mari dificultăți dezlegătorului. Singura posibilitate a negrului de a salva partida — schimbarea nebunului pe pionul g7 — este anihilată cu ajutorul calului. Dar unde trebuie deplasat calul, pe d5 sau e4 ? Din aceste două mutări singura bună este 1.Ce4 !! împiedicîndu-l pe negru să joace Nf6 pentru a schimba figura pe pion. Acum negrul este obligat la pasivitate : *1...Nd8 2.Rh8 !* (pentru ca la mutarea următoare să transforme pionul în damă) *2...Rh6 !* O mutare cu intenții ascunse. Dacă albul transformă acum pionul atunci nu poate obține mai mult de remiză : 3.g8D. Nf6 șah ! 4.C:f6 și regele negru e în poziție de pat ! Dar și albul are la dispoziție o contralovitură 3.Cf2 !! Cu această mutare aparent inofensivă se asigură cîștigul. Dacă negrul joacă 3...Nf6 pentru a lega pionul g7 și a-l captura, albul poate juca 4.Cg5 șah ! și schimbă calul pe nebun, transformarea pionului nemaiputînd fi apoi împiedicată. Dacă albul la prima mutare ar fi jucat 1.Cd5 atunci nu ar mai fi putut cîștiga întrucît nu ar mai fi putut efectua manevre cu calul la f2.

De remarcat că dacă în poziția inițială nebunul negru n-ar fi pe h4 ci pe d8 albul nu ar mai putea cîștiga. Puteți găsi motivul ?

REBUS magazin

V A L...

ORIZONTAL : 1) Poftim tema într-un cuvînt ! — Văl 2) Aici se găsește vălul palatului... — Ion Petrescu 3) A face capul val-vîrtej — Loc cu apă fără valuri ! 4) Pus în valoare... — Scapi de ea, aruncîndu-te în valuri 5) Personaj legendar care trăia în valurile Rinului — Colaboratorul lui Petrov 6) Argint — Sul de monede metalice — Val fără... cinci ! 7) Apărute — În valuri 8) Precis că n-are valuri ! — Creație a lui Val Munteanu 9) În triunghiuri — În general 10) O simți cînd, pe o zi călduroasă, te arunci în valuri — Rimă aproape obligatorie la val — 11) Munți în America — Grație ție devine val !

VERTICAL : 1) Cavitate despărțită de cea bucală prin vălul palatului — Are valuri provocate de... limgură 2) Ce e val, ca valul trece... — Luca Nedelcu 3) Barcă (una mai mare) pe valuri — Val 4) Intră în compoziția vălurilor — Care au valoare 5) Vălul lui Traian 6) Poartă văl — Văluros, cam spre sfîrșit 7) 3,14 — A se sfii — Drege urmele lăsate de valurile vremii 8) Iași pe limba moldovanului — Substanță lipicioasă care se aplică pe unele valuri 9) Armăsari — În sus — Notă muzicală 10) „Ce e val, ca valul trece" — De aceleași dimensiuni 11) Materie primă pentru valuri — Țesătură ușoară de lînă.

N. CORNEA

POȘTA REBUS

TUDOR GHENADIE — *București.* Cînd v-am cerut schimbarea definiției am avut în vedere modificarea încrucișării. Dv. ați înțeles se pare puțin schematic cererea noastră. Revenim deci cu precizarea cuvenită.

I. COSTIN — *Rm. Sărat :* V-am ruga să lucrați careurile pe dimensiuni mai mici.

ANGELA SZELIG — *Oradea:* Se reține. Va apare în limitele spațiului disponibil.

ILEANA POPESCU — *București :* Ne-a sosit prea tîrziu. Am dori totuși ca, profitînd de această ocazie să vă spunem cîteva lucruri. V-am ruga, de pildă, ca pe viitor să lucrați careurile pe dimensiuni mai mici.

ELENA ECONOMU — *București :* Am primit jocul pe care ni l-ați trimis într-un moment cînd aveam pregătit unul cu o temă asemănătoare. V-am ruga să treceți într-o sîmbătă diminează pe la redacție.

POȘTA REDACȚIEI

I. STERPU — Brașov : Credeam că materialul despre Slănicul Moldovei cuprinde lucruri mai interesante privind această frumoasă stațiune. Am constatat însă cu părere de rău, că articolul este lipsit de date și că se folosește improvizația, cînd se pot spune atîtea lucruri exacte și pline de conținut. Probabil că nu ați cunoscut care sînt cerințele noastre. Așa se explică acest fel de prezentare. Așteptăm alte articole.

OLIMPIU VLADIMIROV — Tulcea : Explicația faptului că nu publicăm poezii o găsiți dacă observați specificul revistei noastre. Urmărim ca prin reportaje să înfățișăm multe aspecte ale vieții interne și internaționale.

C. MULER — Arad : Am fi dorit să obținem pentru publicare traducerea ce ne-ați trimis-o însă calitatea schiței nu este corespunzătoare Nu spune mai nimic, e statică. Poate găsiți ceva mai bun.

IACOB TEIȘAN — Teiuș : O lucrare nu trebuie neapărat să fie dactilografiată pentru a putea fi publicată. Despre lucrarea ce ați mințiți în scrisoarea dv., n-am auzit încă. De ce n-o fi ajuns la noi ? În acest caz, o copie ar fi salvatoare.

VALVEROT — București : În scrisoarea ce am primit-o, făceați unele obiecții unor cititori cărora le-am publicat epigrame în rubrica „Poșta redacției". În mare parte, sîntem de acord cu dv. Credeam însă că epigramele ce ni le trimiteați, ținînd seama de observațiile făcute predecesorilor dv., vor fi mai reușite. Lucrurile nu stau tocmai așa. Prima nu are umor iar a doua are o „poantă" lipsită de originalitate. Cu excepția faptului că rima este respectată, ele nu excelează. Constatînd că aveți cunoștințe suficiente din... istoria epigramei, că sînteți un amator al acestei specte literare, credem că vă veți „mobiliza" pentru a face altele, mai bune.

D. CURELARU — București : Manuscrisul lucrării dv., dat fiind caracterul lui, vă sfătuim să-i prezentați Consiliului pentru răspîndirea cunoștințelor cultural-științifice din cadrul Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă.

R. MĂRĂCINARU — Fetești : Replica ce ați dorit să o dați cititorului Petre Căpățînă, referitor la epigrama adresată echipei de fotbal Petrolul—Ploiești, este anemică. E un foarte cunoscut proverb și atîta tot. Or, aceasta e prea puțin.

N. C. — București : Asemenea școală există și în Capitală. Cursanții se recrutează în general dintre muncitorii cu studiile medii terminate.

NIȚĂ ALEXANDRU — Loco : Nu există o altă posibilitate în afară de aceea de a urma cursurile serale. De acea este bine să vă adresați conducerii întreprinderii, cu rugămintea de a vă schimba locul de muncă, pentru a putea urma și cursurile serale.

R. V. — Vulcan : Dosarele de bursă se întocmesc de către întreprinderea sau sfatul popular care vă propune să urmați cursurile facultății respective. Burse se mai dau și de către facultate, chiar celor care nu sînt propuși de unitățile socialiste, studenților merituoși. În prezent, dosarele pentru burse au fost întocmite pentru anul de învățămînt 1962—1963. Pentru celelalte detalii, adresați-vă direct facultății.

ILIE C. ANDRONIC — Sanatoriul Moroeni : Nu este cazul să disperați, deoarece în prezent această boală este perfect vindecabilă. Dacă respectați indicațiile medicilor, în curînd vă veți însănătoși și apoi vă veți putea și căsători. În felul acesta veți rezolva și toate celelalte probleme care vă frămîntă.

N. ILIESCU — Sibiu : Pentru concediul de odihnă indemnizația se calculează astfel : se totalizează cîștigul realizat în ultimele 12 luni, se împarte la 12, apoi la 25,5 iar rezultatul se înmulțește cu numărul zilelor de concediu. Prin cîștigul realizat se înțelege salariul, ajutoare de boală și premiile de producție.

GHEORGHE NICULESCU — Constanța : Pentru contabili, planificatori și statisticieni, salariile tarifare se reduc cu 5—15 la sută în raport cu gradul de neîndeplinire a condițiilor de studii. Cît privește neîndeplinirea condiției de stagiu, penalizarea este de 5 la sută.

CITITORII DESPRE „MAGAZIN"

Revista noastră, ca și întreaga noastră presă, întreține o largă și vie corespondență cu cititorii săi. Rubrici speciale ca „Poșta redacției", „Curierul nostru", „Medicul vă sfătuiește", „Cititorii întreabă, Magazin răspunde", Poșta rebus" „Poșta șahului" și altele, apar în mod periodic în coloanele revistei și se străduiesc să răspundă întrebărilor și problemelor ridicate de cititori. Trebuie să mai adăugăm că unele din rubricile noastre noi apar ca urmare a observațiilor critice și a sugestiilor făcute de cititori.

Și în ultimul timp am primit numeroase corespondențe de la cititorii noștri fideli, care ne urmăresc încă de la apariția revistei. Aceste corespondențe, privind conținutul și forma grafică a „Magazinului", ne determină să mai deschidem o rubrică (cu o apariție la perioade mai mari) și în care să discutăm propunerile, sugestiile și mai cu seamă ceea ce ne interesează cel mai mult — observațiile critice ale cititorilor.

Să reținem așa dar, pentru această primă discuție cu cititorii noștri, cîteva din scrisorile cele mai interesante primite în ultima vreme. Să începem, de pildă, cu scrisoarea tov. **C. C. Dancu din Onești**, vechi cititor al revistei noastre, cum ne asigură d-sa. În primul rînd trebuie să-i mulțumim tov. Dancu pentru atenția, seriozitatea și spiritul competent cu care a analizat materialele noastre, ca și pentru critica constructivă pe care o face, avînd grijă să-și însoțească observațiile de sugestii în general bune, demne de reținut. D-sa dorește, bunăoară, să citească în „Magazin" mai multe biografii de oameni de seamă. Mai dorește reportaje biografice despre orașele noi, care deși atît de tinere au deja biografie — și se gîndește probabil la propriul său oraș, devenit în cîțiva ani, în anii regimului democrat-popular, un centru industrial important al țării. Mai dorește articole și reportaje despre aviație, despre sport, despre tineret. În seria propunerilor pe care le socotim pozitive, corespondentul nostru mai dorește articole care să trateze probleme de educație : comportare în societate, comportarea la locul de muncă, comportarea în relațiile de prietenie și de dragoste, în viața preconjugală și în cea conjugală, în raporturile dintre părinți și copii. Asemenea preocupări s-au încadrat și se încadrează în profilul nostru și făgăduim să nu le ignorăm nici în viitor.

Considerăm nejustă însă propunerea cititorului nostru ca „Magazinul" să înființeze o „mică publicitate", cum o intitulează tov. Dancu, în care să fie inserate anunțuri privind „mariaje și cereri în căsătorie". În societatea noastră liberă, în care amîndoi sexe le sînt asigurate drepturi și posibilități egale, mariajul nu mai este o tranzacție, supusă legii cererii și a ofertei, caracteristică orînduirii capitaliste. Asemenea anunțuri, care ocupă un loc mereu mai mare și mai la față în presa burgheză, reflectă în realitate dependența economică a femeii, faptul că ea a fost și rămîne, în mare măsură, o exploatată, o victimă a societății în care trăiește.

Un alt corespondent, „cititorul pasionat al Magazinului", tov. Ionel Chițulescu din Uricani (Petroșeni-Hunedoara) se ocupă mai mult de forma grafică a revistei. D-sa, ca și mulți alți cititori, colecționează revista și are greutăți în această direcție din pricina formatului ei mare. Ne propune să-i schimbăm formatul la 33/25 cm. — formatul altor reviste care apar la noi. „Dacă ați supune această propunere discuției cititorilor „Magazinului", ne scrie tov. Chițulescu — „majoritatea ar fi pentru schimbarea formatului preconizată de mine". Trebuie să-i arătăm corespondentului nostru că în fiecare țară, presa are forme multiple și variate de prezentare, în funcție de profilul publicațiilor și de unii factori tehnico-organizatorici, cum sînt, de pildă, operativitatea și tirajul. Publicația noastră se tipărește la marea mașină rotativă a „Casei Scînteii", anume pentru a fi operativă, adică la curent cu cele mai importante evenimente ale săptămînii, fără a împieta asupra tirajului ei, cu alte cuvinte asupra numărului de exemplare tipărite pentru difuzare.

În ce privește greutățile provocate de colecționarea revistei — să vă indicăm un mijloc din cele mai simple și aproape deloc costisitoare, folosit dealtfel și în redacțiile ziarelor : asigurați-vă fie o bucată de placaj, fie o bucată de carton de mărimea ziarului, perforați-i în două locuri la una din laturile lungi, introduceți cîte un căpețel de sfoară sau de panglică, pe care înșirați fiecare număr nou al publicației, cărela i-ați aplicat cu un cui sau și mai bine, cu o mașinuță de perforat, găurele în dreptul șnururilor amintite.

Propunerea dv., ca „Magazinul" să publice din cînd în cînd lucrări inedite de muzică ușoară romînească sau străină, ne-a interesat și o vom traduce în fapt, în măsura în care vom putea găsi aceste lucrări inedite și vom obține dreptul de reproducere în primă versiune tipărită.

Cu acest început am pus în discuție teme care revin în numeroase alte scrisori primite la redacție și care vor stimula, desigur, și pe alți corespondenți. Îi așteptăm.

„M"

Colțul fotografului amator

Fotografia la munte (II)

Munte, citeodată cu multă asprime, îi învață pe artiști, pe creatori, lecția cea mai importantă : nu picta, nu scrie, nu fotografia ceea ce cunoști bine, ceea ce nu ți-a devenit familiar. Altfel... geaba rupi la papuci !

Desigur că se pot face și fotografii tip „carte poștală" în care să se vadă cîteva vile, cîțiva pomi și munte în fund. Să nu ne mulțumim numai cu atît ! Să căutăm să redăm măreția muntelui, frumusețea lui, sălbăticia lui — ceea ce ne-a impresionat pe noi, ca oameni, ca drumeți. Se pot face fotografii în care să fie scos în evidență contrastul dintre gingășia unei flori și asprimea stîncii, puterea și încăpățînarea cu care un brad își înfige rădăcinile pe marginea unei prăpastii, forme curioase de stînci, de arbori, prospețimea de cristal a unui izvor, clocotul înspumat al unui torent, puterea de neînvins a vieții care răsare și crește în locurile cele mai neașteptate. Cîte nu se pot face de cel care cunoaște și iubește muntele ! ?

Pentru fotografia de munte, aproape orice aparat este bun. Deoarece însă, acest fel de fotografii cere o cît mai mare claritate, sînt de preferat aparatele de format mijlociu, 6/6 sau 6/9. Nu trebuie să ne încărcăm cu prea multe accesorii, fiindcă totul se transformă în kilogrammetri și unul dintre cei mai mari dușmani ai fotografiilor bune este oboseala. Un filtru galben mijlociu, unul portocaliu pentru efecte speciale și, eventual, un filtru de raze ultraviolete, neapărat un parasolar și, dacă aveți, un trepied mic, ușor, cu cap mobil (pentru fotografii de aproape sau scene de noapte) — iată echipamentul strict necesar. Dacă vă gîndiți la fotografii de flori sau plante, nu uitați proxarele.

În general, problema expunerii produce cele mai mari (și neplăcute) surprize. Cu cît ești mai sus, cu atît expunerea devine mai scurtă (se înjumătățește la fiecare 1.000 m. altitudine), nu orice umbră este la fel de densă și nu orice pădure este la fel de întunecoasă. De aceea, mai ales la fotografii de munte, recomand folosirea unui exponometru. Este bine să se măsoare lumina reflectată din porțiunile cele mai luminoase și din umbra cea mai deasă. Expunerea se va stabili nu chiar la media aritmetică, ci înspre umbră.

Nu expuneți sub 1/100 din mînă cînd fotografiați la distanță mare. Peste 1.500 m. altitudine, chiar un filtru galben deschis produce efecte prea puternice de suprafiltrare : cerul devine negru. La altitudini mari, dacă aveți, se recomandă să utilizați filtrul UV (de raze ultraviolete). Folosiți tot timpul parasolarul — lumina puternică, reflectată din toate părțile, poate produce un voal cenușiu peste tot negativul. Pentru fotografii la distanță mare, cînd vreți neapărat să fie clare obiectele cele mai depărtate, folosiți filtrul portocaliu (nu uitați prelungirea corespunzătoare a timpului de expunere). În orice altă împrejurare, lucrați fără filtru ca să obțineți acea frumoasă și naturală „perspectivă aeriană" care se caracterizează prin estompare din ce în mai puternică, cu cît obiectele sînt mai îndepărtate.

Eugen IAROVICI

Fotografie de GH. VULPAȘ. Acest detaliu, nou pentru mulți care n-au văzut cum crește Floarea de colț, ne învață să privim natura și mai de aproape, nu doar ca „vedere generală"

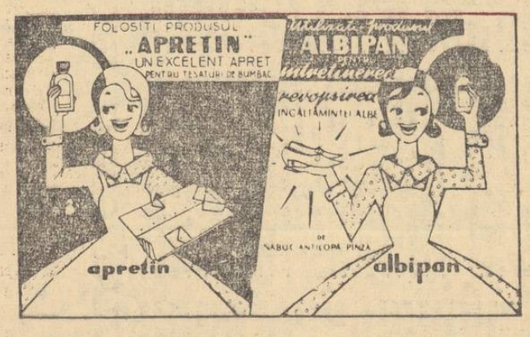

APRETUL APRETIN, PRODUS AL FABRICII DE CERNELURI BUCUREȘTI DUREAZĂ LA MAI MULTE SPĂLĂRI CU CONDIȚIA CA RUFA SĂ NU FIE STOARSĂ DUPĂ APRET.

Albipan, un produs de calitate al fabricii de cerneluri București

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

SPECTACOLUL
magazin

Din uzină pe scena teatrului

Abia s-a ridicat cortina și pe scena Teatrului orășenesc București tocmai a început spectacolul de estradă „Râzi din toată inima". La microfon, o tânără interpretează o nouă melodie : „Mă plimb la mine în Giulești", de Marcel Ionescu.

În sală, în primele bănci, un grup de muncitori de la uzinele „Electronica". Cineva întreabă șoptit :

— O cunoști ?

— Cum să nu, e Rodica.

— A debutat cu puțin timp în echipa de amatori a uzinei noastre și la concursul interraional a luat premiul I. Și acum iat-o aici.

Asemenea muncitori artiști din țara noastră, tânăra solistă de muncă ușoară Rodica Paliu de la Teatrul regional București s-a relevat în cadrul concursurilor la care a participat împreună cu tovarășii ei de muncă și iat-o acum,

bucurându-se de o caldă apreciere în spectacolele date de teatru și în turneele întreprinse în regiune. În spectacolele de la televiziune, unde își dă concursul cu regularitate, Rodica Paliu intrunește aceleași calde aprecieri. Cântecele din repertoriul ei, „Nocturnă" de Veselovski, „Mărgăritare" de A. Wiuller și „Cintecul serii" de Florentin Delmar se bucură de o largă popularitate.

Turneul Teatrului „Țăndărică"

Între 5 și 16 iulie, Teatrul „Țăndărică" va întreprinde un turneu în mai multe orașe din țară. El va prezenta, la Brăila, Galați, Focșani, Tecuci, Onești, Bacău, Tg. Ocna și Roman, spectacolele de păpuși cu piesele „Doi la zero pentru noi" de Poliakov și „Artiștii pădurii" de Ghertner.

CARNET BRAȘOVEAN

Colectivul Teatrului de Stat din Brașov, va fi gazdă pentru ca aci vor juca artiștii sibieni, dar va fi și... oaspete, pentru că, la rîndul lui, va da spectacole la Teatrul de Stat din Sibiu. Schimbul acesta de spectacole va avea loc pînă la 27 iunie.

Scenă din baletul „Păcală"

— Care este repertoriul fixat pentru Sibiu ? — întrebăm pe tovarășul Emil Siritinovici, directorul Teatrului de Stat din Brașov.

— Vom prezenta spectacole cu piesele „Secunda 58", „Flori vii", „Un milion pentru un surîs", „Al patrulea" și recenta premieră „Balul florilor" de Vadim Korostiliov.

Aflăm că activitatea teatrului se desfășoară, intens, pe mai multe tărîmuri ; în vara aceasta se va mai face un turneu cu „Balul florilor" în regiunea Argeș, de asemenea se vor prezenta spectacole cu piesele „Cine a ucis", „Gaițele" și altele.

Încă de pe acum au început repetițiile primelor premiere ale stagiunii viitoare : „Costache și viața interioară" de Paul Everac pe care o pune în scenă regizorul Marius Onicseanu și „Chirița în voiaj" de Vasile Alecsandri, în direcția de scenă a lui Ion Simionescu (în Chirița va apare artista emerită Jeni Moruzan).

CÎTE CEVA DESPRE VIAȚA MUZICALĂ

Un frumos succes a obținut de curînd Teatrul Muzical și Filarmonica „Gheorghe Dima" prezentînd publicului opera comică populară „Păcală" după povestea lui P. Dulfu (libretul și muzica aparținînd lui Sabin Drăgoi ; direcția de scenă fiind semnată de Panait Victor Cottescu). Directorul Teatrului, Ion Chirilă, ne-a vorbit despre planurile de activitate ale colectivului :

— Între 2 și 20 iulie vom da o serie de reprezentații în orașele țării, între care : Sibiu, Tg. Mureș, Tîrnăveni, Blaj, Mediaș, Sighișoara și alte. Vom prezenta „Rigoletto", „Voievodul țiganilor", „Casa cu trei fete", „Ana Lugojana", „Lăsați-mă să cînt". Am asistat de asemenea la una din repetițiile orchestrei de muzică populară „Miorița", condusă de dirijorul Gh. Constantinescu, tocmai în ajunul plecării în turneul de o lună pe care îl va întreprinde în regiunile Ploiești, București, Dobrogea, Galați, Bacău și Mureș Autonomă Maghiară.

Sandu NAUMESCU

STAGIUNEA ARTISTICĂ PE LITORAL

Într-adevăr, vilegiaturiștii elegantelor stațiuni de pe litoral au anul acesta prilejul să asiste la prezentarea celor mai diverse spectacole. Aproape că nu există teatru din țară care să nu aibă programate reprezentații la Constanța, Eforie sud, Eforie nord, Techirghiol, Costinești sau Mangalia. Se vor succeda spectacole date de Teatrul Național „I. L. Caragiale" din București și de Teatrul Național „Vasile Alecsandri" din Iași. Artiștii Operei din Timișoara vor cînta cunoscute arii din „Martha", „Lucia di Lammermoor", „Bal mascat". De asemenea vor prezenta opera românească „Fata cu garoafe". Teatrul „Al. Davilla" din Pitești va juca comedia lui Beaumarchais, „Bărbierul din Sevilla", iar Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești „Fata cu pistrui" de Andrei Uspenski. Teatrul de Estradă „C. Tănase" va fi prezent în programele artistice ale litoralului cu „Concert în... re hazliu" de Jak Fulga și Aurel Felea, Teatrul de Estradă din Ploiești cu selecțiuni din cele mai bune spectacole iar Circul de Stat din București cu un program special de varietăți. Teatrul pentru copii și tineret va reprezenta „De Pretore Vincenzo" și „Pigulete + 5 fete".

Cu amatorii de concerte și-au dat întîlnire orchestra de estradă Radio și formațiile „Ciprian Porumbescu", „Doina Moldovei" și „Doina Argeșului". Bine înțeles că de la programul manifestărilor artistice nu poate lipsi Teatrul de Stat din Constanța, pentru care a devenit o tradiție stagiunea de vară pe litoral. El va fi prezent cu toate secțiile sale : dramă și comedie, operă, operetă și estradă, păpuși. În afară de recenta premieră „Celebrul 702" de Al. Mirodan în care joacă C. Mortun, artist emerit, Dumitru Bitang, Ștefan Moisescu, Fana Geică, Lucica Georgescu, Dem Hagiac etc. se mai reprezintă piesele „Zări necuprinse", „Sicliana", „Cred în tine" și „Trei surori". Secția de operă și operetă vor prezenta printre altele, „Tosca", „Faiațe", „Cavaleria rusticana", „Ana Lugojana", „Lăsați-mă să cînt", „Silvia". Operetа va avea la 15 iulie și o premieră, „Lysistrata". În acest timp, secția de păpuși a teatrului constănțean vizitează taberele de copii de la Năvodari, Techirghiol, Eforie sud și Mangalia, prezentînd spectacole speciale pentru cei mici : „Marele vrăjitor", „Spaima dovlecilor", „Bursucul învață carte" etc. De asemenea, tot această secție pregătește o premieră, care va avea loc pe litoral „Cu o sută de kilometri spre iad". Secția de estradă reprezintă spectacolele „La mare și... la mai mare" și „Mozaic Constanța", iar secția de folclor un buchet de dansuri și melodii din toate colțurile țării, intitulat „Plaiuri românești".

Acestea sînt numai o parte din spectacolele care formează stagiunea estivală de pe litoral, o adevărată întrecere între cele mai puternice formații artistice din țară.

Sandu MARIAN

PORTATIV

● La invitația Societății de radio australiene, la Sidney a susținut cunoscutul violonist sovietic Leonid Kogan, care întreprinde un turneu de 19 concerte în Australia.

● Cunoscuta cîntăreață franceză Edith Piaf, absentă un timp de pe estradele de concert și-a făcut reintrarea printr-un recital dat în orașul Reims.

● În Uniunea Sovietică, în orașul Gorki, a avut loc un festival de muzică contemporană în cadrul căruia au fost date o serie de concerte cuprinzînd în program compoziții de Prokofiev, Benjamin Britten, Șostakovici, Bela Bartok, Paul Hindemith, Haciaturian, Kabalevski ș.a. Și-au dat concursul ca soliști : violoncelistul Mstislav Rostropovici, pianistul Iacov Flier, violonistul Boris Gutnikov, precum și pianistul american Van Cliburn.

VEDERI DIN UNIUNEA SOVIETICĂ

La Teatrul satiric muzical „C. Tănase" au sosit mai multe vederi din Uniunea Sovietică. Expeditorii acestor vederi sînt Mircea Crișan, Aida Moga, Lavinia Slăveanu, George Bunea, Nicolae Nițescu, Gelu Solomonescu care se află în turneu cu o formație de muzică ușoară în diferite orașe din U.R.S.S. Ei au scris prietenilor și colegilor despre excelenta primire ce li s-a făcut, despre marele interes cu care sînt întîmpinați pretutindeni, despre frumoasele locuri vizitate.

După Chișinău, Ialta, Socl artiștii noștri scriu că așteaptă cu nerăbdare să concerteze, în continuarea turneului, la Suhumi, Tbilisi, Erevan, Baku, Kislovodsk, Rostov, Moscova, Leningrad, Riga.

LUMINILE RAMPEI

● COLECTIVUL Teatrului Central de Păpuși din Moscova, în frunte cu artistul poporului Serghei Obrazțov se află în turneu prin Belgia. Spectacolele renumitului teatru au fost prezentate la Bruxelles, Liège, Charleroi și în alte orașe,

● TEATRUL de Stat „Valea Jiului" din Petroșeni a prezentat recent, în premieră, drama „Năpasta" de I. L. Caragiale. Spectacolul, realizat în regia și decorurile lui Jean Petrovici, are în distribuție pe Ana Colda (Anca), Gheorghe Iordănescu (Dragomir), Dumitru Dracea (Ion), Mircea Zabalon (Gheorghe).

● ÎN REPERTORIUL stagiunii 1962—1963, Teatrul Național Popular din Paris a înscris cunoscuta piesă a lui Bertolt Brecht „Viața lui Galilei". Spectacolul va fi pus în scenă de către actorul și regizorul Georges Wilson (protagonistul filmului „Absență îndelungată").

FILME NOI

Cînd comedia era rege

O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR AMERICANE

Interpreți : **Charlie Chaplin, Buster Keaton, Stan Laurel, Oliver Hardy, Ben Turpin, Fatty Arbuckle, Wallace Berry, Gloria Swanson, Mabel Normand, Charlie Chase, Edgar Kennedy, Billy Beven, Vernon Dent, Keyston Teddy.**

Vă mai amintiți de primele filme ale lui Charlot, de Stan și Bran, de Fatty, de Ben Turpin, de Buster Keaton, Gloria Swanson, Wallace Berry și Harry Laughton ? Pentru noi, astăzi, ei reprezintă nu doar o cinematografie pe atunci în plină dezvoltare — cinematografia americană a anilor 1912—1920 — ci o epocă a celui mai popular gen al artei ecranului.

Mabel Normand și Ben Turpin

Iată-l pe marele actor de comedie Buster Keaton ducînd un căruț pentru mutarea mobilierului, tocmai cînd pe stradă se desfășoară o impozantă paradă a poliției în prezența notabilităților locale. El perturbă ceremonia, îi stropește pe ofițeri cu un furtun de incendiu, îi trage după el pe cei două mii de polițiști trimiși să-l urmărească și pînă la urmă lese triumfător din toate capcanele întinse chiar să-i închidă în propria lor cazarmă...

Stan și Bran (Stan Laurel și Oliver Hardy)

...În altă comedie, intitulată **„Marile afaceri"**, asistăm la distrugerea nebunească a automobilelor, ordonată de către magnații acestei industrii pentru a putea fi menținute prețurile ridicate și a se înlătura consecințele „supraproducției" capitaliste. Montajul, care ne înfățișează virajul apocaliptic al automobilelor zvîrlite în prăpăstii, se încheie cu un scheci susținut de către Stan și Bran.

Malec (Buster Keaton)

Una după cealaltă, toate aceste producții de un haz irezistibil — dintre care cele mai multe aparțin studioului „Keystone" creat în 1912 de către marele animator Mac Senett — ne aduc în fața ochilor, odată cu tradiționalele rezolvări ale conflictelor improvizate cu mijloace burlești, imaginea Americii din vremea prohibiției, a afirmării marilor pirați ai finanței și presei, a nimicirii celor mici de către cei mari și puternici

Ben Turpin și cuplul Stan și Bran

prin forța trusturilor pe care le conduc. Ridiculizînd burtă-verzimea și pe slujitorul ei cel mai fidel — polițistul — trimițîndu-le în fața torte cu cremă iar în spate picioare, creatorii din epoca filmului mut duc pe cele mai înalte culmi satira cinematografică din acel timp, conferindu-i, dincolo de posibilitățile modeste ce le aveau la dispoziție, un farmec inimitabil și o valoare critic-socială de netăgăduit,

● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ●

CINEMATOGRAFICE

● **LA SFÎRȘITUL acestei luni, în cadrul celui de-al 12-lea Festival cinematografic de la Berlin, este programată și o trecere în revistă a filmelor de televiziune. Și-au anunțat participarea peste 20 de țări.**

● *LA DOUĂ din marile cinematografe din Rio de Janeiro a avut loc un festival al filmului sovietic, la care a participat o delegație de cineaști sovietici, în frunte cu artistul poporului Nikolai Cerkasov.*

● DUPĂ regizorul Otto Preminger, un alt cineast reputat din S.U.A., William Whiler, a vizitat recent Uniunea Sovietică. El s-a întîlnit cu cineaști sovietici și a fost oaspetele studiourilor „Mosfilm" și „Lenfilm".

● *PE ECRANELE cinematografelor din Moscova a început să ruleze un nou film al tînărului regizor sovietic Mihail Kalik (realizatorul filmelor „Întîlnire" — ecranizare a nuvelei lui Al. Fadeev — și „Cîntec de leagăn" prezentate și la noi). Noul film este intitulat „Un om întîmpină soarele".*

● ÎN CADRUL *unui Festival internațional cinematografic desfășurat în Australia (la Melbourne), au fost prezentate 175 de filme din U.R.S.S., S.U.A., Italia, R.P. Polonă, India, Mexic, Cuba, R.S. Cehoslovacă, Anglia, R.P.F. Iugoslavia etc. Marele premiu a fost decernat filmului indian „Două fețe", al regizorului Satyajit Ray, iar trei filme au fost distinse cu premiul „statueta de argint". Este vorba de realizarea regizorului sovietic I. Seghel, „Adio copilărie" (care a rulat și la noi), de filmul polonez „Pe mîine" și de filmul olandez „Cuțitul". Cu un premiu special a fost distins filmul cuban „Istoria revoluției", pentru realismul și forța sa documentară.*

● ROMANUL lui Bruno Apitz „*Gol între lupi*", tradus nu de mult și în țara noastră, va fi transpus pe ecran la studioul *Defa*. Rolurile principale sînt deținute de Erwin Geschonneck, Armin Müller-Stahl, Gerry Wolff, Erik S. Klein, Ralf Ludwig și Peter Sturm.

● VIITORUL film al regizorului René Clement (realizatorul remarcabilei ecranizări după „Gervaiso" de Emile Zola) urmează să poarte titlul „Mîine va fi o altă zi". Principalul rol feminin este rezervat artistei Simone Signoret.

● JEAN-PAUL LE CHANOIS, binecunoscutul regizor francez, autor al ecranizării după „Mizerabilii", va turna viitorul său film în R.P. Polonă.

● UNUL *din reprezentanții „noului val" în cinematografia italiană, regizorul Francesco Rossi, a realizat filmul „Salvatore Giuliano", care va fi prezentat la Berlin cu prilejul viitorului festival al filmului.*

● *REGIZORUL sovietic Samson Samsonov lucrează la ecranizarea cunoscutei piese „Tragedia optimistă", a dramaturgului Vsevolod Visnevski.*

● *REGIZORII polonezi Hoffman și Skorzewski au terminat două filme în Cuba : „Havana 61" și „Patria o Muerte" (Patria sau moartea). Acesta din urmă este un film istoric — Cuba de la începutul secolului XX încoace.*

● UN PROIECT *original și îndrăznețe prevede transpunerea pe ecran a unora din celebrele fabule ale lui La Fontaine. Ar urma ca fiecare fabulă să fie filmată de către un alt regizor, printre cei vizați aflîndu-se Rene Clair, Mario Monicelli etc.*

● CUNOSCUTUL *actor și regizor francez Jean Meyer pregătește un film pentru televiziune cu piesa „Tartuffe" de Molière.*

● PRIMUL *film de desene animate de lung metraj realizat în Japonia se intitulează „Legenda prumoasei Pai Niang". Inspirat de o veche legendă, filmul este opera cineastului Taiji Yaboshiita.*

● REGIZORUL Henri Decoin, pregătește realizarea unei noi versiuni a filmului „Omul cu masca de fier", care s-a bucurat de mare faimă cu ani în urmă. Protagoniști vor fi : Jean Marais, Sylva Koscina, Vittorio de Sica și alții.

● UN BUCHET de „vedete" internaționale : Gina Lollobrigida, Micheline Presle, Stephen Boyd, Raymond Pellegrin, Massimo Girotti, Gabriele Ferzetti etc., formează distribuția filmului „Venus imperială", pe care urmează să-l realizeze în Italia regizorul Jean Delannoy. Subiectul evocă figura surorii lui Napoleon, Paulina.

● ÎN R. S. CEHOSLOVACĂ a fost terminat de curînd un film turnat după emoționantul „*Reportaj cu streangul de gît*" al lui Julius Fucik. Filmul a fost realizat de către scenaristul Jan Otcenasek (autorul romanului „Romeo, Julietta și întunericul") și regizorul Balik. Rolul lui Iulius Fucik e interpretat de Ilya Recak, iar cel al soției sale Gusta, de Libuse Svormova.

● *ÎN TUNIS au fost turnate 21 de filme de scurt metraj din „O mie și una de nopți". Filmele au fost create în primul rînd pentru televiziune, dar vor rula și la cinematografe.*

● ÎN STUDIOURILE *engleze se pregătește, în regia lui William Castle, turnarea filmului „Vechea casă întunecată", după un roman al lui John B. Priestley.*

● ANA MAGNANI este interpreta principală a unui nou film italian turnat la Roma. Intitulat „*Mama Roma*", acest film e regizat de Pier Paolo Pasolini.

● REGIZORUL Denys de la Patellière (realizatorul filmului „Marile familii") turnează în prezent la Roma un nou film. Rolul principal e deținut de actorul și cîntărețul Charles Aznavour.

● ANTONELLA LUALDI, avrut ca partener pe actorul francez Gérard Blain, este protagonista filmului „*Strada iubirilor ușoare*", realizat de regizorul Mario Camerini.

● NEMURITOAREA *operă a lui Alphonse Daudet „Tartarin de Tarascon"* a fost adaptată pentru ecran de regizorul Francis Blanche, care va fi și interpretul principal.

Pe ecranele cinematografelor noastre rulează noua producție a studioului „Al. Sahia" : „80.000 de spectatori în căutarea unui balon". Filmul, realizat după un scenariu și în regia lui Eugen Popiță, satirizează cu vervă și ingeniozitate unele lipsuri ale fotbalului din țara noastră.
În fotografie : scenă din film.

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Un om trece prin zid"

Despre existența monotonă, apăsătoare, lipsită de orizont, la care sînt reduși nenumărați oameni dotați, dar mărunți și obidiți, în condițiile inechităților sociale din lumea capitalistă, au povestit destule filme. Sub raportul situației în care se găsesc, al necazurilor pe care le au de înfruntat, al destinului lor deloc vesel (în ciuda unor întîmplări comice prin care trec) există, de exemplu, multiple puncte de tangență între Policarp, maestrul caligraf (din filmul cu același titlu) și modestul funcționar Buchsbaum din „Un om trece prin zid". Numai că eroul filmului lui Ladislao Vajda (cunoscut la noi ca regizor al acelui amar și spre „Unchiul meu Jacintho"), trăiește o miraculoasă aventură, care-l smulge din banalitatea cotidiană, proiectîndu-l pe o traiectorie fantezistă, amuzantă, nu lipsită însă de semnificații critice, vizînd nedreptele rînduieli sociale.

Ce-l împiedică pe Buchsbaum să-și vadă satisfăcută năzuința esențială, loar-te limitată la drept vorbind, anume să trăiască liniștit, ferit de sicilerii, deopotrivă la slujbă (e funcționar financiar) și acasă ? De ce nu se poate delecta în pace răsfoind albumul de mărci poștale și închipuindu-și astfel — ce să-i răcăcioasă satisfacție ! — că face ocolul globului ? Filmul nu răspunde net acestor întrebări, nu soluționează tranșant frămîntările dureroase ale micului său siubjeg.

Totuși, ni se propune o explicație, ale cărei sensuri metaforice sînt dezvoltate pe parcursul acțiunii : pe oamenii de felul lui Buchsbaum îi înconjoară din toate părțile, împiedicîndu-i să se realizeze, o sumedenie de zidari, adevărate obstacole de nedepășit, dezamăgit și apoi din nou cuceriți, definitiv, de vecina să — îngustează în parte semnificațiile filmului, îi diminuează puterea de generalizare.

Cu toate acestea „Un om trece prin zid" e mai mult decît o facilă și agreabilă lantezie cinematografică. Iar prezența în rolul principal a excelentului actor de comedie Heinz Rühman, avînd ca partener pe Nicole Courcel, conferă o bogăție de nuanțe portretului eroului.

Mihail LUPU

„Duelul n-a avut loc"

Debutînd cu un mars de operetă pe ritmul căruia se desfășoară o fastuoasă paradă călare a husarilor, noua producție a studiourilor maghiare „Duelul n-a avut loc" te lasă să întrevezi o comedie cu o intrigă ușoară în centrul căreia stă o idilă sentimentală care să spulbere plictiseala unui adormit oraș de provincie. Pînă la un anumit punct filmul te lasă să crezi așa ceva : husari chipeși și mustăcioși, fete timere subit îndrăgostite, un carnaval pe gheață pe parcursul căruia perechi grațioase dansează valsuri la modă (moda anului 1894), iarmaroace cu clasicele distracții etc, etc. Montajul alert susține ritmul acestui voit vioi, antrenant. Pe neimțite parcă, intriga capătă însă substanță. Dezvăluirii de suprafață a caracterului „nobilului" ofițer de husari, baronul Ferdinand Tamaș — cheflîu și curtezan — i se suprapune — pe fondul unor dramatice întîmplări — adevăratul lui chip : un odios asasin. Dar critica vizează numai individual. Ceeace fi interesează pe realizatorii filmului (regia Endre Marton) este dezvăluirea în cele mai ascuțite tonuri a ipocriziei înalților cercuri militare ale vechii armate habsburgice. În jurul asasinatului este organizată complicitatea tăcerii dar întrucît un vinovat trebuia găsit, justiția burgheză comite o altă crimă. În locul adevăratului asasin — baronul Tamaș — va fi arestată și executată ordonanța acestuia, Șamu. „Onorabilitatea" burgheză va fi salvată, blazonul nobiliar al baronului nu va fi șifrbit iar lucrurile vor intra pe făgașul normal.

În rolul soției doctorului, Margit Bara (cunoscută spectatorilor noștri din filmele „Mîndrie" și „La doi pași de granită"), este ca de obicei frumoasă, iar Adam Szirtes, în rolul ordonanței Șamu, ingrat din partea scenelor de comedie își regăsește spre final adevăratele potențe dramatice.

Dan CRISTEA

„Scrisoare de la o necunoscută"

Povestea tristă a eroilor acestei nuvele de Ștefan Zweig se consumă la Viena, în jurul anilor 1900. În orașul dansului și al muzicii, un pianist cîntă cu cît mai multă asuprire pe care o duce cu banii procurați de un succes trecător afli, printr-o scrisoare, de moartea acelei ce i-a purtat o iubire statornică. Cîndva îndurilor, el retrăiește cele mai frumoase clipe ale vieții, amintindu-și cum a întîlnit fericirea și, totodată, cum a pierdut-o nestiind s-o prețuiască.

Răscolitoare prin intensitatea cu care Liza trăiește de-a lungul anilor, mistuită de iluzia acestei iubiri neimplinite, drama ne comunică frumusețea unui caracter, vibrația unui sentiment profund omenesc. Din păcate, arta desăvîrșită a descrierii psihologice nu se înlănțuie la Ștefan Zweig cu înțelegerea condițiilor sociale care determină evoluția tragică a unor cazuri aparent izolate, ceea ce inspiră cititorului un sentiment de compasiune, nu de revoltă. Ecranizînd cu mestecug biografia tragică a Lizei, scenaristul Howard Koch și regizorul Max Opuls rămîn tocmai în acest sens tributari. În ambianța epocii atît de fidel reconstituită, în gradarea sentimentului, atît de subtil condusă, în autenticitatea caracterelor atît de contrastînd conturate, au loc servim cîtuși de puțin vreo încercare de a integra drama tinerei femei, adevărului crud al epocii. Inegalitatea femeii cu bărbatul, prejudecățile ce o înlănțuie, neputința asigurării unei existențe libere de orice compromis — atîtea și atîtea cauze pe care Insăși proza lui Ștefan Zweig le sugerează, ce e drept indirect — nu sînt valorificate cu asprimea unei critici realiste. De aceea, filmul lasă pe alocuri spectatorului impresia unei concepții regizorale prăfuite și conformiste, în limitele cărela actori ca Joan Fontaine, Louis Jourdan, Mady Christians, Marcel Journet, rămîn, prin jocul lor de o pătrunzătoare simplitate, exponenții cei mai valoroși ai ideilor scriitorului.

Eugen ATANASIU

CRONICA TEATRALĂ ● CRONICA TEATRALĂ ● CRONICA TEATRALĂ

TEATRUL MUNCITORESC C.F.R.:

„Măria sa bărbatul"

de Klara Feher

Întîmplarea a făcut să vedem comedia scriitoarei maghiare — pînă azi necunoscută la noi —, Klara Feher, în Sala Palatului R.P.R. Proporțiile monumentale ale acestei săli au scos în evidență prin contrast dimensiunile exacte ale operei, care este o foarte modestă comedioară, potrivită cum nu se poate mai bine pentru ochiul și urechea de distracție estivală.

Nimic nu e nou în această amabilă satirizare a bărbaților — soți care mai văd în femeia-sotie un fel de subaltern al confortului domestic: nimic dacă nu faptul că, la un moment dat autoarea, uitînd o clipă firul propriei sale idei, cuprinde în satira sa pe femei, insuflînd unuia dintre eroii secundari o neașteptată pledoarie în favoarea celibatului, pledoarie pigmentată cu o și mai neașteptată rază de... misoginism... Mă rog, această confuzie n-are mare importanță, și nici nu ocupă în arhitectura generală a piesei, un loc însemnat.

Mai important este dacă unei teme vechi — căci e veche — și unei scheme dramatice de loc nouă — căci nu e de loc nouă, autoarea a izbutit să le dea un continut demn de epoca noastră și de țările noastre socialiste.

La aceasta, vom răspunde : da și nu. Se simte în comedia scriitoarei maghiare atmosfera unei societăți sănătoase, în care egalitatea dintre bărbați și femei, zidită în însăși concepția de viață a colectivității, ca și în organizarea socială, determină rezolvarea firească a problemelor intime și stimulează lichidarea oricărei rămîneri în urmă care se mai manifestă în universul iubirii și armoniei conjugale — în spetă, pe linia vanitoasei pretenții la superioritate și dictatură domestică și bărbătească. Acesta este fondul moral al comediei, și el se impune și se manifestă, în imaginea de ansamblu ca și în comportarea generală a oamenilor, și în special a celor două femei, între care va pendula, la un moment dat, eroul principal. În același timp însă, spectatorul observă o anumită discrepanță, un cert decalaj, între atmosfera socială și morală din care autoarea a izolat un crîmpei de viață și anumite imagini concrete care răsar în cursul desfășurării actiunii și evolutiei conflictului, imagini care apar mascate de o anumită neveridicitate.

Haz, comedia are, fără îndoială, cu sursa principală în unele obiceiuri foarte străvechi și de efect sigur. Un bărbat care încinge șortul bucătăriei manevrează căruciorul unui prunc foarte tînăr, se atinge cu biberonul și se lunită cu scutecele, va stîrni totdeauna rîsul, aproape tot atît cît și bărbatul îmbrăcat în femeie, imagine de neșleită veselie, pe care farsa populară a stiut s-o utilizeze chiar de la originile sale.

Aceasta nu înseamnă că printre atîtea elemente prefabricate, sau pe deasupra lor, autoarea nu și-a făcut simțită propria sa personalitate. Lipsa de inventie dramatică și ascuțime de idei, e suplinită în chip fericit, de o certă finețe psihologică, precum și de calitatea incontestabilă a dialogului, realizat prin replică simplă, limpede, sălțăreață, nu rareori incisivă, care are ca efect antrenarea publicului pe linia hazului indulgent și binevoitor, de la început pînă la sfîrșit.

Iată deci o comedie nu numai lipsită de pretentii dar și categoric modestă, care este totusi amuzantă, deși lectia ei se multumește a fi minimală. În orice caz nimic din ceea ce nemultumește nu se datoreste spectacolului realizat de seriosul și muncitorul colectiv de la Giulești, realizat în regia Getei Vlad, pe care n-am mai văzut-o de multă vreme la lucru.

Interpretarea a fost bună, în general. În frunte situăm pe Eugenia Bădulescu, interpreta rolului principal, femeia absorbită în munci de răspundere și de rang înalt, care nu pierde însă simțul adînc al datoriilor de soție și mamă, și nici sentimentul lor. Cu multă inteligență și finețe, interpreta a compus un tip a cărui trăsătură principală este naturaleța — spontaneitatea și firescul pe toată gama situațiilor de viață — ferindu-se să cadă deopotrivă, fie în sentimentalismul dulceag, fie în profund antipatica răceală și autoritate a femeilor „superioare". Partenerul său, soțul nemulțumit de o situație care contrazicea autoritatea tradițională de „pater familias", a fost bunul actor Costel Gheorghiu, care a realizat o creație absolut stimabilă.

În rîndul al doilea al importanței rolurilor, vin larăși două personaje feminine : o secretară sentimentală și cinstită, a cărei morală constituie elementul cel mai ferm deosebit față de morala burgheză a vechilor comedii bulevardiere, incredințată spre interpretare Iarodarei Nigrim, cam lentă, cam monotonă, dar, în general, foarte satisfăcătoare ; o tînără fată care, înainte de iubire și logodnă, practică o vehementă morală egalitară și chiar autoritară, iar după, devine o ființă extaziată în fața unui logodnic radical, pe care Maria Georgescu-Pătrașcu a jucat-o cu o violență zgomotoasă și onomatopeică (de altfel, există în spectacol, un exces de onomatopee de foarte multe ori supărătoare). De aici înainte, rolurile sînt strict aparitii episodice, și nu încape vorbă că excelenții actori comici, care sînt S. Mihăilescu-Brăila, Traian Dănceanu și Cornel Vulpe au strălucit. Nu la acelaș nivel, dar foarte onorabil, au completat distribuția prin roluri și mai scurte, Paul Ioachim (parcă mai inspirat în comedie decît în dramă), Victoria Medeea, Ileana Codarcea, Ion Pascu și Ion Pogonat.

Radu POPESCU